

NACKA
KOMMUN

Kallelse/föredragningslista
27 april 2021

Natur- och trafiknämnden

Tid: kl. 16:30-18:45

Plats: Nacka stadshus

Sammanträdet 27 april 2021, kl 16.30, Sammanträdet sker vi Teams.

Endast nämndens ordförande, trafik och fastighetsdirektör samt nämndsekreterare deltar på plats i Nacka stadshus, Orminge.

Hans Peters (C), ordförande

Natur- och trafiknämnden

1. Mötesinformation

Förslag till beslut

Sammanträdet 27 april 2021, kl 16.30, Lokal Orminge

Sammanträdet sker vi Teams.

Endast nämndens ordförande, trafik och fastighetsdirektör samt nämndsekreterare deltar på plats i Nacka stadshus.

2. Inledning av sammanträdet

Förslag till beslut

Upprop

Justering

Övriga frågor / anmälan av extra ärenden

Anmälan av jäv

3. Presentation Trafikverket, projekt nya Skurubron (NTN 2021/87)

Förslag till beslut

Natur och Trafiknämnden noterar informationen till protokollet

4. Månadsbokslut mars 2021 (NTN 2021/35)

5. Revisionsrapport nr 8 2020 - Granskning av hantering av statsbidrag (NTN 2021/23)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden antar stadsledningskontorets förslag till yttrande.

6. Investeringsprojekt Iståndsättning naturreservat (NTN 2021/93)

Förslag till beslut

1. Natur- och trafiknämnden beslutar att avsluta projekt nr 90000370 och 90000339 och överföra kvarstående medel till ett nytt projekt för iståndsättning av fyra nya naturreservat – 93104286 med namn Iståndsättning naturreservat

2. Natur- och trafiknämnden beslutar att när Trollsjön och Svärdsö är färdigställda även överföra kvarstående medel för dessa projekt (90000266 och 90000326) till ovanstående projekt för iståndsättning av naturreservat.

7. Ny renhållningsordning för Nacka kommun (NTN 2020/226)

Natur- och trafiknämnden

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige antar förslaget till en ny renhållningsordning för Nacka kommun, som ska träda i kraft den 1 juli 2021.

- 8. Ramar och förutsättningar för att inleda upphandling av entreprenaden Saltsjöbadsvägen 2019 Etapp 2 Gångbana mellan Östervik och Dreving (NTN 2021/60)**

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden beslutar att inleda upphandling av entreprenaden Saltsjöbadsvägen 2019 etapp 2, enligt enheten för bygg och anläggnings tjänsteskrivelse daterad den 9 april 2021.

- 9. Yttrande till JO angående flyttning av fordon (NTN 2021/61)**

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden lämnar yttrande till JO, Justitieombudsmannen, i enlighet med förslag i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 9 april 2021.

- 10. Utbyggnad av Orminge C del av etapp 4, Boo, Nacka kommun (KFKS 2016/803)**

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden tillstyrker att kommunstyrelsen fastställer utbyggnadspromemoria för stadsbyggnadsprojekt Samordning Orminge C del av etapp 4 och ger enheten för bygg och anläggning i uppdrag att fortsätta genomförandet.

- 11. Utbyggnad av Nya gatan - ElverkshusetFastställande av utbyggnadspromemoria, 99923700 (KFKS 2016/332)**

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden tillstyrker att kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott fastställer utbyggnadspromemoria stadsbyggnadsprojekt Nya gatan – Elverkshuset och ger exploateringsenheten Nacka stad i uppdrag att fortsätta genomförandet.

- 12. Samrådsremiss - Detaljplan för Fasanvägen, Sicklaön 238:1 m.fl. (NTN 2021/45)**

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden antar förslag till yttrande enligt tjänsteskrivelsens bilaga 1, 2021-03-10.

- 13. Remiss - Trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22) (NTN 2021/69)**

Natur- och trafiknämnden

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunstyrelsen att anta förslag till yttrande till Trafikförvaltningen Region Stockholm enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 2021-04-15.

14. Viltvårdsplan (NTN 2021/82)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden beslutar att anta viltvårdsplanen enligt bilaga 2 daterad den 2021-04-07.

15. Motion - Informera om regelverk kring fyrverkeri (NTN 2021/46)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige notera att kommunen kommer att informera om fyrverkerier på hemsidan, samt att ansvaret för tillsyn av försäljning av fyrverkerier ligger på Södertörns brandförsvärsförbund. Motionen är därmed färdigbehandlad.

16. Medborgarförslag - Förbjud fyrverkerier i Nacka kommun (NTN 2020/323)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar att det krävs tillstånd för fyrverkerier på offentlig plats, vilket är den mark som kommunen har möjlighet att reglera. Medborgarförslagen är därmed hanterade.

17. Medborgarförslag om cykel- och gångväg vid Bastusjöns norra strand (NTN 2021/14)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden beslutar att avslå förslaget att bygga en gång- och cykelväg på Kristinedalsvägen vid Bastusjöns norra strand.

18. Medborgarförslag - Strandpromenad Bastusjön (NTN 2020/298)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden avslår förslagen utifrån kostnad i förhållande till behov av åtgärden. Medborgarförslaget är därmed hanterat.

19. Medborgarförslag om att uppföra bullerskydd mellan Saltsjöbadsleden och Övre Järlasjön (NTN 2021/18)

Natur- och trafiknämnden

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar att det pågår en utredning av olika platser för bullerskyddsåtgärder enligt det nya EU-direktivet. Därmed är medborgarförslaget färdigbehandlat.

20. Medborgarförslag om sopsaltning på sträckan mellan Fisksätra och Saltsjöbadens centrum (NTN 2021/12)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar att en utredning över behovet att sopsaltning ska genomföras under året. Medborgarförslaget är med detta färdigbehandlat.

21. Medborgarförslag - Tillträdesväg till Glasbrukssjön (NTN 2020/322)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden avslår förslaget om att höja standarden på stigen mellan Glasbruksvägen och badplatsen. Kostnaderna för att göra denna stig tillgänglig för barnvagn är för höga utifrån behovet. Medborgarförslaget är därmed hanterat.

22. Projektavslut regionalt cykelstråk västra Boo projektnr. 93100947 (NTN 2020/294)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar information till protokollet.

23. Övriga frågor

24. Muntlig information Trafikenheten (NTN 2021/5)

25. Muntlig information enheten offentlig utemiljö (NTN 2021/6)

26. Redovisning delegationsbeslut och anmälningar (NTN 2021/72)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar informationen till protokollet.

Presentation Trafikverket, projekt nya Skurubron

3

NTN 2021/87

2021-04-09

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/87

Natur och Trafiknämnden

Presentation Trafikverket, projekt nya Skurubron

Förslag till beslut

Natur och Trafiknämnden noterar informationen till protokollet

Sammanfattning av ärendet

Information om projektet nya Skurubron från Trafikverkets projektledare Åse Wallin.
En lägesuppdatering kring genomförandet, aktuell tidplan, milstolpar under kommande åren 2021-2022 och kommunikationsinsatser.

Månadsbokslut mars 2021

4

NTN 2021/35

MÅNADSBOKSLUT NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

Mars 2021

DRIFT OFFENTLIG UTEMILJÖ

VÄGDRIFT

- Väg
  - Arbetet med att rätta upp skyltar som hamnat snett under vintern är i full gång
  - Maskinparken i Utskogen har ställts om från vinter till vår- och sommar drift: vinteraggregaten har rengjorts och ställs undan och slätteraggregaten har plockats fram och ställts i ordning.
  - Den årliga okulära vägbesiktningen har påbörjats i de områden där sandsopningen har färdigställts
- Vinter
  - Sandsopningen pågår och är klar på många ställen. Hela kommunen ska vara klar för besiktning senast 17 maj.
  - De sista skadestandsärendena från vinterväghållningen håller på att avslutas.
- Konstruktionsbyggnader
  - Renovering av bro S-314, ramp mellan Värmdövägen och Saltsjöbadsleden, är påbörjad
  - Betongreparationer av stödmur Henriksdalsringen är färdigställda
- Belysning
  - Drift och underhåll enligt plan

DRIFT OFFENTLIG UTEMILJÖ

PARK OCH NATUR RESP. FÖRVALTNING

- Park
  - Fokus har varit på slyröjning
  - Vårstädningen har påbörjats
  - Påskutsmyckning har skett på sedvanliga platser
  - Rådjursbekämpning av lökplanteringarna har genomförts (med fårfett)
- Natur
  - Fortsatt många besökare i våra naturområden
  - Mindre skogliga åtgärder nu under fågelsäsong, större åtgärder planeras till hösten
- Förvaltning
  - Upphandling av arboristtjänster pågår

TRAFIKENHETEN

- Tillstånd
  - Mindre avvikelser kopplat till intäkter för tillstånd – främst kopplat till vintersäsong.
  - Personalvakanser inom bl.a. TA-planer
  - Högt tryck avseende synpunktshantering inom området parkering
- Framkomlighet
  - Samordning och uppföljning av trafikpåverkan kring Fyrbåksrondellen
  - Förberedelse för framkomlighetsrapport 2020 har påbörjats.
  - Behandlat två remisser från Trafikförvaltningen
- Hållbart resande
  - Vintercyklist har nu avslutats.
  - Planering pågår för nästa evenemang som blir *Bilfria veckan* och *Utan-bilen-dealen*

KOMMUNIKATION

- Flera kommunikationsinsatser kopplat till vinterunderhållet
- Nyhet i NVP om trafikpåverkan och tidplaner vid Forum.
- Nyhet i Mitt i om cyklingen i Nacka och vårt arbete med cykelfrågor
- Information webb, skyltar, om omisolering av vägbroarna Värmdövägen/Saltsjöbadsleden vid Storängen.
- Information webb, skyltar, om avstängningen av hela infartsparkering vid Järla skola.
- Information om bussförberedelserna till Tollare

EKONOMI

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2021			Ack budget 2021				Helår budget och prognos 2021		
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget intäkter	Budget kostnader	Budget netto	Budget-avvikelse	Budget netto	Prognos netto
Gator, vägar, park & naturvård	4 868	-22 912	-18 044	5 435	-27 315	-21 880	3 832	-101 797	-101 797	0
Kapitaltjänstkostnader	288	-36 494	-36 207	4 009	-38 483	-34 474	-1 733	-149 657	-159 657	-10 000
Vinterunderhåll		-14 641	-14 641		-14 635	-14 635	-6	-37 817	-37 817	0
Nämnd och nämndstöd		-327	-327		-426	-426	99	-1 705	-1 705	0
Myndighet och huvudmänna		-5 076	-5 076		-5 291	-5 291	215	-21 165	-21 165	0
Summa	5 156	-79 450	-74 295	9 444	-86 150	-76 706	2 408	-312 141	-322 141	-10 000

- Periodens resultat är 74,2 mkr, vilket är 2,4 mkr bättre än budget
- Negativa avvikelser på kapitaltjänst kompenseras av positiva avvikelser inom främst parkdriften.
- Resultatmässigt ligger kostnaderna för vinterväghållningen i nivå med budget. Givet att andra halvåret bjuder på en normal vinter, är prognosen att vinterbudgeten kommer kunna hållas för året som helhet. Det är värt att notera att jämfört med samma period 2018 och 2019, två vintrar med likande vinterförhållanden som 2021, är utfallet för 2021 lägre.
- Prognosen för helåret revideras med hänsyn till nya redovisningsprinciper gällande gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag (dessa intäkter får ej längre periodiseras), samt ändrade principer för avskrivningar. Den nya prognosen kommer innebära ett sämre resultat än budget med -10 miljoner kronor, dvs den nya prognosen för Natur och trafiknämnden är -322,1 miljoner kronor
- Utfallet för investeringarna är relativt lågt. Det beror bl a på att Järle Bro är pausat och att det pågår förhandlingar i Sickla Bro om dubbelspår eller ej.

Revisionsrapport nr 8 2020 -
Granskning av hantering av
statsbidrag

5

NTN 2021/23

2021-03-23

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/23

Natur- och trafiknämnden

Revisionsrapport nr 8 2020 - Granskning av hantering av statsbidrag

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden antar stadsledningskontorets förslag till yttrande.

Sammanfattning av ärendet

Revisorerna har gjort en granskning av hur kommunstyrelsen och några nämnde arbetar med hanteringen av statsbidrag. Nämnden rekommenderas att dokumentera rutiner för ansökan respektive rekvirering av statsbidrag, i syfte att säkerställa att rutinerna uppehålls och minska personberoendet. Nämnden avser upprätta rutiner och dokumentation för ansökan samt uppföljning.

Ärendet

Revisorerna har gjort en granskning av hur kommunstyrelsen samt ett antal nämnder arbetar med hanteringen av statsbidrag. Natur- och trafiknämnden hör till en av de granskade nämnderna. Av revisionskrivelsen framgår att statsbidragen som söks inom Natur- och trafiknämnden alltid är kopplade till specifika projekt. Flera funktioner inom verksamheten ansvarar för att ansöka och bevaka utlysningar beroende på sakområde samt för uppföljning, vanligen en förvaltare eller projektledare. Bidragen bokförs inte som specifika bidrag utan hamnar i investeringsprojekt.

I revisionskrivelsen från kommunfullmäktiges revisorer ombeds nämnden yttra sig över revisionens rekommendation att nämnden ska dokumentera rutiner för ansökan samt rekvirering av statsbidrag, i syfte att säkerställa rutiner och minska personberoende.

Nämnden kommer framgent upprätta och dokumentera rutiner för processerna kring statsbidragens sökande och rekvirering. Därtill kommer några enskilda medarbetare få i uppdrag att inte bara bevaka bidrag inom sina verksamhetsområden, utan inom nämndens hela ansvarsområde. Dock krävs det ofta en gedigen sak kompetens inom ett visst område för att kunna göra ansökningar. Som exempel på det kan nämnas de bidrag som sökts och erhållits för fällningen i Järlasjön/Sicklasjön samt bidrag för skärmbassängen i Kyrkviksparken, där enskilda tjänstemäns kompetens varit helt avgörande.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser kopplade till förslaget till yttrande.

Konsekvenser för barn

Inga direkta konsekvenser för barn och unga.

Handlingar i ärendet

Förslag till yttrande

Revisionskrivelse

Revisionsrapport

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör

Ulrika Forsberg
Controller

Kommunfullmäktiges revisorer

Yttrande över revisionsrapport nr 8 2020 granskning av hantering av statsbidrag

Natur och trafiknämnden har ombetts yttra sig över revisionens rekommendation att nämnden ska dokumentera rutiner för ansökan respektive rekvisering av statsbidrag, i syfte att säkerställa att rutinerna uppehålls och minska personberoendet. Av revisionsskrivelsen framgår att statsbidragen som söks inom Natur- och trafiknämnden alltid är kopplade till specifika projekt. Flera funktioner inom verksamheten ansvarar för att ansöka och bevaka utlysningar beroende på sakområde samt för uppföljning, vanligen en förvaltare eller projektledare. Bidragen bokförs inte som specifika bidrag utan hamnar i investeringsprojekt. Nämnden har följande svar:

Framgent kommer några enskilda medarbetare få i uppdrag att inte bara bevaka bidrag inom sina verksamhetsområden, utan inom nämndens hela ansvarsområde. Dock krävs det ofta en gedigen sak kompetens inom ett visst område för att kunna göra ansökningar. Exempel på det är de bidrag som sökts och erhållits för fällning i Järlasjön/Sicklasjön samt bidrag för skärmbassängen i Kyrkviksparken, där enskilda tjänstemäns kompetens varit helt avgörande.

Vidare kommer rutiner för ansökan och uppföljning upprättas och dokumenteras.

Ordförande natur- och trafiknämnden

Trafik och fastighetsdirektör

Revisorerna

Till: Kommunstyrelsen, Natur- och trafiknämnden, Utbildningsnämnden

För kännedom: Kommunfullmäktige

Granskning av kommunens hantering av statsbidrag

Vi revisorer har låtit EY genomföra en granskning med syftet att bedöma om styrelse och nämnder hanterar statsbidrag på ett sätt som främjar måluppfyllelse av såväl ekonomiska mål som verksamhetsmål samt säkerställer en tillräcklig intern kontroll.

Sammantaget gör vi bedömningen att det saknas en övergripande styrning av statsbidrag. Vi konstaterar dock att det praktiska arbetet med bevakning, sökning och redovisning av bidrag som genomförs i allt väsentligt fungerar väl. Detta bedöms bland annat bero på upparbetad erfarenhet och kunskap hos ansvariga personer i respektive verksamhet. Det finns inga beslutade övergripande riktlinjer och dokumenterade rutiner för hanteringen av statsbidrag. Kommunen har en decentraliserad modell för bevakning, sökning och redovisning. Beslut om ansökan sker på tjänstemannanivå. Det finns upparbetade arbetsmetoder rörande bevakning och hantering inom respektive verksamhet som söker statsbidrag.

Stadsledningskontoret har 2019 och 2020 gjort en sammanställning av vilka statsbidrag som nämnderna förväntas söka, intäkter och kostnader. Vi ser positivt på arbetet och bedömer att det bidrar till en bättre överblick av bidragsmedel. Ingen central uppföljning görs dock av vilka bidrag som faktiskt erhållits i förhållande till sammanställningen.

Granskade nämnder tar del av information kring sökta och erhållna statsbidrag i tertialrapporter och bokslut. Det sker ingen samlad uppföljning av effekter kopplade till statsbidrag på kommunövergripande nivå eller nämndnivå. Uppföljning och analys av erhållna bidragsmedel görs främst genom återrapportering till bidragsmyndigheten.

Vi bedömer att de rutiner rörande statsbidrag som används bör dokumenteras för att säkerställa en ändamålsenlig intern kontroll över tid och minska personberoendet. I dagsläget har inga verksamheter inom ramen för granskningen dokumenterade rutiner för hanteringen av statsbidrag.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- ▶ förtydliga den befintliga styrstrukturen (strategisk styrning) avseende de riktade statsbidragen.
- ▶ överväga en årlig kommunövergripande sammanställning av erhållna bidragsmedel, som ger bättre förutsättningar för uppföljning och analys.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen, natur- och trafiknämnden samt utbildningsnämnden att:

- ▶ dokumentera rutiner för ansökan respektive rekvirering av bidrag i syfte att säkerställa att rutinerna upprätthålls och minska personberoendet.

Vi önskar svar på rekommendationerna från berörd styrelse/nämnd senast 2021-05-14.

För revisorerna i Nacka kommun

Yvonne Wessman
Ordförande

Lars Berglund
Vice ordförande

Bilaga: Revisionsrapport 8/2020 Granskning av kommunens hantering av statsbidrag

Nacka kommun

Granskning av kommunens hantering av
statsbidrag

**Building a better
working world**

Innehållsförteckning

Sammanfattande bedömning och rekommendationer.....	2
1. Inledning.....	3
1.1. Bakgrund.....	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor.....	3
1.3. Definitioner av statsbidrag.....	4
1.4. Ansvariga nämnder/styrelser.....	4
1.5. Metod.....	4
2. Revisionskriterier.....	5
2.1. Kommunallagen, 6 kap. 6 §.....	5
2.2. Nacka kommuns reglemente för mål- och resultatstyrning.....	5
3. Styrning av arbetet med externa bidrag.....	6
3.1. Reglemente, internkontroll samt delegationsordningar.....	6
3.2. Ekonomisk redovisning.....	7
4. Övergripande kartläggning.....	7
4.1. Organisering.....	7
4.2. Uppföljning och åiterrapportering av bidrag.....	8
4.3. Intern samordning.....	8
5. Styrelse och granskande nämnders hantering av statsbidrag.....	9
5.1. KS/KSVUs hantering av bidrag.....	9
5.2. Utbildningsnämndens hantering av bidrag.....	11
5.3. Natur-och trafiknämndens hantering av bidrag.....	12
6. Jämförelse med andra kommuner.....	15
7. Svar på revisionsfrågor.....	17
Källförteckning.....	19

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

EY har på uppdrag av kommunens revisorer granskat stadens hantering av statsbidrag. Syftet med granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder hanterar statsbidrag på ett sätt som främjar måluppfyllelse av såväl ekonomiska mål som verksamhetsmål samt säkerställer en tillräcklig intern kontroll.

Sammantaget gör vi bedömningen att det saknas en övergripande styrning av statsbidrag. Vi konstaterar dock att det praktiska arbetet med bevakning, sökning och redovisning av bidrag som genomförs i verksamheterna i allt väsentligt fungerar väl. Detta bedöms bland annat bero på upparbetad erfarenhet och kunskap hos ansvariga tjänstepersoner i respektive verksamhet. Det finns inga beslutade övergripande riktlinjer och dokumenterade rutiner för hanteringen av statsbidrag. Kommunen har en decentraliserad modell för bevakning, sökning och redovisning av bidrag. Beslut om ansökan sker på tjänstepersonsnivå. Det finns upparbetade arbetsmetoder rörande bevakning och hantering inom respektive verksamhet som söker någon typ av statsbidrag.

Stadsledningskontoret har 2019 och 2020 genomfört en sammanställning av vilka statsbidrag som nämnderna förväntas söka, intäkter och kostnader. Vi ser positivt på arbetet och bedömer att det bidrar till en bättre överblick av bidragsmedel. Ingen central uppföljning görs dock av vilka bidrag som faktiskt erhållits i förhållande till sammanställningen.

Granskade nämnder tar del av information kring sökta och erhållna statsbidrag i tertialrapporter och bokslut. Det sker ingen samlad uppföljning av effekter kopplade till statsbidrag på kommunövergripande nivå eller nämndnivå. Uppföljning och analys av erhållna bidragsmedel görs främst genom återrapportering till bidragsmyndigheten.

Vi bedömer att de rutiner rörande statsbidrag som används i verksamheterna bör dokumenteras i syfte att säkerställa en ändamålsenlig intern kontroll över tid och minska personberoendet. I dagsläget har inga verksamheter inom ramen för granskningen dokumenterade rutiner för hanteringen av statsbidrag.

Med utgångspunkt i granskningen rekommenderar vi att kommunstyrelsen:

- ▶ Förtydligar den befintliga styrstrukturen (strategisk styrning) avseende de riktade statsbidragen.
- ▶ Överväg en årlig kommunövergripande sammanställning av erhållna bidragsmedel, med syfte att ge bättre förutsättningar för uppföljning och analys.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen, utbildningsnämnden samt natur- och trafiknämnden:

- ▶ Dokumenterar rutiner för ansökan respektive rekvisering av bidrag i syfte att säkerställa att rutinerna upprätthålls och minska personberoendet.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

De statsbidrag som kommuner och regioner årligen kan ansöka om uppgick till omkring 100 miljarder kr enligt SKL:s uppskattningar för 2018.¹ Bidragen förmedlas av många olika myndigheter och sträcker sig över nästintill samtliga förvaltningsområden, från krisberedskap, arbetsmarknad, integration och utbildning till kulturaktiviteter, naturvård och energieffektivisering. Hur statsbidrag hanteras är därmed ofta ett aktuellt ämne för samtliga styrelser och nämnder, liksom för stora delar av den kommunala förvaltningen.

Statsbidrag är ett vanligt sätt för staten att styra kommuner och regioner i en viss riktning. En del statsbidrag är generella och tillfaller kommuner eller regioner utan krav på särskilt användningsområde eller prestation. Den stora majoriteten statsbidrag är dock riktade bidrag, dessa är frivilliga för kommunerna att ansöka om eller ta del av och avser vanligen en viss insats, ett visst ändamål eller syftar till att stimulera utvecklingen i en viss riktning eller verksamhet. Det förekommer stora skillnader i omfattning och utformning av bidragen. En del bidrag omfattar stora summor, andra är relativt små och kan exempelvis avse satsningar på enskilda individer eller funktioner. Även tidsperspektivet kan skilja sig, där vissa bidrag ingår i stora eller långsiktiga satsningar, andra bidrag utgör satsningar av tillfällig karaktär där medel endast finns tillgängliga för en kort tidsperiod. Krav på medfinansiering, samverkan, dokumentation och återrapportering varierar också i hög grad.

Det stora antalet statsbidrag och att bidrag kan tillkomma, förändras eller utgå från år till år ställer höga krav på den kommunala organisationen att hålla sig uppdaterad och ha en fungerande och tydlig ansvarsfördelning och administration för hanteringen av statsbidrag. Men att söka alla statsbidrag kan samtidigt innebära en risk att kommunens övergripande strategiska mål hamnar i skymundan och att verksamheten arbetar mot kortsiktiga statliga eller projektrelaterade mål. Det är därför viktigt att varje nämnd har former för att överblicka, prioritera, hantera och administrera statsbidragen.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet är att bedöma om styrelse och nämnder hanterar statsbidrag på ett sätt som främjar måluppfyllelse av såväl ekonomiska mål som verksamhetsmål samt säkerställer en tillräcklig intern kontroll.

Revisionsfrågor:

- ▶ Finns en strategisk styrning kring hanteringen av riktade statsbidrag?
- ▶ I vilken utsträckning är organiseringen och samordningen av bevakning och sökning av existerande statsbidrag ändamålsenlig?
- ▶ Har nämnden tydliggjort hur riktade statsbidrag ska hanteras och hur prioritering ska göras?
- ▶ I vilken utsträckning finns ändamålsenliga rutiner för hanteringen av riktade statsbidrag? (verksamhetsmässigt och gällande ekonomisk redovisning)

---

¹ SKL (2018). *Ekonomirapporten, maj 2018: Om kommunernas och landstingens ekonomi*. s. 61

- ▶ Görs en ändamålsenlig uppföljning, utvärdering och analys av hur statsbidragsmedel använts och vilka effekter bidragen resulterat i på kommunnivå och nämndnivå?
- ▶ Har kommunen uppmärksammat om det finns större statsbidrag som kommunen borde ha ansökt om men inte har gjort det? Finns det rutiner för att säkerställa att det inte missas att ansöka om relevanta statsbidrag?
- ▶ Finns rutiner och intern kontroll som säkerställer att medlen används inom ramen för vad de får användas till och inom den tid som föreskrivs?

Vid granskningen har även en jämförande analys genomförts med andra kommuner som granskats med liknande upplägg och metod.

1.3. Definitioner av statsbidrag

Generella statsbidrag: bidrag som inte är förenade med krav på hur bidragen ska användas, huvudsakligen medel som betalas ut genom det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Riktade (specialdestinerade) statsbidrag: bidrag som det är frivilligt att ansöka om eller ta del av, och som är avsedda för en viss insats, ett visst ändamål eller för att stimulera utveckling i en bestämd verksamhet.

Kostnadsersättningar: ersättningar för specifika kostnader som kommuner har för att staten beslutat att kommunerna är skyldiga att utföra eller tillhandahålla något, exempelvis en tjänst. Kommunerna är skyldiga att utföra detta oavsett om de får ersättning eller inte.

1.4. Ansvariga nämnder/styrelser

Granskningen avser kommunstyrelsen och utbildningsområdet (kommunstyrelsens verksamhetsutskott och utbildningsnämnden) samt natur- och trafiknämnden.

1.5. Metod

Granskningen har genomförts i två steg. I det inledande skedet har en kartläggning genomförts av kommunens styrande dokument på området och eventuella befintliga sammanställningar av sökta bidrag har samlats in. Som ett komplement till dokumentstudierna har intervjuer genomförts med tjänstepersoner på central nivå som kan ge ett centralt perspektiv på hanteringen av statsbidrag. Intervjuer har även genomförts med presidierna i respektive nämnd och med ansvariga på respektive förvaltning för en närmare bild av bidragshanteringen i verksamheterna.

En jämförande analys har genomförts med Haninge kommun, Sundbyberg stad och Västerås stad som granskats med liknande upplägg och metod.

Utöver vår interna kvalitetssäkring har samtliga intervjuade fått möjlighet att komma med synpunkter på rapportutkastet. Detta för att säkerställa att revisionsrapporten bygger på korrekta fakta och uttalanden. Revisionsbedömningarna ansvarar EY för.

2. Revisionskriterier

2.1. Kommunallagen, 6 kap. 6 §

Nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

2.2. Nacka kommuns reglemente för mål- och resultatstyrning

Kommunfullmäktige antog i juni 2016 *Reglemente för mål- och resultatstyrning* för Nacka kommun. Av reglementet framgår att kommunfullmäktige fastställer årligen övergripande mål för hela verksamheten och budgetramar.

Nämnden beslutar sen hur man ska uppnå sina målsättningar och hur uppföljningen ska ske. Nämnden ansvarar även för den interna kontrollen. Det ekonomiska utfallet följs upp genom tertialrapporter och årsbokslut.

3. Styrning av arbetet med externa bidrag

I *Mål och budget 2020–2022* fastställd av kommunfullmäktige framgår inga målområden rörande statsbidrag specifikt. Det framgår övergripande mål om maximalt värde för skattepengarna. Det innebär god budgethållning för alla nämnder och verksamheter samt att säkerställa långsiktig god ekonomisk hushållning för kommunen som helhet. I budgeten framgår en lista över de riktade statsbidrag som varje nämnd avser söka för kommande år.

I kommunstyrelsens *Mål och budget 2020–2022* finns inga särskilda skrivningar rörande arbetet med statsbidrag. Det framgår att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. Kommunstyrelsen är även ansvarig nämnd för den kommunala produktionen inom Vålfärd skola. Vidare saknas det beslutade styrdokument som berör hantering av riktade statsbidrag.

3.1. Reglemente, internkontroll samt delegationsordningar

I *reglemente för intern kontroll* antagen av kommunstyrelsen 2012-06-11 anges att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att en god internkontroll upprätthålls och nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina verksamhetsområden. Målet med den interna kontrollen är att förebygga samt förhindra att felaktigheter uppstår. Inga skrivningar om hanteringen av statsbidrag återfinns i reglementet.

Av *kommunstyrelsens reglemente*, antaget av fullmäktige 2020-01-27, framgår inga skrivningar kring riktade statsbidrag. Däremot finns övergripande skrivelser om att styrelsen har ett särskilt ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Det framgår av reglementet att styrelsen handhar de uppgifter som inte tillfallit en nämnd samt att styrelsen ansvarar för övergripande samordning och uppföljning av den ekonomiska verksamheten. Vidare anges att verksamhetsutskottet fullgör kommunstyrelsens ansvar för produktionen av kommunalt finansierade tjänster till medborgarna.

Vi har tagit del av berörda nämnders reglementen och delegationsordningar. Det finns i ett fall en skrivning om statsbidrag som rör ansvar för att ansöka och besluta om bidrag. I kommunstyrelsens delegationsordning, daterad 2019-10-28, framgår det att "ansöka om statliga medel eller bidrag till byggnadsåtgärder inom beslutande investeringsramar" delegeras till enhetschefen för exploaterings- och fastighetsfrågor. Inga andra skrivelser kring riktade statsbidrag förekommer i kommunstyrelsens eller granskade nämnders reglementen eller delegationsordningar.

Vi har tagit del av samtliga internkontrollplaner för styrelse och nämnder som är relevanta för granskningen och det framkommer inga risker kopplade till stats- eller EU-bidrag. Risker som framgår rör bland annat en ekonomi i obalans.

3.2. Ekonomisk redovisning

I årsredovisningen för 2019 framgår ingen egen post för riktade statsbidrag. Kommunen gör enligt intervjuade ingen sammanställning av de riktade statsbidrag som kommunen erhållit under året.

I mål och budget 2020–2022 uppskattades att erhållna statsbidrag för 2020 ska uppgå till ca 182 mnkr. I oktober 2020 uppgick erhållna statsbidrag till 149 mnkr. År 2019 erhöll Nacka kommun 123,7 mnkr i riktade statsbidrag.

Tabell 1.

RIKTADE STATSBIDRAG	2018	2019	2020 (OKT)
	132 mnkr	123,7 mnkr	149 mnkr

Källa: Kommunens egen sammanställning av riktade statsbidrag för 2018–2020

4. Övergripande kartläggning

4.1. Organisering

Arbetet med riktade statsbidrag är inte samordnat på kommunövergripande nivå utan varje nämnd ansvarar för omvärldsbevakning och att söka bidragen. Inga riktade statsbidrag söks centralt. Vidare saknas övergripande rutiner för det praktiska arbetet.

På kontrollenheten finns controllers som arbetar dels med kommunens centrala ekonomiprocess, dels de olika verksamheternas. Varje nämnd har en utpekad controller som hanterar den ekonomiska administrationen kring de riktade statsbidragen och stödjer verksamheterna vid bland annat återrapportering till bidragsmyndigheten. I vissa fall ansvarar kontrollern även för att ansöka om bidragen, exempelvis avseende utbildningsnämnden. Välfärd skola skiljer sig från resterande nämnders enheter då de har en controller placerad inom verksamheten. Vidare bokförs bidragen via specifika bokföringskonton och verksamhetskoder. Hos natur- och trafiknämnden redovisas bidragen som en del av investeringsprojekt.

Av granskningen framgår att nämnderna arbetar med statsbidrag på olika sätt. Samtliga verksamheter har sökt bidrag, men vem som söker bidrag skiljer sig liksom i vilken omfattning bidrag söks. Beslut om att söka bidrag fattas på tjänstepersonsnivå. Bidrag söks enligt intervjuade för ordinarie verksamhet, för utveckling eller för att kunna erbjuda utökad verksamhet. Genomgående beskrivs att information om befintliga bidrag huvudsakligen erhålls via omvärldsbevakning, nyhetsutskick från bidragsmyndigheterna och erfarenhet, då flera bidrag är återkommande. Riktade statsbidrag söks oftast av en eller flera funktioner. De personer på enheterna som hanterar statsbidrag har ofta statsbidrag som en av flera arbetsuppgifter. I en intervju beskrivs att det skulle underlätta med en dokumenterad riktlinje eller rutin för hanteringen av statsbidrag.

Inom kommunen finns en överblick över vilka statsbidrag som styrelse och nämnder planerar att söka varje år. En kommunövergripande sammanställning av vilka riktade statsbidrag som kommunen kan och planerar att söka sammanställs årligen i mål och budget. Ansvarig för sammanställningen är budgetchefen, som skickar ut en tabell på hösten till varje verksamhet

inför kommande år. Verksamheten sammanställer bidragen med utgångspunkt i regeringens budgetproposition och respektive controller ansvarar för att rapportera till budgetchef. Sammanställningen innehåller en uppskattning av vilka riktade statsbidrag som nämnden ska söka kommande år. Nämnderna redovisar tertialvis vilka statsbidrag som verksamheten har erhållit. Nacka kommun gör ingen övergripande sammanställning av vilka statsbidrag som faktiskt erhållits under året gentemot sammanställningen i mål och budget.

För riktade statsbidrag gäller i regel att de kräver motprestation, för intäkterna finns även motsvarande kostnader redovisade. I tabellen i mål och budget framgår även kostnaderna som är kopplade till insatserna för vilka riktade statsbidrag har sökts. Dessa kostnader beräknas av controllers tillsammans med medarbetare inom verksamheterna som är involverade i statsbidragsprojekten. För att beräkna kostnaderna utgår kontrollern ifrån redovisningssystemet, tidigare erfarenheter och egna prognoser gällande storleken på det sökta statsbidraget. Vidare anger intervjuade att det är svårt att beräkna bidragsintäkter eftersom det finns en osäkerhet om huruvida verksamheten kommer att erhålla medel liksom storleken på bidraget.

4.2. Uppföljning och återrapportering av bidrag

Bidragen följs främst upp genom återrapportering till bidragsmyndigheten och som en informationspunkt tertialvis samt i årsbokslutet kring andelen erhållna statsbidrag. I årsbokslut för utbildningsnämnden redogörs utfallet för beviljade statsbidrag och för natur- och trafiknämnden redogörs både sökta och erhållna. Kommunstyrelsen tar del av övergripande återrapportering tertialvis och i årsredovisningen.

Hur utförlig redovisningen till bidragsmyndigheten är beror till stor del på kraven. Den medarbetare som ansvarar för att ansöka om statsbidrag har ansvar för hela processen, inklusive återrapportering. Vanligen förekommer återrapporteringskrav till bidragsmyndigheten. Uppföljningen av statsbidragen ser olika ut beroende på vilket typ av bidrag som berörs. Inom granskade nämnders verksamheter beskrivs att diskussioner ofta förs om huruvida verksamhet ska fortgå när bidrag upphör, vilket medför diskussioner om effekter i relation till insatser. Detta underlag är dock inget som regelmässigt dokumenteras.

4.3. Intern samordning

Av kartläggningen framgår att det saknas en etablerad samverkan mellan nämnderna kring statsbidrag generellt. Utbildningsnämnden sökte 2019 och 2020 ett statsbidrag som sedan har fördelats ut till Valfärd skola och fristående skolor. Statsbidraget från Skolverket avser bättre språkutveckling i förskolan vilket sedan fördelas ut till skolor som anmält intresse och är baserat på nyckeltal. Inom natur- och trafikenheten förekommer intern samverkan mellan de olika avdelningarna avseende enskilda statsbidrag.

Vidare söker ingen av nämnderna som omfattas av granskningen kostnadsersättningar under 2020. Utbildningsnämnden har tidigare år sökt kostnadsersättningar från Migrationsverket.

5. Styrelse och granskande nämnders hantering av statsbidrag

5.1. KS/KSVUs hantering av bidrag

Kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för den kommunala produktionen inom Valfärd skola, som ingår i granskningen. Vidare är kommunstyrelsens verksamhetsutskott (KSVU) styrelse för Nackas kommuns kommunala skolor och förskolor. Av kommunstyrelsens reglemente² framgår inga skrivningar kring riktade statsbidrag. Däremot klargörs övergripande att styrelsen ansvarar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. I delegationsordningen saknas skrivningar om riktade statsbidrag rörande utbildningsområdet.

Valfärd skola är Nacka kommuns största produktionsenhet. Valfärd skola består bland annat av förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola som drivs i kommunal regi. Valfärd skola är en av drygt 50 huvudmän med verksamhet i Nacka.

Inom Valfärd skola har en utbildningsstrateg det övergripande ansvaret för hantering av riktade statsbidrag. Utbildningsstrategen ansvarar för hela ansökningsprocessen. I vissa fall ansvarar andra medarbetare, såsom enhetschefer och strateger, för att söka bidrag. Valfärd skola har en egen controller placerad inom enheten som ansvarar för den ekonomiska redovisningen avseende de riktade statsbidragen.

I Mål och Budget redovisas de statsbidrag som Valfärd skola planerar att söka för kommande år. Listan sammanställs av utbildningsstrategen och lämnas vidare till budgetavdelningen. Controllern ansvarar för att beräkna kostnaderna³ för respektive statsbidrag. Tillsammans med exempelvis chefer inom respektive sakområde görs beräkningar för att se om statsbidraget är kostnadseffektivt.

Valfärd skola söker bidrag från Skolverkets e-tjänst. Utbildningsstrategen har det övergripande ansvaret kring vilka bidrag som finns att söka, datum för ansökan och återrapportering via e-tjänsten. Inga ytterligare rutiner för bevakning av statsbidrag bedöms enligt intervjuade som nödvändiga. Enligt intervjuade är de flesta statsbidragen som söks återkommande.

Valfärd skola söker de bidrag som är positiva för verksamheten. För bidragen som söks görs alltid en avvägning mot kostnader. Utbildningsstrategen för en kontinuerlig dialog med rektorer på de olika kommunala skolorna angående vilka statsbidrag som är relevanta att söka. Vidare tas hänsyn till ifall bidraget utgår kommande år och vilka kostnader det kan skapa för kommunen.

Återrapportering av bidragen till kommunstyrelsen och KSVU sker i tertiärrapporterna, där anges eventuella avvikelser från budgeterade statsbidrag. KSVU tar enligt intervjuade även del av muntlig rapportering kring bidragen, exempelvis kring vilka som erhållits och inte.

Enligt intervjuade ansvarar den som sökt bidraget vanligen för uppföljning och återrapportering till bidragsmyndighet. Utvärdering av statsbidragen skiljer sig för respektive

---

² Antaget av kommunfullmäktige 2020-01-27.

³ Både kraven på redovisning och motprestation medför kostnader för hantering av statsbidrag. Exempelvis är krav på motprestation eller medfinansiering att kommunen står för minst hälften av kostnaden för verksamheten eller utökning av den verksamhet som avses.

bidrag. Exempelvis avseende statsbidraget för entreprenörskap ska återrapportering till Skolverket inbegripa en utvärdering rörande effekter. Utvärderingar av bidragen görs främst lokalt ute i verksamheten.

Välfärd skola har samverkat kring statsbidrag med utbildningsenheten avseende bidragen för förskola och lovskola. I dessa fall har utbildningsenheten sökt bidragen och sedan fördelat det till verksamheterna inom Välfärd skola.

Uppskattade bidragsintäkter för Välfärd skola 2020 är ca 72 mnkr enligt mål och budget 2020–2022. Inom Välfärd skola är de ekonomiska tyngsta statsbidragen 2020 bland annat lärarlönelyftet, lågstadiesatsningen⁴ och karriärtjänster för förstelärare. I mål och budget anges att Välfärd skola bedöms erhålla 26,9 mnkr för lärarlönelyft. Statsbidraget syftar till att höja lönerna för särskilt kvalificerade lärare och förskolelärare. Välfärd skola bedöms under 2020 erhålla 14,6 mnkr för lågstadiesatsningen. Bidraget ska användas för att anställa mer personal i förskoleklass och lågstadiet. Välfärd skola bedöms även erhålla 12,9 mnkr under 2020 för statsbidraget för karriärtjänster för förstelärare som syftar till att öka lönen för förstelärare. Välfärd skola erhöll totalt 88,8 mnkr i bidrag 2019.

Frågeområde	Svar
Bevakning och sökning	Utbildningsstrategen har det övergripande ansvaret för att bevaka och ansöka om statsbidrag utifrån de olika sakområdena.
Analys av behov och prioritering av ansökningar	Avgörande för ansökan beskrivs dels vara om det bidrar till verksamheten, dels en avvägning mot kostnader. Återkommande bidrag söks vanligen då det finns en uppbyggd kunskap om ansökningsprocessen.
Samordning	Det förekommer ingen omfattande samordning mellan Välfärd skola och andra enheter kring statsbidrag. Viss samordning sker med utbildningsenheten.
Kostnadsersättningar	Enligt uppgift söker Välfärd skola inga kostnadsersättningar.
Uppföljning och återrapportering	Återrapportering av statsbidragen görs till bidragsmyndigheten.
Analys av kostnader förenade med att söka och nyttja	Controllern inom Välfärd skola genomför i samråd med andra medarbetare beräkningar på vilka kostnader som kan uppstå i samband med nyttjandet av statsbidrag.

⁴ Bidraget ska användas för att anställa mer personal i förskoleklassen och lågstadiet.

5.2. Utbildningsnämndens hantering av bidrag

Utbildningsnämnden ansvarar för förskoleverksamheten, grundskolan, gymnasieskolan och särskolan. Nämnden har ansvar för finansiering av verksamheterna, målformulering samt uppföljning och utvärdering. Utbildningsenheten arbetar på uppdrag av utbildningsnämnden. Utbildningsenheten är en konkurrensneutral myndighets- och huvudmannaenhet utan egen produktion. I utbildningsnämndens reglemente⁵ framgår det att nämnden har ansvar för finansiering, målformulering och uppföljning av verksamheten. Det finns ingen skrivelse angående riktade statsbidrag i reglementet. I delegationsordningen⁶ saknas det skrivningar om riktade statsbidrag.

En controller ansvarar för att bevaka, söka och återrapportera bidrag. Controllern tar hjälp av bland annat strateger på området vid behov i ansökningarna. Vidare svarar kontrollern för att bidragen konteras med rätt kod och genomför uppföljning samt redovisning. De flesta statsbidragen söks via Skolverkets e-tjänst. Inför varje verksamhetsår sammanställer kontrollern de statsbidrag som enheten planerar att söka. Utbildningsenheten har inga dokumenterade rutiner kring hur statsbidrag ska hanteras.

Enheten söker enligt intervjuade samtliga bidrag som finns inom området. Utbildningsenheten söker de bidrag som kan sökas av kommuner och Valfärd skola söker statsbidrag som kan sökas av huvudmän. Majoriteten av bidragen är återkommande varje år och har funnits under en lång tid. Enheten utgår ifrån Skolverkets årshjul som innehåller information om tid för ansökan och återrapportering. Detta möjliggör enligt intervjuade en överblick av kommande och sökta bidrag. Utbildningsenheten söker även statsbidrag för bland annat kvalitetssäkrande åtgärder och maxtaxa i förskolan⁷, som inte går till utbildningsnämnden utan till kommunen centralt.

Enligt intervjuade ansvarar den funktion som sökt bidraget vanligen för uppföljning och återrapportering till bidragsmyndighet. Utvärdering av statsbidragen skiljer sig för respektive bidrag. För vissa statsbidrag är effekterna svåra att mäta. I dessa fall följs medlen främst upp genom hur medlen har fördelats och använts. Återrapportering sker till utbildningsnämnden i tertialrapporter genom sammanställningar över vilka statsbidrag som sökts, hur mycket enheten har erhållit och förväntad årsprognos. Controllern på utbildningsenheten ansvarar för återrapportering.

Vilken administration som är förenad med riktade bidrag beror dels på krav i ansökan och dels på krav vid återrapportering. Arbetet beskrivs som relativt tidskrävande då det ofta är olika uppgifter som krävs för olika bidrag. För bidragen som söks görs enligt intervjuad alltid en avvägning mot kostnader.

Samordning uppges förekomma i enstaka fall med Valfärd skola, avseende bättre språkutveckling i förskolan, som söks och hanteras av utbildningsenheten.

Utbildningsnämnden söker ett fåtal riktade statsbidrag främst från Skolverket och enstaka från Migrationsverket. De ekonomiska tyngsta statsbidragen som nämnden erhållit 2020 är

---

⁵ Daterad 2020-01-27.

⁶ Daterad 2020-02-20.

⁷ Statsbidrag (maxtaxa, kvalitetssäkring förskola) redovisas under finansiell verksamhet i Mål och Budget.

bland annat 690 000kr för bättre språkutveckling i förskolan⁸ och 780 000kr för omsorg på kvällar, nätter och helger med syftet att erbjuda mer barnomsorg. Utbildningsnämnden har hittills 2020 erhållit 2,7 mnkr i statsbidrag. Uppskattade intäkter för utbildningsnämnden 2020 är ca 3,25 mnkr. Utbildningsnämnden erhöll totalt ca 3,2 mnkr i bidrag 2019.

Frågeområde	Svar
Bevakning och sökning	En funktion ansvarar för att ansöka och bevaka utlysningar av bidrag.
Analys av behov och prioritering av ansökningar	Återkommande bidrag söks vanligen. Utbildningsenheten kan endast söka ett fåtal bidrag.
Samordning	Samordning uppges förekomma i enstaka fall.
Kostnadsersättningar	Enligt uppgift söker enheten inga kostnadsersättningar.
Uppföljning och återrapportering	Återrapportering av statsbidragen görs till bidragsmyndigheten. Nämnden tar del av information tertialvis.
Analys av kostnader förenade med att söka och nyttja	För bidragen som söks görs en avvägning mot kostnader.

5.3. Natur-och trafiknämndens hantering av bidrag

Enheterna som ingår i natur-och trafikprocessen arbetar på uppdrag av natur- och trafiknämnden och kommunstyrelsen. Enheterna stödjer natur-och trafiknämnden i arbetet med mål, uppföljning och resultat. Enheterna som ingår i natur- och trafikprocessen är drift offentlig utemiljö, trafikenheten samt enheten för bygg och anläggning.

I natur-och trafiknämndens reglemente⁹ framgår det att nämnden har ansvar för finansiering, målformulering och uppföljning av verksamheten. Det framgår ingen specifik bestämmelse angående riktade statsbidrag i reglementet. I delegationsordningen¹⁰ saknas skrivningar om riktade statsbidrag.

Statsbidragen som söks inom natur- och trafiknämnden är alltid kopplade till specifika projekt. Flera funktioner inom verksamheten ansvarar för att ansöka och bevaka utlysningar av bidrag beroende på sakområde samt för uppföljning, vanligen en förvaltare eller en projektledare. Bidragen bokförs inte som specifika bidrag utan hamnar i investeringsprojekt.

⁸ Statsbidraget ska gå till att stärka språkutvecklingen i svenska i förskolan. Bidraget kommer att fördelas mellan de förskolor som anmäler sitt intresse.

⁹ Daterad 2020-01-27.

¹⁰ Daterad 2019-12-10.

Enligt intervjuade ska framgent några enskilda medarbetare få i uppdrag att inte bara titta på bidrag inom sina områden, utan hela nämndens ansvarsområden.

Det finns inga övergripande rutiner eller riktlinjer kring hanteringen av statsbidrag. Kunskapen ligger hos enskilda medarbetare. Inför varje verksamhetsår sammanställer natur- och trafiknämndens controller de statsbidrag som enheten planerar att söka baserat på underlag från projektledare och förvaltare. Enligt intervjuade söks bidrag som är relevanta för verksamhetens utveckling och ligger i linje med projekt. Statsbidrag som omfattar ca 200 000 kr eller mindre söks inte på grund av kostnader och resurser för ansökan.

Intervjuade uppger att den som hanterat och administrerat bidraget vanligen ansvarar för uppföljning. I intervju beskrivs att återrapportering görs till bidragsmyndigheten och att genomförandet av projekten även föredras som en informationspunkt vid nämndsammanträden. I tertialrapporter redovisas de statsbidrag som enheterna har sökt inom respektive projekt, ifall de har beviljats eller fått avslag samt hur mycket som har utbetalats.

Natur- och trafiknämnden samverkar inte med andra nämnder avseende riktade statsbidrag. Viss samverkan förekommer mellan enheterna. Exempelvis har trafikenheten och enheten för bygg och anläggning ansökt om statsbidrag gemensamt.

Inom natur- och trafiknämndens område söks ett fåtal riktade statsbidrag främst från länsstyrelsen, Naturvårdsverket och Trafikverket. Natur- och trafiknämnden har bland annat för 2020 sökt statsbidrag för lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) samt naturvårdsprojektet (LONA) via länsstyrelsen. Natur- och trafiknämnden har sökt statsbidrag för 18,9 mnkr och beviljats 9,3 mnkr, vilket är något lägre än vad som planerades för 2020 enligt mål och budget¹¹. De ekonomiskt tyngsta statsbidragen som beviljats under 2020 är fosforfällning i Järlasjön på 4,5 mnkr, fosforfällning i Sicklasjön på 1,5 mnkr och för iordningsställande av Mensättra våtmark om 1,4 mnkr. Statsbidrag har även erhållits för investeringsprojekt i form av statlig medfinansiering från Trafikverket, till exempel för utbyggnad av gång- och cykelbanor om ca 600 000kr. Natur- och trafiknämnden erhöll totalt 900 000 kr i bidrag 2019.

Frågeområde	Svar
Bevakning och sökning	Flera funktioner ansöker och bevakar utlysningar av bidrag utifrån de olika sakområdena.
Analys av behov och prioritering av ansökningar	Avgörande för ansökan beskrivs dels vara om det bidrar till projektet, dels vilka resurser som krävs.
Samordning	Det förekommer ingen samordning med andra verksamheter avseende statsbidrag.
Kostnadsersättningar	Enligt uppgift söker enheterna inga kostnadsersättningar.

---

¹¹ I mål och budget för 2020–2020 anges förväntat totalt bidrag för 2020 uppgå till ca 14,6 mnkr.

Uppföljning och återrapportering	Återrapportering av statsbidragen görs till bidragsmyndigheten. Genomförandet av projekten dras även ibland för nämnd. Statsbidragen söks för specifika projekt därav säkerställs att medlen används ändamålsenligt.
Analys av kostnader förenade med att söka och nyttja	Analys görs av kostnader som är förenade med att söka och nyttja statsbidrag.

6. Jämförelse med andra kommuner

Nedan redovisas en översiktlig jämförelse av iakttagelser gjorda i Västerås Stad¹², Haninge kommun¹³ och Sundbyberg stad,¹⁴ vilka har granskats av EY under 2019 och 2020 med liknande upplägg och metod. Analysen utgår ifrån den övergripande kartläggningen som redogjordes för i kap. 4. Analysen utgår från aspekterna kommunövergripande samordning, uppföljning samt riktlinjer/rutiner.

Aspekter	Nacka kommun	Västerås stad	Haninge kommun	Sundbyberg stad
Kommunövergripande samordning	Central styrning saknas. Arbetet med att bevaka och söka bidrag sker främst decentraliserat.	Central styrning saknas. Arbetet med att bevaka och söka bidrag sker främst decentraliserat. Stadsledningskontoret samordnar ett fåtal stadsövergripande bidrag.	Central styrning och samordning saknas. Arbetet med att bevaka och söka bidrag sker främst decentraliserat.	Central styrning och samordning saknas. Arbetet med att bevaka och söka bidrag sker decentraliserat.
Uppföljning	Ingen sammanhållen uppföljning av bidragsmedel görs. En årlig sammanställning görs avseende de bidrag som nämnderna förväntas erhålla kommande år. Riktade medel följs upp genom redovisning till bidragsmyndigheten	En sammanhållen uppföljning av bidragsmedel gjordes 2018. Riktade medel följs upp genom redovisning till bidragsmyndigheten. Egna utvärderingar görs inom vissa verksamheter.	Ingen sammanhållen uppföljning av bidragsmedel görs. Riktade medel följs upp genom redovisning till bidragsmyndigheten. Egna utvärderingar görs inom vissa verksamheter.	Ingen sammanhållen uppföljning av bidragsmedel görs. Riktade medel följs upp genom redovisning till bidragsmyndigheten. Egna utvärderingar görs sällan.
Riktlinjer/rutiner	Beslutade och dokumenterade riktlinjer samt rutiner för arbetet med statsbidrag saknas.	Beslutade och dokumenterade riktlinjer samt rutiner för arbetet med statsbidrag saknas. En förvaltning har tagit fram rutiner för arbetet med enskilda bidrag.	Beslutade och dokumenterade riktlinjer samt rutiner för arbetet med stats- och EU-bidrag saknas. Vissa förvaltningar har tagit fram rutiner för arbetet med enskilda bidrag. Rutiner för återsökning av kostnadsersättningar finns hos en förvaltning.	Beslutade och dokumenterade riktlinjer samt rutiner för arbetet med stats- och EU-bidrag saknas. Rutiner för återsökning av kostnadsersättningar finns hos en förvaltning.

¹² Granskning av stadens hantering av och nyttjande av statsbidrag, Västerås stad 2020-01-28

¹³ Granskning av kommunens hantering och nyttjande av statsbidrag, Haninge kommun 2019-10-02.

¹⁴ Granskning av stadens nyttjande av statsbidrag och EU-bidrag, Sundbybergs stad 2019-11-21.

Jämförelsen visar att hanteringen av statsbidrag är relativt lika inom kommunerna. Nacka kommun utmärker sig med att ha genomfört en kommunövergripande kartläggning av nämndernas förväntade bidrag under 2019 och 2020. Kommunen har en decentraliserad modell för bevakning, sökning och redovisning av bidrag. Vi bedömer utifrån jämförelsen att Nacka Kommun sammantaget inte utmärker sig i sin hantering av statsbidrag.

7. Svar på revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om styrelse och nämnder hanterar statsbidrag på ett sätt som främjar måluppfyllelse av såväl ekonomiska mål som verksamhetsmål samt säkerställer en tillräcklig intern kontroll. Nedan redovisas kortfattade svar på respektive revisionsfråga.

Fråga	Svar
Finns en strategisk styrning kring hanteringen av riktade statsbidrag?	<p>Nej. Det saknas en strategisk styrning rörande statsbidrag och det finns inga beslutade riktlinjer eller dokumenterade rutiner.</p> <p>Kommunen har en decentraliserad modell för hanteringen av statsbidrag. Arbetet med att söka och administrera statsbidrag är inte samordnat på kommunövergripande nivå utan varje nämnd ansvarar för arbetet. Det arbete med ansökningar och uppföljning av sökta statsbidrag som genomförs i verksamheterna fungerar i allt väsentligt väl. Det saknas dock enhetliga rutiner för arbetet.</p>
I vilken utsträckning är organiseringen och samordningen av bevakning och sökning av existerande statsbidrag ändamålsenlig?	Delvis. Respektive nämnd ansvarar för organisering av bevakning och sökning av riktade statsbidrag vilket bedöms fungera väl. Det finns ingen etablerad samverkan mellan verksamheterna kring statsbidrag generellt. Samordning förekommer främst inom ramen för enskilda bidrag mellan enheter.
Har nämnden tydliggjort hur riktade statsbidrag ska hanteras och hur prioritering ska göras?	Nej. Nämnderna har inte tydliggjort hur riktade statsbidrag ska hanteras och hur prioritering ska göras.
I vilken utsträckning finns ändamålsenliga rutiner för hanteringen av riktade statsbidrag? (verksamhetsmässigt och gällande ekonomisk redovisning)	<p>Delvis. Verksamheterna har organiserat arbetet med statsbidrag på olika sätt. Det arbete med ansökningar och uppföljning av statsbidrag som genomförs i verksamheterna fungerar i allt väsentligt väl. Det saknas dock dokumenterade rutiner för arbetet. Vi noterar att endast en delegationsordning innehåller skrivningar om vem som ansvarar för att söka bidrag.</p> <p>Controllers genomför eller bistår i arbetet med redovisning och återrapportering till bidragsmyndigheten.</p>
Görs en ändamålsenlig uppföljning, utvärdering och analys	Ja, i allt väsentligt. Statsbidragsmedel följs huvudsakligen upp genom den redovisning och återrapportering som krävs av den myndighet

<p>av hur statsbidragsmedel använts och vilka effekter bidragen resulterat i på kommunnivå och nämndnivå?</p>	<p>bidraget har erhållits ifrån. Hur utförlig redovisningen är beror således till stor del på kraven. Återrapportering till nämnd sker kontinuerligt genom tertialrapporter och bokslut.</p> <p>Inom granskade nämnders verksamheter beskrivs att diskussioner förs om huruvida verksamhet ska fortgå när bidrag upphör vilket medför diskussioner om effekter i relation till insatser. Det sker dock ingen samlad uppföljning av effekter kopplade till statsbidrag på kommunövergripande nivå eller nämndnivå.</p>
<p>Har kommunen uppmärksammat om det finns större statsbidrag som kommunen borde ha ansökt om men inte har gjort det? Finns det rutiner för att säkerställa att det inte missas att ansöka om relevanta statsbidrag?</p>	<p>Ja. Årligen görs en kommunövergripande sammanställning i Mål och Budget som innehåller de riktade statsbidrag som nämnderna förväntas erhålla kommande år. En eller flera funktioner inom verksamheterna ansvarar för att löpande bevaka utlysningar av bidrag.</p>
<p>Finns rutiner och intern kontroll som säkerställer att medlen används inom ramen för vad de får användas till och inom den tid som föreskrivs?</p>	<p>Ja. På grund av den återrapportering som majoriteten av statsbidragen kräver säkerställs att medlen används på ett ändamålsenligt sätt.</p> <p>Inga internkontrollplaner för styrelse och nämnder, som ingår i granskningen, innehåller risker kopplade till statsbidrag. Risker som framgår är bland annat en ekonomi i obalans.</p>

Nacka kommun 2021-01-20

Hanna Öhlund
EY

Sara Jansson
EY

Källförteckning

Intervjupersoner

Presidiet, Kommunstyrelsen
Presidiet, Utbildningsnämnden
Presidiet, Natur- och trafiknämnden
Budgetchef, Stadsledningskontorets stab
Inköpschef, Controllerenheten
Controllers, Controllerenheten
Utbildningsdirektör, Stadsledningskontoret
Enhetschef, Utbildningsenheten
Chef Verksamhetsstöd, Välfärd skola
Utbildningsstrateg, Välfärd skola
Controller, Välfärd skola
Enhetschef, Drift offentlig utemiljö
Biträdande enhetschef, Bygg och anläggning
Enhetschef, Trafikenheten
Utbildningsdirektör, Utbildningsenheten
Enhetschef, Utbildningsenheten

Dokument

Mål och Budget 2020–2022
Mål och Budget 2019–2021
Årsredovisning 2019
Delårsrapport 2019
Reglemente för intern kontroll, Nacka Kommun
Reglemente för mål och resultatstyrning, Nacka Kommun
Internkontrollplan 2020, samtliga granskade nämnder och kommunstyrelsen
Delegationsordning, samtliga granskade nämnder och kommunstyrelsen
Reglemente, samtliga granskade nämnder och kommunstyrelsen
Tertialbokslut 1 2019, Utbildningsnämnden
Tertialbokslut 2 2019, Utbildningsnämnden
Tertialbokslut 1 2020, Utbildningsnämnden
Tertialbokslut 2 2020, Utbildningsnämnden
Årsbokslut 2019, Utbildningsnämnden
Tertialbokslut 1 2019, Natur- och trafiknämnden
Tertialbokslut 2 2019, Natur- och trafiknämnden
Tertialbokslut 1 2020, Natur- och trafiknämnden
Tertialbokslut 2 2020, Natur- och trafiknämnden
Årsbokslut 2019, Natur- och trafiknämnden
Mål och Budget 2020–2022, Natur- och trafiknämnden
Tertialbokslut 1 2019, Kommunstyrelsen
Tertialbokslut 2 2019, Kommunstyrelsen
Tertialbokslut 1 2020, Kommunstyrelsen
Tertialbokslut 2 2020, Kommunstyrelsen
Årsbokslut 2019, Kommunstyrelsen
Mål och Budget 2020–2022, Kommunstyrelsen
Kommunens egen sammanställning av erhållna statsbidrag 2018–2020

Investeringsprojekt
Iståndsättning naturreservat

6

NTN 2021/93

2021-04-19

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/93

Natur- och trafiknämnden

Investeringsprojekt Iståndsättning naturreservat

Förslag till beslut

1. Natur- och trafiknämnden beslutar att avsluta projekt nr 90000370 och 90000339 och överföra kvarstående medel till ett nytt projekt för iståndsättning av fyra nya naturreservat – **93104286** med namn Iståndsättning naturreservat
2. Natur- och trafiknämnden beslutar att när Trollsjön och Svärdsö är färdigställda även överföra kvarstående medel för dessa projekt (90000266 och 90000326) till ovanstående projekt för iståndsättning av naturreservat.

Sammanfattning av ärendet

Enheten föreslår att kvarstående medel för fyra beslutade investeringsprojekt, avsedda för reservatsbildning samt iståndsättning av naturreservat, överförs till ett nytt projekt för Iståndsättning av naturreservat. Syftet är att använda pengarna för iståndsättning av Rensättra, Ryssbergen, Skarpnäs och Baggensstäket. Åtgärder som kan bli aktuella är exempelvis gränsmarkering av reservaten, ledmarkeringar, anläggning av friluftsanordningar samt parkeringsplatser och reservats- och informationsskyltar. Enheten bedömer att de medel som överflyttas är tillräckliga för att iståndsätta samtliga fyra reservat.

Ärendet

Fyra investeringsprojekt, avsedda för reservatsbildning alternativt iståndsättning av naturreservat, finns inom nämnden med varsin beslutad budget (se tabellen nedan). Eftersom projekten planeras att avslutas under året och det finns pengar kvar av de beslutade budgetarna, föreslår enheten att kvarstående medel i varje projekt som inte utnyttjats överförs till ett nytt projekt för iståndsättning av nya reservat. Pengarna kommer att användas för iståndsättning av naturreservaten Rensättra, Ryssbergen, Skarpnäs samt kulturresevatet Baggensstäket.

Iståndsättningen innefattar bland annat gränsmarkering av reservaten, ledmarkeringar, anläggning av friluftsanordningar såsom gångstigar, spänger, grillplatser, vindskydd samt parkeringsplatser, reservats- och informationsskyltar och viss skogsskötsel.

Projektnamn	Projekt nr	Beslutad budget	Kvarstående*
Reservatsbildning 2017-2019	90000370	2 000 000 kr	1 183 401 kr
Ryssbergen naturreservat	90000339	1 500 000 kr	1 322 243 kr
Naturreservat Trollsjön	90000266	1 600 000 kr	1 087 814 kr
Naturreservat Svärdsö	90000326	4 500 000 kr	4 265 882 kr
TOTALT:		9 600 000 kr	7 859 339 kr

*Kvarstående medel i projekten den 22 april 2021. För Trollsjön och Svärdsö kommer kostnader att tillkomma innan projekten kan avslutas.

Ekonomiska konsekvenser

Enheten bedömer att de medel som finns i ovanstående investeringsprojekt är tillräckliga för att iståndsätta Rensättra, Ryssbergen, Skarpnäs och Baggensstäket.

Konsekvenser för barn

Iordningställande av reservaten är mycket positivt för barn så områdenas natur- och kulturvärden synliggörs och utvecklas samtidigt som friluftslivet främjas.

Kristina Petterqvist
Enhetschef
Enheten offentlig utemiljö

Anna Herrström
Kommunekolog
Enheten offentlig utemiljö

Ny renhållningsordning för Nacka kommun

7

NTN 2020/226

2021-04-12

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2020/226

Natur- och trafiknämnden

Ny renhållningsordning för Nacka kommun

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige antar förslaget till en ny renhållningsordning för Nacka kommun, som ska träda i kraft den 1 juli 2021.

Sammanfattning av ärendet

Avfallsplanen tillsammans med avfallsföreskrifterna utgör den kommunala renhållningsordningen. Efter utställning och samråd under hösten 2020 har avfallsplanen och avfallsföreskrifterna reviderats något. Avfallsplanen har kompletterats med ett nytt delmål och fem nya åtgärder. Vidare har två av delmålen reviderats. Andra ändringar är att uppföljningen av avfallsplanen och konsekvenserna för fastighetsägare av källsortering beskrivits mer utförligt. I avfallsföreskrifterna har mindre justeringar gjorts med anledning av ändringar i avfallslagstiftningen.

Ärendet

Ärendet avser beslut om en ny renhållningsordning för Nacka kommun som omfattar en ny avfallsplan och reviderade avfallsföreskrifter. Enligt miljöbalken ska renhållningsordningen antas av kommunfullmäktige.

Ny avfallsplan

Den nya avfallsplanen: ”Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026” ersätter den nuvarande avfallsplanen: ”Nackas avfallsplan 2020”. Syftet med den nya planen är att nackaborna, företagare, verksamheter och kommunen själva ska verka för att minska och förebygga avfall och nedskräpning och minska avfallets miljöpåverkan.

Avfallsplanen innehåller följande fyra övergripande mål för planperioden 2021-2026:

- Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs
- Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor
- Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering
- Mål 4 Minskad nedskräpning

För varje övergripande mål finns uppföljningsbara delmål och nyckeltal. Totalt innehåller avfallsplanen 16 delmål och 54 åtgärder. För varje delmål och åtgärd framgår vilken nämnd som har ansvar för uppföljning och genomförande.

Reviderade avfallsföreskrifter

Nuvarande avfallsföreskrifter för Nacka kommun beslutades i mars 2015. Ett syfte med revideringen är att lyfta fram Nacka vatten och avfall som ansvarig för hanteringen av det avfall som omfattas av kommunens ansvar. Anpassning har även gjorts till ändringarna i miljöbalken om att begreppet hushållsavfall ersätts av kommunalt avfall samt att kommunens ansvar tydliggörs och utökas till att gälla fler avfallsslag. Några större ändringarna:

- Krav på tömning av mat- och restavfall minst 4 ggr/år av vardera avfallsslag
- Krav på tätare tömningsintervall av fettavskiljare från verksamheter
- Ansvar för insamling av returpapper

Arbetet med att ta fram renhållningsordningen

Arbetet med den nya renhållningsordningen har pågått sedan 2019 och har involverat tjänstemän, chefer och politiker från olika delar av kommunen och Nacka vatten och avfall. Även externa organisationer och företag har deltagit. Workshoppar och möten har genomförts om behovet av mål och åtgärder. Som en del i miljöbedömningen upprättades en miljökonsekvensbeskrivning. Parallellt med avfallsplanen har dessutom avfallsföreskrifterna reviderats.

Förslaget till ny renhållningsordning inklusive miljökonsekvensbeskrivning av avfallsplanen ställdes ut och remitterades hösten 2020. Remissen skickades till berörda nämnder inom Nacka kommun, kommunens bolag, länsstyrelsen, närliggande kommuner och ett fyrtiotal övriga organisationer och företag.

Remissvar inkom från tio remissinstanser. Inga synpunkter inkom från allmänheten. Synpunkterna i remissvaren var till stor del positiva, men där fanns även förslag på ändringar. Inga synpunkter inkom angående miljökonsekvensbeskrivningen.

Till följd av svaren har följande tillägg gjorts i avfallsplanen:

- Nytt delmål om att avfallstransporter ska drivas medförnyelsebara bränslen
- Revidering av de två delmålen om källsortering av avfall
- Fem nya åtgärder:
  - Två åtgärder om avfallstransporter
  - Utredning om källorna till marin nedskräpning
  - Kommunal insamling returpapper
  - Samarbete närliggande kommuner
- Utvecklad text om konsekvenser för fastighetsägare av källsortering
- Utvecklad text om arbetet med att genomföra och följa upp planen

Vidare har ett antal mindre ändringar gjorts.

Remissvaren redovisas i dokumentet "Arbetsgång och samrådsredogörelse". Där framgår hur synpunkterna har omhändertagits. Där finns även den redovisning som ska finnas i anslutning till beslutet om att anta en plan eller ett program som omfattas av kravet på strategisk miljöbedömning enligt 6 kap 16 § miljöbalken.

Ekonomiska konsekvenser

Åtgärderna finansieras både genom avfallstaxan och kommunalskatten. Avfallstaxan finansierar hanteringen av hushållsavfallet. Kommunalskatten finansierar åtgärder inom övriga områden såsom hanteringen av avfall av kommunalt finansierade verksamheter, nedskräpning, fysisk planering och myndighetsutövning. Cirka en tredjedel av åtgärderna bedöms kunna genomföras inom befintlig budget. Dessutom kommer flera av åtgärderna kunna medföra besparingar genom minskade kostnader för inköp och genom att mindre mängder avfall behöver samlas in och behandlas.

Som en grund för att prioritera vad som är viktigt att göra och i vilken ordning så har åtgärderna värderats utifrån parametrarna kostnad, besparingspotential, miljönytta och betydelse att nå målet. Nettokostnaden (extra kostnad jämfört med ordinarie budget minus uppskattad besparing) för att genomföra de 34 åtgärder mest kostnadseffektiva åtgärderna har uppskattats för skatte- respektive taxekollektivet. För skattekollektivet har denna kostnad beräknats till max 0,7 MSEK/år och för taxekollektivet till max 1,8 MSEK/år. För taxekollektivet motsvaras det av en ökning på ca 2,5 %.

Konsekvenser för barn

Själva framtagandet av planen får inga direkta konsekvenser för barn. Däremot så kan genomförandet av åtgärderna enligt planen få positiva konsekvenser eftersom den kommunala avfallsplanen syftar till att minska avfallets mängd och farlighet och att bättre ta vara på resurserna i avfallet. Det bidrar till att vi ska kunna nå det övergripande målet för miljöpolitiken om att lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör

Catarina Östlund
Handläggare
Nacka vatten och avfall

Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 –

*för en hållbar och starkt växande kommun i takt med
nackaborna*

POSTADRESS

Nacka kommun, 131 81 Nacka

BESÖKSADRESS

Stadshuset, Granitvägen 15

TELEFON

08-718 80 00

E-POST

info@nacka.se

SMS

716 80

WEBB

www.nacka.se

ORG.NUMMER

212000-0167

ka kommuns avfallsplan

Långsiktigt hållbar avfallshantering med kommunens styrmodell i fokus

Nacka kommun vill genom avfallsplanen uppnå en mer långsiktigt hållbar avfallshantering med kommunens styrmodell i fokus.

Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 bidrar till att nå kommunens vision om *”Öppenhet och mångfald”* genom att den tagits fram i samverkan med nackabor och företagare och att genomförandet av den kräver att vi tillsammans, nackabor och företagare, arbetar för att nå planens mål. Det är mångfalden av lösningar som gör att vi bäst når målen. Den grundläggande värderingen att vi har *”Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar”* syns i avfallsplanen genom en höjd ambition vad gäller återbruk och minskat avfall. Att varje nackabo och företag bidrar på sitt sätt är avgörande för att vi ska nå detta. Avfallsplanen bidrar även till att nå kommunens ambition om att *”Vara bäst på att vara kommun”* genom att vi som kommun och genom vårt bolag Nacka vatten och avfall gör det som vi som kommun är bäst på, och att nackabor och företag gör det som de är bäst på. Målen i planen är satta med inriktningen att vi under den sexårsperiod planen gäller, ska nå målen att vara bland de 10 procent bästa och de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna.

Avfallsplanen har fyra mål som är kopplade till kommunens fyra övergripande mål. Avfallsplanens mål om *”God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor”* är kopplat till det övergripande målet om *”Maximalt värde för skattepengarna”*. Det ska vara lätt att göra rätt. God service och flera och tillgängliga sätt att sortera och lämna avfall och förpackningar ger nackaborna maximalt värde för taxepengarna. Planens mål om att *”Avfall och matsvinn förebyggs”* är kopplat till målet *”Bästa utveckling för alla”*. En kraftig minskning av mat-, rest- och grovavfall bidrar till en mer hållbar kommun och bättre utveckling för alla nackabor. Nedskräpning är ett stort problem och målet om *”Minskad nedskräpning”* ger än mer *”Attraktiva livsmiljöer”* i hela Nacka. Avfallsplanens mål om *”Hållbar och säker avfallshantering”* bidrar till det fjärde övergripande målet om *”Stark och balanserad tillväxt”*. Planens mål om minst 50 procent återvinning av matavfall, resurseffektiv hantering av avfall från bygg- och rivningsverksamhet samt utredning och riskvärdering av deponier förstärker kraften i arbetet för en hållbar och stark tillväxt i kommunen.

ka kommuns avfallsplan

Långsiktigt hållbar avfallshantering med kommunens styrmodell i fokus	2
--	----------

Inledning	4
Syfte och ambitioner med planen	4
Utgångspunkter	4
Ansvar för avfallsfrågorna	5
Mål och åtgärder	5
Styrmedel	5
Genomförande, uppföljning och revidering	6
Arbetet med att ta fram planen	6
Läsanvisning	6

Målen	7
Beskrivning av målen	8

Konsekvenser	16
Miljö	16
Ekonomi	16
Sammanställning av klimatnytta och ekonomiska konsekvenser för kommunen	17
Konsekvenser för fastighetsägare och verksamheter	18

DELDOKUMENT	19
Handlingsplan	19
Lagar, mål, planer och styrdokument	19
Uppföljning avfallsplan 2020	19
Nuläge och framtida bedömning	19
Nedlagda deponier	19
Miljökonsekvensbeskrivning	19
Arbetsgång och samrådsredogörelse	19

ka kommuns avfallsplan

Inledning

Enligt miljöbalken ska varje kommun ha en avfallsplan om allt avfall i kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallens mängd och farlighet. Avfallsplanen utgör tillsammans med avfallsföreskrifterna kommunens renhållningsordning, vilken beslutas av kommunfullmäktige. Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 ersätter Nackas avfallsplan 2020.

Syfte och ambitioner med planen

Syftet med avfallsplanen är att nackaborna, företagare, verksamheter och kommunen själva ska verka för att minska och förebygga avfall och nedskräpning och minska avfallens miljöpåverkan.

Syftet är vidare att den ska:

- utgöra ett gemensamt styrdokument för kommunens arbete inom avfallsområdet
- ange mål och åtgärder inom avfallsområdet för att bidra till att kommunen uppfyller lokala, nationella och internationella mål

Avfallsplanens ambition går i linje med kommunens ambition – Vi ska vara bäst på att vara kommun. Detta kommer att utvärderas genom att jämföra vissa av planens mål och nyckeltal med Nackas jämförelsekommuner och riket i stort (se handlingsplanen).

Utgångspunkter

Avfallsplanen är utformad enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner (NFS 2020:6). Av föreskrifterna framgår att avfallsplanen ska innehålla syfte, mål, åtgärder och styrmedel för att genomföra planen. Avfallsplanen ska innehålla mål och åtgärder för att förebygga och hantera det avfall som kommunen ansvarar för. För avfall som kommunen inte ansvarar för ska avfallsplanen innehålla mål och åtgärder för att förebygga och hantera detta avfall, i den utsträckning som kommunen kan påverka detta. Planen ska även innehålla mål och åtgärder för att minska nedskräpning.

Målen och åtgärderna ska enligt föreskrifterna utgå från de nationella miljökvalitetsmålen, etappmålen samt andra relevanta mål, strategier och planer. De ska vidare syfta till att avfallet hanteras enligt avfallshierarkin, även kallad avfallstrappan. Den är en prioriteringsordning för hur EU:s medlemsstater ska arbeta med avfallsområdet. Ju högre upp i trappan, desto bättre för miljö och klimat.

ka kommuns avfallsplan

Avfallstrappan. Illustratör Emma Westerberg.

En sammanfattning av de regler, mål, planer och styrdokument som i övrigt har legat till grund för planens utformning och inriktning beskrivs i dokumentet ”Lagar, mål, planer och styrdokument”.

Avfallsmängder och hur avfallet hanteras i Nacka samt bedömning av framtida utveckling har också varit viktiga utgångspunkter, se ”Nuläge och framtida bedömning”. Där framgår att det finns en betydande potential att öka både återanvändning och materialåtervinning, samt att öka utsorteringen av farligt avfall. Ett annat underlag för planen är uppföljningen av föregående avfallsplan.

Ansvar för avfallsfrågorna

Kommunens avfallsplan fastställs av kommunfullmäktige. Ansvar för att ta fram planen och följa upp den ligger på Natur- och trafiknämnden, som är huvudman för avfallsfrågorna. Denna nämnd ansvarar även för renhållning av kommunens vägar, gator och övrig allmän platsmark samt park- och naturmark. Även miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar i frågor som rör avfallshantering, via detaljplaner, bygglov och miljöärenden. Natur- och trafiknämnden har ett mindre ansvar för myndighetsutövning. Ansvar för insamling av kommunalt avfall har kommunen lagt på sitt helägda bolag – Nacka vatten och avfall. Avfallsföreskrifterna och avfallsavgifter beslutas av kommunfullmäktige. För det avfall som uppstår i stadshuset och i den kommunala produktionen ligger ansvaret på berörda verksamhetsenheter.

Mål och åtgärder

Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 innehåller följande fyra övergripande mål:

- Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs
- Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor
- Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering
- Mål 4 Minskad nedskräpning

Till dessa finns sexton delmål som konkretiserar de övergripande målsättningarna. För att uppnå målen finns 54 åtgärder framtagna som skulle behöva genomföras under planperioden. Åtgärderna kommer att ses över årligen och uppdateras vid behov. Vid behov kommer även nya åtgärder att tas fram. Vilka

ka kommuns avfallsplan

åtgärder som behöver vidtas för att nå målen och hur målen ska följas upp beskrivs i handlingsplanen. Där redovisas även en grund för prioritering av åtgärderna utifrån kostnad, miljönytta och möjlighet att nå målen.

Styrmedel

Syftet med avfallsplanen är att nackaborna, företagare, verksamheter och kommunen själva ska verka för att minska och förebygga avfall och nedskräpning. Viktiga styrmedel i att uppnå detta är information och kommunikation samt att tillhandahålla effektiva insamlingssystem och anläggningar. Vidare ger kommunens avfallstaxa ger incitament till ökad matavfallsinsamling och minskat restavfall. Kommunens kretsloppscentraler gör det enkelt att återvinna genom att vara välskötta och ha bra öppettider.

I den fysiska planeringen är avfallsfrågorna viktiga. Utformning av insamlingssystem i allt från ny enskilda flerfamiljshus till sopsugsanläggningar i större bostadsområden kan finnas med. Lokalisering av stationer för förpackningsåtervinning är viktig fråga för nackaborna liksom var kretsloppscentralerna finns.

För att förebygga avfall i olika kommunala verksamheter och därmed bidra till att avfallsplanens mål om minskande avfallsmängder uppnås är upphandling ett viktigt styrmedel. Vid upphandling kan krav ställas på återanvändning och återvinningsbarhet vid inköp av produkter eller användning av återvunna material.

Föreskrifter och tillsyn syftar till att grundläggande krav vad gäller avfallshantering finns och efterlevs.

Genomförande, uppföljning och revidering

Ansvaret för att genomföra Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 ligger både på kommunen och bolaget. Kommunens nämnder och bolaget ska inom ramen för sitt ansvar verka för att avfallsplanen nås. För nämnderna finns resurserna för att genomföra planen i det årliga beslutet om mål och budget. För bolaget finns resurserna i det beslut som kommunfullmäktige fattar om taxa för avfallskollektivet. I handlingsplanen anges vilken del av kommunen som har ansvar för respektive åtgärd.

Målen och åtgärderna kommer att följas upp årligen och vid behov revideras, se handlingsplanen. För flertalet av målen finns nyckeltal som möjliggör jämförelse med övriga kommuner.

Arbetet med att ta fram planen

Avfallsplanen har tagits fram i samverkan mellan bolaget och kommunen. Arbetet har pågått sedan 2019 och har involverat tjänstemän från främst avfalls- och miljösidan, chefer och politiker. Samråd har skett med allmänhet och verksamheter för att få insikt i vad som inte fungerar bra med avfallshanteringen idag och vilka önskemål om förbättring som finns. Avstämning har skett mot globala, nationella, regionala och lokala miljömål samt EU-lagstiftning. För närmare beskrivning av arbetet med att ta fram planen, se dokumentet ”Arbetsgång och samrådsredogörelse”.

avfallsplan

Läsanvisning

Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 avfallsplan är uppdelad i ett huvuddokument och sju deldokument. Huvuddokumentet består av en sammanfattning av mål och delmål, med en efterföljande beskrivning. Hur målen ska följas upp, vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå målen, vilka enheter/funktioner som ansvarar för åtgärderna och hur de kan genomföras beskrivs i handlingsplanen.

Mer detaljerad information om exempelvis förutsättningarna och nuläget i kommunen samt vilka lagar och regler som styr avfallshanteringen, samt konsekvenserna redogörs för i övriga deldokument.

ka kommuns avfallsplan

Målen

Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 innehåller fyra mål som anger kommunens övergripande målsättningar. Till dessa finns ett antal delmål som konkretiserar de övergripande målsättningarna. För alla målen gäller att de ska vara uppnådda senast vid utgången av år 2026. Basåret är 2019 om inte annat anges. Hur målen ska följas upp och vem som har ansvaret framgår av handlingsplanen. En mer utförlig beskrivning av mål och delmål framgår av det följande avsnittet ”Beskrivning av målen”.

Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs

- 1.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 procent per invånare¹
- 1.2 Grovavfall från hushåll har minskat med 20 procent per invånare
- 1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 procent per heltidsanställd²

Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

- 2.1 Nackaborna är nöjda med avfallshanteringen och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna
- 2.2 Allt fler hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper
- 2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i sorterade fraktioner i nya bostäder med gemensam avfallslösning
- 2.4 Stationär sopsug ska prövas i stadsbyggnadsprojekt

Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering

- 3.1 Minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger återvinns biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara
- 3.2 Minst 40 procent av grovavfallet materialåtervinns
- 3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 procent
- 3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall
- 3.5 Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska miljöpåverkan och transporter
- 3.6 Alla kommunala avfallstransporter drivs med förnyelsebara bränslen
- 3.7 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten

Mål 4 Minskad nedskräpning

- 4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 procent
- 4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar

---

¹ Basår 2015. Se Avfall Sveriges 25/25-mål som innebär att den totala mängden mat- och restavfall ska minska med 25 procent per person till 2025, jämfört med 2015.

² Basår 2021. Uppgifter om avfallsmängder från kommunalt finansierade verksamheter tas fram under 2021

Nacka kommun avfallsplan

ka kommuns avfallsplan

Beskrivning av målen

I följande avsnitt redogörs mer utförligt för respektive mål och delmål. Här beskrivs målens grund i lagstiftningen, varför målen är prioriterade, samt för dess innebörd och omfattning. För flera mål beskrivs översiktligt vad som behöver hända för att nå målen. Där det finns kopplingar till nationella etappmål samt till Nacka kommuns mål och styrdokument beskrivs även det.

För att uppnå målen finns 54 åtgärder framtagna som skulle behöva genomföras under planperioden, se handlingsplanen. I handlingsplanen redogörs även för uppföljning av målen och vem som ansvarar för detta.

Mål I Avfall och matsvinn förebyggs

Att förebygga avfall är att minska avfallens mängd och farlighet. Det är det högst prioriterade steget i avfallstrappan, som är en del av EU:s och Sveriges lagstiftning. FN:s globala hållbarhetsmål innehåller etappmål som anger att mängden avfall ska minska markant och att matsvinnet i världen ska halveras. Mindre mängder avfall är positivt för miljön på flera sätt. Det ger lägre energianvändning, mindre utsläpp av växthusgaser och sparar på jordens naturresurser. Avfall kan förebyggas genom att hushållen och företagen använder cirkulära affärsmodeller såsom att dela, hyra, låna, reparera och uppgradera. Matsvinnet kan minska genom bättre planering, förvaring, tillagning och servering. Att minska avfallet och matsvinnet kommer leda till minskade kostnader för avfallshantering och lägre kostnader för inköp för de kommunalt finansierade verksamheterna.

Målet omfattar tre delmål. De har sin grund i kravet att de kommunala avfallsplanerna ska innehålla mål för att förebygga avfall³ samt kravet i miljöbalken att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska utnyttja möjligheterna att minska mängden avfall.⁴

Delmål I.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 % per invånare

Målet handlar både om att minska mat- och restavfallet men även om att öka sorteringen av avfall till materialåtervinning, främst genom ökad utsortering av förpackningar och returpapper. Att minska mat- och restavfallet ger både stora miljövinster samt besparingar för avgiftskollektivet genom att mindre mängder avfall behöver hanteras. Målet är formulerat enligt Avfall Sveriges mål och har basåret 2015. Målet bidrar till att nå det nationella etappmålet om att livsmedelsavfallet ska minska med minst 20 viktprocent per capita från 2020 till 2025.

---

³ 5 § NFS 2020:6

⁴ Miljöbalken 2 kap 5 §

ka kommuns avfallsplan

Delmål 1.2 Grovavfall från hushåll har minskat med 20 % per invånare

Målet omfattar allt grovavfall från hushåll såsom bygg- och rivningsavfall⁵, trädgårdsavfall och elavfall. Genom att återanvända och på olika sätt förlänga livslängden hos material och produkter kan vi minska mängden grovavfall. Att det behöver vara enkelt att lämna saker för återbruk lyfts fram i Nacka kommuns Mål och budget 2020-2022. Klimatnyttan av att minska grovavfallet är högre än för mat- och restavfall genom att det innehåller material och produkter som har gett upphov till extra stora utsläpp vid produktionen, såsom textil och elprodukter.

Delmål 1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20%

När verksamhetens avfall minskar, minskar också påverkan på klimat och miljö. Kostnaderna för inköp sjunker och avfallsavgifterna kan reduceras. I dagsläget saknas uppgifter om hur mycket avfall som de olika verksamheterna genererar. Basåret för målet är 2021 vilket innebär att verksamheterna under 2021 behöver mäta/uppskatta mängden avfall. Verksamheterna kan välja att fokusera på olika avfallsströmmar i sitt avfallsförebyggande arbete. Att minska matsvinnet har stor miljönytta och kan ge stora besparingar. Värdet av den mat som slängs inom skolor i den kommunala produktionen motsvarar en inköpskostnad av 8,6 MSEK/år.⁶ Verksamheter som jobbar aktivt med frågan bör kunna minska matsvinnet (inkl köks-, serverings- och tallrikssvinn) till max 30 gram per serverad måltid.

---

⁵ Kommunens ansvar för bygg- och rivningsavfall utökas från 1 januari 2023 till att omfatta allt bygg- och rivningsavfall från hushållen som inte uppkommer från yrkesmässig verksamhet (SFS 2020:61).

⁶ Uppgift Inköpsenheten, Nacka kommun

ka kommuns avfallsplan

Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

Avfall är en naturlig del av vårt samhälle och bör därför ingå som en naturlig del av den fysiska planeringen. En av inriktningarna i Nackas strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen är avfall och anger att den byggda miljön ska utformas så att den möjliggör en modern och miljövänlig avfallshantering. De boende värderar tillgängligheten högt. Att ha utsortering av de flesta avfallsfraktioner i bostadshuset är ett sätt att höja servicegraden. Genom att avsätta platser och göra det enkelt att källsortera ökar förutsättningar uppnå materialåtervinning av hög kvalitet för att klara återvinningsmålen. Hushållen behöver få kunskap och återkoppling om miljönyttan med att sortera, för att skapa engagemang.

Målet omfattar fyra delmål, där två av delmålen grundar sig på lagkrav. Delmål 2.2 grundar sig på krav i förpackningsförordningen⁷ om bostadsnära insamling av förpackningar och delmål 2.3 grundar sig på krav i Boverkets byggregler⁸ om att avfallsutrymmen ska utformas och dimensioneras så att de möjliggör återvinning av avfallet

Delmål 2.1 Nackaborna är nöjda med avfallshanteringen och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna

Det ska vara enkelt att lämna avfall och hushållen ska förstå varför det är viktigt att sortera och hantera avfallet på rätt sätt. Det är en förutsättning för att återvinningsmålen ska nås. Rätt sortering och hantering minskar också kostnaderna för avfallsbehandling.

Delmål 2.2 Allt fler hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar

För att kunna nå återvinningsmålen för förpackningar behöver servicen förbättras för hushållen. Allt fler bör ha tillgång till insamling nära bostaden. Det är producenterna av förpackningarna som genom godkända insamlingssystem ska erbjuda detta. Med bostadsnära menas att förpackningar ska samlas in med samma service som för mat- och restavfall. Det innebär att lösningarna kan variera för olika typer av bostäder och bostadsområden. I många villaområden kan det lösas vid respektive fastighet, i rad- och kedjehusområden kan det lösas i ett gemensamt hus inom området och i flerfamiljlösningar kan lösningar komma att variera beroende fastigheternas utformning.

Delmål 2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i sorterade fraktioner i nya bostäder med gemensam avfallslösning

Vid nybyggnation av flerbostadshus och småhus i tät bebyggelse (radhus, kedjehus) behöver det avsättas tillräckligt med utrymmen och platser för att de boende ska kunna förvara och lämna avfall i sorterade fraktioner. De fraktioner som avses är mat- och restavfall och alla typer av förpackningar och returpapper. För flerbostadshus bör utrymmen finnas även för insamling av smått elavfall, batterier och ljuskällor samt

---

⁷ Förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar

⁸ Boverkets byggregler (2011:6)

ka kommuns avfallsplan

textil, mindre grovavfall och återbruk. Krav på byggherrar behöver ställas i markanvisningar och exploateringsavtal.

Delmål 2.4 Stationär sopsug ska prövas i stadsbyggnadsprojekt

Genom stationär sopsug kan insamlingen av avfall effektiviseras och behovet av tunga transporter och buller minska. Stationär sopsug bedöms vara ekonomiskt motiverat när antalet anslutna lägenheter är minst ca 500. Bostäderna behöver inte finnas inom samma kvarter eller detaljplan utan systemet kan med fördel samordnas mellan flera byggherrar och projekt. Målsättning är att stationära sopsugar projekteras och byggs av byggherren.

ka kommuns avfallsplan

Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering

Det avfall som inte kan förebyggas ska återanvändas, materialåtervinnas och i sista hand energiåtervinnas. Genom att utnyttja resurserna effektivt och öka materialåtervinningen minskar avfallens negativa miljöpåverkan genom bland annat minskade utsläpp av växthusgaser. Genom rötning av matavfall som ger biogas och biogödsel sluts matens kretslopp. I byggnads- och rivningssektorn uppstår stora mängder blandat avfall som i högre grad skulle kunna återanvändas och materialåtervinnas. Det uppstår även stora mängder massor i form av sten, grus, jord mm som behöver tas om hand, sorteras och återanvändas eller deponeras. Kan detta göras lokalt kan stora miljömässiga och ekonomiska vinster uppnås. Vidare måste det farliga avfallet hanteras säkert och gamla deponier måste kontrolleras för att inte riskera att läcka oönskade ämnen till omgivningen.

Målet omfattar sex delmål. Delmålen om ökad återvinning har sin grund bland annat i att de kommunala avfallsplanerna ska innehålla mål som syftar till att avfallet hanteras enligt avfallshierarkin⁹ (materialåtervinna istället för energiåtervinna).

Delmål 3.1 Minst 50 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger återvinnas biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara.

Målet baseras på det nationella etappmålet att senast år 2023 ska minst 70 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger behandlas biologiskt. Enligt Avfallsförordningen ska kommunen tillhandahålla system för att samla in matavfall från hushåll separerat från annat avfall.¹⁰ Ökad insamling av matavfall lyfts fram i Nackas Mål och budget 2020-2022 och andelen matavfall till biologisk behandling är en indikator i miljöprogrammet. För år 2019 samlades 23 % av matavfallet i Nacka in till biologisk behandling genom rötning. För att nå målet krävs både att fler Nackabor ansluter sig till matavfallsinsamlingen och att befintliga matavfallskunder ökar sin utsortering.

Delmål 3.2 Minst 40 % av grovavfallet materialåtervinnas

Målet omfattar allt grovavfall från hushåll med undantag av elavfall och grovavfall som utgörs av farligt avfall. Grovavfall från hushåll samlas in på de tre kretsloppscentralerna i Nacka och via den mobila kretsloppscentralen samt genom fastighetsnära hämtning. År 2019 materialåtervanns 27 % av grovavfallet i Nacka. För att nå målet behöver bland annat mer trä, plast och wellpapp sorteras ut för materialåtervinning och nya metoder för materialåtervinning användas såsom framställning av biokol från trädgårdsavfall. Vidare behöver möjligheten att källsortera grovavfall som samlas in fastighetsnära utvecklas.

---

⁹ 7 § NFS 2020:6

¹⁰ 15 a § Avfallsförordningen (2011:927)

ka kommuns avfallsplan

Delmål 3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 %

Exempel på farligt avfall från hushåll är elavfall, kemikalier, färger, lösningsmedel och läkemedel. Det ska enligt Avfallsförordningen hanteras separat och får inte slängas i restavfallet.¹¹ Mängd farligt avfall som slängs i soppåsen finns med som en indikator i miljöprogrammet. Undersökningar av innehållet i restavfallet i Nacka, så kallade plockanalyser har gjorts 2014 och 2018, som visade att mängden batterier och ljuskällor halverades under perioden. För att nå målet finns behov av ökad service för insamling av farligt avfall och kommunikation.

Delmål 3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall

Alla verksamheter i Nacka har ännu inte infört fullständig sortering av avfall. De fraktioner som ska sorteras ut enligt Avfallsförordningen är returpapper, förpackningar av papper, metall, plast och glas, elavfall och farligt avfall. Vidare bör matavfall sorteras ut. Målet ska anses vara uppfyllt när källsortering har införts vid alla kommunalt finansierade verksamheter, där det är fysiskt genomförbart.

Delmål 3.5 Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska transporter och miljöpåverkan

Området är prioriterat nationellt genom etappmålet att minst 70 % av bygg- och rivningsavfallet ska återanvändas eller materialåtervinnas senast år 2025. För Nacka kommun saknas det uppgifter om hur mycket bygg- och rivningsavfall och andra massor som uppstår och hur det hanteras, men då byggnadstakten är hög handlar det om betydande mängder.

Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning anger hur avfallet bör hanteras för att förbättra resurseffektiviteten. För masshantering pågår arbete inom kommunen för att i högre grad kunna utnyttja massorna lokalt. Målet ska anses vara uppfyllt när följande är uppnått:

- Minst 80 % av projekten följer Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer
- Det finns framtagna utgångspunkter för vad som bör gälla för lokal hantering och återvinning av massor och dessa följs.

Delmål 3.6 Alla kommunala avfallstransporter drivs med förnyelsebara bränslen

En av de största utmaningarna för miljöarbetet, i Sverige såväl som internationellt, är att minska transporterens negativa påverkan på klimatet och miljön. Det svenska transportsystemet är idag starkt beroende av fossila bränslen. Kommunen har en ambition om att minska användningen av fossila bränslen med ett mål om ett helt fossilfritt samhälle.¹² För att nå kommunens mål krävs även att all avfallshantering i största uträkning görs med fordon som drivs av förnybara drivmedel. Idag är sopbilarna

---

¹¹ 16 § Avfallsförordningen (2011:927)

¹² Nacka kommuns Mål och budget 2021-2023, s81

ka kommuns avfallsplan

som hämtar rest- och matavfall fossilfria men övriga avfallstransporter drivs till stor del fortfarande på diesel¹³.

Delmål 3.7 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten

I kommunen finns 21 identifierade nedlagda deponier. Miljöenheten har bedömt riskklass för 18 av dessa, där hälften bedöms ingå i den lägsta riskklassen. Ingen deponi har högsta riskklass. Nio deponier har pekats ut där det finns behov av ytterligare utredning och riskvärdering, se vidare bilagan om nedlagda deponier. För att nå målet behöver tillsynen över nedlagda deponier prioriteras. De kommunala avfallsplanerna ska för nedlagda deponier där kommunen har varit verksamhetsutövare innehålla åtgärder för att förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön.¹⁴

---

¹³ Sopbilarna som hämtar rest- och matavfall, drivs enbart på HVO100 (fossilfri diesel). Lastbilarna som kör containrar från kretsloppscentralerna går på diesel. Fordon för insamling av farligt avfall har liknande krav som för insamling av rest- och matavfall. Hämtning av källsortering i kommunala verksamheter går på diesel.

¹⁴ 17 § NFS 2020:6

ka kommuns avfallsplan

Mål 4 Minskad nedskräpning

Allmänna platser, naturområden och stränder i Nacka ska vara fria från skräp, vilket bidrar till minimering av miljöpåverkan där djur och natur inte tar skada och föroreningar inte sprids. Även näringsliv och turism påverkas genom trygga och attraktiva miljöer utan skräp. Med nedskräpning i den här avfallsplanen menas att lämna avfall i en miljö där det inte hör hemma, exempelvis fimpas, godispapper och annat avfall på marken eller vid vatten. Det kan även gälla större föremål som exempelvis vitvaror, uttjänta fordon och byggavfall eller organiskt avfall såsom trädgårdsavfall. Målområdet har en direkt koppling till Nackas övergripande mål ”Attraktiva livsmiljöer”, där rent vatten, frisk luft, ett rikt växt- och djurliv och en god bebyggd miljö kännetecknar Nackas miljöambitioner.

Nedskräpningsfrågan har koppling till en rad områden och kommunala frågor som renhållning, miljö, trygghetsfrågor, klotterbekämpning och verksamhet i skolor. Eftersom nedskräpningsfrågan berör många olika delar av kommunens verksamhet är det viktigt att berörda förvaltningar samarbetar och är delaktiga i arbetet för minskad nedskräpning.

Målet omfattar två delmål. De är ett krav att de kommunala avfallsplanerna ska innehålla mål och åtgärder för att förebygga och begränsa nedskräpning.¹⁵

Delmål 4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 %

Nedskräpning i stadsmiljö sprids ofta till kuster, vattendrag och naturområden med vinden. Målet koncentrerar sig på stadsmiljö för att minska skräpet där det ofta först uppstår. För att nå målet krävs förebyggande arbete med beteendeförändringar men även åtgärder med städinsatser.

Delmål 4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar

Målet är att varje år ha en tydlig trend där allt fler nackabor upplever att nedskräpningen minskar. För att nå målet behöver åtgärder genomföras i många olika typer av miljöer där nackabor vistas så att Nacka upplevs som rent och tryggt.

---

¹⁵ 6 § NFS 2020:6

ka kommuns avfallsplan

Konsekvenser

Miljö

Åtgärderna i planen bidrar till att kunna nå flera av de nationella miljö kvalitetsmålen. Åtgärder om att förebygga avfall och öka återanvändningen, materialåtervinningen och hantera anläggningsmassor lokalt bidrar till målet ”Begränsad klimatpåverkan”. Åtgärder för att förbättra hanteringen av farligt avfall, minska nedskräpningen och kontroll av nedlagda deponier bidrar till målet ”Giftfri miljö”. För ”God bebyggd miljö” har åtgärder för att minska nedskräpning och planera för en god avfallshantering samt minska avfallsmängderna och öka återvinningen betydelse.

För delmålen om att förebygga avfall och öka materialåtervinningen har en grov uppskattning gjorts av klimatnyttan, se tabellen nedan. Beräkningen baseras på nyckeltal om klimatpåverkan för olika avfallsfraktioner.¹⁶ Nyckeltalen visar klimatnyttan av att förebygga avfallet respektive att materialåtervinna avfallet istället för att energiåtervinna. Av tabellen framgår tydligt att det är förbyggande av avfall som ger den största klimatnyttan. Förebyggande av textil samt av elektriskt och elektroniskt avfall (ingår i grovavfall) är de avfallslag som per kg ger störst klimatnytta.

För materialåtervinning är det återvinning av förpackningsmaterial som ger störst klimatnytta. Ökad materialåtervinning av matavfall genom rötning har inte lika stor klimatnytta. Här finns dock andra miljövinster såsom att näring i matavfallet tas tillvara genom att biogödsel (rötrest) återförs till jordbruksmarken och sluter kretsloppen. En annan fördel är förbättrad luftkvalitet genom att biogasfordon ger mycket låga utsläpp av partiklar. Konsekvenserna för miljön beskrivs närmare i Miljökonsekvensbeskrivningen av planen.

Ekonomi

Åtgärderna finansieras både genom avfallstaxan och kommunalskatten. Avfallstaxan finansierar hanteringen av det kommunala avfallet. Kommunalskatten och andra avgifter finansierar åtgärder inom övriga områden såsom hanteringen av avfall av kommunalt finansierade verksamheter, nedskräpning, fysisk planering och myndighetsutövning. Cirka 30 % av åtgärderna bedöms kunna genomföras inom befintlig budget. Övriga åtgärder bedöms medföra en extra kostnad.

Flera av åtgärderna bedöms leda till minskade kostnader. Det gäller främst åtgärderna för att förebygga och minska avfallet. De minskade kostnader utgörs dels av minskade kostnader för att samla in och behandla avfallet. Dels kommer kommunens kostnader för inköp att minska genom ökad återanvändning, minskad användning av engångsprodukter, krav på längre livslängd och hållbarhet och minskat matsvinn. Det indikerar att åtgärderna för att förebygga avfall och matsvinn för kommunala verksamheter inte

---

¹⁶ Avfall Sverige rapport 2019:19 ”Klimatpåverkan från olika avfallsfraktioner”

ka kommuns avfallsplan

kommer medföra några ökade kostnader, snarare kommer kostnaderna att minska. Men det är förknippat med en ökad kostnad inledningsvis då de olika verksamheterna behöver förändra sitt arbetssätt och sina inköp.

Bedömningen av de ökade kostnader, besparingspotentialen och nettokostnad redovisas i tabellen nedan. Kostnaderna avser genomförandet av de 34 åtgärder som bedömts vara mest kostnadseffektiva för att kunna nå målen och uppnå störst miljönytta (se prioritering i handlingsplanen). Totalt har nettokostnaden för att genomföra dessa åtgärder uppskattats till max 0,7 MSEK/år extra för skattekollektivet och max 1,8 MSEK/år extra för taxekollektivet. För taxekollektivet motsvaras det av en ökning på ca 2,5 %.

Ökad insamling av avfall ger besparingar, men hur pass effektivt den är organiserad påverkar också hur stor besparingen blir. Under 2020 beslutades att kommunerna nu ska ta hand om insamlingen av returpapper. Kommunerna måste bygga upp en egen lösning för detta, och var ansvaret för insamlingen av förpackningar hamnar framöver är osäkert. En lösning där flera olika parter ansvarar för insamling av förpackningar är inte eftersträvänsvärt. Flera sopbilar som kör runt för att samla upp förpackningar är varken bra för ekonomin eller miljön.

Sammanställning av klimatnytta och ekonomiska konsekvenser för kommunen

I tabellen nedan redovisas grova uppskattningar av klimatnytta, kostnader och besparingspotential för de fyra huvudmålen. Kostnaderna avser genomförandet av de åtgärder som bedömts vara mest kostnadseffektiva för att kunna nå målen och uppnå störst miljönytta. Beräkningarna baseras på prognosen att Nacka år 2026 har 123 319 invånare.

Mål	Minskat CO ₂ -utsläpp (ton/år)	Konsekvenser skattekollektivet (MSEK/år)			Konsekvenser taxekollektivet (MSEK/år)		
		Ökad kostn.	Besparing	Netto	Ökad kostn.	Besparing	Netto
1. Avfall och matsvinn förebyggs	20 200 ¹⁷	1,1	>4 ¹⁸	Nettobesparing > 2	3	6,2 ¹⁹	Nettobesparing 3,2
2. God service,	(2 200 ²⁰)	(0,2 avfalls-	0	0	0,2	Ingår ovan	Nettokostnad 0,2

¹⁷ Klimatfaktorer Avfall Sverige rapport 2019:19 "Klimatpåverkan från olika avfallsfraktioner". Delmålet minskat mat- och restavfall med 25 % per person och år beräknas minska CO₂-utsläppen med 7400 ton per år, delmålet minska grovavfallet med 20 % per person beräknas minska CO₂-utsläppen med 12500 ton per år, när de uppnåtts 2026. Halvering matsvinnet kommunal produktion minskar CO₂-utsläppen ca 330 ton/år, Marina Förström. Se miljökonsekvensbeskrivningen.

¹⁸ Minskade kostnader för inköp

¹⁹ Minskade avfallskostnader när mindre mängder behöver samlas in och behandlas.

²⁰ Minskade CO₂-utsläpp till följd av utökad sortering av förpackningsavfall och returpapper till materialåtervinning minskar mängden restavfall. Räknas med i delmålet om minska mat- och restavfallet i målområde 1, men åtgärderna del av målområde 2.

ka kommuns avfallsplan

tillgängl.insamling och engagerade Nackabor	ingår i ovan)	utredning kostnad byggproj.)					
3. Hållbar och säker avfallshantering	2 300 ²¹	2,3	(lokal hantering schaktmassor, besparing byggprojekt)	Nettokostnad 2,3	2,5-4,8	0	Nettokostnad 2,5-4,8
4. Minskad nedskräpning	0	1,2	0 ²²	Nettokostnad 1,2	0	0	0
SUMMA	22 000	4,7	>4	Nettokostnad <0,7	5,7-8	6	Nettokostnad 0-1,8

Konsekvenser för fastighetsägare och verksamheter

Vid införande av bostadsnära insamling av förpackningar kan fastighetsägare för flerbostadshus behöva investera i extra utrymmen för avfallshantering. Bedömningen för fullständig sortering är att byggkostnaden kan öka med uppemot 1000 kr per lägenhet²³ vid insamling i kärl till följd av ökad yta för tillkommande kärl i avfallsutrymmet jämfört med insamling av enbart rest- och matavfall. Samtidigt kommer de årliga insamlingskostnaderna kunna minska betydligt vid sortering av förpackningsavfall genom att denna insamling från 1 januari 2023 ska erbjudas kostnadsfritt av förpackningsproducenterna²⁴. Utsortering av förpackningsavfallet kommer medföra att mindre mängder restavfall behöver hämtas vilket beräknas minska avfallsavgiften med cirka 600 kr per år och hushåll²⁵. I övrigt gäller att tillkommande behållare och andra anordningar som krävs för den bostadsnära insamlingen från både flerbostadshus och enbostadshus ska bekostas av producenternas insamlingssystem²⁶, som finansieras genom förpackningsavgiften.

Ett effektivt sätt att minska fastighetsägarens kostnader för byggande av miljörum är att bygga alternativa insamlingssystem för rest- och matavfall i form av krantömmade behållare eller sopsug. Dessa system ersätter kärl för rest- och matavfall vilket innebär att ytan för miljörum kan halveras. Kostnad för dessa

²¹ biologisk återvinning matavfall 260 ton CO₂/år , materialåtervinning av grovavfall 1280 ton CO₂/år samt minskade transporter av schaktmassor 800 ton CO₂/år (lokal masshantering minskade utsläpp 8000 ton CO₂ under 10 år, Ecooop 2019)

²² Ev besparing på sikt om förebyggande åtgärder mot nedskräpning får effekt

²³ Användarmanual för dimensioneringsmodell för avfallsutrymmen, Avfall Sverige rapport 2019:15, baserat på byggkostnad för miljörum på 16 000 kr/m² BTA exkl. markkostnad.

²⁴ Förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar

²⁵ Användarmanual för dimensioneringsmodell för avfallsutrymmen, Avfall Sverige rapport 2019:15, och avfallstaxa Nacka vatten och avfall 2021.

²⁶ Se sid 19 i Naturvårdsverkets vägledning gällande insamling av förpackningar och returpapper från hushåll.

[https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-](https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/avfall/producentansvar/forpackningar/vagledning-insamling-forpackningar-returpapper-fran-hushall.pdf)

[miljoarbetet/vagledning/avfall/producentansvar/forpackningar/vagledning-insamling-forpackningar-returpapper-fran-hushall.pdf](https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/avfall/producentansvar/forpackningar/vagledning-insamling-forpackningar-returpapper-fran-hushall.pdf)

ka kommuns avfallsplan

insamlingssystem tillkommer men totalt sett både gällande investering och insamling/underhåll är krantömmande behållare för rest-/matavfall kombinerat med miljörum för fullständig sortering det ekonomiskt mest fördelaktiga systemet²⁷.

Tilläggas bör också att det enligt Avfallsförordningen finns krav om att förpackningsavfallet ska sorteras ut och att fastighetsägaren ska underlätta denna sortering²⁸.

Åtgärderna som innebär ökad tillsyn kommer att medföra ökade kostnader i form av tillsynsavgifter för berörda verksamheter.

---

²⁷ PM Avfallshantering i Nacka stad 2020-01-09, Dag Björklund Enheten för strategisk stadsutveckling Nacka kommun.

²⁸ Avfallsförordningen (2020:614) 3 kap 4 och 4a §.

ka kommuns avfallsplan

DELDOKUMENT

Handlingsplan

Lagar, mål, planer och styrdokument

Uppföljning avfallsplan 2020

Nuläge och framtida bedömning

Nedlagda deponier

Miljökonsekvensbeskrivning

Arbetsgång och samrådsredogörelse

Dokumentets syfte

Detaljerade regler om kommunens avfallshantering.

Dokumentet gäller för

Nacka kommuns medborgare och de som verkar och vistas i kommunen.

Innehållsförteckning

INLEDANDE BESTÄMMELSER.....	3
Bemyndigande	3
Definitioner.....	3
Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information	3
Betalning och information.....	3
AVFALL SOM OMFATTAS AV KOMMUNENS ANSVAR	4
Sortering av avfall	4
Skyldighet att överlämna avfall.....	4
Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning.....	5
Anskaffande och ägande.....	5
Anläggande	5
Rengöring och tillsyn	6
Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck	6
Åtgärder inför tömning av avfall från större behållare.....	7
Åtgärder inför tömning av avfall från avloppsanläggningar	7
Hämtställe samt tömnings- och transportvägar.....	8
Hämtningsområde och hämtningsintervall.....	9
Tömningstider	10
Avvikelse från ordinarie hämtning	10
Åtgärder om föreskrift inte följs.....	11
AVFALL FRÅN VERKSAMHETER	11
Kommunalt avfall från verksamheter	11
Annat avfall än kommunalt avfall från verksamheter	11
Uppgiftsskyldighet.....	11

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
		Kommunfullmäktige	Natur- och trafiknämnden	

UNDANTAG	12
Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden.....	12
Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall.....	12
Utsträckt hämtningsintervall	13
Gemensamma avfallsbehållare	13
Uppehåll i hämtning.....	14
Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall till kommunen.....	14
Övrigt	15
Utvecklingsverksamhet.....	15
Ikraftträdande	15
 BILAGA 1	 16
 BILAGA 2	 20

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Bemyndigande

1 § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen (2020:614) meddelar kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Nacka kommun.

Definitioner

2 § Termer och begrepp används i dessa föreskrifter med de betydelser som anges i bilaga 1. För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken och till avfallsförordningen.

Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information

3 § Med avfall för vilket kommunen har behandlingsansvar avses detsamma som i 15 kap. 20 § miljöbalken, det vill säga

1. kommunalt avfall,
2. avloppsfraktioner och filtermaterial från enskilda avloppsanläggningar, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter, om anläggningen endast används för a) hushållspillvatten, eller b) spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten,
3. latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar, och
4. bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet (gäller från 1 januari 2023).

4 § Natur- och trafiknämnden har verksamhetsansvar, enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, för hanteringen av avfall under kommunalt ansvar i kommunen, med särskilt ansvar för att kommunalt avfall under kommunalt ansvar som utgörs av farligt avfall samlas in och transporteras till en behandlingsanläggning.

Hantering av avfall under kommunalt ansvar utförs av Nacka vatten och avfall AB (nedan kallad Nacka vatten och avfall) och upphandlade entreprenörer.

Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

5 § Nacka vatten och avfall informerar hushåll och verksamheter om insamlingssystem för avfall under kommunalt ansvar och om avfallsförebyggande åtgärder. Nacka vatten och avfall informerar även hushållen om krav och hantering avseende de avfallslag som omfattas av producentansvar, i enlighet med gällande producentansvar.

Betalning och information

6 § Avgift ska betalas för insamling, transport och behandling av avfall, information om avfallsförebyggande åtgärder och åtgärder för att underlätta återanvändning som

utförs genom Nacka vatten och avfalls försorg och i enlighet med gällande avfallstaxa fastställd av kommunfullmäktige. Avgiften ska tas ut på ett sådant sätt att avfallsförebyggande, återanvändning, återvinning och annan miljö- och arbetsmiljöanpassad avfallshantering främjas.

Ändring av innehavarförhållanden eller annan förändring som berör hanteringen av avfall under kommunalt ansvar från fastighet ska utan dröjsmål anmälas till Nacka vatten och avfall.

7 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldiga att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor på eller är verksamma inom fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

AVFALL UNDER KOMMUNALT ANSVAR

Sortering av avfall

8 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 2 och hålla det skilt från annat avfall.

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska, i enlighet med vad som föreskrivs i respektive förordning om producentansvar, sortera ut det avfall som omfattas av producentansvar och lämna avfallet till de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller.

Vid ny- och ombyggnation ska förutsättningar skapas för utsortering av matavfall.

9 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till Nacka vatten och avfall för borttransport.

Skyldighet att överlämna avfall

10 § Avfall under kommunalt ansvar enligt 3 § ska lämnas till Nacka vatten och avfall om inte annat sägs i dessa föreskrifter.

Det utsorterade avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön undviks. Vid hämtning från fastighet ska hämtningsintervall och storlek på behållare motsvara behovet av borttransport av avfallet från fastigheten.

Restavfall och matavfall hämtas vid fastigheten, vid överenskommen eller anvisad plats enligt 27 §.

Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ska upplysa Nacka vatten och avfall om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten.

Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

Anskaffande och ägande

11 § Kärll, säckar, containrar och latrinkärll ägs och tillhandahålls av Nacka vatten och avfall om inte annat överenskommes.

Övrig utrustning så som bottentömmande behållare, kärllskåp, sopsugssystem, komprimatorer, enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tank för matavfall anskaffas, installeras och underhålls av fastighetsinnehavaren.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen som krävs för avfallshanteringen.

12 § Ägare av behållare ansvarar för märkning, reparation och, vid behov, utbyte av behållare. När Nacka vatten och avfall ska utföra sådant underhåll ska behållaren vara tillgänglig. Märkning ska ske enligt anvisning från Nacka vatten och avfall.

Latrinkärll märks med adress eller fastighetsbeteckning av fastighetsinnehavaren innan hämtning.

Anläggande

13 § Vid anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare eller tank för matavfall ska avstånd mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning inte överstiga 10 meter såvida inte särskilda skåll föreligger. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 8 meter, om inte särskilda skåll föreligger.

Enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tank för matavfall ska vara lätt tillgängliga för tömning.

Anläggning som kråver byte av filtermaterial ska anläggas så att den är åtkomlig för tömningsfordon. Anläggningar där tömning av filtermaterial ska ske i filterkassett eller säck ska anläggas så att tömning med fordon utrustat med kran kan utföras.

Anläggande ska ske så att avståndet mellan kranfordonets uppställningsplats och filterkassett eller säck inte överskrider 14 meter för filterkassett eller storsäck som väger högst 800 kilogram, om inte särskilda skåll föreligger.

Vid installation och anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare, tank för matavfall eller anläggning som kråver byte av filtermaterial ska hänsyn tas till vad som utgör en god arbetsmiljö vid tömning av avfall från anläggningen.

14 § Placering av behållare, avfallsutrymme eller liknande fastställs efter samråd mellan fastighetsinnehavaren och Nacka vatten och avfall. Fastighetsinnehavaren är skyldig att inhämta eventuella tillstånd som kråvs för åtgården.

Rengöring och tillsyn

15 § Fastighetsinnehavaren har ansvar för rengöring och översyn av behållare samt anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt.

Såväl behållare som inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering ska skötas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck

16 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och utrymmet är avsedd. Avfall ska vara väl emballerat så att avfallet inte sprids eller orsakar skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet. Närmare krav på emballering med mera framgår av bilaga 2.

17 § Behållare får inte fyllas mer än att de kan stängas. Behållare får heller inte vara så tunga att det blir uppenbara svårigheter att flytta dem eller så att arbetsmiljökrav åsidosätts.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för att avfall inte sitter fast i behållaren vid tömning, till exempel på grund av fastfrysning eller för hårt packat avfall. Behållare ska vara fri från snö och is vid tömningstillfället.

18 § Behållare ska placeras vid fastighetsgräns, vid överenskommen plats eller vid en anvisad plats enligt 27 §. Behållare ska placeras så nära tömningsfordonets angoringspunkt som möjligt om inte särskilda skäl föreligger häremot eller det är fråga om tömning av särskilda behållare som till exempel slamtankar och fettavskiljare.

Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem kan ske och att tömning underlättas. Kärl ska placeras och vändas så att de kan tömmas med sidlastande fordon där sådan används och baklastande fordon där sådan används. Behållare ska vara placerade så att framkomlighet för trafikanter, vägunderhåll, postutbärning eller annan service tillgodoses.

19 § Nacka vatten och avfall ska ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där hämtning ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas Nacka vatten och avfall eller i förekommande fall upphandlad entreprenör. Ändringar ska utan anmaning meddelas Nacka vatten och avfall eller i förekommande fall upphandlad entreprenör.

20 § Fastighetsinnehavare har ansvar för utformning, anordnande och underhåll av hämtställe, inom den fastighet där avfallet uppkommer, samt i skälig omfattning för annat hämtställe som kommunen anvisat enligt 27 §.

21 § I de fall hämtning av avfall sker med båt ska säckställ placeras vid eller på för ändamålet tillräckligt dimensionerad brygga med tillräckligt vattendjup, minst 1 meter och utfallande botten. Enskild brygga som utnyttjas vid hämtning ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är möjlig att angöra, med den båt som nyttjas av Nacka vatten och avfalls upphandlade entreprenör, utan risk för skada. Platsen för angöring ska hållas fri från förtöjda båtar, tampar, och bojar på hämtdagen. Vid hämtning med fyrhjuling eller motsvarande fordon inom hämtningsområde 2 enligt 29 § ska väg mellan tömningsfordonets stoppställe och behållarplatsen vara framkomlig. Säckställ ska placeras väl synligt inom 10 meter från båts eller fyrhjulings angöringspunkt.

Åtgärder inför tömning av avfall från större behållare

22 § Inför tömning av större behållare såsom container, komprimator och bottentömmande behållare ska behållaren vara åtkomlig för tömningsfordon.

Åtgärder inför tömning av avfall från enskilda avloppsanläggningar

23 § Inför tömning ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används.

Anläggningen ska vara lätt tillgänglig för tömning. Lock eller manlucka ska kunna öppnas av en person och får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske. Buskar och vegetation ska hållas borta så att tömning kan ske. Lock eller manlucka får väga högst 15 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger. Om brunnen eller tanken öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 35 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger.

Anläggningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet.

Avstånd mellan uppställningsplats för slambil och slambrunn får vid tömning inte överstiga 10 meter om inte särskilda skäl föreligger.

Tydliga instruktioner som behövs i samband med tömning ska tillhandahållas Nacka vatten och avfall av fastighetsinnehavaren och nyttjanderättshavaren

Slamavskiljare och slutna tankar ska vara märkta.

Fastighetsinnehavaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

24 § Filtermaterial i lösvikt ska vara sugbart, i förekommande fall efter vattentillförsel. Efter hämtning av uttjänt filtermaterial från fosforfällor ska nytt filtermaterial tillföras anläggningen genom fastighetsinnehavarens eller

nyttjanderättshavarens försorg. Renhållaren har rätt att lämna kvar vattenfasen i slamavskiljare efter verkställd slamtömning.

Nacka vatten och avfalls upphandlade entreprenör ska ha tillträde till de utrymmen på fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till den entreprenör som Nacka vatten och avfall anlitar. Ändringar ska utan anmaning meddelas Nacka vatten och avfall.

25 § Vid försvårad tömning debiteras fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren en tilläggsavgift enligt gällande avfallstaxa.

Vid slamtömning med båt ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren säkerställa tillräckligt vattendjup och farledsbredd för Nacka vatten och avfalls upphandlade entreprenörs båt eller färja. Enskild brygga som utnyttjas vid tömning ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är möjlig att angöra av entreprenörens båt utan risk för skada. Bryggor för landtagning av renhållningsfordon ska vara försedda med godtagbara förtöjningsanordningar.

26 § Efter anslutning till kommunalt avlopps nät eller annan godkänd avlopps anläggning, som innebär att befintlig anläggning tas ur bruk, ska sluttömning ske. Sluttömning beställs och bekostas av fastighetsinnehavaren.

Hämtställe samt tömnings- och transportvägar

27 § Avfall under kommunalt ansvar som ska hämtas vid fastighet lämnas i avsedd behållare vid fastighetsgränsen, vid överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats.

Anvisning av plats sker under förutsättning att:

- Godtagbara hämtningsförhållanden inte kan uppnås vid transport till, från eller inom fastigheten,
- Möjlig plats finns att anvisa inom skäligt gångavstånd

Anvisning av plats görs av natur- och trafiknämnden.

28 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ska se till att transportvägen fram till den uppställningsplats som används vid hämtning, hålls i farbart skick. Gång- och transportväg ska vara utformad så att god arbetsmiljö uppfylls. Samma krav gäller enskild väg som utnyttjas vid hämtning.

Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, röjas från snö och hållas halkfri. Transportvägen ska även hållas fri från hinder i form av till exempel trottoarkanter, trösklar och snövallar.

Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med Nacka vatten och avfall eller anvisas enligt 27 §.

Fastighetsinnehavaren ska se till att den väg som kärlet behöver dras av den som utför tömningen hålls i sådant skick att kärlet utan svårighet kan förflyttas. Dragvägen ska inför hämtning hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

Backning är inget körsätt utan får endast göras vid vändning. Vändmöjlighet ska finnas.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

29 § Kommunen är uppdelad i följande hämtningsområden:

1. Fastlandet och öar med broförbindelse
2. Gåsö, Gåsö Ö, Långholmen, Gåsökläpp, Lindsjär och Kilholmen

Hämtning av avfall under kommunalt ansvar från andra öar än de som omnämns i första stycket, punkt 1 och 2, sker från anvisad eller överenskommen plats på fastlandet.

Slam hämtas från samtliga anläggningar godkända av Nacka vatten och avfall.

Säckhämtning på fastlandet och öar med broförbindelse tillåts inte.

30 § Ordinarie hämtning av mat- och restavfall sker enligt följande ordinarie intervall:

a) Enbostadshus inom hämtningsområde 1:

Mat- och restavfall töms efter behov, men minst fyra gånger per år vardera. Tömning av mat- och restavfall erbjuds en gång per vecka, på aviserad tömningsdag. Vid beviljad dispens för T-taxa enligt 44 § kan restavfall tömmas med ett fast intervall, varje eller varannan vecka.

b) Enbostadshus inom hämtningsområde 2:

Säck hämtas en gång per vecka under perioden juni-augusti och varannan vecka under maj och september. Vid hemkompostering, anmäld enligt 43 §, sker hämtning varannan vecka under juni-augusti och en gång per månad under maj och september.

c) Flerbostadshus, samfälligheter och grupphusområden med gemensam sophämtning:

Restavfall i kärlet töms minst en gång per vecka. Restavfall i bottentömmande behållare, komprimator eller sopsug töms varannan vecka, varje vecka eller två gånger per vecka. Matavfall i kärlet töms minst en gång per vecka. Matavfall i bottentömmande behållare eller sopsug töms minst varannan vecka.

d) Verksamheter (företag, storkök, restauranger, hotell, livsmedelsbutiker och liknande): Mat- och restavfall töms minst en gång per vecka. För verksamheter finns möjlighet till säsonghämtning.

31 § Tömning av slam från slamavskiljare, slutna tankar och minireningsverk sker minst enligt den omfattning som anges i Tabell 1 nedan. Fastighetsinnehavaren ansvarar för att tömning utförs i föreskriven omfattning.

Tabell 1: Tömning av slam från slamavskiljare, slutna tankar, minireningsverk och fettavskiljare

Avloppsanläggning	Permanentbostäder	Fritidsbostäder
Slamavskiljare med anslutet wc	Minst 2 gånger/år eller enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden.	Minst 1 gång/år eller enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
Slamavskiljare med anslutet BDT-vatten	Minst 1 gång/år eller enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden.	Minst 1 gång vartannat år eller enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
Minireningsverk	Enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden eller tillverkarens anvisning. Sker på beställning.	Enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden eller tillverkarens anvisning. Sker på beställning.
Slutna tankar	Töms vid behov. Sker på beställning.	Töms vid behov. Sker på beställning.
Avloppsanläggning	Verksamheter	
Fettavskiljare	Minst 1 gång/månad.	

Tömningstider

32 § För enbostadshus utförs tömning på vardagar samt på helgdagar som infaller måndag–fredag, kl. 07.00–21.00. Behållare ska vara tillgängliga och placerade på ordinarie plats för tömning senast kl. 07.00 på tömningsdagen. Behållaren ska stå kvar tills att den har tömts. Tömningsdag meddelas av Nacka vatten och avfall och i förekommande fall av upphandlad entreprenör.

Tömning vid skolor och förskolor kan vid överenskommelse ske från kl. 06.00. Avfall från enskilda avloppsanläggningar och från fettavskiljare kan hämtas akut på andra tider. Avfallet ska vara tillgängligt för tömning under denna tid, om inte annat meddelas av natur- och trafiknämnden.

Avvikelse från ordinarie hämtning

33 § Utebliven tömning anmäls enligt Nacka vatten och avfalls anvisningar.

34 § Utebliven tömning till följd av otjänlig väderlek eller annan oförutsedd händelse åtgärdas så snart det är möjligt av Nacka vatten och avfalls upphandlade entreprenör.

35 § Vid upprepade avvikelser från gällande abonnemang, såsom överfulla behållare, oanvända matavfallskärl eller felsorterat avfall, har Nacka vatten och avfall rätt att ändra abonnemanget.

36 § Vid det fall att avfall blir kvar i behållare efter tömning, till exempel på grund av för hårt packat eller fastfruset avfall, ansvarar fastighetsinnehavaren för åtgärd så att tömning kan utföras.

37 § Spill, som till exempel orsakats av överfullt kärl eller för att avfallet inte förslutits med för ändamålet avsedd avfallspåse, åtgärdas av fastighetsinnehavaren.

38 § Tömning av avfall utöver ordinarie abonnemang utförs endast efter särskild beställning, mot extra avgift.

39 § Om tömning inte kan utföras på grund av omständigheter som fastighetsinnehavaren råder över, ansvarar fastighetsinnehavaren för att undanröja hindret. Tömning utförs vid nästa ordinarie tömningstillfälle. Tömning kan utföras tidigare efter beställning, mot extra avgift.

Åtgärder om föreskrift inte följs

40 § Nacka vatten och avfall har rätt att inte utföra ordinarie tömning om bestämmelserna i dessa föreskrifter inte följs.

Avfallet ska efter fastighetsinnehavarens rättelseåtgärder hämtas antingen vid nästa ordinarie tömningstillfälle eller efter beställning av extratömning mot avgift.

AVFALL FRÅN VERKSAMHETER

Avfall under kommunalt ansvar från verksamheter

41 § Avfall under kommunalt ansvar från verksamheter ska hållas skilt från annat avfall. För avfall under kommunalt ansvar från verksamheter gäller 8-40 §§ om ej annat anges i dessa föreskrifter.

Elavfall, som inte är verksamhetsavfall, kan lämnas vid Nacka vatten och avfalls insamlingsställen eller enligt vad som anges i bilaga 2.

Tömning av slam från enskilda tankar och slamavskiljare sker minst en gång per år eller med sådan frekvens att en god funktion i anläggningen upprätthålls och så att överfyllnad inte sker.

Tömning av fettavskiljare sker minst en gång per månad eller med sådan frekvens att en god funktion i anläggningen upprätthålls och så att överfyllnad inte sker. Större mängder fett får inte tillföras fettavskiljaren utan ska hanteras separat.

Annat avfall än avfall under kommunalt ansvar från verksamheter

Uppgiftsskyldighet

42 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än avfall under kommunalt ansvar ska på begäran lämna

uppgifter om avfallens art, sammansättning, mängd och hantering till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

UNDANTAG

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

43 § Anmälan om kompostering eller ansökan om annat omhändertagande av avfall under kommunalt ansvar på den egna fastigheten och andra undantag från avfallsföreskrifterna, handläggs av miljö- och stadsbyggnadsnämnden enligt vad som anges nedan.

Anmälan och ansökan ska vara skriftlig och innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses omhändertas samt en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet ska ske så att eventuell påverkan på miljön och människors hälsa kan bedömas.

Av ansökan eller anmälan ska framgå den tidsperiod som avses och uppgifter om de beräknade avfallsmängderna.

Undantag från avfallsföreskrifterna kan endast medges om det kan ske utan risk för människors hälsa eller miljön. Givna undantag är personliga, knutna till fastighet och tidsbegränsade. De ska omprövas om förutsättningarna för dem ändras. Fastighetsinnehavaren och i förekommande fall nyttjanderättshavaren har skyldighet att meddela sådan förändring.

44 § Fastighetsinnehavare i enbostadshus kan efter ansökan till natur- och trafiknämnden erhålla dispens från 18 § och få kärlet hämtat inne på tomten. Kärlet ska vara placerat så att kraven i 28 § uppfylls. Skäl för dispens kan vara att fastighetsinnehavaren av medicinska skäl inte själv kan hantera sitt kärl och heller inte kan få hjälp med detta. Läkarintyg, som styrker detta, ska i sådana fall kunna uppvisas av fastighetsinnehavaren. Vid beviljad dispens debiteras avgift för så kallad T-taxa enligt gällande avfallstaxa.

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall

45 § Avfall under kommunalt ansvar får endast tas om hand på den egna fastigheten enligt vad som anges i 43 § och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

46 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan.

Torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast de veckor som meddelas av kommunen om det kan ske utan att olägenhet uppstår och inte strider mot andra föreskrifter eller beslut.

Förbud mot eldning till skydd för människors hälsa och miljön meddelade med stöd av stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, utfärdade med stöd av förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor eller annan författning samt brandriskvarning måste beaktas.

47 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att kompostera matavfall och liknande avfall från fastigheten på sin fastighet, ska anmäla detta till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Kompostering av matavfall och liknande avfall på fastigheten ska ske i skadedjurssäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden.

48 § Kompostering av latrin på fastigheten får, efter ansökan till miljö- och stadsbyggnadsnämnden, medges i särskild därför avsedd anläggning på fastigheten, s.k. förmultningsanläggning eller liknande anläggning för omhändertagande av latrin för användning av näringsämnen. Ansökan om omhändertagande av latrin genom egen anläggning ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen.

Utsträckt hämtningsintervall

49 § För enskilda avloppsanläggningar kan fastighetsinnehavare eller den nyttjanderättshavare som äger anläggningen, efter ansökan till miljö- och stadsbyggnadsnämnden medges utsträckt hämtningsintervall för avfall från anläggningen.

Utsträckt hämtningsintervall kan medges under förutsättning att nämnden utifrån ansökan med uppgifter om anläggningens belastning och beskaffenhet kan bedöma att hämtning inte behöver utföras med ordinarie intervall, utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Medgivandet gäller i högst fem år, därefter måste en ny ansökan lämnas in.

Det är fastighetsinnehavarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov.

Medgivande om utsträckt hämtningsintervall kan återkallas om Nacka vatten och avfall konstaterar att förutsättningarna för sådant inte är uppfyllda.

50 § Undantag från kravet på tömning av fettavskiljare minst en gång per månad kan beviljas efter ansökan till natur- och trafiknämnden.

Gemensamma avfallsbehållare

51 § För områden med enskild sophämtning från enbostadshus kan följande medges:

Innehavare av två till fyra närbelägna fastigheter kan efter anmälan till natur- och trafiknämnden använda gemensamma avfallsbehållare för restavfall och matavfall.

Förutsättningen är att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt följs och under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheterna ska vara gränsgrannar eller grannar med mellanliggande väg. En av fastighetsinnehavarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats.

Medgivande om gemensam avfallsbehållare kan återkallas om Nacka vatten och avfall konstaterar att förutsättningar för medgivandet inte längre är uppfyllda.

Uppehåll i hämtning

52 § För att beviljas uppehåll i hämtningen av mat- och restavfall ska fastighetsinnehavaren i ansökan till natur- och trafiknämnden skriftligt intyga att fastigheten inte kommer att nyttjas under angiven uppehållsperiod i 53 a-d §§. Övernattning får inte ske. Den som beviljas uppehåll i sophämtningen ska betala grundavgift.

53 § a) Uppehåll i hämtning av mat- och restavfall vid permanentbostad kan efter ansökan till natur- och trafiknämnden medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande tid om minst sex månader.

b) Uppehåll i hämtning av mat- och restavfall vid flerfamiljshus kan efter ansökan till natur- och trafiknämnden beviljas för en period av minst sex månader i samband med ombyggnation.

c) Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som inte kommer att nyttja fritidsbostad under hela hämtningssäsongen [maj - september] kan efter ansökan till natur- och trafiknämnden medges inställd hämtning av avfall från fastighetens enskilda avloppsanläggning. En förutsättning för sådant uppehåll är att hämtning av avfall från anläggningen har skett i anslutning till föregående hämtningssäsong.

d) Uppehåll i hämtning av mat- och restavfall från verksamhet kan efter ansökan till natur- och trafiknämnden medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande period om minst tre veckor.

54 § Ansökan enligt bestämmelserna i 53 § ska ske senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

Uppehåll i hämtning av mat- och restavfall medges för maximalt ett år per ansökningstillfälle.

Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall till kommunen

55 § Nacka vatten och avfall får efter ansökan till miljö- och stadsbyggnadsnämnden, om det finns särskilda skäl, medge dispens för fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare från förbudet i 15 kap. 24 § 1 st. miljöbalken om den som ska hantera avfallet med stöd av dispensen kan göra det på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Övrigt

Utvecklingsverksamhet

56 § Nacka vatten och avfall får bedriva försöksverksamhet där avsteg från renhållningsordningen kan göras genom projekt.

57 § Nacka vatten och avfall har rätt att göra stickprovskontroll av avfall som omfattas av kommunens ansvar för att kontrollera att sorteringsanvisningarna och övriga bestämmelser följs, i syfte att säkerställa att renheten på avfallet upprätthålls. Med stickprovskontroll avses även plockanalyser som utförs på slumpmässigt utvalt avfall i syfte att undersöka avfallets sammansättning i stort.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft den 2021-07-01 då avfallsföreskrifter för Nacka kommun 2015-03-23 upphör att gälla.

BILAGA I

För exempel och vidare anvisningar om utsortering, emballering och lämning/tömning, se bilaga 2.

Avfall	Med avfall avses varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med, avser eller är skyldig att göra sig av med.
Avfall under kommunalt ansvar	Med avfall under kommunalt ansvar avses kommunalt avfall inklusive avfall under kommunalt ansvar enligt 3 §.
Behållare	Med behållare avses säck, kärl, container, bottentömmande behållare, latrinbehållare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av kommunalt avfall under kommunalt ansvar.
Bygg- och rivningsavfall	Bygg- och rivningsavfall är avfall från husbyggnad, ombyggnad, reparationer, anläggningsarbeten och rivning, inklusive schaktmassor med inblandning av andra material. Som bygg- och rivningsavfall räknas även avfall från privatpersoners renoveringar och större trädgårdsarbeten.
Elavfall	Med elavfall (elektriskt och elektroniskt avfall) avses produkter som drivs med sladd eller batteri.
Enbostadshus	Med enbostadshus avses en- och tvåbostadshus (inkl. parhus och radhus) med enskild sophämtning, även fritidshus.
Enskilda avloppsanläggningar	Med enskilda avloppsanläggningar avses slutna tankar, slamavskiljare, fosforfallor, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter om anläggningen endast används för a) hushållspillvatten eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten och, b) latrin från torrtoaletter och andra jämförliga lösningar.
Farligt avfall	Med farligt avfall avses avfall som i bilaga 3 till avfallsförordningen (2020:614) beskrivs med en avfallskod markerad med en asterisk (*).

Fastighetsinnehavare	Med fastighetsinnehavare avses den som äger fastigheten eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
Flerbostadshus	Med flerbostadshus avses bostadshus med fler än två lägenheter och samfälligheter med gemensam sophämtning.
Före detta livsmedel	Med före detta livsmedel avses butiksavfall av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU.
Gemensamma avfallsbehållare	Med gemensam avfallsbehållare avses när två till fyra hushåll i enbostadshus delar på ett kärl.
Gemensam uppsamlingsplats	Med gemensam uppsamlingsplats avses ett hämtställe för kärl som delas av närbelägna fastigheter.
Grovavfall	Med grovavfall avses avfall under kommunalt ansvar som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i kärl eller säck. Till grovavfall hör inte bygg- och rivningsavfall.
Hantering av avfall	Med hantering av avfall avses 1) insamling, transport, sortering, återvinning, bortskaffande eller annan fysisk befattning med avfall, eller 2) åtgärder som inte innebär fysisk befattning med avfall men som syftar till att avfall samlas in, transporteras, sorteras, återvinns, bortskaffas eller byter ägare eller innehavare.
Kommunalt avfall	Med kommunalt avfall avses detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, dock inte 1. avfall från tillverkning, 2. avfall från jord- och skogsbruk, 3. avfall från fiske, 4. avfall från septiktankar, avloppsnät och avloppsrening, 5. bygg- och rivningsavfall, och 6. uttjänta bilar.

Kretsloppscentral	Med kretsloppscentral avses en bemannad insamlingsplats där besökare kan lämna avfall i sorterade fraktioner, t.ex. grovavfall, farligt avfall och elavfall.
Matavfall	Med matavfall avses allt biologiskt nedbrytbart avfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen i hushåll, restauranger, storkök, butiker och liknande och som skulle kunna, eller har kunnat, användas som livsmedel och som utgör kommunalt avfall. I begreppet matavfall som utgör avfall under kommunalt ansvar ingår också avfall som hålls ut i vasken (flytande livsmedel såsom mjölk eller livsmedel som sköljs ur förpackningar) i de fall detta samlas upp i slutna tankar. Butiksavfall av animaliskt ursprung utgör dock före detta livsmedel i enlighet med ovan.
Nyttjanderättshavare	Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av fastighetsinnehavarebegreppet, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.
Producentansvar	Med producentansvar avses att producenterna har ansvar för att en vara eller produkt samlas in och omhändertas genom återvinning, återanvändning eller bortskaffning på ett sådant sätt som krävs för en hälso- och miljömässigt godtagbar avfallshantering (gäller förpackningar, returpapper*, läkemedel, däck, bilar och elavfall). *Från den 1 januari 2022 omfattas returpapper ej av producentansvar.
Restavfall	Med restavfall avses sorterat brännbart kommunalt avfall. Med detta avses det avfall som kvarstår när farligt avfall, returpapper, förpackningar, elavfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut. Sorterat restavfall är när även matavfall har sorterats ut.
Trädgårdsavfall	Med trädgårdsavfall avses sådant biologiskt nedbrytbart trädgårdsavfall i enlighet med definitionen i 1 kap. 5 § 1 punkten avfallsförordningen (2020:614) som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus.

Utrustning	Med utrustning avses alla typer av behållare, stativ/hållare för behållare, karusell, kärl- och säckväxlare, sopnedkast, sopsug eller annat som används vid uppsamling av avfall.
Verksamhetsavfall	Avfall som uppkommer i verksamheten som inte utgör kommunalt avfall.
Återvinningsstation	Med återvinningsstation avses de platser där hushållen kan lämna returpapper/tidningar och förpackningar.

BILAGA 2

Typ av avfall som ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall	Krav på utsortering	Krav på emballering m.m.	Instruktion för hämtning/lämning
Asbest	Ska hållas skilt från annat avfall.		
Bilbatterier	I enlighet med definitionen av batteri i batteriförordningen (2008:834)	Ställs upp på ett sätt som förhindrar att batterisyra/ innehåll rinner ut.	Ska lämnas i de insamlingssystem som tillhandahålls av producent alternativt lämnas till kretsloppscentral.
Bygg- och rivningsavfall Ska sorteras i åtminstone fraktionerna trä, metall, glas, plast, gips och mineral (som består av betong, tegel, klinker, keramik eller sten).	Detta avfall ska sorteras ut och hanteras separat från annat avfall under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.		Till och med utgången av 2022 kan bygg- och rivningsavfall som utgörs av hushållsavfall lämnas på kretsloppscentral. Bygg- och rivningsavfall som inte utgörs av hushållsavfall kan lämnas mot avgift. Bygg- och rivningsavfall kan även lämnas till annan anläggning som tar emot bygg- och rivningsavfall. Från den 1 januari 2023 ska bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet lämnas till Nacka vatten och avfalls insamlingssystem
Bärbara batterier. Om kasserade produkter innehåller lösa bärbara batterier ska dessa plockas ur. Är de bärbara batterierna inbyggda i	I enlighet med definitionen av bärbart batteri i batteriförordningen (2008:834).		Ska lämnas i de insamlingssystem som tillhandahålls av producent alternativt lämnas till kretsloppscentral eller mobil kretsloppscentral.

produkten hanteras den som avfall från elutrustning.			
Cytostatika	Ska hållas skilt från annat avfall.	Ska hållas emballerat och tydligt märkt.	Lämnas som farligt avfall vid kretsloppscentral eller till mobil miljöstation.
Döda djur (sällskapsdjur) samt avfall från husbehovsjakt, högst 1 kilogram per tillfälle.		Ska förpackas väl innan det läggs i den egna behållaren för restavfall. Mindre sällskapsdjur kan även grävas ner på den egna fastigheten, förutsatt att graven är så djup att djur hindras från att gräva upp kroppen, att ingen misstanke om smitta föreligger samt att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.	
Döda djur ; större djur eller större mängd sådant avfall	Det vill säga andra djur än döda sällskapsdjur samt avfall från husbehovsjakt överstigande 1 kilogram.	Kontakta veterinär. Gällande föreskrifter från Jordbruksverket ska beaktas.	
Elavfall. Elavfall är avfall från elektriska och elektroniska hushållsprodukter och ljuskällor.	Skrymmande elavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat grovavfall. Smått elavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Omfattas av förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.		Elavfall lämnas vid kretsloppscentral enligt instruktioner på plats. Mindre elavfall kan även lämnas till den mobila kretsloppscentralen. Hämtning av elavfall kan beställas enligt kommunens avfallstaxa. Elavfall från verksamheter, som inte utgörs av verksamhetsavfall, får

			lämnas till Nacka vatten och avfalls insamlingsställen.
<p>Farligt avfall, t.ex.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Färg, lackavfall samt hartser, - Limavfall (t.ex. kontaktlim, epoxilim, spackel), - Lysrör (t.ex. lågenergilampor, solarierör, halogenlampor) - Lösningemedel - Fotokemikalier (t.ex. fix och framkallare) - Bekämpningsmedel - Sprayburkar - Annat starkt surt eller alkaliskt avfall (t.ex. frätande ämnen som kaustiksoda, svavelsyra, ammoniak, lut, avkalkningsmedel) - Avfall som innehåller kvicksilver (t.ex. termometrar, barometrar, reläer) 	Ska hållas skilt från annat avfall.	Ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll. Olika typer av farligt avfall får inte blandas eller spädas ut med (1) andra slag av farligt avfall, (2) annat avfall eller (3) andra ämnen eller material	Farligt avfall från hushåll lämnas vid kretsloppscentral eller till mobil kretsloppscentral. Hämtning av farligt avfall från fastighet kan beställas med tjänster enligt kommunens avfallstaxa.
Fett från fettavskiljare			Ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras.
Före detta livsmedel /animaliska biprodukter (annat än döda sällskapsdjur och matavfall).	Ska hållas skilt från annat avfall. Blandas före detta livsmedel med annat avfall utgör den blandade fraktionen före detta livsmedel och är ABP enligt definitionen.		För före detta livsmedel från butik finns särskilda regler för ABP.

Förpackningar av glas, metall, papper och plast.	I enlighet med definitionen av förpackning i förordningen för producentansvar för förpackningar.	Lämnas lösa i de behållare/kärl som tillhandahålls/anvisas.	Ska lämnas de insamlingssystem som tillhandahålls av producenterna.
Glödande avfall	Glödande avfall ska hållas skilt från annat avfall och får inte lämnas till Nacka vatten och avfalls avfallshantering.		
Grovavfall , t.ex. trasiga barnvagnar, dricksglas, madrasser, motorgräsklippare (tömd på bensin och olja), möbler, porslin, pulkor, skidor.	Grovavfall som utgör kommunalt avfall behöver på grund av avfallets egenskaper hanteras separat från annat kommunalt avfall.	Grovavfall som utgör kommunalt avfall som ska transporteras av avfallslämnaren ska i den mån det är möjligt, buntas eller förpackas i lämpligt emballage.	Grovavfall som utgör kommunalt avfall kan lämnas vid kretsloppscentral. På kretsloppscentralen ska avfallet sorteras och lämnas enligt instruktioner på plats. All övrig transport av grovavfall från fastighet ska utföras genom Nacka vatten och avfalls försorg. Hämtning från fastighet kan beställas separat enligt kommunens avfallstaxa.
Icke brännbart kommunalt avfall	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.		Lämnas vid kretsloppscentral enligt instruktioner på plats.
Invasiva arter	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat trädgårdsavfall.		
Latrin	Ska avskiljas och hållas skilt från annat avfall.	Ska samlas i för ändamålet avsedd behållare som ska vara väl försluten så att avfallet inte kan spridas. Behållaren ska vara rengjord på utsidan innan	Latrinbehållare borttransporteras från fastighet genom Nacka vatten och avfalls försorg.

		hämtning och även vara märkt med fastighetsbeteckning.	
Läkemedel	I enlighet med definitionen av läkemedel i förordningen (2009:1031) om producentansvar för läkemedel.	Ska lämnas i för ändamålet avsedd behållare/påse som tillhandahålls av apoteket.	Lämnas till apotek.
Matavfall	Bör sorteras ut och hållas skilt från annat avfall där så är möjligt.	Matavfall från hushåll ska läggas i påse som tillhandahålls av Nacka vatten och avfall. Matavfall från verksamheter ska av avfallslämnaren förpackas i särskild påse eller säck, alternativt i tank av typ som godkänts av Nacka vatten och avfall.	Lämnas i därför avsedd behållare vid fastighetsgräns eller på överenskommen eller anvisad plats. Matavfall borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som Nacka vatten och avfall tillhandahåller.
Matfetter och frityroljor om mängden per hämtningstillfälle överstiger 0,5 liter	Maximalt 0,5 liter flytande emballerat avfall får läggas i behållare för restavfall, om det kan ske utan att emballaget går sönder.	Ska förvaras i behållare med tätslutande lock.	Större mängd (över 0,5 liter) matfetter eller frityroljor lämnas på kretsloppscentral eller till mobila kretsloppscentral.
Restavfall	Ska inte innehålla grovavfall, elavfall, förpackningar, returpapper eller icke brännbart avfall. Även matavfall bör sorteras ut.	Lämnas i försluten påse.	Lämnas i därför avsedd behållare vid fastighetsgräns eller på överenskommen eller anvisad plats.
Returpapper	I enlighet med definitionen av returpapper i Avfallsförordningen.	Lämnas löst i de behållare kärl som tillhandahålls/anvisas.	Ska lämnas i de insamlingsystem som tillhandahålls av Nacka vatten och avfall. (Gäller fr o m 22-01-01, SFS 2020:1302).

Slam och fosforfiltermaterial från små avloppsanläggningar	Ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras.	Filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska vara förpackat eller tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras av fordon utrustat med kran eller suganordning.	
Stickande och skärande avfall	Smått stickande och skärande avfall, inklusive kanyler och sprutor ska hållas skilt från annat avfall så att inte skärskador eller annan olägenhet uppstår.	Ska förpackas i skyddande hölje innan det läggs i behållare för restavfall. Kanyler och sprutor ska läggas i särskild behållare som tillhandahålls av apotek	Kanyler och sprutor ska lämnas till apotek som kommunen har avtal med.
Trädgårdsavfall	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.	På kretsloppscentralen ska avfallet lämnas enligt instruktioner på plats. För hämtning av trädgårdsavfall i kärl, ska avfallet läggas löst i kärlet och inte packas så hårt att tömningen försvåras. Vid enstaka hämtning ska avfallet vara buntat eller packat i papperspåse. Säck, snöre eller annat som används vid emballering ska kunna brytas ned vid kompostering.	Trädgårdsavfall som utgör kommunalt avfall lämnas vid kretsloppscentral. Hämtning från fastighet kan även beställas enligt kommunens avfallstaxa.
Verksamhetsavfall	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.		Ska lämnas till valfri godkänd entreprenör eller anläggning.

HANDLINGSPLAN

---

2 HandlingsplanÅtgärder och uppföljning

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	sms	webB	Org.nummer
Nacka kommun, 131 81 Nacka	Stadshuset, Granitvägen 15	08-718 80 00	info@nacka.se	716 80	www.nacka.se	212000-0167

Inledning	3
<i>Arbetet med att följa upp och genomföra planen</i>	3
Åtgärder och uppföljning	5
<i>Grund för prioritering</i>	5
<i>Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs</i>	6
<i>Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor</i>	7
<i>Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering</i>	9
<i>Mål 4 Minskad nedskräpning</i>	11
Sammanställning nyckeltal	12
BILAGA 1: Beskrivning av åtgärderna	13
<i>Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs</i>	13
<i>Mål 2. God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor</i>	16
<i>Mål 3. Hållbar och säker avfallshantering</i>	18
<i>Mål 4. Minska nedskräpningen</i>	22

Inledning

I denna handlingsplan redovisas de åtgärder som behöver vidtas för att uppnå målen i avfallsplanen. För varje mål anges vidare hur det ska följas upp. För flera av målen finns nyckeltal framtagna för uppföljningen.

Åtgärder och uppföljning presenteras i fyra tabeller, en tabell för varje målområde. För varje åtgärd anges vilken del av kommunen (nämnd eller bolag) som ansvarar för att genomföra åtgärden. För uppföljning av delmålen anges likaså vilken del som har ansvaret. För att säkerställa att delmål och åtgärder kommer att genomföras behöver detta planeras in i budget och verksamhetsplanering för respektive nämnd och enhet.

En närmare beskrivning av hur de olika åtgärderna kan genomföras presenteras i bilagan.

Förkortningar som används i tabellerna:

KS – Kommunstyrelsen

KSMU – Kommunstyrelsens miljöutskott

FRN – Fritidsnämnden

NTN – Natur- och trafiknämnden

MSN – Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

NVOA – Nacka vatten och avfall AB

Arbetet med att följa upp och genomföra planen

Natur- och trafiknämnden har ansvar för att samordna arbetet med att följa upp och vid behov revidera avfallsplanen. För detta kommer följande funktioner att etableras:

- Avfallsplanesamordnare (handläggare från NVOA alt kommunen)
- Avfallsplanegrupp (avfallsplanesamordnare, miljösamordnare och enhetschefer/nyckelpersoner från Enheten för drift – offentlig miljö, Valfärd skola, Valfärd samhällsservice, plan/exploatering/strategisk stadsutveckling)
- Styrgrupp (direktörer/VD/chefer från NTN, MSN, KS och NVOA)

Nedan beskrivs de olika momenten för uppföljning och eventuell revidering av åtgärderna:

Aktivitet	Ansvar	Tidpunkt
Planera uppföljningen och hur uppgifter ska samlas in om uppfyllelse av delmål, nyckeltal, genomförande av åtgärder (enkät, intervjuer etc.)	Avfallsplanegruppen	Jan
Ta fram och rapportera uppgifter som efterfrågas.	Berörda nämnder och enheter	Jan/feb
Sammanställa uppfyllelse av mål, nyckeltal och genomförda åtgärder samt vid behov ta fram förslag på reviderade eller nya åtgärder (reviderad handlingsplan).	Avfallsplanegruppen	Feb
Godkänna uppföljningen och vid behov besluta om reviderade eller nya åtgärder (reviderad handlingsplan).	Styrgruppen	Mars
Ta del av uppföljningen och vid behov besluta om reviderade eller nya åtgärder inom sitt ansvarsområde. Redovisas även för KSMU.	Berörda nämnder och enheter	Mars/april
Beslut om åtgärder förs in i enheters och nämnders budget- och verksamhetsplaner.	Berörda nämnder och enheter	

Åtgärder och uppföljning

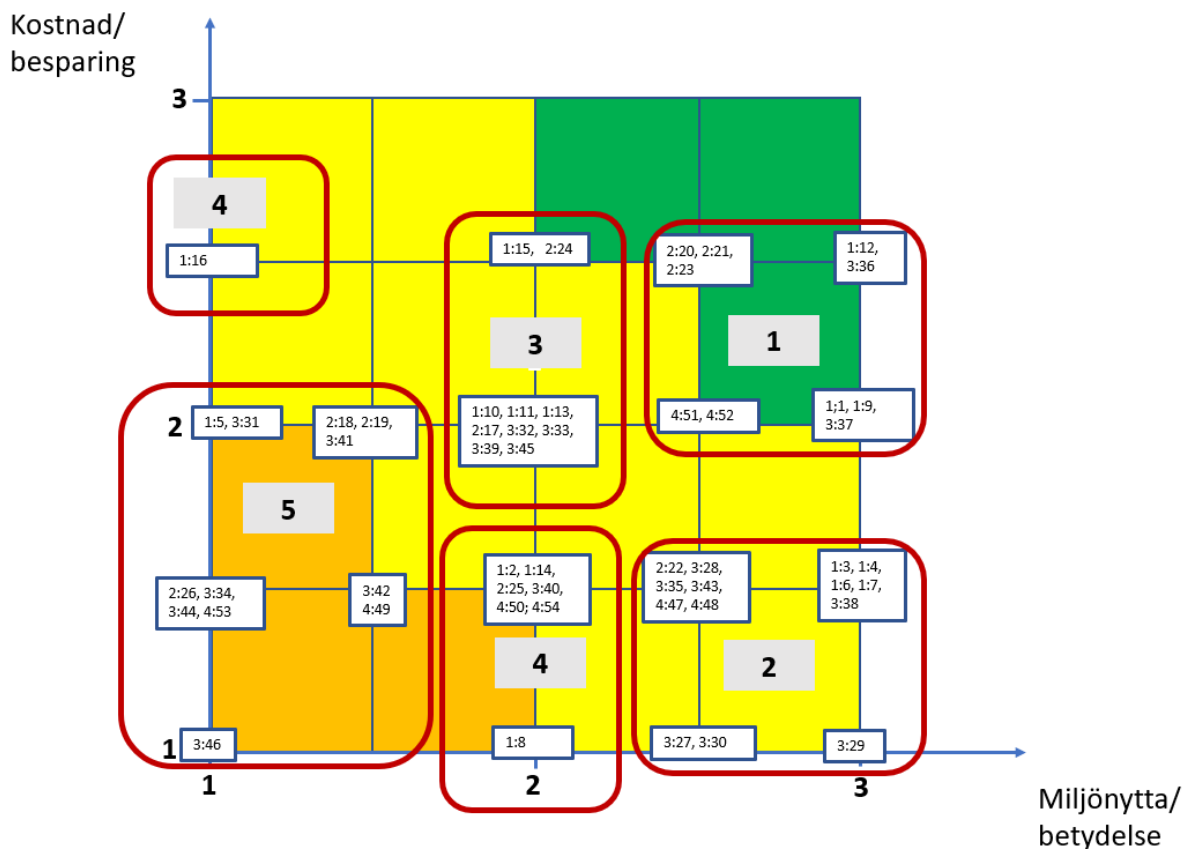
Åtgärderna för varje målområde sorterat under respektive delmål redovisas i tabellerna nedan. Där finns även en prioritering av åtgärderna. Hur de olika delmålen ska följas upp framgår också av tabellerna. Vissa av delmålen följs upp av nyckeltal, som möjliggör jämförelse mellan olika kommuner. En sammanställning av nyckeltalen redovisas i den sista tabellen.

Grund för prioritering

Som en grund för att prioritera vad som är viktigt att göra och i vilken ordning så har åtgärderna värderats utifrån följande parametrar:

- Ökad kostnad
- Möjlig besparing
- Miljönytta
- Betydelse för att nå målen

Utifrån denna värdering har åtgärderna delats in i fem prioritetsgrupper, där grupp 1 utgörs av de åtgärder som bedöms vara mest kostnadseffektiva i förhållande till miljönyttan och betydelsen att nå målet och grupp 5 de åtgärder som bedöms vara minst kostnadseffektiva, och grupperna 2-4 ligger på en skala där emellan. Grupperingen kan användas som en prioritering, där grupperna 1, 2 och 3 är sådana som i första hand bör genomföras under planens giltighetstid och att de i grupperna 4 och 5 bör göras om tid och resurser finns. Grupperingen åskådliggörs i figuren nedan. Observera att ett högt värde på y-axeln avser att åtgärden kan genomföras till en låg kostnad, och kan ge en besparing.

Mål I Avfall och matsvinn förebyggs

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Prio	Ansvar
1.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 % per invånare	1. Informera och engagera hushållen om hur de kan minska avfallsmängderna och matsvinnet	1	NVOA
	2. Samverka med livsmedelsbutiker och restauranger för minskat matsvinn	4	NVOA
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Årligen genom nyckeltalet i Avfall Web och Kolada: <ul style="list-style-type: none"> Insamlat mat- och restavfall, kg/person. 		NVOA
1.2 Grovavfallet från hushåll har minskat med 20 % per invånare	3. Öka insamling och utsortering av grovavfall till återanvändning	2	NVOA
	4. Utredda och ev. införa insamling av byggmaterial för återanvändning på kretsloppscentralerna	2	NVOA
	5. Tillhandahålla återbrukat material från kretsloppscentralerna till förskolor och skolor	5	NVOA
	6. Utveckla och främja möjligheter till att återanvända, låna, hyra, reparera i samverkan med bostadsföretag och aktörer i näringsliv och civilsamhälle	2	NVOA
	7. Öka insamlingen av textil till återanvändning	2	NVOA
	8. Etablera fritidsbank	4	FRN
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Årligen genom uppgifter från Avfall Web: <ul style="list-style-type: none"> Insamlat grovavfall kg/person¹ 		NVOA
1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 % per heltidsanställd.	9. Arbeta med att förebygga avfall och minska matsvinnet i stadshuset och kommunalt finansierade verksamheter	1	KS
	10. Införa intern bytestjänst för möbler och annan utrustning	3	KS
	11. Ta fram vägledning för återanvändning i stadshuset och i kommunal produktion	3	KS
	12. Ta fram riktlinjer/krav för avfallsförebyggande för olika inköpskategorier	1	KS
	13. Möjliggöra styrning mot val som främjar avfallsförebyggande vid e-handel	3	KS
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Årligen genom att respektive verksamhet tar fram uppgifter om avfallsmängder och matsvinn med start år 2021. ² NVOA kan bistå med kunskap om hur uppgifterna kan tas fram.mätningen.		KS
	Hela målområdet	14. Använda miljötillsyn och information som styrmedel för att förebygga avfall och minska matsvinnet	4
	15. Utforma avfallstaxan så att den styr mot avfallsminskning	3	NVOA
	16. Samarbeta med närliggande kommuner	4	NVOA

¹ Omfattar följande fraktioner i Avfall web: I15, I16, I36, I39, I43, I42, I12, I14, F6, F5)

² För matsvinn bör systemet ”Hantera Enhet” användas för rapportering av matsvinnet och kostansvarigfunktionen bör ges i ansvar att samordna uppföljningen. För mat- och restavfall har Nacka vatten och avfall uppgifter om insamlade mängder och för övrigt avfall kan uppgifter fås från kommunens upphandlade avfallsleverantör.

Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Grupp	Ansvar
2.1 Nackaborna är nöjda med avfalls- hanteringen i Nacka och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna	17. Information om sortering och återkoppling av miljönytta samt uppföljning genom attitydundersökningar	3	NVOA
	18. Utveckla avfallstjänsterna så att de är kundanpassade, tillgängliga och utförs med hög kvalitet, bland annat genom digitala tjänster	5	NVOA
	19. Nacka vatten och avfall, entreprenörer, kommunen och fastighetsägare arbetar tillsammans för att avfallsutrymmen är trygga och tillgängliga både för användare och utförare	5	NVOA
	<i>Uppföljning delmålet:</i> Årligen genom följande nyckeltal i Avfall Web: <ul style="list-style-type: none"> Nöjdhet hämtning kommunalt avfall vid bostad (%)³ Nöjdhet besök KLC (%)⁴ Målet anses uppnått om minst 94 % av de svarande är nöjda eller mycket nöjda både vad gäller hämtning av kommunalt avfall och besök på KLC.		NVOA
2.2 Allt fler hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper	20. Samarbeta aktivt med insamlingsystem för förpackningsavfall	1	NVOA
	21. Informera fastighetsägare till flerbostadshus om möjligheter att införa bostadsnära insamling av förpackningar	1	NVOA
	<i>Uppföljning delmålet:</i> Målet anses uppfyllt då allt fler hushåll har tillgång till insamling av förpackningsavfall nära bostaden. Uppgifter om antal hushåll som har bostadsnära insamling kommer hämtas från producentansvarsorganisationerna. Resultatet av den ökade servicen följs upp genom plockanalys av restavfallet vartannat år. Uppgift i Avfall Web: <ul style="list-style-type: none"> Andel (%) förpackningar och returpapper i restavfallet från hushåll⁵ 		NVOA
2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i sorterade fraktioner i nya bostäder med gemensam avfallslösning	22. Genomföra avfallsutredningar i relevanta stadsbyggnadsprojekt	2	KS
	23. Ställ krav på utrymmen för avfallshantering och avfallsförebyggande vid markanvisning och tecknande av exploateringsavtal	1	KS
	24. Samlad planering mellan bostadsprojekten för att samordna infrastrukturen för avfall	3	KS
	<i>Uppföljning delmålet:</i> Målet anses uppfyllt då allt fler hushåll har tillgång till insamling av förpackningsavfall nära bostaden. Uppgifter om antal hushåll som har bostadsnära insamling kommer hämtas från producentansvarsorganisationerna. Resultatet av den ökade servicen följs upp genom plockanalys av restavfallet vartannat år. Uppgifter i Avfall Web: <ul style="list-style-type: none"> Andel (%) förpackningsavfall och returpapper i restavfallet från hushåll⁶ 		NVOA

³ År 2019 var 91% av de svarande i Nacka delvis eller mycket nöjda med hämtning av kommunalt avfall vid bostad

⁴ År 2019 var 89 % av de svarande i Nacka delvis eller mycket nöjda med sina besök på ÅVC.

⁵ Nyckeltalet baseras på plockanalys av restavfall, som görs för och avfall i restavfallet från hushåll (%)

⁶ Nyckeltalet baseras på plockanalys av restavfall som genomförs vartannat år.

	<ul style="list-style-type: none"> Mängd textil i restavfallet från hushåll (kg/hushåll, vecka)		
2.4 Stationär sopsug ska prövas i stadsbyggnadsprojekt	25. Tydliggöra ansvar för drift och investering av stationär sopsug	4	KS
	<i>Uppföljning delmålet:</i> Följa upp vilka projekt där sopsug har installerats		NVOA
Hela målområdet	26. Utred källsortering i offentliga papperskorgar	5	NTN

Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Grupp	Ansvar
3.1 Minst 50 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger återvinns biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara	27. Insatser för att öka anslutning till matavfallsinsamling genom fortsatt information och miljöstyrande avfallstaxa	2	NVOA
	28. Öka utsortering av matavfall hos befintliga matavfallskunder	2	NVOA
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Årligen genom nyckeltal i Avfall Web och Kolada: <ul style="list-style-type: none"> Insamlat matavfall som behandlas biologiskt så att både växtnäring och energi tas tillvara (endast rötning) andel (%) 		NVOA
3.2 Minst 40 % av grovavfallet materialåtervinns	29. Etablera en permanent kretsloppscentral	2	NVOA
	30. Förbättra servicen för grovavfall och sortera ut fler materialslag till materialåtervinning	2	NVOA
	31. Utredda möjligheter till att lämna grovavfall på valfri kretsloppscentral inom Stockholms län	5	NVOA
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Följs upp årligen genom följande förhållande av data i Avfall Web (I15+I16+I36+I39+I42+I43+I12+I14+F6+F5) / antal invånare)(kg/person)		NVOA
3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 %	32. Förbättra servicen för insamling av farligt avfall	3	NVOA
	33. Öka informationen till hushållen om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras	3	NVOA
	34. Tillsyn av insamling av elavfall i butiker	5	MSN
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Följs upp genom plockanalys av restavfallet vartannat år. Uppgift i Avfall Web: <ul style="list-style-type: none"> Andel farligt avfall, inkl batterier och elavfall, i restavfall (%)⁷ 		NVOA
3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall	35. Inför fullständig sortering av avfall i alla verksamheter i kommunal produktion	2	KS
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Följs upp genom att ta in uppgifter om behållare för olika fraktioner och insamlade mängder från kommunens upphandlade avfallsentreprenör för kommunala verksamheter.		KS
3.5 Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska miljöpåverkan och transporter	36. Arbeta strategiskt för lokal hantering och återvinning av massor och utse ansvariga	1	KS
	37. Vid byggentreprenader och markanvisningar ställa krav på att förebygga avfall och att hantera avfallet enl. Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning	1	KS
	38. Kontrollera och följa upp att kraven på avfallshantering i byggentreprenaderna efterlevs inom projekten	2	KS
	39. Samordna insamling av byggavfall från olika projekt, lokala platser för insamling av byggavfall	3	KS
⁷ Nyckeltalet baseras på plockanalys av hushållens restavfall som planeras genomföras årligen i Nacka	40. Tillsyn av avfallshanteringen vid bygg- och rivningsverksamhet	4	MSN

	<p><u>Uppföljning delmålet:</u> Målet ska anses vara uppfyllt när följande är uppnått:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utgångspunkter/riktlinjer för vad som bör gälla för lokal hantering och återvinning av massor har tagits fram 2. Minst 80 % av projekten följer Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer och Nackas lokala utgångspunkter/riktlinjer för lokal hantering och återvinning av massor. <p>Punkt 2 följs upp genom att projektledaren vid byggprojektets avslut rapporterar vilka mängder som uppkommit i projekten och hur de har hanterats. I rapporteringen ingår att bedöma om kraven för avfallshantering i Byggföretagens riktlinjer och Nackas lokala utgångspunkter/riktlinjer för lokal hantering och återvinning av massor har efterlevts. System och rutiner för rapportering behöver tas fram för detta.</p>		KS
3.6 Alla kommunala avfallstransporter drivs med förnyelsebara bränslen.	41. Köpa in och upphandla fordon för avfallstransporter som uppfyller senaste miljöklassning	5	NVOA, KS
	42. Ställa krav på förnyelsebara bränslen vid inköp och upphandling av avfallstransporter.	5	NVOA, KS
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Inköpta drivmedel per fordon ska redovisas årligen i Sveriges Åkeriföretags beräkningsverktyg för klimatutsläpp, SÅ Klimat Calc.		NVOA, KS
3.7 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten	43. Prioritera tillsyn av nedlagda deponier och ställa krav på att ansvariga utreder och riskvärderar	2	MSN
	<u>Uppföljning delmålet:</u> Tillsynsinsatser inom området följs upp årligen.		MSN
Hela målområdet, övrigt	44. Genomföra regelbundna plockanalyser av kommunalt avfall	5	NVOA
	45. Tillsyn av hantering av avfall hos verksamhetsutövare och fastighetsägare	3	MSN
	46. Införa kommunal insamling av returpapper	5 ⁸	NVOA

⁸ Lagkrav på kommunalt insamlingsansvar av returpapper från 1 januari 2022. Ska genomföras trots prio 5.

Mål 4 Minskad nedskräpning

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Grupp	Ansvar
4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 %	47. Informera och kommunicera med allmänheten om skräpets farlighet, miljöpåverkan och kostnader för nedskräpning och illegal tippning	2	NTN
4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar	48. Engagera skolelever, föreningar, företag, kommunen och allmänheten i städaktiviteter och städevenemang	2	NTN
	49. Utreda möjligheter att ställa miljökrav i samband med markupplåtelse för event	5	NTN
	50. Ta fram ett program för att minska nedskräpning av fimpar	4	NTN
	51. Öka kommunens städinsatser genom personal som plockar året runt där behovet är som störst	1	NTN
	52. Öka kommunens städinsatser längs kuster och sjöar	1	NTN
	53. Genomföra skräpmätningar, attitydundersökningar och följa upp kostnader för nedskräpning	5	NTN
	54. Ta fram en utredning för att identifiera källorna till marin nedskräpning ⁹ och föreslå åtgärder.	4	NTN
	<p><u>Uppföljning delmål 4.1:</u></p> <p>Följs upp genom nyckeltal i Håll Sverige Rents skräpmätning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal skräp/10m² i stadsmiljö. <p>Skräpmätningar kommer genomföras i stadskärnan enligt Håll Sverige Rents metod vartannat år. Utgångsläge för basvärde avser uppmätta nivåer år 2019 vilket var 7 skräp per 10m². För att målet ska uppfyllas bör det inte finnas mer än 5 skräp per 10m² år 2026.</p> <p><u>Uppföljning delmål 4.2:</u></p> <p>Följs upp årligen genom nyckeltal om nedskräpning som finns som tilläggsfrågor till SCB:s årliga medborgarundersökning. Målet följs upp utifrån resultat av följande tilläggsfråga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hur upplever du att nedskräpningen har varit i din kommun det senaste året? <p>Målet ska anses vara uppnått om trenden är att Nackaborna upplever att nedskräpningen minskar årligen.</p>		

⁹ Tillverkade föremål eller delar av föremål som har kastats bort, lämnats kvar eller oavsiktligt förlorats och som direkt eller indirekt hamnar i havet, i kustvattnet eller på stränderna.

Sammanställning nyckeltal

Nedan redovisas ett antal nyckeltal för avfallshanteringen i **Nacka år 2019** jämfört med landet som helhet och med Nackas jämförelsekommuner. Nyckeltalen har sorterats under de delmål de tillhör och används i uppföljningen av planen, se handlingsplanen.

Delmål	Nyckeltal	Nacka	Nackas mål 2026	D-ryd	S-tuna	Solna	Tyresö	Täby	Plats jfr-kommuner 2019	Plats i landet	Ant. komm. svarar	Nacka placering % ¹⁰
1.1	Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person) ¹¹	195	163	175	187	218	190	205	4	118	245	48%
1.2	Mängd grovavfall/person (kg/person) ¹²	107	85,6	75	90	25	115	126	4	64	236	27%
2.1	Nöjdhet hämnt. kommunalt avfall vid bostad (%) ¹⁰	91	94	68	91	-	83	89	1	49	166	29%
2.1	Nöjdhet besök AVC (%) ¹⁰	89	94	60	82	-	80	85	1	83	168	49%
2.2, 2.3	Andel förpackningar och returpapper, totalt, i restavfall (%) ¹³	39	25	32	34	-	32	37	5	135	155	87%
2.3	Andel textil i restavfall (%) ¹⁴	2,3	2,15	3,25	3,3	2,15	2,55	2,5	2	18	120	15%
Mål 3	Kommunalt avfall till materialåterv. inkl biologisk behandl (%)	32	45%	39	36	26	30	35	4	163	229	71%
3.1	Andel av uppkommet matavfall som beh. biologiskt gnm rötning (%) ¹⁰	23	50	26	28	18,7	19,5	23	3	132	234	56%
3.2	Materialåtervinning grovavfall (%) ¹⁵	25,1%	40	18,3%	21,7%	18,9%	16,3%	19,7%	1	31	240	12%
3.3, 2.3	Andel farligt avfall, inkl batterier och elavfall, i restavfall (%) ¹⁶	0,35	0,18	0,7	0,42	-	0,44	0,93	1	51	154	33%
4.1	Antal skräp/10m ² i stadsmiljö ¹⁷	7,06	5	-	-	4,43	-	-	-	-	-	-
4.2	Upplevelse nedskräpning under det senaste året ¹⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tot årskostn kommunalt avfall inkl slam (kr/person) ¹⁰	822	25% bästa	859	662	-	678	936	3	41	171	24%

¹⁰ Ju lägre siffra desto bättre.

¹¹ Nyckeltal i avfall web (från värderingsrapporten)

¹² Avfall web. Förhållande mellan följande data ((I15+I16+I36+I39+I42+I43+I12+I14+F6+F5) / antal invånare)(kg/person)

¹³ Avfall web. Data P3 från plockanalys.

¹⁴ Avfall web. Medelvärde av P15 och P30 från plockanalys.

¹⁵ Avfall web. Förhållande mellan Å31 och I2.

¹⁶ Avfall web. Summa av P1 och P2 från plockanalys.

¹⁷ Sammanställning Håll Sverige Rent.

¹⁸ Fråga i SCB-undersökning

BILAGA I: Beskrivning av åtgärderna

Nedan beskrivs hur åtgärderna kan genomföras och vilken enhet under respektive nämnd eller verksamhet som kommer genomföra åtgärderna. Vidare anges vilka enheter och verksamheter som också behöver delta i arbetet eller där det finns behov av samverkan.

Mål I Avfall och matsvinn förebyggs

Delmål I.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 % per invånare jämfört med 2015

1. Informera och engagera hushållen om hur de kan minska avfallsmängderna och matsvinnet

Information och tips till medborgarna om hur de kan minska sitt avfall, bland annat genom att informera om 10 tips om att minska avfallet utifrån ett informationsmaterial från Avfall Sverige. Om tipsen följs kan avfallet från hushåll minska med uppemot en fjärdedel. Tipsen handlar om att minska matsvinnet, köpa second hand, använda flergångsmuggar, lådor och påsar, förlänga livslängden på datorer och mobiltelefoner etc. För att få tillstånd livsstilsförändringar hos medborgarna krävs en kombination av olika aktiviteter såsom att jobba med goda exempel, utmaningar, tävlingar. Åtgärden kommer genomföras i samverkan med olika aktörer såsom bostadsbolag, förskola och skola, utbildningsföretag, ideella organisationer och andra kommuner.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Miljösamordnare Nacka kommun

2. Samverka med livsmedelsbutiker och restauranger för minskat matsvinn

Åtgärden handlar om att hos livsmedelsbutiker och restauranger lyfta frågan om behovet och möjligheterna att minska matsvinnet. Intresserade företag kommer bjudas in till att delta i ett nätverk där olika åtgärder kommer diskuteras, ex planering och logistik för minskat matsvinn, tillagning av mat i butik av livsmedel där hållbarheten håller på att gå ut, donation av livsmedel som inte kan säljas till behövande.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Livsmedelsbutiker, restauranger, organisationer som arbetar med matdonation m.fl.

Delmål I.2 Grovavfallet från hushåll har minskat med 20 % per invånare jämfört med 2019

3. Öka insamling och utsortering av grovavfall till återanvändning

Åtgärden omfattar olika sätt att öka utsorteringen såsom ökad bemanning av återbruksdelen, utsortering av återbruk på rampen och ev även utsortering av återbruk från fastighetsnära insamling. För att få avsättning för materialet krävs ökat samarbete med olika återbruksaktörer.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Återbruksaktörer, Valfärd skola, sociala företag, arbetsmarknadsenheten

4. Utredda och ev införa insamling av byggmaterial för återanvändning på kretsloppscentralerna

Åtgärden omfattar utredning och ev införande av utsortering av byggmaterial för återanvändning på kretsloppscentralerna eller på annan plats då det är utrymmeskrävande. Exempel på byggmaterial som kan återanvändas är dörrar, fönster, handfat, och byggmaterial som inte har använts såsom stenplattor, betongplattor, tegelstenar etc.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Återbruksaktörer

5. Tillhandahålla återbrukat material från kretsloppscentralerna till förskolor och skolor

Effektivisera och öka omfattningen av att tillhandahålla återbruksmaterial till förskolor och skolor. Samarbeta med kommunens skolgårdsprojekt. Utlämnning av böcker till skolor och förskolor. Utreda alternativa utlämningsplatser.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Valfärd skola, Utbildningsenheten, Kultur och fritid, Arbete och familj

6. Utveckla och främja möjligheter till att återanvända, låna, hyra och reparera i samverkan med bostadsföretag och aktörer inom näringsliv och civilsamhälle

Åtgärden handlar om att underlätta för medborgarna att återanvända och på olika sätt förlänga livslängden hos produkter för att minska avfallsmängderna och uppnå en mer cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion. Där ingår att se till att det finns platser för att lämna till återanvändning, vilket i dag bland annat finns på alla kretsloppscentraler i kommunen. Möjligheten bör utökas till att finnas i miljörum i flerfamiljshus. Vidare ingår att underlätta försäljning av second hand, låna, hyra och reparera. Nacka vatten och avfall har ett nätverk med återbruksaktörer som syftar just till detta. Regelbundna undersökningar av medborgarnas attityder och beteenden för mer hållbar konsumtion ingår. Verksamheter inom återbruk lämpar sig väl för arbetsträning, varför samverkan med kommunens arbetsmarknadsenhet och sociala företag också omfattas.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Arbetsmarknadsaktörer, bostadsföretag, företag och organisationer inom återbruk

7. Öka insamlingen av textil till återanvändning

I åtgärden ingår att få bättre kontroll på insamlade mängder (inklusive butiksinsamling) och hur de hanteras och bevaka så att inte oseriösa aktörer samlar in textilier. Utveckla servicen för insamling av textil i kommunen i samverkan med ideella återbruksaktörer och ev med producenter.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Återbruksaktörer (år 2021 sker samverkan med Human Bridge, Emmaus och Myrororna)

8. Etablera fritidsbank

En [fritidsbank](#) är som ett bibliotek fast med sport- och fritidsprylar. Alla kan låna fritidsutrustning gratis i 14 dagar. Över 90 kommuner i Sverige har etablerat en fritidsbank. För att etablera en fritidsbank behöver kommunen avsätta en lokal i centralt läge på minst 100 kvm. För drift av fritidsbanken behövs en anställd samt extrapersonal i form av arbetsträning. Åtgärden omfattar utredning av att etablera en fritidsbank och om det finns förutsättningar etablera en sådan. Etablering av en fritidsbank har andra värden såsom att den ska stimulera till en aktiv fritid som är gratis och till för alla.

Ansvar: Valfärd Sambällsservice, Kultur och fritid

Samverkan: Valfärd skola, Fastighetsförvaltningen, Nacka vatten och avfall

Delmål 1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 % jämfört med 2021

9. Arbeta med att förebygga avfall och minska matsvinnet i stadshuset och kommunalt finansierade verksamheter

Åtgärden innebär att kundserviceenheten och verksamheterna ska inventera nuläget för vilket avfall som uppstår i stadshuset respektive i verksamheterna och varför. Nacka vatten och avfall kommer bistå med kunskap om hur denna inventering bör göras och vilka avfallsströmmar som är prioriterade att mäta. Därefter ta fram en handlingsplan, genomföra och följa upp. Arbetet kan genomföras med stöd av Nacka vatten och avfall. Ett lämpligt arbetssättet beskrivs i Avfall Sveriges handbok i att förebygga avfall i kommunen¹⁹. För verksamheter som serverar mat bör matavfall och matsvinn särskilt prioriteras. Åtgärder för minskat matsvinn bör samordnas genom kostansvarigfunktionen och inköpsenhetens kategoriteam för livsmedel.

Ansvar: Valfärd skola, Valfärd samhälle och Kundserviceenheten

Samverkan: Nacka vatten och avfall, kommunens miljösamordnare, Inköpsenheten

10. Införa intern bytestjänst för möbler och annan utrustning

Åtgärden avser införandet och driften av en intern webbaserad bytestjänst för möbler och annan utrustning i stadshuset och i den kommunala produktionen (förskola, skola, fritidsgårdar, äldreomsorg). Organisationen Off2Off har utvecklat ett enkelt gränssnitt där saker enkelt kan förmedlas inom en organisation. Flera kommuner har anslutit sig till denna tjänst. Bytestjänsten blir ett komplement till Recycling Partner som kommunen har upphandlat för inköp och begagnad kontorsutrustning.

Ansvar: Valfärd skola, Valfärd samhällsservice, Kundserviceenheten och Nacka vatten och avfall

11. Ta fram vägledning för återanvändning i kommunalt finansierade verksamheter och i stadshuset

Vägledningen ska beskriva nyttan med att återanvända och ange på vilka sätt verksamheterna kan öka återanvändningen, bland annat genom att använda den nya interna bytessajten och nyttja avtalet med Recycling Partner. Åtgärden omfattar information till verksamheterna om återanvändning och den nya vägledningen.

Ansvar: Kundserviceenheten

Samverkan: Valfärd skola, Valfärd samhällsservice och Nacka vatten och avfall

12. Ta fram riktlinjer/krav för avfallsförebyggande för olika inköpskategorier

Riktlinjer/krav för avfallsförebyggande tas fram för de olika inköpskategorierna och tas med i kategoristrategierna. En utgångspunkt är Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier. Specifika kriterier för bl.a. cirkulära avfallsflöden i byggsektorn och för plastförpackningar och emballage är under framtagande. Ett prioriterat område är att minska användningen av onödiga engångsartiklar, speciellt engångsartiklar i plast. Här finns goda exempel på hur andra kommuner arbetat med att kartlägga inköpen av plastprodukter och hitta de plastprodukter som är mest angelägna att byta ut.²⁰

Ansvar: Inköpsenheten och kategoriansvariga

Samverkan: Nacka vatten och avfall, Miljösamordnare Nacka kommun

---

¹⁹ Rapport 2017:17. Handbok i att förebygga avfall i kommunen. Metod och inspiration.

²⁰ Se samverkansprojektet ”[Jakten på plasten](#)” Inom projektet har guider och checklistor för kartläggningar av plastinköpen tagits fram som kan användas av andra kommuner

13. Möjliggöra styrning mot val som främjar avfallsförebyggande vid e-handel

Göra det möjligt att i sortimentet för e-handelssystemet filtrera ut produkter och tjänster som bidrar till avfallsförebyggande.

Ansvar: Inköpsenheten

Samverkan: Nacka vatten och avfall, Miljösamordnare Nacka kommun

Övergripande åtgärder för hela målområdet

14. Använda miljötillsyn och information som styrmedel för att förebygga avfall och minska matsvinnet

Vid tillsyn enligt miljöbalken ställa krav på att verksamhetsutövare ska skaffa sig kunskap om hur avfallsmängderna och avfallets farlighet kan minskas i verksamheten. Miljösamverkan i Skåne har tagit fram vägledning om hur detta kan ske.²¹

Ansvar: Miljöenheten

15. Utforma avfallstaxan så att den styr mot avfallsminskning

Utreda hur avfallstaxan kan utformas för att styra mot avfallsminskning. Därefter genomföra utifrån resultat av utredningen.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

16. Samarbeta med närliggande kommuner (gäller även övriga målområden)

Samverkan med närliggande kommuner, exempelvis kan upphandlingar, aktiviteter och kommunikationsinsatser tas fram gemensamt för att bidra till kunskapsutbyte och positiva synergieffekter

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Mål 2. God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

Delmål 2.1 Nackaborna är nöjda med avfallshanteringen i Nacka och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna

17. Information om sortering och återkoppling av miljönytta samt uppföljning genom attitydundersökningar

Information kring sortering och miljönytta samt återkoppling behövs kontinuerligt och är viktigt för att öka sorteringen och återvinningen. Fortsatt genomförande av årliga enkätundersökningar över hur kunderna upplever att insamlingssystemen och bemötandet fungerar.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Medverkan i gemensamma kampanjer med andra kommuner i länet. Etablerade undersökningsenkäter.

18. Utveckla avfallstjänsterna så att de är kundanpassade, tillgängliga och utförs med hög kvalitet, bland annat genom digitala tjänster

---

²¹ [http://extra.lansstyrelsen.se/miljosamverkanskane/Sv/projekt/pagaende-projekt/2018-2019/Sidor/Avfalls%
c3%b6rebyggande-genom-information-och-tillsyn.aspx](http://extra.lansstyrelsen.se/miljosamverkanskane/Sv/projekt/pagaende-projekt/2018-2019/Sidor/Avfalls%c3%b6rebyggande-genom-information-och-tillsyn.aspx)

Fortsätta utvecklingen kring kundvänliga tjänster inom avfallshantering och ökad digitalisering. Nya arbetssätt för kvalitetssäkring behöver implementeras.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Upphandlad avfallsentreprenör

19. Nacka vatten och avfall, entreprenörer, kommunen och fastighetsägare arbetar tillsammans för att avfallsutrymmen är trygga och tillgängliga både för användare och utförare

Nacka vatten och avfalls upphandlade insamlingsentreprenör bedriver ett systematiskt arbete för säker sophämtning. Det innebär att osäkra hämtplatser identifieras och prioriteras för att undvika olyckor och tillbud.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Kommunen, fastighetsägare och upphandlad insamlingsentreprenör.

Delmål 2.2 Allt fler hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper

20. Samarbeta aktivt med insamlingssystem för förpackningsavfall

Åtgärden handlar om att aktivt samarbeta med den organisation som kommer få tillstånd att samla in förpackningar från 1 januari 2023. Regelverket kan dock komma att ändras. Regeringen utreder frågan under 2021. Det ingår att utreda alternativa insamlingssystem, ex att kommunerna får ansvar för insamlingen men att producenterna betalar.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Tillståndspliktigt insamlingssystem (TIS)

21. Informera fastighetsägare till flerbostadshus om möjlighet att införa bostadsnära insamling av förpackningar

Reglerna om producentansvar för förpackningar innebär att producenterna genom godkända insamlingssystem ska hämta förpackningsavfallet kostnadsfritt från 1 januari 2023. Åtgärden handlar om att informera fastighetsägarna till flerbostadshusen om detta. Åtgärden kommer genomföras då regeringen har fattat beslut om ev ändring av reglerna med anledning av pågående utredning, se ovan.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Tillståndspliktigt insamlingssystem (TIS)

Delmål 2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i sorterade fraktioner i nya bostäder med gemensam avfallslösning

22. Genomföra avfallsutredningar i relevanta stadsbyggnadsprojekt

Hur utformningen av avfallsinsamlingen i ett område görs ger olika förutsättningar för utformning av bebyggelsen, genom olika behov av vändplaner, angöringsplatser och ytbehov. Därför bör detta vara en självklar del i underlaget när en ny detaljplan tas fram, tillsammans med övriga utredningar som görs i detaljplaneprocessen. Genom att ha med avfallsfrågorna i den tidiga planeringen kan bra lösningar tas fram, och dyra och/eller dåliga efterkonstruktioner undvikas.

Ansvar: Planenheten

Samverkan: Nacka vatten och avfall, exploatering

23. Ställ krav på utrymmen för avfallshantering och avfallsförebyggande vid markanvisning och tecknande av exploateringsavtal

De avfallslösningar som planeras i detaljplaneprocessen är inte lagreglerade och behöver därför fastslås för att inte ekonomiska intressen ska styra mot sämre lösningar. Genom att ha med förutsättningar för avfallshanteringen från början och avtala detta med exploatörer och byggherrar säkerställs att de planerade lösningarna också byggs.

Ansvar:

Samverkan: Nacka vatten och avfall

24. Samlad planering mellan bostadsprojekten för att samordna infrastrukturen för avfall

För att gemensamma avfallslösningar ska komma på plats och vara fördelaktiga kan det krävas samordning mellan flera bostadsprojekt. Olika system kräver olika typer av fordon för avfallshämtning. Med en samordning mellan projekten kan antalet transporter och störningar för de boende minskas.

Ansvar: Exploatering

Samverkan: Enheten för strategisk stadsutveckling, Nacka vatten och avfall

Delmål 2.4 Stationär sopsug ska prövas i stadsbyggnadsprojekt

25. Tydliggöra ansvar för investering och drift för stationär sopsug

Stationär sopsug är relativt tekniskt avancerade system och innebär en investeringskostnad och framtida driftkostnader. Kommunen ska i stadsbyggnadsprojekt pröva om det är lämpligt att inrätta en stationär sopsug för nya utvecklingsområden. För att pröva lämpligheten för stationär sopsug behöver utredningar och dialog med berörda exploatörer ske tidigt. Beslut om stationär sopsug, kostnadsansvar, genomförande och kommande driftansvar behöver regleras i avtal eftersom det påverkar utformning av bebyggelsen, utrymmesbehov för avfallshantering och arbetsmiljön och kostnader för stadsbyggnadsprojektet, drift och skötsel samt framtida avfallshämtning.

Ansvar: Exploatering

Samverkan: Nacka vatten och avfall

Övergripande åtgärd

26. Utred källsortering i offentliga papperskorgar

Utreda möjligheterna att införa källsortering i offentlig miljö och därefter införa utifrån resultat av utredningen.

Ansvar: Nacka vatten och avfall genomför på uppdrag av Offentlig drift utemiljö

Mål 3. Hållbar och säker avfallshantering

Delmål 3.1 Minst 50 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger återvinns biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara

27. Insatser för att öka anslutning till matavfallsinsamling genom fortsatt information och miljöstyrande avfallstaxa

Fortsatt arbete med information, taxestyruddning och obligatorisk sortering av matavfall vid nybyggnation.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Insamlingsentreprenör. Samarbete med tillgängliga behandlingsanläggningar.

28. Öka utsortering av matavfall hos befintliga matavfallskunder

För att nå målet om 50 % insamling av matavfall behöver de som redan har möjlighet att sortera ut matavfall göra det i större utsträckning. Plockanalyser visar att det är mycket matavfall kvar i restavfallet även om hos de som sorterar matavfall.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Insamlingsentreprenör. Samarbete med tillgängliga behandlingsanläggningar.

Delmål 3.2 Minst 40 % av grovavfallet materialåtervinns

29. Etablera en permanent kretsloppscentral

Boo kretsloppscentral (KLC) har tillfälligt bygglov och ligger inom område som ska exploateras.

Åtgärden avser utredningar kring möjligheten att antingen permanenta Boo eller etablera KLC på ny plats.

Om Boo KLC kan bli permanent finns bl.a. behov av att uppföra permanenta byggnader, förbättra anslutningsvägar och anlägga särskild yta för mottagning av trädgårdsavfall. Vid utredning av en ny KLC ingår möjligheten att utöka den till att bli en kretsloppspark med utökade funktioner inom återbruk och cirkulär ekonomi (möjlighet till att handel med second hand, reparation, uthyrning, utbildning, samarbete med näringsliv och forskning etc).

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Kommunen

30. Förbättra servicen för grovavfall och sortera ut fler fraktioner till materialåtervinning

Se över bemanning och öppettider på kretsloppscentralerna, utöka mobila kretsloppscentralen, optimera mottagning av markmaterial (ris&grenar och dyl) och optimera utformningen för hantering av bygg & rivningsavfall vid minst en kretsloppscentral. Se över möjligheten att sortera ut fler fraktioner till materialåtervinning, t.ex. trä och olika plastfraktioner och trädgårdsavfall för biokol. Utred och utveckla möjligheten till att källsortera det grovavfall som samlas in fastighetsnära. Utred fastighetsnära insamling av julgranar.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Entreprenörer

31. Utredda möjligheter till att lämna grovavfall på valfri kretsloppscentral inom Stockholms län

Hushållen ska kunna lämna grovavfall i valfri kommun inom Stockholms län. Samverkan krävs mellan de olika kommunerna och en överenskommelse och metod för hur kostnaderna ska fördelas mellan kommunerna.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Övriga kommuner i Stockholm

Delmål 3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 %

32. Förbättra servicen för insamling av farligt avfall

Bland annat utreda möjligheter till obemannade/automatiska miljöstationer i miljörum och andra platser.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

33. Öka informationen till hushållen om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras

Exempel är informationskampanjer om farligt avfall på kretsloppscentralerna i samarbete med entreprenören för farligt avfall, kampanjer med fokus på vissa typer av farligt avfall och information till skolor.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

34. Tillsyn av insamling av elavfall i butiker

I förordningen om producentansvar för elutrustning finns det krav om att butiker som säljer elutrustning är skyldig att ta emot konsumentelavfall. Åtgärden handlar om att kontrollera att butikerna erbjuder denna insamling och att de hanterar elavfallet på rätt sätt.

Ansvar: Miljöenheten

Delmål 3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall

35. Inför fullständig sortering av avfall i alla verksamheter i kommunal produktion

Kartlägga vilka verksamheter som saknar sortering. Hitta ytor och utrymmen för avfallsinsamling. Ev kan ombyggnad krävas. Införskaffa källsorteringssystem i kök och på andra platser där avfallet uppkommer. I åtgärden ingår även uppföljning och samordning av åtgärden.

Ansvar: Fastighetsenheten, Välfärd sambällsservice, Välfärd skola

Samverkan: Avfallsentreprenören för kommunens verksamheter, Nacka vatten och avfall

Delmål 3.5 Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska transporter och miljöpåverkan

36. Arbeta strategiskt för lokal hantering och återvinning av massor och utse ansvariga

Ta fram riktlinjer för hur hanteringen av massor ska gå till, massbalansanalyser som beskriver överskott/underskott på massor i stadsbyggnadsprojekten och identifiera lämpliga platser för hantering av massorna. Särskilda resurser behöver avsättas för samordningen

Ansvar: Exploatering och enbeten för strategisk stadsutveckling

37. Vid byggtreprenader och markanvisningar ställa krav på att förebygga avfall och att hantera avfallet enligt Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning²²

Riktlinjerna innebär bland annat att en material- och avfallshanteringsplan ska tas fram i alla bygg- och rivningsprojekt och att entreprenören ska redovisa statistik och uppföljning för avfallshanteringen.

Produkter för återanvändning och avfall ska källsorteras och hanteras enligt krav i bilagor till riktlinjerna.

Ansvar: Exploatering och Enheten för bygg och anläggning

Samverkan: Enheten för strategisk stadsutveckling

38. Kontrollera och följa upp att kraven på avfallshantering i byggtreprenaderna efterlevs inom projekten

Utveckla rutiner och system för uppföljning av uppkomna mängder avfall och hur avfallet har hanterats vid alla byggtreprenader. Inköpsenheten kan bistå med system och projektledarna har ansvar för inrapportering.

Ansvar: Exploatering, Enheten för Bygg och anläggning

Samverkan: Inköpsenheten, MIS-gruppen

39. Samordna insamling av byggavfall från olika projekt, lokala platser för insamling av byggavfall

Ställa krav på samordnad insamling av byggavfall i avtal med exploitörer och entreprenader för projekt inom samma område. Ett gott exempel är Tollare.

Ansvar: Exploatering och Enheten för bygg- och anläggning

Samverkan: Enheten för strategisk stadsutveckling, MIS-gruppen

40. Tillsyn av avfallshanteringen vid bygg- och rivningsverksamhet

Tillsyn enligt miljöbalken av bygg- och rivningsverksamhet är ofta klagomålsstyrd. Åtgärden handlar om att arbeta mer planerat och förebyggande med tillsyn, exempelvis genom att följa upp exploitörens egenkontroll.

Ansvar: Miljöenheten

41. Köpa in och upphandla fordon för avfallstransporter som uppfyller senaste miljöklassning

Vid inköp av nya fordon för avfallsinsamling eller vid upphandling av avfallstransporter ställs krav på senaste miljöklassning och fossilbränslefria fordon. Lista på fordon som ska användas i uppdraget ska redovisas i anbud med registreringsnummer, miljöklass och bränsletyp.

Ansvar: Nacka vatten och avfall för avfallstransporter av kommunalt avfall. Kommunstyrelsen för avfallstransporter för kommunens verksamheter

Samverkan: Inköpsenheten

42. Ställa krav på förnyelsebara bränslen vid inköp och upphandling av avfallstransporter

---

²² [Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning](#). Byggföretagen

Drivmedel ska uppfylla kraven på hållbarhet i lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen. Drivmedlen får inte vara framställda av palmolja, inte heller av rest- eller biprodukter från framställning av palmolja.

Ansvar: Nacka vatten och avfall för avfallstransporter av kommunalt avfall. Kommunstyrelsen för avfallstransporter för kommunens verksamheter

Samverkan: Inköpsenheten

Delmål 3.6 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten.

43. Prioritera tillsyn av nedlagda deponier och ställa krav på att ansvariga utreder och riskvärderar

Tillsynsområdet ”Nedlagda deponier” ska övervägas att tas upp i tillsynsplanerna för åren 2021-2024. Tillsynsinsatsen innebär att i förekommande fall ställa krav på att ansvariga utreder och riskvärderar, dvs att ansvariga har utrett och riskvärderat prioriterade nedlagda deponier. Tillsynen utgår från den prioritering som gjorts i bilaga 4 om nedlagda deponier

Ansvar: Miljöenheten

Övergripande åtgärder, övrigt

44. Genomföra regelbundna plockanalyser av kommunalt avfallet

Vartannat år genomföra plockanalyser av kommunalt avfall. Genom regelbundna plockanalyser kan utvecklingen över tid följas och ligga som grund för beslut om informationsinsatser och återkoppling, samt utformning av insamlingssystemen.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

45. Tillsyn av hantering av avfall hos verksamhetsutövare och fastighetsägare

Enligt avfallsförordningen finns krav på sortering och hantering av bland annat förpackningsavfall, returpapper, elavfall och farligt avfall. Åtgärden handlar om ökad tillsyn av att fastighetsägare (ex centrumägare) och verksamhetsutövare sorterar och hanterar avfallet på rätt sätt.

Ansvar: Miljöenheten

46. Införa kommunal insamling av returpapper

Från den 1 januari 2022 övergår ansvaret för insamling av returpapper från producenterna till kommunerna. System för insamling av returpapper kommer utredas och entreprenör för insamlingen upphandlas. Upphandlingen planeras ske i samverkan med Värmdö och Tyresö. Utgångspunkten är att insamlingen av returpapper, i väntan på fastighetsnära insamling av förpackningar inom ramen för producentansvaret, kommer ske vid återvinningsstationerna.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Värmdö och Tyresö kommun, FTI.

Mål 4. Minska nedskräpningen

Delmål 4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 %

Delmål 4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar

47. Informera och kommunicera med allmänheten om skräpets farlighet, miljöpåverkan och kostnader för nedskräpning och illegal tippning

Ta fram en kommunikationsplan för nedskräpning med åtgärder som pressmeddelande, annonser i lokalpress, sociala media, information på hemsida och skyltar i syfte att förändra människors beteende. Målet med kommunikationsinsatserna är att minska nedskräpning i vattendrag, sjöar, hav och på land.

Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av offentlig drift och utemiljö

Samverkan: Kommunikationsenheten m.fl.

48. Engagera skolelever, föreningar, företag, kommunen och allmänheten i städaktiviteter och städevenemang

Idag ordnas kampanjer och städaktiviteter med barn och unga årligen som Naturstädningen och Skräpplockardagarna. Åtgärden innebär att utöka till att även omfatta politiker, tjänstemän i kommunen, föreningsliv och näringsliv. Exempel inom denna åtgärd är att anordna en stor städ dag i kommunen under hösten, deltaga i kusträddardagarna under våren och anordna plogging event.

Ansvar: Nacka vatten och avfall och Drift offentlig utemiljö

Samverkan: Städa Sverige, Håll Sverige Rent, Valfärd skola, Kultur och fritid m.fl. enheter i kommunen.

49. Utredda möjligheter att ställa miljökrav i samband med markupplåtelse för event

Ställa krav på arrangörer att källsortera, använda miljövänligt material och lämna ett rent och snyggt område i samband med markupplåtelse för evenemang på allmän platsmark. Utredda möjlighet att ställa samma krav vid kommunens egna event. Utredda möjligheten att ha "frivilliga miljökrav" och en differentierad taxa för markupplåtelse där de som väljer att arbeta följa miljökraven får en lägre taxa.

Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av Drift offentlig utemiljö,

Samverkan: Trafikenheten, Nacka vatten och avfall, Stadsledningskontoret

50. Ta fram ett program för att minska nedskräpning av fimpar

Identifiera fimptäta områden, utreda placering av askkoppar, skyltning och planera för kommunikation. Tidigare skräpmätningar visar att fimpar är det vanligaste skräpet i Nacka. Efter att rökning vid entréer och vid busshållplatser blev förbjudet 2019 plockades askkoppar bort på dessa platser.

Ansvar: Drift offentlig utemiljö

Samverkan: Nacka vatten och avfall

51. Öka kommunens städinsatser genom personal som plockar året runt där behovet är som störst

Mycket kommunala ytor har idag ingen skötsel alls och den här insatsen skulle därför ge en märkbar skillnad för Nackaborna. En heltidsresurs åker runt och plockar skräp i säck vid de områden där behovet är som störst, tex runt skolor och trafikerade vägar, längs stränder m.m. (dvs. de områden som inte sköts av entreprenörer idag och därmed inte har någon städning). Ett alternativ skulle vara att ha en halvtidsresurs.

Ansvar: Drift offentlig utemiljö

52. Öka kommunens städinsatser längs kuster och sjöar

Ta hjälp av Städa Sverige för att plocka skräp i säckar runt våra sjöar och längs kusterna samt på de platser där medborgare klippbadar och ungdomar har egna badplatser. Skräpplockningen utförs av ungdomar i lokala föreningar/lag.

Ansvar: Drift offentlig utemiljö

Samverkan: Städa Sverige

53. Genomföra skräpmätningar, attitydundersökningar och följa upp kostnader för nedskräpning

Skräpmätningar ska genomföras vartannat år 2021, 2023 och 2025.

Följa upp hur nackabor uppfattar nedskräpningen via SCB:s årliga medborgarundersökning som utökas med Håll Sverige Rents frågor om nedskräpning.

Följa upp kostnader för nedskräpning och följa utvecklingen över tid. Här avses direkta kostnader som personalkostnader vid skräpplockning.

Följa upp mängd avfall som städas upp på stränder och i stadens vattenområden. Målet ska vara att trenden minskar årligen.

Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av Drift offentlig utemiljö

54. Ta fram en utredning för att identifiera källorna till marin nedskräpning och föreslå åtgärder

Innan utredning tas fram ska omvärldsbevakning och benchmark med andra kommuner göras. För att identifiera källorna till marin nedskräpning har kommunen bland annat fri tillgång till verktyget Blastic som Håll Sverige Rent har varit med och tagit fram inom ett EU-projekt.

Exempel på åtgärd skulle kunna vara att säkerställa att platser för snöupplag och anpassas så att spridning av marint skräp undviks. Eller att kravställa att byggarbetsplatser ska vara fria från skräp (vid upphandling ställa miljökrav på entreprenören att det i dennes miljöplan ska det framgå hur nedskräpning undviks under genomförandet av entreprenaden).

Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av Drift offentlig utemiljö

LAGAR, MÅL, PLANER OCH STYRDOKUMENT

POSTADRESS
Nacka kommun, 131 81 Nacka

BESÖKSADRESS
Stadshuset, Granitvägen 15

TELEFON
08-718 80 00

E-POST
info@nacka.se

SMS
716 80

WEBB
www.nacka.se

ORG.NUMMER
212000-0167

found.

Innehåll

Innehåll 2

Inledning	3
Lagar och regler	3
Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner	3
Avfallshierarkin	3
Ändringar i avfallslagstiftningen till följd av nya EU-direktiv	3
Krav på bostadsnära insamling av förpackningar	4
Returpapper kommunalt ansvar	4
Avfallsförbränningskatten	4
Mål, planer och strategier internationellt och nationellt	4
FN:s globala hållbarhetsmål enligt Agenda 2030	4
EU:s paket för cirkulär ekonomi och EU:s plaststrategi	5
EU:s engångsplastdirektiv (EU) 2019/904	5
Nationell strategi och handlingsplan för cirkulär ekonomi	5
Sveriges miljömål.....	6
Nationella avfallsplanen och avfallsförebyggande programmet.....	6
Regional plan	7
RUFS 2050 och Klimatfärdplan för Stockholmsregionen	7
Planer, strategier och styrdokument i Nacka	7
Kommunens arbete i enlighet med Agenda 2030	7
Miljöprogrammet 2016-2030	7
Översiktsplanen.....	7
Strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen.....	8

found.

Inledning

Här beskrivs de några av de lagar, mål, planer, strategier och lokala styrdokument som har varit viktiga utgångspunkter för innehållet i avfallsplanen.

Lagar och regler

De viktigaste lagarna och reglerna som har styrt avfallsplanens innehåll sammanfattas här.

Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner

Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) anger vad en kommunal avfallsplan ska innehålla. Föreskrifterna reglerar vad en kommunal avfallsplan ska innehålla och vilka uppgifter som lämnas till länsstyrelsen.

I planen ska mål, åtgärder och styrmedel för att förebygga och hantera avfall samt nedskräpning beskrivas. Mål och åtgärder ska utgå från de nationella miljökvalitetsmålen, etappmålen samt andra relevanta mål, strategier och planer. De ska syfta till att avfallet hanteras enligt avfallshierarkin

Avfallsplanen ska även innehålla en beskrivning av nulägesförhållande som påverkar avfallens mängd och sammansättning likväl som en bedömning av avfallsflödenas framtida utveckling för att bättre koppla ihop fysisk planering med avfallsplanering.

Föreskrifterna reglerar även samråd, miljöbedömning och innehållet i länsstyrelsens sammanställning till Naturvårdsverket

Avfallshierarkin

Avfallshierarkin, även kallad avfallstrappan, har en central roll inom avfallsområdet. Avfallstrappan återfinns i EU:s avfallsdirektiv och i miljöbalken. Den är en prioriteringsordning för hur EU:s medlemsstater ska arbeta med avfallsområdet. Enligt avfallshierarkin ska avfall alltid först och främst förebyggas. För avfall som ändå uppstår ska den som behandlar avfall eller är ansvarig för att avfall blir behandlat i första hand se till att det förbereds för återanvändning, i andra hand materialåtervinns, i tredje hand återvinns på annat sätt och i sista hand bortskaffas. I svensk lagstiftning är avfallshierarkin införd i miljöbalken (2 kap. 5 § och 15 kap. 10 §).

Ändringar i avfallslagstiftningen till följd av nya EU-direktiv

Sedan den tidigare avfallsplanen togs fram har nya EU-direktiv för avfall tillkommit. Det har resulterat i ändringar i den svenska avfallslagstiftningen från 1 augusti 2020. Viktiga ändringar är att bland annat att:

- Avfallstaxan kan användas för information till hushåll och verksamheter om avfallsförebyggande och för att underlätta insamling och sortering av återanvändbara produkter från hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall
- Uttrycket kommunalt avfall ersätter termen hushållsavfall
- Kommunen får ett större ansvar för hantering av bygg- och rivningsavfall från hushåll
- Krav att kommunerna ska erbjuda utsortering av matavfall

found.

Krav på bostadsnära insamling av förpackningar

Enligt förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar ska minst förpackningsavfallet samlas in bostadsnära från minst 60 % av bostäderna från och med 1 januari 2023 för att sedan byggas ut till att omfatta alla bostäder år 2025. Det är producenterna som genom godkända insamlingssystem som har ansvar för detta. Tillstånd till godkända insamlingssystem ges av Naturvårdsverket. Det kan bli ändringar i vilka krav som ska gälla för de godkända insamlingssystemen.

Returpapper kommunalt ansvar

Regeringen beslutade den 22 december 2020 att producentansvaret för returpapper ska upphävas och att kommunerna får ansvar för insamlingen och återvinningen av returpapper.¹ Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2022. Då blir det kommunernas ansvar att tillhandahålla ett system med lättillgängliga insamlingsplatser för att samla in utsorterat returpapper. Kommunen ska se till att det returpapper som samlas in hanteras så att materialåtervinning främjas. Målet ska vara att minst 90 viktprocent av det returpapper som produceras ska materialåtervinnas.

Avfallsförbränningskatten

En skatt på förbränning av avfall infördes 1 april 2020. Skatten uppgår till 75 kr per ton under 2020. Skattenivån kommer att trappas upp stegvis, från 75 kr per ton avfall 2020, till 100 kr per ton avfall 2021 och till 125 kr per ton avfall 2022.

Mål, planer och strategier internationellt och nationellt

Det finns många olika mål, planer och strategier inom avfallsområdet eller som på olika sätt har koppling till avfall. Avfallsplanen har utgått bland annat från följande:

FN:s globala hållbarhetsmål enligt Agenda 2030

Den 25 september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som inrymmer 17 globala mål och 196 delmål för hållbar utveckling. Följande globala mål och delmål har varit viktiga utgångspunkter för avfallsplanen:

- 11. Hållbara städer och samhällen
  - 11.6 Minska städernas miljöpåverkan
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
  - 12.3 Halvera matsvinnet i världen
  - 12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall
  - 12.5 Minska mängden avfall markant
  - 12.7 Främja hållbara metoder för offentlig upphandling
  - 12.8 Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar
- 14. Hav och marina resurser
  - 14.1 Minska föroreningar i haven

---

¹ <https://www.regeringen.se/remisser/2020/07/remiss-av-promemoria-kommunalt-ansvar-for-insamling-och-materialatervinning-av-returpapper/>

found.

EU:s paket för cirkulär ekonomi och EU:s plaststrategi

För att underlätta övergången till en mer cirkulär ekonomi har kommissionen tagit fram ett paket för cirkulär ekonomi, med reviderade avfallsdirektiv och en handlingsplan. Handlingsplanen innehåller åtgärder för att sluta kretsloppet och hanterar alla faser i en produkts livscykel. En särskild plaststrategi har tagits fram, bl.a. med mål om att till 2030 återvinna mer än hälften av plastavfallet och att åtgärder ska riktas mot engångsprodukter.

EU:s engångsplastdirektiv (EU) 2019/904

Engångsplastdirektivet syftar till att motverka nedskräpning i EU av de plastprodukter som leder till störst miljöpåverkan. Kommissionens förslag till åtgärder i engångsplastdirektivet riktade sig mot de tio mest påträffade typerna av plastartiklar för engångsbruk och på fiskeredskap

<https://www.regeringen.se/4af3db/contentassets/af5bd8026ec545fa967abbad1cf36d03/promemoria-engangsplast.pdf>

Nationell strategi och handlingsplan för cirkulär ekonomi

Regeringen har beslutat om en nationell strategi för cirkulär ekonomi² som pekar ut riktningen och ambitionen för en långsiktig och hållbar omställning av samhället. Strategin pekar ut följande fyra fokusområden där insatser är nödvändiga.

1. Cirkulär ekonomi genom hållbar produktion och produktdesign
2. Cirkulär ekonomi genom hållbara sätt att konsumera och använda material, produkter och tjänster
3. Cirkulär ekonomi genom giftfria och cirkulära kretslopp
4. Cirkulär ekonomi som drivkraft för näringsliv och andra aktörer genom åtgärder som främjar innovation och cirkulära affärsmodeller.

Ex på några konkreta insatser som arbetet ska inriktas på:

- Göra det enkelt och lönsamt för näringsidkare och privatpersoner att dela, reparera och återanvända produkter.
- Bidra till resurseffektivitet, återvinning och cirkulära affärsmodeller genom offentlig upphandling.
- Utforma styrmedel som bidrar till ökat utbud och efterfrågan på cirkulära produkter, tjänster, återbruk och återvunna material.

Till strategin finns en handlingsplan³ framtagen med drygt hundra åtgärder inom områden som industriomställning, materialförsörjning, teknikutveckling och avfallshantering. Åtgärder som berör avfall handlar bland annat om att Naturvårdsverket ska föreslå hur krav på insamling av grovavfall kan förbättras och utformning av krav för separat insamling av farligt avfall.

---

² Cirkulär ekonomi – strategi för omställningen i Sverige. Regeringskansliet juli 2020.

https://www.regeringen.se/4a3baa/contentassets/619d1bb3588446deb6dac198f2fe4120/200814_ce_webb.pdf

³ Cirkulär ekonomi – Handlingsplan för omställning av Sverige. Regeringskansliet februari 2021.

<https://www.regeringen.se/48f821/contentassets/561eea8cac114172b993c1f916e86a9b/cirkular-ekonomi-handlingsplan-for-omstallning-av-sverige.pdf>

found.

Sveriges miljömål

De miljömål som berör avfallshantering är främst Begränsad klimatpåverkan, Giftfri miljö och God bebyggd miljö. Målet God bebyggd miljö har den tydligaste kopplingen till avfall där hållbar avfallshantering är en av preciseringarna till målet. Det innebär bl.a. att infrastrukturen för avfallshantering ska integreras i stadsplaneringen och anpassas till människans behov.

Inom avfallsområdet finns följande nationella etappmål:

- **Bygg- och rivningsavfall**
Förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat återvinning av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall, med undantag av jord och sten, ska årligen fram till 2025 uppgå till minst 70 viktprocent.
- **Matavfall**
Senast 2023 ska minst 75 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring och biogas tas tillvara.
- **Kommunalt avfall**
Senast 2025 ska förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall ha ökat till minst 55 viktprocent, **2030** till minst 60 viktprocent och **2035** ha ökat till minst 65 viktprocent.
- **Minskat matsvinn**
Det sammantagna livsmedelsavfallet ska minska med minst 20 viktprocent per capita från 2020 till **2025**

Dessutom finns följande nationella etappmål om cirkulär ekonomi:

- **Öka andelen av livsmedelsproduktionen som når butik och konsument**
Ökad andel av livsmedelsproduktionen ska nå butik och konsument år **2025**.
- **Återanvändning av förpackningar**
Av de förpackningar som släpps ut på marknaden i Sverige för första gången ska andelen som är återanvändbara öka med minst 20 procent från år 2022 till år **2026** och med minst 30 procent från år 2022 till år **2030**.

Nationella avfallsplanen och avfallsförebyggande programmet

I den nationella avfallsplanen och avfallsförebyggande programmet för 2018-2023 ”Att göra mer med mindre” konstateras att Sverige behöver öka takten i omställningen mot cirkulär ekonomi. Prioriterade områden att arbeta med är bygg- och rivningsavfall, matavfall, elektronikavfall, textilier, plast samt nedskräpning. I planen konstateras att avfallsmängderna fortsätter att öka och att dagens resursuttag inte är hållbart. 60 procent av världens ekosystem utnyttjas på ett icke hållbart sätt. Produktionen och konsumtionen behöver bli mer hållbar och materialåtervinningen behöver öka på ett säkert sätt.

Den nationella avfallsplanen och avfallsförebyggande programmet 2018–2023 har reviderats under 2020 utifrån de nya kraven i avfallspaketet och de författningsändringar som gjorts för genomförandet av dessa.⁴

---

⁴ <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Avfall/Avfallsplanen/>

found.

Regional plan

RUFS 2050 och Klimatfärdplan för Stockholmsregionen

Den regionala utvecklingsplanen för region Stockholm (RUFS 2050⁵) ger vägledning och långsiktigt inriktning. För avfall anges bland annat följande:

- I Stockholmsregionen behövs det fler anläggningar för rötning av matavfall, fler omlastnings- och sorteringsanläggningar, samt fler insamlingsplatser för återbruk av produkter.
- Prioritera, behåll och utveckla avfallsanläggningar som har en regional betydelse. Kovik pekas ut som en sådan anläggning.
- Beakta och planera för en cirkulär hantering av massor i tidiga planskeden och i byggprojekt som kommer att ge upphov till stora mängder schaktmassor.

Till RUFS 2050 finns vidare en Klimatfärdplan för Stockholmsregionen⁶. I denna finns ett mål för avfall om att hushållsavfallet ska ha minskat till högst 360 kg per person och år och minst 70 procent, inklusive matavfallet, ska materialåtervinnas till år 2050.

Planer, strategier och styrdokument i Nacka

Nedan anges några av de styrdokument i Nacka som planen utgått från och vad som där anges om avfall.

Kommunens arbete i enlighet med Agenda 2030

Agenda 2030 är en viktig utgångspunkt i kommunens strategiska arbete med att minska avfall och främja hållbar konsumtion. Genom att Nacka kommun arbetar med målen i Agenda 2030 bidrar kommunen till en långsiktig hållbar utveckling för de som bor och verkar i Nacka. Nackas arbete med Agenda 2030 behöver vara en del av den löpande ordinarie verksamheten som tar avstamp i kommunens nuvarande styrmodell. Det är viktigt att se hållbarhetsarbetet som en helhet. Därför bör varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifiera vilka prioriterade mål och områden som just de kan påverka mest och även följa upp dessa. Genom att agera lokalt tar kommunen ansvar för och bidrar till att förbättra förutsättningarna för global hållbar utveckling.

Miljöprogrammet 2016-2030

Programmet är baserat på sex miljömål med tillhörande indikatorer. För miljömålet giftfri miljö finns indikatorn mängd farligt avfall som slängs i soppåsen mätt i gram per hushåll och vecka och för begränsad klimatpåverkan finns indikatorn andelen av uppkommet matavfall till biologisk behandling.

Översiktsplanen

I Nackas översiktsplan från 2018 anges för avfall bland annat att det ska finnas möjlighet till utsortering av matavfall. Insamlingen av förpackningar, returpapper, grovavfall och farligt avfall ska utvecklas så att god tillgänglighet uppnås och så att de nationella och lokala målen uppfylls. I översiktsplanen finns inte tydligt utpekade behovet av platser för anläggningar för att hantera avfall.

---

⁵ RUFS 2050 Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen - Europas mest attraktiva storstadsregion. Region Stockholm. 2019.

⁶ Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen. Region Stockholm. 2019.

found.

Strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen

Strategin för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen från 2019 ska tillämpas av alla stadsbyggnadsprojekt och fastighetsprojekt som drivs i kommunens regi och ställer krav på att projekten ska följa sex strategiska inriktningar. En av inriktningarna är avfall och anger att den byggda miljön ska utformas så att den möjliggör en modern och miljövänlig avfallshantering. Förutsättningarna för gemensamma system eller utrymmen ska undersökas och fler hushåll ska ansluta sig till matavfallsinsamling.

UPPFÖLJNING AV AVFALLSPLAN 2020

---

4 Uppföljning avfallsplan 2020

Inledning

Nackas tidigare avfallsplan för perioden 2014-2020 innehöll följande sex målområden:

1. Förebygga uppkomst av avfall.
2. Öka återanvändningen
3. Öka andel avfall till biologisk behandling och materialåtervinning
4. Avfallshanteringen är en naturlig del av den fysiska planeringen
5. Öka insamlingen av farligt avfall
6. Förbättra arbetsmiljön vid avfallshantering uppnått

Under varje målområde finns delmål som i sin tur kopplats till konkreta aktiviteter som sammanställts till en handlingsplan. Målen har följts upp årligen genom mätbara nyckeltal och genomförda aktiviteter. Nacka vatten och avfall AB har ansvarat för att genomföra uppföljningen.

Uppföljning

Uppföljning sker genom kontroll av att planerade aktiviteter har utförts för respektive delmål. För de delmål där alla aktiviteter har genomförts anses målet vara uppfyllt. För de delmål där mer än hälften av aktiviteterna har genomförts anses målet vara delvis uppfyllt och för de där färre än hälften är bedömningen att delmålet inte har uppfyllts. En bedömning för hela målområdet har gjorts utifrån uppfyllelsen av delmålen.

Mål 1 Förebygga uppkomst av avfall och nedskräpning

Delmål	Uppfyllelse	Kommentar
Nackaborna ska upplysas om miljövinster med förebyggande av avfall, återanvändning och återvinning.	Uppfyllt	Alla aktiviteter genomförda, ex studiebesök från skolor/skolor på KLC
Ökad medvetenhet kring att minska matsvinnet.	Delvis	Aktiviteterna delvis genomförda, ex information om minskat matsvinn i samband med matavfallskampanjer.
Främja minskad nedskräpning via ökad medvetenhet.	Uppfyllt	Alla aktiviteter genomförda; attitydundersökningar och anslutning till HSR.
Nedskräpningen i kommunen ska mätas och följas upp.	Uppfyllt	Mätningar av nedskräpning har genomförts
Nedskräpningen ska minska jämfört med mätning år 2015.	Delvis	
Nedskräpningen, på grund av överfulla behållare vid återvinningsstationerna i kommunen, ska minska.	Ej	Antalet felanmälningar till FTI avseende överfulla behållare och nedskräpning har ökat

Bedömning för mål 1: Målet har delvis uppfyllts.

Mål 2 Öka återanvändningen

Delmål	Uppfyllelse	Kommentar
Produkter och avfall som hushåll vill lämna på	Uppfyllt	Alla aktiviteter genomförda, ex

återvinningscentraler styrs till återanvändning eller förberedelse för återanvändning.		möjlighet att lämna till återanvändning vid alla KLC.
Mängden insamlade kläder/textilier för återanvändning ska öka.	Uppfyllt	Aktiviteten genomförd att utöka antalet behållare för kläd- och textilinsamling.

Bedömning för mål 2: Målet har uppfyllts.

Mål 3 Öka andelen avfall till biologisk behandling och materialåtervinning

Delmål	Uppfyllelse	Kommentar
År 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från restauranger, storkök och butiker samlas in och behandlas biologiskt.	Ej	Detta mål följs inte upp separat,
År 2018 ska minst 50 procent av hushållens matavfall sorteras ut för biologisk behandling, inklusive hemkompostering.	Ej	År 2019 samlades 27 % av matavfallet in till biologisk återvinning.
Matavfallsinsamling i hela stadshuset.	Uppfyllt	Genomfört i hela stadshuset
Ökad biologisk behandling av trädgårdsavfall.	Uppfyllt	Kompostfraktion finns på alla KLC
Ökad energiåtervinning av vedartat trädgårdsavfall.	Uppfyllt	Kapaciteten för mottagning av vedartat trädgårdsavfall har ökat.
Ökad tillgänglighet för lämning av grovavfall.	Uppfyllt	Öppettider vid KLC har utökats. Mobil KLC har införts.
Öka insamlingen på ÅVC/KLC.	Uppfyllt	Mängderna grovavfall som samlas in har ökat.
Utsortering av textilavfall för materialåtervinning ska påbörjas år 2015	Uppfyllt	Genomfört. Textil för materialåtervinning ska läggas i samma behållare s om för återbruk. Det som inte kan återbrukas sorteras i efterhand till materialåtervinning.
Antalet återvinningsstationer i kommunen ska öka, från 27 st till 32 st.	Delvis	I februari 2020 fanns det 31 återvinningsstationer i Nacka.
Möjliggöra för verksamheter att lämna sitt avfall på ÅVC/KLC.	Uppfyllt	Verksamheter kan lämna grovavfall mot avgift.
Ökad flexibilitet för återvinning inom regionen.	Ej	Utredning genomförd, men inget system implementerat.
Mängden förpackningar och tidningar i hushållens soppåse ska halveras jämfört med år 2014.	Ej	Plockanalyser har genomförts.
Öka insamlingen av grovavfall genom fastighetsnära insamling.	Uppfyllt	Fastighetsnära insamling av grovavfall erbjuds.

Bedömning för mål 3: Målet har delvis uppfyllts.

Mål 4 Avfallshantering är en naturlig del av den fysiska planeringen

Delmål	Uppfyllelse	Kommentar
Översiktsplanens riktlinjer för planering och byggande, avsnitt "avfallshantering" ska tillämpas generellt.	Uppfyllt	Aktiviteterna att bevaka avfall aktivt i stadsbyggnadsprojekten och utreda stationär sopsug i projekt Bergs gård genomförda.
Riktlinjer för hållbart byggande, avsnitt "en hållbar avfallshantering" ska tillämpas i stadsbyggnadsprojekt.	Uppfyllt	Avfallsenheten/NVOA har löpande verka för att kraven enligt avsnittet "en hållbar

		avfallshantering" tillämpas i alla detaljplaneprojekt.
Ta fram Nackas egen handbok för avfallsplanering vid ny- och ombyggnation.	Uppfyllt	Handboken färdigställdes 2018.
Höja kunskapen om avfallsfrågor hos berörda enheter i kommunen.	Delvis	Utbildning har inte skett varje år.
Kontrollera, prioritera och åtgärda nedlagda deponier.	Ej	Kontroller och åtgärder av nedlagda deponier enligt framtagen har inte skett. utredning.

Bedömning för mål 4: Målet har delvis uppfyllts.

Mål 5 Öka insamlingen av farligt avfall

Delmål	Uppfyllelse	Kommentar
Det finns inget farligt avfall i hushållens sopkärl år 2020.	Ej	Plockanalyser från 2018 visade att det fanns farligt avfall i det brännbara avfallet. Utredning om farligt avfall delvis genomförd.

Bedömning för mål 5: Målet har inte uppfyllts.

Mål 6 Förbättra arbetsmiljön

Delmål	Uppfyllelse	Kommentar
All säckhämtning för hushåll på fastlandet upphör 2017."	Uppfyllt	Genomförd.
Förbättra arbetsmiljön på ett strategiskt sätt. Minst 5 hämtställen per år ska åtgärdas.	Uppfyllt	Varje entreprenör arbetar strategiskt och har tagit fram lista över prioriterade hämtställen.
Arbetsmiljön vid slamhämtning ska förbättras.	Ej	Aktiviteten ej genomförd.

Bedömning för mål 6: Målet har delvis uppfyllts.

Sammanfattande resultat och bedömning

Utifrån i vilken grad delmålen har uppnåtts under respektive målområde är bedömningen följande:

Målområde	Bedömning
1. Förebygga uppkomst av avfall	Delvis uppfyllt
2. Öka återanvändningen uppnått	Uppfyllt
3. Öka andel avfall till biologisk behandling och materialåtervinning delvis	Delvis uppfyllt
4. Avfallshanteringen är en naturlig del av den fysiska planeringen uppnått	Delvis uppfyllt
5. Öka insamlingen av farligt avfall ej	Ej uppfyllt
6. Förbättra arbetsmiljön vid avfallshantering uppnått	Delvis uppfyllt

Av de totalt 67 ursprungliga aktiviteterna har cirka två tredjedelar genomförts. Exempel på genomförda aktiviteter:

- Ny permanent kretsloppscentral i Älta
- Ny tidsbegränsad kretsloppscentral i Boo
- Återbruksfunktion vid samtliga kretsloppscentraler
- Utnämning av Miljönärmärkta verksamheter
- Studiebesök från förskolor/skolor på kretsloppscentralerna
- Ökat antal behållare för kläd- och textilinsamling
- Deltagande i kampanjen "Sortera matresten"
- Insamling av matavfall i stadshuset
- Plockanalyser av hushållens avfall
- Teknisk handbok för avfall
- Anslutning till Håll Sverige Rents skräpplockardagar
- Skräpmätningar

Planen har fungerat som ett styrande dokument för avfallsorganisationen i kommunen, bland annat genom att verksamhetsplanerna har utgått från avfallsplanen. För övriga delar av kommunen har avfallsplanen dock inte varit lika styrande.

NULÄGE OCH FRAMTIDA BEHOV

---

5 Nuläge och framtida behov

Innehållsförteckning

1	Nacka kommun – basfakta.....	4
1.1	Geografi	4
1.2	Befolkning.....	5
1.3	Näringsliv.....	5
2	Avfallsmängder	5
2.1	Inledning.....	5
2.2	Avfall som omfattas av kommunalt renhållningsansvar.....	6
2.3	Avfall som omfattas av producentansvar	6
2.4	Övrigt avfall från industrier och verksamheter	7
3	Avfallshantering i Nacka	8
3.1	Avfall som omfattas av kommunalt renhållningsansvar.....	8
3.1.1	Allmänt om insamling och behandling.....	8
3.1.1.1	Hur ser framtiden ut?	9
3.1.2	Restavfall.....	9
3.1.2.1	Hur ser framtiden ut?	9
3.1.3	Matavfall.....	10
3.1.3.1	Hur ser framtiden ut?	11
3.1.4	Grovavfall och trädgårdsavfall	11
3.1.4.1	Hur ser framtiden ut?	13
3.1.5	Latrin	13
3.1.5.1	Hur ser framtiden ut?	13
3.1.6	Slam från enskilda avlopp	14
3.1.6.1	Hur ser framtiden ut?	14
3.1.7	Farligt avfall	14
3.1.7.1	Hur ser framtiden ut?	14
3.2	Avfall som omfattas av producentansvar	15
3.2.1	Allmänt om producentansvar	15
3.2.2	Förpackningar och returpapper.....	15
3.2.2.1	Förändringar i insamlingssystemet för förpackningar och returpapper	16
3.2.3	Däck	17
3.2.4	Bilar	17
3.2.5	Elektriska och elektroniska produkter samt batterier	18
3.2.6	Läkemedel.....	18

3.3	Avfall som varken omfattas av kommunalt ansvar eller producentansvar	19
3.3.1	Slam från avloppsreningsverk	19
3.3.2	Park- och trädgårdsavfall	19
3.3.3	Bygg- och rivningsavfall samt jord- och schaktmassor	20
3.3.4	Avfall från energiutvinning	20
3.3.5	Avfall från behandling av industriellt avloppsvatten	20
3.3.6	Branschspecifikt och icke branschspecifikt industriavfall	21
3.3.7	Farligt avfall	21
4	Avsättning för producerade nyttigheter	21
4.1	Energiprodukter	21
4.1.1	Fjärrvärme och el	22
4.1.2	Biogas	22
4.2	Rötrest	22
4.3	Avfall till materialåtervinning	22
5	Anläggningar för avfallshantering	23
5.1	Anläggningar inom kommunen	23
5.1.1	Centraler och stationer för insamling	23
5.1.2	Koviks Återvinningsanläggning	24
5.2	Anläggningar utanför kommunen	25
5.3	Sammanställning över anläggningar inom kommunen	27
6	Nacka i förhållande till övriga kommuner	29

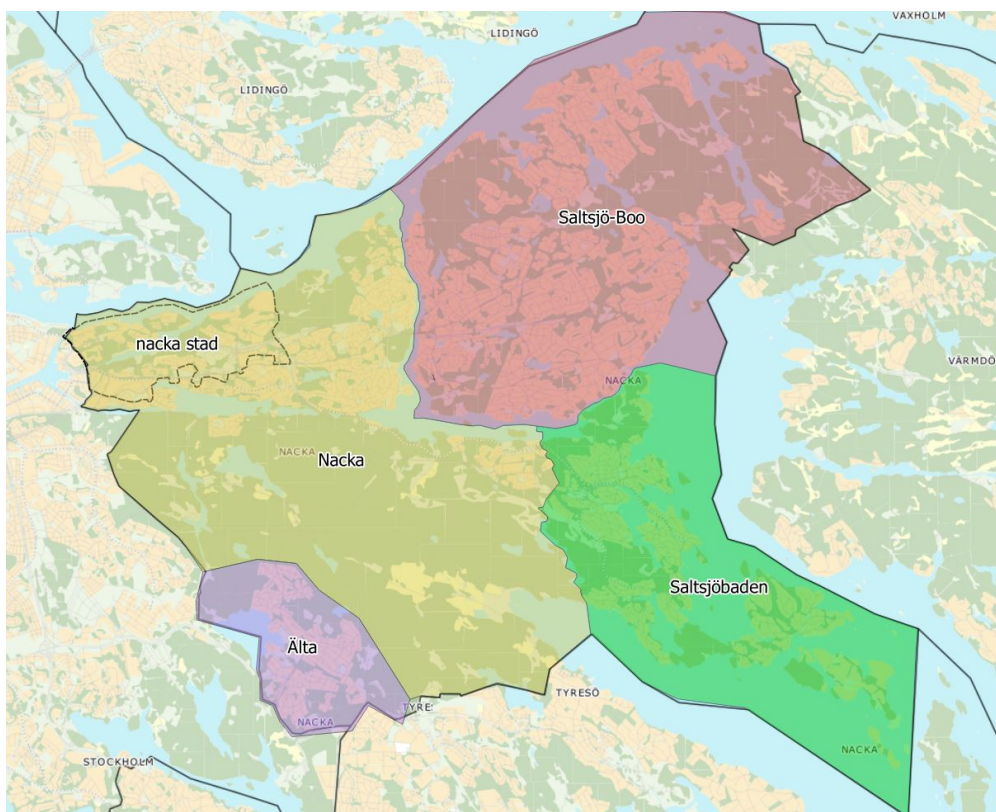
I Nacka kommun – basfakta

I.1 Geografi

Nacka är en del av tätorten Stockholm och centralort i Nacka kommun, Stockholms län. Centralorten ligger på västra Sicklaön, ett område där det planeras en förtätning och nybyggnation som även kallas Nacka stad. Området är främst service- och bostadsort med kommunen som största arbetsgivare. Nacka kommun gränsar västerut till Stockholms stads innerstad och österut till skärgården i Värmdö kommun. Den norra kusten gränsar till Lidingös och Vaxholms vattenområden och söderut ligger Tyresö kommun.

Den sammanlagda landytan är 96 km², och den totala ytan med tillhörande vatten uppgår till 100 km². Kommunen kan delas upp i fyra huvudområden; Sicklaön/Nacka, Saltsjö-Boo, Fisksätra-Saltsjöbaden och Älta, se Figur 1. Skurubron förbinder Boo med de övriga områdena. Kommunen har även 38 insjöar och cirka 20 mindre öar utan broförbindelse med permanentboende och/eller fritidsboende.

Kommunen ligger på en urbergsplatå som är sönderskuren av sprickdalar till ett starkt kuperat landskap. De högsta punkterna är 60–70 m över havet. I dalsänkorna finns odlingsbar mark och lövskog, medan berg- och moränområdena domineras av barrskog.

Figur 1 Karta över kommunens olika delar.

1.2 Befolkning

Nacka kommun hade vid 2019 års utgång en folkmängd på 105 189 invånare. Nacka är en kraftigt växande kommun. Till år 2040 förväntas befolkningen öka med nästan 50 000 invånare. Under den senaste tioårsperioden har snittet för den årliga befolkningstillväxten legat på nästan 1 800 personer. Framöver förväntas en hög tillväxttakt eftersom det ska byggas många nya bostäder. Fram till 2030 beräknas befolkningen växa i snitt med nästan 2 500 personer per år.

Folkmängd per kommundel 2019

Sicklaön	39 619
Boo	33 655
Fisksätra-Saltsjöbaden	18 945
Älta	12 765

Antal bostäder 2018:	43 011
varav lägenheter i flerbostadshus	25 149 (hyresrätter 23 procent)
varav småhus	15 745
varav specialbostäder, t.ex. äldreboenden	1 609
övriga hus	508

1.3 Näringsliv

Näringslivet har historiskt haft en industriell prägel. Industrierna i Nacka har idag minskat betydligt i antal. Numera är service- och tjänstesektorn dominerande. Den största arbetsgivaren är Nacka kommun. Pendlingen till Stockholm är omfattande. Det är lätt att ta sig till Nacka och många nya arbetsplatsområden ligger endast några minuter från Stockholms innerstad.

2 Avfallsmängder

2.1 Inledning

I detta kapitel redovisas uppkomna avfallsmängder i kommunen under år 2019. Mängderna redovisas efter ansvar, d.v.s. i kapitel 2.2 redovisas avfall som faller under kommunalt ansvar, i kapitel 2.3 redovisas sådant avfall som faller under producentansvar och i kapitel 2.4 redovisas verksamhetsavfall som verksamheterna själva ansvarar för. Insamling och behandling av olika avfallslag redovisas i kapitel 3.

2.2 Avfall som omfattas av kommunalt renhållningsansvar

Under år 2019 samlades ca 33 000 ton hushållsavfall, som ingår i kommunens avfallsansvar. Hushållen lämnar dessutom ifrån sig avfall som ingår i producenternas ansvar, se kapitel 2.3 om producentansvar. Total mängd insamlat hushållsavfall (kg/person och år) uppgår till ca 39 300 ton eller 406 kg per invånare. För mängden avfall från hushåll för Sverige som helhet är motsvarande uppgift 508 kg per invånare. Vad skillnaden beror på är svårt att säga men kan till viss del förklaras med att förebyggande av avfall genom återbruk gjort att 5 kg/person och år gått till återanvändning.

Avfallsslag	Insamlat 2019 (ton)
Restavfall	17 726
Matavfall	2 507
Grovavfall	11 996
Trädgårdsavfall	2 812
Förpackningar och returpapper	5 249
Farligt avfall	845
Elavfall	862
Batterier	77

Tabell 1. Behandling av hushållsavfall från Nacka kommun, jämfört med Sverige som helhet.

Behandling	Nacka	Sverige
Total mängd insamlat hushållsavfall (kg/inv)	406	508
Mängd hushållsavfall som materialåtervinns (exklusive rejeckt mängder)	73 (18%)	98 (19%)
Mängd hushållsavfall som rötas (exklusive rejeckt mängder)	22 (5%)	27 (5%)
Mängd hushållsavfall som komposteras (exklusive rejeckt mängder)	8 (2%)	32 (6%)
Mängd hushållsavfall som energiutvinns (exklusive askor som materialåtervinns)	241 (59%)	271 (53%)
Mängd hushållsavfall som används som konstruktionsmaterial	49 (12%)	62 (12%)
Mängd hushållsavfall som deponeras	11 (3%)	19 (4%)

2.3 Avfall som omfattas av producentansvar

I tabell 2 och 3 sammanfattas statistik över insamlat avfall som omfattas av producentansvar.

Tabell 2. Insamlade mängder förpackningar och tidningar 2019. Enhet kg per invånare. Endast insamling via FTI:s system redovisas i tabellen nedan.

Förpackningar samt tidningar	Nacka	Sverige
Tidningspapper	13,89	16,0
Pappersförpackningar	13,9	14,6
Plastförpackningar	6,3	7,9
Metallförpackningar	1,18	1,7
Glasförpackningar	14,63	22,1
Summa	49,9	62,3

Tabell 3. Insamlade mängder elavfall inom producentansvar 2019. Enhet: kg per invånare.

Endast insamling via El-kretsens system redovisas i tabellen nedan.

Elektriska och elektroniska produkter	Nacka	Sverige
Diverse elektronik	4,77	7,78
Kyl/frys	1,04	2,39
Vitvaror	2,17	3,47
Batterier	0,26	0,33
Gasurladdningslampor	0,07	0,18
Icke gasurladdningslampor	0,04	0,06
Professionell elektronik	0,11	0,10
Summa	8,46	14,31

Utöver de avfallskategorier som listas i tabell 2 och 3 ovan finns även producentansvar på läkemedel och radioaktiva produkter. Ansvar för insamling av läkemedel är apoteken som försäljare av läkemedel och ansvaret för radioaktiva produkter är producenten. Ingen statistik över insamlade mängder finns tillgänglig.

Utöver det material som omfattas av lagstadgat producentansvar finns även frivilliga åtaganden i form av kontorspappersinsamling och lantbruksplast.

Det finns även pantsystem såsom Returpacks insamling av PET-flaskor och burkar. I Nacka samlades det under 2019 in 162 PET-flaskor och burkar per person, vilket är lite under riksgenomsnittet som var 208 st per person.

2.4 Övrigt avfall från industrier och verksamheter

Denna kategori avfall utgör den största delen av det genererade avfallet i samhället. Eftersom det ligger utanför kommunens ansvarsområde måste verksamheterna själva se till att det avfall som produceras transporteras och behandlas miljöriktigt.

Svårigheten att få fram uppgifter om detta avfall gör att kommunens kunskap om avfallsmängder och flöden är bristfällig för exempelvis bygg- och rivningsavfall,

avfall från energiutvinning, avfall från behandling av industriellt avloppsvatten, avfall från utvinning av mineraliska produkter, branschspecifikt industriavfall och ej branschspecifikt industriavfall. Park- och trädgårdsavfall hanteras antingen som en del i övrigt grovavfall eller behandlas genom lokal kompostering, varför uppgifter om mängder saknas.

3 Avfallshantering i Nacka

I detta kapitel beskrivs kortfattat hur avfall som uppkommer i Nacka hanteras. Uppdelningen är gjord efter ansvarsfördelning, d.v.s. om avfallet omfattas av kommunalt ansvar, producentansvar eller om det är verksamhetsavfall som verksamheterna själva ansvarar för.

3.1 Avfall som omfattas av kommunalt renhållningsansvar

3.1.1 Allmänt om insamling och behandling

Kommunen har ett ansvar för att samla in, transportera och behandla hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från verksamheter. Ansvaret är delegerat till det kommunala bolaget Nacka vatten och avfall AB (NVOA). NVOA ansvarar för att hushållsavfallet transporteras till en behandlingsanläggning för återvinning eller bortskaffande. Alla ordinarie insamlingsfordon drivs med förnyelsebara bränslen.

NVOA har ingen egen personal och inga egna avfallsfordon utan insamlings- och behandlingstjänsterna utförs av upphandlade entreprenörer. Från och med april år 2020 är det Urbaser AB som har insamlingsentreprenaden för hushållssopor, latrin, grovavfall och elavfall från hushåll. För hämtning av slam från enskilda avlopp och fettavskiljare är det Cija Tank som är den upphandlade entreprenören.

Det brännbara restavfallet skickas till Stockholm Exergi i Högdalen för förbränning. Matavfallet som samlas in körs till Sofielunds återvinningsanläggning i Huddinge. Slammet tippas i Mensättra tömningsstation och för överföring till Käppala reningsverk.

Grovavfall tas emot på 3 kretsloppscentraler (KLC) som ligger i Östervik, Boo och Älta. KLCerna bemannas av en entreprenör som tar emot besökarna och hjälper till vid sorteringen. En transportentreprenör kör containrar från KLC till en mottagningsanläggning, Kovik som drivs av Suez och ligger på gränsen mellan Nacka och Värmdö.

Grovavfall hämtas även fastighetsnära hos flerbostadshus och enbostadshus.

3.1.1.1 Hur ser framtiden ut?

NVOA avser att fortsätta driva verksamheten genom upphandlade entreprenörer för insamling, transport och behandling. Upphandlingarna görs för lämpliga delar av verksamheten för att öka konkurrensen mellan anbudsgivarna och öka möjligheten för fler aktörer att lämna anbud.

NVOA planerar inte för att bygga några egna avfallsanläggningar utöver kretsloppscentraler. Istället följer bolaget utvecklingen i branschen och regionen löpande för att fånga upp nyheter som kan innebära bättre lösningar. Flera nya avfallsanläggningar har byggts och kommer att byggas i länet vilket ökar möjligheten att upphandla andra leverantörer. Avståndet till dessa är dock större vilket gör att det inte är rimligt att åka med varje sopbil direkt. Om det fanns en omlastningsstation i Nacka skulle det öka möjligheten att skicka avfallet till behandling inom regionen.

3.1.2 Restavfall

Insamlingen av restavfall från hushållen sker huvudsakligen i kärl med hjälp av sidlastande eller baklastande fordon.

De flesta enbostadshus har kärl med tömningsregistrering. Kärl är utrustat med ett datachip och varje tömning registreras elektroniskt. De registrerade tömningarna används som underlag vid fakturering. Abonnten kan välja antalet tömningar genom att ställa ut sitt kärl och därigenom påverka sin avgift.

Hushållsavfallet från flerbostadshus och verksamheter samlas upp i olika typer av behållare som kärl, bottentömmande behållare, komprimator, stationär och mobil sopsug. Hämtningsplatsen är normalt inne på fastigheten, inne i soprum eller i sopskåp.

Öhämtning förekommer på Gåsö, Gåsö Ö, Kläppen, Långholmen, Kilholmen, Korsholmen och Lindskär. Soporna hämtas från bryggor respektive fastighetsgräns sommartid.

3.1.2.1 Hur ser framtiden ut?

Under år 2020 kommer alla avfallsbehållare som töms av NVOA att märkas upp elektroniskt för att möjliggöra tömningsregistrering. Detta görs för att kvalitetssäkra insamlingen.

Ett test med nivåmätning i bottentömmande behållare genomförs för att se om det går att optimera insamlingen i dessa stora behållare istället för att tömma dessa enligt ett fast intervall.

Utvecklingen mot mer maskinella insamlingssystem drivs främst genom den nybyggnation som sker i kommunen, främst i de västra delarna av Sicklaön i det som kallas Nacka stad.

Mängden restavfall per capita minskar, och bedömningen är att minskningen kommer fortsätta. Det beror på planerade åtgärder för att förebygga avfall och ökad utsortering av avfall till materialåtervinning (förpackningar, returpapper, matavfall mm). Förbränningskatten är också ett incitament till att vidta åtgärder för att minska restavfallsmängderna. NVOA har anslutit sig till Avfall Sveriges 25/25-mål vilket innebär att mängden rest- och matavfall ska minska med 25% till år 2025 jämfört med 2015.

Nackas restavfall förbränns sedan lång tid i Högdalen. Närmaste alternativ har varit Uppsala eller Norrköping. Sedan mars 2020 finns en ny förbränningsanläggning i Högbytorp i Upplands-Bro kommun. Placeringen är intressant men inte tillräckligt nära för att det ska vara genomförbart att sopbilar ska åka direkt dit utan omlastning. Denna anläggning tar även emot matavfall, se 3.1.3.1.

Stockholm vatten och avfall och även Stockholm Exergi tillsammans med SÖRAB planerar varsin anläggning för maskinell eftersortering i Högdalen respektive Brista. Dessa anläggningar byggs för att kunna sortera ut matavfall, plast och metall ur osorterat restavfall vilket öppnar nya möjligheter för att kunna erbjuda fastigheter som saknar möjligheter till fastighetsnära sortering en maskinell eftersortering.

3.1.3 Matavfall

I Nacka kommun finns separat frivillig utsortering och insamling av matavfall från hushåll och verksamheter. Under 2011 påbörjades insamlingen av matavfall från verksamheter och enbostadshus etappvis. Idag är matavfallsinsamlingen utbyggd till alla områden utom öar. 59 % av villorna och 50 % av flerbostadshusen sorterar ut sitt matavfall. De som väljer matavfallsinsamling erhåller ett brunt kärl 140 l som är ID-märkt. Papperspåsar för matavfall finns att hämta i mataffärer och centrum och påsar levereras i samband med sophämtning vid behov eller på pall efter beställning till flerbostadshus. Matavfallskärnen erbjuds tömning varje vecka året runt. I praktiken väljer hushållen att få matavfallskärlet tömt i snitt 10-13 gånger/per år, vilket motsvarar ungefär var fjärde-femte vecka. Ett mindre antal enbostadshus har hemkompostering som ett alternativ till brunt kärl med matavfallsinsamling.

Sorterat matavfall samlas in och transporteras till behandlingsanläggningen Sofielund i Huddinge. Matavfallet behandlas genom rötning, där det omvandlas till biogas och biogödsel.

Det nationella målet för hushåll och verksamheter var länge att 50 % av matavfallet ska samlas in 2020. I januari 2021 höjdes målet till 75% till år 2023. För att nå målet krävs att fler hushåll ansluter sig till matavfallsinsamlingen. Vidare behöver de hushåll som sorterar matavfall öka sin utsortering. Den

plockanalys som genomfördes på mat- och restavfallet i Nacka under 2018 visar att mängden utsorterat matavfall hos de som sorterar matavfall bara är ungefär hälften så stor som den skulle kunna vara. Extra stor potential att öka sorteringen finns i flerfamiljshus.

3.1.3.1 Hur ser framtiden ut?

Matavfallsinsamlingen ökar kontinuerligt genom att fler och fler hushåll börjar sortera sitt matavfall. Alla nybyggda flerbostadshus sedan 2014 har matavfallssortering. Trots det är det svårt att få alla boende att använda den utrustning som finns vilket leder till att mycket matavfall fortfarande slängs i restavfallet. För att komma ifrån detta bedrivs löpande information och subventionering via avfallstaxan. Från 2020 är det fler som sorterar matavfall än som inte gör det både hos enbostads- och flerbostadshus. Därför har avfallstaxan gjorts om från att som tidigare ge rabatt till de som sorterat matavfall istället lägga en extraavgift på de som inte sorterar – matavfallssortering har blivit norm.

För behandling av matavfall så är målet att samla in mer mängder matavfall samtidigt som åtgärder kommer vidtas för att minska matsvinnet. I plockanalyser har mängden matsvinn uppgått till 15 % av det utsorterade matavfallet. För att nå målet om insamlad matavfall med hänsyn tagen till den planerade befolkningsökningen behöver den insamlade mängden matavfall minst tredubblas. Därmed finns ett behov av ökad behandlingskapacitet trots det parallella arbetet med minskat matsvinn.

Fram till 2018 har Sofielund i Huddinge varit den enda rötningsanläggningen för matavfall i Stockholms län. Närmaste alternativ har varit Uppsala eller Norrköping. I augusti 2018 invigdes en ny anläggning i Högbytorp i Upplands-Bro kommun. Detta ökar konkurrensen i regionen. Förutom denna anläggning byggs även de två maskinella eftersorteringsanläggningar som beskrivs under 3.1.2.1. Dessa öppnar möjligheten att samla in matavfall i färgade påsar för insamling tillsammans med restavfall med efterföljande optisk sortering. Denna typ av insamling ger ett mindre rent matavfall än ett system med separata papperspåsar men det möjliggör för befintliga fastigheter som inte kan lösa sorteringen på plats för att de t.ex. har äldre insamlingssystem med bara en fraktion, exempelvis sopsugar.

3.1.4 Grovavfall och trädgårdsavfall

Grovavfall är större hushållsavfall som inte ryms i kärlet för restavfall. Grovavfall samlas idag huvudsakligen in via tre kretsloppscentraler; Östervik, Boo och Älta.

Hushållen betalar sina besök på kretsloppscentralerna via avfallstaxans grundavgift. Företag får lämna avfall på kretsloppscentralerna mot avgift.

Grovavfall ska sorteras i olika fraktioner efter material när det lämnas vid kretsloppscentralerna, även producentansvarsmaterial såsom förpackningar,

tidningar och elektronikskrot kan lämnas. Från kretsloppscentralerna hämtas det sorterade avfallet för transport till omlastning, återvinning eller slutligt omhändertagande.

På kretsloppscentralerna kan även avfall som är användbart eller reparerbart lämnas till återanvändning. Det innebär att t.ex. möbler, prylar och textilier kan ges ett nytt liv hos en ny ägare istället för att gå till materialåtervinning. Det som lämnas tas om hand av olika samarbetspartners. I Nacka samlades det in 224 ton möbler, inredning och prylar under 2019.

Även om möjligheterna till att lämna till återbruk har förbättrats i Nacka så slängs det fortfarande stora mängder fungerande saker. En studie visar att cirka 23 % av det som slängs i den brännbara fraktionen på kretsloppscentralerna utgörs av produkter och material som skulle ha kunna återanvänts istället¹. Vidare finns det problem med att hitta avsättning för återbrukat material. En enkätundersökning för Nacka² visar att hushållen inte är lika benägna att handla återbruk som att lämna till återanvändning. Insamling av grovavfall vid fastigheten utförs genom budning från småhus och radhus. Flerbostadshus kan mot avgift beställa hämtning via abonnemang, budning eller hyra av container.

Hushåll kan beställa hämtning av trädgårdsavfall vid fastighet. Trädgårdsavfallet läggs då i kärl som hämtas regelbundet under säsongen.

Textilier kan lämnas i samlingsbehållare utställda på olika platser i kommunen, bland annat på alla återvinningscentraler och vid flera av återvinningsstationerna. Behållarna töms av hjälporganisationer.

I Nacka samlades det in ca 290ton kläder/textilier för återanvändning under år 2019.

Märkningen Miljönär-vänlig har tagits fram av branschorganisationen Avfall Sverige för att inspirera till hållbar konsumtion. Märkningen är för alla verksamheter som lagar, lånar och återanvänder. I Nacka finns hittills 22 verksamheter som tilldelats märkningen.

Tabell 4. Grovavfall vid återvinningscentraler (2019).

Grovavfall	Mängd (ton)
Metall	1 133
Ris	1864
Jord/kompost	606
Trä	3 250
Impregnerat trä	603

¹ 18 % bedömdes som kommersiellt återanvändbart och 5 % som funktionellt återanvändbart. ”Potential för ökad återanvändning – fallstudie återvinningscentraler” Rapport 2018:29. Avfall Sverige.

² Avfall Sverige enkät om avfallshantering i 40 deltagande kommuner år 2019

Wellpapp	426
Brännbart	3 102
Sorterbart	1652
Stoppade möbler	341
Plast	129
Gips	206
Däck	135
Summa	13 447

3.1.4.1 Hur ser framtiden ut?

Sorteringen av grovavfallet som tas emot på kretsloppscentralerna förbättras stegvis, nya delflöden separeras för att möjliggöra bättre återvinning. Mängderna som sorteras för återanvändning ökar också. En utmaning är att få mängderna som går till återvinning att minska och mängden återbruk att öka, per capita.

Manuell hantering av grovavfall är tungt och innebär en dålig arbetsmiljö. Hämtningen av grovavfall från flerbostadshus och villor med komprimerande sopbil minskar över tid. Denna typ av insamling innebär att olika material blandas i bilen och kräver eftersortering på en sorteringsplatta. Detta gör att behandlingskostnaden för det insamlade grovavfallet är hög och miljöpåverkan stor. Olika lösningar för att få en bättre sortering och mindre manuell hantering eftersträvas.

En utveckling som skett under senare tid är att olika privata aktörer erbjuder hämtning av grovavfall på en öppen marknad med hög service. Det finns ett utbud och en efterfrågan på service kring dessa tjänster som den kommunala avfallsorganisationen behöver förhålla sig till.

Den fastighetsnära insamlingen av trädgårdsavfall blir mer och mer populär. Det minskar köerna på kretsloppscentralerna och motverkar eldning på tomten.

3.1.5 Latrin

Fastighetsägare kan beställa budad hämtning av latrin i latrinkärl. Detta förekommer på öar och enstaka hushåll på fastlandet.

3.1.5.1 Hur ser framtiden ut?

Latrinhämtning är en hantering som NVOA vill undvika av både miljö- och arbetsmiljöskäl. Utvecklingen går istället emot nya toalettlösningar med exempelvis kompostering på fastigheten eller förbränningstolett. Antalet hämtningar är lågt och sjunkande.

3.1.6 Slam från enskilda avlopp

Slam från slutna tankar och slamavskiljare i enskilda anläggningar hämtas av NVOAs entreprenör för slamtömning. Hämtning sker genom budning eller enligt schema. Slamavskiljare ska tömmas med vissa intervall beroende på hur fastigheten används.

Det finns även ett antal mindre enskilda avloppsreningsverk, främst i Boo och Älgö. Slam från de små reningsverken hämtas av NVOAs entreprenör för behandling på Käppalas reningsverk.

3.1.6.1 Hur ser framtiden ut?

Antalet slamanläggningar och hämtningar minskar i takt med att kommunalt vatten och avlopp byggs ut i kommunens omvandlingsområden som utgörs av tidigare sommarhusbebyggelse som permanentats.

3.1.7 Farligt avfall

Farligt avfall innehåller ämnen som är skadliga både för människan och för naturen. Det är nödvändigt att sådant avfall omhändertas på rätt sätt för att förhindra att dessa ämnen sprids.

Kretsloppscentralerna tar emot farligt avfall från hushållen.

Farligt avfall kan även lämnas till den mobila kretsloppscentralen tillsammans med mindre mängder grovavfall, smått elavfall, återbruk, textil och kläder. Den mobila kretsloppscentralen är två lastbilar som körs av Nacka vatten och avfalls entreprenör. Turen går 6 helger per år och stannar 3 gånger på 12 olika hämtställen.

På sex platser i kommunen (i anslutning till matbutiker eller centrum) finns den så kallade Samlaren för smått elavfall. Samlaren är ett skåp för insamling av glödlampor, lågenergilampor, småbatterier och småelektronik som till exempel mobiler, sladdar och klockor. Skåpen töms en gång i veckan.

Kasserade kanyler ska lämnas till apoteket.

3.1.7.1 Hur ser framtiden ut?

Farligt avfall läggs fortfarande till viss del i restavfallet, det gäller främst mindre föremål. För att minska mängden farligt avfall i restavfall krävs både information och bättre tillgänglighet till samlingsplatser. En målsättning är att fler flerfamiljshus ska ha sortering av farligt avfall i sina miljörum i framtiden.

3.2 Avfall som omfattas av producentansvar

3.2.1 Allmänt om producentansvar

I Sverige beslutade riksdagen 1993 att miljöansvaret ska läggas på den som producerar en vara. Det innebär att producenterna är skyldiga att ta hand om varorna även efter konsumenternas slutanvändning. Producentansvaret omfattar idag förpackningar, returpapper, elektriska och elektroniska produkter inklusive batterier, däck, bilar, läkemedel och radioaktiva produkter. Under 2020 har regeringen beställt en utredning kring producentansvar även för textil.

Grundprincipen som producentansvaret bygger på kallas "Polluter Pays Principle" (PPP), det vill säga "förorenaren betalar". Principen innebär att den part som belastar miljön negativt måste betala tillbaka till miljön för den belastning man orsakar. Producenterna för de produkter som omfattas av lagstiftningen om producentansvar ansvarar därför för insamlingssystemet.

3.2.2 Förpackningar och returpapper

För att kunna uppfylla sitt ansvar har producenterna av förpackningar och tidningar organiserat sig i fem olika materialbolag; Plastkretsen, Returkartong, Metall Kretsen, Pressretur och Svensk GlasÅtervinning. Materialbolagen är i sin tur samordnade genom Förpacknings- och Tidningsinsamlingen, FTI, som är ett icke vinstdrivande bolag som svarar för insamling av tidningar och förpackningar samt för samråd med kommunerna. FTI:s insamling sker via s.k. återvinningsstationer, uppställningsplatser för insamlingscontainrar. I Nacka finns 32 kompletta återvinningsstationer där returpapper och samtliga förpackningsmaterial kan lämnas vilket motsvarar ca 3 300 invånare per återvinningsstation. Insamlingen och behandlingen finansieras via en avgift på tidningen eller förpackningen som tas ut i samband med inköp av produkterna.

I Nacka kommun finns ytterligare 36 st s.k. singelbehållare utplacerade för insamling av endast returpapper. Pressretur ansvarar för dessa behållare.

Förutom insamlingssystemet med återvinningsstationer finns även ett utbyggt system med s.k. fastighetsnära insamling. Det innebär att exempelvis förpackningar och returpapper hämtas direkt vid fastigheten på uppdrag av en fastighetsägare, bostadsrättsförening eller liknande. Insamlingen sker på samma sätt som vid hämtning av vanligt hushållsavfall. Sådana insamlingstjänster erbjuds av entreprenörer som tar betalt direkt av avfallslämnaren. Detta insamlingssystem finansieras således varken av producenterna eller av kommunen.

Kommunen/NVOA har en viktig roll i producentansvarssystemet genom att planera för platser för till exempel återvinningsstationer och att samråda med producenterna om hanteringen.

Mängden förpackningar och returpapper som samlas in i Nacka kommun är mindre än genomsnittet i Sverige, se kapitel 2.3. Det kan bero på att servicen är

begränsad genom att Nacka har jämförelsevis få återvinningsstationer och att det bara är en tredjedel av hushållen i flerbostadshus som har tillgång till fastighetsnära insamling och inga av enbostadshusen. Vidare kan återvinningsstationerna upplevas som skräpiga, vilket kan minska hushållens vilja att delta i insamlingen.

3.2.2.1 Förändringar i insamlingssystemet för förpackningar och returpapper

Under 2017 utredde NVOA möjligheten att införa ett eget system med fastighetsnära insamling (FNI) för förpackningar och returpapper, vilket de tidigare förordningarna tillät. Utredningen kom fram till att det skulle vara möjligt att genomföra men att det för att vara ekonomiskt och miljömässigt försvarbart skulle kräva en satsning på en omlastningsstation på lämplig plats i Nacka. I dag transporteras allt insamlat avfall till anläggningar utanför kommunen. Redan vid dagens 2 fraktioner är transportlogistiken ansträngd, för 8 fraktioner skulle en omlastningsplats krävas. Osäkerheten kring den framtida utvecklingen av producentansvaret och den stora investering som skulle krävas gjorde att planerna på FNI i egen regi lades ner.

Utformningen av producentansvaret för förpackningar och returpapper har diskuterats på riksdagsnivå under många år. Under 2018 beslutade regeringen om nya förordningar där producenterna gavs ett utökat insamlingsansvar med fastighetsnära insamling som utgångspunkt. Senast 2023 ska minst 60% av hushållen i landet ha fastighetsnära insamling, och 2025 gäller detta 100% av hushållen. I och med de nya förordningarna har kommunerna inte längre möjlighet att driva ett eget insamlingssystem för förpackningar som finansieras helt eller delvis via avfallstaxan. Däremot kan kommunerna sköta insamlingen på uppdrag av producenterna mot en ersättning. Denna ersättning måste då täcka kostnaderna för insamlingen, vilket bedöms som mycket svårt att genomföra.

Producenterna har möjlighet att fram till 2023 gå samman i så kallade materialbolag och genom sådana tillhandahålla lämpliga insamlingssystem. Även om de på så sätt uppdrar åt någon annan part att utföra insamlingen så är det producenterna som ansvarar för att uppfylla skyldigheterna.

Från och med den 1 januari 2023 krävs det tillstånd av Naturvårdsverket för att samla in förpacknings- och returpappersavfall från hushåll. Det krävs inte tillstånd för insamling av förpackningsavfall som uppkommer i samband med yrkesmässig verksamhet. Producenterna ska ansluta sig till ett insamlingssystem eller visa att någon som har tillstånd att driva ett insamlingssystem tar hand om förpackningen eller returpappret när det blir avfall.

FII arbetade under 2019 och 2020 med att ansöka om ett tillstånd för att bedriva ett nationellt insamlingssystem. I förberedelserna ingick samråd med landets alla kommuner. Nacka erbjöds ett så kallat digitalt samråd vilket innebar att FII via en webbsänd konferens meddelade hur de tänkt utforma det nya

insamlingsystemet. FTI tänker sig ett system med fastighetsnära insamling av förpackningar av papper, plast, metall och glas. NVOA och många andra kommuner och Avfall Sverige har svarat på en remiss till Naturvårdsverket kring detta förslag och uttryckt kritik mot FTIs förslag baserat bland annat på att det inte innebär fastighetsnära insamling för alla fraktioner.

Även TMR som är en annan aktör inom förpackningsåtervinning ansökte om tillstånd för att bedriva ett nationellt insamlingsystem. Naturvårdsverket har meddelat att varken FTI eller TMR beviljas tillstånd, vilket föranlett en diskussion om att förändra kraven i förordningarna om producentansvar.

Vad de nya förordningarna kommer att innebära för det framtida insamlingsystemet återstår att se. Nacka/NVOA har små möjligheter att påverka utvecklingen utan avvaktar och följer utvecklingen. Det budskap som FTI lämnat innebär att de kommer att fokusera på kommuner som har befintliga insamlingsystem för FNI för att kunna nå kravet på FNI hos 60% av fastigheterna i landet till 2023. Vidare kommer de att fokusera på villabebyggelse i första hand eftersom förordningen är formulerad så att kravet gäller 60 % av antalet bostadsfastigheter, vilket gör det lättast att uppfylla genom att samla in från villor. FTI planerar hämtning i ett 240-literskärl med mellanvägg för de 3 fraktionerna plast-, metall- och pappersförpackningar i 2 fack där metall och plast ska eftersorteras. För Nackas del innebär FTIs planerade insamlingsystem troligen att inte så mycket kommer att hända förrän fram emot år 2025, då samtliga hushåll i landet ska ha FNI.

För returpapper gäller att producentansvaret tas bort och att kommunerna övertar insamlingsansvaret från 1 januari 2022. NVOA har initierat ett samarbete med Tyresö och Värmdö kommun kring ett gemensamt insamlingsystem. Utgångspunkten är att insamlingen av returpapper inledningsvis kommer ske vid återvinningsstationerna. Inför att fastighetsnära insamling av förpackningar inom ramen för producentansvaret införs behöver en lösning för fastighetsnära insamling även av returpapper utredas.

3.2.3 Däck

Producentansvaret omfattar uttjänta däck från personbilar, lastbilar, bussar, motorcyklar, traktorer, terrängmotorfordon, motorredskap, släpfordon och efterfordon. Svensk Däckåtervinning AB (SDAB) har sedan 1994 till uppgift att sköta producentansvaret åt däckproducenterna. Insamlingsgraden är i princip 100 procent. Drygt hälften av däcken gick till energiutvinning i cementindustrin eller i värmeverk, medan nästan en femtedel utnyttjades som materialsättning, vilket innebär användning som vägbyggnadsmaterial eller täckmaterial på till exempel deponier och ca 10 % kunde materialåtervinnas.

3.2.4 Bilar

Från den 1 juni 2007 gäller nya regler för skrotning av uttjänta bilar. I förordningen om producentansvar för bilar anges att producenterna ska se till att det finns lämpliga mottagningssystem för bilarna. För de bilar som tas emot ska minst 85 procent av bilens vikt återanvändas eller återvinnas. Från 2015 höjs detta mål till 95 procent. Producentansvaret samordnas av BIL Sweden.

3.2.5 Elektriska och elektroniska produkter samt batterier

Genom producentansvaret för elektriska och elektroniska produkter, s.k. el-avfall, ska avfallet från dessa produkter samlas in separat. Producentansvaret gäller endast för produkter som normalt antas finnas i våra hem, på kontoret samt på sjukhus och laboratorier. Undantaget från producentansvar är bland annat fast installerad utrustning för värmning, kylning eller ventilation av byggnader. För att klara de uppsatta målen i förordningen och för att utföra de uppgifter som lagstiftningen kräver av producenterna har berörda branschföreningar bildat ett gemensamt bolag, El-Kretsen AB.

Butiker med en säljyta för elavfall på mer än 400 kvadratmeter är även skyldiga att ta emot smått elavfall, även om konsumenten inte köper något. Butiker med försäljningsyta, på mindre än 400 kvadratmeter avsedd för konsumentelutrustning, ska ta emot produkt med motsvarande funktion oavsett storlek. För alla butiker gäller också principen en mot en, det vill säga en skyldighet att ta emot uttjänt elutrustning när konsumenten köper en ny produkt av samma typ eller funktion.

Småbatterier kan lämnas i batteriholkar på cirka 50 platser i kommunen, bland annat vid de flesta livsmedelsaffärer och vid varje återvinningsstation. Produkter med inbyggda batterier kan lämnas som elektronikavfall på återvinningscentralerna. Bilbatterier kan lämnas i batteri-box i anslutning till miljöstationerna. Bilbatterier kan även lämnas i retur när nytt batteri köps.

El- och elektronikavfall kan lämnas vid kretsloppscentralerna. Kasserade produkter med sladd eller batteri räknas som elavfall. I detta ingår även kylar och frysar från hushåll som ska lämnas vid kretsloppscentralerna.

Ägare till flerbostadshus kan teckna abonnemang för hämtning av elektriskt- och elektroniskt avfall (EEA) lastat i kärl eller gallerbur. I abonnemanget ingår samtidigt hämtning av batterier respektive ljuskällor i separata behållare. Tömning av dessa behållare sker vid behov.

3.2.6 Läkemedel

Överblivna läkemedel ska lämnas till apotek i särskilda påsar som apoteken tillhandahåller. Läkemedel omfattas av producentansvar.

3.3 Avfall som varken omfattas av kommunalt ansvar eller producentansvar

Enligt Miljöbalken gäller att alla som ger upphov till avfall ska se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. För avfall som varken omfattas av kommunalt ansvar eller producentansvar måste därför en verksamhetsutövare själv se till att avfallet transporteras bort och behandlas.

Näringslivet i Nacka kommun domineras av verksamheter inom handels- och tjänstesektorn. Avfallet från dessa sektorer utgörs till stor del av avfall jämförbart med hushållsavfall samt förpackningsavfall som omfattas av producentansvar. En växande sektor i Nacka är byggbranschen, som genererar såväl schaktmassor som annat bygg- och rivningsavfall. Byggandet av Nacka stad genererar mycket stora mängder schakt- och sprängmassor och därför har detta lyfts som ett särskilt område i arbetet med att ta fram denna avfallsplan.

3.3.1 Slam från avloppsreningsverk

Henriksdals avloppsreningsverk ligger delvis i Nacka men drivs av Stockholm vatten och avfall AB. Avloppsvatten från Älta och Sicklaön leds till Henriksdals reningsverk. Avloppsvatten från Boo och Saltsjöbaden leds till Käppala reningsverk på Lidingö.

Henriksdals reningsverk renar avloppsvatten från ca 690 000 människor i framför allt centrala och södra Stockholm samt kommunerna Nacka, Tyresö, Haninge och Huddinge. Slammet från Henriksdals reningsverk kommer att nyttjas för återställning av markområden vid gruvor.

Käppalaförbundet renar avloppsvatten från mer än en halv miljon människor i elva medlemskommuner i norra och östra Storstockholm. Förbundet tar också tillvara på den näring och energi som finns i avloppsvattnet och återför det till samhällets kretslopp, till exempel i form av slam som används som gödsel på åkermark.

3.3.2 Park- och trädgårdsavfall

De största verksamheterna i kommunen som genererar park- och trädgårdsavfall är Nacka kommun, kyrkans församlingar samt bostadsbolagen.

Mängden park- och trädgårdsavfall är inte känd. De flesta industrier och verksamheter samlar in och behandlar detta avfall i egen regi. Det förekommer att ris och kvistar bränns i egen regi eller flisas och säljs. Löv och gräs komposteras och förmultnar. Nacka kommun anlitar entreprenörer för skötseln av park- och trädgårdsanläggningar. I dessa fall är det vanligt att entreprenören även ansvarar för att avfallet tas omhand.

I Högdalen har Stockholm vatten och avfall byggt en pilotanläggning för framställning av biokol genom pyrolys av trädgårdsavfall. Biokol används vid plantering för att ge jorden bland annat mycket goda vattenhållande egenskaper.

Framställning av biokol kommer troligen att öka framöver och NVOA följer utvecklingen för att se om det går att skapa ett sådant flöde genom det trädgårdsavfall som samlas in på kretsloppscentralerna och i kärl.

3.3.3 Bygg- och rivningsavfall samt jord- och schaktmassor

Byggbranschen innefattar bland annat entreprenörer, mark- och byggföretag, plåtslagerier och installationsföretag. Det är en bransch med olika avfallsproducenter som ger upphov till många avfallsslag.

Mängden bygg- och rivningsavfall bedöms vara betydande till följd av den omfattande byggverksamheten i kommunen. Bygg- och rivningsavfall från företag samlas in av valfri entreprenör. Entreprenören ska ha tillstånd för transport av avfall. Brist på platser för lokal masshantering gör att jord-, bergs- och schaktmassor kan behöva transporterats långa sträckor. Vidare finns det brister i kontrollen av avfall från bygg- och rivningsentreprenaderna. Det saknas uppgifter över uppkomna mängder och hur avfallet har hanterats.

Enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900) ska rivning anmälas till kommunens byggnadsnämnd. Till anmälan ska en särskild kontrollplan bifogas. En kontrollplan ska bland annat innehålla uppgifter om vilket farligt avfall som rivningsåtgärder kan ge upphov till. För att få fram dessa uppgifter behöver byggherren göra en materialinventering av byggnaden. Från 1 augusti 2020 kompletteras bestämmelserna om kontrollplaner i plan- och bygglagen så att en kontrollplan ska omfatta uppgifter om allt bygg- och rivningsavfall och även byggprodukter som kan återanvändas.

Bygg- och rivningsavfall från hushållen kan lämnas på kretsloppscentralerna mot avgift eller till Suez anläggning i Kovik.

Schaktmassor från Nacka kommuns egen verksamhet harpas/siktas och återanvänds sedan vid utfyllnad i samband med anläggningsarbeten.

3.3.4 Avfall från energiutvinning

I Nacka finns ett flertal fjärrvärmenät. Utbyggnad sker för att koppla ihop olika fjärrvärmenät och nyansluta fastigheter. Det finns även oljeeldade panncentraler och oljepannor i enskilda fastigheter. Askan från pannorna deponeras på anläggningar utanför kommunen.

3.3.5 Avfall från behandling av industriellt avloppsvatten

En del verksamheter har egna reningsanläggningar. Dessa har samma slamtransportör som de enskilda hushållen har för sitt avloppsslam.

Koviks Återvinningsanläggning har en egen anläggning för att behandla lakvatten från deponin. Lakvattnet behandlas med satsvis biologisk rening. Slammet har en låg

torrsubstanshalt, ca 2 %. Eftersom slamproduktionen är mycket låg tas inget slam ut ur anläggningen. Det slam som bildas behandlas tillsammans med nästa sats vatten.

3.3.6 Branschspecifikt och icke branschspecifikt industriavfall

Kommunens insyn och statistik över mängder, sammansättning och hantering av branschspecifikt och icke branschspecifikt industriavfall är bristfällig. Detta beror på att avfallet inte omfattas av kommunalt ansvar och att det finns många aktörer på området. Det finns i dagsläget ingen uppskattning av mängden industriavfall i Nacka.

Insamling sker ofta med hjälp av containrar uppställda hos företagen. Hämtning utförs av den entreprenör som företaget väljer. Entreprenören ska ha tillstånd för transport av avfall.

Industriavfall som lämnas på Koviks Återvinningsanläggning sorteras i fraktionerna kartong, wellpapp, skrot, trä, bränsle och en deponirest. Mindre företag får själva transportera sitt avfall till Kovik, där avfallet lämnas mot en avgift.

Företag kan också anlita andra privata renhållare som inte är kopplade till Suez Kovik. Det finns sorteringsplattor i Huddinge och Högdalen dit företagsavfall i containrar skickas för vidare hantering och behandling.

3.3.7 Farligt avfall

Nacka kommuns ansvar omfattar inte farligt avfall från företag. Varje företag har en skyldighet att se till att det farliga avfallet tas om hand på ett korrekt sätt.

Företagen ska beställa hämtning av farligt avfall genom någon av de transportörer som har tillstånd från länsstyrelsen. Avfallslämnaren ansvarar för att entreprenören transporterar avfallet till en godkänd behandlingsanläggning. Mindre mängder av vissa typer av farligt avfall kan företagen transportera i egen regi efter anmälan till länsstyrelsen.

Vid tillsyn enligt miljöbalken följer miljöenheten upp att verksamheten hanterar farligt avfall så att olägenheter för hälsa eller miljö inte ska uppstå.

4 Avsättning för producerade nyttigheter

Nedan ges en kort beskrivning av avsättningsmarknaden för de nyttigheter som produceras ur avfallet. Nyttigheter som kan produceras ur avfall är energi, kompost eller rötresten samt utsorterat avfall till materialåtervinning.

4.1 Energiprodukter

4.1.1 Fjärrvärme och el

Vid förbränning av avfall kan energi utvinnas för omformning till fjärrvärme och el. Brännbart avfall från Nacka kommun behandlas i anläggning för avfallsförbränning med energiutvinning och som är anslutna till fjärrvärmenät.

4.1.2 Biogas

Slam från reningsverk, slamavskiljare m.m. rötas i Henriksdals och Käppala avloppsreningsverk. Gasen används som fordonsgas till SL:s bussar.

Matavfall förbehandlas och rötas på Sofielund i Huddinge. Biogasen som bildas uppgraderas till fordonsgas som säljs på bensinstationer och används av SL:s bussar och andra större aktörer.

4.2 Rötrest

Biologisk behandling möjliggör återföring av bland annat kväve, fosfor och humusämnen från biologiskt avfall. Hur detta sker beror dels på vilken form restprodukten har, och dels på användningsområdet.

Rötresten från det insamlade matavfallet används som biogödsel på åkermark i länet. Anläggningen i Sofielund är certifierad enligt SPCR 120 och arbetar med att även bli KRAV-certifierade.

4.3 Avfall till materialåtervinning

Materialet i förpackningar, tidningar och metallskrot m.m. kan återvinnas. Utsorterat material används oftast inte som råvara lokalt. Den mest betydande återvinningen avser metallskrot som återvinns inom skrotbranschen. Metallskrot från hushållen kan lämnas vid kretsloppscentralerna. Metallen sorteras och skickas till omsmältning och produktion av nytt stål.

Det avfall som omfattas av producentansvar materialåtervinns av producenterna. Kommunen har möjlighet att påverka mängder och kvalitet på utsorterat material genom information till avfallslämnare samt att erbjuda sorteringsmöjligheter på kretsloppscentralerna.

5 Anläggningar för avfallshantering

Nedan redovisas uppgifter om anläggningar som är klassade som anmälnings- eller tillståndspliktiga för olika typer av hantering av avfall som bedöms kunna vara av mer än marginell betydelse för avfallshanteringen i kommunen genom att avfall från ett flertal verksamhetsutövare och/eller avfall i större omfattning hanteras på anläggningen. Exempel på anläggningar är sorterings- och mellanlagringsanläggning, skrotåtervinningsanläggningar, bilskrotor, mellanlager för farligt avfall, mellanlager för slam m.m. Förteckningen utgår från Naturvårdsverkets föreskrifter.

Den huvudsakliga mängden avfall som uppstår i kommunen behandlas på anläggningar i andra kommuner. Omlastning, sortering och förbehandling av avfall från hushåll och verksamheter sker vid kommunens kretsloppscentraler samt Koviks Återvinningsanläggning där även viss behandling av avfall sker. Nedan beskrivs översiktligt de anläggningar som används för hantering av hushållsavfall.

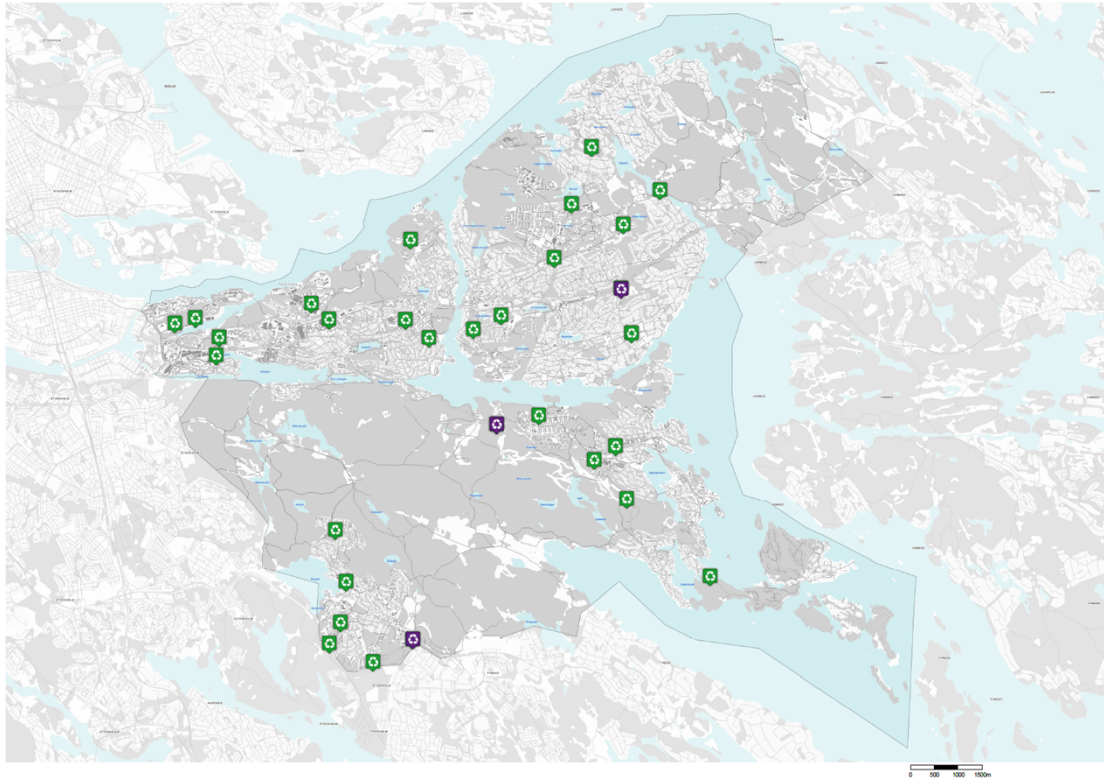
5.1 Anläggningar inom kommunen

5.1.1 Centraler och stationer för insamling

Kommunen har tre kretsloppscentraler för insamling av grovavfall; Östervik, Boo och Älta. Centralerna bemannas av entreprenörer, vid upphandlingen ställs särskilda krav avseende bland annat personalens utbildning och kundbemötande. Öppettiderna vid kretsloppscentralerna varierar mellan centralerna. Alla är öppna 7 dagar i veckan, Östervik och Boo både dagtid och kvällstid och Älta endast kvällar på vardagar. Planering pågår för en permanent kretsloppscentral i Boo. Den nuvarande vid Dalkarlsängen har inte permanent bygglov.

Vid kretsloppscentralerna sorteras grovavfallet i fraktionerna metall, trä, impregnerat trä, brännbart, deponi, resårmöbler, wellpapp, gips, hårdplast, ris & grenar, kompost samt fallfrukt. Även farligt avfall, elavfall, ljuskällor, batterier, vitvaror, kyl/frys, däck och förpackningar och tidningar kan lämnas vid återvinningscentralerna. Dessutom kan besökare som inte vill kasta sina föremål lämna möbler, prylar och kläder till återbruk.

I figur 1 visas översiktligt placering av nuvarande kretsloppscentraler och återvinningsstationer. På Förpacknings- och tidningsinsamlingens hemsida www.ftiab.se finns aktuella adresser till alla återvinningsstationerna. Tidningar och returpapper kan också lämnas i särskilda singelbehållare på ca 60 platser.

Figur 1. Översikt över kommunens kretsloppscentraler (lila) och återvinningsstationer (gröna).

Den mobila kretsloppscentralen tar emot mindre mängder sorterat grovavfall, smått elavfall, återbruk, textil, kläder och farligt avfall och kör enligt ett schema med 36 stopp per år.

Småbatterier kan lämnas i batteriholkar på cirka 50 platser i kommunen (alla återvinningsstationer och några platser till).

Smått elavfall, ljuskällor och batterier kan lämnas i särskilda sorteringskåp som är placerade i 6 matbutiker. Detta kan även lämnas i butiker som säljer elprodukter.

5.1.2 Koviks Återvinningsanläggning

Koviks återvinningsanläggning ligger både i Nacka och Värmdö kommuner. Anläggningen ägs av Suez. Här finns en återvinningscentral där privatpersoner och företag får lämna avfall mot avgift. Här tas följande avfall emot:

- Brännbart avfall
- Trä
- Wellpapp
- Skrot och metall
- Restavfall
- Trädgårdsavfall
- Asbest

Farligt avfall tas inte emot på anläggningen.

Inom anläggningen sker omlastning, sortering, behandling och deponering av icke farligt avfall. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet.

Från deponin omhändertas deponigas och lakvatten. Lakvattnet behandlas före utsläpp till Marsättraviken i Värmdö.

Kovik är utpekad i den regionala utvecklingsplanen för Stockholm (RUF5) som regionalt viktig. Kovik finns även utpekad i Nacka kommuns översiktsplan.

5.2 Anläggningar utanför kommunen

Anläggningar utanför Nacka kommun som nyttjas för behandling och/eller återvinning av avfall är bland annat följande:

- Högdalens värmeverk tar emot sorterat brännbart avfall. Anläggningen kan ta emot hushållsavfall, bio- och returbränslen. Nacka kommun har avtal med Stockholm Exergi AB angående förbränning av hushållsavfall från Nacka kommun t o m 2024-03-31 med möjlighet till 4 års förlängning. Anläggningen har kapacitet att ta emot 700 000 ton avfall per år.
- Sedan mars 2020 finns en ny förbränningsanläggning i Högbytorp i Upplands-Bro kommun. Placeringen är intressant men inte tillräckligt nära för att det ska vara genomförbart att sopbilar ska åka direkt dit utan omlastning. Denna anläggning tar även emot matavfall.
- Stockholm vatten och avfall och även Stockholm Exergi tillsammans med SÖRAB planerar varsin anläggning för maskinell eftersortering i Högdalen respektive Brista. Dessa anläggningar byggs för att kunna sortera ut matavfall, plast och metall ur osorterat restavfall vilket öppnar nya möjligheter för att kunna erbjuda fastigheter som saknar möjligheter till fastighetsnära sortering en maskinell eftersortering.
- Fram till 2018 har Sofielund i Huddinge varit den enda rötningsanläggningen för matavfall i stockholms län. Närmaste alternativ har varit Uppsala eller Norrköping. I augusti 2018 invigdes en ny anläggning i Högbytorp i Upplands-Bro kommun. Detta ökar konkurrensen i regionen. Förutom denna anläggning byggs även två maskinella eftersorteringsanläggningar. Dessa öppnar möjligheten att samla in matavfall i färgade påsar för insamling tillsammans med restavfall med efterföljande optisk sortering. Denna typ av insamling ger ett mindre rent matavfall än ett system med separata papperspåsar men det möjliggör för befintliga fastigheter som inte kan lösa sorteringen på plats för att de t.ex. har äldre insamlingssystem med bara en fraktion, exempelvis sopsugar.
- Norrköpings avfallsförbränningsanläggning tar emot brännbart avfall från kommuner och industri.

- Södertälje Energi tar emot träavfall och flis för energiåtervinning.
- Anläggningar för återvinning av avfall som omfattas av producentansvar. Sådana anläggningar är bland annat sorteringsanläggningar, industrier som använder återvunna materialråvaror i produktionen samt förbränningsanläggningar.
- Stålverk för omsmältning och återvinning av stålskrot.
- Anläggningar för behandling av farligt avfall, såsom Fortums anläggning i Kumla (f.d. SAKAB), Stena Freonåtervinning i Halmstad samt de anläggningar som Elkretsen nyttjar för behandling av elavfall.

I regionen finns även några större deponianläggningar, utöver Kovik. Avfallsanläggningarna i Vallentuna kommun (Löt), Upplands-Bro kommun (Högbytorp) och Huddinge kommun (Sofielund) har deponier som har tillstånd att drivas vidare.

5.3 Sammanställning över anläggningar inom kommunen

Tabell 1. Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall.

Anläggningens namn	Fastighet	Lokalisering, adress	SNI-kod	Avfallsslag som tas emot	Metod för återvinning eller bortskaffning	Kapacitet ([ton/år])	Tillåten mängd [ton/år]
Kommunala Anläggningar							
Boo kretsloppscentral	Bo 1:608	Boovägen 30		Grovavfall och farligt avfall från hushåll	Mellanlagring		
Östervik kretsloppscentral	Erstavik 25:1	G:a Saltsjöbadsvägen, Östervik		Grovavfall och farligt avfall från hushåll	Mellanlagring		
Älta kretsloppscentral	Älta 10:51	Örkroken 15		Grovavfall och farligt avfall från hushåll	Mellanlagring		
Privata anläggningar							
Cija Tank Ab	Skarpnäs 6:12	Timmermansvägen 2, Saltsjö-Boo	90.50-3	Farligt avfall	Mellanlagring		
Kovik Avfallsanläggning – SUEZ 2003-12248	Kovik 1:1 och Velamsund 1:1			Hushållsavfall, bygg- och industriavfall, latrin, kommunalt avloppsslam, slam från fettavskiljare, trädgårds- och parkavfall	Mottagning, sortering, Behandling, omlastning och deponering av avfall. Mellanlagring av högst 50 ton farligt avfall vid		Deponering får endast ske till en sluthöjd till +55 m.

Anläggningens namn	Fastighet	Lokalisering, adress	SNI-kod	Avfallsslag som tas emot	Metod för återvinning eller bortskaffning	Kapacitet ([ton/år]	Tillåten mängd [ton/år]
				samt farligt avfall.	ett och samma tillfälle.		
Storkällans krematorium	Älta 38:1	Storkällans kyrkogård	93.20		Kremering och kistbegravning	Max 2000 kremeringar/år	Se kapacitet

6 Nacka i förhållande till övriga kommuner

Nedan redovisas ett antal nyckeltal för avfallshanteringen i Nacka år 2019 jämfört med landet som helhet och med Nackas jämförelsekommuner. Nyckeltalen har sorterats under de delmål de tillhör och används i uppföljningen av planen, se handlingsplanen.

Delmål	Nyckeltal	Nacka	Nackas mål 2026	D-ryd	S-tuna	Solna	Tyresö	Täby	Plats jfr-kommuner 2019	Plats i landet	Ant. komm. svarar	Nacka placering %
1.1	Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person) ⁱ	195	146	175	187	218	190	205	4	118	245	48%
1.2	Mängd grovavfall/person (exkl. trädgård) ⁱⁱ	183	146	185	195	74	248	254	2	25	244	10%
2.1	Nöjdhet hämtning hushållsavfall vid bostad (%) ⁱ	91	91	68	91	-	83	89	1	49	166	29%
2.1	Nöjdhet besök ÅVC (%) ⁱ	89	91	60	82	-	80	85	1	83	168	49%
2.2, 2.3	Mängd förpackningar och returpapper, totalt, i restavfall (villa) (kg/hushåll o vecka) ⁱ	2,8	1,4	3	1,9	2,3	3,4	2,4	4	132	148	89%
2.2, 2.3	Mängd förpackningar och returpapper, totalt, i restavfall (lägenhet) (kg/hushåll och vecka) ⁱ	1,2	0,6	1,8	1,5	1,2	1,2	3	1	40	123	32%
Mål 3	Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning inkl biologisk behandling (%)	32	45%	39	36	26	30	35	4	163	229	71%
3.1	Andel av uppkommet matavfall som beh. biologiskt gnm rötning. (%) ⁱ	23	50	26	28	18,7	19,5	23	3	132	234	56%
3.2	Materialåtervinning grovavfall (Å31/I2) ⁱⁱⁱ	25,1%	40	18,3%	21,7%	18,9%	16,3%	19,7%	1	31	240	12%
3.3	Mängd farligt avfall, exkl batterier och elavfall, i restavfall (villa) (g/hushåll och vecka) ⁱ	3,8	1,9	26	0,96	3	6,4	4,9	3	80	148	54%
4.1	Antal skräp/10m ² i stadsmiljö ^{iv}	7,06		-	-	4,43	-	-	2			0%
4.2	Upplevelse nedskräpning under det senaste året ^v	-		-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tot årskostn hushållsavfall inkl slam (kr/person) ⁱ	822	25% bästa	859	662	-	678	936	3	41	171	24%

ⁱ Nyckeltal i avfallwebb

ⁱⁱ Differens mellan nyckeltal i avfallwebb "Mängd insamlat hushållsavfall, exkl. slam och trädgårdsavfall. (kg/person)" och Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person)

ⁱⁱⁱ Förhållande mellan två data i avfall web (Å31 & I2)

^{iv} Sammanställning Håll Sverige Rent

^v Fråga i SCB-undersökning

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

NEDLAGDA DEPONIER

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	3
2	Genomförd identifiering och riskklassning.....	4
2.1	Inventering av nedlagda deponier	4
2.2	Metoder för identifiering och riskklassificering	4
2.2.1	Östergötlandsmetoden	4
2.2.2	EBH-stödets klassning och identitetsnummer	5
2.3	Grundvattnets sårbarhet vid deponin.....	5
2.4	Vattenförekomst och MKN prioriteringsgrund	5
2.5	Upplagens sammansättning.....	6
3	Miljöenhetens kommentar.....	6
3.1	Prioriterade deponier där exploatering pågår	7
3.2	Prioriterade deponier att utreda	7
3.3	Ansvar för utredning.....	7
3.4	Tillsynsmyndighetens ansvar	8
4	Mål i avfallsplanen 2020-2024.....	8
5	Förteckning över nedlagda deponier i Nacka 2020....	9

I Bakgrund

I Nacka kommun finns 21 kända nedlagda deponier. Några av dessa är sannolikt ”vildtippar”. Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om nedlagda deponier, samt en bedömning av risken för olägenheter för människors hälsa eller miljön¹. För de deponier där kommunen varit verksamhetsutövare ska även uppgifter om planerade och vidtagna åtgärder redovisas.

Under 2020 har tabell 1 kompletterats med ny information. Deponier är, med några undantag, karterade i GIS-skikten ”Förorening inventerade riskområden” och ”EBH-projekt 2016” i Nacka kommuns digitala kartarkiv. I det skiktet ingår dock även andra verksamheter som orsakat förorenad mark. Därför har de deponier som hittills blivit lokaliserade grovt prickats ut på särskild karta, se figur 1.

Figur 1 Nedlagda deponier i Nacka kommun 2020. Markeringen motsvarar ungefärligt läge av deponin. ● =nedlagd deponi ● =delvis sanerad deponi ● =sanerad deponi

¹ Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om innehållet i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning (NFS 2006:6)

2 Genomförd identifiering och riskklassning

2.1 Inventering av nedlagda deponier

Denna sammanställning om deponierna uppdateras främst när en ny avfallsplan tas fram. Uppdatering gäller av bl.a. ändringar i ägande och fastighetsbeteckning, resultat av undersökningar, men även gamla okända deponier som upptäckts. I kommunen finns 21 identifierade nedlagda deponier. (Se karta 1), miljöenheten har bedömt riskklass för 18. Denna bilaga har kompletterats med några tidigare okända deponier. De tidigare okända deponierna är inte riskklassade.

Tabell 1 är en uppdaterad sammanställning av deponierna. I den redovisas deponiernas riskklassning. Klassningen gäller deponiernas risker för miljö och hälsa, utifrån kommunens kunskap och underlagsmaterial. Drygt hälften av tipparna bedöms ingå i den lägsta riskklassen. Ingen deponi har högsta riskklass.

2.2 Metoder för identifiering och riskklassificering

Inventering och riskklassificering ska ligga till grund för beslut om nödvändiga åtgärder. Informationen behövs också för kommunens fysiska planering.

I tabell 1 finns två olika klassificeringsmetoder. Båda metoderna är översiktliga. Det är Östergötlandsmetoden, från år 1997 och klassning enligt databasen EBH-stödet. I viss mån kompletterar de två klassningarna varandra. Några deponier saknar dessa klassningar. Skälet är att de var okända vid inventeringarna. Därför har de inte klassats med samma systematik som de andra.

2.2.1 Östergötlandsmetoden

Kända deponier besiktigades och riskklassificerades med hjälp av Östergötlandsmetoden år 1997. Metoden ger en översiktlig riskklassning av nedlagda avfallsupplag. Metodiken utvecklades av Terratema AB i Linköping, och finns beskriven i en rapport från Naturvårdsverket. Klassningen bygger på ett förenklat förfarande där tyngdpunkten ligger på spridningsförhållandena. Fyra olika klasser används vid riskklassningen:

Klass 1	Åtgärder måste vidtas för att undanröja en konkret miljökonflikt.
Klass 2	Ytterligare undersökningar måste göras för att bedöma riskerna.
Klass 3	Måttlig risk, relativt enkla åtgärder behövs.
Klass 4	Låg risk, åtgärder bedöms inte som nödvändiga.

Metoden gör det möjligt att peka ut de upplag som är i behov av mer omfattande undersökningar och kontrollprogram. Arbets sättet lämpar sig väl i följande situationer:

- ✓ Ett stort antal upplag inom en region skall undersökas
- ✓ Lite är känt om lakvattnets sammansättning
- ✓ Det finns lite information om avfallets sammansättning
- ✓ Det saknas ekonomiskt utrymme för omfattande provtagnings- och analysprogram.

2.2.2 EBH-stödets klassning och identitetsnummer

I Nacka kommuns inventeringsprojekt år 2016 karterades ungefärlig utbredning på de objekt som fått riskklass 1 eller 2 i EBH-stödet. I EBH-stödet ingår flera deponier med klass 1 och 2. Klassningen är baserad på en bedömning utifrån verksamhetstid och omfattning. Den baseras *inte* på konstaterad risk från mätning eller undersökning. Utredning kommer att behövas för bättre klassning. Identitetsnumret finns för att lättare hitta rätt deponi i EBH-stödet

Klass 1	mycket hög risk
Klass 2	hög risk
Klass 3	måttlig risk
Klass4	låg risk

2.3 Grundvattnets sårbarhet vid deponin

Lakvatten från deponier kan förorena grundvattnet. Därför har tabell 1 kompletterats med en kolumn om grundvattnets sårbarhet. SGU och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tagit fram sårbarhetskartor för grundvattnet i Stockholms län². Kartorna visar med olika färger från mörkt rött, rött, gult till grönt hur genomsläpplig marken är och därmed hur fort något ämne kan nå grundvattnet.

Med hjälp av sårbarhetskartan kan vi lägga en ny parameter för att göra en sammanslagen riskbedömning av deponins omgivningspåverkan.

Sårbarhetskartorna visar markens genomsläpplighet. Olika marktyster har olika grad av genomsläpplighet. Ju högre genomsläpplighet, desto större risk för att föroreningen sprids till grundvattnet.

De olika markfärgerna på kartan har klassats i 4 riskgrupper. Där 1 innebär högst risk och 4 lägst risk:

mörkröd	hög/stor risk för spridning till grundvattenmagasin.	1
röd	hög/stor risk för spridning.	2
gul	medel/måttlig risk för spridning.	3
grön	låg risk för spridning till grundvattnet.	4

2.4 Vattenförekomst och MKN prioriteringsgrund

Alla vattenförekomster ska uppnå ”God status” antingen 2021 eller 2027. Vilket årtal som gäller beror på vattenförekomsten.

Miljöenheten har gjort en egen klassning utifrån vattenförekomstens känslighet och omsättning i kombination med kommunens rådighet. Klassningen är gjord med en 3-gradig skala, där klass 1 är högst prioriterad och klass 3 är lägst

² <https://www.sgu.se/samhallsplanering/risker/samverkan-kring-kris-och-riskhantering/sarbarhetskartor-for-grundvatten/>

prioriterad. Prioriteringen visar var det är mest angeläget att minska belastningen av föroreningar. Prioriteringen framgår i tabell 1 under **Vattenförekomst MKN**.

2.5 Upplagens sammansättning

Deponiernas sammansättning har bedömts och anges i tabell 1 enligt följande:

AS = avloppsslam	M = muddermassor
B = byggavfall	OU = okänt ursprung
F = farligt avfall	S = schaktmassor
H = hushållsavfall	Sk = skrot
I = industriavfall	Sp = sprängsten
L = latrin	

3 Miljöenhetsens kommentar

De nedlagda deponierna och ”vildtipparna” är en av vår närhistorias laster. Mark som bedömts som oanvändbar har fyllts igen med avfall - jord, fyllnadsmassor, byggrester, sopor, farligt avfall, sprängmassor och schaktmassor oftast från närregionen. Ibland har syftet varit att använda marken som deponi. Då har kommunen tagit ett aktivt beslut att använda marken som deponi. I andra fall har någon fyllt t ex ett kärr eller strand för att få ökad användbar markyta.

Kunskapen om var deponierna finns, vad de kan innehålla måste vi härbärgera tills de inte innebär någon risk för människors hälsa eller miljön. Okända deponier dyker upp och medför då stora extrakostnader i kalkyler.

Det finns många skäl att arbeta för att få ökad kunskap om hur och om deponierna påverkar miljön. Det bidrar till att uppnå det övergripande målet för Nacka: ”Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka”. Det bidrar även till att nå målet i Nackas miljöprogram om Giftfri miljö med det tillhörande strategiska målet ”Inga skadliga utsläpp från förorenade områden”. Till dessa mål finns indikatorn att till år 2025 ska 50 % av de förorenade markområdena vara åtgärdade. Förutom kommunala mål, finns de nationella miljömålen om *Giftfri miljö*, *Ingen övergödning*, *Levande sjöar och vattendrag*, *Grundvatten av god kvalitet* och *God bebyggd miljö*. Alla dessa mål påverkas av de gamla tipparnas effekt på miljön.

Av tabell 1 framgår att två deponier sanerats genom åren: Deponin vid Tollare Bruk och den del av deponin vid Tollare träsk som nu är bostäder. Dessa saneringar är förhållandevis nya. Deponier som delvis sanerats är Södra Hedvigslund och Augustendal. Det är äldre saneringar, varav saneringen av Augustendals deponi skedde på 80-talet till den tiden s krav. Förorenade godkända massor lämnades kvar i området. I samband med exploatering måste dessa massor hanteras. Punktinsatser har även gjorts i Atlas Copco i Sickla och Skvaltån, men i där har borttagning av förorenade massor endast gjorts under nya anläggningar eller byggnader. Resten av deponin lämnades kvar till kommande exploatering.

Den vanligaste anledningen till att deponierna saneras idag är att marken ska exploateras. Flera deponier kommer att utredas och helt eller delvis hanteras i samband med pågående exploateringar. Det gäller Atlas Copcos och kommunens deponi i Sickla, deponin vid Nacka IP, Orminge deponi, Stavsborgsskolans deponi, ”Tippen” och Skvaltån.

3.1 Prioriterade deponier där exploatering pågår

Några prioriterade deponier kommer att utredas helt eller delvis i samband med den exploatering som påbörjat tidigare och som pågår 2020. De blir naturligt föremål för miljöenhetens tillsyn enligt miljöbalken:

1. Atlas Copcos och kommunala deponin i Sickla (EBH-nummer 129849)
2. Dalkarsängen – sluttäckning planeras (EBH-nummer 129729)
3. Stavsborgsskolans deponi (EBH-nummer 129279)

3.2 Prioriterade deponier att utreda

Det finns skäl att utreda alla nedlagda deponier, men de som är prioriterade och som därför bör utredas först är främst deponier;

- där det finns oklarheter och som har EBH-riskklass 2,
- och som avrinner mot en högt prioriterad grund- eller ytvattenförekomst,
- och som inte kommer att hanteras med anledning av exploatering inom överskådlig tid.

Idag vet vi inte om deponierna orsakar någon olägenhet. Kunskapen om många deponier är låg. Osäkerhet kan råda exakt var deponin ligger, vad som har tippats och/eller när tippning skett.

Avsikten med en uppföljning är att undersöka om deponin innebär ett läckage av ämnen som kan medföra en olägenhet för människors hälsa eller miljön. När vi vet det, kan vi ta ställning till om och i så fall vilka åtgärder är nödvändiga.

Nedanstående deponier bör prioriteras för utredning under 2020 - 2024 i miljö- och stadsbyggnadsnämndens tillsyn enligt miljöbalken:

1. Södra Hedvigslund (saknar EBH-nummer)
2. Snörom (EBH-nummer 129480)
3. Hästhagen (EBH-nummer 129488)
4. Kärrdalen (EBH-nummer 129478)
5. Skogsö Ö (EBH-nummer 129484)
6. Näckenbadet (saknar EBH-nummer)

3.3 Ansvar för utredning

Det är i allmänhet verksamhetsutövaren som har ansvaret för att utreda och undersöka en miljöfarlig verksamhets effekter på miljön. När det gäller deponier så finns två huvudvarianter:

1. Man ser dem som förorenade områden, där förorenaren är ansvarig.
2. Man ser dem som förvaringsfall, vilket är en pågående verksamhet. Verksamhetsutövaren är ansvarig för drift, kontroll och förhindrande av olägenheter, även om deponin är nedlagd. Fastighetsägaren kan ses som

verksamhetsutövare om denne känt till deponin och medgett (alt. inte aktivt motarbetat) att den uppkom.

I tabell 1, kapitel 5, har möjligt ansvariga aktörer för undersökning noterats. För att vara säker på vem som är ansvarig för utredning och undersökning krävs fördjupade bedömningar av ansvaret.

I de fall där Nacka kommun bedömts som eventuell ansvarig för utredning har Enheten för fastighetsförvaltning satts som den som i första hand har ansvaret. Anledningen är att enheten bl a ansvarar för att förvalta kommunägd mark utanför detaljplan eller mark som inte på annat sätt ska skötas enligt särskilda regelverk eller föreskrifter.

3.4 Tillsynsmyndighetens ansvar

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har tillsynsansvaret enligt miljöbalken, och ska se till att de som är ansvariga för en deponi tar sitt ansvar och utreder. I förlängningen utövar miljöenheten den tillsyn som behövs. För att detta ska bli av behöver de nedlagda deponierna föras in i Nacka kommuns behovsutredning och tas med i tillsynsplanerna för 2021-2024.

Miljöenheten kan också bistå med viss kunskap och information inom området.

4 Mål i avfallsplanen 2020-2024

Ett möjligt delmål inom detta område är: ”Nio prioriterade nedlagda deponier har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten.” Deponierna nedan är listade i prioritetsordning.

1. Södra Hedvigslund	(saknar EBH-nummer)
2. Atlas Copcos och kommunala deponin i Sickla	(EBH-nummer 129849)
3. Hästhagen	(EBH-nummer 129488)
4. Snörom	(EBH-nummer 129480)
5. Dalkarsängen – sluttäckning planeras	(EBH-nummer 129729)
6. Stavsborgsskolans deponi	(EBH-nummer 129279)
7. Kärrdalen	(EBH-nummer 129478)
8. Skogsö Ö	(EBH-nummer 129484)
9. Näckenbadet	(saknar EBH-nummer)

Deponierna vid Näckenbadet och Södra Hedvigslund har fått en hög prioritet trots att de saknar riskklassning. Skälet till Södra Hedvigslunds höga prioritet är att den ligger inom avrinningsområdet till en vattenförekomst med hög prioritet och att den ligger i ett område där grundvattnet har en hög sårbarhet. Deponin är åtminstone delvis sanerad, en bedömning behövs huruvida den är helt sanerad eller om något finns kvar. Den bedömningen kan eventuellt göras genom arkivsökning. Näckenbadet är prioriterad då den ligger inom en vattenförekomst där Nacka kommun har ensamt mandat att påverka vattenförekomsten. Grundvattnets sårbarhet är medelhög.

5 Förteckning över nedlagda deponier i Nacka 2020

Tabell 1. Förteckning.

	Objekt-namn	Avfalls-slag ³	Fastighets-beteckning /mark-ägare	Risk-klass 19974	EBH-klass och ID	Grund-vatten Sårbar-het ⁵	Vatten-förekomst MKN och prioklass	Möjligt ansvar för ut-redning	Bedömd risk	Undersökningsstatus	Planerade/genomförda eller rekommenderade åtgärder
1.	Atlas Copco deponi (Sickla industri-deponi)	S, I, Sk, U, F 1940 till slutet 70-talet	Sicklaön 83:22 /Sickla Industri-fastigheter KB	2?	2 129849	3 Låg-Medel	Järlasjön och Sicklasjön 1	Fastig-hets AB Skruven c/o Atlas Copco	Eventuellt förorenat grundvatten/lakvatten avrinner till Järlasjön. Höga föroreningshalter har konstaterats i grundvattnet i området 2009 i samband med anläggandet av Sickla IP. M2009-728	Delar av deponin har undersökts i samband med exploateringar. Höga föroreningshalter har konstaterats i mark och grundvatten i området. Delar av deponin har haft ett flerårigt kontrollprogram för grundvatten. Deponins utbredning är kartlagd till båda sidorna av Järlaleden, men det framgår inte vad som deponerats var. Nya ytor har undersökts i samband med detaljplanering. Typ och grad av förorening har varierat mellan olika delar av deponin. Exempel på föroreningar är tungmetaller, PAH, alifater, aromater, klorerade kolväten och organiska bekämpningsmedel.	Deponin är delvis sanerad. - Deponin ligger i område där planarbete pågår. Exploatering och sanering sannolikt de närmaste åren. - Ligger inom tunnelbanans influensområde. - Ytterligare kontroll av grundvattnet från området bör ske
	Sickla deponi Kommunal deponi, syd om Järlaleden	Ingår i ovan nämnda deponi, men har annan markägare.	Del av Sicklaön 40:12, Sicklaön 269:1 Nacka kommun					Nacka kommun Enh. för fastighets-förvalt-ning			
2.	Augusten-dal Avfalls-deponi (Jarlaberg)	L, H, I 1930 till mitten av 50-talet	Sicklaön 14:1 Nacka kommun (1944)	4?	2 129476 och 129542	3 Medel	Ström-men 3	Nacka kommun Enh. för fastighets-	Föroreningar lämnades kvar i godkända halter. Kraven vid sanering har skärpts sedan 80-talets början.	Stora delar sanerades när bostadsområdet Jarlaberg byggdes. Massor med godkända halter lämnades kvar och återanvändes till viss del i	Stora mängder schaktades bort vid utbyggnad av Jarlaberg, men en del med då godtagbara halter lämnades kvar och täcktes över.

³ AS= avloppsslam, B=byggavfall, F=farligt avfall, H=hushållsavfall, I=industriavfall, L=latrin, M=muddermassor, OU=okänt ursprung, S=schaktmassor, Sk=skrot, Sp=sprängsten

⁴ enligt Östergötlandsmetoden, se kap 2.1.

⁵ Sårbarhetsklass enligt Sårbarhetskarta för grundvatten från SGU, 6 klasser

Objekt-namn	Avfalls-slag ³	Fastighets-beteckning /mark-ägare	Risk- klass 19974	EBH- klass och ID	Grund- vatten Sårbar- het ⁵	Vatten- förekomst MKN och priorklass	Möjligt ansvar för ut- redning	Bedömd risk	Undersökningsstatus	Planerade/genomförda eller rekommenderade åtgärder
		Uppgift på tidigare ägare saknas i FIR Sicklaön 369:1 Rikshem Skolfastigheter AB (2014)					förvaltning		omgivande park. Massorna omringades med ett avskärande dike. Ett kontrollprogram har tidigare funnits för uppföljning av lakvatten. Det har avslutats då halterna var låga. Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var.	Ingen åtgärd bedöms nödvändig i dagsläget Deponin är åtgärdad, men det som finns kvar innebär att exploatering/ detaljplanering förutsätter att området undersöks och eventuellt saneras på nytt. Ligger delvis inom tunnelbanans influensområde.
3.	Bullarsjön	Sp och S Omkring 1963-1970	Del av Sicklaön 40:13 Nacka kommun (1938)	2 129751	3 Medel	Skurusundet 3	Nacka kommun Enh. för fastighets-förvaltning	Deponi enligt EBH-stödet Risk kan förekomma. Uppgifter om driftperiod och avfall är osäkra.	Ingen info om deponin.	
4.	Dalkarlsängen /Bootippen	H, Sk, S, M, AS, L H till 1960	Del av Bo 1:608 Nacka kommun	2 129729	3 Medel	Baggensfjärden 2	Nacka kommun Enh. för fastighets-förvaltning	Deponin i utfyllt kärr, omgiven av sankmark. Deponin får vatten både från regn och grundvatten. Ingen tydlig utflödespunkt – mer diffus i grundvattnet. Prov på ytvatten tas i 3 punkter, 2 uppströms och 1 i utloppet från området. I alla punkterna uppmättes låga halter av metaller.	De ytligare delarna av deponin är väl utredd, och har visat sporadiska förekomster av måttligt höga halter metaller och PAH. De djupare delarna har inte kunnat kontrolleras på grund av problem med block och dålig stabilitet. Kontrollprogram för att få info om vattenkvaliteten inom området före byggstart. Referensproverna behövs för att kontrollera att exploatering i området inte påverkar kvaliteten på utgående vattnet negativt.	Efter deponitiden har området använts som upplag för schaktmassor och snö. -Det finns en avvecklingsplan som innebär sluttäckning av deponin. Arbetet har inte påbörjats, men planeras inom de kommande åren. -Deponin ska avvecklas oavsett planläget. -Deponin ligger i område där planarbete pågår. Exploatering

Objekt-namn	Avfalls-slag ³	Fastighets-beteckning /mark-ägare	Risk-klass 19974	EBH-klass och ID	Grund-vatten Sårbar-het ⁵	Vatten-förekomst MKN och prioklass	Möjligt ansvar för ut-redning	Bedömd risk	Undersökningsstatus	Planerade/genomförda eller rekommenderade åtgärder	
								Halterna kväve, fosfor, klorid och COD låg relativt konstant och i paritet med tidigare års mätning. <i>Borrade brunnar har utretts och inte visat sig vara påverkade.</i> <i>Risk för metangasbildning bedöms liten i anvecklingsplanen.</i>	Lakvatten avrinner mot Baggensfjärden.	väntas sannolikt inom de närmaste åren. -Detaljplanering med kommunalt VA pågår i anslutande områden nedströms.	
5.	Drevinge deponi	AS 1967-72	Erstavik 25:1, del av Herman Petersen Fideikommiss AB (2019)	4	2 129477	3 Medel	Skurusundet 3	Magnus Herman Oscar Petersen Fidei-kommiss	Ingen alt marginell?	1998/Provtagning på lakvatten har utförts, avrinning till Duvnäs-viken. Slamlagunerna är översiktligt karterade, efter inventering från 1982 Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016.	Ingen åtgärd bedöms nödvändig i dagsläget.
6.	Hästhagens deponi (TV-masterna)	S, B, OU Mitten 50-talet till början av 80-talet	Erstavik 25:1, del av Herman Petersen Fideikommiss AB (2019)	2	2 129488	3 Medel	Järlasjön 1	Magnus Herman Oscar Petersen Fidei-kommiss	Risk finns för negativ påverkan av grundvatten. Svårbedömd då det är osäkert vad som deponerat.	1998/Lakvattenanalys utförd. Lakvatten avrinner via yt- och grundvatten mot Järlasjön. Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var.	- Analys av lakvatten bör utföras för att kunna bedöma ytterligare åtgärder.
7.	Kärrdalens deponi	H, I, S, AS, B, 1955-67	Sicklaön 40:13 Nacka kommun (1938)	2	2 129478	3 Medel	Lilla Värtan 3	Nacka kommun Enh. för fastighets-förvalt-ning	Negativ påverkan av ytvatten- och möjligen grundvattenrecipient.	1998/Provtagning på lakvatten har utförts tidigare. Lakvatten avrinner mot Lilla Värtan.	Provpunkten är svårlokaliserad. Fullständig analys av lakvatten bör utföras.

	Objekt-namn	Avfalls-slag ³	Fastighets-beteckning /mark-ägare	Risk-klass 19974	EBH-klass och ID	Grund-vatten Sårbar-het ⁵	Vatten-förekomst MKN och prioklass	Möjligt ansvar för ut-redning	Bedömd risk	Undersökningsstatus	Planerade/genomförda eller rekommenderade åtgärder
										Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var.	
8.	Nacka IP Fotbolls-plan	Fyllnads-massor	Sicklaön 134:1 Nacka kommun (1939)			3 Medel	Lilla Värtan/ Strömen 3	Nacka kommun Enh. för fastighets-förvalt-ning	En våtmark har fyllts ut under första halvan av 1900-talet. Risk kan förekomma. Miljöenheten har inte hittat uppgifter om driftperiod och avfallstyp. Den undersökning som gjorts indikerar rivningsavfall uppblandat i sediment.	M 2017-899. Prover tagna vid alla tältfundament, tungmetaller och alifater, ställvis hög halt Cu. Djupare måttliga halt Cu, Zn och alifater.	Kommer att utredas vid kommande exploatering av området.
9.	Näcken-badet	Fyllnads- och rivningsmassor – s k stockholms-morän	Del av Neglinge 2:1 , (1969) Neglinge 26:1 , (1939) Neglinge 26:2 Nacka kommun		Ingen klass-ning 193184	3 Medel	Neglinge-maren 2	Nacka kommun Enh. för fastighets-förvalt-ning	Inre delen av vik utfylld under perioden 30-60-talet. Arkivanteckning + undersökning tyder på rivningsavfall. Risk kan förekomma. Uppgifter om driftperiod och avfall är osäkra. Utmed strandlinjen har identifierats att det finns förutsättning för strandnära skred.	Markmiljöundersökning gjord i samband med byggande av Näckenbadet. Även markvatten provtogs 2017. Liten tendens till lakning kunde konstateras.	
10.	Orminge deponi	H, S, Sk 1960- 70	Orminge 60:1 ,	4	2 129482	2 Medel-Hög	Askrike-fjärden 3	Nacka kommun Enh. för		1998/Provtagning på lakvatten har utförts. Lakvatten rinner i bäck mot	<i>Igenväxt område där bäck rinner ut i sjön bör bevaras för att gynna fastläggning.</i>

	Objekt-namn	Avfalls-slag ³	Fastighets-beteckning /mark-ägare	Risk-klass 19974	EBH-klass och ID	Grund-vatten Sårbar-het ⁵	Vatten-förekomst MKN och prioklass	Möjligt ansvar för ut-redning	Bedömd risk	Undersökningsstatus	Planerade/genomförda eller rekommenderade åtgärder
			Nacka kommun (1935) Skarpnäs 1:83 Nacka kommun (1954)					fastighets-förvalt-ning		Myrsjön. Inslag av skräp synligt i deponins kant. Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var. 2019 bör finnas mer info från arbete med ledningsdragning och parkering.	2019 Detaljplanering pågår delvis inom deponiområdet.
11.	Saltängens skola	H, S Före 1956 till ev. mitten av 60-talet	Sicklaön 343:1 , Rikshem Skolfastig-heter AB (2014) Sicklaön 40:14 Nacka kommun (1939) Sicklaön 73:10 JM Byggnads AB (1999)	4	2 129487	3 Låg-Medel	Skuru-sundet 3	Möjligen ligger ansvaret på flera mark-ägare. Nacka kommun Enh. för fastighets-förvalt-ning	Viss påverkan av ytvattenrecipient är möjlig, utspädningen är stor och viken är störd av marinan.	1998/Primärt lakvatten ej påträffat. 2019 Utbredning och verksamhetstid oklar. Möjligt att deponin främst finns som utfyllnad längs strandlinjen, Skedde eventuellt på 1930-40 talet när bostäder byggdes söder om Hägervägen.	Ej karterad. Enligt gamla flygbilder och kartor bedöms denna deponi snarare ligga österut, mot stranden, inte inom Saltängens skolas mark. Ingen åtgärd bedöms nödvändig i dagsläget.
12.	Skogsö Västra	I, AS, L, S, H Slutet 1950 till 1975	Skogsö 2:24, del av Nacka kommun	3	2 129483	3 Medel	Skuru-sundet 3	Nacka kommun Enh. för fastighets-	Risk kan förekomma. Uppgifter om driftperiod och avfall är osäkra.	Efter 1998 mellanlager för parkavfall. Lakvatten i kulvert till Moranviken. Avfallet är bortschaktat.	Vassvegetation bör behållas där bäck rinner ut.

Objekt-namn	Avfalls-slag ³	Fastighets-beteckning /mark-ägare	Risk-klass 19974	EBH-klass och ID	Grund-vatten Sårbar-het ⁵	Vatten-förekomst MKN och prioklass	Möjligt ansvar för ut-redning	Bedömd risk	Undersökningsstatus	Planerade/ genomförda eller rekommenderade åtgärder
							förvalt-ning		Sammanblandning med Skogsö Östra har skett, vilket gör informationen om dessa deponier otydlig Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var.	<i>Upplaget bör planteras med skog.</i>
13.	Skogsö Östra	H, L, AS, I, S Mitten 1960-1982	Skogsö 2:24, del av Nacka kommun	3 129484	2 129484	3 Medel	Baggens-fjärden 2 Nacka kommun Enh. för fastighets-förvalt-ning	Risk för förhöjda halter av närsalter i Skogsö träsk.	1998/Lakvatten avrinner mot Skogsö träsk. Används som mellanlager av sopsand och som båtuppläggning vintertid. Skräpigt intryck i deponins kant mot sjön. Sammanblandning med Skogsö Västra har skett vilket gör informationen om dessa deponier otydlig Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var.	<i>Plantera träd på upplaget. Slänta av för att öka ytavrinning. Tveksamt att ha båtuppläggningsplats så nära liten sjö, kan leda till utsläpp av giftiga ämnen vid rengöring och målning.</i>
14.	Skvaltán	H, I, S, OU, (F) 1957-62	Sicklaön: - 40:14 del av Nacka kommun (1939) - 386:5	4	2 129462	3 Medel	Skuru-sundet 3 Möjligén ligger ansvaret på flera mark-ägare.	Kan finnas risk för negativ påverkan på ytligt grundvatten och recipient nedströms upplaget. Risk bedöms dock som liten.	Utfyllnad av sjö. Delvis sanerad vid exploatering. Ytan är övertäckt med asfalt för parkeringsplats. Fastigheten exploaterad med affärscentrum. Dagvatten passerar reningsfilter. Avrinner mot Långsjön.	Ingen åtgärd bedöms nödvändig i dagsläget. Kontrollprogram för dagvatten ska vara framtaget av exploatör. Deponin delvis sanerad.

	Objekt-namn	Avfalls-slag ³	Fastighets-beteckning /mark-ägare	Risk-klass 19974	EBH-klass och ID	Grund-vatten Sårbar-het ⁵	Vatten-förekomst MKN och prioklass	Möjligt ansvar för ut-redning	Bedömd risk	Undersökningsstatus	Planerade/genomförda eller rekommenderade åtgärder
			ICA fastigheter Sverige AB (2001) - 386:6 OH11 på Gotland AB (2012) - 172:3 HSB BRF Skvaltán i Nacka (2007)					Nacka kommun Enh. för fastighets- förvalt- ning		Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var.	2019 Ligger inom tunnelbanans influensområde
15.	Snörom Erstavik	S 1980-talet	Erstavik 25:1 , del av Herman Petersen Fideikommiss AB (2019)	4	2 129480	1 Hög Grund- vatten- magasin	1 Källtorps- sjön och Sandasjön grund- vattenföre- komst	Magnus Herman Oscar Petersen Fidei- kommiss		1998/Ingen lakvattenanalys utförd. Lakvatten avrinner troligen snarare till Källtorpsjön än till Sandasjön bedömer BHP. Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016.	<i>Möjligtvis plantera träd på de delar som saknar vegetation för att minska lakvattenbildning.</i> Ligger inom Sandasjöns vattenskyddsområde
16.	Stavsborgs- skolan	S, B (F) 1960-70- talet	Älta 10:1 Nacka kommun (1968) Älta 14:97 Hemsö Baggen AB (2016)	4	2 129485	2 Medel- Hög	1 Ältasjön	Nacka kommun Enh. för fastighets- förvalt- ning	Ingen	1998/F.d. kärr som fylts igen. Lakvattenanalys utförd. Lakvatten avrinner i dike mot Ältasjön. Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var.	Ingen åtgärd bedöms nödvändig i dagsläget. 2019 Föreningen tangerar till ett område där detaljplanering pågår.

	Objekt-namn	Avfalls-slag ³	Fastighets-beteckning /mark-ägare	Risk-klass 19974	EBH-klass och ID	Grund-vatten Sårbar-het ⁵	Vatten-förekomst MKN och prioklass	Möjligt ansvar för ut-redning	Bedömd risk	Undersökningsstatus	Planerade/genomförda eller rekommenderade åtgärder
17.	Södra Hedvigs-lund	OU, Sk, F, S ”tipp-massor” Till och med 1970-talet?	Älta 35:55 Nacka kommun (1968) Älta 35:100 Nacka kommun (1980)	Saknar risk-klass	Saknar risk-klass	2 Hög	1 Ältasjön	Nacka kommun Enh. för fastighets-förvalt-ning	Risk finns för negativ påverkan av grundvatten. Svårbedömd då det är osäkert vad som deponerats och exakt var.	Miljöärende M2010-437ang vattenprovtagning: Analyser utförda 2010, nedströms tippen. Uppströms finns prover i ”förorenade fyllnadsmassor”, med metallhalt: MKM<3MKM	Deponin delvis sanerad. Ej avgränsad eller riskklassad. Utredning gjordes 2010 när damm och fotbollsplanen byggdes. 1-1,5 m borttaget. Vatten rinner mot Ältasjön med yt- och grundvatten
18.	”Tippen” Saltsjöbad-ens centrum	H, S, I, Sk Början av 1900- till slutet av 60-talet	Tattby 2:3 Golden Saltsjöbaden Ab (2006)	4	2 129486	3 Medel	2 Neglinge-maren	Nacka kommun Enh. för fastighets-förvalt-ning	Ingen	1998/Avfallet har schaktats bort och ett köpcentrum har byggts ovanpå. Lakvatten avrinner via kulvert. Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var.	Saneringsstatus oklar, det saknas dokumentation. Troligen delvis sanerad under 60-talet Detaljplanering pågår. Ska utredas vid exploatering.
19.	Tollare träsk Natur-reservat	S, H till mitten 70-talet	Tollare 5:1, del av Nacka kommun. (1974)	4	2 129511	3 Medel	3 Skuru-sundet	Nacka kommun Enh. för fastighets-förvalt-ning	Kan påverka yt- och grundvattenrecipient negativt då utspädning kan vara dålig.	Ligger i anslutning till sjön, delvis tippad i sjön. Inget primärt. lakvatten påträffat. Ingen analys utförd. Provtagning 2008 – inför exploatering. Ärende M2008-711. Huvudsakligen MKM-massor, påverkade av PAH och olja samt metaller. Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var.	Ingen åtgärd anses nödvändig i dagsläget då riskerna bedöms vara små. Området ligger numera inom naturreservat. Delar av deponin sanerad. Deponin finns kvar i naturreservatet.
19.	Tollare-ängen		Tollare 2:1				3		I princip ingen risk.	Denna del av deponin sanerad i samband med exploateringen.	

	Objekt-namn	Avfalls-slag ³	Fastighets-beteckning /mark-ägare	Risk-klass 19974	EBH-klass och ID	Grund-vatten Sårbar-het ⁵	Vatten-förekomst MKN och prioklass	Möjligt ansvar för ut-redning	Bedömd risk	Undersökningsstatus	Planerade/genomförda eller rekommenderade åtgärder
	Bebyggd del						Skuru-sundet				
20.	Velamsund	S, Sk 1970-talet	Velamsund 1:1, del av Nacka kommun (1964)	4	2 129481	2 Hög	Askrike-fjärden 3	Nacka kommun Enh. för fastighets-förvalt-ning (från 1964.)	En viss påverkan på grundvattnet direkt nedströms kan ske.	1998/Igenfylld husbehovstäkt. Inget lakvatten påträffat. Platsen är översiktligt karterad i inventeringsprojektet 2016. Det framgår inte vad som deponerats var.	<i>Bör rensas från skrot. Plantera träd för att minska infiltration.</i>
21.	Tollare Bruk	I, S, Sk, I, F oklart, till början av 60-talet.	Tollare 1:16 NCC AB	4		3 Medel	Skuru-sundet 3		I princip ingen risk..	Undersökt i samband med exploatering. Deponimassor bortschaktade. Deponin helt sanerad.	

Öppenhet och mångfald

Vi har förtroende och respekt för människors kunskap

och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

7

Miljökonsekvensbeskrivning Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026

Sammanfattning

Nacka kommun har tagit fram en ny avfallsplan. Avfallsplanen beskriver bland annat nuvarande avfallshantering, mål för framtidens avfallshantering, åtgärder för att nå målen och hur uppföljning ska ske för att se om målen uppnås.

Avfallsplanen bygger på prioriteringarna som anges i EU:s avfallshierarki, det vill säga att man i första hand bör minska avfallsmängden, i andra hand återanvända produkter, i tredje hand återvinna material, i fjärde hand utvinna energi och bara som sista utväg deponera avfall.

Avfallsplanens mål och strategier bidrar till att uppfylla nationella miljökvalitetsmål och mål i den nationella avfallsplanen. De nationella miljökvalitetsmål som berörs i störst utsträckning är ”God bebyggd miljö”, ”Giftfri miljö” och ”Begränsad klimatpåverkan” som alla bedöms påverkas i positiv riktning till följd av planens genomförande.

Avfallsplanens genomförande bedöms inte leda till att relevanta miljökvalitetsnormer överskrids.

Positiv miljöpåverkan bedöms uppstå främst till följd av arbete med förebyggande av avfall och därigenom minskade mängder avfall. Flera åtgärder som omfattar kommunens verksamhet kommer att göra skillnad om de genomförs. Åtgärder för att ta hand om nedlagda deponier planeras. Åtgärder avseende nedskräpning kommer att vidtas.

Negativ miljöpåverkan bedöms som liten vid genomförande av avfallsplanens åtgärder. Negativ miljöpåverkan bedöms kunna uppstå främst till följd av transporter av avfall.

Sammanfattningsvis bedöms genomförandet av avfallsplanen främst medföra positiv miljöpåverkan. Det som bedöms vara viktigast att beakta vid genomförande av planens åtgärder är att ha uthållighet beträffande informationsinsatser kring förebyggande av avfall och ökad sortering för återvinning, eftersom det tar lång tid att förändra beteenden.

Kommunen råder över ett flertal åtgärder inom sina egna verksamheter och kan påverka de upphandlingar som genomförs och de rutiner som tillämpas. Det är viktigt att kommunen föregår med gott exempel. Alla kommunens verksamheter har ett ansvar för att minska avfallet och vara förebilder för kommuninvånarna.

Sammanfattning	2
I Inledning.....	5
1.1 Behov av och syfte med miljökonsekvensbedömning.....	5
1.2 Beslut om betydande miljöpåverkan.....	5
1.3 Avgränsningssamråd	5
2 Avfallsplan för Nacka kommun.....	6
2.1 Avfallsplanens syfte	6
2.2 Avfallsplanens innehåll.....	6
2.3 Avfallsplanens förhållande till andra planer och program	7
3 Metod för miljöbedömning av avfallsplanen.....	8
3.1 Bedömningsgrunder och avgränsningar	8
3.2 Alternativ	9
3.3 Miljökvalitetsnormer	10
3.4 Globala mål för hållbar utveckling.....	11
3.5 Miljömål inom EU	11
3.6 Miljökvalitetsmål.....	12
3.7 Nationella etappmål	12
3.8 Nationell avfallsplan.....	12
3.9 Uppfyllelse av miljökvalitetsmål	13
4 Betydande miljöpåverkan.....	14
4.1 Människors hälsa	14
4.2 Materiella tillgångar och resurshushållning.....	15
4.3 Bebyggelse och kulturmiljö	16
4.4 Luft- och klimatfaktorer	17
4.5 Förorening och exploatering av mark och vatten	22
4.6 Inbördes förhållande mellan ovanstående miljöaspekter	23
5 Sammanfattande bedömning.....	24
5.1 Betydande miljöpåverkan	24
5.2 Nationella miljömål.....	24
5.3 Åtgärder mot negativ påverkan.....	25
5.4 bedömning.....	26

6	Uppföljning.....	26
7	Referenser	27

I Inledning

Avfallsplanen utgör kommunens avfallsplan enligt 15 kap. 41 § miljöbalken (1998:808).

I.1 Behov av och syfte med miljökonsekvensbedömning

Behovet av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) utvärderas vid framtagandet av en avfallsplan enligt miljöbalken och miljöbedömningsförordningen. Syftet med MKB är att integrera miljöaspekter i framtagandet och antagandet av planen. Bedömningen om avfallsplanen innebär betydande miljöpåverkan genomförs utifrån 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966).

Nacka kommuns avfallsplan kommer att ange förutsättningar för att bedriva verksamheter och genomföra åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön. Avfallsplanen påverkar avfallsanläggningar i kommunen och har ambitioner att förändra beteenden i stor omfattning. I huvudsak är denna miljöpåverkan positiv.

Med ovanstående resonemang som grund görs bedömningen att avfallsplanen kommer att ha stor betydelse för hållbar utveckling inom såväl resursanvändning som avfallshantering i Nacka. Genomförandet av den avfallsplanen som är under framtagande för Nacka bedöms innebära betydande positiv miljöpåverkan.

I.2 Avgränsningssamråd

Enligt 6 kap 10 § miljöbalken ska ett avgränsningssamråd hållas med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen.

Den 27 september 2019 skickades ett underlag för ett avgränsningssamråd till Länsstyrelsen i Stockholms län. Den 19 februari 2020 yttrade sig Länsstyrelsen i Stockholms län över samrådsunderlaget. Länsstyrelsen framförde att den strategiska miljöbedömningen även bör omfatta följande:

- Avfallsplanens betydelse för uppnåendet av miljökvalitetsmålen, särskilt länets prioriterade mål: God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Giftfri miljö, Ingen övergödning samt Ett rikt växt- och djurliv. Länsstyrelsen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen även bör belysa planens effekter på miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet.
- En jämförelse av hur väl olika alternativa förhållningssätt i planen följer avfallshierarkin (15 kap. 10 § miljöbalken) och en motivering till valt alternativ.
- Masshantering. Länsstyrelsen konstaterar att behovet att omhänderta schaktmassor i länet är stort. Schaktmassor transporteras ofta till mottagningsanläggningar lokaliserade långt ifrån platsen där de uppkommer. I det material som Länsstyrelsen tagit del av framgår inte hur olika vägval för hanteringen av schaktmassor kommer att belysas i den strategiska miljöbedömningen.

2 Avfallsplan för Nacka kommun

2.1 Avfallsplanens syfte

Syftet med avfallsplanen är att nackaborna, företagare, verksamheter och kommunen själva ska verka för att minska och förebygga avfall och nedskräpning och minska avfallets miljöpåverkan. Syftet är vidare att den ska:

- utgöra ett gemensamt styrdokument för kommunens arbete inom avfallsområdet
- ange mål och åtgärder inom avfallsområdet för att bidra till att kommunen uppfyller lokala, nationella och internationella mål

2.2 Avfallsplanens innehåll

Nacka kommuns avfallsplan innehåller följande fyra huvudmål med delmål. För alla målen gäller att de ska vara uppnådda senast år 2026 om inte annat anges.

Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs

1.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 procent per invånare¹

1.2 Grovavfall från hushåll har minskat med 20 procent per invånare

1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 procent per heltidsanställd²

Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

2.1 Nackaborna är nöjda med avfallshanteringen och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna

2.2 Alla hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar

2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i fullständigt källsorterade fraktioner i alla nya bostäder

2.4 Stationär sopsug ska prövas och möjliggöras i stadsbyggnadsprojekt

Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering

3.1 Minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger återvinns biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara

3.2 Minst 40 procent av grovavfall materialåtervinns

3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 procent

3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall

3.5 Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska miljöpåverkan och transporter

3.6 Alla kommunala avfallstransporter drivs med förnyelsebara bränslen

---

¹ Basår 2015. Se Avfall Sveriges 25/25-mål som innebär att den totala mängden mat- och restavfall ska minska med 25 procent per person till 2025, jämfört med 2015.

² Basår 2021. Uppgifter om avfallsmängder från kommunalt finansierade verksamheter tas fram under 2021

3.7 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten

Mål 4 Minskad nedskräpning

4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 procent

4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar

Avfallsplanen innehåller 49 åtgärder som skulle behöva genomföras för att målen ska kunna uppnås. Ur miljösynpunkt bedöms följande åtgärder vara viktigast:

- Arbeta med riktlinjer/goda tips för minskning av matsvinn för förskolor, skolor och äldreboenden, genom till exempel kunskapsdelning, workshops och mätning.
- Ta hänsyn till förebyggande av avfall vid inköp. Ta fram krav/riktlinjer angående avfallsförebyggande vid inköp samt återbruk i kommunens verksamheter.
- Samarbeta med andra aktörer som arbetar med återanvändning och cirkulära affärsmodeller, butiker och restauranger för minskat matsvinn, tillståndspliktigt insamlingssystem för förpackningar och tidningar samt textilinsamling.
- Information/ kommunikation till hushållen om minskade avfallsmängder, minskning av matsvinn, matavfallsinsamling och ökad matavfallsinsamling, farligt avfall, nedskräpning, miljönyttan att sortera avfall samt hur mycket som återvinns och återanvänds.
- Ny kretsloppscentral/förlängning av Boo kretsloppscentral, möjliggöra avlämning av grovavfall i valfri kommun samt optimera tillgänglighet till mobil kretsloppscentral.
- Utredda komplement till befintliga insamlingssystem och behov av förbättrad service för insamling av farligt avfall.
- I stadsbyggnadsprojekt ska avfallshantering vara med tidigt i processen och plats för insamling av alla avfallsfraktioner ska finnas vid ny bebyggelse
- Arbeta strategiskt för lokal hantering av massor. Kontrollera och följ upp att kraven på avfallshantering i byggtreprenaderna efterlevs inom projekten. Utredda återanvändning av byggmaterial.
- Vid tillsyn ställa krav på avfallsförbyggande samt tillsyn av nedlagda deponier.
- Ökade städinsatser.

2.3 Avfallsplanens förhållande till andra planer och program

Vid utformning av mål och åtgärder har hänsyn tagits till Nacka kommuns miljöprogram, översiktsplanen och strategin för kommunala planer och styrdokument. Både översiktsplanen och strategin anger att det ska finnas möjligheter till matavfallsinsamling och miljöprogrammet har en specifik indikator om andel matavfall till biologisk behandling. Miljöprogrammet har ytterligare en indikator om avfall. Den anger mängden farligt avfall som slängs i soppåsen. Både översiktsplanen och strategin för stadsutveckling anger att insamlingen av avfall behöver utvecklas så att de nationella och lokala målen kan uppfyllas.

3 Metod för miljöbedömning av avfallsplanen

3.1 Bedömningsgrunder och avgränsningar

Syftet med kommunala och regionala avfallsplaner är att främja hållbar utveckling. Föreliggande avfallsplan bidrar i huvudsak till positiv miljöpåverkan. Åtgärder i planen syftar till att främja hushållningen med naturresurser genom ökade möjligheter till materialåtervinning, återanvändning och förebyggande avfall samt avfallsminimering.

Miljöaspekter och huvudområde

I denna MKB fokuseras redovisningen på de mest väsentliga miljöaspekterna och miljöeffekterna av dessa, se nedan. Dessa miljöaspekter är de aktiviteter eller tjänster inom avfallshanteringen som rör avfallsplanen och som väsentligen kan påverka miljön. I MKB:n har även hänsyn tagits till kumulativa effekter där det bedömts relevant. Tyngdpunkten i MKB:n ligger på de avfallsfrågor där Nacka kommun har rådighet över hanteringen och behandlingen av avfallet.

I miljöbalkens 6 kap. 2 § anges de miljöaspekter som ska beaktas vid framtagande av en strategisk MKB. Av dessa bedöms följande miljöaspekter, och därmed miljöeffekterna, vara väsentliga eller eventuellt kunna vara väsentliga för genomförande av avfallsplanen:

- Människors hälsa; här behandlas främst åtgärder för att säkra hanteringen av farligt avfall, minskad nedskräpning samt insamlingens påverkan genom buller
- Materiella tillgångar och resurshushållning; här behandlas främst åtgärder för att minska mängden avfall samt öka återanvändning och återvinning, exempelvis genom förebyggande av avfall, kommunens arbete för att förändra rutiner vid upphandlingar och inköp, återbruk och bättre sortering
- Bebyggelse och kulturmiljö; här behandlas främst om- och tillbyggnationer på grund av ändrade insamlingsystem eller liknande, på en mycket övergripande nivå
- Luft- och klimatfaktorer; här behandlas främst utsläpp från transporter, möjligheter att använda biogas för att ersätta fossila bränslen samt miljönytta ur klimatsynpunkt med återvinning av avfall
- Mark och vatten; här behandlas främst nedlagda deponier

Enligt 6 kap. 7 § miljöbalken är det planens genomförande som ska miljöbedömas, alltså det som kommer genomföras för att nå avfallsplanens mål och målnivåer.

Påverkan beskrivs övergripande utifrån vad som har bedömts rimligt med hänsyn till planens innehåll och detaljeringsgrad och den kunskap som finns tillgänglig. Det görs ingen djupgående beräkning av konsekvenser, som det exempelvis görs i en livscykelanalys (LCA).

Miljöpåverkan från de anläggningar i drift som finns inom kommunerna beskrivs inte i detalj utan detta hanteras inom ramen för tillståndsprövning/anmälningsärende och tillsyn för dessa anläggningar.

Geografisk och tidsmässig avgränsning

MKB:n fokuserar på den lokala påverkan i Nacka kommun. Avfallshanteringen är dock inte enbart lokal. Transporter till anläggningar utanför Nacka kommun förekommer i stor utsträckning. Dessa transporters miljöpåverkan bedöms dock endast generellt.

Miljöpåverkan som kan antas uppstå till följd av behandling av avfall vid behandlingsanläggningar i andra kommuner eller länder hanteras i tillståndsansökan till dessa anläggningar och berörs inte här.

Bedömningen görs i huvudsak av genomförandet av planen fram till det år som ges av tidsperspektivet för de mål som formulerats i avfallsplanen.

Klimatanpassning

Även om arbetet med att minska klimatförändringarna fortsätter bör anpassning i samhället göras för att kunna hantera de klimatförändringar som redan har skapats och som kan komma att ske. I arbetet med framtagande av avfallsplanen för Nacka samt därtill tillhörande MKB har följande klimateffekter identifierats som kan komma att innebära problem för avfallshanteringen:

- Problem med förändrad infrastruktur på grund av stigande havsnivåer och erosion.
- Problem med vägar (bärighet) på grund av förändrade vattenförhållanden (exempelvis översvämningar, skred med mera).
- Problem med nedlagda deponier på grund av förändrade vattenförhållanden (framförallt markvattenförhållanden) som kan medföra exempelvis sättningar eller förorening av grundvatten.
- Problem med lukt, mögel och skadedjur på grund av högre temperaturer och även värmeböljor.
- Problem med invasiva arter. Vissa invasiva arter gynnas av högre temperaturer och fuktigare klimat.

I arbetet med genomförande av avfallsplanen bör hänsyn tas till ovanstående klimateffekter.

Svårigheter i samband med MKB

Avfallsplanen är ett strategiskt dokument, i jämförelse med exempelvis en detaljplan som är en fysisk plan. Utfallet av genomförande av planen är därför svårare att kvantifiera och bedöma i jämförelse med exempelvis fysiska åtgärder i en detaljplan.

I ett längre perspektiv krävs genomgripande förändringar av samhällets produktions- och konsumtionsmönster, vilket troligtvis inte kan ske under de år som avfallsplanen gäller. Avfallsplanen är ett viktigt steg på vägen för att på längre sikt kunna uppfylla globala och nationella miljömål, och andra mål som har en koppling till avfallsminimering och avfallshantering.

3.2 Alternativ

Enligt 6 kap. 11 § miljöbalken, ska uppgifter om miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen eller programmet inte genomförs, anges i MKB:n.

Nollalternativet, om avfallsplanen inte genomförs

Nollalternativet avser en situation som kan uppstå om föreslagen plan inte beslutas och inte genomförs. Om inte förslaget till ny avfallsplan antas skulle Nacka kommuns tidigare avfallsplan, "Avfallsplan 2020", som antogs i kommunfullmäktige 11 november 2013 kvarstå och fortsätta gälla.

Nästän samtliga mål som anges i den tidigare planen har målår 2020 eller tidigare och behöver uppdateras. Det kan konstateras att med nollalternativet skulle ett viktigt verktyg saknas för att fortsätta arbeta för minskade avfallsmängder och ökad återvinning av avfall och flera av de positiva effekter som beskrivs skulle riskera att utebli eller försenas. Enligt avfallsförordningen ska kommunala avfallsplaner ses över minst vart fjärde år och vid behov revideras. Nollalternativet innebär därmed att föregående avfallsplan inte skulle uppfylla nu gällande lagstiftning och är således ej ett relevant alternativ.

Eventuella alternativa upplägg

I arbetet med att ta fram avfallsplanen för Nacka har följande alternativa upplägg diskuterats.

- Öka de fyra fokusområdena till sex. Minska matsvinnet och Nöjd kund och god arbetsmiljö är egna områden i detta förslag. Det skulle lyfta dessa områden extra. Samtidigt är matsvinn en tydlig del av avfallsförebyggande och det finns fördelar med att samla alla avfallsförebyggande åtgärder under samma målområde då åtgärderna är likartade. Genom att slå ihop nöjd kund med tillgänglig insamling blir det tydligt att det behöver finnas utrymmen och platser för avfallsinsamling för att kunna erbjuda en väl fungerande insamling av avfall i olika fraktioner.
- Ambitionsnivån för att förebygga avfallets farlighet. Kommunen har arbetat att minska avfallets farlighet bland annat inom projektet Giftfri förskola. Bedömningen är att frågan om att minska innehållet av farliga ämnen bland annat vid inköp genomförs genom andra planer och styrdokument i Nacka.
- Ambitionsnivån avseende samverkan med företag och näringslivet. Nacka kommun samverkar aktivt med näringslivet. Det finns en näringslivsstrategi och näringslivsråd. Hållbar utveckling har varit teman vid träffar med näringslivet. Inom detta område finns en utvecklingspotential. Fokus i nuvarande plan är dock att de kommunalt finansierade verksamheterna ska utveckla sitt arbete med avfallsförebyggande och sortering av avfall.

3.3 Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt bindande styrmedel i miljöbalken som används för att förebygga eller åtgärda miljöproblem. Det finns miljökvalitetsnormer för:

- Fisk- och musselvatten (normer för gräns och riktvärden)
- Vatten (normer för statusklassificering)
- Omgivningsbuller (målsättningsnormer gällande kartläggning och rapportering av bullerkällor)
- Utomhusluft (normer för halter)

Miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsmål beaktas i planen genom att planen som helhet syftar till att främja hållbar utveckling och att de åtgärder som respektive kommun väljer att göra, ska genomföras med syfte att främja en god miljö och människors hälsa.

Miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten bestäms i förordning SFS 2001:554. Genomförandet av avfallsplan bedöms inte bidra till att miljö kvalitetsnormen för fisk och musselvatten överskrids.

Miljö kvalitetsnormer för vatten (SFS 2004:660) bedöms ej överskridas till följd av planens genomförande.

Miljö kvalitetsnormer för omgivningsbuller (SFS 2004:675) omfattar kartläggning och åtgärdsprogram för större kommuner och vägar för kommuner med över 100 000 invånare. Eftersom Nacka kommun har mer än 100 000 invånare (ca 105 000 invånare i november 2019) omfattas kommunen av dessa miljö kvalitetsnormer. Genomförandet av avfallsplanen kan i viss mån påverka buller från transporter med tunga fordon. Avfallsverksamheten ska ta hänsyn till de områden eller platser som är mest utsatta för buller samt i övrigt ta hänsyn till det åtgärdsprogram mot buller som finns. Genomförandet av avfallsplanen bedöms inte i någon betydande omfattning bidra till att miljö kvalitetsnormen för omgivningsbuller överskrids.

Kraven på luftkvalitet i utomhusluft bestäms i ”Luftkvalitetsförordningen” SFS 2010:477. Genomförandet av avfallsplanen bedöms inte bidra till att miljö kvalitetsnormen för luft överskrids.

3.4 Globala mål för hållbar utveckling

I september 2015 antog FN:s generalförsamling 17 globala mål för hållbar utveckling, den så kallade Agenda 2030³. Dessa globala mål ska genomföras i FN:s samtliga medlemsländer, däribland Sverige. Vid framtagande av nya nationella mål kommer hänsyn tas till de globala målen, men det bedöms inte innebära behov av någon drastisk förändring av inriktningen på de nationella mål som finns i Sverige och som berör avfallshanteringen. I bilaga 3 till avfallsplanen anges därför de mål på både nationell- och EU-nivå som berör avfallshanteringen och som bedöms vara relevanta för Nackas avfallsplan.

3.5 Miljömål inom EU

Styrmedel och åtgärder på avfallsområdet utvecklas idag i många fall gemensamt inom EU. Målsättningar och strategier på övergripande europeisk nivå är av stor betydelse eftersom det finns direkta kopplingar till den svenska miljöpolitiken. I maj 2018 beslutades om en revidering av EU:s avfallslagstiftning. Ändringarna ska främja en mer cirkulär ekonomi genom minskade avfallsmängder, ökad återanvändning, ökad återvinning samt förbättrad avfallshantering. Bindande återvinningsmål avseende kommunalt avfall och förpackningar som ska uppnås till år 2025, år 2030 och år 2035 ingår i beslutet. Farligt hushållsavfall ska samlas in separat senast 2022, biologiskt avfall senast 2023 och textil senast 2025.

---

³ www.globalamalen.se

3.6 Miljökvalitetsmål

Riksdagen har antagit 16 nationella miljökvalitetsmål. Miljöpåverkan från avfallshanteringen berör främst miljökvalitetsmålen:

- God bebyggd miljö
- Begränsad klimatpåverkan
- Giftfri miljö

Förutom dessa är följande miljökvalitetsmål prioriterade i Stockholms län:

- Frisk luft
- Ingen övergödning
- Ett rikt växt- och djurliv

Länsstyrelsen gör i avgränsningssamrådet bedömningen att även miljökvalitetsmålet ”Grundvatten av god kvalitet” bör belysas i MKB. Uppfyllelse av miljökvalitetsmålen som en följd av kommunernas avfallsplaner finns redovisat i kapitel o.

3.7 Nationella etappmål

Inom avfallsområdet finns följande nationella etappmål:

- **Bygg- och rivningsavfall**
Förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat återvinning av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall, med undantag av jord och sten, ska årligen fram till **2025** uppgå till minst 70 viktprocent.
- **Matavfall**
Senast **2023** ska minst 75 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring och biogas tas tillvara.
- **Öka andelen kommunalt avfall som materialåtervinns och förbereds för återanvändning**
Senast **2025** ska förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall ha ökat till minst 55 viktprocent, **2030** till minst 60 viktprocent och **2035** ha ökat till minst 65 viktprocent.
- **Minskat matsvinn**
Det sammantagna livsmedelsavfallet ska minska med minst 20 viktprocent per capita från 2020 till **2025**.

Dessutom finns följande nationella etappmål om cirkulär ekonomi:

- **Öka andelen av livsmedelsproduktionen som når butik och konsument**
Ökad andel av livsmedelsproduktionen ska nå butik och konsument år **2025**.
- **Återanvändning av förpackningar**
Av de förpackningar som släpps ut på marknaden i Sverige för första gången ska andelen som är återanvändbara öka med minst 20 procent från år 2022 till år **2026** och med minst 30 procent från år 2022 till år **2030**.
-

3.8 Nationell avfallsplan

I den nationella avfallsplanen och avfallsförebyggande programmet för 2018-2023 ”Att göra mer med mindre” konstateras att Sverige behöver öka takten i omställningen mot cirkulär

ekonomi. Prioriterade områden att arbeta med är bygg- och rivningsavfall, matavfall, elektronikavfall, textilier, plast samt nedskräpning.

3.9 Uppfyllelse av miljökvalitetsmål

De föreslagna etappmålen till miljökvalitetsmålen, den nationella avfallsplanen och EU:s avfallsmål har varit vägledande i processen att formulera mål i avfallsplanen. Nedan sammanfattas avfallsplanens påverkan på de mest relevanta miljökvalitetsmålen. Målen och åtgärderna i avfallsplanen kan bidra till flera av miljökvalitetsmålen. I sammanfattningen nedan anges de åtgärdsområden i avfallsplanen som särskilt bidrar till uppfyllelse av de olika miljökvalitetsmålen. Sammantaget bedöms de nationella målen påverkas i positiv riktning av avfallsplanens åtgärder mål om de genomförs.

Begränsad klimatpåverkan

Miljökvalitetsmålet ”Begränsad klimatpåverkan” beaktas särskilt genom mål och åtgärder för att minska avfallsmängderna och öka återbruk/ återanvändning/ återvinning och därmed främja en resurssnål livsstil.

Giftfri miljö

Miljökvalitetsmålet ”Giftfri miljö”, beaktas särskilt genom mål och åtgärder som syftar till att förbättra insamling av farligt avfall och genom minskad nedskräpning. Det beaktas även genom det särskilda delmålet om att minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna ska utredas och riskvärderas med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten.

God bebyggd miljö

Miljökvalitetsmålet ”God bebyggd miljö” beaktas särskilt genom mål och åtgärder för att minska nedskräpning och planera för en god avfallshantering samt minska avfallsmängderna och öka återvinningen.

Frisk luft och ingen övergödning

Miljökvalitetsmålen ”Frisk luft” och ”Ingen övergödning” beaktas genom mål och åtgärder för att minska transporter, bland annat med strategier för lokal hantering av schaktmassor samt att öka återbruk/ återanvändning/återvinning. Dessutom beaktas miljökvalitetsmålen genom avfallsplanens mål och åtgärder för att öka mängden matavfall som går till rötning, vilket genererar ökade mängder biogas som ersätter fossila bränslen och därmed minskar utsläpp av bland annat partiklar, eftersom biogasbilar släpper ut mindre mängder partiklar än exempelvis dieselbilar.

Ett rikt växt- och djurliv

Miljökvalitetsmålet ”Ett rikt växt- och djurliv” beaktas genom arbetet med att ta fram strategier för att hantera återvunna schaktmassor och därmed inte behöva ta schaktmassor från jungfruliga platser.

Grundvatten av god kvalitet

Miljökvalitetsmålet ”Grundvatten av god kvalitet” beaktas genom arbetet med återvinning av schaktmassor samt det arbete som kommer att genomföras med nedlagda deponier.

4 Betydande miljöpåverkan

Här bedöms hur genomförandet av avfallsplanen påverkar miljön (miljöeffekterna) och de nationella miljömålen utifrån de föreslagna väsentliga miljöaspekterna för avfallshanteringen. Varje enskilt delmål och åtgärd kommenteras inte. Bedömningen görs utifrån hur delmål inom respektive område sammantaget påverkar miljön och de nationella målen.

4.1 Människors hälsa

Här behandlas främst arbete för att säkra hanteringen av farligt avfall, minskad nedskräpning samt insamlingens påverkan genom buller. Konsekvenser för människors hälsa till följd av negativ påverkan på luftkvalitet anges i kapitel 6. Avfallshanteringen ger även upphov till utsläpp till mark och vatten, vilket kan ge effekt på människors hälsa om det sker exponering av farliga ämnen. Hur avfallsplanen påverkar utsläpp till mark och vatten behandlas i kapitel 6.

Nuläge och förutsättningar

Farligt avfall innehåller ämnen som kan vara skadliga för människor och miljön. Om farligt avfall inte hanteras på ett säkert sätt finns risk för direkt eller diffus spridning av skadliga ämnen och risk för att människor påverkas negativt. Därför är en av avfallshanteringens viktigaste uppgifter att skapa förutsättningar för en säker hantering av farligt avfall.

Nedskräpning på offentliga platser upplevs idag vara ett problem i många kommuner och har därför lyfts fram i den nationella avfallsplanen och i föreskrifterna om kommunal avfallsplanering. En skräpig offentlig miljö kan bidra till upplevelse av otrygga⁴ miljöer. Risken för mindre brott såsom klotter och skadegörelse kan därmed också öka. Nedskräpning kan även bidra till diffus spridning av farliga ämnen.

Buller uppstår från avfallshantering i insamlingsledet på flera sätt, exempelvis från både insamlingsfordon och hantering av behållare. Bullret är i dessa fall dock kortvarigt. Buller kan generellt sett ge upphov till störning av människors hälsa genom stress och störd sömn, vilket i sin tur kan leda till irritation, trötthet, högt blodtryck och hjärt- och kärlsjukdomar. Det nationella miljökvalitetsmålet "God bebyggd miljö" innefattar att störningar från trafikbuller ska minska.

Negativ miljöpåverkan

Negativ påverkan bedöms kunna uppstå på människors hälsa exempelvis genom ökade bullernivåer och luftföroreningar orsakade av avfallstransporter vid insamlingsplatser och på vägnät.

Omfattningen av den negativa miljöpåverkan vid genomförande av föreslagen avfallsplan bedöms som liten. Inga av de tänkbara åtgärderna bedöms påverka bullernivåerna i någon betydande omfattning och transporterna kommer inte att öka i betydande omfattning.

---

⁴ Stiftelsen Håll Sverige Rent, www.hsr.se

Positiv miljöpåverkan

Flera åtgärder i avfallsplanen handlar om farligt avfall. Om exempelvis informationsinsatser eller förbättrad service avseende farligt avfall genomförs och dessa medför förändrade beteendemönster kan detta i sin tur medföra minskade mängder farligt avfall i restavfallet.

Positiv påverkan bedöms kunna uppstå på människors hälsa genom exempelvis minskad nedskräpning i kommunen. Minskad nedskräpning bidrar till positiv upplevelse vid vistelse i kustnära områden samt på stränder och andra områden, som är viktiga ur rekreationssynpunkt för turister och andra besökande. Det bidrar även till upplevelse av ökad trygghet.

Om aviserat aktivt arbete, med långsiktigt strategiskt arbete med bland annat kommunikationsinsatser och andra åtgärder, genomförs kan detta medföra minskad nedskräpning.

Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan eller öka positiv påverkan

För att minska risken för negativ påverkan på människors hälsa vid genomförande av planen bör det bland annat säkerställas att inga gifter som borde ha fasats ut ur kretsloppet återförs i produkter som återanvänds/återbrukas.

4.2 Materiella tillgångar och resurshushållning

Materiella resurser omfattar hållbar konsumtion, återanvändning och materialåtervinning. Här behandlas främst:

- återbruk och avfallsförebyggande arbete
- utveckling av insamling av matavfall, förpackningar, returpapper och grovavfall
- förbättrad hantering av schaktmassor

Nuläge och förutsättningar

I Nacka samlas matavfall in i ett system med separata kärl och papperspåsar.

Genom att matavfallet som samlas in går till rötning produceras biogas och biogödsel. Biogasen kan användas som fordonsbränsle och ersätter därmed fossilt bränsle, se kapitel 6 om påverkan på luft, där även minskad klimatpåverkan kopplat till minskat matsvinn tas upp. I röttningsprocessen bildas biogödsel som används som gödningsmedel. Biogödsel ersätter användning av en ändlig resurs i form av fosforgödselmedel.

Under år 2019 samlades ca 50 kg förpackningar och returpapper⁵ per invånare in för återvinning, vilket är lägre än genomsnittet nationellt.

Kommunen är en viktig aktör när det gäller att minska miljöpåverkan genom att ställa miljökrav i upphandlingar och inköp.

Negativ miljöpåverkan

Föreliggande avfallsplan bedöms inte innebära någon negativ miljöpåverkan på materiella tillgångar och resurshushållning.

---

⁵ Källa FTI, Förpacknings- och tidningsinsamlingen.

Positiv miljöpåverkan

Positiv påverkan på materiella resurser kan uppstå om mängden avfall totalt sett minskar eller om mängden avfall till återanvändning/återbruk samt återvinning ökar.

Arbetet med att underlätta återanvändning/ återbruk och återvinning kommer, under förutsättning att det genomförs, att ha en positiv inverkan då återanvändning och återvinning förhoppningsvis kommer att öka.

Om föreslaget arbete med förbättring av kommunens eget arbete med förebyggande, återbruk och sortering av avfall inom de kommunala verksamheterna genomförs kan Nacka kommun vara en förebild och gå före i arbetet för att utveckla en mer cirkulär ekonomi. I detta arbete är det viktigt att utveckla rutiner och kunskap om miljökrav i upphandlingar och inköp.

Om återanvändning och återvinning av material ökar, så kan behovet av att ta ut jungfruligt material från jordens ändliga resurser minska. Det är alltid mer resurseffektivt att använda ett material flera gånger än att förbränna det och tillverka nya produkter av jungfruligt material (se även kap 0).

Omfattningen av de positiva miljökonsekvenserna beror på i vilken omfattning människors beteenden förändras. Beteendeförändringar tar tid, men på lång sikt bedöms de positiva miljökonsekvenserna kunna bli stora.

Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan eller öka positiv påverkan

I avfallsplanen lyfts bland annat arbete med tillsyn. Erfarenhetsmässigt brukar det ofta föreligga svårigheter för kommunernas tillsynsmyndighet att prioritera frågor om sortering. Om målen och åtgärderna ska uppnås/ genomföras behöver dessa frågor prioriteras högre hos tillsynsmyndigheten och resurser kan behöva tillföras i form av exempelvis utbildning och rutiner.

Arbete med att införa källsortering i kommunens verksamheter har inletts men inte genomförts fullt ut i alla delar. Orsaken till de svårigheter som kan finnas med införandet behöver identifieras och åtgärdas för att källsorteringen ska kunna införas i samtliga kommunala verksamheter. Till detta arbete behövs resurser för exempelvis inventering. Alla kommunens verksamheter har ett ansvar för att sortera avfallet och vara förebilder för kommuninvånarna.

Resurser och kunskap behöver tillföras arbetet med offentliga upphandlingar för att kunna genomföra upphandlingar med krav som leder till återanvändning, återvinning och förebyggande av avfall. Arbetet med offentliga upphandlingar är ett viktigt verktyg för att nå större resurshushållning.

Det behöver säkerställas att de insamlade, sorterade, materialen uppfyller de krav som återvinningsindustrin ställer för att återvinna materialen till ny råvara. Detta bör bevakas bland annat i arbetet med att öka återbruk och återvinning av bygg- och rivningsavfall i kommunala verksamheter.

4.3 Bebyggelse och kulturmiljö

Här behandlas främst om- och tillbyggnationer på grund av ändrade insamlingssystem eller liknande, och hur dessa påverkar bebyggelse och kulturmiljö.

Nuläge och förutsättningar

Nacka kommun består av några större tätorter som exempelvis Sickla, Älta och Saltsjöbaden. Huvuddelen av befolkningen bor i tätorterna.

Negativ miljöpåverkan

Föreliggande avfallsplan bedöms inte innebära någon betydande negativ miljöpåverkan på bebyggelse och kulturmiljö. Ökad fastighetsnära insamling av matavfall, förpackningar och tidningar, kan dock medföra risk för ökad konflikt mellan olika behov och önskemål för användning av yta i och nära bostäder.

Positiv miljöpåverkan

Om planerade förbättringar genomförs, avseende att tidigt i planprocessen planera för avfallshantering, kan detta medföra positiv miljöpåverkan eftersom efterkonstruktioner ofta blir svårare och dyrare att genomföra.

Föreliggande avfallsplan bedöms i övrigt inte innebära någon ytterligare positiv miljöpåverkan på bebyggelse och kulturmiljö.

Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan eller öka positiv påverkan

Inga ytterligare åtgärder föreslås.

4.4 Luft- och klimatfaktorer

Luft- och klimatfaktorer omfattar de växthusgaser som bidrar till den globala uppvärmningen och övriga luftföroreningar som är farliga för människa och miljö. Här behandlas främst minskad mängd avfall, återvinning av avfall samt transporterens påverkan.

Nuläge och förutsättningar

Att slänga fungerande varor eller mat som skulle kunnat ätas upp är slöseri med råvaror och material och har gett upphov till onödiga utsläpp av växthusgaser. Att förbränna avfall istället för att materialåtervinna ger också upphov till onödiga utsläpp av växthusgaser.

Transporter av avfall ger också upphov till utsläpp av växthusgaser, men även andra föroreningar såsom kväveoxider, koldioxid och partiklar till luft. Avfallshantering är beroende av transporter, främst med tyngre fordon för insamling av avfall och transporter till behandlingsanläggningar, men även av privatpersoners personbilstransporter för avlämning av avfall vid återvinningsstationer och återvinningscentraler. Det är dock bara en mycket liten del av utsläppen av klimatpåverkande gaser inom Nacka kommun som kommer från transport av avfall.

I Nacka kommun finns det tre stycken fasta kretsloppscentraler och en mobil, för att göra det lätt för kommuninvånare att lämna avfall till återanvändning och till återvinning.

Exploatering i regionen ger upphov till stora mängder jord- och schaktmassor som ofta transporteras långa sträckor för att det inte finns plats att mellanlagra massorna lokalt i väntan på att de kan användas i andra byggprojekt. För perioden 2020-2030 rör det sig om cirka 7 miljoner ton jord- och bergmassor⁶ som behöver komma att tas omhand.

---

⁶ Redovisning Ecoloop om Samordnad masshantering Nacka Slutmöte 21 maj 2019

Negativ miljöpåverkan

Negativ miljöpåverkan bedöms kunna uppstå på luftkvalitet och klimat. Detta bedöms kunna uppstå om mängden transporter ökar när avfall delas in i fler fraktioner som ska transporteras till olika platser för återvinning.

Miljöeffekterna av ökade transporter är ökat utsläpp av främst kväveoxider, koldioxid och partiklar till luft, vilket påverkar luftkvalitet och klimat negativt. Konsekvenser på människans hälsa kan bli exempelvis att fler får nedsättning av lungfunktion och cancer⁷. Konsekvenserna på miljön kan bli förhöjd temperatur och förändrat klimat. Miljökonsekvensernas omfattning bedöms dock som små med hänsyn till avfallshanteringens ringa andel av transportsektorns utsläpp av föroreningar.

Från de nedlagda deponier som finns i Nacka kommun avgår deponigas i olika grad beroende på vad som har deponerats. Deponigas innehåller bland annat metangas, som är en klimatpåverkande gas. Metangas är en kraftigare klimatpåverkande gas än koldioxid och det är viktigt att säkerställa att det inte sker betydande läckage till luft.

Positiv miljöpåverkan

Positiv miljöpåverkan bedöms kunna uppstå på luftkvalitet och klimatfaktorer. Detta bedöms uppstå främst på grund av arbetet med åtgärder för att uppnå de mål som handlar om att förebygga avfall och öka materialåtervinningen. Miljöeffekterna av att öka mängden produkter och material som kan återanvändas respektive återvinnas, är minskade utsläpp till luft i hela produktionskedjan - från utvinning till tillverkning och distribution av varor samt vid behandling av avfallet.

I rapporten ”Klimatpåverkan från olika avfallsfraktioner”⁸ finns uppgifter om hur stor klimatpåverkan är från olika avfallsfraktioner om avfallet förebyggs, materialåtervinnas eller energiåtervinnas. Textil och elavfall är de avfallsfraktioner som ger de högsta koldioxidbesparingarna. Ett kilo undvikt elavfall genererar i genomsnitt en besparing på 40 kg CO₂e vilket motsvarar 300 km körning med en genomsnittlig personbil. Förebyggande av 1 kg textilavfall (vid minskad konsumtion) sparar cirka 25 kg CO₂e eller 200 km bilkörning.

Genom att använda dessa klimatfaktorer har beräkningar gjorts av hur mycket utsläppen av koldioxid kommer att minska vid uppfyllelse av fyra av delmålen om att förebygga avfall och öka materialåtervinningen, se tabell 1. Beräkningarna baseras på prognosen att befolkningen i Nacka kommer öka från 105 189 år 2019 till 123 219 år 2026.

---

⁷ Lunds Universitet, Medicinska fakulteten 2017, “Fine and ultrafine particle exposure: Health effects and biomarkers”, ISBN 978-91-7619-386-0. Det har visats samband mellan exponering för partiklar, särskilt mycket små partiklar till sjukdomar i luftvägarna, astma, kronisk bronkit och cancer.

⁸ ” Rapport 2019:19. Avfall Sverige

Tabell I: Uppskattad minskning av CO₂-utsläpp vid uppfyllande av delmål om avfallsförebyggande och materialåtervinning

Delmål	Utgångsläge för basåret	Målnivå (2026)	Minskat CO ₂ när målet är uppnått 2026 (ton CO ₂)
1.1 Mat- och restavfall har minskat med 25 % per invånare jämfört med 2015	217 kg mat- och restavfall per person (2015)	163 kg mat- och restavfall per person	7 400 ⁹
1.2 Grovavfall ¹⁰ har minskat med 20 % per invånare jämfört med 2019	141 kg grovavfall per person (2019)	113 kg grovavfall per person	12 500 ¹¹
3.1 Minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger återvinns biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara	23 % (2019)	50 %	260 ¹²
3.2 Minst 40 procent av grovavfallet materialåtervinns	25 % (2019)	40 %	1 280 ¹³

För delmålet om att minska avfallet i de kommunalt finansierade verksamheterna saknas sammanställda uppgifter om hur mycket avfall som genereras idag. Det finns dock uppskattningar om mängden matsvinn i den kommunala produktionen. **En halvering av detta matsvinn skulle minska utsläppen från livsmedelsproduktionen med ca 330 ton per år.** Andra avfallsförebyggande åtgärder i de kommunalt finansierade

⁹ Minskning av avfallet med 54 kg per person och år. Den minskade mängden antas utgöras av att 12 kg matavfall och 4 kg returpapper samt av utsortering av 26 kg plastförpackningar och 12 kg pappersförpackningar.

Klimatfaktorer: 2,2 kg CO₂ per förebyggt kg matavfall, 1,1 kg per förebyggt kg returpapper, 0,6 kg CO₂ per kg materialåtervunna plastförpackningar, 0,2 kg CO₂ per kg materialåtervunna pappersförpackningar

¹⁰ Exkl elavfall och batterier

¹¹ 14 olika klimatfaktorer har använts beroende på typ av grovavfall; well, metall, plast, textil, elavfall etc. Uppgifter om sammansättning av grovavfall från Avfall Web, uppgifter om Nacka kommun.

¹² Hänsyn har tagits till att mängden matavfall under perioden behöver minska med 20 % per person för att det nationella etappmålet ska nås, samt att delmålet att minska mat- och restavfall med 25 % ska nås. Det ger att mängden insamlat matavfall behöver öka från 25 kg till 43 kg per person. Klimatfaktor: 0,1 kg CO₂ per kg rotat matavfall jämfört med förbränning.

¹³ Hänsyn har tagits till att mängden grovavfall under perioden behöver minska för att nå delmålet att minska mängden grovavfall per person med 20 %. Den ökade materialåtervinningen utgörs av ökad materialåtervinning av wellpapp (300 ton), plast (100 ton), returträ (1200 ton) och trädgårdsavfall (1300 ton) till biokol. Klimatfaktorer för materialåtervinning istället för förbränning: wellpapp 0,3 kg CO₂ per kg wellpapp, 0,6 kg CO₂ per kg kommunplast 0,4 kg CO₂ per kg returträ. Klimatnytta av biokolsframställning 0,5 kg CO₂ per kg trädgårdsavfall (ris/grenar), personlig uppgift Jonas Dahllöf, Stockholm Vatten

verksamheter handlar om att minska mängden engångsmaterial och öka återanvändningen vilket också kommer leda till minskade utsläpp av växthusgaser.

En annan effekt av rötning av matavfall är att om den biogas som uppkommer används som fordonsgas kommer dessutom partikelutsläppen att minska eftersom biogasbilar släpper ut mindre partiklar än exempelvis dieslbilar.

Om en större del av de jord- och schaktmassor som idag transporteras mellan olika kommuner för mellanlagring, skulle kunna hanteras lokalt skulle mängden tung trafik i Stockholmsregionen kunna minska, vilket skulle medföra minskade utsläpp och minskad trängsel på de ofta hårt belastade trafiklederna i regionen. För perioden 2020-2030 rör det sig om cirka 7 miljoner ton jord- och bergmassor som behöver komma att tas omhand. Om dessa massor kan hanteras lokalt skulle det kunna minska utsläppen av koldioxid med 8 000 ton under denna period.¹⁴ Det ger en årlig minskning på **800 ton CO₂ per år till följd av lokal hantering av massor.**

Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan eller öka positiv påverkan

De viktigaste åtgärderna för att säkerställa att de beskrivna positiva effekterna uppstår, eller till och med blir större, är att säkerställa att de informationsåtgärder som föreslås i avfallsplanen omsätts i förändrade vanor och rutiner så att mängden avfall verkligen minskar och att mängden som materialåtervinns verkligen ökar. Här råder kommunen över ett flertal åtgärder inom sina egna verksamheter och kan påverka de upphandlingar som genomförs och de rutiner som tillämpas. Det är viktigt att kommunen föregår med gott exempel. Alla kommunens verksamheter har ett ansvar för att minska avfallet och att vara förebilder för kommuninvånarna.

För att uppnå de föreslagna målen, avseende framförallt förebyggande av avfall, kommer ytterligare åtgärder med största sannolikhet att bli nödvändiga. De åtgärder som föreslås i avfallsplanen är viktiga, men för att åstadkomma den stora förändring som målen visar på kommer ytterligare åtgärder för att förebygga avfall att behövas.

För att ytterligare minska negativ påverkan på luft och klimatfaktorer vid genomförande av planen föreslås bland annat att:

- Utsläpp från transporter kan eventuellt minskas genom fortsatt arbete med ruttplanering och fler gemensamma hämtställen
- Hantering av deponigas vid nedlagda deponier bör säkerställas.

4.5 Förorening och exploatering av mark och vatten

Här behandlas främst åtgärder vid nedlagda deponier men även till viss del kretsloppscentraler och andra avfallsanläggningar.

Nuläge och förutsättningar

Nedlagda deponier

Utsläpp till mark och vatten sker exempelvis i form av lakvatten från aktiva och nedlagda deponier. I Nacka kommun finns 21 identifierade nedlagda deponier. Av dessa 21 deponier är

---

¹⁴ Redovisning EcoLoop om Samordnad masshantering Nacka Slutmöte 21 maj 2019

18 riskklassade. De icke riskklassade deponierna har tillkommit på senare tid. 3 nedlagda deponier kommer att utredas helt eller delvis i samband med exploatering. I avfallsplanen ingår att minst två av de högst prioriterade deponierna ska utredas och riskvärderas.

Kretsloppscentraler och andra avfallsanläggningar

I Nacka kommun finns det idag tre stycken stationära kretsloppscentraler (Boo, Älta och Östervik) som drivs av kommunen. På kretsloppscentralerna kan hushållen lämna grovavfall, elektronik, vitvaror, farligt avfall och återbruk. Småföretag kan lämna vissa fraktioner som exempelvis bygg- och rivningsavfall.

Dessutom finns det en mobil kretsloppscentral som kommer till andra delar av kommunen (Orminge, Tollare, Ektorp, Kvarnholmen, Sickla och Jarlaberg) ca 5 gånger per år.

I regionen finns dessutom flera andra anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall.

Övriga utsläpp till mark och vatten till följd av avfallshantering

När avfall förbränns, vilket sker med en stor del av hushållsavfallet, uppstår olika sorters aska. En stor del av askan har använts till anläggningsändamål på deponier under många år. En annan typ av aska återvinns i Norge. För att undvika att aska måste deponeras är det extra viktigt att det hushållsavfall som skickas till förbränning inte innehåller farligt avfall. Det är också viktigt att mängden avfall som förbränns minskar genom att ta vara på sådant som kan återanvändas, materialåtervinnas eller behandlas biologiskt.

Utsläpp till mark och vatten kan även ske till följd av olyckor och spill vid hantering av farligt avfall.

Negativ miljöpåverkan

Risk för utsläpp till mark och vatten föreligger främst genom nedlagda deponier, som kan behöva åtgärdas i någon omfattning. Följden av läckage av miljöfarliga ämnen kan bli störningar i ekosystemet. För flera av de nedlagda deponierna behöver någon form av åtgärd eller ytterligare bedömning genomföras. Det bedöms därför finnas en risk för utsläpp till mark, och omfattningen av konsekvenserna beror på typ och omfattning av utsläppet.

Genomförandet av planen bedöms minska risken för utsläpp till mark och vatten om delmålet om deponier uppnås. Delmålet anger att minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten till år 2026.

Positiv miljöpåverkan

Genom att motverka en ökning av mängden avfall i samhället med hjälp av informationsarbete avseende förebyggande av avfall och ökad återanvändning, kan mängden material som utvinns ur jordskorpan på lång sikt minska och därmed även tillförseln av mängden giftiga ämnen till omgivande natur och miljö. Den positiva miljöpåverkan av ökad återanvändning och ökad materialåtervinning kan därför på sikt bli stor.

Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan eller öka positiv påverkan

Vid eventuella åtgärder av nedlagda deponier behöver hänsyn tas till följder av klimatförändringar som exempelvis ökad eller minskad vattenhalt i marken samt uppkomna mängder lakvatten.

4.6 Inbördes förhållande mellan ovanstående miljöaspekter

Miljöaspekterna ovan hänger tätt samman. En åtgärd kan påverka flera aspekter samtidigt, både positivt och negativt. Ett exempel på detta är att förbättrad sortering av avfall som bedöms bidra till positiv miljöpåverkan även skulle kunna bidra till negativ miljöpåverkan på ”Luft och klimatfaktorer” genom att mängden transporter kan komma att öka. Miljövinsten med förbättrad sortering av avfall är dock större än de negativa konsekvenserna av ökade transporter.

5 Sammanfattande bedömning

5.1 Betydande miljöpåverkan

De viktigaste åtgärderna för att säkerställa att de beskrivna positiva effekterna uppstår, eller till och med blir större, är att säkerställa att de utredningar och de informationsåtgärder som föreslås i avfallsplanen omsätts i förändrade vanor och rutiner så att mängden avfall verkligen minskar och att mängden som materialåtervinns verkligen ökar. Här råder kommunen över ett flertal åtgärder inom sina egna verksamheter och kan påverka de upphandlingar som genomförs och de rutiner som tillämpas. Det är viktigt att kommunen föregår med gott exempel. Alla kommunens verksamheter har ett ansvar för att minska avfallet och vara förebilder för kommuninvånarna.

5.2 Nationella miljömål

Åtgärderna i planen bedöms kunna bidra till möjligheterna att nå flera av de nationella miljö kvalitetsmålen. Åtgärder om att minska avfallsmängderna och öka återanvändningen, materialåtervinningen och hantera anläggningsmassor lokalt bidrar till målet ”Begränsad klimatpåverkan”. Åtgärder för att förbättra hanteringen av farligt avfall, minska nedskräpningen och kontroll av nedlagda deponier bidrar till målet ”Giftfri miljö”. För ”God bebyggd miljö” har åtgärder för att minska nedskräpning och planera för en god avfallshantering samt minska avfallsmängderna och öka återvinningen betydelse. Även miljö kvalitetsmålen, ”Frisk luft”, ”Ingen övergödning”, ”Ett rikt växt- och djurliv” samt ”Grundvatten av god kvalitet” bedöms påverkas positivt av genomförande av avfallsplanen.

5.3 Åtgärder mot negativ påverkan

Nedan beskrivs förslag att beakta vid genomförande av planens åtgärder för att motverka negativ miljöpåverkan eller optimera positiv miljöpåverkan:

- Det bör säkerställas att inga gifter som borde ha fasats ut ur kretsloppet återförs i produkter som återanvänds/återbrukas.
- Sorteringsfrågor behöver prioriteras högre hos tillsynsmyndigheten och resurser kan behöva tillföras i form av exempelvis utbildning och rutiner.
- Orsaken till de svårigheter som kan finnas med införande av källsortering i kommunens verksamheter behöver identifieras och åtgärdas för att källsorteringen ska kunna införas i samtliga kommunala verksamheter. Till detta arbete behövs resurser.
- Resurser och kunskap behöver tillföras arbetet med offentliga upphandlingar för att kunna genomföra upphandlingar med krav som leder till återanvändning, återvinning och förebyggande av avfall.
- Det behöver säkerställas att de insamlade, sorterade, materialen uppfyller de krav som återvinningsindustrin ställer för att återvinna materialen till ny råvara.
- Det behöver säkerställas att de informationsåtgärder som föreslås i avfallsplanen omsätts i förändrade vanor och rutiner så att mängden avfall verkligen minskar och att mängden som materialåtervinns verkligen ökar.
- Alla kommunens verksamheter har ett ansvar för att minska avfallet och vara förebilder för kommuninvånarna.
- För att uppnå de föreslagna målen avseende framförallt förebyggande av avfall kommer ytterligare åtgärder med största sannolikhet att bli nödvändiga.
- Utsläpp från transporter kan eventuellt minskas genom fortsatt arbete med ruttplanering och fler gemensamma hämtställen.
- Hantering av deponigas vid nedlagda deponier bör säkerställas om det är miljömässigt motiverat.
- Vid eventuella åtgärder av nedlagda deponier behöver hänsyn tas till följder av klimatförändringar som exempelvis ökad eller minskad vattenhalt i marken samt uppkomna mängder lakvatten.

5.4 bedömning

Sammanfattningsvis bedöms miljökonsekvenserna av genomförandet av föreslagen avfallsplan vara positiva. De negativa konsekvenserna av genomförandet av planen bedöms vara små och främst vara kopplade till risk för ökad mängd transporter av olika typer av avfall. Avfallsplanens inriktning ligger i linje med hållbar utveckling och ansluter till de nationella miljömålen.

6 Uppföljning

Nacka vatten och avfall ansvarar för att samordna arbetet med att genomföra och följa upp avfallsplanen, på uppdrag av Natur- och trafiknämnden. En avfallsplanegrupp kommer att bildas med utvalda nyckelpersoner för att stötta arbetet. Avfallsplanegruppen kommer att vara aktiv några gånger per år med uppföljning av mål och åtgärder och övrigt arbete med avfallsplanen. Nacka vatten och avfall är sammankallande för gruppen. Om behov skulle uppstå kommer avfallsplanegruppen att föreslå nya eller reviderade åtgärder. Uppföljning av målen och åtgärderna kommer årligen redovisas för Natur- och trafiknämnden, som också kommer besluta om eventuella nya eller reviderade åtgärder.

Ytterligare uppföljning av Miljöbedömningen bedöms inte vara ändamålsenlig.

7 Referenser

Skriftliga

Avfall Sverige	Nationell sammanställning av plockanalyser, rapport 2016:28.
Avfall Sverige	Klimatpåverkan från olika avfallsfraktioner, rapport 2019:19.
<u>FN:s utvecklingsprogram, UNDP</u>	De globala målen, www.globalamalen.se
Förpacknings- & tidningsinsamlingen	www.ftiab.se
Håll Sverige Rent	www.hsr.se
IVL 2018, Naturvårdsverket	Quantification of population exposure to NO ₂ , PM _{2.5} and PM ₁₀ and estimated health impacts, C 317
Miljöbalken med föreskrifter	www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/
Naturvårdsverket	”Från avfallshantering till resurshushållning - Sveriges avfallsplan 2012–2017”, www.naturvardsverket.se
Naturvårdsverket	”Matavfall i Sverige 2016”, www.naturvardsverket.se
Nacka kommun	www.nacka.se
Nordiska ministerrådet	“Climate Benefits of Material Recycling: Inventory of Average Greenhouse Gas Emissions for Denmark, Norway and Sweden”, Rapport 2015:547, http://www.norden.org
Regeringen	Nationella miljö kvalitetsmål
SMHI	Framtidsklimat i Stockholms län – enligt RCO-scenarier, Klimatologi Nr 21, 2015

ARBETSGÅNG OCH SAMRÅDSREDOGÖRELSE

---

8 Arbetsgång och samrådsredogörelse

samrådsredogörelse

Inledning	3
Projektorganisation	3
Tidplan	3
Projektstart, workshoppar och möten om mål och åtgärder	3
Nuläge, problembeskrivning och uppföljning föregående plan, nedlagda deponier	4
Förankring av mål och åtgärder, beskrivning av konsekvenser	5
Utställning och samråd	5
Remissammanställning och revidering.....	5
Redovisning till följd av kravet på strategisk miljöbedömning av planer och program	6
Bilaga 1. Remissinstanser.....	9
Bilaga 2. Sammanställning remissynpunkter.....	11

Inledning

Här beskrivs arbetet med att ta fram planen och hur samråd har genomförts. Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner ska avfallsplanen innehålla en beskrivning av hur samråd enligt 15 kap.42 § miljöbalken¹ angående förslag till ny renhållningsordning har genomförts, och vilka aktörer som har deltagit i samråd. Det ska vidare framgå vilka kommunala funktioner som har medverkat vid framtagande av avfallsplanen.

Projektorganisation

Natur- och trafiknämnden var beställare av den nya avfallsplanen. En projektgrupp med projektledare från Nacka vatten och avfall och projektdeltagare från Nacka vatten och avfall och kommunen tillsattes. Styrgruppen bestod av direktörerna för Natur- och trafiknämnden och Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden samt VD och avfallschefen på Nacka vatten och avfall.

Konsultstöd upphandlades från Miljö- och Avfallsbyrån i Mälardalen AB. Projektledaren ansvarade för att driva arbetet framåt med projektmöten, styrgruppsmöten, workshoppar och andra möten och kontakter inom kommunen, samt med andra kommuner och länsstyrelsen. Konsulten hjälpte till vid två workshoppar och hade ansvar för att ta fram miljökonsekvensbeskrivningen. Projektgruppen har tillsammans planerat arbetet, hållit i workshoppar och andra möten och tagit fram förslag på mål och åtgärder.

Tidplan

Tidpunkter för de olika momenten i avfallsplansarbetet:

• Projektstart	Mar 2019
• Workshoppar och möten om mål och åtgärder	Apr-dec 2019
• Nuläge, problembeskrivning, uppföljning föregående plan	Mar 2019-dec 2019
• Miljökonsekvensbeskrivning	Okt 2019-juni 2020
• Förankring mål och åtgärder, beskrivning konsekvenser	Jan-aug 2020
• Utställning och remiss	Sept 2020-dec 2020
• Remissammanställning, revidering och beredning	Jan 2021-mars 2021
• Beslut i kommunfullmäktige	April

Projektstart, workshoppar och möten om mål och åtgärder

Arbetet med planen påbörjades våren 2019 då ett projektdirektiv togs fram som presenterades i Natur- och trafiknämnden den 26 mars. Som uppstart bjöds politiker och tjänstemän i kommunen in till ett frukostmöte om arbetet med den nya avfallsplanen. Därefter genomförde projektgruppen under 2019 nedanstående workshoppar och möten för att diskutera behov av mål och åtgärder i planen. Dessa möten utgjorde en del av samrådsprocessen genom att olika delar av kommunen bjöds in samt även externa organisationer.

---

¹ 42 § Innan kommunen antar en renhållningsordning ska kommunen på lämpligt sätt och i skäligen omfattning samråda med de fastighetsinnehavare och myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse av renhållningsordningen, och ställa ut ett förslag till renhållningsordning för granskning under minst fyra veckor.

samrådsredogörelse

Workshoppar:

- Hushållsavfall (NVOA, miljöenheten, offentlig drift utemiljö)
- Nedskräpning (NVOA, miljöenheten, offentlig drift utemiljö, politiker, Håll Sverige Rent)
- Återbruk (NVOA, miljöenheten, politiker, återbruksnätverket, se nedan)
- Avfallshantering och avfallsförebyggande inom äldreomsorg (NVOA, Danvikshem, Vardaga, kundserviceenheten)
- Matsvinn i skola och förskola (NVOA, inköpsenheten, kökspersonal)
- Materialåtervinning, kommunala verksamheter (NVOA, Valfärd samhällsservice, Valfärd skola, kundserviceenheten, mark- och fastighetsutveckling)
- Avfallsfrågor i stadsbyggnadsprocessen och bygg- och rivningsavfall (NVOA, enheten strategisk stadsutveckling, planenheten, bygglov, exploatering, bygg- och anläggning, inköp, miljöenheten)

Mindre möten om specifika områden:

- Nedlagda deponier, miljöenheten
- Miljötillsyn, miljöenheten
- Avfallsförebyggande och sortering i kommunal produktion, välfärd samhällsservice och välfärd skola
- Masshantering och bygg- och rivningsavfall, enheten för bygg och anläggning
- Interna blocket, kundserviceenheten
- Upphandling, inköpsenheten
- Fritidsbank, kultur och fritidsenheten

Möten med externa organisationer:

- Näringslivet
- Stena fastigheter
- Återbruksnätverket (Human Bridge, Good Bike, Lindra, Youth&Care, RP)
- Kommunmöte med Tyresö och Värmdö

Innehållet i avfallsplanen och behov av mål och åtgärder har även diskuterats på möten med:

- Nacka vatten och avfalls styrelse
- Kommunstyrelsens miljöutskott
- Kommunens miljönätverk

Vidare genomfördes regelbundna möten med projektgruppen och styrgruppen.

För information om allmänhetens synpunkter på avfallshanteringen har den årliga attitydundersökningen till hushållen gällande avfallshanteringen använts. Den distribueras till 300 slumpvis utvalda hushåll och innehåller frågor om avfallstjänster, beteenden och attityder.

Nuläge, problembeskrivning och uppföljning föregående plan, nedlagda deponier

Som underlag till avfallsplanen tog projektgruppen fram följande dokument:

- Uppföljning avfallsplan 2020
- Nuläge och framtida behov
- Lagar, mål, planer och styrdokument

Dokumentet ”Nuläge och framtida behov” innehåller en beskrivning av avfallsmängder och en bedömning av framtida utveckling för respektive avfallsslåg. Där redovisas även tillgängliga uppgifter om avfallsanläggningar i Nacka kommun samt anläggningar utanför kommunen som nyttjas för behandling och/eller återvinning av avfallet som kommunen har ansvar för. Allt detta är uppgifter som enligt Naturvårdsverkets föreskrifter ska finnas med i en avfallsplan.

Vidare ska avfallsplanen enligt föreskrifterna innehålla uppgifter om nedlagda deponier. För varje nedlagd deponi ska det finnas uppgifter om risk för olägenheter, samt uppgifter om vidtagna och planerade åtgärder för att förebygga olägenheterna. Miljöenheten fick i uppdrag att uppdatera uppgifterna som redovisades i samband med förra avfallsplanen. Uppdateringen gällde bl.a. ändringar i ägande och fastighetsbeteckning, resultat av undersökningar, men även gamla okända deponier som upptäckts. I kommunen finns 21 identifierade nedlagda deponier för vilka miljöenheten bedömde riskklass för 18. En bedömning gjordes av vilka av deponierna som bör prioriteras för utredning i miljö- och stadsbyggnadsnämndens tillsyn enligt miljöbalken.

Förankring av mål och åtgärder, beskrivning av konsekvenser

Utifrån synpunkterna från workshoppar och möten tog projektgruppen fram ett första utkast till avfallsplan och konsulten ett utkast till MKB som presenterades på styrgruppsmötet den 18 december 2019. Omfattning och målområden bearbetades och avgränsades i en workshop med styrgruppen i januari 2020. Därefter tog projektgruppen fram ett förslag till avfallsplan med bilagor och färdigställde MKB:n inför Natur- och trafiknämndens sammanträde den 16 juni.

Vid beredning av ärendet framkom synpunkter från politiken om att de önskade en utförligare beskrivning av ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av planen. Projektledaren och cheferna för miljöenheten och enheten för drift offentlig utemiljö, samt avfallschefen på Nacka vatten och avfall fick i uppdrag att komplettera avfallsplanen med följande uppgifter:

- Tydliggörande av vilka mål som är kopplade till lagkrav och vilka är en ambitionsnivå
- Redovisning av kostnader för att genomföra åtgärderna
- Prioritering, miljönytta i förhållande till kostnad
- Uppföljning med indikatorer

Utställning och samråd

Beslut om utställning och samråd av förslag till ny renhållningsordning (avfallsplanen och avfallsföreskrifter) antogs av Natur- och trafiknämnden på sammanträdet den 22 september 2020. Förslaget remitterades och ställdes ut i Nacka kommuns utställningshall och på alla bibliotek i Nacka under perioden 29 september 2020 till och med den 10 december 2020, samt lades ut på Nacka kommuns hemsida. Förslaget kungjordes i Nacka och Värmdöposten (NVP) den 29 september 2020 och skickades på remiss till ett fyrtiotal organisationer, se bilaga 1.

Remissammanställning och revidering

Följande organisationer lämnade synpunkter på förslaget:

- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
- Kommunstyrelsen
- Nacka miljövårdsråd
- Vänsterpartiet i Nacka

samrådsredogörelse

- Länsstyrelsen
- Tyresö kommun
- Förpacknings- och tidningsinsamlingen
- Håll Sverige Rent
- Servisec (Nacka Forum)

Med anledning av remissvaren kompletterades avfallsplanen med följande:

- Nytt delmål om att avfallstransporter drivs med förnyelsebara bränslen
- Fem nya åtgärder:
  - Två åtgärder för avfallstransporter
  - Kartläggning av källor till marin nedskräpning
  - Kommunal insamling av returpapper
  - Samarbete med närliggande kommuner
- Utvecklad text om konsekvenser för fastighetsägare av källsortering
- Utvecklad text om arbetet med att genomföra och följa upp planen

I bilaga 2 finns alla synpunkterna sammanställda. Där framgår hur respektive synpunkt har hanterats.

Redovisning till följd av kravet på strategisk miljöbedömning av planer och program

Enligt 6 kap 16 § miljöbalken gäller följande:

16 § I ett beslut att anta en plan eller ett program som omfattas av kravet på strategisk miljöbedömning eller i en särskild handling i anslutning till beslutet ska det finnas en redovisning av

1. hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet,
2. hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter,
3. skälen för att planen eller programmet har antagits i stället för de alternativ som övervägts, och
4. vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför.

Nedan redogörs för hur de fyra punkterna har hanterats.

I. Hur miljöaspekterna har integrerats i planen

Hur miljöaspekterna har integrerats i planen framgår av miljökonsekvensbeskrivningen. Av denna framgår att avfallsplanens mål och åtgärder bidrar till att uppfylla nationella miljökvalitetsmål och mål i den nationella avfallsplanen. De nationella miljökvalitetsmål som berörs i störst utsträckning är ”God bebyggd miljö”, ”Giftfri miljö” och ”Begränsad klimatpåverkan” som alla bedöms påverkas i positiv riktning till följd av planens genomförande.

Positiv miljöpåverkan bedöms uppstå främst till följd av arbete med förebyggande av avfall och därigenom minskade mängder avfall. Flera åtgärder som omfattar kommunens verksamhet kommer att göra skillnad om de genomförs. Åtgärder för att ta hand om nedlagda deponier planeras. Åtgärder avseende nedskräpning kommer att vidtas.

samrådsredogörelse

Negativ miljöpåverkan bedöms som liten vid genomförande av avfallsplanens åtgärder. Negativ miljöpåverkan bedöms kunna uppstå främst till följd av transporter av avfall.

Sammanfattningsvis bedöms genomförandet av avfallsplanen främst medföra positiv miljöpåverkan. Det som bedöms vara viktigast att beakta vid genomförande av planens åtgärder är att ha uthållighet beträffande informationsinsatser kring förebyggande av avfall och ökad sortering för återvinning, eftersom det tar lång tid att förändra beteenden.

2. Hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter

Inga specifika synpunkter gällande miljökonsekvensbeskrivningen inkom i samband med remissen och utställningen. Vad gäller synpunkter gällande avfallsplanen har hänsyn tagits genom att ett nytt delmål om att avfallstransporter ska drivas med förnyelsebara bränslen har lagts till. Det framgick också av miljökonsekvensbeskrivningen att negativ miljöpåverkan bedömdes kunna uppstå till följd av transporter av avfall. Vidare kompletterades avfallsplanen med fem nya åtgärder:

- Två åtgärder för avfallstransporter
- Utredning om källor till marin nedskräpning
- Kommunal insamling av returpapper
- Samarbete närliggande med kommuner

3. Skälen för att planen eller programmet har antagits i stället för de alternativ som övervägts

I arbetet med att ta fram avfallsplanen för Nacka har följande alternativa upplägg diskuterats.

- Öka de fyra fokusområdena till sex. Minska matsvinnet och Nöjd kund och god arbetsmiljö är egna områden i detta förslag. Det skulle lyfta dessa områden extra. Samtidigt är matsvinn en tydlig del av avfallsförebyggande och det finns fördelar med att samla alla avfallsförebyggande åtgärder under samma målområde då åtgärderna är likartade. Genom att slå ihop nöjd kund med tillgänglig insamling blir det tydligt att det behöver finnas utrymmen och platser för avfallsinsamling för att kunna erbjuda en väl fungerande insamling av avfall i olika fraktioner.
- Ambitionsnivån för att förebygga avfallets farlighet. Kommunen har arbetat att minska avfallets farlighet bland annat inom projektet Giftfri förskola. Bedömningen är att frågan om att minska innehållet av farliga ämnen bland annat vid inköp genomförs genom andra planer och styrdokument i Nacka.
- Ambitionsnivån avseende samverkan med företag och näringslivet. Nacka kommun samverkar aktivt med näringslivet. Det finns en näringslivsstrategi och näringslivsråd. Hållbar utveckling har varit teman vid träffar med näringslivet. Inom detta område finns en utvecklingspotential. Fokus i nuvarande plan är dock att de kommunalt finansierade verksamheterna ska utveckla sitt arbete med avfallsförebyggande och sortering av avfall.

samrådsredogörelse

4. Vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför

Planen bedöms främst medföra positiv miljöpåverkan. Stort fokus kommer läggas på genomförande och uppföljning av planen. För att kunna följa utvecklingen av de olika delmålen innehåller avfallsplanen ett antal nyckeltal som ska tas fram årligen.

Bilaga I. Remissinstanser

Nacka kommun:

- Kommunstyrelsen
- Kommunstyrelsens miljöutskott
- Arbets- och företagsnämnden
- Fritidsnämnden
- Kulturnämnden
- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
- Socialnämnden
- Utbildningsnämnden
- Äldrenämnden

Nacka vatten och avfall AB

Nacka Energi AB

Länsstyrelsen i Stockholms län

Tyresö kommun

Värmdö kommun

Stockholm vatten och avfall

El-kretsen

Förpacknings- och tidningsinsamlingen

Svenska Transportarbetareförbundet avd. 5

Återvinningsindustrierna

Cija tank AB

Lybab

SRV Återvinning AB

Stena Recycling

Stockholm vatten och avfall

SÖRAB

Urbaser

Bostadsrätterna

Fastighetsägarna i Stockholm

Hyresgästföreningen i Storstockholm

Rikshem

Stena fastigheter

Villaägarnas riksförbund, region ABC

Wallenstam

Emmaus second hand

Human Bridge/Lindra Second Hand

Myrorna

Röda korset

Recycling Partner

Stadsmissionen

Youth and care

Atlas Copco

Atrium Ljungberg

samrådsredogörelse

Bygg-Ole

Clas Ohlson

Elgiganten

Maxi ICA Stormarknad

Rodamco

Skepparholmen

Boo natur- och miljöväänner

Nacka miljövårdsråd

Naturskyddsföreningen Nacka

Saltsjöbadens naturskyddsförening

Stiftelsen Håll Sverige Rent

Bilaga 2. Sammanställning remissynpunkter

Organisation, synpunkter	Kommentar, ev ändring ”-” = Synpunkten medför ingen ändring.
Miljö och stadsbyggnadsnämnden	-
Miljö och stadsbyggnadsnämnden (nämnden) anser att förslaget till ny avfallsplan är i linje med kommunens ambitioner inom avfallsområdet. Vidare ser nämnden positivt på att det i Avfallsplanen tagits hänsyn till andra styrande dokument i kommunen, så som översiktsplanen, miljöprogrammet och strategin för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen. Det är även positivt att de globala hållbarhetsmålen omnämns i bilagan ”lagar, mål, planer och styrdokument”.	-
I handlingsplanen till avfallsplanen nämns att Nacka vatten och avfall kommer ansvara för att samordna arbetet med att genomföra och följa upp planen, på uppdrag av Natur- och trafiknämnden genom en s.k. avfallsgrupp. Vidare nämns i handlingsplanen ”för att säkerställa att åtgärder och delmål genomförs kommer det behövas planeras in budget och verksamhetsplanering för respektive nämnd och enhet”. Nämnden anser att förslaget till samordning och uppföljning är positivt i den mening att det kommer finnas en tydlig ansvarsfördelning för vem som kommer samordna uppföljningen.	-
Det bör dock tydliggöras i handlingsplanen när i tiden uppföljningen planeras att genomföras, om det är årligen för alla åtgärder, eller enbart för vissa åtgärder som har tydligt utpekade uppföljnings-mått per år. Detta för att tydligt kommunicera ut åtgärden till respektive ansvarig.	Ja, årligen. Framgår av handlingsplanen.
Nämnden ser positivt på att åtgärderna som föreslås i planen har prioriterats utifrån kostnad/besparing och miljönytta.	-
Vidare ser nämnden att det krävs en god samverkan för att ambitionen i avfallsplanen ska nås.	-
Nämnden bedömer att planen i stort sett ger bra grund för fortsatt miljöarbete kopplat till avfallshanteringen i kommunen. Vidare kan konstateras att budgeten för 2021 nyligen presenterats och justeringar i enlighet med framförda ambitionsökningar får behandlas i särskild ordning och senast i samband med budgetläggning för 2022.	-
Delmål 1.3 Det bör tydliggöras hur och vilken typ av avfall som verksamheten ska börja att prioritera att mäta under 2021. Ett förslag är att en vägledning tas fram som kommunalt finansierade verksamheter kan använda sig av för att mäta sitt avfall.	Tillägg i handlingsplanen om att NVOA ska bistå i med kunskap om mätningen.
Mål 3. För att ytterligare minska klimat- och miljöpåverkan vid transporter föreslås att en åtgärd eller delmål tas fram kring att	Nytt delmål om att avfallstransporter ska drivas på

samrådsredogörelse

minska klimatpåverkan vid transporter i samband med avfallshantering, exempelvis skulle en åtgärd kunna vara att ställa krav om utökad andel eller helt fossilfria drivmedel i upphandlingar.	fossilfria bränslen har lagts till inkl två nya åtgärder kopplat till delmålet.
Åtgärd 29. <i>Förbättra servicen för grovavfall och sortera ut fler fraktioner till materialåtervinning</i> , står det ”kostnad” men utan någon specifik förklaring till vad det är för kostnad. Detta bör justeras.	Skrivfel. Ordet kostnad tas bort.
Åtgärd 46. <i>Ta fram en strategi för att minska nedskräpning av fimpas</i> bör förslagsvis omformuleras gällande strategidelen. I enlighet med ”Styrdokument i Nacka kommun” ska en strategi inte ta ställning till utförande, åtgärder eller metoder. Det som står under åtgärd 46 skulle mer kunna hamna under ett program, eftersom det kommer beskriva ”hur” kommunen ska uppnå något inom ett avgränsat område.	Ordet ”strategi” byts till ”program”.
Åtgärd 14. Åtgärden kan stå kvar alternativt strykas eftersom det redan omhändertas i miljöenhetens vanliga tillsynsverksamhet.	-
Åtgärd 37. Åtgärden behöver förtydligas gällande vem som har ansvar för att ta fram uppföljningen. Även meningen ”MIS-gruppen analyserar resultaten av uppföljningen” behöver justeras eftersom MIS-gruppen (inom Miljöenheten) inte har ett uttalat ansvar och mandat som involverar uppföljning.	Denna mening tas bort: ”MIS-gruppen analyserar resultaten av uppföljningen.”
Åtgärd 38. Samverkan ska ske med MIS-gruppen, inga synpunkter.	-
Åtgärd 39. Viktig åtgärd, positiv till att den tas med i avfallsplanen.	-
Åtgärd 40. För miljöenhetens del tas detta in i tillsynsplanen för 2021 och för kommande år. Ambitionen att ha kontroll på samtliga kända deponier i kommunen inom planperioden är givetvis ur miljösynpunkt mycket vällovligt men kan ändå betraktas som hög.	-
Åtgärd 42. Åtgärden kan gärna stå kvar men förslagsvis ändras ”ökad tillsyn” till enbart ”tillsyn” eftersom avfallsplanen inte bör styra i vilken utsträckning tillsyn ska ske. Den fastläggs av MSN i den årliga tillsynsplanen.	-
Kommunstyrelsen	
Kommunstyrelsen ser positivt på att åtgärderna för att uppnå målen i avfallsplanen har prioriterats utifrån kostnad/besparing, miljönytta samt betydelse för att nå målen.	-
För att säkerställa att delmål uppnås och att beslutade åtgärder genomförs behöver detta planeras in i budget och verksamhetsplanering för respektive ansvarig nämnd och enhet. Det är viktigt att uppföljning och eventuella beslut om nya åtgärder både förankras och sker i takt med budgetprocessen för att möjliggöra en effektiv process.	Ja, framgår av handlingsplanen.
Kommunstyrelsen noterar sammanställningen av klimatnytta och ekonomiska konsekvenser som redovisas i avfallsplanen, och vill framföra att en sådan sammanställning bör uppdateras kontinuerligt för att säkerställa att rätt prioriteringar görs.	Görs i rimlig utsträckning i samband med uppföljningen.
En av inriktningarna i Nackas Strategi för miljö- och	-

samrådsredogörelse

<p>klimatambitioner i stadsutvecklingen är <i>Hållbar avfallshantering och återbruk</i>. Enligt denna ska den byggda miljön utformas så att den möjliggör en modern och miljövänlig avfallshantering. Strategin gäller för alla stadsbyggnadsprojekt som påbörjats från och med januari 2020, men avfallshantering är en viktig fråga i samtliga stadsbyggnadsprojekt. Därför är en uppföljning enligt handlingsplanen ett bra komplement i kommunens strategiska arbete med denna fråga.</p>	
<p>Under avsnittet ekonomi i avfallsplanen bör texten justeras. Stadsutvecklingen finansieras inte av kommunalskatten, utan ska vara självfinansierande över tid i enlighet med kommunens finansiella mål.</p>	Texten justeras.
<p>Under delmål 2.3 finns åtgärd 21 som handlar om avfallsutredningar i relevanta stadsbyggnadsprojekt. Eftersom detta görs under planprocessen bör det i handlingsplanen framgå att det är planensheten som är ansvarig för detta (inte exploateringsenheterna), i samverkan med Nacka vatten och avfall AB.</p>	Ansvar ändrat.
<p>Kommunstyrelsen instämmer i att sopsug kan vara ett bra alternativ men projekten måste analysera och utvärdera detta i varje specifikt fall. Målet bör således ändras till att ”<i>stationär sopsug ska prövas i stadsbyggnadsprojekt</i>”. Detta eftersom sopsug endast ska möjliggöras där så bedöms lämpligt efter prövning.</p>	Ändring av delmål, ta bort ”och möjliggöras”.
<p>Målet åtföljs av en åtgärd i handlingsplanen. Texten för denna åtgärd bör ses över och förtydligas i samråd med exploateringsenheterna.</p>	Samråd skett med exploatering.
<p>I byggsektorn uppstår stora mängder blandat avfall och även massor i form av sten, grus, jord mm som behöver tas om hand, sorteras och återanvändas eller deponeras. Det är dock viktigt att notera att alla massor inte är att betrakta som avfall vilket bör förtydligas i planen.</p>	Har förtydligats.
<p>Vad gäller den specifika siffran som anges i planen avseende mängden schaktmassor är perioden som avses inte längre aktuell till följd av den reviderade genomförandeplaneringen. Förslagsvis tas siffran bort helt från avfallsplanen.</p>	Siffran borttagen.
<p>Åtgärd 28 inom målområde 3 handlar om att etablera en permanent kretsloppscentral, eftersom Boo kretsloppscentral (KLC) har tillfälligt bygglov och ligger inom ett område som ska exploateras. Kommunstyrelsen noterar att enheten för strategisk stadsutveckling tillsammans med exploateringsenheten Nacka och Nacka vatten och avfall genomför en studie av en lämplig permanent lokalisering av en kretsloppscentral i Boo. Eftersom den tillfälliga placeringen av kretsloppscentralen inte är förenlig med intentionerna i pågående stadsutvecklingsprojekt anser kommunstyrelsen att andra platser behöver utredas skyndsamt.</p>	-
<p>Även åtgärd 29, förbättra servicen för grovavfall och sortera ut fler fraktioner till materialåtervinning, relaterar till möjligheten att etablera en kretsloppscentral då denna åtgärd kräver ytterligare yta inom den nya kretsloppscentralen. Måluppfyllnaden av både åtgärd</p>	-

samrådsredogörelse

28 och 29 förutsätter att en plats med tillräckligt stor markyta finns att tillgå inom Boo kommundel och att marken inte planeras för andra ändamål.	
Åtgärd 38 inom målområde 3 handlar om att samordna insamling av byggavfall från olika projekt och lokala platser för insamling av byggavfall. För att genomföra detta krävs ytterligare ytor för att kunna hantera byggavfallet lokalt.	-
Miljöutskottet	
Kommunstyrelsen miljöutskott anser att förslaget till ny avfallsplan är i linje med kommunens ambitioner inom avfallsområdet. Vidare ser miljöutskottet positivt på att det i Avfallsplanen tagits hänsyn till andra styrande dokument i kommunen, så som miljöprogrammet, översiktsplanen och strategin för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen. Det är positivt att de globala hållbarhetsmålen omnämns i bilagan ”lagar, mål, planer och styrdokument”.	-
I handlingsplanen till avfallsplanen nämns att Nacka vatten och avfall kommer ansvara för att samordna arbetet med att genomföra och följa upp planen, på uppdrag av Natur- och trafiknämnden genom en s.k. avfallsgrupp. Vidare nämns i handlingsplanen ”för att säkerställa att åtgärder och delmål genomförs kommer det behövas planeras in budget och verksamhetsplanering för respektive nämnd och enhet”. Kommunstyrelsens miljöutskott anser att förslaget till samordning och uppföljning är positivt i den mening att det kommer finnas en tydlig ansvarsfördelning för vem som kommer samordna uppföljningen.	-
Det bör tydliggöras i handlingsplanen när i tiden uppföljningen planeras att genomföras, om det är årligen för alla åtgärder, eller enbart för vissa åtgärder som har tydligt utpekat uppföljningsmätt per år. Detta för att tydligt kommunicera ut åtgärden till respektive ansvarig. Kommunstyrelsens miljöutskott ser gärna att den årliga uppföljningen också redovisas för miljöutskottet.	Lagt till att uppföljningen även ska redovisas för KSMU.
Kommunstyrelsens miljöutskott ser positivt på att åtgärderna som föreslås i planen har prioriterats utifrån kostnad/besparing och miljönytta. Vidare ser kommunstyrelsens miljöutskott att det krävs en god samverkan för att ambitionen i avfallsplanen nås. Därför är det viktigt att de åtgärder som står med i handlingsplanen förankras hos varje nämnd och enhet som har ett utpekat ansvar, samt att åtgärderna planeras in i budgeten och verksamhetsplanering för respektive nämnd/enhet.	Ja, viktigt. Har tydliggjorts i handlingsplanen.
Mot ovanstående bakgrund föreslås att kommunstyrelsens miljöutskott bör konstatera att den kommande avfallsplanen ger bra grund för fortsatt miljöarbete.	-
Under delmål 1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 procent, står det att det i dagsläget saknas uppgifter om hur mycket avfall som de olika verksamheterna	Tillägg i handlingsplanen om att NVOA ska bistå i med kunskap om mätningen.

samrådsredogörelse

genererar. Därför är basåret 2021 vilket innebär att kommunalt finansierade verksamheter behöver börja mäta/uppskatta mängden avfall under 2021. Det bör tydliggöras hur och vilken typ av avfall som verksamheten ska börja att prioritera att mäta under 2021. Ett förslag är att en vägledning tas fram som kommunalt finansierade verksamheter kan använda sig av för att mäta sitt avfall.	
Under mål 3, hållbar och säker avfallshantering, delmål 3.5, står det att man vill minska miljöpåverkan och transporter vid avfall från bygg- och rivningsavfall. Kommunstyrelsens miljöutskott ser positivt på att detta tas upp i avfallsplanen. För att ytterligare minska klimat- och miljöpåverkan vid transporter föreslås även att en åtgärd eller delmål tas fram kring att minska klimatpåverkan vid transporter i samband med avfallshantering, exempelvis skulle en åtgärd kunna vara att ställa krav om fossilfria drivmedel i upphandlingar.	Nytt delmål om att avfallstransporter ska drivas på fossilfria bränslen har lagts till inkl två nya åtgärder kopplat till delmålet.
Under åtgärd 29, Förbättra servicen för grovavfall och sortera ut fler fraktioner till materialåtervinning, står det "kostnad" men utan någon specifik förklaring till vad det är för kostnad. Detta bör preciseras.	Ja, kostnad borttagen.
Under åtgärd 46, ta fram en strategi för att minska nedskräpning av fimpar bör förslagsvis formuleras om gällande strategidelen. I enlighet med "Styrdokument i Nacka kommun" ska en strategi inte ta ställning till utförande, åtgärder eller metoder. Det som står under åtgärd 46 skulle mer kunna hamna under ett program, eftersom det kommer beskriva "hur" kommunen ska uppnå något inom ett avgränsat område.	Bytt till "program".
Länstyrelsen Stockholm	
Väl utförd med relevant innehåll	-
Vem har tillsynsansvaret för nedlagda deponier, framgår inte.	Framgår i åtgärd om att miljöenheten ska utöva tillsyn över nedlagda deponier. Förstår inte synpunkten.
Saknas: Bedömning av framtida avfallsflöden samt de insamlingssystem och anläggningar som behövs för att genomföra planen. Vilka investeringar som behövs och hur de ska finansieras enligt 10 § NFS 2020:6.	Framgår av bilaga "Nuläge och framtida behov". Där finns för varje avfallsström en bedömning av framtida flöden.
Saknas: En beskrivning av vilka kommunala funktioner som har medverkat vid framtagande av avfallsplanen	Planen ska kompletteras med detta i en separat bilaga.
Tyresö kommun	
Det är väldigt bra att ni tar med utsläppsbesparingar, det förtydliga kopplingen mellan avfall och miljö/klimat!	-
Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram 23 saknas, se bifogat. (Här har vi i Tyresös kommande avfallsplan exempelvis lagt in som åtgärdsförslag att identifiera skräpets spridningsvägar till marina miljöer för att kunna avgöra vart störst insatser behöver ske.	Ny åtgärd om marin nedskräpning tillagd.

samrådsredogörelse

Detta är dessvärre en väldigt dyr åtgärd, så jag hör gärna mer om hur ni planerar att integrera ÅHP23).	
Jag hittar inget om samverkan över kommungränser, jag minns att vi vid ett avfallsplanemöte förra året med NVOA och Värmdö diskuterade att vi alla borde nämna detta i våra avfallsplaner. (Vi har t.ex. formulerat oss såhär: ” <i>Samverkan med de närliggande kommunerna förespråkas för att förbättra miljö- och avfallshanteringen i Tyresö och i regionen. Exempelvis kan upphandlingar, aktiviteter och kommunikationsinsatser tas fram gemensamt för att bidra till kunskapsutbyte och positiva synergieffekter</i> ”)	Ny åtgärd om samarbete närliggande kommuner tillagd.
Hur har ni resonerat kring barnperspektivet? Nytt i Tyresö är att man i varje ärende ska göra en bedömning om en barnrättsprövning behöver göras, beroende på i hur stor utsträckning som barn påverkas av ärendet.	Ingår i tjänsteskrivelsen.
Sidan 2, ”10 procent bästa och de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna” – Bästa enligt Avfall Sveriges ranking?	-
Sidan 6, står att uppgifter om avfallsmängder från kommunalt finansierade verksamheter tas fram 2021 – Nyfiken på hur detta kommer göras.	-
Sidan 9, första stycket saknas en punkt och mellanslag: ”...därmed klara återvinningsmålenHushållen...”	Skrivfel, åtgärdat.
Sidan 10, spalt 2: 27 procent (rätta till procent).	Skrivfel, åtgärdat.
Sidan 14, fotnot 14 och 15, hittar inte dessa i tabell eller text så vet inte va dessa hänvisar till.	Skrivfel, åtgärdat.
Nacka Miljövårdsråd	
Miljövårdsrådet noterar att målet om ”Hållbar och säker avfallshantering” som beskrivs på sid 2 i dokumentet Avfallsplan 2021-2026 kopplas till målet för Nacka Kommun om ”Stark och balanserad tillväxt”. I begreppet stark och balanserad tillväxt vore det konstruktivt om begreppen förtydligades och tolkades på så sätt att det är en miljömässigt hållbar utveckling som avses med orden ”stark och balanserad tillväxt” . Annars finns risk att tillväxtkrav med sammanhängande exploatering ställs mot miljökrav.	-
Första steget är ofta vid konsumtionstillfället, hur väljer konsumenten produkter. Hur är produkterna förpackade, kan jag avpassa inköpet så att det inte uppstår svinn, är förpackningen lätt att återvinna. Att lära sig ta hand om råvaror på ett resurseffektivt är bra, därefter är det viktigt med metoder att ta hand om det svinn som trots allt uppstår på ett bra sätt. Här behövs fler konkreta förslag på insatser. För exempel se t ex www.retuna.se som ett kretsloppscenter i Eskilstuna med tillhörande återbruksgalleria.	-
För att få ett bra engagemang i avfallsfrågor hos kommuninvånarna ska det självklart vara enkelt att göra rätt. Sorteringsstationer och kretsloppscentraler	Ja, prioriteras i planen.

samrådsredogörelse

eller andra anordningar ska upplevas trygga och det ska råda god ordning där med väl dimensionerade behållare.	
De röda siffrorna i handlingsplanens nyckeltal visar att i Nacka hamnar elavfall, matavfall, förpackningar och returpapper i alltför hög grad bland vanliga sopor. Åtgärder behöver göras för att underlätta för hushållen att lämna sådant i sorterat skick nära bostaden."	Ja, stämmer. Det därför innehåller planen åtgärder för ökad service.
Under delmål 3.6 i den föreslagna avfallsplanen anges att minst två av de högst prioriterade deponierna ska utredas och riskvärderas med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten. Det är oklart om samtliga deponier riskklassats, men det förefaller finnas åtminstone 9 stycken som kan anses riskfyllda vilka kräver noggrann undersökning, tillsyn eller andra åtgärder. Nacka miljövårdsråd skulle vilja veta vad som hindrar en högre ambitionsnivå för deponiåtgärder än de två som målsatts.	Miljöenheten bedömer att ambitionsnivån är tillräcklig.
Vänsterpartiet i Nacka	
Vänsterpartiet tycker att de fyra övergripande målen som är framtagna i förslaget till ny avfallsplan är bra. Det är mycket viktigt att en minskning av avfallet sker och en utveckling mot en mer cirkulär ekonomi kommer till stånd.	-
Att det i den nya planen finns ett mål om minskad nedskräpning och att avfall från verksamheter finansierade av kommunen har fått ett eget delmål är också positivt.	-
Försöket att knyta uppfyllandet av målen till miljönytta i form av minskade koldioxidutsläpp och ekonomiska kostnader är också mycket intressant. Vidare är det bra att handlingsplanen fokuserar på konkreta aktiviteter som är länkade till målen.	-
Mål 1: Det här målet ger absolut störst effekt vad gäller minskade koldioxidutsläpp enligt den sammanställning av klimatnytta och ekonomiska konsekvenser som görs i planen. Det är därför extra viktigt att delmålen under detta mål följs upp kontinuerligt och noggrant och om åtgärderna inte får förväntad effekt måste man vara beredd att ompröva metoder och styrmedel för att målet ska vara uppfyllt 2026.	-
Delmål 1.3. Delmålet att avfallet från kommunalt finansierad verksamhet ska minska med 20 % per heltidsanställd bör skärpas till en minskning med åtminstone 30 %. Här har kommunen stora möjligheter att nå ut med information och styra vid upphandling och andra typer av inköp.	Ej rimligt att skärpa detta mål.
Mål 2: Delmålet om bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper behöver anpassas efter regeringens förordningsändring om hushållsnära insamling och kommande beslut kring ansvaret för insamling av returpapper.	Ja, anpassas
Mål 3: För åtminstone två av delmålen inom detta målområde, återvinning av matavfall och grovavfall, ligger Nacka en bra bit	Miljönyttan motiverar inte skärpning av dessa mål.

samrådsredogörelse

<p>under de nationella målen. När det gäller bygg- och rivningsavfall saknas det uppgifter om hur mycket avfall som uppstår och hanteras i Nacka. Det är inte meningsfullt att sätta upp mål som är omöjliga att uppnå men för de här avfallsfraktionerna tycker vi att det är rimligt att höja ambitionsnivån och öka återvinningsgraden.</p>	
<p>Mål 3: Även för delmålet som rör utredning och riskvärdering av Nackas deponier anser Vänsterpartiet att avfallsplanen ska höja ambitionerna och utöka antalet deponier som ska utredas till de nio som finns föreslagna i dokumentet "Nedlagda deponier".</p>	<p>Miljöenheten bedömer att ambitionsnivån är tillräcklig.</p>
<p>Mål 3: Plastinsamlingen är ett producentansvar men vi tycker att kommunen precis som med allt annat insamlat material ska göra allt man kan med de styrmedel, i form av t.ex. upphandling, och tillsyn som kommunen förfogar över för att försäkra sig om att det avfall som uppstår och samlas in inom kommunens gränser hanteras på ett säkert sätt. Att i informationskampanjer till kommuninvånarna kunna redovisa vad som händer med det insamlade avfallet och till vilken nytta det kommer i samhället skulle säkert också kunna öka motivationen att lämna sorterat avfall till återvinning.</p>	<p>Tillägg plast i upphandlingsåtgärd.</p>
<p>Mål 3: Vänsterpartiet önskar att man i kommande miljökonsekvensbeskrivningar kring avfallshanteringen gör ett försök att även konsekvensbeskriva avfall som uppkommit i Nacka men lämnar kommunen innan det är färdigbehandlat.</p>	<p>-</p>
<p>Mål 4: Kring återvinningsstationerna i kommunen är det ofta skräpigt och risken att skräpet försvinner från stationerna ut i naturen är stor. Kommunen borde ställa höga krav på städning när man upplåter mark för dessa stationer och gör man redan det bör tillsynen skärpas så att kraven efterlevs.</p>	<p>Löpande dialog om behov av städning sker med FTT.</p>
<p>När man tar del av uppföljningen av nuvarande avfallsplan slås man av att de flesta åtgärder man planerat att vidta blivit gjorda men när man mätt effekterna av åtgärderna har inte de mål man satt upp nåtts. Det är därför av största vikt att man vid uppföljningen av den nya planen har kontinuerliga och täta avstämningar där man noga bevakar att åtgärderna man vidtar får den effekt man räknat med för att målen ska vara uppfyllda 2026. Indikerar avstämningarna att man inte är på rätt väg enligt planens mål måste man vara beredd att öka insatserna, använda hårdare styrmedel och ändra strategi om så behövs. En del i uppföljningen är också att följa den forskning och de innovationer som görs inom området. Detta för att eventuellt kunna införa nya metoder och tekniker under tiden pågående plantid med syfte att enklare nå uppsatta mål eller till och med överträffa dem.</p>	<p>Handlingsplanen är ett levande dokument. Vid behov ska handlingsplanen revideras. Kolla formulering i nuvarande plan.</p>
<p>Vänsterpartiet anser att förslaget till ny avfallsplan är bra men vill ha högre ambitioner för några av delmålen. Vi tror att den stora utmaningen ligger i den löpande utvärderingen och uppföljningen av målen. Det är av yttersta vikt att den fungerar så att målen är uppnådda vid årsskiftet 2026/2027.</p>	<p>-</p>

samrådsredogörelse

Förpacknings- och tidningsinsamlingen	
Delmål 2.2: Detta mål kan påverkas av de beslut regeringen tar om förordningarna om producentansvar returpapper och förpackningar.	Ja, stämmer.
Delmål 2.3: Bra koppling till markanvisningar och exploateringsavtal.	-
Delmål 3.5: Förslag att man samarbetar med bygglovsavdelningen i kommunen så att man når privatpersoner som ska bygga om, de får relevant information om hanteringen av avfall vid ombyggnad etc.	Bra åtgärd. Bör genomföras, men behöver inte tas med i avfallsplanen.
Delmål 4.1: Hur ska detta mål (nedskräpning) mätas och vad är grundnivå som målet ska mätas mot?	Det framgår.
Lagar, mål, planer och styrdokument: Texterna om förordningarna om producentansvar för returpapper och förpackningar måste ses över; här är det ändringar på gång som kommer att ändra de tidigare texterna. T ex är införandet av TIS framskjutet två år; och innehållet/kraven för TIS måste revideras.	Ja, har justerats.
Håll Sverige Rent	
Vi på Håll Sverige Rent är glada över att se att minskad nedskräpning är med som en av fyra övergripande målsättningar för planperioden, och att det också finns en tydlig koppling mellan minskad nedskräpning och kommunens övergripande mål om ”Attraktiva livsmiljöer”. Det visar också på hur viktig frågan om minskad nedskräpning är, inte bara för miljön utan även för oss människor och vad vi uppfattar som trygga och välkomnande miljöer.	-
Målen om att minska nedskräpningen i stadsmiljö med 30 procent, samt att allt fler upplever att nedskräpningen minskar är bra och kompletterar varandra. Vi förstår att dessa är övergripande och att åtgärderna 43 – 49 styr mot dessa mål.	-
Det marina skräpet berörs i åtgärd 48 som handlar om den viktiga städningen, men vi skulle också gärna se en separat åtgärd som handlar om att kartlägga de spridningsvägar som finns till marina miljöer inom kommunen. Var kommer skräpet ifrån? Här har ni fri tillgång till verktyget Blastic som Håll Sverige Rent har varit med och tagit fram inom ett EU-projekt och vi stöttar såklart i arbetet med verktyget.	Ny åtgärd om marin nedskräpning tillagd.
I övrigt vill Håll Sverige Rent som alltid bistå med hjälp, råd och erfarenheter kring alla områden som rör nedskräpning. Det gäller kampanjer, kommunikation, strategi mot fimpar och att följa upp kostnader.	-
Servisec	
Yttrandet anger bara hur Servisec arbetar med avfallshanteringen i Nacka Forum. Inga synpunkter på planen.	-

I Avfallsplan 2021- 2026 –

*för en hållbar och starkt växande kommun i takt med
nackaborna*

Avfallsplan 2021-2026

Långsiktigt hållbar avfallshantering med kommunens styrmodell i fokus

Nacka kommun vill genom avfallsplanen uppnå en mer långsiktigt hållbar avfallshantering med kommunens styrmodell i fokus.

Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 bidrar till att nå kommunens vision om ”*Öppenhet och mångfald*” genom att den tagits fram i samverkan med nackabor och företagare och att genomförandet av den kräver att vi tillsammans, nackabor och företagare, arbetar för att nå planens mål. Det är mångfalden av lösningar som gör att vi bäst når målen. Den grundläggande värderingen att vi har ”*Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar*” syns i avfallsplanen genom en höjd ambition vad gäller återbruk och minskat avfall. Att varje nackabo och företag bidrar på sitt sätt är avgörande för att vi ska nå detta. Avfallsplanen bidrar även till att nå kommunens ambition om att ”*Vara bäst på att vara kommun*” genom att vi som kommun och genom vårt bolag Nacka vatten och avfall gör det som vi som kommun är bäst på, och att nackabor och företag gör det som de är bäst på. Målen i planen är satta med inriktningen att vi under den sexårsperiod planen gäller, ska nå målen att vara bland de 10 procent bästa och de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna.

Avfallsplanen har fyra mål som är kopplade till kommunens fyra övergripande mål. Avfallsplanens mål om ”*God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor*” är kopplat till det övergripande målet om ”*Maximalt värde för skattepengarna*”. Det ska vara lätt att göra rätt. God service och flera och tillgängliga sätt att sortera och lämna avfall och förpackningar ger nackaborna maximalt värde för taxepengarna. Planens mål om att ”*Avfall och matsvinn förebyggs*” är kopplat till målet ”*Bästa utveckling för alla*”. En kraftig minskning av mat-, rest- och grovavfall bidrar till en mer hållbar kommun och bättre utveckling för alla nackabor. Nedskräpning är ett stort problem och målet om ”*Minskad nedskräpning*” ger än mer ”*Attraktiva livsmiljöer*” i hela Nacka. Avfallsplanens mål om ”*Hållbar och säker avfallshantering*” bidrar till det fjärde övergripande målet om ”*Stark och balanserad tillväxt*”. Planens mål om minst 50 procent återvinning av matavfall, resurseffektiv hantering av avfall från bygg- och rivningsverksamhet samt utredning och riskvärdering av deponier förstärker kraften i arbetet för en hållbar och stark tillväxt i kommunen.

Avfallsplan 2021-2026

Långsiktigt hållbar avfallshantering med kommunens styrmodell i fokus 2

Inledning 4

Syfte och ambitioner med planen.....4

Utgångspunkter 4

Ansvar för avfallsfrågorna 5

Mål och åtgärder 5

Styrmedel5

Genomförande, uppföljning och revidering 6

Arbetet med att ta fram planen.....6

Läsanvisning.....6

Målen 7

Beskrivning av målen 8

Konsekvenser 16

Miljö 16

Ekonomi 16

Sammanställning av klimatnytta och ekonomiska konsekvenser för kommunen 17

Konsekvenser för fastighetsägare och verksamheter 18

DELDOKUMENT 19

Handlingsplan..... 19

Lagar, mål, planer och styrdokument..... 19

Uppföljning avfallsplan 2020 19

Nuläge och framtida bedömning 19

Nedlagda deponier 19

Miljökonsekvensbeskrivning 19

Arbetsgång och samrådsredogörelse 19

Avfallsplan 2021-2026

Inledning

Enligt miljöbalken ska varje kommun ha en avfallsplan om allt avfall i kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallens mängd och farlighet. Avfallsplanen utgör tillsammans med avfallsföreskrifterna kommunens renhållningsordning, vilken beslutas av kommunfullmäktige. Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 ersätter Nackas avfallsplan 2020.

Syfte och ambitioner med planen

Syftet med avfallsplanen är att nackaborna, företagare, verksamheter och kommunen själva ska verka för att minska och förebygga avfall och nedskräpning och minska avfallens miljöpåverkan.

Syftet är vidare att den ska:

- utgöra ett gemensamt styrdokument för kommunens arbete inom avfallsområdet
- ange mål och åtgärder inom avfallsområdet för att bidra till att kommunen uppfyller lokala, nationella och internationella mål

Avfallsplanens ambition går i linje med kommunens ambition – Vi ska vara bäst på att vara kommun. Detta kommer att utvärderas genom att jämföra vissa av planens mål och nyckeltal med Nackas jämförelsekommuner och riket i stort (se handlingsplanen).

Utgångspunkter

Avfallsplanen är utformad enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner (NFS 2020:6). Av föreskrifterna framgår att avfallsplanen ska innehålla syfte, mål, åtgärder och styrmedel för att genomföra planen. Avfallsplanen ska innehålla mål och åtgärder för att förebygga och hantera det avfall som kommunen ansvarar för. För avfall som kommunen inte ansvarar för ska avfallsplanen innehålla mål och åtgärder för att förebygga och hantera detta avfall, i den utsträckning som kommunen kan påverka detta. Planen ska även innehålla mål och åtgärder för att minska nedskräpning.

Målen och åtgärderna ska enligt föreskrifterna utgå från de nationella miljökvalitetsmålen, etappmålen samt andra relevanta mål, strategier och planer. De ska vidare syfta till att avfallet hanteras enligt avfallshierarkin, även kallad avfallstrappan. Den är en prioriteringsordning för hur EU:s medlemsstater ska arbeta med avfallsområdet. Ju högre upp i trappan, desto bättre för miljö och klimat.

Avfallsplan 2021-2026

Avfallstrappan. Illustratör Emma Westerberg.

En sammanfattning av de regler, mål, planer och styrdokument som i övrigt har legat till grund för planens utformning och inriktning beskrivs i dokumentet ”Lagar, mål, planer och styrdokument”.

Avfallsmängder och hur avfallet hanteras i Nacka samt bedömning av framtida utveckling har också varit viktiga utgångspunkter, se ”Nuläge och framtida bedömning”. Där framgår att det finns en betydande potential att öka både återanvändning och materialåtervinning, samt att öka utsorteringen av farligt avfall. Ett annat underlag för planen är uppföljningen av föregående avfallsplan.

Ansvar för avfallsfrågorna

Kommunens avfallsplan fastställs av kommunfullmäktige. Ansvar för att ta fram planen och följa upp den ligger på Natur- och trafiknämnden, som är huvudman för avfallsfrågorna. Denna nämnd ansvarar även för renhållning av kommunens vägar, gator och övrig allmän platsmark samt park- och naturmark. Även miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar i frågor som rör avfallshantering, via detaljplaner, bygglov och miljöärenden. Natur- och trafiknämnden har ett mindre ansvar för myndighetsutövning. Ansvar för insamling av kommunalt avfall har kommunen lagt på sitt helägda bolag – Nacka vatten och avfall. Avfallsföreskrifterna och avfallsavgifter beslutas av kommunfullmäktige. För det avfall som uppstår i stadshuset och i den kommunala produktionen ligger ansvaret på berörda verksamhetsenheter.

Mål och åtgärder

Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 innehåller följande fyra övergripande mål:

- Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs
- Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor
- Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering
- Mål 4 Minskad nedskräpning

Till dessa finns sexton delmål som konkretiserar de övergripande målsättningarna. För att uppnå målen finns 54 åtgärder framtagna som skulle behöva genomföras under planperioden. Åtgärderna kommer att ses över årligen och uppdateras vid behov. Vid behov kommer även nya åtgärder att tas fram. Vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå målen och hur målen ska följas upp beskrivs i handlingsplanen. Där

Avfallsplan 2021-2026

redovisas även en grund för prioritering av åtgärderna utifrån kostnad, miljönytta och möjlighet att nå målen.

Styrmedel

Syftet med avfallsplanen är att nackaborna, företagare, verksamheter och kommunen själva ska verka för att minska och förebygga avfall och nedskräpning. Viktiga styrmedel i att uppnå detta är information och kommunikation samt att tillhandahålla effektiva insamlingssystem och anläggningar. Vidare ger kommunens avfallstaxa ger incitament till ökad matavfallsinsamling och minskat restavfall. Kommunens kretsloppscentraler gör det enkelt att återvinna genom att vara välskötta och ha bra öppettider.

I den fysiska planeringen är avfallsfrågorna viktiga. Utformning av insamlingssystem i allt från ny enskilda flerfamiljshus till sopsugsanläggningar i större bostadsområden kan finnas med. Lokalisering av stationer för förpackningsåtervinning är viktig fråga för nackaborna liksom var kretsloppscentralerna finns.

För att förebygga avfall i olika kommunala verksamheter och därmed bidra till att avfallsplanens mål om minskande avfallsmängder uppnås är upphandling ett viktigt styrmedel. Vid upphandling kan krav ställas på återanvändning och återvinningsbarhet vid inköp av produkter eller användning av återvunna material.

Föreskrifter och tillsyn syftar till att grundläggande krav vad gäller avfallshantering finns och efterlevs.

Genomförande, uppföljning och revidering

Ansvar för att genomföra Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 ligger både på kommunen och bolaget. Kommunens nämnder och bolaget ska inom ramen för sitt ansvar verka för att avfallsplanen nås. För nämnderna finns resurserna för att genomföra planen i det årliga beslutet om mål och budget. För bolaget finns resurserna i det beslut som kommunfullmäktige fattar om taxa för avfallskollektivet. I handlingsplanen anges vilken del av kommunen som har ansvar för respektive åtgärd.

Målen och åtgärderna kommer att följas upp årligen och vid behov revideras, se handlingsplanen. För flertalet av målen finns nyckeltal som möjliggör jämförelse med övriga kommuner.

Arbetet med att ta fram planen

Avfallsplanen har tagits fram i samverkan mellan bolaget och kommunen. Arbetet har pågått sedan 2019 och har involverat tjänstemän från främst avfalls- och miljösidan, chefer och politiker. Samråd har skett med allmänhet och verksamheter för att få insikt i vad som inte fungerar bra med avfallshanteringen idag och vilka önskemål om förbättring som finns. Avstämning har skett mot globala, nationella, regionala och lokala miljömål samt EU-lagstiftning. För närmare beskrivning av arbetet med att ta fram planen, se dokumentet ”Arbetsgång och samrådsredogörelse”.

Läsanvisning

Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 avfallsplan är uppdelad i ett huvuddokument och sju deldokument. Huvuddokumentet består av en sammanfattning av mål och delmål, med en efterföljande

Avfallsplan 2021-2026

beskrivning. Hur målen ska följas upp, vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå målen, vilka enheter/funktioner som ansvarar för åtgärderna och hur de kan genomföras beskrivs i handlingsplanen.

Mer detaljerad information om exempelvis förutsättningarna och nuläget i kommunen samt vilka lagar och regler som styr avfallshanteringen, samt konsekvenserna redogörs för i övriga deldokument.

Avfallsplan 2021-2026

Målen

Nacka kommuns avfallsplan 2021-2026 innehåller fyra mål som anger kommunens övergripande målsättningar. Till dessa finns ett antal delmål som konkretiserar de övergripande målsättningarna. För alla målen gäller att de ska vara uppnådda senast vid utgången av år 2026. Basåret är 2019 om inte annat anges. Hur målen ska följas upp och vem som har ansvaret framgår av handlingsplanen. En mer utförlig beskrivning av mål och delmål framgår av det följande avsnittet ”Beskrivning av målen”.

Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs

- 1.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 procent per invånare¹
- 1.2 Grovavfall från hushåll har minskat med 20 procent per invånare
- 1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 procent per heltidsanställd²

Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

- 2.1 Nackaborna är nöjda med avfallshanteringen och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna
- 2.2 Allt fler hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper
- 2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i sorterade fraktioner i nya bostäder med gemensam avfallslösning
- 2.4 Stationär sopsug ska prövas i stadsbyggnadsprojekt

Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering

- 3.1 Minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger återvinns biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara
- 3.2 Minst 40 procent av grovavfallet materialåtervinns
- 3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 procent
- 3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall
- 3.5 Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska miljöpåverkan och transporter
- 3.6 Alla kommunala avfallstransporter drivs med förnyelsebara bränslen
- 3.7 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten

Mål 4 Minskad nedskräpning

- 4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 procent
- 4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar

---

¹ Basår 2015. Se Avfall Sveriges 25/25-mål som innebär att den totala mängden mat- och restavfall ska minska med 25 procent per person till 2025, jämfört med 2015.

² Basår 2021. Uppgifter om avfallsmängder från kommunalt finansierade verksamheter tas fram under 2021

Avfallsplan 2021-2026

Beskrivning av målen

I följande avsnitt redogörs mer utförligt för respektive mål och delmål. Här beskrivs målens grund i lagstiftningen, varför målen är prioriterade, samt för dess innebörd och omfattning. För flera mål beskrivs översiktligt vad som behöver hända för att nå målen. Där det finns kopplingar till nationella etappmål samt till Nacka kommuns mål och styrdokument beskrivs även det.

För att uppnå målen finns 54 åtgärder framtagna som skulle behöva genomföras under planperioden, se handlingsplanen. I handlingsplanen redogörs även för uppföljning av målen och vem som ansvarar för detta.

Mål I Avfall och matsvinn förebyggs

Att förebygga avfall är att minska avfallets mängd och farlighet. Det är det högst prioriterade steget i avfallstrappan, som är en del av EU:s och Sveriges lagstiftning. FN:s globala hållbarhetsmål innehåller etappmål som anger att mängden avfall ska minska markant och att matsvinnet i världen ska halveras. Mindre mängder avfall är positivt för miljön på flera sätt. Det ger lägre energianvändning, mindre utsläpp av växthusgaser och sparar på jordens naturresurser. Avfall kan förebyggas genom att hushållen och företagen använder cirkulära affärsmodeller såsom att dela, hyra, låna, reparera och uppgradera. Matsvinnet kan minska genom bättre planering, förvaring, tillagning och servering. Att minska avfallet och matsvinnet kommer leda till minskade kostnader för avfallshantering och lägre kostnader för inköp för de kommunalt finansierade verksamheterna.

Målet omfattar tre delmål. De har sin grund i kravet att de kommunala avfallsplanerna ska innehålla mål för att förebygga avfall³ samt kravet i miljöbalken att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska utnyttja möjligheterna att minska mängden avfall.⁴

Delmål I.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 % per invånare

Målet handlar både om att minska mat- och restavfallet men även om att öka sorteringen av avfall till materialåtervinning, främst genom ökad utsortering av förpackningar och returpapper. Att minska mat- och restavfallet ger både stora miljövinster samt besparingar för avgiftskollektivet genom att mindre mängder avfall behöver hanteras. Målet är formulerat enligt Avfall Sveriges mål och har basåret 2015. Målet bidrar till att nå det nationella etappmålet om att livsmedelsavfallet ska minska med minst 20 viktprocent per capita från 2020 till 2025.

Delmål I.2 Grovavfall från hushåll har minskat med 20 % per invånare

Målet omfattar allt grovavfall från hushåll såsom bygg- och rivningsavfall⁵, trädgårdsavfall och elavfall.

---

³ 5 § NFS 2020:6

⁴ Miljöbalken 2 kap 5 §

⁵ Kommunens ansvar för bygg- och rivningsavfall utökas från 1 januari 2023 till att omfatta allt bygg- och rivningsavfall från hushållen som inte uppkommer från yrkesmässig verksamhet (SFS 2020:61).

Avfallsplan 2021-2026

Genom att återanvända och på olika sätt förlänga livslängden hos material och produkter kan vi minska mängden grovavfall. Att det behöver vara enkelt att lämna saker för återbruk lyfts fram i Nacka kommuns Mål och budget 2020-2022. Klimatnyttan av att minska grovavfallet är högre än för mat- och restavfall genom att det innehåller material och produkter som har gett upphov till extra stora utsläpp vid produktionen, såsom textil och elprodukter.

Delmål 1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20%

När verksamhetens avfall minskar, minskar också påverkan på klimat och miljö. Kostnaderna för inköp sjunker och avfallsavgifterna kan reduceras. I dagsläget saknas uppgifter om hur mycket avfall som de olika verksamheterna genererar. Basåret för målet är 2021 vilket innebär att verksamheterna under 2021 behöver mäta/uppskatta mängden avfall. Verksamheterna kan välja att fokusera på olika avfallsströmmar i sitt avfallsförebyggande arbete. Att minska matsvinnet har stor miljönytta och kan ge stora besparingar. Värdet av den mat som slängs inom skolor i den kommunala produktionen motsvarar en inköpskostnad av 8,6 MSEK/år.⁶ Verksamheter som jobbar aktivt med frågan bör kunna minska matsvinnet (inkl köks-, serverings- och tallrikssvinn) till max 30 gram per serverad måltid.

---

⁶ Uppgift Inköpsenheten, Nacka kommun

Avfallsplan 2021-2026

Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

Avfall är en naturlig del av vårt samhälle och bör därför ingå som en naturlig del av den fysiska planeringen. En av inriktningarna i Nackas strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen är avfall och anger att den byggda miljön ska utformas så att den möjliggör en modern och miljövänlig avfallshantering. De boende värderar tillgängligheten högt. Att ha utsortering av de flesta avfallsfraktioner i bostadshuset är ett sätt att höja servicegraden. Genom att avsätta platser och göra det enkelt att källsortera ökar förutsättningar uppnå materialåtervinning av hög kvalitet för att klara återvinningsmålen. Hushållen behöver få kunskap och återkoppling om miljönyttan med att sortera, för att skapa engagemang.

Målet omfattar fyra delmål, där två av delmålen grundar sig på lagkrav. Delmål 2.2 grundar sig på krav i förpackningsförordningen⁷ om bostadsnära insamling av förpackningar och delmål 2.3 grundar sig på krav i Boverkets byggregler⁸ om att avfallsutrymmen ska utformas och dimensioneras så att de möjliggör återvinning av avfallet

Delmål 2.1 Nackaborna är nöjda med avfallshanteringen och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna

Det ska vara enkelt att lämna avfall och hushållen ska förstå varför det är viktigt att sortera och hantera avfallet på rätt sätt. Det är en förutsättning för att återvinningsmålen ska nås. Rätt sortering och hantering minskar också kostnaderna för avfallsbehandling.

Delmål 2.2 Allt fler hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar

För att kunna nå återvinningsmålen för förpackningar behöver servicen förbättras för hushållen. Allt fler bör ha tillgång till insamling nära bostaden. Det är producenterna av förpackningarna som genom godkända insamlingssystem ska erbjuda detta. Med bostadsnära menas att förpackningar ska samlas in med samma service som för mat- och restavfall.

Delmål 2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i sorterade fraktioner i nya bostäder med gemensam avfallslösning

Vid nybyggnation av flerbostadshus och småhus i tät bebyggelse (radhus, kedjehus) behöver det avsättas tillräckligt med utrymmen och platser för att de boende ska kunna förvara och lämna avfall i sorterade fraktioner. De fraktioner som avses är mat- och restavfall och alla typer av förpackningar och returpapper. För flerbostadshus bör utrymmen finnas även för insamling av smått elavfall, batterier och ljuskällor samt textil, mindre grovavfall och återbruk. Krav på byggherrar behöver ställas i markanvisningar och exploateringsavtal.

---

⁷ Förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar

⁸ Boverkets byggregler (2011:6)

Avfallsplan 2021-2026

Delmål 2.4 Stationär sopsug ska prövas i stadsbyggnadsprojekt

Genom stationär sopsug kan insamlingen av avfall effektiviseras och behovet av tunga transporter och buller minska. Stationär sopsug bedöms vara ekonomiskt motiverat när antalet anslutna lägenheter är minst ca 500. Bostäderna behöver inte finnas inom samma kvarter eller detaljplan utan systemet kan med fördel samordnas mellan flera byggherrar och projekt. Målsättning är att stationära sopsugar projekteras och byggs av byggherren.

Avfallsplan 2021-2026

Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering

Det avfall som inte kan förebyggas ska återanvändas, materialåtervinnas och i sista hand energiåtervinnas. Genom att utnyttja resurserna effektivt och öka materialåtervinningen minskar avfallens negativa miljöpåverkan genom bland annat minskade utsläpp av växthusgaser. Genom rötning av matavfall som ger biogas och biogödsel sluts matens kretslopp. I byggnads- och rivningssektorn uppstår stora mängder blandat avfall som i högre grad skulle kunna återanvändas och materialåtervinnas. Det uppstår även stora mängder massor i form av sten, grus, jord mm som behöver tas om hand, sorteras och återanvändas eller deponeras. Kan detta göras lokalt kan stora miljömässiga och ekonomiska vinster uppnås. Vidare måste det farliga avfallet hanteras säkert och gamla deponier måste kontrolleras för att inte riskera att läcka oönskade ämnen till omgivningen.

Målet omfattar sex delmål. Delmålen om ökad återvinning har sin grund bland annat i att de kommunala avfallsplanerna ska innehålla mål som syftar till att avfallet hanteras enligt avfallshierarkin⁹ (materialåtervinna istället för energiåtervinna).

Delmål 3.1 Minst 50 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger återvinnas biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara.

Målet baseras på det nationella etappmålet att senast år 2023 ska minst 70 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger behandlas biologiskt. Enligt Avfallsförordningen ska kommunen tillhandahålla system för att samla in matavfall från hushåll separerat från annat avfall.¹⁰ Ökad insamling av matavfall lyfts fram i Nackas Mål och budget 2020-2022 och andelen matavfall till biologisk behandling är en indikator i miljöprogrammet. För år 2019 samlades 23 % av matavfallet i Nacka in till biologisk behandling genom rötning. För att nå målet krävs både att fler Nackabor ansluter sig till matavfallsinsamlingen och att befintliga matavfallskunder ökar sin utsortering.

Delmål 3.2 Minst 40 % av grovavfallet materialåtervinnas

Målet omfattar allt grovavfall från hushåll med undantag av elavfall och grovavfall som utgörs av farligt avfall. Grovavfall från hushåll samlas in på de tre kretsloppscentralerna i Nacka och via den mobila kretsloppscentralen samt genom fastighetsnära hämtning. År 2019 materialåtervanns 27 % av grovavfallet i Nacka. För att nå målet behöver bland annat mer trä, plast och wellpapp sorteras ut för materialåtervinning och nya metoder för materialåtervinning användas såsom framställning av biokol från trädgårdsavfall. Vidare behöver möjligheten att källsortera grovavfall som samlas in fastighetsnära utvecklas.

---

⁹ 7 § NFS 2020:6

¹⁰ 15 a § Avfallsförordningen (2011:927)

Avfallsplan 2021-2026

Delmål 3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 %

Exempel på farligt avfall från hushåll är elavfall, kemikalier, färger, lösningsmedel och läkemedel. Det ska enligt Avfallsförordningen hanteras separat och får inte slängas i restavfallet.¹¹ Mängd farligt avfall som slängs i soppåsen finns med som en indikator i miljöprogrammet. Undersökningar av innehållet i restavfallet i Nacka, så kallade plockanalyser har gjorts 2014 och 2018, som visade att mängden batterier och ljuskällor halverades under perioden. För att nå målet finns behov av ökad service för insamling av farligt avfall och kommunikation.

Delmål 3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall

Alla verksamheter i Nacka har ännu inte infört fullständig sortering av avfall. De fraktioner som ska sorteras ut enligt Avfallsförordningen är returpapper, förpackningar av papper, metall, plast och glas, elavfall och farligt avfall. Vidare bör matavfall sorteras ut. Målet ska anses vara uppfyllt när källsortering har införts vid alla kommunalt finansierade verksamheter, där det är fysiskt genomförbart.

Delmål 3.5 Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska transporter och miljöpåverkan

Området är prioriterat nationellt genom etappmålet att minst 70 % av bygg- och rivningsavfallet ska återanvändas eller materialåtervinnas senast år 2025. För Nacka kommun saknas det uppgifter om hur mycket bygg- och rivningsavfall och andra massor som uppstår och hur det hanteras, men då byggnadstakten är hög handlar det om betydande mängder.

Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning anger hur avfallet bör hanteras för att förbättra resurseffektiviteten. För masshantering pågår arbete inom kommunen för att i högre grad kunna utnyttja massorna lokalt. Målet ska anses vara uppfyllt när följande är uppnått:

- Minst 80 % av projekten följer Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer
- Det finns framtagna utgångspunkter för vad som bör gälla för lokal hantering och återvinning av massor och dessa följs.

Delmål 3.6 Alla kommunala avfallstransporter drivs med förnyelsebara bränslen

En av de största utmaningarna för miljöarbetet, i Sverige såväl som internationellt, är att minska transporternas negativa påverkan på klimatet och miljön. Det svenska transportsystemet är idag starkt beroende av fossila bränslen. Kommunen har en ambition om att minska användningen av fossila bränslen med ett mål om ett helt fossilfritt samhälle.¹² För att nå kommunens mål krävs även att all avfallshantering i största uträkning görs med fordon som drivs av förnybara drivmedel. Idag är sopbilarna

---

¹¹ 16 § Avfallsförordningen (2011:927)

¹² Nacka kommuns Mål och budget 2021-2023, s81

Avfallsplan 2021-2026

som hämtar rest- och matavfall fossilfria men övriga avfallstransporter drivs till stor del fortfarande på diesel¹³.

Delmål 3.7 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten

I kommunen finns 21 identifierade nedlagda deponier. Miljöenheten har bedömt riskklass för 18 av dessa, där hälften bedöms ingå i den lägsta riskklassen. Ingen deponi har högsta riskklass. Nio deponier har pekats ut där det finns behov av ytterligare utredning och riskvärdering, se vidare bilagan om nedlagda deponier. För att nå målet behöver tillsynen över nedlagda deponier prioriteras. De kommunala avfallsplanerna ska för nedlagda deponier där kommunen har varit verksamhetsutövare innehålla åtgärder för att förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön.¹⁴

---

¹³ Sopbilarna som hämtar rest- och matavfall, drivs enbart på HVO100 (fossilfri diesel). Lastbilarna som kör containrar från kretsloppscentralerna går på diesel. Fordon för insamling av farligt avfall har liknande krav som för insamling av rest- och matavfall. Hämtning av källsortering i kommunala verksamheter går på diesel.

¹⁴ 17 § NFS 2020:6

Avfallsplan 2021-2026

Mål 4 Minskad nedskräpning

Allmänna platser, naturområden och stränder i Nacka ska vara fria från skräp, vilket bidrar till minimering av miljöpåverkan där djur och natur inte tar skada och föroreningar inte sprids. Även näringsliv och turism påverkas genom trygga och attraktiva miljöer utan skräp. Med nedskräpning i den här avfallsplanen menas att lämna avfall i en miljö där det inte hör hemma, exempelvis fimpas, godispapper och annat avfall på marken eller vid vatten. Det kan även gälla större föremål som exempelvis vitvaror, uttjänta fordon och byggavfall eller organiskt avfall såsom trädgårdsavfall. Målområdet har en direkt koppling till Nackas övergripande mål ”Attraktiva livsmiljöer”, där rent vatten, frisk luft, ett rikt växt- och djurliv och en god bebyggd miljö kännetecknar Nackas miljöambitioner.

Nedskräpningsfrågan har koppling till en rad områden och kommunala frågor som renhållning, miljö, trygghetsfrågor, klotterbekämpning och verksamhet i skolor. Eftersom nedskräpningsfrågan berör många olika delar av kommunens verksamhet är det viktigt att berörda förvaltningar samarbetar och är delaktiga i arbetet för minskad nedskräpning.

Målet omfattar två delmål. De är ett krav att de kommunala avfallsplanerna ska innehålla mål och åtgärder för att förebygga och begränsa nedskräpning.¹⁵

Delmål 4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 %

Nedskräpning i stadsmiljö sprids ofta till kuster, vattendrag och naturområden med vinden. Målet koncentrerar sig på stadsmiljö för att minska skräpet där det ofta först uppstår. För att nå målet krävs förebyggande arbete med beteendeförändringar men även åtgärder med städinsatser.

Delmål 4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar

Målet är att varje år ha en tydlig trend där allt fler nackabor upplever att nedskräpningen minskar. För att nå målet behöver åtgärder genomföras i många olika typer av miljöer där nackabor vistas så att Nacka upplevs som rent och tryggt.

---

¹⁵ 6 § NFS 2020:6

Avfallsplan 2021-2026

Konsekvenser

Miljö

Åtgärderna i planen bidrar till att kunna nå flera av de nationella miljö kvalitetsmålen. Åtgärder om att förebygga avfall och öka återanvändningen, materialåtervinningen och hantera anläggningsmassor lokalt bidrar till målet ”Begränsad klimatpåverkan”. Åtgärder för att förbättra hanteringen av farligt avfall, minska nedskräpningen och kontroll av nedlagda deponier bidrar till målet ”Giftfri miljö”. För ”God bebyggd miljö” har åtgärder för att minska nedskräpning och planera för en god avfallshantering samt minska avfallsmängderna och öka återvinningen betydelse.

För delmålen om att förebygga avfall och öka materialåtervinningen har en grov uppskattning gjorts av klimatnyttan, se tabellen nedan. Beräkningen baseras på nyckeltal om klimatpåverkan för olika avfallsfraktioner.¹⁶ Nyckeltalen visar klimatnyttan av att förebygga avfallet respektive att materialåtervinna avfallet istället för att energiåtervinna. Av tabellen framgår tydligt att det är förbyggande av avfall som ger den största klimatnyttan. Förebyggande av textil samt av elektriskt och elektroniskt avfall (ingår i grovavfall) är de avfallslag som per kg ger störst klimatnytta.

För materialåtervinning är det återvinning av förpackningsmaterial som ger störst klimatnytta. Ökad materialåtervinning av matavfall genom rötning har inte lika stor klimatnytta. Här finns dock andra miljövinster såsom att näring i matavfallet tas tillvara genom att biogödsel (rötrest) återförs till jordbruksmarken och sluter kretsloppen. En annan fördel är förbättrad luftkvalitet genom att biogasfordon ger mycket låga utsläpp av partiklar. Konsekvenserna för miljön beskrivs närmare i Miljökonsekvensbeskrivningen av planen.

Ekonomi

Åtgärderna finansieras både genom avfallstaxan och kommunalskatten. Avfallstaxan finansierar hanteringen av det kommunala avfallet. Kommunalskatten och andra avgifter finansierar åtgärder inom övriga områden såsom hanteringen av avfall av kommunalt finansierade verksamheter, nedskräpning, fysisk planering och myndighetsutövning. Cirka 30 % av åtgärderna bedöms kunna genomföras inom befintlig budget. Övriga åtgärder bedöms medföra en extra kostnad.

Flera av åtgärderna bedöms leda till minskade kostnader. Det gäller främst åtgärderna för att förebygga och minska avfallet. De minskade kostnader utgörs dels av minskade kostnader för att samla in och behandla avfallet. Dels kommer kommunens kostnader för inköp att minska genom ökad återanvändning, minskad användning av engångsprodukter, krav på längre livslängd och hållbarhet och minskat matsvinn. Det indikerar att åtgärderna för att förebygga avfall och matsvinn för kommunala verksamheter inte kommer medföra några ökade kostnader, snarare kommer kostnaderna att minska. Men det är förknippat

---

¹⁶ Avfall Sverige rapport 2019:19 ”Klimatpåverkan från olika avfallsfraktioner”

Avfallsplan 2021-2026

med en ökad kostnad inledningsvis då de olika verksamheterna behöver förändra sitt arbetssätt och sina inköp.

Bedömningen av de ökade kostnader, besparingspotentialen och nettokostnad redovisas i tabellen nedan. Kostnaderna avser genomförandet av de 34 åtgärder som bedömts vara mest kostnadseffektiva för att kunna nå målen och uppnå störst miljönytta (se prioritering i handlingsplanen). Totalt har nettokostnaden för att genomföra dessa åtgärder uppskattats till max 0,7 MSEK/år extra för skattekollektivet och max 1,8 MSEK/år extra för taxekollektivet. För taxekollektivet motsvaras det av en ökning på ca 2,5 %.

Sammanställning av klimatnytta och ekonomiska konsekvenser för kommunen

I tabellen nedan redovisas grova uppskattningar av klimatnytta, kostnader och besparingspotential för de fyra huvudmålen. Kostnaderna avser genomförandet av de åtgärder som bedömts vara mest kostnadseffektiva för att kunna nå målen och uppnå störst miljönytta. Beräkningarna baseras på prognosen att Nacka år 2026 har 123 319 invånare.

Mål	Minskat CO ₂ -utsläpp (ton/år)	Konsekvenser skattekollektivet (MSEK/år)			Konsekvenser taxekollektivet (MSEK/år)		
		Ökad kostn.	Besparing	Netto	Ökad kostn.	Besparing	Netto
1. Avfall och matsvinn förebyggs	20 200 ¹⁷	1,1	>4 ¹⁸	Nettobesparing > 2	3	6,2 ¹⁹	Nettobesparing 3,2
2. God service, tillgängl.insamling och engagerade Nackabor	(2 200 ²⁰ ingår i ovan)	(0,2 avfallsutredning kostnad byggproj.)	0	0	0,2	Ingår ovan	Nettokostnad 0,2
3. Hållbar och säker avfallshantering	2 300 ²¹	2,3	(lokal hantering schaktmassor, besparing byggprojekt)	Nettokostnad 2,3	2,5-4,8	0	Nettokostnad 2,5-4,8

¹⁷ Klimatfaktorer Avfall Sverige rapport 2019:19 "Klimatpåverkan från olika avfallsfraktioner". Delmålet minskat mat- och restavfall med 25 % per person och år beräknas minska CO₂-utsläppen med 7400 ton per år, delmålet minska grovavfallet med 20 % per person beräknas minska CO₂-utsläppen med 12500 ton per år, när de uppnåtts 2026. Halvering matsvinnet kommunal produktion minskar CO₂-utsläppen ca 330 ton/år, Marina Förström. Se miljökonsekvensbeskrivningen.

¹⁸ Minskade kostnader för inköp

¹⁹ Minskade avfallskostnader när mindre mängder behöver samlas in och behandlas.

²⁰ Minskade CO₂-utsläpp till följd av utökad sortering av förpackningsavfall och returpapper till materialåtervinning minskar mängden restavfall. Räknas med i delmålet om minska mat- och restavfallet i målområde 1, men åtgärderna del av målområde 2.

²¹ biologisk återvinning matavfall 260 ton CO₂/år, materialåtervinning av grovavfall 1280 ton CO₂/år samt minskade transporter av schaktmassor 800 ton CO₂/år (lokal masshantering minskade utsläpp 8000 ton CO₂ under 10 år, EcoLoop 2019)

Avfallsplan 2021-2026

4. Minskad nedskräpning	0	1,2	0 ²²	Nettokostnad 1,2	0	0	0
SUMMA	22 000	4,7	>4	Nettokostnad <0,7	5,7-8	6	Nettokostnad 0-1,8

Konsekvenser för fastighetsägare och verksamheter

Vid införande av bostadsnära insamling av förpackningar kan fastighetsägare för flerbostadshus behöva investera i extra utrymmen för avfallshantering. Bedömningen för fullständig sortering är att byggkostnaden kan öka med uppemot 1000 kr per lägenhet²³ vid insamling i kärl till följd av ökad yta för tillkommande kärl i avfallsutrymmet jämfört med insamling av enbart rest- och matavfall. Samtidigt kommer de årliga insamlingskostnaderna kunna minska betydligt vid sortering av förpackningsavfall genom att denna insamling från 1 januari 2023 ska erbjudas kostnadsfritt av förpackningsproducenterna²⁴. Utsortering av förpackningsavfallet kommer medföra att mindre mängder restavfall behöver hämtas vilket beräknas minska avfallsavgiften med cirka 600 kr per år och hushåll²⁵. I övrigt gäller att tillkommande behållare och andra anordningar som krävs för den bostadsnära insamlingen från både flerbostadshus och enbostadshus ska bekostas av producenternas insamlingssystem²⁶, som finansieras genom förpackningsavgiften.

Ett effektivt sätt att minska fastighetsägarens kostnader för byggande av miljörum är att bygga alternativa insamlingssystem för rest- och matavfall i form av krantömmande behållare eller sopsug. Dessa system ersätter kärl för rest- och matavfall vilket innebär att ytan för miljörum kan halveras. Kostnad för dessa insamlingssystem tillkommer men totalt sett både gällande investering och insamling/underhåll är krantömmande behållare för rest-/matavfall kombinerat med miljörum för fullständig sortering det ekonomiskt mest fördelaktiga systemet²⁷.

Tilläggs bör också att det enligt Avfallsförordningen finns krav om att förpackningsavfallet ska sorteras ut och att fastighetsägaren ska underlätta denna sortering²⁸.

²² Ev besparing på sikt om förebyggande åtgärder mot nedskräpning får effekt

²³ Användarmanual för dimensioneringsmodell för avfallsutrymmen, Avfall Sverige rapport 2019:15, baserat på byggkostnad för miljörum på 16 000 kr/m² BTA exkl. markkostnad.

²⁴ Förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar

²⁵ Användarmanual för dimensioneringsmodell för avfallsutrymmen, Avfall Sverige rapport 2019:15, och avfallstaxa Nacka vatten och avfall 2021.

²⁶ Se sid 19 i Naturvårdsverkets vägledning gällande insamling av förpackningar och returpapper från hushåll. <https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/avfall/producentansvar/forpackningar/vagledning-insamling-forpackningar-returpapper-fran-hushall.pdf>

²⁷ PM Avfallshantering i Nacka stad 2020-01-09, Dag Björklund Enheten för strategisk stadsutveckling Nacka kommun.

²⁸ Avfallsförordningen (2020:614) 3 kap 4 och 4a §.

Avfallsplan 2021-2026

Åtgärderna som innebär ökad tillsyn kommer att medföra ökade kostnader i form av tillsynsavgifter för berörda verksamheter.

Avfallsplan 2021-2026

DELDOKUMENT

Handlingsplan

Lagar, mål, planer och styrdokument

Uppföljning avfallsplan 2020

Nuläge och framtida bedömning

Nedlagda deponier

Miljökonsekvensbeskrivning

Arbetsgång och samrådsredogörelse

Ramar och förutsättningar för
att inleda upphandling av
entreprenaden
Saltsjöbadsvägen 2019 Etapp 2
Gångbana mellan Östervik och
Dreving

8

NTN 2021/60

2021-04-09

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/60

Natur- och trafiknämnden

Ramar och förutsättningar för att inleda upphandling av entreprenaden Saltsjöbadsvägen 2019 Etapp 2

Gångbana mellan Östervik och Dreving

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden beslutar att inleda upphandling av entreprenaden Saltsjöbadsvägen 2019 etapp 2, enligt enheten för bygg och anläggnings tjänsteskrivelse daterad den 9 april 2021.

Sammanfattning av ärendet

En gångbana och belysning mellan Östervik och Erstaviksvägen skall anläggas.

Krav på anbudsgivarna föreslås att ställas i form av krav på organisation, årsomsättning samt referensprojekt av liknande uppdrag. Detta för att öka möjligheten att en kompetent och erfaren entreprenör kan antas för uppdraget.

Utvärderingsgrunden som föreslås är lägst pris, där anbudsgivaren med det lägsta priset som uppfyller de ställda kraven vinner avtalet.

Ärendet

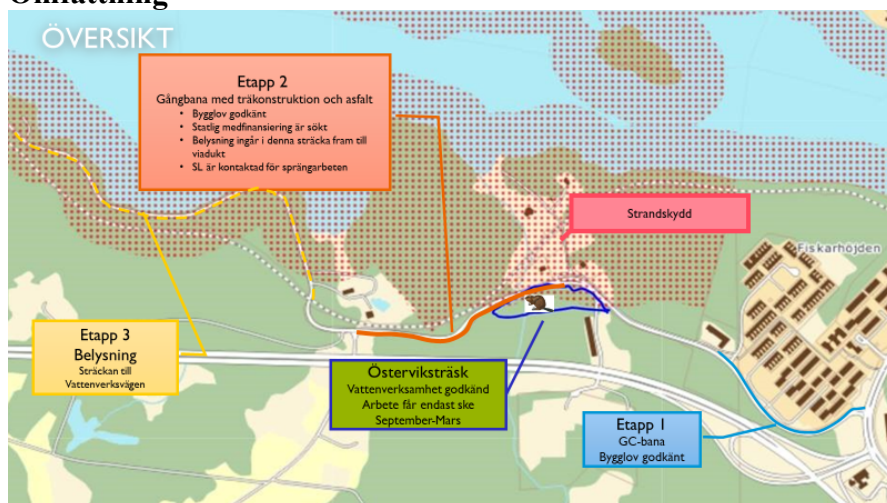
Bakgrund och syfte med upphandlingen

Genom åren har det kommit in medborgarförslag och klagomål på sträckan mellan Österviks station och Erstaviksvägen där Stall Compass återfinns. För de som vill åka kollektivt till stallet är Österviks station den närmaste hållplatsen, men sedan finns det ingen gångväg längs eller vid sidan av Saltsjöbadsvägen. Belysning saknas även på sträckan och detta är även något kommunen får klagomål och synpunkter på. Belysning skulle öka både den faktiska och upplevda säkerheten på sträckan, inte minst under vintertid då många av dygnets timmar är mörka. En ny gångbana och träkonstruktion föreslås längs sträckan.

Syftet med upphandlingen är att öka framkomligheten för gående samt att öka trafiksäkerheten för cyklister i form av ny belysning längs Saltsjöbadsvägen.

Omfattning

Etapp 1 är 470 m
 Denna etapp är satt på paus.

Etapp 2 är 480 m
 Planeras byggas med start
 202106.

Etapp 3 är belysning

Etapp 2 är en ca 480 meter lång gångbana som skall anläggas och denna entreprenad delas upp i 2 delar. Del 1 planeras bli ett promenaddäck ca 250 meter lång och bredd 2,5 meter och den resterande del 2 bli en asfalterad yta som skall vara 2 meter bred. Projektet beräknas vara klart våren 2022.

Mål med avtalet

Målet med avtalet är att öka trafiksäkerheten och framkomligheten för cyklister och gående längs Saltsjöbadsvägen och att detta görs med god kvalitet och inom satta kontraktstider.

Upphandlingsförfarandet

Det förväntade värdet på kontraktet är under tröskelvärdet på 54 938 615 kr, därför föreslås upphandlingen genomföras genom ett förenklat förfarande. Förfarandet innebär att alla leverantörer har rätt att delta och det är möjligt att förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Roller och ansvar

Namn	Befattning	Roll
Johan Wigstrand	Gruppchef, enheten för bygg och anläggning	Avtalsägare
Lars Hedrén	Byggprojektledare, Enheten för bygg och anläggning	Projektledare
Johan Grünewald	Inköpare	Inköpsansvarig

Tidsplan

Process	Klart
Behovsanalys	Oktober 2019
Marknadsanalys	Oktober 2020

Annonsering	April 2021
Utvärdering	Maj 2021
Tilldelningsbeslut	Juni 2021
Kontraktsskrivning	Juni 2021
Avtalstid	Juni 2021 – April 2022

Krav på leverantören och entreprenaden

De särskilda krav som föreslås ställas på anbudsgivarna är att den arbetsledning som arbetar i projektet har tidigare erfarenheter av liknande anläggningsuppdrag. Detta ska anbudsgivaren bekräfta vid anbudslämning och som sedan kan komma att kontrolleras innan start.

Krav på anbudsgivarnas årsomsättning samt ekonomiska stabilitet föreslås ställas för att säkerställa att den anbudsgivare som antas har tillräcklig kapacitet för att klara av uppdraget.

För att entreprenaden ska uppnå god kvalitet krävs kompetens och erfarenhet av liknande uppdrag som omfattat anläggning av ny gångbana och ny vägbelysning. Därför föreslås att krav på tidigare erfarenheter i form av referensuppdrag ska ställas i upphandlingen och som ska bifogas anbudet. Detta ökar möjligheten att en kompetent och erfaren entreprenör kan antas för uppdraget.

Leverantörsuppföljning

Projektledaren kommer att ansvara för uppföljningen av entreprenaden. Uppföljningen kommer att ske genom uppmätning av upparbetade mängder vilka ligger till grund för entreprenadens ersättningsmodell. Arbetet på plats kommer att följas upp av kommunens bygglédare.

Miljö och hållbarhet

Nacka kommuns miljökrav skall följas och följs upp av bygglédaren.

Marknadsanalys och inköpsstrategi

Upphandlingen föreslås inte delas upp i olika delområden utan utförs som en entreprenad, då detta bedöms vara mest kostnadseffektivt.

Utvärdering

Anbudsgivare som har lägst pris och uppfyller de ställda kraven vinner avtalet.

Risker

Om upphandlingen inte genomförs finns risken att andelen gående och cyklister fortsatt inte kan färdas säkert på Saltsjöbadsvägen.

Risk finns att oseriösa aktörer med otillräcklig kompetens och erfarenhet lämnar anbud. Denna risk reduceras genom kravställning i form av kompetens och erfarenhet från tidigare projekt samt krav på omsättning.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för Saltsjöbadsvägen etapp 2 och 3 uppskattas till cirka 13,5 miljoner kronor, fördelade på:

- Etapp 2: 12,5 mnkr
- Etapp 3: 1 mnkr

Förenklad investeringskalkyl för projektet, miljoner kronor

Projektnamn	2019	2020,0	2021,0	2022	2023=>	Totalt
Total investeringsutgift	0	0,0	13,5	0	0	13,5
varav:						0
Extern kostnad för utredning/ projektering/ köpta tjänster	0	0,0	0,0	0	0	0,0
Material	0	0,0	0,0	0	0	0,0
Intern personalkostnad/ nedlagd tid	0	0,0	0,0	0	0	0
Övriga kostnader	0	0,0	0,0	0	0	0
Total investeringsinkomst	0	0,0	0,0	0	0	0
Netto	0	0,0	13,5	0	0	13,5

Beräknad kapitalkostnad år 1 med en ränta på 1,75% : 236 tkr

Driftskostnad: 214 tkr/år

Konsekvenser för barn

Barn och ungdomar kommer att kunna gå säkert mellan station Östervik och stallen vid Erstaviksvägen, Stall Compas och Drefvinge gård. Tjskr Inleda upphandling Saltsjöbadsvägen(340307).docx

Peter Skogberg
Enhetschef
Enheten för bygg och anläggning

Lars Hedrén
Byggprojektledare
Enheten för bygg och anläggning

Johan Grünwald
Inköpare
Inköpsenheten

Yttrande till JO angående
flyttning av fordon

9

NTN 2021/61

2021-04-09

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/61

Natur- och trafiknämnden

Yttrande till JO angående flyttning av fordon

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden lämnar yttrande till JO, Justitieombudsmannen, i enlighet med förslag i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 9 april 2021.

Sammanfattning av ärendet

JO, Justitieombudsmannen, har skickat en remiss till nämnden och begärt upplysningar om det anmälarna har uppgett till JO. Anmälaren har ifrågasatt om tillräcklig efterforskning av ägarförhållanden gjorts vid flyttning av en husbil. Vidare har anmälaren uppgett att handlingar inte har lämnats ut trots begäran i flera mejl. Enhetens bedömning är att det har förekommit vissa brister i hanteringen av efterforskning av ägarförhållanden och utlämnande av handlingar i det aktuella ärendet.

Ärendet

JO, Justitieombudsmannen, har skickat en remiss till natur- och trafiknämnden och begärt att nämnden ska yttra sig över remissen senast den 3 maj 2021, bilaga 2. JO vill att nämnden lämnar upplysningar om det som förs fram i anmälan som gäller flyttning av en husbil. Nämnden uppmanas att besvara två frågor. Dels om nämnden på något sätt har försökt att få tillgång till ägaruppgifter avseende fordonet, exempelvis genom att ta kontakt med finska myndigheter eller Transportstyrelsens enhet för ursprungskontroll, dels hur nämnden har hanterat de framställningar om att få ta del av kopior av kungörelser som anmälaren hänvisar till i sin anmälan.

Av svaret ska särskilt framgå hur handläggningen förhåller sig till 5 § lagen om flyttning av fordon i vissa fall jämfört med ett tidigare beslut från JO, bilaga 3. Berörda befattningshavare ska ges möjlighet att lämna synpunkter. Nämnden ska dessutom redovisa sin bedömning av det som framkommit.

I 5 § lagen om flyttning av fordon i vissa fall anges bland annat att när ett beslut om flyttning av ett registrerat fordon har meddelats, ska den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske. Om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, ska den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Om det flyttade fordonet är registrerat ska myndigheten dessutom vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses motiverade för att underrätta fordonets ägare om flyttningen.

I anmälan till JO, bilaga 4, anges bland annat att handläggningen av utlämnande av handlingar i det aktuella ärendet inte har gått rätt till. Anmälaren hävdar att handlingar inte har lämnats ut trots begäran i flera mejl.

Enhetens utredning

Ärende 2019-250 inleddes med att en finskregistrerad husbil anträffades på kommunägd mark på Tranvägen 12 den 30 september 2019. Fotodokumentation gjordes och en utredning påbörjades. Trafikenhetens protokoll i ärendet framgår av bilaga 5. Den 21 oktober 2019 fäste trafikenheten en lapp på husbilen med en anmodan om att flytta fordonet i syfte att komma i kontakt med ägaren.

Den 31 oktober 2019 beslutade trafikenheten att flytta fordonet med stöd av 2 § punkten 2 C förordningen om flyttning av fordon i vissa fall eftersom fordonet varit uppställt i strid med föreskrifter eller bestämmelser om stannande och parkering samt varit förlöpande uppställt på samma plats under minst tre dygn. Flyttningen av fordonet gjordes den 31 oktober 2019 till en kommunal uppställningsplats.

Enligt trafikenheten meddelades Polisen om flyttningen den 31 oktober 2019. Trafikenheten kungjorde flyttning av fordonet den 1 november 2019 på kommunens anslagstavla eftersom det inte gick att identifiera ägaren av fordonet. Trafikenheten tog inte kontakt med finska myndigheter eller Transportstyrelsens enhet för ursprungskontroll. Fordonet skrotades den 24 februari 2020 efter att fordonet övergått i kommunens ägo.

Vad gäller det anmälaren har uppgett om att det inte har gått att få ut en kopia på den begärda kungörelsen trots flera mejl, så har en genomgång gjorts av de mejl som inkommit i ärendet. Det är fråga om fyra mejl, som är ställda till kommunens registrator och generella funktionsbrevlåda och som vidarebefordrats till trafikenheten.

Det kan konstateras att anmälaren inte har fått ut en specifik kungörelsehandling. Skälet till det var att kungörelsen den 1 november 2019 inte fanns tillgänglig som en handling vid tidpunkten för begäran. Anmälaren fick istället trafikenhetens protokoll i ärendet skickat till sig den 15 december 2020 där den information som kungjorts på kommunens anslagstavla framgick. Protokollet skickades på nytt till anmälaren den 27 januari 2021 efter den sista begäran.

Förslag till yttrande

I förslaget till yttrande redogörs för enhetens utredning av hanteringen av efterforskning av ägarförhållanden vid flyttning av husbil samt hanteringen av utlämnande av handlingar i det aktuella ärendet. Bedömningen görs att det har förekommit vissa brister i hanteringen.

Ekonomiska konsekvenser

I dagsläget är det oklart om ärendet medför några ekonomiska konsekvenser för kommunen i form av skadestånd.

Konsekvenser för barn

Ärendet medför inte några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 Förslag till yttrande

Bilaga 2 Remiss från JO

Bilaga 3 Tidigare beslut av JO

Bilaga 4 JO-anmälan med komplettering

Bilaga 5 Trafikenhetens protokoll i ärende 2019-250

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Christopher Arontaus
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheten

2021-04-09

Förslag till yttrande

Dnr: NTN 2021/61

JO dnr: 781-2021

Justitieombudsmannen

Yttrande angående anmälan om flyttning av fordon

JO dnr 781-2021

Med anledning av remiss den 25 februari 2021 lämnar natur- och trafiknämnden i Nacka kommun följande yttrande.

Enhetens utredning

Ärende 2019-250 inleddes med att en finskregistrerad husbil anträffades på Tranvägen 12 i Nacka kommun den 30 september 2019. Trafikenheten dokumenterade fordonet med foton och en utredning påbörjades. Den 21 oktober 2019 fäste trafikenheten en lapp på husbilen med en anmodan om att flytta fordonet i syfte att komma i kontakt med ägaren.

Den 31 oktober 2019 beslutade trafikenheten att flytta fordonet med stöd av 2 § punkten 2 C förordningen om flyttning av fordon i vissa fall eftersom fordonet varit uppställt i strid med föreskrifter eller bestämmelser om stannande och parkering samt varit fortlöpande uppställt på samma plats under minst tre dygn. Flyttningen av fordonet gjordes den 31 oktober 2019 till en kommunal uppställningsplats.

Enligt trafikenheten meddelades Polisen om flyttningen av fordonet den 31 oktober 2019. Trafikenheten kungjorde flyttning av fordonet den 1 november 2019 på kommunens anslagstavla enligt 5 § andra stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall eftersom det inte gick att identifiera ägaren av fordonet. Ägaren gick inte att finna. Fordonet skrotades den 24 februari 2020 efter att det övergått i kommunens ägo.

Vad gäller det anmälaren har uppgett om att det inte har gått att få ut en kopia på den begärda kungörelsen trots flera mejl, så har en genomgång gjorts av de mejl som inkommit i ärendet. Det är fråga om fyra mejl, som är ställda till kommunens registrator och generella funktionsbrevlåda och som vidarebefordrats till trafikenheten.

Det kan konstateras att anmälaren inte har fått en kopia på en specifik kungörelsehandling. Skälet till det var att kungörelsen den 1 november 2019 inte längre fanns tillgänglig som en handling på hemsidan vid tidpunkten för begäran den 11 december 2020. Anmälaren fick istället trafikenshetens protokoll i ärendet, **bilaga 1**, skickat till sig den 15 december 2020, fyra dagar efter den första begäran, där den information som kungjorts på kommunens anslagstavla framgick. Protokollet skickades på nytt till anmälaren den 27 januari 2021 efter den sista begäran.

Synpunkter från berörda befattningshavare

Berörda befattningshavare har getts möjlighet att lämna synpunkter. Berörd tjänsteperson på trafikensheten har lämnat synpunkter enligt nedan.

Ärendet har hanterats enligt gällande rutiner som trafikensheten har vid flyttning av fordon. Fordonet har anträffats, utretts och en anmodan har fästs på fordonet, vilket syns på bilderna i protokollet. Beslut om flyttning av fordon till kommunal uppställningsplats har tagits med stöd av gällande bestämmelser. Beslut om flyttning av fordonet har kungjorts på kommunens anslagstavla och Polisen har meddelats. Eftersom det inte gick att finna ägaren skrotades fordonet drygt tre månader efter det att kungörelsen gjorts och äganderätten övergått till kommunen.

Eftersom kungörelsen på kommunens anslagstavla inte fanns kvar vid tidpunkten för begäran kunde inte kungörelsen lämnas ut. Eftersom samma information som var kungjord på kommunens hemsida även fanns i trafikenshetens protokoll för flyttningen av fordonet lämnades protokollet ut till anmälaren först den 15 december 2020 och på nytt den 27 januari 2021.

Natur- och trafiknämndens bedömning

Enligt 5 § andra stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall gäller att om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, ska den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Om det flyttade fordonet är registrerat ska myndigheten dessutom vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses motiverade för att underrätta fordonets ägare om flyttningen. De utredningsinsatser som fordras måste rimligen kunna anpassas efter omständigheterna och vad som anses motiverat.

Det är generellt ovanligt med flyttning av utlandsregistrerade bilar i kommunen. Nämnden konstaterar att en kungörelse har gjorts enligt 5 § andra stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall och att nämnden genom viss utredning i form av bland annat lappning av fordonet med anmodan har försökt att få information om ägarförhållanden. Någon kontakt med finska myndigheter eller Transportstyrelsens enhet för ursprungskontroll har inte gjorts. Nämndens bedömning är att ägarskapsförhållandena i ärendet möjligen skulle kunna ha efterforskats mer vid en jämförelse med JO:s beslut den 15 augusti 2019 med dnr 4653-2018.

Vad gäller det anmälaren har uppgett om att handlingar inte har lämnats ut trots flera mejl, så konstaterar nämnden följande. I det aktuella ärendet fanns den begärda kungörelsen inte kvar på kommunens anslagstavla då tiden för kungörelsen passerat. Trafikenheten lämnade då ut protokollet i ärendet där samma information om kungörelsen fanns som anslogs på kommunens anslagstavla. Protokollet lämnades ut den 15 december 2020 på begäran den 11 december 2020 och den 27 januari 2021 på begäran den 25 januari 2021. Eftersom allmänna handlingar ska lämnas ut genast eller så snart som möjligt efter att en begäran inkommit, borde handlingen ha lämnats ut tidigare än den 15 december 2021.

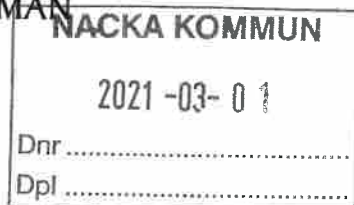
Nämndens bedömning är att hanteringen av begäran om allmänna handlingar generellt fungerar väl inom nämndens ansvarsområde. Nämnden ser detta som en händelse av engångskaraktär. Det hålls regelbundet kurser om hanteringen av allmänna handlingar och nämndens bild är att de anställda har goda kunskaper inom området. Det är emellertid viktigt att upprätthålla kunskaperna och löpande påminna om bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen och lagen om offentlighet och sekretess. Av den anledningen ska en kurs hållas igen om detta ämne för de anställda under våren.

Bilaga

1. Trafikenhetens protokoll i ärende 2019-250

XX
Ordförande
Natur- och trafiknämnden

XX
Trafik- och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Natur- och trafiknämnden i Nacka kommun
131 81 Nacka

Begäran om upplysningar och yttrande

Sakke Ferraris har i en anmälan framfört klagomål mot Natur- och trafiknämnden i Nacka kommun. Anmälan med komplettering (JO:s handlingar # 1–2) bifogas.

JO har hämtat in och granskat bl.a. natur- och trafiknämndens protokoll i ärendet med dnr 2019-250.

Natur- och trafiknämnden uppmanas att lämna upplysningar om det som förs fram i anmälan samt att besvara följande frågor:

- Har nämnden på något sätt försökt att få tillgång till ägaruppgifter avseende fordonet, exempelvis genom att ta kontakt med finska myndigheter eller **Transportstyrelsens** enhet för ursprungskontroll?
- Hur har nämnden hanterat de framställningar om att få del av kopior av kungörelser som Sakke Ferraris hänvisar till i sin anmälan?

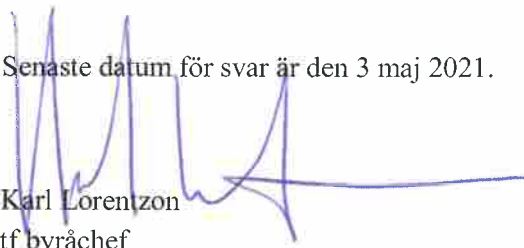
Berörda befattningshavare bör ges möjlighet att lämna synpunkter. Det ska framgå av remissvaret om så har skett.

Natur- och trafiknämnden ska vidare redovisa sin bedömning av det som kommit fram. Nämnden ska särskilt beröra frågan om hur dess handläggning har förhållit sig till 5 § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall (jfr JO:s beslut den 15 augusti 2019, dnr 4653-2018, som bifogas).

Till remissvaret ska fogas ett utdrag ur protokollet från det sammanträde vid vilket nämnden fattar beslut om yttrande till JO.

Remissvaret önskas i två exemplar. Dessutom bör myndighetens yttrande och eventuella underyttranden skickas via e-post, helst som Word-dokument, till JOkansli1@jo.se.

Senaste datum för svar är den 3 maj 2021.

Karl Lorentzon
tf byråchef

Albert Pettersson
föredragande

Information om personuppgiftsbehandlingen hos JO finns på JO:s webbplats under <http://www.jo.se/sv/Om-JO/Behandling-av-personuppgifter/>.

Från: Sakke Ferraris
Skickat: den 26 januari 2021 20:50
Till: Justitieombudsmannen
Ämne: JO-anmälan från Sakke Ferraris via webbplatsen

Namn: Ferraris, Sakke

Adress:
C/O: c/o Dgtlpost Ab 100959
Gatuadress: Agavägen 52a
Postnr: 18155
Postort: Lidingö

Telefon: 0703916700
Mobiltelefon: 0703916700
Epost: sakke@ferrasys.com

Anmälan mot
Nacka Kommun.
Trafikenhetensamt registrator.

Ev. dokumentref
2019-250

Beskrivning
Ärendet gäller två fel.

Fel 1. Om tillräcklig efterforskning av ägare till husbil skett enligt 5 § 2 st lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Fel 2. Nacka kommun har trots flera försök inte gett ut allmän handling.

Sakke Ferraris importerade en husbil registrerad i Finland. registreringsnummer ZHO-449.

2019-09-15 Fick Sakke Ferraris beslut på Ursprungskontroll på bilen från Transportstyrelsen Ä20190715-00085

2019-10-21 Nacka anträffade bilen parkerad på Tranvägen i Nacka.

2019-10-31 Kommunen forslade bort bilen.

2019-11-01 Ärendet kungjordes enligt Nacka kommun. Kopia på handling har begärts ut fyra gånger.

2020-02-24 Bilen skrotades utan att ägaren någonsin meddelades.

Enligt kommunen har ägaren inte kunnat identifieras.

Sakke Ferraris begärde ut en kopia på Trafikenhetens kungörelser från 2019-11-01 vid fyra tillfällen via epost från sakke@ferrasys.com utan att få ut handlingarna.

1. 2020-12-11 kl 14:26. Epost från sakke@ferrasys.com till registrator@nacka.se
2. 2020-12-30 kl 08:45. Epost från sakke@ferrasys.com till info@nacka.se

3. 2020-12-30 kl 08:50. Epost från sakke@ferrasys.com till registrator@nacka.se

4. 2021-01-25 kl 12:29. Epost från sakke@ferrasys.com till registrator@nacka.se

Anmälares syn på händelsen

Sakke Ferraris husbil skrotades utan att han meddelades. Ferraris menar att någon eller ej tillräckligt efterforskning har gjorts för att identifiera ägare till fordon enligt 5 § 2 st lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Ägarens uppgifter finns hos Traficom, Finlands motsvarighet till Trafikregistret. De har Ferraris svenska mobilnummer, epostadress, samt den svenska adressen registrerad.

Enligt den europeiska överenskommelsen av utbyte av fordonsinformation ger Traficom ut information till Europeiska myndigheter t.o.m via epost. Informationsutbyte kan ske på svenska.

Nacka kommun har ej gett ut kopia på allmän handling trots fyra försök.

Övrig information

Värdet på husbilen uppskattas till ca 70.000 kr. Lösöret i bilen till ca. 5000kr.

Formulär för JO-anmälan

Kontaktuppgifter

Förnamn

Sakke

Efternamn

Ferraris

Gatuadress

Agavägen 52a

Ev. c/o adress

c/o Dgtpost Ab 100959

Postnummer

18155

Ort

Lidingö

**Telefon
(dagtid)**

0703916700

Mobil

0703916700

E-postadress

sakke@ferrasys.com

Bekräfta e-postadressen

Mot vem riktas anmälan

Myndighet och ev. tjänsteman som anmälan riktar sig mot

Nacka Kommun.

Trafikenheten samt registrator.

Eventuellt ärende- eller diarienummer hos berörd myndighet

2019-250

Beskrivning av ärendet

Beskriv vad som hände och när det ägde rum [rutorna begränsar inte hur mycket text man kan skriva in, texten "rullar" i rutan]

Ärendet gäller två fel.

Fel 1. Om tillräcklig efterforskning av ägare till husbil skett enligt 5 § 2 st lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Fel 2. Nacka kommun har trots flera försök inte gett ut allmän handling.

Sakke Ferraris importerade en husbil registrerad i Finland. registreringsnummer ZHO-449.

2019-09-15 Fick Sakke Ferraris beslut på Ursprungskontroll på bilen från Transportstyrelsen
Ä20190715-00085

2019-10-21 Nacka anträffade bilen parkerad på Tranvägen i Nacka.

2019-10-31 Kommunen forslade bort bilen.

2019-11-01 Ärendet kungjordes enligt Nacka kommun. Kopia på handling har begärts ut fyra gånger.

2020-02-24 Bilen skrotades utan att ägaren någonsin meddelades.

Enligt kommunen har ägaren inte kunnat identifieras.

Sakke Ferraris begärde ut en kopia på Trafikenhetens kungörelser från 2019-11-01 vid fyra tillfällen via epost från sakke@ferrasys.com utan att få ut handlingarna.

1. 2020-12-11 kl 14:26. Epost från sakke@ferrasys.com till registrator@nacka.se
2. 2020-12-30 kl 08:45. Epost från sakke@ferrasys.com till info@nacka.se
3. 2020-12-30 kl 08:50. Epost från sakke@ferrasys.com till registrator@nacka.se
4. 2021-01-25 kl 12:29. Epost från sakke@ferrasys.com till registrator@nacka.se

På vilket sätt anser du att myndigheten/tjänstemannen har agerat felaktigt?

Sakke Ferraris husbil skrotades utan att han meddelades. Ferraris menar att någon eller ej tillräckligt efterforskning har gjorts för att identifiera ägare till fordon enligt 5 § 2 st lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Ägarens uppgifter finns hos Traficom, Finlands motsvarighet till Trafikregistret. De har Ferraris svenska mobilnummer, epostadress, samt den svenska adressen registrerad.

Enligt den europeiska överenskommelsen av utbyte at fordonsinformation ger Traficom ut

information till Europeiska myndigheter t.o.m via epost.
Informationsutbyte kan ske på svenska.

Nacka kommun har ej gett ut kopia på allmän handling trots fyra försök.

Övriga upplysningar

Värdet på husbilen uppskattas till ca 70.000 kr. Lösöret i bilen till ca. 5000kr.

Bifoga filer

Bifogade filer:

Från: Sakke Ferraris
Skickat: den 27 januari 2021 09:11
Till: Justitieombudsmannen
Ämne: Komplettera JO-anmälan Nacka kommun
Bifogade filer: JO-anmälan Nacka.pdf

Hej,

Igår gjorde jag en JO-anmälan via er hemsida. Kopia bifogat som bilaga.

Jag skulle vilja komplettera ett par fel i protokollet från Nacka Kommun för ärende 2019-250 från trafikenheten.

Det står i protokollet att Polisen underrättades 2019-10-31. Jag har bett om kopia på underrättelsen från Nacka Kommun, men den har jag inte fått. Polisen hittar ingenting avseende ett Finlandsregistrerat fordon med registreringsnummer ZHO-449. Jag har en misstanke om att polisen aldrig blev informerad.

Det står i protokollet att Vägtrafikregistret underrättades 2020-03-04. Camilla Gunneby på Trafikenheten i Nacka kommun bekräftade att det inte är gjort även om det står i protokollet. Anledningen sägs vara att bilen är utländskt och ett ägarbyte i Vägtrafikregistret ej är meningsfull. Dock påvisar det felaktigheter i protokollet. Hade ägarbyte gjorts på ett korrekt sätt med ursprungskontroll hade däremot ägaruppgifterna påträffats antingen via Traficom i Finland eller vi Trafikverketsenhet som utför ursprungskontroll, då ett ärende redan var godkänt och ägaruppgifterna fanns där.

Med vänliga hälsningar,

Sakke Ferraris
070-3916700

Från: Sakke Ferraris <sakke@ferrasys.com>

Skickat: den 26 januari 2021 20:55

Till: Sakke Ferraris <sakke@ferrasys.com>

Ämne: JO-anmälan Nacka kommun

Kritik mot Trafiknämnden i Stockholms stad med anledning av ett ärende om flyttning av en personbil

---

Anmälan

I en anmälan till JO **klagade** Mika Tuomisto, som ombud för Tero Välimaa, på Trafiknämnden i Stockholms stad med anledning av handläggningen av ett ärende om flyttning av en personbil. Han **uppgav** bl.a. följande:

Den 11 september 2016 parkerade Tero Välimaa sin finskregistrerade bil på en gata i Stockholm. När han skulle hämta bilen dagen därpå fanns den inte kvar. Han antog att bilen hade stulits och gjorde en polisanmälan hos den svenska polisen. Den 20 september 2016 polisanmälde han även stölden av fordonet hos den finska polisen. Den 29 december 2016 kontaktades han av den svenska polisen som meddelade honom att bilen inte hade stulits utan i stället hade forslats bort av kommunen och sedermera skrotats den 21 december 2016.

Kommunen bedömde att bilen inte hade något värde. Tero Välimaa hade dock ett **värderingsutlåtande** på att bilen var värd 6 890 euro. Han riktade därför ett skadeståndskrav gentemot kommunen när han inte fick någon ersättning från sitt försäkringsbolag. Kommunen bestred kravet och uppgav i samband med handläggningen av det att den inte haft någon möjlighet att nå honom eftersom bilen var utlandsregistrerad och man inte hade åtkomst till andra fordonsregister än det svenska. Emellertid hade han ju fått en faktura för skrotningen av bilen; kommunen hade kontrollerat ägarskapet först dagen efter det att bilen skrotades.

Till anmälan fogade Mika Tuomisto bl.a. en skrivelse daterad den 19 september 2017 från trafikkontoret, Stockholms stad, med bl.a. följande innehåll:

Trafikkontorets tillståndsavdelning, juridik och **parkeringsenheten**, har utrett ärendet och meddelar följande.

Den 12 september 2016 observerades ett fordon med finskt **registreringsnummer** [...] på Multrågatan 49 i Stockholm. Fordonet var uppställt 4,2 meter från ett övergångsställe och ansågs utgöra en trafikfara. Fordonet flyttades omgående med stöd av 2 § första stycket 1 i förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall samt med stöd av lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Vid flyttning av utländska fordon har Stockholms stad ingen möjlighet att nå fordonsägaren, då staden inte har åtkomst till andra fordonsregister än det svenska. En anmälan till polismyndigheten görs dock alltid vid fordonsflytt, vilket även gjorts i detta fall.

Bärgningen av fordon med **registreringsnummer** [...] verkställdes klockan 14:15 den 12 september 2016. Klockan 14:53 samma dag meddelades Polismyndigheten om detta. Fordonsflytten kungjordes sedan den 16 september 2016, enligt 5 § andra stycket i lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, då fordonsägaren inte kunnat anträffas.

Fordonet ställdes på stadens uppställningsplats i Lunda den 12 september 2016. Då ingen hämtade ut fordonet inom tre månader efter kungörandet tillföll det, med stöd av 6 § första stycket 2 i lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, Stockholms stad.

Ägarbytet registrerades den 22 december 2016 och senare samma dag, den 22 december 2016 skrotades fordonet med registreringsnummer [...].

Enligt 7 § första stycket i lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, är fordonsägaren skyldig att ersätta de kostnader som uppstått vid fordonsflyttningen samt för övriga åtgärder som eventuellt vidtagits då ett fordon flyttats med stöd av denna lag. Euro Parking Collection som är Stockholms stads entreprenör för fakturering av **utlandsregistrerade** ärendet har konstaterat att Tero Välimaa var ägare till fordonet med **registreringsnummer** [...] då det flyttades samt skrotades och fakturan för detta har därför ställts till honom.

Mot bakgrund av ovan gör Trafikkontoret bedömningen att ärendet har följt gällande lagstiftning och rutin. Då flyttningen och skrotningen av fordonet har gått rätt till kvarstår betalningsansvaret för fordonsägaren och **ersättningsanspråket** mot staden avvisas.

Utredning

JO tog del av ett ärendeblad och handlingar i nämndens ärende T2017-02446.

Därefter uppmanade JO Trafiknämnden i Stockholms stad att lämna upplysningar om hur handläggningen av ärendet hade förhållit sig till regleringen i 5 § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, LFF, och att också jämföra handläggningen med bl.a. uttalanden om utländska fordon som återfinns på s. 25 i Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting.

Trafiknämnden beslutade att som remissvar lämna följande utlåtande:

Sammanfattning

JO, Riksdagens ombudsmän har begärt in ett yttrande från trafiknämnden i Stockholms stad i samband med att det framförts klagomål till JO över trafikkontorets handläggning av flyttning av ett utländskt registrerat fordon. Klagomålet till JO grundar sig i att försöket att kontakta fordonets ägare enbart skedde via en kungörelse samt ett meddelande till polisen om att fordonet bärgats till en uppställningsplats.

Trafikkontoret gjorde bedömningen att det enligt lagen (1982:219) om flyttning av fordon i vissa fall (LFF) var tillräckligt att, avseende utländskt registrerade fordon, förfara på detta vis gällande försök att kontakta fordonets ägare. Fortsatta åtgärder för att underrätta fordonsägare, utöver kungörelsen och anmälan till Polismyndigheten, kunde inte enligt trafikkontoret anses vara motiverat i förevarande fall.

Bakgrund

Den 12 september 2016 observerades ett fordon med finskt **registreringsnummer** [...] på Multrågatan 49 i Stockholm. Fordonet var uppställt 4,2 meter från ett övergångsställe och ansågs utgöra en trafikfara. Fordonet flyttades omgäende med stöd av 2 § första stycket 1 i förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall samt med stöd av lagen (1982:219) om flyttning av fordon i vissa fall (LFF).

Vid flyttning av utländska fordon har Stockholms stad ingen möjlighet att nå fordonsägaren, eftersom staden inte har åtkomst till andra fordonsregister än det svenska. En anmälan till Polismyndigheten görs dock alltid vid fordonsflytt, vilket även gjordes i detta fall. Fordonsägaren polisanmälde **fordonet** som stulet senare samma dag.

Bärgningen av fordonet verkställdes klockan 14:15 den 12 september 2016. Klockan 14:53 samma dag meddelades Polismyndigheten om detta. Fordonsflytten kungjordes sedan den 16 september 2016, enligt 5 § andra stycket i LFF, eftersom fordonsägaren inte kunnat anträffas.

Fordonet ställdes på stadens uppställningsplats för flyttade fordon den 12 september 2016. Eftersom ingen hämtade ut fordonet inom tre månader efter kungörandet tillföll det, med stöd av 6 § första stycket 2 i LFF, Stockholms stad. Fordonet värderades av en auktoriserad värderingsman till 0 kronor. Ägarbytet registrerades den 22 december 2016 och senare samma dag, den 22 december 2016 skrotades fordonet med hänsyn till det ringa värdet.

Ärendets beredning

Ärendets beredning har skett inom trafikkontorets tillståndsavdelning och ansvarig handläggare har givit sin syn på handläggningen.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret vill inledningsvis belysa att kontoret i dagsläget vid en fordonsflytt inte har tillgång till några speciella system för att kontrollera ägarskapet på ett utlandsregistrerat fordon. Det bör också noteras att fordonsuppgifter tillhör sådana uppgifter som vissa länder svårigen delar med sig av. Trafikkontoret har inte heller tillgång till Schengen Information System (SIS).

Med anledning av att trafikkontoret enbart har tillgång till det svenska fordonsregistret har staden ingen möjlighet att nå fordonsägare vid flyttning av utländska fordon. En anmälan till polismyndigheten görs dock alltid vid fordonsflytt, vilket även gjorts i detta fall. Den aktuella fordonsflytten kungjordes sedan den 16 september 2016, enligt 5 § andra stycket LFF, eftersom fordonsägaren inte kunnat anträffas.

JO har angett att yttrandet särskilt ska avse frågan hur handläggningen av ärendet förhåller sig till 5 § i LFF och jämföra med bland annat uttalanden om utländska fordon på s. 25 i *Flyttning av fordon. en handbok för kommunens handläggare* utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting.

I 5 § första stycket LFF anges att när ett beslut om flyttning av ett registrerat fordon har meddelats, ska den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske.

Enligt andra stycket, samma paragraf, utvecklas vidare att om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, ska den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Om det flyttade fordonet är registrerat ska myndigheten dessutom vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses motiverade för att underrätta fordonets ägare om flyttningen.

I det aktuella fallet har ägaren inte kunnat anträffas varför fordonsflytten istället har kungjorts. Staden har också informerat polismyndigheten om fordonsflytten.

I skriften *Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare* utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting finns det uttalanden om hantering om fordonsflytt av utländskt registrerade fordon. På s. 25 i handboken står att ett fordon från ett annat EU-land behandlas på samma sätt som svenskregistrerat fordon. För att finna ägare till utlandsregistrerat fordon kanske en extra insats behöver göras, exempelvis genom kontakt med det aktuella landets ambassad. Andra behjälpliga instanser kan vara Larmtjänst och Länskriminalen. En ytterligare källa kan vara Schengens Information System (SIS) som kan nås bland annat genom polismyndighetens ledningscentral. I handboken anges också att Euro Parking Collection är ett företag som kan tecknas avtal med att fakturera utländska fordonsägare och som kan spåra ägare.

Trafikkontoret vill börja med att poängtera att handboken inte är ett bindande dokument utan enbart ett dokument för att ge ledning till kommunernas hantering av ärenden avseende fordonsflytt. Således kan det som står i handboken inte hanteras som strikta krav för stadens handläggning utan en bedömning av skriften måste göras i förhållande till stadens resurser och möjligheter och till det enskilda fallet.

Vid tillfällen då ett utlandsregistrerat fordon kan anses ha ett högre värde eller där staden av andra orsaker misstänker att fordonet exempelvis kan vara stulet använder sig staden av Larmtjänst, ett av de företag som i ovan nämnda handbok nämns som exempel på behjälplig instans för att finna ägare till **utlandsregistrerade** fordon. I dagsläget har dock inte Larmtjänst några åtaganden gentemot staden som innebär att de ska hjälpa staden med information om ägare till **utlandsregistrerade** fordon. Tvärtom har företaget många gånger svårt att hjälpa staden med information eftersom de själva är hårt belastade. Dessutom kan Larmtjänst i många fall inte heller få information från sina kontakter då många länder saknar goda system för att föra register på fordonsägare.

Avseende företaget Euro Parking Collection, som den klagande hänvisar till i sin anmälan till JO, noterar kontoret att det i ovan nämnda handbok hänvisas till företaget i förhållande till fakturafrågor. Staden använder sig i dagsläget av detta företag gällande just fakturafrågor. I dagsläget finns inte möjlighet att använda sig av dem i förhållande till att kontrollera ägandeskapet på utlandsregistrerade bilar redan tidigare i processen, något som handboken heller inte tar upp.

När det gäller omedelbara flyttningar, som det är fråga om i aktuell situation, meddelas förfarandet alltid till Polismyndigheten, vilket gjordes även i detta fall. Att Polismyndigheten i ett senare skede när klaganden anmälde bilen som stulen hos samma myndighet inte informerat fordonsägaren om händelsen är anmärkningsvärt och inte något som kan lastas kommunen. Polismyndigheten har, till skillnad från staden och dess entreprenör, tillgång till Schengens Information System (SIS). Polismyndigheten får heller inte lämna ut uppgifter från detta system till staden då SIS inte är att jämföra med ett vägtrafikregister utan ett system där efterlysta bilar i Schengen registreras. Det kan dessutom noteras att alla utlandsregistrerade bilar förstås inte finns i SIS utan enbart de som har efterlysts.

I 5 § 2 LFF anges att undersökningar eller åtgärder för att underrätta fordonets ägare vid flyttning av ett registrerat fordon ska göras i de fall där det kan anses motiverat. Fortsatta åtgärder för att underrätta fordonsägaren, utöver kungörelsen och anmälan till polismyndigheten, kan med anledning av vad som anförts ovan inte anses vara motiverat i detta fall. Staden flyttar många fordon årligen och det är inte motiverat ur tids- samt kostnadshänseende att i alla ärenden med utlandsregistrerade fordon eftersöka fordonsägaren ytterligare när trafikkontoret enligt vad ovan anförts inte har tillgång till några utländska system för kontroll av fordonsuppgifter. Trafikkontoret anser därför att det varit tillräckligt i det aktuella fallet att kontakta Polismyndigheten och kungöra fordonsflytten på

stadens anslagstavla. Handläggningen har enligt stadens mening skett i enlighet med LFF och staden har även följt råden i skriften *Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare*.

Mika Tuomisto kommenterade remissvaret.

Rättslig reglering

Flyttning av fordon får ske under de förutsättningar som anges i LFF och förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall, FFF.

Ett beslut om flyttning av ett fordon ska föregås av en utredning. Vid utredningen ska ett protokoll föras och beslutet ska antecknas på protokollet (se 3 § FFF). När ett beslut om flyttning av ett registrerat fordon har meddelats, ska den myndighet som har meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske (se 5 § första stycket första meningen LFF). Om emellertid ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, ska den myndighet som har verkställt flyttningen kungöra den genom ett anslag i myndighetens lokaler. Om det flyttade fordonet är registrerat ska myndigheten dessutom vidta fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses motiverade för att underrätta fordonets ägare om flyttningen (se 5 § andra stycket LFF).

En kungörelse ska innehålla uppgift om följden enligt 6 § av att ägaren efter där angiven tid fortfarande är okänd (se 5 § tredje stycket LFF), dvs. att ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats tillfaller kommunen om beslutet om flyttning har verkställts av en kommunal myndighet och ägaren inte har hämtat fordonet inom tre månader efter det att kungörelsen skedde (se 6 § första stycket 2 LFF).

När någon annan myndighet än Polismyndigheten har beslutat eller verkställt en flyttning av ett fordon, ska den genast underrätta Polismyndigheten (9 § FFF).

Bedömning

Tero Välimaas bil var registrerad. Enligt 5 § LFF skulle trafiknämnden därför, efter det att bilen hade flyttats till uppställningsplatsen, ha vidtagit de undersökningar och åtgärder som kunde anses motiverade för att underrätta ägaren om flyttningen.

Eftersom bilen var registrerad i Finland var det svårare för trafiknämnden att komma åt nödvändiga registeruppgifter om bilen än om det hade varit ett svensktregistrerat fordon. I nämndens remissvar hänvisas till en skrift utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting där det finns exempel på vilka insatser som kan göras för att finna ägaren till ett utlandsregistrerat fordon. Nämnden gjorde emellertid ingenting för att få fatt i bilägaren. Jag kan inte med säkerhet säga om sådana försök skulle ha krönts med framgång. Det är dock svårt att tro att det är omöjligt att hitta den registrerade ägaren till en bil i vårt grannland Finland. Nämnden lyckades ju hitta Tero Välimaas namn och adress när det blev aktuellt att tillstålla honom en faktura.

Varken problemen med att komma åt registeruppgifterna, vad som upplysts om bilens värde eller vad som i övrigt kommit fram i utredningen kan enligt min mening leda till någon annan slutsats än att nämnden borde ha försökt underrätta Tero Välimaa om att hans bil hade flyttats. Nämnden förtjänar kritik för sin underlåtenhet.

Det som i övrigt har förekommit i ärendet föranleder inte några åtgärder eller uttalanden från min sida.

Ärendet avslutas.

Lars Lindström

Ärendet har föredragits av handläggaren Hampus Sjöblom. Byråchefen Carina Sjögren har deltagit i beredningen av ärendet.

Sändlista:

Mika Tuomisto som ombud för Tero Välimaa

Trafiknämnden i Stockholms stad (dnr T2018-02264)

Varken problemen med att komma åt registeruppgifterna, vad som upplysts om bilens värde eller vad som i övrigt kommit fram i utredningen kan enligt min mening leda till någon annan slutsats än att nämnden borde ha försökt underrätta Tero Välimaa om att hans bil hade flyttats. Nämnden förtjänar kritik för sin underlåtenhet.

Det som i övrigt har förekommit i ärendet föranleder inte några åtgärder eller uttalanden från min sida.

Ärendet avslutas.

Lars Lindström

Ärendet har föredragits av handläggaren Hampus Sjöblom. Byråchefen Carina Sjögren har deltagit i beredningen av ärendet.

Sändlista:

Mika Tuomisto som ombud för Tero Välimaa

Trafiknämnden i Stockholms stad (dnr T2018-02264)

stadens anslagstavla. Handläggningen har enligt stadens mening skett i enlighet med LFF och staden har även följt råden i skriften *Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare*.

Mika Tuomisto kommenterade remissvaret.

Rättslig reglering

Flyttning av fordon får ske under de förutsättningar som anges i LFF och förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall, FFF.

Ett beslut om flyttning av ett fordon ska föregås av en utredning. Vid utredningen ska ett protokoll föras och beslutet ska antecknas på protokollet (se 3 § FFF). När ett beslut om flyttning av ett registrerat fordon har meddelats, ska den myndighet som har meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske (se 5 § första stycket första meningen LFF). Om emellertid ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, ska den myndighet som har verkställt flyttningen kungöra den genom ett anslag i myndighetens lokaler. Om det flyttade fordonet är registrerat ska myndigheten dessutom vidta fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses motiverade för att underrätta fordonets ägare om flyttningen (se 5 § andra stycket LFF).

En kungörelse ska innehålla uppgift om följden enligt 6 § av att ägaren efter där angiven tid fortfarande är okänd (se 5 § tredje stycket LFF), dvs. att ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats tillfaller kommunen om beslutet om flyttning har verkställts av en kommunal myndighet och ägaren inte har hämtat fordonet inom tre månader efter det att kungörelsen skedde (se 6 § första stycket 2 LFF).

När någon annan myndighet än Polismyndigheten har beslutat eller verkställt en flyttning av ett fordon, ska den genast underrätta Polismyndigheten (9 § FFF).

Bedömning

Tero Välimaas bil var registrerad. Enligt 5 § LFF skulle trafiknämnden därför, efter det att bilen hade flyttats till uppställningsplatsen, ha vidtagit de undersökningar och åtgärder som kunde anses motiverade för att underrätta ägaren om flyttningen.

Eftersom bilen var registrerad i Finland var det svårare för trafiknämnden att komma åt nödvändiga registeruppgifter om bilen än om det hade varit ett svensktregistrerat fordon. I nämndens remissvar hänvisas till en skrift utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting där det finns exempel på vilka insatser som kan göras för att finna ägaren till ett utlandsregistrerat fordon. Nämnden gjorde emellertid ingenting för att få fatt i bilägaren. Jag kan inte med säkerhet säga om sådana försök skulle ha krönts med framgång. Det är dock svårt att tro att det är omöjligt att hitta den registrerade ägaren till en bil i vårt grannland Finland. Nämnden lyckades ju hitta Tero Välimaas namn och adress när det blev aktuellt att tillstålla honom en faktura.

I det aktuella fallet har ägaren inte kunnat anträffas varför fordonsflytten istället har kungjorts. Staden har också informerat polismyndigheten om fordonsflytten.

I skriften *Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare* utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting finns det uttalanden om hantering om fordonsflytt av utländskt registrerade fordon. På s. 25 i handboken står att ett fordon från ett annat EU-land behandlas på samma sätt som svenskregistrerat fordon. För att finna ägare till utlandsregistrerat fordon kanske en extra insats behöver göras, exempelvis genom kontakt med det aktuella landets ambassad. Andra behjälpliga instanser kan vara Larmtjänst och Länskriminalen. En ytterligare källa kan vara Schengens Information System (SIS) som kan nås bland annat genom polismyndighetens ledningscentral. I handboken anges också att Euro Parking Collection är ett företag som kan tecknas avtal med att fakturera utländska fordonsägare och som kan spåra ägare.

Trafikkontoret vill börja med att poängtera att handboken inte är ett bindande dokument utan enbart ett dokument för att ge ledning till kommunernas hantering av ärenden avseende fordonsflytt. Således kan det som står i handboken inte hanteras som strikta krav för stadens **handläggning** utan en **bedömning** av skriften måste göras i förhållande till stadens resurser och möjligheter och till det enskilda fallet.

Vid tillfällen då ett utlandsregistrerat fordon kan anses ha ett högre värde eller där staden av andra orsaker misstänker att fordonet exempelvis kan vara stulet använder sig staden av Larmtjänst, ett av de företag som i ovan nämnda handbok nämns som exempel på **behjälplig** instans för att finna ägare till **utlandsregistrerade** fordon. I dagsläget har dock inte Larmtjänst några åtaganden gentemot staden som innebär att de ska hjälpa staden med information om ägare till **utlandsregistrerade** fordon. Tvärtom har företaget många gånger svårt att hjälpa staden med information eftersom de själva är hårt belastade. Dessutom kan Larmtjänst i många fall inte heller **få** information från sina kontakter då många länder saknar goda system för att föra register på fordonsägare.

Avseende företaget Euro Parking Collection, som den klagande hänvisar till i sin anmälan till JO, noterar kontoret att det i ovan nämnda handbok hänvisas till företaget i förhållande till fakturafrågor. Staden använder sig i dagsläget av detta företag gällande just fakturafrågor. I dagsläget finns inte möjlighet att använda sig av dem i förhållande till att kontrollera ägandeskapet på utlandsregistrerade bilar redan tidigare i processen, något som handboken heller inte tar upp.

När det gäller omedelbara flyttningar, som det är fråga om i aktuell situation, meddelas förfarandet alltid till Polismyndigheten, vilket gjordes även i detta fall. Att Polismyndigheten i ett senare skede när klaganden anmälde bilen som stulen hos samma myndighet inte informerat fordonsägaren om händelsen är anmärkningsvärt och inte något som kan lastas kommunen. Polismyndigheten har, till skillnad från staden och dess entreprenör, tillgång till Schengens Information System (SIS). Polismyndigheten får heller inte lämna ut uppgifter från detta system till staden då SIS inte är att jämföra med ett vägtrafikregister utan ett system där efterlysta bilar i Schengen registreras. Det kan dessutom noteras att alla utlandsregistrerade bilar förstås inte finns i SIS utan enbart de som har efterlysts.

I 5 § 2 LFF anges att undersökningar eller åtgärder för att underrätta fordonets ägare vid flyttning av ett registrerat fordon ska göras i de fall där det kan anses motiverat. Fortsatta åtgärder för att underrätta fordonsägaren, utöver kungörelsen och anmälan till polismyndigheten, kan med anledning av vad som anförts ovan inte anses vara motiverat i detta fall. Staden flyttar många fordon årligen och det är inte motiverat ur tids- samt kostnadshänseende att i alla ärenden med utlandsregistrerade fordon eftersöka fordonsägaren ytterligare när trafikkontoret enligt vad ovan anförts inte har tillgång till några utländska system för kontroll av fordonsuppgifter. Trafikkontoret anser därför att det varit tillräckligt i det aktuella fallet att kontakta Polismyndigheten och kungöra fordonsflytten på

Bakgrund

Den 12 september 2016 observerades ett fordon med finskt **registreringsnummer** [...] på Multrågatan 49 i Stockholm. Fordonet var uppställt 4,2 meter från ett övergångsställe och ansågs utgöra en trafikfara. Fordonet flyttades omgående med stöd av 2 § första stycket 1 i förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall samt med stöd av lagen (1982:219) om flyttning av fordon i vissa fall (LFF).

Vid flyttning av utländska fordon har Stockholms stad ingen möjlighet att nå fordonsägaren, eftersom staden inte har åtkomst till andra fordonsregister än det svenska. En anmälan till Polismyndigheten görs dock alltid vid fordonsflytt, vilket även gjordes i detta fall. Fordonsägaren polisanmälde fordonet som stulet senare samma dag.

Bärgningen av fordonet verkställdes klockan 14:15 den 12 september 2016. Klockan 14:53 samma dag meddelades Polismyndigheten om detta. Fordonsflytten kungjordes sedan den 16 september 2016, enligt 5 § andra stycket i LFF, eftersom fordonsägaren inte kunnat anträffas.

Fordonet ställdes på stadens uppställningsplats för flyttade fordon den 12 september 2016. Eftersom ingen hämtade ut fordonet inom tre månader efter kungörandet tillföll det, med stöd av 6 § första stycket 2 i LFF, Stockholms stad. Fordonet värderades av en auktoriserad värderingsman till 0 kronor. Ägarbytet registrerades den 22 december 2016 och senare samma dag, den 22 december 2016 skrotades fordonet med hänsyn till det ringa värdet.

Ärendets beredning

Ärendets beredning har skett inom trafikkontorets tillståndsavdelning och ansvarig handläggare har givit sin syn på handläggningen.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret vill inledningsvis belysa att kontoret i dagsläget vid en fordonsflytt inte har tillgång till några speciella system för att kontrollera ägarskapet på ett utlandsregistrerat fordon. Det bör också noteras att fordonsuppgifter tillhör sådana uppgifter som vissa länder svårligen delar med sig av. Trafikkontoret har inte heller tillgång till Schengen Information System (SIS).

Med anledning av att trafikkontoret enbart har tillgång till det svenska fordonsregistret har staden ingen möjlighet att nå fordonsägare vid flyttning av utländska fordon. En anmälan till polismyndigheten görs dock alltid vid fordonsflytt, vilket även gjorts i detta fall. Den aktuella fordonsflytten kungjordes sedan den 16 september 2016, enligt 5 § andra stycket LFF, eftersom fordonsägaren inte kunnat anträffas.

JO har angett att yttrandet särskilt ska avse frågan hur handläggningen av ärendet förhåller sig till 5 § i LFF och jämföra med bland annat uttalanden om utländska fordon på s. 25 i *Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare* utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting.

I 5 § första stycket LFF anges att när ett beslut om flyttning av ett registrerat fordon har meddelats, ska den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske.

Enligt andra stycket, samma paragraf, utvecklas vidare att om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, ska den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Om det flyttade fordonet är registrerat ska myndigheten dessutom vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses motiverade för att underrätta fordonets ägare om flyttningen.

Vid flyttning av utländska fordon har Stockholms stad ingen möjlighet att nå fordonsägaren, då staden inte har åtkomst till andra fordonsregister än det svenska. En anmälan till polismyndigheten görs dock alltid vid fordonsflytt, vilket även gjorts i detta fall.

Bärgningen av fordon med registreringsnummer [...] verkställdes klockan 14:15 den 12 september 2016. Klockan 14:53 samma dag meddelades Polismyndigheten om detta. Fordonsflytten kungjordes sedan den 16 september 2016, enligt 5 § andra stycket i lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, då fordonsägaren inte kunnat anträffas.

Fordonet ställdes på stadens uppställningsplats i Lunda den 12 september 2016. Då ingen hämtade ut fordonet inom tre månader efter kungörandet tillföll det, med stöd av 6 § första stycket 2 i lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, Stockholms stad.

Ägarbytet registrerades den 22 december 2016 och senare samma dag, den 22 december 2016 skrotades fordonet med **registreringsnummer** [...].

Enligt 7 § första stycket i lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, är fordonsägaren skyldig att ersätta de kostnader som uppstått vid fordonsflyttningen samt för övriga åtgärder som eventuellt vidtagits **då** ett fordon flyttats med stöd av denna lag. Euro Parking Collection som är Stockholms stads entreprenör för fakturering av **utlandsregistrerade** ärendet har konstaterat att Tero Välimaa var ägare till fordonet med **registreringsnummer** [...] då det flyttades samt skrotades och fakturan för detta har därför ställts till honom.

Mot bakgrund av ovan gör Trafikkontoret bedömningen att ärendet har följt gällande lagstiftning och rutin. Då flyttningen och skrotningen av fordonet har gått rätt till kvarstår **betalningsansvaret** för fordonsägaren och **ersättningsanspråket** mot staden avvisas.

Utredning

JO tog del av ett ärendeblad och handlingar i nämndens ärende T2017-02446.

Därefter uppmanade JO Trafiknämnden i Stockholms stad att lämna upplysningar om hur handläggningen av ärendet hade förhållit sig till regleringen i 5 § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, LFF, och att också jämföra handläggningen med bl.a. uttalanden om utländska fordon som återfinns på s. 25 i Flyttning av fordon, en handbok för kommunens handläggare utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting.

Trafiknämnden beslutade att som remissvar lämna följande utlåtande:

Sammanfattning

JO, Riksdagens ombudsmän har begärt in ett yttrande från trafiknämnden i Stockholms stad i samband med att det framförts klagomål till JO över trafikkontorets handläggning av flyttning av ett utländskt registrerat fordon. Klagomålet till JO grundar sig i att försöket att kontakta fordonets ägare enbart skedde via en kungörelse samt ett meddelande till polisen om att fordonet bärgats till en uppställningsplats.

Trafikkontoret gjorde bedömningen att det enligt lagen (1982:219) om flyttning av fordon i vissa fall (LFF) var tillräckligt att, avseende utländskt registrerade fordon, förfara på detta vis gällande försök att kontakta fordonets ägare. Fortsatta åtgärder för att underrätta fordonsägare, utöver kungörelsen och anmälan till Polismyndigheten, kunde inte enligt trafikkontoret anses vara motiverat i förevarande fall.

Kritik mot Trafiknämnden i Stockholms stad med anledning av ett ärende om flyttning av en personbil

---

Anmälan

I en anmälan till JO klagade Mika Tuomisto, som ombud för Tero Välimaa, på Trafiknämnden i Stockholms stad med anledning av handläggningen av ett ärende om flyttning av en personbil. Han uppgav bl.a. följande:

Den 11 september 2016 parkerade Tero Välimaa sin finskregistrerade bil på en gata i Stockholm. När han skulle hämta bilen dagen därpå fanns den inte kvar. Han antog att bilen hade stulits och gjorde en polisanmälan hos den svenska polisen. Den 20 september 2016 polisanmälde han även stölden av fordonet hos den finska polisen. Den 29 december 2016 kontaktades han av den svenska polisen som meddelade honom att bilen inte hade stulits utan i stället hade forslats bort av kommunen och sedermera skrotats den 21 december 2016.

Kommunen bedömde att bilen inte hade något värde. Tero Välimaa hade dock ett **värderingsutlåtande** på att bilen var värd 6 890 euro. Han riktade därför ett skadeståndskrav gentemot kommunen när han inte fick någon ersättning från sitt försäkringsbolag. Kommunen bestred kravet och uppgav i samband med handläggningen av det att den inte haft någon möjlighet att nå honom eftersom bilen var utlandsregistrerad och man inte hade åtkomst till andra fordonsregister än det svenska. Emellertid hade han ju fått en faktura för skrotningen av bilen; kommunen hade kontrollerat ägarskapet först dagen efter det att bilen skrotades.

Till anmälan fogade Mika Tuomisto bl.a. en skrivelse daterad den 19 september 2017 från trafikkontoret, Stockholms stad, med bl.a. följande innehåll:

Trafikkontorets tillståndsavdelning, juridik och **parkeringsenheten**, har utrett ärendet och meddelar följande.

Den 12 september 2016 observerades ett fordon med finskt **registreringsnummer** [...] på Multrågatan 49 i Stockholm. Fordonet var uppställt 4,2 meter från ett övergångsställe och ansågs utgöra en trafikfara. Fordonet flyttades omgående med stöd av 2 § första stycket 1 i förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall samt med stöd av lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Från: Sakke Ferraris
Skickat: den 27 januari 2021 09:11
Till: Justitieombudsmannen
Ämne: Komplettera JO-anmälan Nacka kommun
Bifogade filer: JO-anmälan Nacka.pdf

Hej,

Igår gjorde jag en JO-anmälan via er hemsida. Kopia bifogat som bilaga.

Jag skulle vilja komplettera ett par fel i protokollet från Nacka Kommun för ärende 2019-250 från trafikenheten.

Det står i protokollet att Polisen underrättades 2019-10-31. Jag har bett om kopia på underrättelsen från Nacka Kommun, men den har jag inte fått. Polisen hittar ingenting avseende ett Finlandsregistrerat fordon med registreringsnummer ZHO-449. Jag har en misstanke om att polisen aldrig blev informerad.

Det står i protokollet att Vägtrafikregistret underrättades 2020-03-04. Camilla Gunneby på Trafikenheten i Nacka kommun bekräftade att det inte är gjort även om det står i protokollet. Anledningen sägs vara att bilen är utländskt och ett ägarbyte i Vägrafikregistret ej är meningsfull. Dock påvisar det felaktigheter i protokollet. Hade ägarbyte gjorts på ett korrekt sätt med ursprungskontroll hade däremot ägaruppgifterna påträffats antingen via Traficom i Finland eller vi Trafikverketsenhet som utför ursprungskontroll, då ett ärende redan var godkänt och ägaruppgifterna fanns där.

Med vänliga hälsningar,

Sakke Ferraris
070-3916700

Från: Sakke Ferraris <sakke@ferrasys.com>

Skickat: den 26 januari 2021 20:55

Till: Sakke Ferraris <sakke@ferrasys.com>

Ämne: JO-anmälan Nacka kommun

information till Europeiska myndigheter t.o.m via epost.
Informationsutbyte kan ske på svenska.

Nacka kommun har ej gett ut kopia på allmän handling trots fyra försök.

Övriga upplysningar

Värdet på husbilen uppskattas till ca 70.000 kr. Lösöret i bilen till ca. 5000kr.

Bifoga filer

Bifogade filer:

Beskriv vad som hände och när det ägde rum [rutorna begränsar inte hur mycket text man kan skriva in, texten "rullar" i rutan]

Ärendet gäller två fel.

Fel 1. Om tillräcklig efterforskning av ägare till husbil skett enligt 5 § 2 st lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Fel 2. Nacka kommun har trots flera försök inte gett ut allmän handling.

Sakke Ferraris importerade en husbil registrerad i Finland. registreringsnummer ZHO-449.

2019-09-15 Fick Sakke Ferraris beslut på Ursprungskontroll på bilen från Transportstyrelsen
Ä20190715-00085

2019-10-21 Nacka anträffade bilen parkerad på Tranvägen i Nacka.

2019-10-31 Kommunen forslade bort bilen.

2019-11-01 Ärendet kungjordes enligt Nacka kommun. Kopia på handling har begärts ut fyra gånger.

2020-02-24 Bilen skrotades utan att ägaren någonsin meddelades.

Enligt kommunen har ägaren inte kunnat identifieras.

Sakke Ferraris begärde ut en kopia på Trafikenhetens kungörelser från 2019-11-01 vid fyra tillfällen via epost från sakke@ferrasy.com utan att få ut handlingarna.

1. 2020-12-11 kl 14:26. Epost från sakke@ferrasy.com till registrator@nacka.se
2. 2020-12-30 kl 08:45. Epost från sakke@ferrasy.com till info@nacka.se
3. 2020-12-30 kl 08:50. Epost från sakke@ferrasy.com till registrator@nacka.se
4. 2021-01-25 kl 12:29. Epost från sakke@ferrasy.com till registrator@nacka.se

På vilket sätt anser du att myndigheten/tjänstemannen har agerat felaktigt?

Sakke Ferraris husbil skrotades utan att han meddelades. Ferraris menar att någon eller ej tillräckligt efterforskning har gjorts för att identifiera ägare till fordon enligt 5 § 2 st lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Ägarens uppgifter finns hos Traficom, Finlands motsvarighet till Trafikregistret. De har Ferraris svenska mobilnummer, epostadress, samt den svenska adressen registrerad.

Enligt den europeiska överenskommelsen av utbyte at fordonsinformation ger Traficom ut

Formulär för JO-anmälan

Kontaktuppgifter

Förnamn

Sakke

Efternamn

Ferraris

Gatuadress

Agavägen 52a

Ev. c/o adress

c/o Dgtlpost Ab 100959

Postnummer

18155

Ort

Lidingö

**Telefon
(dagtid)**

0703916700

Mobil

0703916700

E-postadress

sakke@ferrasys.com

Bekräfta e-postadressen

Mot vem riktas anmälan

Myndighet och ev. tjänsteman som anmälan riktar sig mot

Nacka Kommun.

Trafikenheten samt registrator.

Eventuellt ärende- eller diarienummer hos berörd myndighet

2019-250

Beskrivning av ärendet

3. 2020-12-30 kl 08:50. Epost från sakke@ferrasys.com till registrator@nacka.se
4. 2021-01-25 kl 12:29. Epost från sakke@ferrasys.com till registrator@nacka.se

Anmälarens syn på händelsen

Sakke Ferraris husbil skrotades utan att han meddelades. Ferraris menar att någon eller ej tillräckligt efterforskning har gjorts för att identifiera ägare till fordon enligt 5 § 2 st lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Ägarens uppgifter finns hos Traficom, Finlands motsvarighet till Trafikregistret. De har Ferraris svenska mobilnummer, epostadress, samt den svenska adressen registrerad.

Enligt den europeiska överenskommelsen av utbyte at fordonsinformation ger Traficom ut information till Europeiska myndigheter t.o.m via epost.
Informationsutbyte kan ske på svenska.

Nacka kommun har ej gett ut kopia på allmän handling trots fyra försök.

Övrig information

Värdet på husbilen uppskattas till ca 70.000 kr. Lösöret i bilen till ca. 5000kr.

Från: Sakke Ferraris
Skickat: den 26 januari 2021 20:50
Till: Justitieombudsmannen
Ämne: JO-anmälan från Sakke Ferraris via webbplatsen

Namn: Ferraris, Sakke

Adress:
C/O: c/o Dgtlpost Ab 100959
Gatuadress: Agavägen 52a
Postnr: 18155
Postort: Lidingö

Telefon: 0703916700
Mobiltelefon: 0703916700
Epost: sakke@ferrasys.com

Anmälan mot
Nacka Kommun.
Trafikenhetens samt registrator.

Ev. dokumentref
2019-250

Beskrivning
Ärendet gäller två fel.

Fel 1. Om tillräcklig efterforskning av ägare till husbil skett enligt 5 § 2 st lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Fel 2. Nacka kommun har trots flera försök inte gett ut allmän handling.

Sakke Ferraris importerade en husbil registrerad i Finland. registreringsnummer ZHO-449.

2019-09-15 Fick Sakke Ferraris beslut på Ursprungskontroll på bilen från Transportstyrelsen Ä20190715-00085
2019-10-21 Nacka anträffade bilen parkerad på Tranvägen i Nacka.
2019-10-31 Kommunen forslade bort bilen.
2019-11-01 Ärendet kungjordes enligt Nacka kommun. Kopia på handling har begärts ut fyra gånger.
2020-02-24 Bilen skrotades utan att ägaren någonsin meddelades.

Enligt kommunen har ägaren inte kunnat identifieras.

Sakke Ferraris begärde ut en kopia på Trafikenhetens kungörelser från 2019-11-01 vid fyra tillfällen via epost från sakke@ferrasys.com utan att få ut handlingarna.

1. 2020-12-11 kl 14:26. Epost från sakke@ferrasys.com till registrator@nacka.se
2. 2020-12-30 kl 08:45. Epost från sakke@ferrasys.com till info@nacka.se

Senaste datum för svar är den 3 maj 2021.

Karl Lorentzon
tf byråchef

Albert Pettersson
föredragande

Information om personuppgiftsbehandlingen hos JO finns på JO:s webbplats under <http://www.jo.se/sv/Om-JO/Behandling-av-personuppgifter/>.

2021-03-01

Dnr .....
Dpl .....

REMISS

Datum

2021-02-25

Dnr

781-2021

Sid
1 (2)

Natur- och trafiknämnden i Nacka kommun
131 81 Nacka

Begäran om upplysningar och yttrande

Sakke Ferraris har i en anmälan framfört klagomål mot Natur- och trafiknämnden i Nacka kommun. Anmälan med komplettering (JO:s handlingar # 1–2) bifogas.

JO har hämtat in och granskat bl.a. natur- och trafiknämndens protokoll i ärendet med dnr 2019-250.

Natur- och trafiknämnden uppmanas att lämna upplysningar om det som förs fram i anmälan samt att besvara följande frågor:

- Har nämnden på något sätt försökt att få tillgång till ägaruppgifter avseende fordonet, exempelvis genom att ta kontakt med finska myndigheter eller Transportstyrelsens enhet för ursprungskontroll?
- Hur har nämnden hanterat de framställningar om att få del av kopior av kungörelser som Sakke Ferraris hänvisar till i sin anmälan?

Berörda befattningshavare bör ges möjlighet att lämna synpunkter. Det ska framgå av remissvaret om så har skett.

Natur- och trafiknämnden ska vidare redovisa sin bedömning av det som kommit fram. Nämnden ska särskilt beröra frågan om hur dess handläggning har förhållit sig till 5 § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall (jfr JO:s beslut den 15 augusti 2019, dnr 4653-2018, som bifogas).

Till remissvaret ska fogas ett utdrag ur protokollet från det sammanträde vid vilket nämnden fattar beslut om yttrande till JO.

Remissvaret önskas i två exemplar. Dessutom bör myndighetens yttrande och eventuella underyttranden skickas via e-post, helst som Word-dokument, till JOkansli1@jo.se.

Utbyggnad av Orminge C del
av etapp 4, Boo, Nacka
kommun

10

KFKS 2016/803

2021-03-25

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2016/803

Natur- och trafiknämnden

Utbyggnad av Orminge C del av etapp 4, Boo, Nacka kommun

Tillstyrkan av utbyggnadspromemoria, 97193562

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden tillstyrker att kommunstyrelsen fastställer utbyggnadspromemoria för stadsbyggnadsprojekt Samordning Orminge C del av etapp 4 och ger enheten för bygg och anläggning i uppdrag att fortsätta genomförandet.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadsprojekt Samordning Orminge C samlar genomförande av samtliga allmänna anläggningar inom planprogramområdet Orminge centrum och pågår sedan hösten 2018. Projektet utförs etappvis i takt med att detaljplaner inom planprogramområdet antas och avtal tecknas med byggaktörer för bostäder.

Åtgärden avser förberedande grundläggningsarbeten genom uppförande av pådäck respektive förbelastning på två nya lokalgator inom detaljplan Ormingehus. Åtgärderna behöver utföras under 2021 för att möjliggöra för extern byggaktör att påbörja markarbeten och uppförande av sin fastighet intill gatorna i kvarteret Södra Sarvträsk. Åtgärden är även tidsmässigt styrd av groddjurs förekomst i våtmarken Sarvträsk samt Mindre hackspett som omfattas av artskyddsförordningen. Arbetet bedöms med rätt vidtagna åtgärder inte kräva tillstånd och utförs efter lek- och häckningsperioder. Dialog sker med miljöenheten inom kommunen samt länsstyrelsen.

Ut- och ombyggnaden av gator inom Orminge centrum finansieras genom bland annat exploateringsersättning, ersättning från ledningsägare enligt genomförandeavtal, markförsäljning eller tomträttsavgäld. Gatorna kommer att fungera som byggvägar för bostadsexploatörerna fram till att bostäderna är klara vilket planeras till kvartal 1 2024 och anläggningen aktiveras inte förrän vid denna tidpunkt.

Lokalgatorna är en nytillkommen anläggning för kommunen och utökade driftkostnader beräknas till cirka 100 000 kronor/år efter ianspråktagandet. Ränta och avskrivning för år 1 beräknas till cirka 1 miljon kronor. Aktiveringstidpunkt bedöms till kvartal 1 2024.

Ärendet

Projekt Samordning Orminge C samlar genomförande av samtliga allmänna anläggningar inom planprogramområdet Orminge centrum och pågår sedan hösten 2018.

Projektet utförs etappvis i takt med att detaljplaner inom planprogramområdet antas och avtal tecknas med byggaktörer för bostäder.

Bildtext: Karta som visar ett flygfoto över projektområdet. Gul linje visar lokalgatorna som ska byggas. Orange område visar kvarteret Södra Sarvträsk som ska bebyggas med bostäder.

Utbyggnadspromemoria omfattar åtgärder i del av etapp 4 i utbyggnad av allmänna anläggningar i samordningsprojekt Orminge C. Åtgärden avser förberedande grundläggningsarbeten genom uppförande av påldäck respektive förbelastning på två nya lokalgator inom detaljplan Ormingehus. Anledningen till att en utbyggnadspromemoria skrivs för enbart del av etapp 4 är att åtgärderna behöver utföras under 2021 för att möjliggöra för extern byggaktör att påbörja markarbeten och uppförande av sin fastighet intill gatorna i kvarteret Södra Sarvträsk. Åtgärden är även tidsmässigt styrd av groddjurs förekomst i våtmarken Sarvträsk samt Mindre hackspett som omfattas av artskyddsförordningen. Arbetet bedöms med rätt vidtagna åtgärder inte kräva tillstånd och utförs efter lek- och häckningsperioder. Dialog sker med miljöenheten inom kommunen samt länsstyrelsen.

Utöver djurlivet finns verksamheter i form av laboratorium med vibrationskänslig utrustning i närliggande byggnad Ormingehus. Arbetet planeras att utföras med borrarad pålning då detta är den mest skonsamma metoden av pålning avseende buller och vibrationer. Metoden borrarad pålning är kostsam men nödvändig för att minimera risken att störa närliggande verksamheter. Det är även mindre störande för dem som bor i närheten.

Upphandlingen av utförandet av anläggningsarbetena planeras att utföras med förnyad konkurrensutsättning inom ramavtalet för markanläggningsarbeten. Entreprenadarbetena förväntas att kunna påbörjas efter sommaren 2021 och pågå under hösten.

Resterande del av etapp 4 planeras under 2022. Vissa av återstående åtgärder inom etapp 4 kräver dock att detaljplan Sarvträsk vinner laga kraft för att kunna genomföras. Detta på grund av villkor i pågående vattendom som är inne i en överklagningsprocedur. Kommunen inväntar beslut från Högsta domstolen under våren.

Åtgärden bedöms generera en entreprenadkostnad om cirka 19 miljoner kronor med en osäkerhet om cirka +/- 10 procent. Produktionskostnaden, dvs entreprenadkostnad inklusive kommunens byggherrekostnad och reserv, bedöms uppgå till 24 miljoner kronor.

Lokalgatorna finns med i prognos för utbyggnad 2021-2022 sedan tidigare men till en lägre kostnad eftersom grundläggningsmetod är ändrad. Ett parallellt ärende för beslut om budgettilldelning från ramen skrivs fram samtidigt med godkännande av denna utbyggnadspromemoria. De delar som omfattas av nu aktuell utbyggnadspromemoria och som kommunstyrelsen ska ta ställning till bedöms uppgå till 24 miljoner kronor i investeringsutgifter. Inkomstbudget om 27 miljoner kronor söks parallellt för exploateringsersättning samt ersättning från ledningsägare under 2021. Även markförsäljning samt tomträttsavgälder är inkomstkällor.

Exploateringsenheten Nacka föreslår att natur- och trafiknämnden tillstyrker att kommunstyrelsen fastställer utbyggnadspromemoria för stadsbyggnadsprojekt samordning Orminge C, del av etapp 4, och ger enheten för bygg och anläggning i uppdrag att fortsätta genomförandet.

Ekonomiska konsekvenser

Ut- och ombyggnaden av gator inom Orminge centrum finansieras genom bland annat exploateringsersättning, ersättning från ledningsägare enligt genomförandeavtal, markförsäljning eller tomträttsavgäld. Gatorna kommer att fungera som byggvägar för bostadsexploatorerna fram till att bostäderna är klara vilket planeras till kvartal 1 2024 och anläggningen tas därför inte i bruk av kommunen förrän den tidpunkten.

Lokalgatorna är en nytillkommen anläggning för kommunen och utökade driftkostnader beräknas till cirka 100 000 kronor/år efter ianspråktagandet. Ränta och avskrivning för år 1 beräknas till cirka 1 miljon kronor.

Konsekvenser för barn

I princip samtliga investeringar som ingår i exploateringsportföljen har i förlängningen positiva konsekvenser för barn. I varje enskilt stadsbyggnadsprojekt lyfts konsekvenserna för barn fram i startpromemorian i projektets inledande skede.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 – Utbyggnadspromemoria Samordning Orminge C del av etapp 4

Bilaga 2 – Ärendeöversikt med karta Samordning Orminge C

Ulf Crichton

Enhetschef
Exploateringsenheten Nacka

Lisa Bergdahl

Projektchef/Projektledare
Exploateringsenheten Nacka

Peter Skogberg

Enhetschef
Enheten för Bygg och anläggning

Elliot Axelsson

Delprojektledare allmänna anläggningar
Enheten för Bygg och anläggning

Utbyggnads-PM

Utbyggnad av allmänna anläggningar, del av etapp 4, Orminge centrum

Stadsbyggnadsprojekt Samordning Orminge C,
Boo, Nacka kommun

Kartan visar områdets avgränsning, den blåstreckade linjen markerar planprogramområdet. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Innehåll

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund.....	3
3	Syfte och mål	5
3.1	Syfte.....	5
3.2	Mål.....	5
3.2.1	Projektmål.....	5
3.2.2	Hållbart byggande.....	6
4	Förutsättningar.....	6
4.1	Område och avgränsningar.....	6
4.2	Planförutsättningar - statliga, regionala och kommunala	7
5	Utförande.....	7
5.1	Detaljplan	7
5.2	Markägoförhållanden.....	7
5.3	Utbyggnad	7
5.3.1	Allmänna anläggningar.....	7
5.3.2	Byggnation på kvartersmark.....	9
5.4	Konsekvenser för fastighetsägare och boende	9
5.5	Rättsligt genomförande	10
5.6	Konsten att skapa stad.....	10
6	Tidplan	10
7	Ekonomi	11
7.1	Budget.....	11
7.2	Projektkalkyl.....	12
7.3	Finansiering.....	12
7.4	Driftskostnader för allmänna anläggningar.....	12
8	Risker	13
9	Kommunikation.....	13
10	Rapportering.....	13
10.1	Avslut och överlämnande	13

I Sammanfattning

Denna utbyggnadspromemoria omfattar åtgärder i del av etapp 4 i utbyggnad av allmänna anläggningar i samordningsprojekt Orminge C. Åtgärden avser förberedande grundläggningsarbeten genom uppförande av pådäck respektive överlast på två nya lokalgator inom detaljplan Ormingehus. Åtgärderna behöver utföras under 2021 för att möjliggöra för extern byggaktör att påbörja markarbeten och uppförande av sin fastighet intill gatorna i kvarteret Södra Sarvträsk. Entreprenadarbetena förväntas att kunna påbörjas efter sommaren 2021 och pågå under hösten.

Anledningen till att en utbyggnadspromemoria skrivs för enbart del av etapp 4 är att åtgärden är nödvändig och tidskritisk att utföra i samband med exploatörens markarbeten. Åtgärden är även tidsmässigt styrd av groddjurs förekomst i våtmarken Sarvträsk samt Mindre hackspett som omfattas av artskyddsförordningen. Arbetet bedöms med rätt vidtagna åtgärder inte kräva tillstånd och utförs efter lek- och häckningsperioder. Dialog sker med Miljöenheten inom kommunen samt länsstyrelsen.

Resterande del av etapp 4 planeras under 2022. Vissa av återstående åtgärder inom etapp 4 kräver dock att detaljplan Sarvträsk vinner laga kraft för att kunna genomföras på grund av villkor i pågående vattendom. Kommunen inväntar beslut från Högsta domstolen i överprövningsärende.

Åtgärden bedöms generera en entreprenadkostnad om cirka 19 miljoner kronor med en osäkerhet om ca +/- 10 %. Produktionskostnaden, dvs entreprenadkostnad inkl byggherrekostnad och reserv, bedöms uppgå till 24 miljoner kronor. Lokalgatorna finns med i prognos för utbyggnad 2021-2022 sedan tidigare men till en lägre kostnad eftersom grundläggningsmetod är ändrad. Ett parallellt ärende för beslut om budgettilldelning från ramen skrivs fram samtidigt med godkännande av denna utbyggnads-PM. Åtgärderna finansieras genom exploateringsersättning och markförsäljning.

Upphandlingen av utförandet av anläggningsarbetena planeras att utföras med förnyad konkurrensutsättning inom ramavtalet för markanläggningsarbeten.

2 Bakgrund

Ett planprogram för Orminge centrum har antagits 2015. Enligt programmet ska centrum omvandlas till ett attraktivt, tryggt och levande centrum med cirka 1 500 nya bostäder och cirka 25 000 kvm nya verksamhetslokaler. Startpromemoria för samordningsprojekt Orminge, projektnummer 9438, har antagits av kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott 2016-10-25, § 179.

Genomförandet av planprogrammet för Orminge centrum pågår genom följande stadsbyggnadsprojekt (nya projektnummer enligt ny projektstruktur):

- Nybackakvarteret, projektnummer 9435, detaljplanen laga kraft 2018, utbyggnad pågår
- Ormingehus, projektnummer 9436, detaljplan laga kraft 2020, utbyggnad kv Sö Sarvträsk påbörjas Q1 2021, kv Betsövägen
- Knutpunkten, projektnummer 9437, detaljplan antas prel. Q2 2021

- Ormingeplan, projektnummer, detaljplan antas prel. Q4 2022
- Sarvträsk, projektnummer 9436, detaljplan antas prel. Q4 2022
- Kanholmsvägen, projektnummer 93101549, detaljplan antas prel. Q4 2023
- Edövägen, eventuellt kommande projekt
- Utövägen, eventuellt kommande projekt
- Samordning Orminge C, utbyggnad av allmänna anläggningar, pågår

För att uppnå samordningsvinster och effektiv hantering gällande utbyggnad av allmänna anläggningar för ingående stadsbyggandsprojekt sker utbygganden samordnat inom ett samordningsprojekt, huvudprojekt Samordning Orminge C (projektnummer 93102387).

En etappvis utbyggnad av allmänna anläggningarna för detaljplanerna som föregåtts av planprogram för Orminge centrum pågår sedan 2019. Utbyggnaden är i dagsläget indelat i fem etapper.

Denna promemoria avser utbyggnad av allmänna anläggningar inom en del av etapp 4. Åtgärden avser förberedande grundläggningsarbeten genom uppförande av pådäck respektive överlast på två nya lokalgator inom detaljplan Ormingehus. Åtgärderna behöver utföras under 2021 för att möjliggöra för extern byggaktör att påbörja markarbeten och uppförande av sin fastighet intill gatorna i kvarteret Södra Sarvträsk. Entreprenadarbetena förväntas att kunna påbörjas efter sommaren 2021 och pågå under hösten.

Anledningen till att en utbyggnadspromemoria skrivs för enbart del av etapp 4 är att åtgärden är nödvändig och tidskritisk att utföra i samband med exploatörens markarbeten. Åtgärden är även tidsmässigt styrd av groddjurs förekomst i våtmarken Sarvträsk samt Mindre hackspett som omfattas av artskyddsförordningen. Arbetet bedöms med rätt vidtagna åtgärder inte kräva tillstånd och utförs efter lek- och häckningsperioder. Se vidare avsnitt 5.

Resterande del av etapp 4 planeras under 2022. Vissa av återstående åtgärder inom etapp 4 kräver dock att detaljplan Sarvträsk vinner laga kraft för att kunna genomföras på grund av villkor i pågående vattendom. Kommunen inväntar beslut från Högsta domstolen i överprövningsärende.

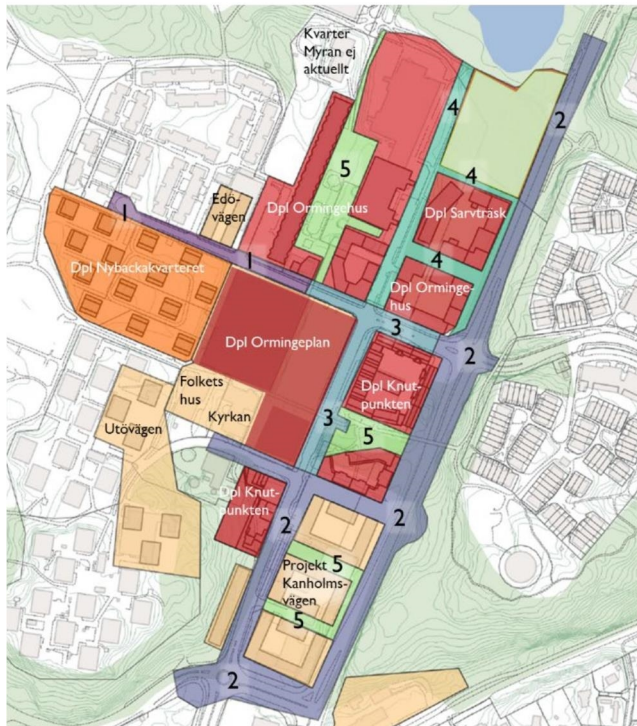
Övriga etapper

Etapp 1 påbörjades hösten 2018 i samband med att detaljplan Nybackakvarteret antogs. Etapp 1 är färdigställd och har beslutat projektavslut xxx §§ 2020.

Utbyggnad av Etapp 2 pågår sedan januari 2019. Etappen har under år 2020 dragits med tidsfördröjningar. Slutbesiktningen är godkänd men med anmärkningar som entreprenören utför under mars-april.

Etapp 3 som främst avser breddning av bussgatan i Kanholmsvägen mellan Edövägen och Utövägen och åtgärder som krävs för att möjliggöra detta planeras med start under våren 2021. Utbyggnads-PM är godkänt och budget är tilldelad sedan T1 2019 men på grund av försening av etapp 2 har inte etappen påbörjats.

Etapp 5 samt finplanering är inte detaljprojekterat och påbörjas tidigast hösten 2023.

Utbyggnad allmänna anläggningar

- Etapp 1 2018-2019
- Etapp 2 2019-2021
- Etapp 3 2021-2022
- Etapp 4 2021-2022
- Etapp 5 2023-2026

Finplanering löpande 2022-2028

Övrig utbyggnad

Gång- och cykelbana Mensättravägen
Gång- och cykelbana och cirkulationsplats Skarpövägen
VA-ledning Skarpövägen
Markförläggning högspänningskabel - Kraftledningsstråket

Detaljplaner

- Pågående
- Ej startad
- Under utbyggnad

3 Syfte och mål

3.1 Syfte

Övergripande syftet med Samordningsprojekt Orminge C är att:

- Säkerställa ett genomförande i enlighet med planprogram för Orminge centrum.
- Samordna stadsbyggnadsprojekt, fastighetsprojekt och externa projekt i det geografiska området, både vad gäller planering och genomförande.
- Driva utredningar som påverkar helheten i det geografiska området med omnejd.
- Följa, styra och regelbundet rapportera till styrgrupp den övergripande stadsbyggnadsekonomin och en övergripande tidsplan för stadsbyggnadsprojekten i syfte att nå en optimal helhetslösning för stadsutvecklingen i hela Orminge centrum.

Projektet är kopplat till två stadsbyggnadsstrategier i Nackas översiktsplan:

- Kompletta transportsystem med tunnelbana till Nacka.
- Utveckla Nackas lokala centra och deras omgivningar.

3.2 Mål

3.2.1 Projektmål

Projektets mål är att stödja och samordna ingående stadsbyggnadsprojekt, upprätta en övergripande ekonomisk kalkyl samt tidplan, skapa helhetssyn och styra mot bästa helhetslösningar, leverera tydliga beslutsunderlag samt att skapa samordningsvinster.

Planprogrammets mål är mål för arbetet med genomförande av Orminge centrum stadsbyggnadsprojekt och utbyggnad av allmänna anläggningar:

- Ett stadsdelscentrum som är tryggt, tillgängligt och levande.
- Ett attraktivt stadsdelscentrum för boende, besökare och företag.
- Ett stadsdelscentrum som bygger på och utvecklar Orminges karaktär och identitet.

3.2.2 Hållbart byggande

Nacka kommun har tagit fram riktlinjer för hållbart byggande som beslutades av miljö- och stadsbyggnadsnämnden i november 2012. Syftet med riktlinjerna är att öka hållbarheten i stadsbyggnade och underlätta uppföljningen av prioriterade hållbarhetsområden. För stadsbyggnadsprojektet har följande målområden valts ut som prioriterade:

- Skapa rum för verksamheter, blandad bebyggelse och mötesplatser
- Ett hållbart resande
- Effektiv mark- och resursanvändning
- Dagvatten som renas och infiltreras
- Nära till skola, fritid, idrott och kultur

I respektive stadsbyggnadsprojekt inom planprogramområdet Orminge centrum sker uppföljning av mål för hållbart byggande.

4 Förutsättningar

4.1 Område och avgränsningar

Området där åtgärden är planerad att utföras ligger i Orminge Centrum i anslutning till det nya bostadskvarteret Södra Sarvträsk norr om Edövägen, mellan Mensättravägen och Kanholmsvägen. Området består idag av asfalterad yta och fungerar som parkeringsplatser för angränsande verksamheter samt infartsparkering.

Bildtext: Karta som visar ett flygfoto över projektområdet. Gul linje visar lokalgatorna som ska byggas. Orange område visar kvarteret Södra Sarvträsk som ska bebyggas med bostäder.

Markförhållandena är svåra med djup lös lera, vilket kräver särskilda grundläggningsmetoder både för allmänna anläggningar och bostadskvarter.

Utifrån tidigare markundersökningar finns inga indikationer på markföroreningar.

Åtgärden avser grundläggning av ny lokalgata i anslutning till bostadskvarteret genom påldäck samt asfaltering. Åtgärden avser även förberedande arbeten för ny lokalgata parallellt med Mensättravägen men enligt projekteringen krävs enbart utförande genom överlast i denna del. Markförhållanden är bättre närmare Mensättravägen.

4.2 Planförutsättningar - statliga, regionala och kommunala

Planprogrammet Orminge centrum antogs av kommunstyrelsen hösten 2015 med mål om ett levande, tryggt och attraktivt stadsdelscentrum för boende, besökare och företag samt utveckling av Orminges karaktär och identitet.

Gällande detaljplan Ormingehus vann laga kraft i juli 2020.

5 Utförande

5.1 Detaljplan

Åtgärden utförs med stöd av detaljplan Ormingehus som vann laga kraft i juli 2020.

5.2 Markägoförhållanden

För aktuellt område pågår fastighetsbildning. Marken för de nya lokalgatorna ägs idag av Nacka kommun fastighet Orminge 60:1 och av Magnolia (köp av Rikshem) fastighet Orminge 47:1. Efter fastighetsbildning är marken kommunens fastighet.

5.3 Utbyggnad

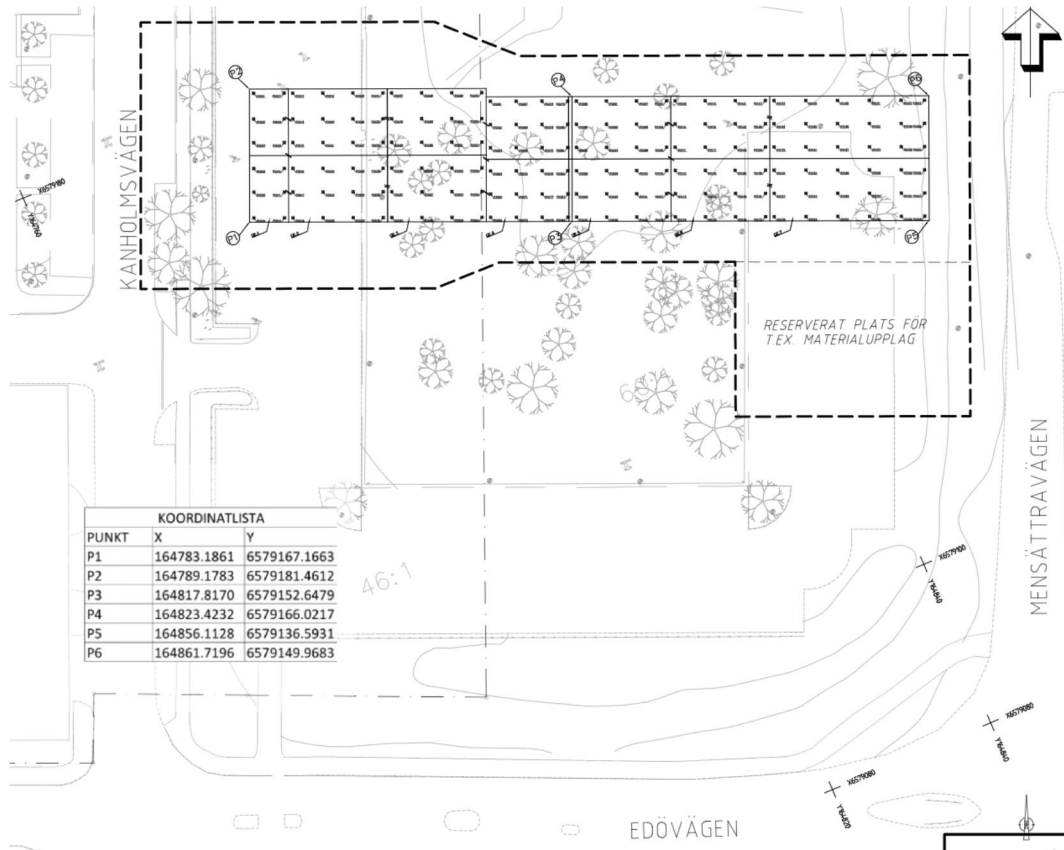
5.3.1 Allmänna anläggningar

Åtgärderna som denna utbyggnadsprogrammemoria avser grundläggningsåtgärder för två lokalgator. Den lokalgata som är placerad intill kvarteret Södra Sarvträsk norr om Edövägen och mellan Kanholmsvägen och Mensättravägen i Orminge centrum kräver byggande av ett påldäck som grundläggning då markförhållanden är dåliga (lös lera). I anslutning till kvarteret parallellt med Mensättravägen planeras ytterligare en lokalgata och som behöver belastas med en överlast för att klara eventuella sättningar i framtiden. Här krävs dock inte ett påldäck då marken har bättre beskaffenhet närmast Mensättravägen.

Lokalgatorna är en del av detaljplanen Ormingehus och behöver byggas ut så snart som möjligt för att möjliggöra uppförandet av extern exploatörs fastighet i kvarteret Södra Sarvträsk. Lokalgatorna behövs även för att byggtafik ska anordnas på ett säkert och tillgängligt sätt för exploatören samt för att minimera störning på busstrafik och övrig trafik på Edövägen. Grundläggningsarbetet och väggroppen kommer att byggas ut av kommunen i huvudprojekt Samordning Orminge C.

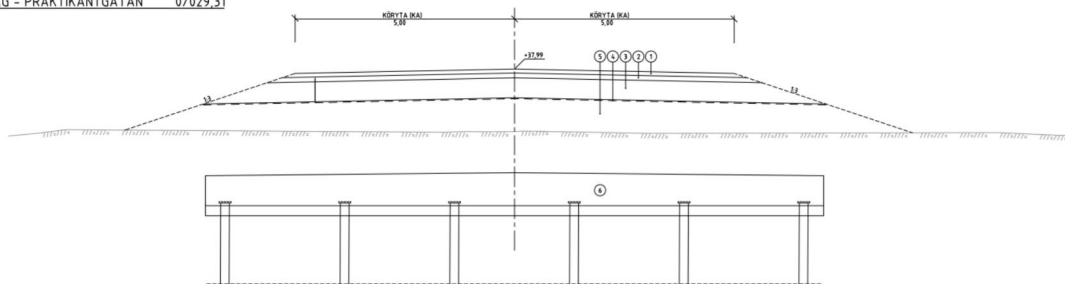
De rådande markförhållanden som är djup och lös lera kräver att grundläggning utförs med påldäck för att undvika framtida sättningar i lokalgatan och på så sätt skydda ledningar. På grund av markförhållandena bör lokalgatan byggas före eller parallellt med att byggnationer

påbörjas i bostadskvarteret för att gatan ska kunna stå emot de krafter som skapas av de nya byggnadernas tyngd. Den andra lokalgatan är på mark med bättre förutsättningar och kräver enbart en period med överlast av t ex användbara överblivna massor.

Överiktsplan av pådäcket lokalgata 1

BYGGVÄG - PRAKTIKANTGATAN 0/029.31
SKALA 150

Exempel på sektion av byggvägen, lokalgata 1, med pådäck.

Området ligger i anslutning till våtmarken Sarvträsk som är plats för groddjur och området intill platsen för nya lokalgatan omfattas även av artskyddsförordningen med avseende på mindre hackspett. Detta är omständigheter som måste tas hänsyn till med avseende på grundvatten, vattenflöden, buller och vibrationer. Utöver djurlivet finns verksamheter i form av laboratorium med känslig utrustning för vibrationer i närliggande byggnad Ormingehus.

Om rätt åtgärder vidtas för att minska störningar samt utförs vid rätt tidpunkt på året är bedömningen att anläggningsarbetet inte kräver tillstånd enligt miljölagstiftningen. Arbetet planeras med anledning av störningsrisken för fauna att utföras med början i augusti 2021 efter lek- och häckningsperioder. Arbetet planeras även att utföras med borrad pålning då detta är den mest skonsamma metoden av pålning avseende buller och vibrationer. Borrade pålningar är ett krav för att inte störa närliggande verksamheter. Det är även mindre störande för närboende.

Arbetet kräver inte rivning av större omfattning utan förberedande arbeten är asfalterivning, ta bort belysningsstolpar med tillhörande kablage samt några dagvattenbrunnar. Ingen marksanering är planerad, då tidigare markundersökningar inte har indikerat på ev. markföroreningar.

Detaljprojektering av lokalgatorna är klar och när nödvändiga beslut är fattade kommer arbetet att upphandlas genom förnyad konkurrensutsättning. Entreprenadform är utförandeentreprenad.

Samordningsplanering mellan kommunen, aktuell byggaktör och deras kontrakterade entreprenör sedan våren 2020.

5.3.2 Byggnation på kvartersmark

Den kvartersmark som berör allmänna anläggningar i del av etapp 4 och som beskrivs ovan avser Södra Sarvträsk där byggaktören Magnolia ska uppföra ett flerbostadshus. Samordningsplanering mellan de olika aktörerna är redan pågående.

Illustration Kjellander & Sjöberg: Kvarter södra Sarvträsk, vy från sydväst.

5.4 Konsekvenser för fastighetsägare och boende

Arbetet kommer att orsaka buller och vibrationer. Det finns verksamheter i form av laboratorium med känslig mätutrustning för vibrationer i närliggande byggnad Ormingehus. Detta kräver en kontinuerlig dialog med verksamhetsutövare och fastighetsägare. Pålningen kan ge mindre obehag med avseende på buller och vibrationer för boende i närliggande

kvarter på östra sidan om Mensättravägen. Borrade pålningar har valts som grundläggningsmetod för att minimera risker att utrustningen påverkas vilket även minskar störning för närboende.

Trafikomläggningar kommer att ske i samband med att byggtrafik ska komma till och från området. Den största påverkan är omledning av gående från ena sidan till den andra på Edövägen respektive Kanholmsvägen. Kommunikationsåtgärder till boende och besökande i centrum kommer att utföras i god tid.

Förslaget innebär på sikt inga negativa konsekvenser för barn. Utvecklingen av Orminge centrum medför nya gång- och cykelstråk, torgbildningar, bättre bussbytestpunkt och fler bostäder och lokaler för verksamheter vilket ökar säkerheten och tryggheten för att röra sig i området.

5.5 Rättsligt genomförande

Avtal mellan kommunen och extern byggaktör samt fastighetsrättsliga åtgärder hanteras inom stadsbyggnadsprojekt Ormingehus.

Genomförandavtal med ledningsägare kommer att tecknas i de fall det behövs.

5.6 Konsten att skapa stad

Kommunen arbetar aktivt och medvetet med konst, kultur och konstnärlig kompetens som verktyg och resurser i stadsutvecklingens olika faser under namnet Konsten att skapa stad, och sådana aktiviteter planeras genomföras inom ramen för planprogramområdet Orminge centrum.

Förslag till konst och utsmyckning finns för Orminge centrum och dialog pågår med fastighetsägare för åtgärder både under och efter byggtiden. Vissa befintliga konstverk behöver tillfälligt flyttas för att inte skadas och vi planerar då för att ge konstverket en ny plats under byggtiden på en plats där det kommer boende och besökande till del.

6 Tidplan

Aktivitet	År och kvartal
Antagen detaljplan Ormingehus	2020 april
Byggstart allmänna anläggningar	2021 augusti (avser del av etapp 4)
Byggstart byggnad kvartersmark (första spadtaget)	Ej relevant (hanteras inom Ormingehus, 2021)
Start inflyttning	Ej relevant (hanteras inom Ormingehus)
Godkänd slutbesiktning allmänna anläggningar	2021 december (avser del av etapp 4)
Färdigställt (hela projektet klart för inflytt)	Ej relevant (hanteras inom Ormingehus)
Projektavslut	Skер när hela etapp 4 är utbyggd.

7 Ekonomi

7.1 Budget

Kommunfullmäktige har, i samband med Mål och budget 2021–2023, beviljat en generell budgettram för stadsbyggnadsprojekt åren 2021, 2022 och 2023. Syftet med den beviljade budgettramen är att enskilda projekt löpande ska kunna tilldelas en budget från budgettramen för respektive år.

Lokalgatan finns prognostiserad för utbyggnad 2021-2022 sedan tidigare och är en del i underlaget till budgettramen. Tidigare preliminärt redovisad kostnad (baserad på tidiga utredningar) är för låg eftersom grundläggningsmetod är väsentligt ändrad (se avsnitt 5). Ett parallellt ärende för beslut om budgettilldelning från ramen skrivs fram samtidigt med godkännande av denna utbyggnadspromemoria. Åtgärderna finansieras genom exploateringsersättning och markförsäljning.

Aktuell åtgärd, del av etapp 4, är en del i huvudprojekt Samordning Orminge C som i dagsläget är planerat i fem etapper samt finplanering när bostadskvarter är färdigställda.

Nedan redovisas huvudprojektets budget som är beviljad hittills utifrån de utbyggnadspromemorior som är godkända.

Inkomstbudget avser främst exploateringsersättning samt statsbidrag. Utgiftsbudget avser utgifter för etapp 1, etapp 2, etapp 3 respektive projektering hela etapp 4. Utöver åtgärden som denna utbyggnadspromemoria avser, del av etapp 4, kommer ytterligare budget sökas för etapp 3 (bussgatan, broåtgärder med mera) under våren 2021 och resterande del av etapp 4 (norra Kanholmsvägen samt lokalgata inom detaljplan Sarvträsk) under hösten 2021.

Politiskt beviljad budget Samordning Orminge C – beslutstidpunkt, beslut samt summa							
	2018-06-18 T1	2019-06-20 T1	2019-11-18 T2	2020-06-15 T1*	2020-11-16 T2	2020-02-22 ram 2021-23	Summa
	§184 D nr KFKS 2017/19	§256 D nr KFKS 2018/68	§420 D nr KFKS 2019/76	§167 Dnr KFKS 2019/76	§ 343 Dnr KFKS 2020/40	§38 Dnr KFKS 2020/746	Tkr
Inkomster	7 200	0	70 541	0	14 300	9 300	101 341
Utgifter	-54 665	-153 400	-64 740	33 900*	-44 500	-28 300	-311 705
Netto	-47 465	-153 400	5 801	0	-30 200	-19 000	-210 374
Akkumulerad beviljad budget netto	-47 465	-200 865	-195 064	-161 174*	-191 374	-210 374	

*) T1 2020 söktes ingen budget för Samordningsprojekt Orminge C men budgeten blev på totalen justerad med fakturerat belopp till NVOA.

Tabellen ovan redovisar politiskt beviljad budget på en övergripande nivå för huvudprojekt Samordning Orminge C, samt tidpunkt för beslutet.

7.2 Projektkalkyl

Utgifterna bedöms bli sammanlagt 24 miljoner kronor. Av utgifterna härrör 21 miljoner kronor från utbyggnad av allmänna vägar och parkmark inklusive byggherrekostnad och 3 miljoner kronor i påslag för reserv för oförutsedda händelser och bedömda risker.

Tabell 1 Projektkalkyl Samordning Orminge C del av etapp 4

Projektkalkyl allmänna anläggningar Orminge C del av etapp 4	
Aktivitet	Utgift
Lokalgata 1, påldäck samt påbyggnad för tillfällig byggväg	16 mkr
Lokalgata 2, utförande av överlast	3 mkr
Övrigt, etablering m.m.	0,4 mkr
Entreprenadkostnad	19,4 mkr
Byggledning, besiktning, byggadministration m.m.	1,5 mkr
Produktionskostnad (entreprenadkostnad inkl. byggherrekostnad)	20,9 mkr
Reserv/risk	3 mkr
Total Produktionskostnad inkl. reserv	24 mkr

7.3 Finansiering

Utbyggnaden av gator finansieras genom exploateringsersättning, stadsbidrag och markförsäljning. Utbyggnad av ledningar (vatten- och avloppsledningar, el och fiber) bekostas av respektive ledningsägare genom att kommunen fakturerar deras delar i entreprenaden. Kommunens merkostnader för samordning av ledningsägarnas arbeten bekostas av ledningsägarna.

7.4 Driftskostnader för allmänna anläggningar

Kostnaderna för drift- och underhåll beräknas till noll kronor vid uppförandet av påldäcket, då fastighetsutvecklaren Magnolia kommer att nyttja den som en byggväg i ca 1-1,5 årstid. Kommunen kommer att få en intäkt genom att ta hyra för arbetsgatan då gatan ej kommer att nyttjas av allmänheten förrän efter uppförandet av Magnolias fastighet. Först då kommer kommunen att få en drift- och underhållskostnad på gatan.

Tillkommande årlig kapital- och driftkostnader, miljoner kronor

Projektnamn	Tillkommande årlig kapitalkostnad	Total årlig kapitalkostnad	Tillkommande årlig driftkostnad	Total årlig driftkostnad	Aktiveringsdatum (ÅÅÅÅMM)
Samordningsprojekt					
Orminge C del av etapp 4	1	1	0,1	0,1	202401

8 Risker

		Risk	Konsekvens	Åtgärd
●	Tid	Försenad upphandling Oförutsedda markförhållanden. Felaktig projektering.	Vi hinner inte klart innan extern byggherre når gatan med sin grundläggning.	Förbereda upphandling och vara redo när erforderliga beslut är fattade. God dialog i tidigt skede med fastighetsägare och verksamhetsutövare. God dialog med projektör och entreprenör.
●	Ekonomi	Störningar för närliggande verksamheter kräver ytterligare åtgärder. Oförutsedda markförhållanden. Felaktig projektering.	Ökade kostnader. Skadestånd från verksamhetsutövare.	God dialog i tidigt skede med fastighetsägare och verksamhetsutövare. Skonsam grundläggningsmetod. God dialog med projektör och entreprenör.
●	Produkt	Oerfaren entreprenör. Oförutsedda markförhållanden. Felaktig projektering.	Påldäcket blir inte tillräckligt stabil och sättningar uppstår och kan skada ledningar.	God dialog med projektör och entreprenör. Kontroll och uppföljning enligt rutiner.

Tabellen ovan redovisar de viktigaste riskerna som identifierats hittills i projektet. Arbete ska ske löpande under projektets gång för att identifiera risker och om riskerna förändrats.

9 Kommunikation

Projektet har en övergripande kommunikationsplan som uppdateras kontinuerligt. Rutiner finns för att hantera information före och under anläggningsarbetena pågår. Till exempel handlar det om att hemsidan uppdateras kontinuerligt, mejlutskick görs till berörda fastighetsägare och närboende och lappar i brevlådan under pågående utbyggnad. Skyltar på plats informerar om projektets målbild och om att arbete pågår.

10 Rapportering

10.1 Avslut och överlämnande

Efter godkänd slutbesiktning ska kommunens anläggningar lämnas över från projektet till kommunens driftorganisation vilket görs i form av en driftöverlämning.

Ulf Crichton

Peter Skogberg

Enhetschef
Exploateringsenheten Nacka

Enhetschef
Bygg och anläggning

Lisa Bergdahl

Elliot Axelsson

Projektchef/Huvudprojektledare
Exploateringsenheten Nacka

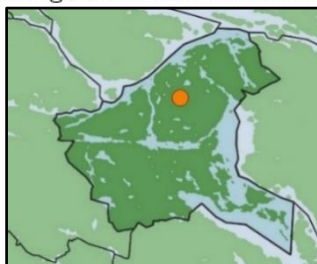
Delprojektledare allmänna anläggningar
Bygg och anläggning

Ärendeöversikt för projekt Samordning Orminge C, 93102387

	Beslut	Datum	Styrelse/nämnd	Kommentar
✓	Start-PM	16-10-25, § 179	KSSU	
✓	Totalentreprenad utökad samverkan	18-08-27, § 251	KS	Tilldelning
✓	Utbyggnads-PM etapp 2, tillstyrkan	18-12-11, § 220	NTN	
✓	Utbyggnads-PM etapp 2	18-12-11, § 241	KSSU	
✓	Utbyggnads-PM etapp 3, tillstyrkan	19-08-27, §101	NTN	
✓	Utbyggnads-PM etapp 3	19-08-13, §120	KSSU	
	Utbyggnads-PM del av etapp 4	21-03-29	KS	
	Utbyggnads-PM del av etapp 4, tillstyrkan	21-04-27	NTN	
	Entreprenad del av etapp 4		KS	Ny upphandling
	Entreprenad etapp 3 och etapp 4		KS	Ny upphandling
	Utbyggnads-PM etapp 5, tillstyrkan		NTN	
	Utbyggnads-PM etapp 5		KSSU	
	Projektavslut, tillstyrkan		NTN	
	Projektavslut, tillstyrkan		MSN	
	Projektavslut sker för resp etapp		KS	

Bildtext: Karta som visar ett flygfoto över projektområdet. Gul linje visar lokalgatorna som ska byggas. Orange område visar kvarteret Södra Sarvträsk som ska bebyggas med bostäder.

Lilla kartan visar var i Nacka kommun projektet är lokaliserat

§ 105

Utbyggnad av Orminge C del av etapp 4, Boo, Nacka kommun

Fastställande av utbyggnadspromemoria, 97193562

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer utbyggnadspromemoria för stadsbyggnadsprojekt Samordning Orminge C del av etapp 4 och ger enheten för bygg och anläggning i uppdrag att fortsätta genomförandet, under förutsättning av tillstyrkan i natur- och trafiknämnden.

Ärende

Projekt Samordning Orminge C samlar genomförande av samtliga allmänna anläggningar inom planprogramområdet Orminge centrum och pågår sedan hösten 2018. Projektet utförs etappvis i takt med att detaljplaner inom planprogramområdet antas och avtal tecknas med byggaktörer för bostäder.

Åtgärden avser förberedande grundläggningsarbeten genom uppförande av påldäck respektive överlast på två nya lokalator inom detaljplan Ormingehus. Åtgärderna behöver utföras under 2021 för att möjliggöra för extern byggaktör att påbörja markarbeten och uppförande av sin fastighet intill gatorna i kvarteret Södra Sarvträsk. Åtgärden är även tidsmässigt styrd av groddjurs förekomst i våtmarken Sarvträsk samt Mindre hackspett som omfattas av artskyddsförordningen. Arbetet bedöms med rätt vidtagna åtgärder inte kräva tillstånd och utförs efter lek- och häckningsperioder. Dialog sker med miljöenheten inom kommunen samt länsstyrelsen.

Projektet söker parallellt med fastställelse av denna promemoria utökad budget om totalt 24 miljoner kronor i investeringsutgifter. Genomförandet finansieras genom exploateringsersättning, markförsäljning, statsbidrag samt övrig ersättning från bland annat ledningsägare.

Resterande del av etapp 4 planeras under 2022. Vissa av återstående åtgärder inom etapp 4 kräver dock att detaljplan Sarvträsk vinner laga kraft för att kunna genomföras på grund av villkor i pågående vattendom.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 23 mars 2021, §49
Tjänsteskrivelse från exploateringsenheten Nacka samt enheten för bygg och anläggning daterad den 10 mars 2021

Bilaga 1 Utbyggnadspromemoria Samordning Orminge C del av etapp 4

Bilaga 2 Ärendeöversikt med karta Samordning Orminge C

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut – stadsutvecklingsutskottets förslag – och finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna.

”Det är efterlängtad och bra att Orminge Centrum utvecklas och förbättras. Att arbetet med de allmänna anläggningarna fortsätter är en del av de antagna planerna för Orminge C. Det är dock beklagligt att utbyggnaden för med sig så höga hus som begränsar solljus och att det planeras bli små gårdar som minskar möjligheten till utomhusvistelse i direkt närhet till bostaden. Detta är något som vi socialdemokrater vill ändra på.”

Sidney Holm lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet.

”Kring Sarvträsk finns idag ett levande djurliv med bland annat mindre hackspett, 8 olika fladdermusarter och snok. Sarvträsk är både deras boplats och skafferier. Det är enormt viktigt att ta hänsyn till detta vid den fortsatta planläggningen, så att inte livsbetingelserna förändras så mycket att dagens invånare minskar i antal eller helt försvinner. Därför anser Miljöpartiet att det under den fortsatta planläggningen måste tas fram en tydlig plan för hur den kvarvarande naturmarken med sin sumpskog ska iordningställas och förvaltas över tid så att området förblir attraktivt även för dessa. Ansvarsfördelningen för detta måste också tydligt regleras vid det kommande markanvisningsavtalet.

Det har tidigare skett oförsiktiga gallringar i området kring Sarvträsk som varit negativa för områdets naturvärden, liknande de som utförts vid Sicklasjön i år. När vi förtätar blir det alltid svåra avvägningar eftersom varken Sarvträsk eller Sicklasjön får samma upplevelse- och trygghetsvärden för människor om de tillåts växa igen helt. Kommunen måste därför tydligt reglera hur skötseln ska utföras, vad den ska ha för syften och vem som ska ansvara för detta.”

Christina Ståldal lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan.

”Utformningen av Orminge nya centrum är en utmaning där planeringen har att förhålla sig till och kommunicera med den befintliga bebyggelsen och dess stora kvaliteter. Det gäller den nuvarande trenden att inte bygga för små och solfattiga gårdar. Att inte bygga ett ensamt högt hus som ett riktmärke i en bebyggelse som annars har en helt annan skala. Det gäller också att förhålla sig till området kring Sarvträsk och att bevara dess rika natur- och djurliv. I en tidigare programversion så fanns det skrivet att inget hus skulle vara högre än 12 våningar med flera viktiga fakta kring denna begränsning. Ovanstående synpunkter vill Nackalistan skicka med i detta skede. Vi har tidigare yrkat avslag till förslaget att bygga ett betydligt högre hus än 12 våningar.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Utbyggnad av Nya gatan –
ElverkshusetFastställande av
utbyggnadspromemoria,
99923700

11

KFKS 2016/332

Natur- och trafiknämnden

Utbyggnad av Nya gatan – Elverkshuset

Fastställande av utbyggnadspromemoria, 99923700

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden tillstyrker att kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott fastställer utbyggnadspromemoria stadsbyggnadsprojekt Nya gatan – Elverkshuset och ger exploateringsenheten Nacka stad i uppdrag att fortsätta genomförandet.

Sammanfattning av ärendet

Detaljplanen för Nya gatan – Elverkshuset har vunnit laga kraft i januari 2021 och skapar förutsättningar för det så kallade Elverkshuset och dess närområde att förändras till tät stadsbebyggelse med bostäder, verksamheter och offentliga rum. Detaljplanen medger cirka 580 nya bostäder och cirka 1 500 kvadratmeter verksamhetslokaler samt allmänna platser.

De allmänna anläggningarna inom projektet utgörs av gata, torgytor och en ny trappa. Utbyggnad på allmän plats genomförs av kommunen och utbyggnad på kvartersmark genomförs av byggaktörerna. Detaljprojektering av de allmänna anläggningarna är genomförd i projektet och byggstart på allmän plats planeras till kvartal 2 år 2021. Innan byggnation på kvartersmark påbörjas kommer kommunen att genomföra förberedande markarbeten i form av röjning, sanering, schakt- och ledningsarbeten. Projektet planeras att vara färdigställt under 2025.

Detaljplanerna för Elverkshuset och Stadshusområdet ingår i samma huvudprojekt, Nya gatan, och har en gemensam projektekonomi. Total beviljad utgiftsbudget för hela projektet är 335,9 miljoner kronor och beviljad intäktsbudget är 528,1 miljoner kronor. De totala utgifterna bedöms bli sammanlagt 459,5 miljoner kronor och intäkterna/inkomsterna uppskattas till 667,7 miljoner kronor. Projektet bedöms således gå med ca 208,2 miljoner kronor i överskott. Projektet har växt sedan budget beviljades och både utgifter och intäkter har ökat. Ett arbete pågår för att hitta möjliga besparingar. Budget för resterande medel avses sökas inför genomförandet av finplaneringen då säkrare kalkyler finns framtagna, preliminärt under kvartal 1 år 2023.

Drift- och underhållskostnaden beräknas till cirka 340 000 kronor/år. Preliminär årlig kapitalkostnad, inklusive ränta, beräknas till 4,73 miljoner kronor.

Ärendet

Stadsbyggnadsprojektet Nya gatan består av två detaljplaner: *Elverkshuset* som denna tjänsteskrivelse avser, och *Stadshusområdet* som är under utbyggnad. Projektets övergripande syfte är att möjliggöra stadsutveckling i enlighet med antaget detaljplaneprogram för Centrala Nacka. Detaljplanen för Nya gatan – Elverkshuset har vunnit laga kraft i januari 2021 och skapar förutsättningar för det så kallade Elverkshuset och dess närområde att förändras till tät stadsbebyggelse med bostäder, verksamheter och offentliga rum. Detaljplanen medger cirka 580 nya bostäder och cirka 1 500 kvadratmeter verksamhetslokaler samt allmänna platser.

Inom planområdet för Elverkshuset finns befintlig bebyggelse i form av det så kallade Elverkshuset och tidigare fanns även en mindre verkstadsbyggnad vid Värmdövägen som nu är riven. Projektområdet i övrigt berör gatemark i form av Järta östra skolväg och Värmdövägen, parkeringsytor vid Värmdövägen samt ett kraftigt kuperat naturparti med bergig terräng i områdets östra del. Området som helhet präglas av stora höjdskillnader.

Direkt nordost om planområdet för Elverkshuset pågår utbyggnad av detaljplan för Stadshusområdet, som omfattar fyra kvarter med bostäder, verksamheter samt allmänna platser. Detaljplanen för Nya gatan – Stadshusområdet, och denna detaljplan för Nya gatan – Elverkshuset, ingår i samma stadsbyggnadsprojekt, Nya gatan.

Figur 1. Ortofoto över projektområdet Elverkshuset

De allmänna anläggningarna inom projektet utgörs av gata, torgytor och en ny trappa. Den norra torgytan utgör en del av en större öppen plats som planerats i angränsande detaljplan för Stadshusområdet. Delar av det södra torget utformas som gångfartsområde där viss biltrafik medges på de gåendes villkor. Mellan de två bostadskvarteren inom planområdet anläggs en trappa som kopplar ihop södra torget vid Värmdövägen med angränsande torg i norr och vidare mot framtida bussterminal och tunnelbanestation.

Detaljprojektering av de allmänna anläggningarna är genomförd i projektet och byggstart på allmän plats planeras till kvartal 2 år 2021. Innan byggnation på kvarteretsmark kan påbörjas genomför kommunen förberedande markarbeten i form av rövning, sanering, schakt- och ledningsarbeten. Byggaktörerna planerar att starta sin husproduktion när de förberedande arbetena är klara. Finplanering av gator och gångbanor sker parallellt med bostadskvarterens färdigställande och inflyttning. För att den yttre miljön ska vara acceptabel och tillgänglig för de boende vid inflyttning ska finplaneringen samordnas mellan byggaktörerna och kommunen.

Utbyggnad av allmänna anläggningar kommer ske som en del av den redan upphandlade samverkansentreprenaden för Södra Centrala Nacka, med Skanska Sverige AB som entreprenör för utbyggnad av allmänna anläggningar. Vald entreprenadform för hela samverkansentreprenaden är totalentreprenad. I projektet Nya gatan har dock kommunen handlat upp projektören och ansvarar därav för projekteringen för delprojekten Stadshusområdet och Elverkshuset.

Figur 2. Illustrationsplan med de allmänna anläggningarna markerade.

Ekonomiska konsekvenser

Nacka kommun står för utbyggnadskostnader på allmän platsmark och byggaktörerna står för utbyggnadskostnader på kvartersmark. Stadsbyggnadsprojektet innebär betydande investeringar för kommunen. Intäkterna som ska finansiera kommunens entreprenadkostnader för allmänna anläggningar kommer främst från markförsäljningen inom Nya gatan – Stadshusområdet. Elverkshuset och Stadshusområdet ingår i samma huvudprojekt, Nya gatan, och har en gemensam projektekonomi. Siffrorna nedan avser projektet i sin helhet.

Total beviljad utgiftsbudget är 335,9 miljoner kronor och beviljad intäktsbudget är 528,1 miljoner kronor. Hittills har 241,1 miljoner kronor upparbetats (februari 2021) och den kvarvarande utgiftsbudgeten uppgår till 94,8 miljoner kronor. De totala utgifterna för projektet bedöms bli sammanlagt 459,5 miljoner kronor (varav utbyggnadskostnaderna uppgår till 336,2 miljoner kronor), vilket är 123,6 miljoner kronor utöver den beviljade utgiftsbudgeten. De ökade utgifterna avser bland annat dyrare markarbeten, ledningsarbeten, sprängning och sågning av berg, spont, sanering, oplanerade trafiksäkerhetsåtgärder och risk. Delar av de ökade utgifterna kommer att vidarefaktureras byggaktörerna och ledningsägarna och räknas även som intäkter, till exempel sprängning på kvartersmark och omläggning av ledningar. Utgifterna de närmsta åren bedöms rymmas inom den kvarvarande budgeten om 94,8 miljoner kronor. Budget för resterande medel avses sökas inför genomförandet av finplaneringen då säkrare kalkyler finns framtagna, preliminärt under kvartal 1 år 2023.

Intäkterna och inkomster i projektet uppskattas till 667,7 miljoner kronor, inklusive planerade intäkter för kv. 5/6 inom detaljplan Stadshusområdet, vilket är en ökning av de beviljade intäkterna med 149,6 miljoner kronor. Intäkterna utgörs till största del av markförsäljning men även ersättning för sprängning på kvartersmark samt exploateringsersättning. Projektet bedöms således gå med ca 208,2 miljoner kronor i överskott ($667,7 - 459,5$).

Det pågår ett arbete med att se över projektets utgifter och hitta möjliga besparingar. Inför våren 2021 har en ny kalkyl för återstående arbeten beställts. Utifrån denna kommer finplaneringen att ses över och alternativa lösningar och materialval kommer att utredas.

Drift- och underhållskostnaden beräknas till cirka 340 000 kronor/år, vilket är en ökning med 266 000 kronor jämfört med dagens beräknade driftkostnad om cirka 74 000 kronor/år. Vid en avskrivningstid på i snitt 33 år ges en preliminär årlig kapitalkostnad, inklusive ränta, om cirka 4,73 miljoner kronor. Kapitalkostnaden avser första året, därefter minskar kostnaden succesivt till att bli 0 kronor efter 33 år i och med årlig avskrivning. Drift- och underhållskostnaderna avser detaljplan Elverkshuset, driftkostnader för detaljplan Stadshusområdet ingår ej.

NACKA
KOMMUN

Konsekvenser för barn

Planområdet ligger i anslutning till skolmiljöer vilket kommer innebära att barn påverkas.

De långsiktiga konsekvenserna bedöms som positiva då allmän plats rustas upp och ges tydligare funktioner och att torgytor fria från biltrafik tillskapas.

Själva genomförandet av detaljplanen kommer dock medföra störningar i närområdet vilket kan påverka gång- och cykelvägar, trafiklösningar, ljudmiljö på skolgård med mera. Eftersom utbyggnad av området innebär att befintligt Elverkshus rivs påverkas de barn som idag har verksamheter i byggnaden, exempelvis musikskola och ungdomsverksamhet.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 – Utbyggnadspromemoria, Nya gatan – Elverkshuset

Bilaga 2 – Ärendeöversikt

Peter Granström
Enhetschef
Exploateringsenheten Nacka stad

Nerma Muhovic
Projektledare
Exploateringsenheten Nacka stad

2021-03-09

UTBYGGNADS-PM

Dnr KFKS 2016/332

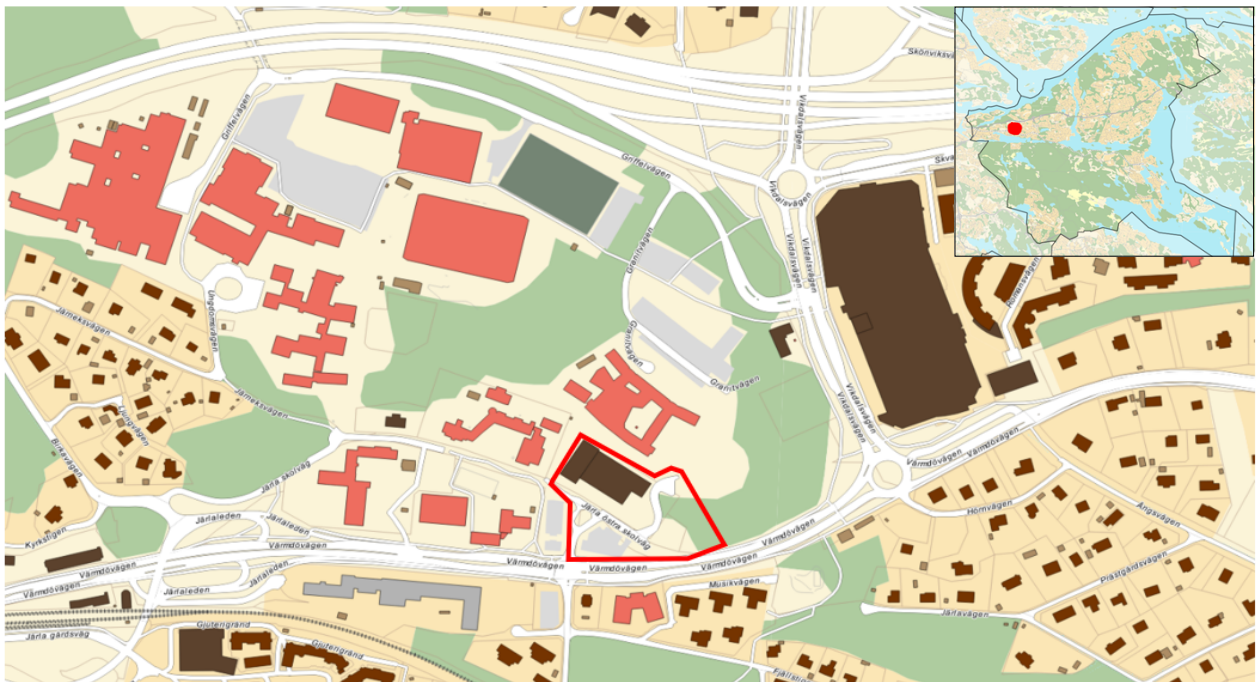
Projekt 99923700

Nacka stad

Ingår i tunnelbaneavtalet

Utbyggnads-PM Nya gatan – Elverkshuset

Stadsbyggnadsprojekt Nya gatan – Elverkshuset i kommundelen västra Sicklaön, Nacka kommun

Kartan visar områdets avgränsning. Den lilla kartan visar var i kommunen området ligger.

Innehåll

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund.....	3
3	Syfte och mål.....	4
3.1	Syfte.....	4
3.2	Mål.....	4
3.2.1	Projektmål.....	4
3.2.2	Hållbart byggande.....	4
3.2.3	Uppföljning av mål.....	5
4	Förutsättningar.....	5
4.1	Område och avgränsningar	5
4.2	Planförutsättningar - statliga, regionala och kommunala.....	6
5	Utförande.....	7
5.1	Detaljplan	7
5.2	Markägoförhållanden.....	7
5.3	Utbyggnad	8
5.3.1	Allmänna anläggningar.....	8
5.3.2	Byggnation på kvartersmark	9
5.4	Konsekvenser för fastighetsägare och boende.....	10
5.5	Rättsligt genomförande.....	11
5.6	Konsten att skapa stad	11
6	Tidplan	11
7	Ekonomi	11
7.1	Budget.....	11
7.2	Projektkalkyl	12
7.3	Finansiering.....	12
7.4	Driftkostnader för allmänna anläggningar	13
8	Risker.....	13
9	Kommunikation.....	14
10	Rapportering.....	14
10.1	Avslut och överlämnande.....	14

I Sammanfattning

Stadsbyggnadsprojektet Nya gatan består av två detaljplaner: *Elverkshuset* som detta utbyggnads-PM avser, och *Stadshusområdet* som är under utbyggnad. Detaljplanen för Nya gatan – Elverkshuset har vunnit laga kraft i januari 2021 och medger cirka 580 nya bostäder, ca 1 500 kvadratmeter verksamhetslokaler, gata, nya torgytor samt en trappa som förbinder torgytorna och skapar en förbindelse till framtida bussterminal och tunnelbanestation.

Utbyggnad på allmän plats genomförs av kommunen och utbyggnad på kvartersmark genomförs av byggaktörerna. De förberedande arbetena planeras att starta under kvartal 2 år 2021. Projektet planeras att vara färdigbyggt under 2025. Under genomförandet krävs samordning mellan olika aktörer inom projektet och med intilliggande projekt som genomförs samtidigt.

Detaljplanerna för Elverkshuset och Stadshusområdet ingår i samma huvudprojekt, Nya gatan, och har en gemensam projektekonomi. Total beviljad utgiftsbudget för hela projektet är 335,9 miljoner kronor och beviljad intäktsbudget är 528,1 miljoner kronor. De totala utgifterna bedöms bli sammanlagt 459,5 miljoner kronor och intäkterna/inkomsterna uppskattas till 667,7 miljoner kronor. Projektet bedöms således gå med ca 208,2 miljoner kronor i överskott. Projektet har växt sedan budget beviljades och både utgifter och intäkter har ökat. Ett arbete pågår för att hitta möjliga besparingar. Budget för resterande medel avses sökas inför genomförandet av finplaneringen då säkrare kalkyler finns framtagna, preliminärt under kvartal 1 år 2023.

Nacka stad kallas det nya, täta och blandade området som skapas på västra Sicklaön där projektet ingår.

2 Bakgrund

I översiktsplanen lyfts ett antal strategier fram för att nå ett långsiktigt hållbart Nacka. En av dessa är att ”skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön”.

I januari 2014 träffades ett avtal om utbyggnad av tunnelbanan mellan staten, Stockholms läns landsting samt kommunerna Nacka, Solna, Järfälla och Stockholm. För Nackas del innebär avtalet att tunnelbanans blåa linje förlängs från Kungsträdgården till centrala Nacka. Avtalet innebär ett åtagande från Nacka kommun att bygga 13 500 bostäder på västra Sicklaön till år 2030. Av dessa bostäder planeras 4 600 inom programområdet för centrala Nacka.

Nya gatan är en del av etapp 1 i detaljplaneprogrammet för centrala Nacka som antogs av kommunstyrelsen under 2015 och utpekade som ett område att bebygga. Området är även utpekade som lämpligt för bebyggelse i den fördjupade strukturplanen som sedan februari 2014 som ligger till grund för fortsatt arbete med Nacka stad.

Stadsbyggnadsprojektet Nya gatan består av två detaljplaner: *Elverkshuset* som detta utbyggnads-PM avser, och *Stadshusområdet* som är under utbyggnad. Detaljplanen för Elverkshuset, som vann laga kraft i januari 2021, består delvis av privat mark och delvis av

kommunalt ägd mark. Planområdet ska utvecklas med bostäder, verksamhetslokaler samt gata, nya torgytor och en ny trappa.

3 Syfte och mål

3.1 Syfte

Projektets övergripande syfte är att möjliggöra stadsutveckling i enlighet med antaget detaljplaneprogram för Centrala Nacka. Projektet syftar därmed till att skapa förutsättningar för att det så kallade Elverkshuset och dess närområde förändras till tät stadsbebyggelse med bostäder, verksamheter och offentliga rum.

Projektet bedöms resultera i cirka 580 nya bostäder och cirka 1 500 kvadratmeter för verksamhetslokaler. Projektet innebär dessutom att del av den infartsparkering som ligger söder om Elverkshuset i anslutning till Värmdövägen byggs om till ett torg. En ny trappa mellan bostadshusen skapar en förbindelse från det nedre torg till det övre torget mot stadshuset och vidare till framtida bussterminal och tunnelbanestation.

3.2 Mål

3.2.1 Projektmål

Från startpromemorian för Nya Gatan, centrala Nacka som antogs i Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott 2015-01-28 hämtas följande projekt mål:

- Att möjliggöra uppförandet av ny bebyggelse för bostäder och verksamheter.
- Att markanvisa kommunal mark på ett marknadsmässigt och ansvarsfullt sätt.
- Att skapa förutsättningar för ett stadsmässigt och genomförbart område som efter utbyggnaden av Nacka stad kommer att vara del av ett viktigt centrum både för boende, handel och kontor samt även för resenärer till andra delar av kommunen.

3.2.2 Hållbart byggande

Nacka kommun har tagit fram riktlinjer för hållbart byggande som beslutades av miljö- och stadsbyggnadsnämnden i november 2012. Syftet med riktlinjerna är att öka hållbarheten i stadsbyggandet och underlätta uppföljningen av prioriterade hållbarhetsområden. För stadsbyggnadsprojektet Nya gatan har följande målområden valts ut som prioriterade:

- **Rum för verksamheter, blandad bebyggelse och mötesplatser**
I projektet skapas mötesplatser i stadsmiljön med torg och promenadstråk. Detaljplanen följer översiktsplanens inriktning för Nacka stad gällande tät kvartersstruktur med blandad bebyggelse. I kvarteren ska lokaler för exempelvis butiker och övriga verksamheter inrymmas.
- **Energieffektivt och sunt byggande**
I markanvisningen har krav ställts på ett aktivt arbete för att begränsa energianvändningen på byggplatsen, att elektricitet som används under byggskedet ska vara miljömärkt, att allt byggavfall ska sorteras och återvinna samt att bebyggelsen ska certifieras med Miljöbyggnad silver.

- **Hållbar avfallshantering**
Detaljplanen säkerställer bland annat att transportvägar, vändplan och uppställningsplats är dimensionerade för att tömning med sopbilar alltid kan ske på ett trafiksäkert sätt. Under byggskedet ska bygg- och rivningsavfall sorteras.
- **Effektiv mark- och resursanvändning**
Området omvandlas till tät stadsmiljö i det som ska bli en del av Nacka stad. Området är beläget i omedelbar närhet av kommersiell service och får goda kommunikationer i form av bussar och kommande tunnelbana. Dessa faktorer motiverar att området tas i anspråk för bebyggelse med en hög exploateringsgrad. Förorenade massor inom planområdet kommer saneras.

3.2.3 Uppföljning av mål

Projektets mål följs upp löpande i projektets olika faser genom bland annat detaljplan, avtal och en proaktiv bygglovsprocess. Vid produktionsstart gör vidare uppföljning av mål. För allmän plats följs målen upp vid säkerställande av bygghandlingar.

Kommunen har tagit fram en ny strategi för Miljö- och klimatambitioner som gäller för stadsbyggnadsprojekt med en startpromemoria beslutat efter 1 januari 2020. Syftet med de nya miljö- och klimatambitionererna är att samla kommunens ambition när det gäller miljö- och klimatarbete i stadsutvecklingen för hela kommunen. Inom ramen för uppföljningsarbetet har projektet initierat ett arbete för att koppla samman målen för hållbart byggande med den nya strategin.

4 Förutsättningar

4.1 Område och avgränsningar

Projektområdet är beläget i centrala Nacka, söder om Nacka stadshus och i angränsning till Järla skola, förskolan Kristallen och Värmdövägen. I öster gränsar området till Nya gatan - Stadshusområdet, där utbyggnad pågår. Området är cirka 1,3 hektar stort och omfattar den privatägda fastigheten Sicklaön 134:26, hela den kommunägda fastigheten Sicklaön 134:19 samt delar av de kommunägda fastigheterna Sicklaön 146:19, Sicklaön 134:1 och Sicklaön 40:11.

Inom projektområdet finns befintlig bebyggelse i form av det så kallade Elverkshuset och tidigare fanns även en mindre verkstadsbyggnad vid Värmdövägen som nu är riven. Projektet i övrigt berör gatumark i form av Järla östra skolväg och Värmdövägen, parkeringsytor vid Värmdövägen samt ett kraftigt kuperat naturparti med bergig terräng i områdets östra del. Området som helhet präglas av stora höjdskillnader.

Direkt nordost om planområdet pågår utbyggnad av detaljplan för Nya gatan - Stadshusområdet, som omfattar fyra kvarter med bostäder, verksamheter samt allmänna platser. Planen för Nya gatan – Stadshusområdet, och denna detaljplan för Nya gatan – Elverkshuset, ingår i samma stadsbyggnadsprojekt.

Ortofoto med planområdet för Elverkshuset inringat i rött.

4.2 Planförutsättningar - statliga, regionala och kommunala

Projektet ingår i Nacka stad - det nya, täta och blandade området som skapas på västra Sicklaön. Nacka stad ska vara en nära och nyskapande del av Stockholmsregionen. Här är det attraktivt att leva, vistas och verka. 14 000 nya bostäder och 10 000 nya arbetsplatser gör det möjligt att bygga tunnelbanan till Nacka.

Projektområdet omfattas av detaljplaneprogram för Centrala Nacka som antogs av kommunstyrelsen i april 2015. Ett genomförande av projektet medverkar till den utveckling som pekas ut i Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFS 2050) samt Nacka kommuns översiktsplan (Hållbar framtid i Nacka, 2018).

Detaljplanen för Nya Gatan – Elverkshuset (DP649) vann laga kraft 2021-01-11. Huvuddelen av projektområdet har tidigare varit planlagt som allmän plats för park, natur, gata och parkering, och som kvartersmark för kontor, lager, utbildningslokaler och garage. Längst i öster var området planlöst.

Detaljplanen omfattas inte av några riksintresseområden och bedöms inte innebära några negativa konsekvenser för kringliggande riksintressen eller för de funktioner och värden som de ska skydda.

5 Utförande

5.1 Detaljplan

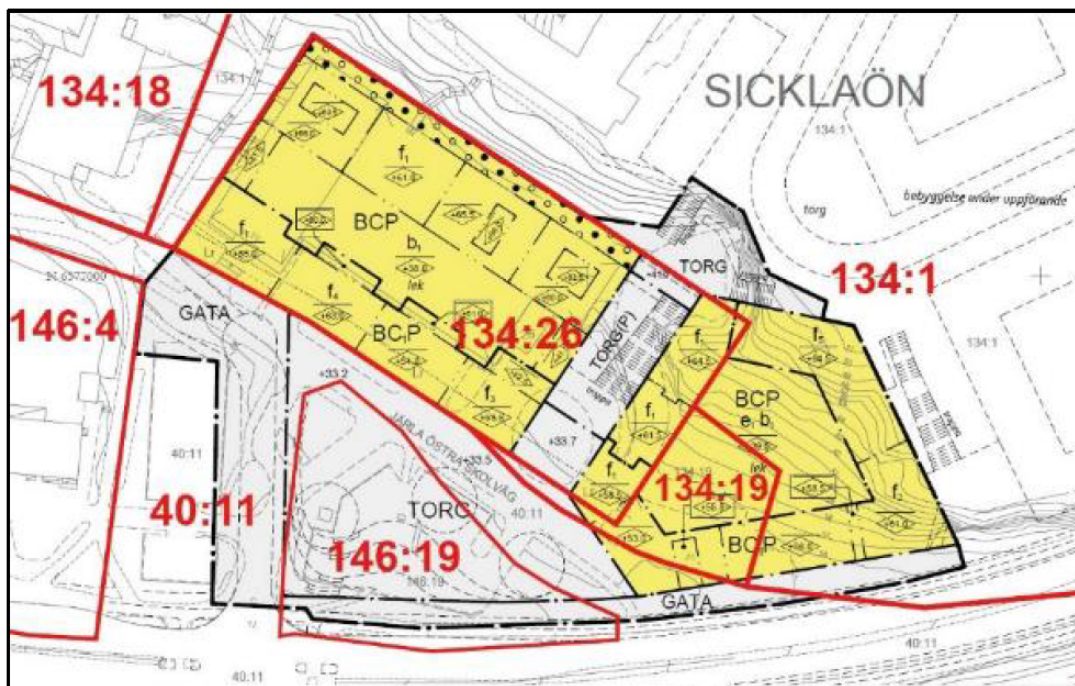
För området har detaljplan DP 649 för Nya gatan – Elverkshuset tagits fram inom vilken åtgärder redogjorda för i detta utbyggnads-PM bedöms inrymmas.

5.2 Markägoförhållanden

Projektområdet består delvis av privat mark och delvis av kommunalt ägd mark. Fastigheten Sicklaön 134:26 ägs av Brf Elverkshuset som genom SSM Bygg och Fastighets AB, numera en del av Amasten Fastighets AB, har deltagit i planarbetet och planerar att utveckla fastigheten (kvarteret Brytaren).

Fastigheterna Sicklaön 134:1 och Sicklaön 134:19 ägs av Nacka kommun. Delar av fastigheterna markanvisades år 2017 till Kungsmontage Entreprenad AB, nuvarande Kungsvåningen AB, som har deltagit i projektet och kommer att genomföra exploateringen på det östra kvarteret (kvarteret Brytaren mindre).

En fastighet för kv. Brytaren mindre kommer att tillskapas genom fastighetsreglering. Fastigheten kommer att upplåtas med tomträtt. Sicklaön 134:26 kommer att fastighetsregleras dels till förmån för den nya fastigheten för kv. Brytaren mindre, dels för att en mindre del ska övergå till kommunal mark och utgöra allmän plats. En gemensam ansökan om nödvändiga fastighetsrättsliga åtgärder har skickats in till Lantmäterimyndigheten. Kostnaden kommer att fördelas enligt exploaterings- respektive markgenomförandeavtal med byggaktörerna.

Detaljplanekarta och befintliga fastighetsgränser. Gula ytor utgör kvartersmark och vita ytor utgör allmän plats. Fastigheterna är markerade med linjer i rött.

5.3 Utbyggnad

5.3.1 Allmänna anläggningar

Kommun ska genom natur- och trafiknämnden vara huvudman för allmänna platser och svarar för all projektering, utbyggnad och skötsel av allmänna anläggningar inom stadsbyggnadsprojektet. Nacka vatten och avfall AB ska vara huvudman för utbyggnad och skötsel av det allmänna VA-nätet och Nacka Energi är huvudman för utbyggnad och skötsel av det allmänna elnätet, båda kommunalt helägda bolag.

De allmänna anläggningarna inom projektet utgörs av gata, torgytor och en ny trappa. Den norra torgytan utgör en del av en större öppen plats som planerats i angränsande detaljplan för Nya gatan - Stadshusområdet. Delar av det södra torget utformas som gångfartsområde där viss biltrafik medges på de gåendes villkor. Mellan kvarteren föreslås en trappa som kopplar ihop torget vid Värmdövägen med angränsande torg i norr och vidare mot framtida bussterminal och tunnelbanestation.

Detaljprojekteringen för de allmänna anläggningarna är redan genomförd i projektet och byggstart på allmän plats planeras till kvartal 2 år 2021. Innan byggnation på kvartersmark kan påbörjas genomför kommunen förberedande markarbeten i form av röjning, sanering, schakt- och ledningsarbeten. Byggaktörerna planerar att starta sin husproduktion när de förberedande arbetena är klara. Finplanering av gator och gångbanor sker parallellt med bostadskvarterens färdigställande och inflyttning. För att den yttre miljön ska vara acceptabel och tillgänglig för de boende vid inflyttning ska finplaneringen samordnas mellan byggaktörerna och kommunen.

Illustrationsplan över projektområdet.

Samverkansentreprenad

Utbyggnad av allmänna anläggningar kommer ske som en del av den redan upphandlade samverkansentreprenaden för Södra Centrala Nacka, med Skanska Sverige AB som entreprenör för utbyggnaden. Vald entreprenadform för hela samverkansentreprenaden är totalentreprenad. I projektet Nya gatan har dock kommunen handlat upp projektören och ansvarar därav för projekteringen för delprojekten Stadshusområdet och Elverkshuset.

Ledningar och ledningsrätter

Längs den södra gränsen på fastigheten Sicklaön 134:26 finns en fem meter bred ledningsrätt till förmån för Nacka kommun. Det ligger dock inte några allmänna ledningar inom ledningsrättsområdet på Sicklaön 134:26 utan det är ett skyddsområde till allmänna ledningar som ligger inom angränsande kommunal mark. Aktuella ledningar avses bytas ut och nya ledningar läggs längre söderut. Nyförläggningen, som är framtagna tillsammans med berörda ledningsägare, innebär att ledningar och erforderliga skyddsområden ryms inom kommunal mark vilket medför att behovet av befintlig ledningsrätt inom fastigheten Sicklaön 134:26 försvinner.

Kommunen ansvarar för samtliga ledningsarbeten på allmän plats. Byggaktörerna ansvarar för och bekostar projektering samt genomförande av nödvändiga anslutningar till de, av kommunen genom fullmakt från Nacka vatten och avfall AB, upprättade förbindelsepunkterna som behöver göras i allmän platsmark och som är till följd av byggaktörernas bygg- och anläggningsarbeten på kvartersmark.

5.3.2 Byggnation på kvartersmark

Byggaktörerna ansvarar för all projektering, utbyggnad, rivning och skötsel av kvartersmarken. Uppskattningsvis cirka 580 nya bostäder planeras tillkomma i flerbostadshus inom planområdets två föreslagna kvarter, kv. Brytaren i väster och kv. Brytaren mindre i öster. Bebyggelsen ska ha lokaler för verksamheter i entréplan mot Värmdövägen och mot det stora torget i söder. Befintlig bebyggelse på kv. Brytaren föreslås rivas i sin helhet.

Arbeten på kvartersmark samordnas i den gemensamt upprättade tidplan som kommunen och byggaktörerna har upprättat. Hänsyn behöver även tas till utbyggnad av de allmänna anläggningarna, men även till utbyggnad inom intilliggande projekt som kan påverka tidplanen, samt de ledningsägande bolagen. Rivning och vissa markarbeten på kvartersmark kommer ske parallellt med stadens förberedande markarbeten, som sker i samband med att de allmänna anläggningarna byggs ut. Särskild samordning behöver ske av de arbeten som utförs samtidigt. När utbyggnad på kvartersmark börjar bli färdig ska byggaktörerna samordna sig med kommunen för att säkerställa att finplaneringen, både inom allmän plats och kvartersmark, genomförs i samband med inflyttning.

Den föreslagna exploateringen medför nödvändig sprängning. Sprängningsåtgärder på kvartersmark kan genomföras av kommunen inom samverkansentreprenaden för de allmänna anläggningarna. Om kommunen och byggaktörerna anser det lämpligt har byggaktörerna möjlighet att delta i kommunens sprängningsentreprenad enligt överenskommelse i markgenomförandavtalet.

Övergripande vy från söder som illustrerar en möjlig gestaltning av planförslagets två kvarter. I bilden redovisas även schematiska byggnadsvolymer inom angränsande detaljplan för Nya gatan – Stadshusområdet, där nu utbyggnad pågår, samt möjlig framtida bebyggelse enligt detaljplaneprogrammet för Centrala Nacka. Bild: Arkipol och Enter Arkitektur

5.4 Konsekvenser för fastighetsägare och boende

Som helhet bedöms stadsbyggnadsprojektet Nya gatan – Elverkshuset medföra stora positiva konsekvenser i och med att många bostäder tillförs i ett centralt läge med bra kollektivtrafik och ett nytt torg skapas för närboende och besökare att vistas på. Det bedöms även vara positivt att projektet bidrar till att ge Centrala Nacka en tydligare stadsstruktur.

Utbyggnaden av projektet kommer att medföra tillfälliga störningar i närområdet vilket kan påverka gång- och cykelvägar, trafiklösningar, ljudmiljöer med mera. I de fall bullrande och/eller dammande arbeten förekommer kommer projektet aktivt arbeta med dessa och se till att nivåerna ligger under satta gränsvärden. Eftersom projektet innebär att befintligt Elverkshus rivs påverkas de barn som har haft verksamhet i byggnaden. I samband med byggstart inom projektet utgår även den befintliga infartsparkeringen.

Planområdet för Elverkshuset ligger i anslutning till skolmiljöer vilket innebär att särskild hänsyn behöver tas till konsekvenser för barn. Proaktiv information kommer vid behov delges allmänheten genom Nacka kommuns etablerade kanaler. Särskilda kommunikationsinsatser görs i relation till borttagandet av infartsparkeringen och rivning av Elverkshuset och dess påverkan på de intilliggande verksamheterna.

5.5 Rättsligt genomförande

Kommunen har övergripande markavtal med respektive ledningsägare som har ledningar markförlagda i kommunens mark. Avtalen reglerar vem som ska bekosta ledningsomläggningar. Därutöver kommer projektspecifika genomförandeavtal att tecknas med berörda ledningsägare. Avtalen tecknas inför produktionsstart och kommer att komplettera och ta vid de avtal som redan har tecknats inom den del av projektet som avser Nya gatan – Stadshusområdet.

För att genomföra exploateringen krävs bland annat marklov och bygglov. Tillstånden söks av kommunen för allmän plats och av respektive byggaktör för kvartersmarken. För kv. Brytaren finns rivningslov beviljat.

5.6 Konsten att skapa stad

Invånare och andra som verkar i området ska kunna vara delaktiga när vi tillsammans utvecklar området vid Nya gatan. Med kommunikationsinsatser och andra aktiviteter vill kommunen uppmuntra engagemang, nyfikenhet och medskapande under projektets gång. Syftet är att skapa en attraktiv och levande plats där människor trivs och mår bra, både under byggtiden och när det är färdigbyggt.

Kommunen arbetar också aktivt och medvetet med konst, kultur och konstnärlig kompetens som verktyg och resurser i stadsutvecklingens olika faser under namnet Konsten att skapa stad. Stadsbyggnadsprojektet kommer att stötta insatser enligt de fyra strategierna: Ansvarsfullt och hållbart; Mod, kreativitet och innovation; Tillsammans i samspel och Välkomnande. I området har hittills bland annat konstprojekten *Fasader på Nya gatan* och *Ljustrådar på Nya gatan* genomförts.

6 Tidplan

Aktivitet	År och kvartal
Antagen detaljplan	Kvartal 4, 2020
Byggstart allmänna anläggningar	Kvartal 2, 2021
Byggstart byggnad kvartersmark (första spadtaget)	Kvartal 4, 2021
Start inflyttning	Kvartal 4, 2023
Färdigställt (hela projektet klart för inflytt)	Kvartal 4, 2025
Projektavslut	2026 – 2027

7 Ekonomi

7.1 Budget

Ekonomi för Nya gatan – Elverkshuset och de utbyggnadsåtgärder som redogörs för i detta utbyggnads-PM ingår i samma ekonomiska projekt som Nya gatan – Stadshusområdet. Siffrorna nedan avser projektet i sin helhet om inte annat anges.

Total beviljad utgiftsbudget är 335,9 miljoner kronor och beviljad intäktsbudget är 528,1 miljoner kronor. Hittills har 241,1 miljoner kronor upparbetats (februari 2021) och den kvarvarande utgiftsbudgeten uppgår till 94,8 miljoner kronor. Erhållna intäkter uppgår till 494,3 miljoner kronor, varav huvuddelen avser markintäkter från Stadshusområdet. Kvarvarande intäkter avser exploateringsersättning och uppgår till 33,8 miljoner kronor. Intäkt för en kommande markförsäljning av kv. 5/6 inom detaljplan Stadshusområdet har inte ingått i den beviljade intäktsbudgeten.

	Beslutstidpunkt samt beslut	
	T2 2018	SUMMA (tkr)
	KFKS 2018/68	
Inkomster/intäkter	528 085	528 085
Utgifter	-335 900	-335 900
TOTALT BEVILJAD BUDGET	192 185	192 185

Tabellen ovan redovisar politiskt beviljad budget på en övergripande nivå, samt tidpunkt för beslutet.

7.2 Projektkalkyl

De totala utgifterna för projektet bedöms bli sammanlagt 459,5 miljoner kronor (varav utbyggnadskostnaderna uppgår till 336,2 miljoner kronor), vilket är 123,6 miljoner kronor utöver den beviljade utgiftsbudgeten. De ökade utgifterna avser bland annat dyrare markarbeten, ledningsarbeten, sprängning och sågning av berg, spont, sanering, oplanerade trafiksäkerhetsåtgärder och risk. Delar av de ökade utgifterna kommer att vidarefaktureras byggaktörerna och ledningsägarna och räknas även som intäkter, till exempel sprängning på kvartersmark och omläggning av ledningar. Utgifterna de närmsta åren bedöms rymmas inom den kvarvarande budgeten om 94,8 miljoner kronor. Budget för resterande medel avses sökas inför genomförandet av finplaneringen då säkrare kalkyler finns framtagna, preliminärt under kvartal 1 år 2023.

Intäkterna och inkomster i projektet uppskattas till 667,7 miljoner kronor, inklusive planerade intäkter för kv. 5/6 inom detaljplan Stadshusområdet, vilket är en ökning av de beviljade intäkterna med 149,6 miljoner kronor. Intäkterna utgörs till största del av markförsäljning men även ersättning för sprängning på kvartersmark samt exploateringsersättning.

Projektet bedöms således gå med ca 208,2 miljoner kronor i överskott (667,7 – 459,5).

Det pågår ett arbete med att se över projektets utgifter och hitta möjliga besparingar. Inför våren 2021 har en ny kalkyl för återstående arbeten beställts. Utifrån denna kommer finplaneringen att ses över och alternativa lösningar och materialval kommer att utredas.

7.3 Finansiering

Kommunen står för utbyggnadskostnader på allmän platsmark och byggaktörerna står för utbyggnadskostnader på kvartersmark. Stadsbyggnadsprojektet innebär betydande investeringar för kommunen. Intäkterna som ska finansiera kommunens

entreprenadkostnader för allmänna anläggningar kommer främst från markförsäljningen inom Nya gatan – Stadshusområdet.

Vid exploatering på privat mark ska fastighetsägaren erlægga exploateringsersättning som ska bidra till att finansiera kommunens utbyggnad av allmänna anläggningar. Exploateringsersättningen regleras i exploateringsavtal mellan kommunen och fastighetsägaren för kv. Brytaren.

Projektet ska till viss del även bekostas av ledningsägare som utökar sin kapacitet. Kommunen har övergripande markavtal med respektive ledningsägare som har ledningar markförlagda i kommunens mark. Avtalen reglerar vem som ska bekosta ledningsomläggningar. Därutöver kommer projektspecifika genomförandavtal att tecknas.

7.4 Driftkostnader för allmänna anläggningar

Kommunen får ökade driftkostnader i och med utbyggnaden av allmänna anläggningar inom stadsbyggnadsprojektet. Tabellen nedan redovisar driftkostnader för detaljplan Elverkshuset. Driftkostnader för detaljplan Stadshusområdet ingår ej.

Drift- och underhållskostnaden beräknas till cirka 340 000 kronor/år, vilket är en ökning med 266 000 kronor jämfört med dagens beräknade driftkostnad om cirka 74 000 kronor/år. Vid en avskrivningstid på i snitt 33 år ges en preliminär årlig kapitalkostnad, inklusive ränta, om cirka 4,73 miljoner kronor. Kapitalkostnaden avser första året, därefter minskar kostnaden succesivt till att bli 0 kronor efter 33 år i och med årlig avskrivning.

Årlig Drift- och Underhållsberäkning för objekt med huvudman Drift Offentlig Utemiljö (Elverkshuset)	
Huvudman:	Årlig DoU-kostnad (kr) utifrån avslutad projektering:
<i>Gator och Trafik</i>	
Totalt	54 398
<i>Park och Natur</i>	
Totalt	252 944
Summa	307 342
Oförutsett 10 %	30 734
Totalsumma	338 076

Driftkostnader inom detaljplan Elverkshuset.

8 Risker

Nedan redovisas de viktigaste riskerna som har identifierats i projektet. Arbete sker löpande under projektets gång för att identifiera och hantera risker.

- Bristfällig samordning mellan aktörer inom projektet och med intilliggande projekt kan försena och fördyra projektet.

- Försenad byggstart på kvartersmark, påverkar byggaktörer inom projektet samt kommunens färdigställande av allmänna anläggningar.
- Ledningar, bristfällig ledningssamordning och sent ändrade förutsättningar kan påverka tidplan och driva kostnader.
- Angränsande projekt, förändringar av förutsättningar kan påverka entreprenadens framdrift.

Riskerna hanteras exempelvis genom proaktiv hantering av trafikanordningsplaner, samordning med omkringliggande projekt samt med ledningsägare och genom kommunikationsinsatser.

9 Kommunikation

En kommunikationsplan kommer att tas fram för att stötta projektets mål genom att närboende och intilliggande verksamheter får ökad kunskap och en mer positiv attityd till projektet, känner sig trygga och delaktiga samt förstår att projektet Elverkshuset är en del av att Nacka utvecklas. En del av projektets kommunikation planeras och samordnas med övriga insatser, exploatörer, entreprenörer och projekt i Centrala Nacka. Projektet har en projektwebbsida på nacka.se där aktuell information, kontaktuppgifter och handlingar publiceras under projektets gång så intresserade kan följa vad som händer. Vi hänvisar även till Skanskas blogg, <http://nackastadblogg.skanska.se/>, där de löpande informerar om de allmänna anläggningarna inom samverkansentreprenaden för projektet.

10 Rapportering

10.1 Avslut och överlämnande

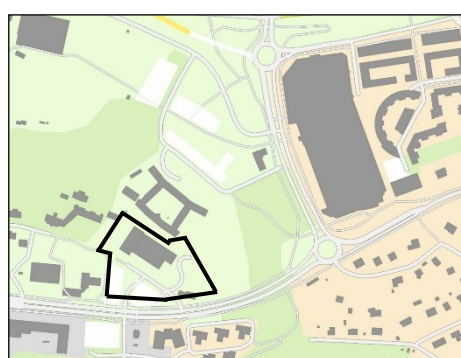
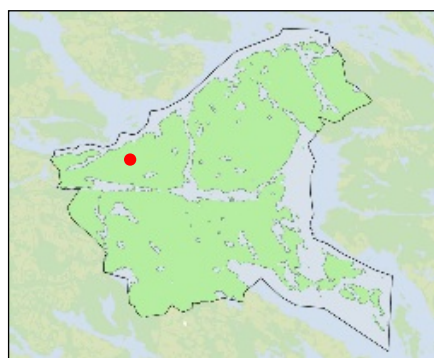
Projektavslut av projektet kommer att ske enligt gällande rutiner. Enligt tidplanen avslutas projektet under år 2026 – 2027.

Peter Granström
Enhetschef
Exploateringsenheten Nacka stad

Nerma Muhovic
Projektledare
Exploateringsenheten Nacka stad

Ärendeöversikt med karta för Nya gatan, Elverkshuset

	Beslut	Datum	Styrelse/ nämnd	Kommentar
✓	Program Centrala Nacka, antagande	2015-04-13	KS	§ 114
✓	Start-PM stadsbyggnadsprojekt, tillstyrkan	2015-01-28	MSN	§ 14
✓	Start-PM stadsbyggnadsprojekt	2015-02-10	KSSU	§ 14
✓	Detaljplaneavtal	2016-06-08	Planchef	Delegationsbeslut
✓	Detaljplan, info om samråd	2017-02-22	MSN	§ 29
✓	Detaljplan, samråd	2017-03-13	Planchef	Delegationsbeslut
✓	Detaljplan, yttrande, samråd	2017-04-11	KSSU	§ 73
✓	Detaljplan, granskning 1	2017-10-11	MSN	§ 219
✓	Detaljplan, tillstyrkan 1	2018-02-21	MSN	§ 33
✓	Detaljplan, granskning 2	2020-06-24	MSN	§ 162
✓	Detaljplan, tillstyrkan 2	2020-10-21	MSN	§ 233
✓	Detaljplan, tillstyrkan	2020-11-24	KSSU	§ 204
✓	Detaljplan, tillstyrkan	2020-11-20	KS	§ 295
✓	Exploateringsavtal och markgenomförandeavtal, godkännande	2020-12-14	KF	§ 460 och § 461
✓	Detaljplan, antagande	2020-12-14	KF	§ 462
✓	Utbyggnads-PM, tillstyrkan		NTN	
✓	Utbyggnads-PM		KSSU	
✓	Upphandling av entreprenör		Expl.chef	Delegationsbeslut
✓	Projektavslut, tillstyrkan		NTN	
✓	Projektavslut, tillstyrkan		MSN	
✓	Projektavslut		KS	

Projektets läge i kommunen och ungefärlig avgränsning.

Samrådsremiss - Detaljplan för
Fasanvägen, Sicklaön 238:1
m.fl.

12

NTN 2021/45

2021-03-10

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/45
Dnr KFKS 2015/25

Natur- och trafiknämnden

Samrådsremiss - Detaljplan för Fasanvägen, Sicklaön 238:1 m.fl.

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden antar förslag till yttrande enligt tjänsteskrivelsens bilaga 1, 2021-03-10.

Sammanfattning av ärendet

Detaljplanens övergripande syfte är att komplettera området med nya bostäder i ett centralt och kollektivtrafikhärläge. De nya bostäderna ska placeras och utformas utifrån områdets natur- och kulturvärden. Vidare är syftet att reglera markägoförhållanden genom att möjliggöra ett kommunalt övertagande av allmän platsmark och att tillgodose parkeringsbehovet.

I detaljplanen föreslås två nya flerbostadshus med parkeringsgarage i bottenvåningen. Husen föreslås utformas med fyra våningar mot Ugglevägen och en femte souterrängvåning mot naturmarken, totalt 54 lägenheter. Bostadsanvändning föreslås inom kvartersmark samt natur och gata inom allmän plats. Planen fastställer även att kommunen tar över huvudmannaskapet för allmän plats gata.

Natur och trafiknämnden ställer sig positiva till planförslaget, men för att möjliggöra de goda intentionerna bör gångbanan förlängas. Om gångbanan förlängs österut förbi vägkurvan kommer trafiksäkerheten för gående förbättras ner mot naturområdet och Saltängenskola

Inför det fortsatta planarbetet finns det även några aspekter inom nämnden verksamhetsområde som bör förtydligas, så som bredden på den allmänna gångbanan, snöhanteringen och utformningen av den vinkelställda besöksparkeringen.

I bilaga 1 beskrivs nämndens synpunkter mer ingående.

Ärendet

Syftet med detaljplanen är att komplettera området med flerbostadshus i enlighet med områdets natur- och kulturvärden samt att möjliggöra ett kommunalt övertagande av allmän plats - gata. Planen ska också tillgodose parkeringsbehovet i området och möjliggöra två nya bostadshus med totalt 54 lägenheter. I detaljplanen föreslås två nya

flerbostadshus med parkeringsgarage i bottenvåningen. Husen föreslås utformas med fyra våningar mot Ugglevägen och en femte souterrängvåning mot naturmarken.

Planområdet ligger i kommundelen Saltängen, cirka 500 meter från Ektorps centrum, och omfattas av ett allmänt naturområde samt del av gatorna Ugglevägen och Ejdivägen.

Planen fastställer att kommunen tar över huvudmannskapet för allmän plats gata. Ejdivägens nuvarande användning gata bekräftas i planen men föreslås inte öppnas upp för genomfartstrafik för bilar. Ejdivägen föreslås fortsatt vara öppen för gång- och cykeltrafik. Gatan utformas för att bibehålla sin funktion som lokalgata och förses med längsgående parkering där trafikslagen samsas om gatuutrymmet. Gatan kompletteras också med en trottoar på Ugglevägen södra sida.

Den nya bebyggelsen är så långt det är möjligt placerad med hänsyn till de naturvärden som är beskrivna i naturvärdesinventeringen. Planen innebär ett inanspråktagande av mark med påtagligt naturvärde. Det är positivt att byggnaderna är placerade i den norra delen av området eftersom resterande ädellövskog inte beskuggas och påverkan på spridningssambanden blir mindre. Planförslaget bedöms främst ge en lokal påverkan på naturvärdena men skulle på sikt kunna ha negativa kumulativa effekter på spridningssambanden för ädellöv i och med att det förtätas på flera platser i Nacka.

Detaljplanen föreslår att den befintliga snedställda parkeringen på Ugglevägen flyttas. Befintlig längsgående gatuparkering på Ugglevägen norra sida flyttas från den norra sidan till den södra sidan. Detaljplanen möjliggör också för att dessa platser får ett mer ordnat utförande med kantsten. Bebyggelsen angörs via garageuppfart mot Ejdivägen som i framtiden kommer nyttjas av både cyklister och bilar som angör garaget. Området föreslås angöras med bil från Högervägen i väst eller via Värmdövägen i öst. En ökning av trafiken i området uppstår med cirka 30 tillkommande bilar. Planförslaget innebär i

nuvarande utförande att cirka 30 parkeringsplatser behöver iordningställas. framför det östra huset. Byggaktören ska iordningsställa ersättningsparkering för de 39 platser som går förlorade på Ugglevägens södra sida.

Situationsplan över utbyggnadsförslaget

Förslag till yttrande

De synpunkter som nämnden framför finns beskrivna i bilaga ett, förslag till yttrande.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1, förslag till yttrande

Ulrika Haij
 Bitr. trafik och fastighetsdirektör/ Enhetschef
 Trafikenheten

Natur och trafiknämnden

Remiss - Detaljplan för Fasanvägen, Sicklaön 238:1 m.fl.

Natur och trafiknämnden lämnar följande yttrande,

Natur

Själva utformningen av gångbanan som planeras längs med Ugglevägen bör ske på ett sådant sätt att minst inverkan på angränsande naturmark sker. Det skulle exempelvis kunna lösas genom stödmurar istället för utfyllnad och slänt.

Väg och Trafik

Snöhantering

Det är positivt att detaljplanen medger både allmän gångbanan utmed den nya bebyggelsen och allmänna parkeringsplatser på Ugglevägen. Nämnden vill dock belysa att det saknas en beskrivning av hur snöhanteringen ska gå till i området och lyfta fram behovet av att förlänga gångbanan. Om gångbanan förlängs österut förbi vägkurvan kommer trafiksäkerheten för gående förbättras ner mot Saltängenskola.

Framkomlighet

Vad avser framkomligheten för underhållsmaskiner på den allmänna gångbanan är behovet en hindersfri bredd på minst 2,5 meter och nuvarande gestaltningsprogram visar endast att det är 2 meter mellan parkering och andra fasta hinder som exempelvis räcken, regnbädd, sopkärl, och träd. För att få till en kostnadseffektiv drift av gångbanan och god framkomlighet behöver den utformas i enlighet med kommunens tekniska handbok.

Parkering

När det gäller parkering så ska bostädernas behov inklusive besöksparkering anordnas på fastigheten, och enligt kommunens rekommenderade parkeringstal för bostäder i Nacka daterad 2016-12-06.

De föreslagna parkeringsplatser på norra sidan som ligger på fastighetsmark är vinkelrätt ställda och ligger gömda bakom berget längs Ugglevägen. Vilket innebär begränsad sikt när bilarna backar ut på vägen. I det fortsatta planarbetet bör utformningen av dessa

parkeringsplatser bakom berget ses över, samt den föreslagna muren intill garagens in- och utfarten då de riskerar att påverka trafiksäkerheten i området.

Konstruktion

Garagets utbredning inom kvartersmarken är något otydliga i de utskickade handlingarna. Nämnden ser behov ett förtydligande inför genomförandet att det säkerställs att garageväggen och inte bär upp den allmänna gatan utanför. Då en sådan lösning skulle kunna innebära stor påverkan på vägen och framkomligheten vid framtida renovering av garaget.

Natur- och trafiknämnden

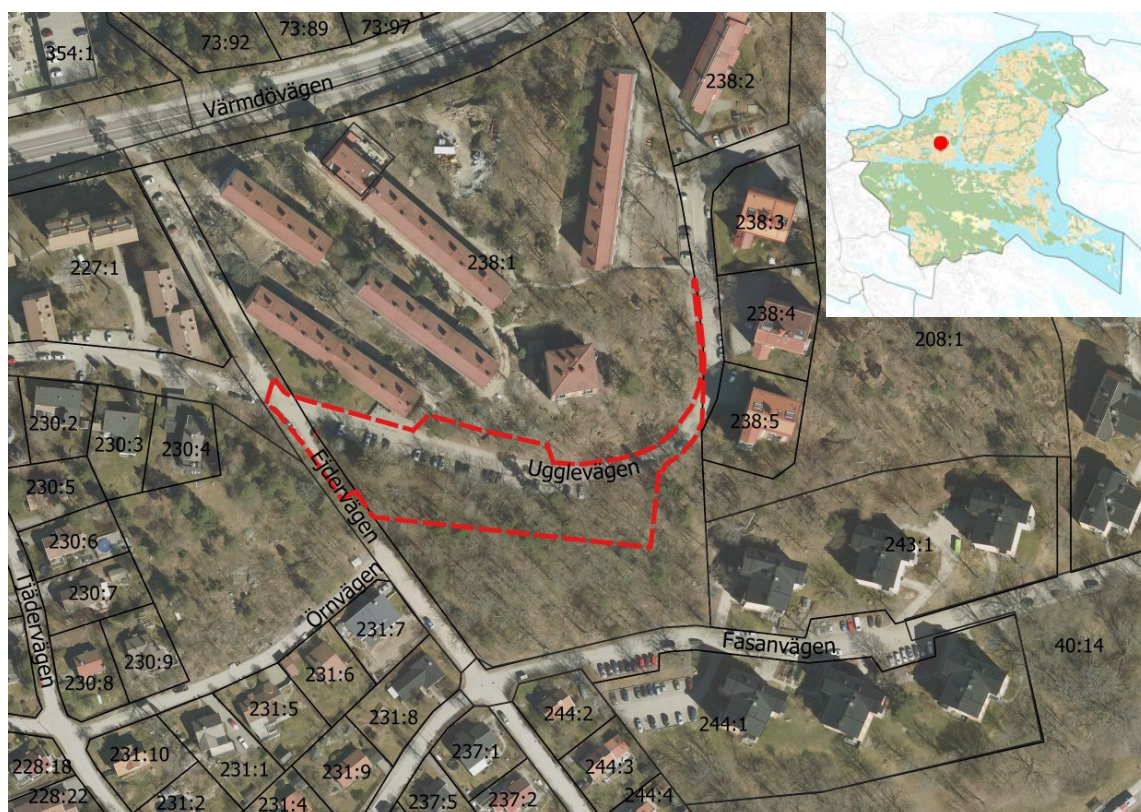
Hans Peters
Ordförande

Mats Bohman
Trafik och fastighetsdirektör

Fasanvägen

Detaljplan för Fasanvägen, Sicklaön 238:1 m.fl.,
på Sicklaön, Nacka kommun

Kartan visar områdets ungefärliga angränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun planområdet ligger.

Planens syfte

Detaljplanens syfte är att komplettera området med nya bostäder i ett kollektivtrafiknära läge. De nya bostäderna placeras och utformas utifrån områdets natur- och kulturvärden. Vidare är syftet att reglera markägoförhållanden genom att möjliggöra ett kommunalt övertagande av allmän platsmark och att tillgodose parkeringsbehovet.

Handlingar och innehåll

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott antog startpromemorian den 11 augusti 2015, § 120. Planförslaget är därmed upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015.

Detaljplaneförslaget omfattar följande planhandlingar:

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Denna planbeskrivning
- Gestaltungsprogram
- Fastighetsförteckning

Detaljplaneförslaget grundas på följande underlag:

- Naturvärdesinventering, Adoxa Naturvård 2015-10-28
- PM Geoteknik 2019-12-11
- PM Miljöteknisk markundersökning 2019-12-11
- PM Trafik, Civit 2021-02-03
- Dagvattenutredning, Tyréns 2021-02-09
- Bullerutredning, Structor Akustik 2020-11-04
- Miljöredovisning, Nacka kommun 2021-01-22

Innehållsförteckning:

1. Sammanfattning	3
2. Förutsättningar	5
3. Planförslaget	11
4. Konsekvenser av planen	20
5. Så genomförs planen	24
6. Medverkande i planarbetet	28

I. Sammanfattning

Huvuddragen i förslaget

Planområdet består bland annat av ett skogsområde som idag är planlagt som parkmark med enskilt huvudmannaskap. Planområdet omfattar den norra delen av skogsområdet. Naturen utgörs av en ekbacke med tät undervegetation av framförallt hassel och bedöms ha påtagligt naturvärde. Ett antal stora ekar finns på platsen. I planområdet ingår en befintlig parkering samt allmän platsmark - gata. Syftet med detaljplanen är att komplettera området med flerbostadshus i enlighet med områdets natur- och kulturvärden samt att möjliggöra ett kommunalt övertagande av allmän plats - gata. Planen ska också tillgodose parkeringsbehovet i området.

I detaljplanen föreslås två nya flerbostadshus med parkeringsgarage i bottenvåningen. Husen föreslås utformas med fyra våningar mot Ugglevägen och en femte souterrängvåning mot naturmarken. Byggnaderna ska till såväl volym, gestaltning, fasadmateriell och detaljutförande ta särskild hänsyn till de kulturvärden som finns på platsen. Gatan utformas för att bibehålla sin funktion som lokalgata och förses med längsgående parkering där trafikslagen samsas om gatuutrymmet. Gatan kompletteras också med en trottoar på Ugglevägens södra sida. Åtgärderna förbättrar trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter.

Ett detaljplaneavtal har upprättats mellan kommunen och byggaktören. Avtalet reglerar kostnaden för planarbetet. Ett exploateringsavtal mellan kommunen och exploatören ska upprättas och godkännas av kommunfullmäktige innan detaljplanen antas. Detaljplanens genomförande medför vissa ökade kostnader för kommunen i form av drift av en ny trottoar. Genomförandet av detaljplanen medför behov av ett antal fastighetsbildningsåtgärder som berör fastigheten Sicklaön 238:1 samt kommunens mark.

Detaljplanens genomförande bedöms inte innebära en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken behöver därför inte upprättas för planen. Ett genomförande av detaljplanen bedöms främst ge lokal påverkan på miljön. Under förutsättning att dagvattenutredningens åtgärdsförslag genomförs, bedöms inte planen motverka uppfyllandet av miljö kvalitetsnormerna för vatten. Inga miljö kvalitetsnormer för luft bedöms överskridas inom planområdet. En utbyggnad enligt detaljplanen bedöms bidra positivt till kommunens bostadsförsörjning.

Målområden för hållbart byggande

Nacka kommun har tagit fram riktlinjer för hållbart byggande som beslutades av miljö- och stadsbyggnadsnämnden i november 2012. Syftet med riktlinjerna är att öka hållbarheten i stadsbyggande och underlätta uppföljningen av prioriterade hållbarhetsområden. För detta projekt har följande målområden bedömts särskilt viktiga och ska prioriteras:

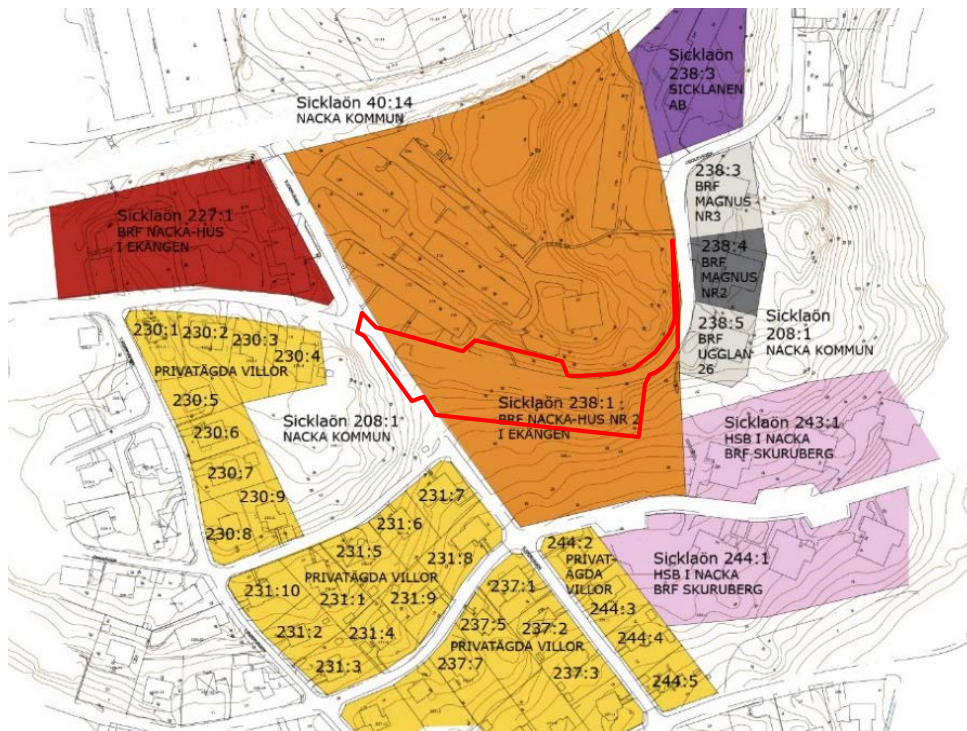
- *Dagvatten som renas och infiltreras* har valts för att dagvattenhanteringen kan bli en utmaning med de terrängförhållanden som finns på platsen.

- *Energieffektivitet och sunt byggande* har valts för att byggnaderna står för en stor del av ett områdes miljöpåverkan. Byggnaderna ska utformas och utrustas på ett sådant sätt att en hållbar livsstil underlättas.
- *Nära till grön- och vattenområden av god kvalitet* har valts för att det är en viktig utmaning att ta vara på de gröna sambanden inom och i anslutning till området och att anpassa den nya bebyggelsen till de naturvärden och terrängförhållanden som finns.

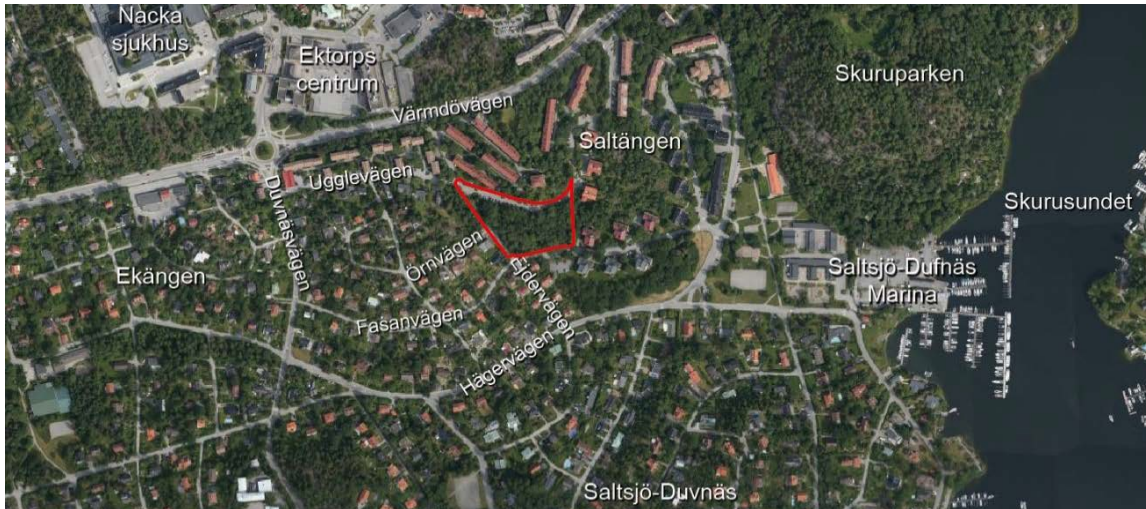
2. Förutsättningar

Läge, areal & markägoförhållande

Planområdet ligger i kommundelen Saltängen, cirka 500 meter från Ektorps centrum, och omfattas av ett allmänt naturområde samt del av gatorna Ugglevägen och Ejdervägen. Området avgränsas av lägenheter i smalhus i norr, Fasanvägen i söder samt av småhusbebyggelse och ett skogsområde i väster. Planområdet omfattar cirka 4500 kvadratmeter. Naturområdet inom planen är en del av fastigheten Sicklaön 238:1 som ägs av Brf Nacka hus nr 2 i Ekängen. Även en parkering och den del av Ugglevägen som berörs ägs idag av bostadsrättsföreningen. Smalhusen norr om planområdet ägs av samma bostadsrättsförening. Del av planområdet omfattar kommunal mark, fastigheten Sicklaön 208:1 (Korsningen Ejdervägen och Ugglevägen).

Figur 1: Bild över markägoförhållanden i området.

Figur 2: Kartan visar ett flygfoto över planområdet med dess omgivning. Röd markering är ungefärlig.

Översiktlig planering

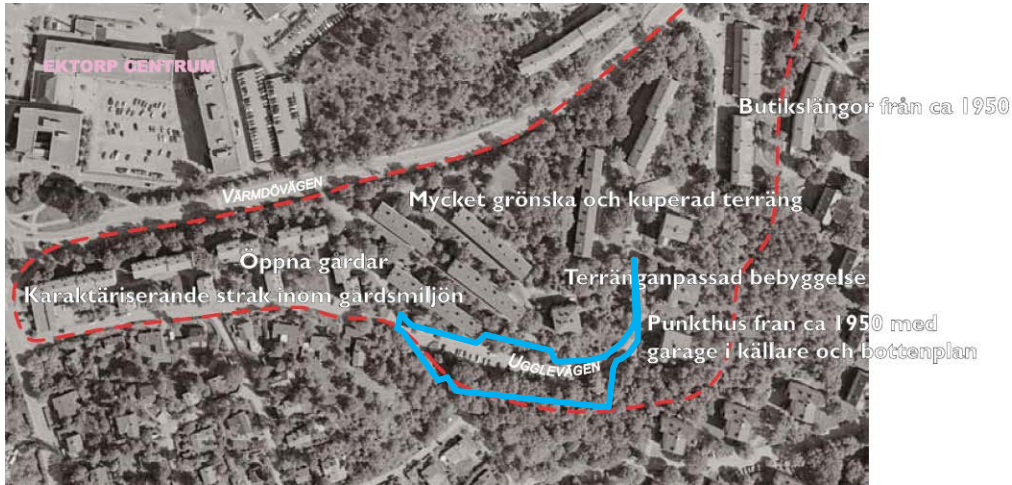
I Nackas översiktsplan från 2018 är området utpekad som lämpligt för medeltät stadsbebyggelse. I Ektorp pågår arbetet med att ta fram en detaljplan för ett nytt centrum som kommer att innehålla nya bostäder och ytor för handel och service.

Översiktsplanen innehåller även riktlinjer för bostadsförsörjningen och anger att det ska finnas 60000 bostäder i Nacka år 2030. Komplettering av bostäder ska främst ske på västra Sicklaön och i anslutning till lokala centrum. Planområdet ligger i anslutning till Ektorp centrum med goda kommunikationer både öster- och västerut.

Kulturhistoriska intressen

Ugglevägens gaturum ingår i området ”Ektorp-Ugglevägen” som är av lokalt intresse för kulturmiljövården. Enligt kommunens kulturmiljöprogram är bebyggelsen längs Ugglevägen en fin representation från 1940-talets byggnadsideal. Bebyggelsen består av smalhus grupperade kring öppna gårdar och av terränganpassade punkthus med mycket grönska. Den norra delen av planområdet ingår i område med lokalt intresse för kulturmiljön.

Kulturmiljöprogrammet antogs av kommunfullmäktige 2011 och anger att grundstrukturen med terränganpassade hus på naturmark ska bevaras. Eventuell förtätning bör placeras utanför sammanhållna bostadskvarter och utformas med respekt för befintlig natur.

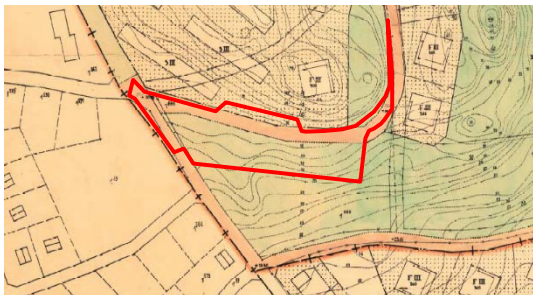
Figur 3: Bild från Nacka kommuns kulturmiljöprogram. Norra delen av planområdet ingår i ett område med lokalt intresse för kulturmiljövården. Planområdet är markerat med blå linje.

Grönstrukturprogram

I kommunens grönstrukturprogram från 2011 är det naturområde som planområdet ingår i tillsammans med Skuruparken klassat som närnatur och närskog. Området utgör ett upplevelsevärde som bostadsnära promenad- eller rörelsestråk.

Gällande planer

För planområdet gäller byggnadsplan 33 som vann laga kraft 1945 (0182K-2413). Planområdet är planlagt för allmän plats: park och gata. Kommunen är i enlighet med då gällande lagstiftning inte huvudman för allmän plats, vilket är skälet till att allmän plats utgör del av den privata fastigheten Sicklaön 238:1. Byggnadsplanen omfattas inte av så kallat särskilt förordnande enligt 113 § i byggnadslagen (1947:385 BL). Byggnadsplan 33 ersätts av denna detaljplan inom aktuellt planområde.

Figur 4: Gällande byggnadsplan 33 från 1945 med ungefärlig plangräns i rött.

Miljö kvalitetsnormer

Detaljplaneområdet ligger inom Skurusundets avrinningsområde. I den mån yttlig avrinning sker leds detta via det kommunala dagvattenledningsnätet till Skurusundet (SE591800-181360). Skurusundet har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk ytvattenstatus.

Miljö kvalitetsnormen för kemisk status (god kemisk ytvattenstatus) uppfylls inte på grund av höga värden av kadmium (Cd), bly (Pb), antracen och tributyltenn (TBT) samt ”överallt överskridande ämnen” polybromerade difenyletrar (PBDE) och kvicksilver (Hg) samt kvicksilverföreningar. För att god kemisk status ska kunna uppnås behöver dessa ämnen minska.

Den fastställda miljö kvalitetsnormen för ekologisk status är god ekologisk status 2027. Ekologisk status påverkas av övergödning (näringsämnen) samt fysisk påverkan. Näringsämnen, främst kväve och fosfor, behöver därför minskas. Under förutsättning att utredningens åtgärdsförslag genomförs, bedöms inte planen bidra till att miljö kvalitetsnormer för vatten överskrids. Miljö kvalitetsnormer för luft bedöms inte heller överskridas som en följd detaljplanens genomförande.

Området idag

Planområdet omfattar en del av ett skogsområde bevuxet med ädellövskog men utgörs också av gatumark och parkering. Skogsområdet är en ekbacke med tät undervegetation av framförallt hassel. Grönområdet nås från Fasanvägen, Ejdervägen och Ugglevägen, och sluttar kraftigt från norr neråt mot söder. Höjdskillnaden är drygt 10 meter.

Området mellan Fasanvägen och Värmdövägen är ett tidstypiskt exempel på terränganpassad bebyggelse med en blandning av olika hustyper och med ett varierat våningsantal. Genom en medveten placering och utformning av husen var avsikten att avskärma boendemiljön från den närliggande Värmdövägen, tillvarata befintlig natur och platsens förutsättningar samt skapa en variation i bebyggelsen. Bebyggelsen på Ugglevägen består av smalhus och punkthus som placerats indragna från gatan med generös förgårdsmark. Materialen består av puts och tegel och husen har en varierad men sammanhållen färgsättning. Många hus har omsorgsfullt utformade detaljer som en varierad fönstersättning, brutna tak eller indragna balkonger.

Naturvärden

Adoxa Naturvård har genomfört en naturvärdesinventering för det skogsområde som planområdet ingår i. Området, som består av ädellövskog, bedöms ha ”påtagligt naturvärde”, vilket är den tredje högsta av fyra klasser. Klassificeringen grundar sig främst på den lundartade miljön med åldrande träd och förekomsten av flera naturvårdsarter. I rapporten lyfts vikten av varje litet skogsparti, trädsamling, enskilt träd och grönytor ur ett naturvårdsperspektiv, särskilt med tanke på den kraftigt fragmenterade naturen på Sicklaön. Det lyfts även att ädellövskogen på fastigheten Sicklaön 238:1 på sikt kan utveckla än högre naturvärden och bli en värdefull oas för de närboende. Detta förutsätter en begränsad men välplanerad naturvårdsskötsel och framkomlighetsröjningar.

1. Ek, 196 cm i omkrets, med ekticka och bohål
2. Två tallar med talltickor och många bohål, troligen uthackade av större hackspett
3. Ek, 240 cm i omkrets, med ekticka
4. Gran med spår av granbarkgnagare
5. Ek med ekticka och uthackat bohål (utanför planområdet)
6. Blåsippa – en planta, unga askskott (ut. planområdet)
7. Två granar, spår av granbarkgnagare (ut. planområdet)

Figur 5: Naturvärden inom berört skogsområde. Planområdet omfattar den norra delen av inringat område. Bild: Adoxa Naturvård.

Rekreation

Enligt kommunens gröstrukturprogram har skogsområdet ett upplevelsevärde som bostadsnära promenad- eller rörelsestråk. I området finns upptrampade stigar. Vissa delar av skogsområdet är svårtillgängliga på grund av den kraftigt sluttande terrängen. Framkomligheten på stigarna är begränsad på grund av växande undervegetation. I östra delen av planområdet finns en trappa som leder från Ugglevägen söderut in i skogsområdet. Trappan fungerar som en smitväg genom området för närboende och bidrar till att det går att enkelt nå skogen.

Service

I angränsning till planområdet, norr om Ugglevägen, finns en öppen förskola. Förskolor finns även österut längs Ugglevägen och på Tranvägen samt i Ektorps. Grundskolor finns i Ektorps, på Ugglevägen och invid Saltsjö-Dufnäs Marina inom cirka 500 meters gångavstånd. I Ektorps centrum, cirka 500 meter från planområdet, finns kommersiell och kommunal service samt kollektivtrafik. Invid Ektorps centrum ligger Nacka sjukhus.

Gator och trafik

Området försörjs huvudsakligen från Värmdövägen via Ugglevägen. Ett regionalt cykelstråk går utmed Värmdövägen. Stråket leder från Gustavsberg till Slussen. Det regionala cykelstråket nås dels via Ejdervägen och dels via Fasanvägen och Duvnäsvägen. På de lokala gatorna förutsätts huvudsakligen cykel i blandtrafik. Ejdervägen är inte öppen för biltrafik utan endast för cykel- och gångtrafik mellan Örnvägen och Ugglevägen. Kollektivtrafiken i området utgörs av busstrafik på Värmdövägen och Duvnäsvägen. Flera linjer trafikerar Värmdövägen med täta avgångar till Slussen.

Ugglevägen är en relativt smal gata som saknar gångbana. Del av Ugglevägen har dålig sikt på grund av smal gatubredd i en kurva med topografi som skymmer sikten. För yrkesfordon finns det vissa framkomlighetsproblem och en övergripande lösning krävs för att säkra trafiksäkerheten på gatan. Längs Ugglevägen sker idag oreglerad parkering, vilket ytterligare försämrar sikt och framkomlighet. Söder om Ugglevägen finns 39 tvärställda

parkeringsplatser som nyttjas av boende i Brf Nacka hus 2. Totalt har föreningen 80 parkeringsplatser varav 5 är vakanta. Idag sker allmän parkering på norra sidan av Ugglevägen. Gatan är reglerad med parkeringsförbud en dag i veckan.

Områdets gatunät är anpassat för småhusbebyggelse med smala, terränganpassade vägar som på flera håll saknar gångbana. Fasanvägen som är belägen söder om planområdet är avstängd med bommar under sommarhalvåret vid korsningen Ejdervägen/Fasanvägen och bommarna är öppna under vinterhalvåret för att möjliggöra snöröjning.

Teknisk försörjning

Planområdet ingår i verksamhetsområdet för vatten och spillvatten. I nordvästra hörnet av planområdet finns en VA-anläggning som behöver skyddas med ledningsrätt och u-område. I östra delen av planområdet finns fiberledningar som ägs av Stokab. Fiberledningarna försörjer fastigheten Sicklaön 243:1. Skanova har teleledningar inom gatumark. Väster om planområdet finns ett tunnelpåslag till en avloppsledning som kan ge upphov till luktproblem.

Dagvatten

Avrinningen från området leds via det kommunala dagvattenledningsnätet till Skurusundet. Södra delen av planområdet ingår i verksamhetsområde för dagvatten och det finns utbyggda dagvattenledningar i närområdet. Längs med Fasanvägen finns brunnar och ledningar, och längs med Ejdervägen finns en dränledning med ett antal anslutna kupolbrunnar.

De befintliga dagvattenledningarna som ligger längs med Fasanvägen och nedströms liggande ledningar har dålig kapacitet. Området nedströms är idag ett område med risk för översvämning vilket innebär att ytterligare belastning inte är önskvärt.

3. Planförslaget

I detaljplanen föreslås bostadsanvändning inom kvartersmark samt natur och gata inom allmän plats. Planen fastställer att kommunen tar över huvudmannskapet för allmän plats gata. Ejdervägens nuvarande användning gata bekräftas i planen men föreslås inte öppnas upp för genomfartstrafik för bilar. Ejdervägen föreslås fortsatt vara öppen för gång- och cykeltrafik.

Detaljplanen möjliggör två nya bostadshus med totalt 54 lägenheter. Bostadsgård och tillbehör till fastigheten ryms inom förgårdsmarken.

Lägenhetsfördelning föreslås enligt gestaltungsprogrammet vara:

1 rum och kök	6 lägenheter
2 rum och kök	20 lägenheter
3 rum och kök	16 lägenheter
4 rum och kök	8 lägenheter
5 rum och kök	4 lägenheter
<i>Totalt</i>	<i>54 lägenheter</i>

Figur 6: Situationsplan över utbyggnadsförslaget. Illustration: Berkegrantz arkitektur

Nya byggnader

I planförslaget är de nya byggnaderna placerade i sluttande terräng längsmed Ugglevägen. Två nya lamellhus föreslås i 4 våningar med en 5:e suterrängvåning mot naturmarken. Tilltagna ytor av förgårdsmark möter gatan. Där finns ytor för planteringar, cykelparkering

och vistelseytor. Förgårdsmaken tar upp avståndet mellan hus och gata och förstärker det för området karaktäristiska gaturummet som löper längs med höjderna i landskapet.

Suterrängvåning rymmer garage, förråds- och teknikutrymmen samt bostäder. Husens entréer är vända mot Ugglevägen och i gatuplan finns förutom bostäder även cykel- och återvinningsrum. Husens vindsvåningar rymmer större lägenheter i etage, fläktrum och vindsförråd. Hissar är placerade centralt i huskropparna för att inte ha inverkan på volym och siluett i gaturummet. Garaget nås från ett trapphus i den västra huskroppen och utifrån, via entré intill garageporten. Garageuppfartens ramp ansluts till Ejdervägen.

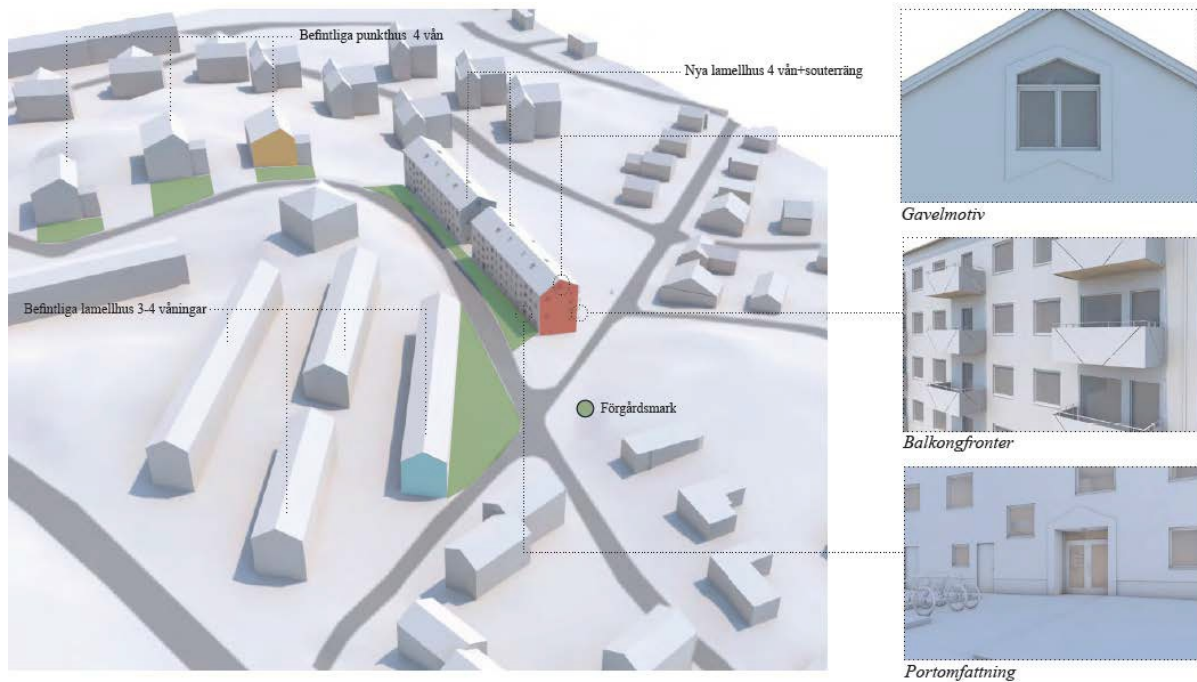
De nya husen är utformade som enhetliga volymer. Portomfattningar och gavelmotiv ska utföras omsorgsfullt för att ge husen identitet och karaktär. Färgsättningen ska ta upp röda toner som finns i intilliggande bebyggelse. Socklar utförs med en yta av sockelputs, betong eller natursten.

Byggrättens volym avgränsas av angiven högsta tillåta nockhöjd samt största och minsta takvinkel om 25-30 grader. Sammanlagd byggnadsarea om 1145 kvadratmeter tillåts i planförslaget. Gatufasaden ska hållas fri från balkonger eller uteplatser som tillhör lägenheterna. Balkonger ska heller inte förses med tak eller glasas in och hisstopp tillåts inte mot gata och till en högre höjd än tillåten nockhöjd. Dessa utformningsbestämmelser har beteckningen (f₂) och (f₃) i plankartan.

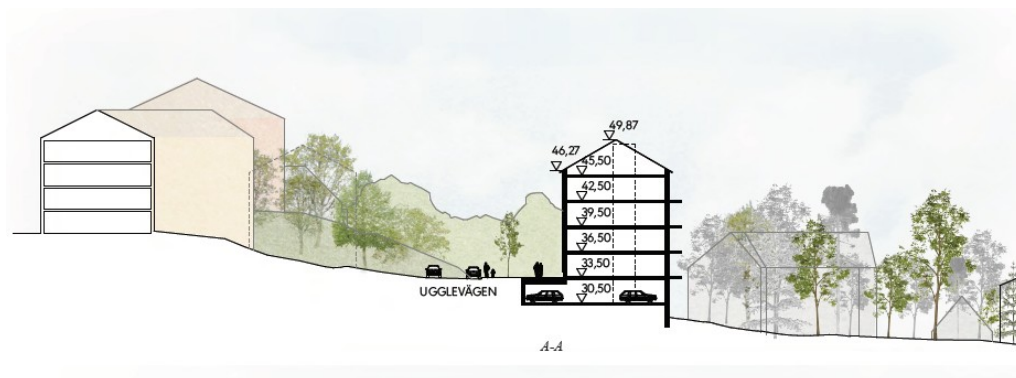
Precisering av utformningsbestämmelse

Den nya bebyggelsen regleras med utformningsbestämmelser som motiveras av att utbyggnadsförslaget behöver samspela med den befintliga bebyggelsen inom kulturmiljöområdet för Ektorp-Ugglevägen. Byggnaderna ska till såväl volym, gestaltning, fasadmaterial och detaljutförande ta särskild hänsyn till de kulturvärden som finns på platsen och bidra till en god helhetsverkan (f₁). Nedan följer en precisering av bestämmelsen (f₁) som återfinns i plankartan:

- Byggnaden ska ha sadeltak belagt med lertegel
- Byggnaden ska ha putsade fasader. Skarvar får inte synas. Företrädesvis ska husen putsas på plats då det är viktigt att de upplevs som två sammanhållna volymer.
- Byggnaden ska avfärgas i traditionellt jordpigment i gul, röd, eller brunaktig nyans. För att åstadkomma detta bör fasadkulör företrädesvis pigmenteras med ockra. Ett annat jordpigment kan användas ifall det bidrar till att skapa god helhetsverkan mellan befintlig och ny arkitektur. Detta frambringas genom en enhetlig, varm och mjuk färgskala utan starka kontraster.
- Byggnadens entrépartier ska utföras med hög detaljeringsgrad och med kvalitativt material, såsom trä eller sten.
- Fönster ska placeras symmetriskt över fasaden.
- Balkonger ska utformas med ett formspråk som kännetecknas av raka linjer och enkelhet.

Figur 7: Husens volym och placering i relation till befintlig bebyggelse i området. Husen utformas med gavelmotiv och sadeltak. Illustration: Bergkrantz arkitektur

Figur 8: Längdsektion genom Ugglevägen och den föreslagna bebyggelsen. Illustration: Bergkrantz arkitektur.

Figur 9: Fasadritning mot Ugglevägen i norr och gavelfasader i öst och väst. Illustration: Bergkrantz arkitektur.

Mark och växtlighet

Husen föreslås vara indragna från Ugglevägen och har en tilltagen förgårdsmark som knyter an till områdets bebyggelsestruktur. Husen är uppförda i souterräng med fyra våningar mot gatan och fem våningar mot naturmarken. Framför husen och i västra delen av planområdet finns utrymme för gårdsytor. För att nå naturmarken från Ugglevägen kan den befintliga trappan öster om den nya bebyggelsen eller Ejdervägen användas. Kvartersmarken avgränsas i söder med prickmark om cirka fyra meter för att uppnå en privat zon som flyter in i naturmarken. På förgårdsmarken framför husen får marken inte förses med byggnad (prickmark).

På grund av den kuperade terrängen behöver stödmurar uppföras på ett par platser inom planområdet. Dessa ska uppföras till en höjd högsta höjd av 1,5 i anslutning till det östra huset och 3 meter vid parkeringen norr om Ugglevägen och vid den föreslagna garageuppfarten. Om murarna är högre än 2 meter ska de kläs med nät och växtlighet (f₄).

Figur 10: Bild som redovisar hur den nya bebyggelsen kan komma att utformas. Inspiration i skala, volym och gestaltning är lånad från 40-talets byggnadsideal. Illustration: Bergkrantz arkitektur

Lek och utevistelse

Den befintliga trappförbindelsen mellan Fasanvägen och Ugglevägen i planområdets östra del kan fortsatt användas som en genväg genom naturområdet. En kommunal gångbana föreslås löpa längs med husen och gör gatumiljö längs Ugglevägen säkrare.

Bostadsgård ordnas som en gemensam förgårdsmark och gårdsyta som utformas med inspiration från området. Gårdarna rymmer funktioner för samvaro, sittplatser och bord, avskärmande häckar mot gata samt träd, buskar och miljöskapande planteringar. Se gestaltungsprogrammet för detaljerad beskrivning av hur gårdsmiljöer kan utformas.

Bostadsgården föreslås bli liten utan ordnad lekyta för barn och det ställer högre krav på omgivande allmän plats. Nackas grönstrukturprogram anger att rekommenderat avstånd till en kvarterslekplats i allmän regi bör vara 50 meter från bostaden där gemensam gård saknas. Cirka 350 meter från planområdet ligger en befintlig lekplats (Saltängens lekplats). Avståndet är förvisso något långt men det bedöms kompenseras av att de nya bostäderna ligger i direkt anslutning till ett skogsområde. Det är mycket positivt för både rekreation och barns lek med ett skogsområde så pass nära.

Trygghet och säkerhet

För att öka säkerheten i området kan bilparkeringen i planområdets östra del, Ugglevägens kurva, förbjudas. Detta kan regleras genom lokala trafikföreskrifter och hanteras inte i detaljplanen. Det ökar säkerheten för oskyddade trafikanter.

Ur ett trygghetsperspektiv är det viktigt med visuell kontakt mellan gata/angöringsyta, förgårdsmark, bostadsgård och bostäder för att säkerställa en öppen och trygg boendemiljö. Bostadsentréer samt gästparkering för cyklar föreslås orienterade mot Ugglevägen vilken kan ge ett flöde av människor över många av dygnets timmar.

Buller

Structor Akustik har utrett påverkan av omgivningsbuller för de två planerade flerbostadshusen. Kommunen har granskat underlaget och den slutliga rapporten. Bullerberäkningarna har gjorts utifrån trafikflöden i nuläget, vid prognosår 2030 och prognosår 2040. Riktvärden vid fasad och uteplats, i form av balkonger söderut, innehålls vid båda husen. Byggnationen har marginell påverkan på trafikbullernivå vid omgivande bebyggelse. I bullerutredningen finns fullständiga beräkningar på trafikbullernivåer vid fasad och uteplats. I plankartan redovisas de bullerkrav som förslaget förhåller sig till.

Trafikbullernivåer vid fasad

Samtliga 54 lägenheter klarar riktvärdet 60 dBA (65 dBA för smålägenheter) ekvivalent ljudnivå vid fasad utan åtgärder. Bilaga 1 i utredningen redovisar dygnsekvivalent ljudnivå vid fasad. Nivåerna uppgår till som högst 53 dBA vid den mest utsatta fasaden, mot Ugglevägen.

Trafikbullernivåer vid uteplats

Samtliga lägenheter klarar riktvärdena 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå på sin enskilda balkong utan åtgärder.

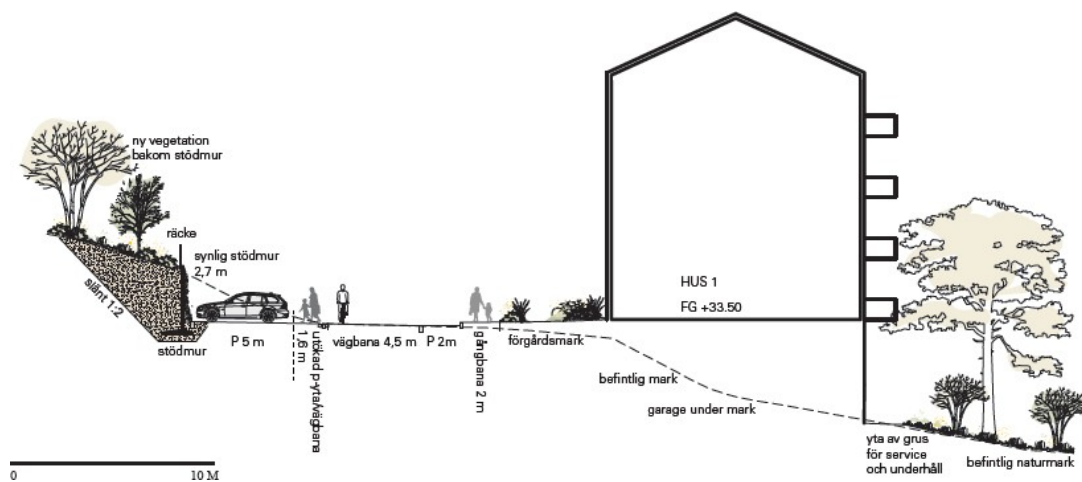
Markens beskaffenhet

En markmiljöundersökning har genomförts av Bjerking 2019. Halten av alifater överstiger riktvärden för känslig markanvändning och bör avgränsas och åtgärdas. Detta föreslås göras i samband med schaktningsarbeten inom ramen för byggnationen av fastigheten. De förorenade massorna kan då hanteras och avgränsande provtagning kan utföras i samband med efterbehandlingen. I plankartan finns bestämmelser som anger att bygg- och marklov inte får ges förrän tillsynsmyndigheten har godkänt avhjälpningsåtgärderna avseende markföroreningar.

Gator och trafik

Angöring

Detaljplanen föreslår att den befintliga snedställda parkeringen på Ugglevägen flyttas. Befintlig längsgående gatuparkering på Ugglevägen norra sida flyttas från den norra sidan till den södra sidan. Detaljplanen möjliggör också för att dessa platser får ett mer ordnat utförande med kantsten. Ugglevägen och Ejdervägen föreslås även i fortsättning vara av Mindre god standard i enlighet med *Riktlinjer för gatustandard i Nacka kommun*. Ejdervägen ges användning lokalgata men hålls fortsättningsvis stängd för biltrafik från Örnvägen. Bebyggelsen angörs via garageuppfart mot Ejdervägen som i framtiden kommer nyttjas av både cyklister och bilar som angör garaget. Den del av Ejdervägen som nyttjas som cykelbana och infart till garage får stoppförbud för att hindra parkering. Den driftas idag av Nacka kommun som fortsatt driftar gatan. Gatan utformas som en gemensam yta utan skillnad i höjd eller beläggning.

Figur 11: Föreslagen gatusektion för Ugglevägen. Gatan behåller sin nuvarande körbanelängd men gatuparkeringen ges en tydligare uppdelning. Illustration: Karavan Landskapsarkitekter

Området föreslås angöras med bil från Hägervägen i väst eller via Värmdövägen i öst. En ökning av trafiken i området uppstår med cirka 30 tillkommande bilar. Cykel planeras att fortsätta trafikera i blandtrafik inom området. Intill Värmdövägen, strax norr om fastighetsgränsen, löper ett regionalt cykelstråk. Fastigheten ansluter till cykelstråket direkt från Ejdervägen, eller från Ugglevägen öster om fastigheten.

Längs den södra sidan av Ugglevägen tillkommer en ny asfalterad gångbana som ansluts till Ejdervägens befintliga gång- och cykelbana.

Tillkommande bilparkering

Planområdet ingår i område B enligt *Rekommenderade parkeringstal i Nacka kommun* (KS 2016). Det rekommenderade grundtalet för zonen är 0,8 platser per lägenhet. Baserat på storleken på lägenheterna så räknas grundtalet upp eller ner och en nybyggnation kan också genom mobilitetsåtgärder såsom bilpool ytterligare sänka parkeringstalet. Området ligger också inom promenadavstånd till ett lokalt centrum, Ektorp centrum vilket sänker parkeringstalet för bostäderna ytterligare. Utbyggnadsförslaget omfattar 54 lägenheter av varierande storlekar. För lägenheter som är mindre än 2:or får utbyggnadsförslaget ett parkeringstal om 0,55. För lägenheter som är större än 2:or ska 0,95 parkeringsplatser iordningsställas. Kommunens modell för beräkning av parkeringsbehov ska följas. Kommunens parkeringstal är dynamiska och flexibla vilket innebär att parkeringsbehovet kan förändras under projektets gång, exempelvis om förhållandet mellan stora och små lägenheter förändras. En avstämning av parkeringstal görs i bygglovsskedet. Planförslaget innebär i nuvarande utförande att cirka 30 parkeringsplatser behöver iordningsställas. Sammantaget bedöms byggaktören behöva iordningsställa 31 platser, inklusive besöksparkering om 3 platser. 28 platser anordnas i parkeringsgarage under byggnaderna och 3-4 platser i form av besöksparkering kan inräknas i den allmänna parkeringen längs gatan. En handikapplats behöver iordningsställas på gatan framför det östra huset.

Figur 12: Parkeringsgarage/ souterrängsvåning som innehåller 28 parkeringsplatser och bostäder. Parkeringsgaraget angörs via Ejdervägen. Illustration: Bergkrantz arkitektur

Byggaktören vill att samtliga mobilitetsåtgärder tillgodoses i projektet. Det innebär att bostäderna boende kommer ha tillgång till cykelverkstad och leveransskåp på entréplan. Byggherren betalar medlemskapet i en bilpool som anordnas på Ugglevägen. Byggaktören ska också förse de boende med informationspaket i ett tidigt skede med fokus på gång-, cykel- och kollektivtrafik. Mobilitetsåtgärder kommer att regleras i ett exploateringsavtal.

Befintlig parkering

Byggaktören ska iordningsställa ersättningsparkering för de 39 platser som går förlorade på Ugglevägens södra sida. Delar av dessa planeras flyttas till andra sidan Ugglevägen och resten ersätts enligt exploateringsavtalet på andra platser inom bostadsrättsföreningens fastighet. Befintlig, allmän gatuparkering längs Ugglevägen flyttas till södra sidan av gatan.

Samtliga av bostadsrättsföreningens parkeringsplatser ersätts. Merparten av de platser som idag används för allmän parkering ersätts på ytor inom och i anslutning till planområdet.

Cykelparkering

Till de nya bostäderna beräknas behovet av cykelparkeringsplatser bli cirka 150 platser. Cirka 130 platser planeras vara väderskyddade i cykelrum på souterräng- och entréplan och 15 platser lättillgängliga i cykelställ på förgårdsmarken.

Tillgänglighet

Husens entréer nås tillgängligt från förgårdsmarken och husen är utrustade med hiss. Framför det östra huset anordnas tillgänglig parkering och från garaget kan båda trapphusen och entréerna nås tillgängligt med hiss. Från varje trapphus finns en tillgänglig entré till bostadsgården. Avfallshantering kan iordningställas inom 50 meter från båda husens entréer.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

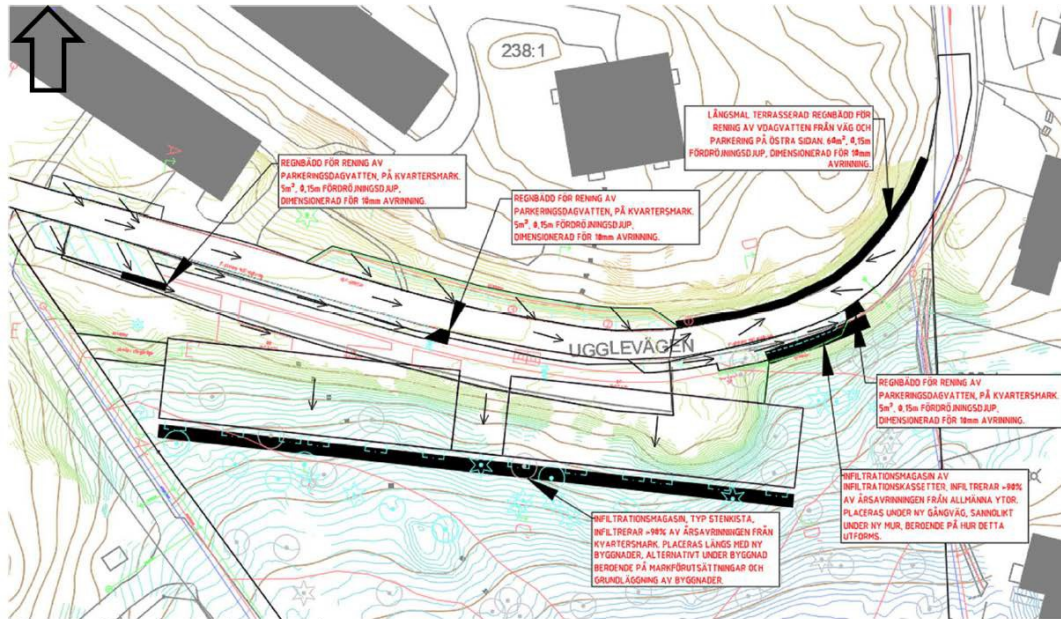
VA-anläggningen i nordvästra hörnet av planområdet ligger delvis inom kvartersmark. Området planläggs med prickad mark och ska vara tillgängligt för allmännyttiga underjordiska ledningar (u-område). Den nya bebyggelsen kan anslutas till kommunens VA-nät.

Avfallshantering

Avfallshanteringen ordnas med bottentömmande sopkasuner för hushållsavfall och med återvinningsrum i entréplan för övriga fraktioner. Tömning och angöring med sophämtningsfordon sker från Ugglevägen där utrymme för fordonet är avsatt. Grovt avfall hanteras genom tillfälligt uppställd container på förgårdsmark.

Dagvatten

Dagvattenåtgärder inom kvartersmark ska utformas så att regn med minst 10 mm regndjup kan fördröjas. En sådan bestämmelse återfinns på plankartan. På allmän platsmark föreslås nedsänkta regnväxtbäddar för att rena dagvatten från gator och parkeringsytor. I figur 16 redovisas dessa ytor i svart. Efter rening infiltreras dagvattnet i ett infiltrationsmagasin. På kvartersmark anläggs precis som för allmän platsmark nedsänkta regnväxtbäddar för att rena dagvatten från gator och parkeringsytor. Efter rening infiltreras dagvattnet i ett infiltrationsmagasin placerat nedströms föreslagna byggnader. På plankartan har ytan för detta dagvattenmagasin bestämmelsen (b₁).

Figur 13: Förslag på åtgärder för dagvattenhantering. Fördrojningsytor och magasin redovisas som svarta figurer. Pilarna visar avrinningsriktningen. Illustration: Tyréns.

Fiber

Husen kan kopplas på det befintliga fibernätet genom anslutning i östra delen av planområdet.

4. Konsekvenser av planen

Behovsbedömning

Planen innebär att värdefull naturmark tas i anspråk. Den nya bebyggelsen är i viss mån placerad med hänsyn till de naturvärden som är beskrivna i naturvärdesinventeringen. Påverkan bedöms främst vara lokal, men planförslaget skulle kunna leda till kumulativa effekter genom att till exempel spridningssamband mellan områdets naturmiljöer försvagas. Förslaget innebär att området fortsatt kan användas som rekreationsskog om än med något mindre yta. Utbyggnaden bedöms påverka kulturmiljön för Ugglevägen-Ekatorp men bedöms vara anpassad så att påverkan inte blir negativ. Husens placering, volym och utförande bedöms kunna bli ett bra tillskott i kulturmiljön. Under förutsättning att utredningens åtgärdsförslag genomförs, bedöms planen inte motverka uppfyllandet av miljö kvalitetsnormerna för vatten. Dagvattenåtgärder för kvartersmark avtalas med berörd byggaktör i ett exploateringsavtal. Föreningar som undersökts i markmiljöundersökningen ska åtgärdas i samband med schaktningsarbeten för byggnationen. Planförslaget bedöms inte ge upphov till att miljö kvalitetsnormerna för luft överskrids.

Planförslaget överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan (Nacka 2018).

Planenheten gör bedömningen att detaljplanens genomförande inte innebär en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken behöver därför inte upprättas för planen.

Sociala konsekvenser

En variation i bostäder och en god boendemiljö ger positiva konsekvenser för de framtida boende. De trafikåtgärder som detaljplanen möjliggör bedöms få positiva konsekvenser för trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter. Utbyggnaden av planförslaget innebär ett ökat bestånd av bostäder, vilket kan anses vara positivt för stadsdelen. Utbyggnadsförslaget medför att en blandning av bostäder i olika storlekar tillkommer. Hälften av lägenheterna är treor eller större vilket är ett positivt tillskott i området. Inom gångavstånd finns kollektivtrafik med täta avgångar mot Slussen, vilket är viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv och ur ett trygghetsperspektiv.

Tillgänglighetskraven enligt Boverkets Byggregler bedöms kunna uppfyllas avseende avstånd och lutning till entré, sophantering samt parkeringsmöjlighet.

Rekreation

Planförslaget medför att andelen tillgänglig grönyta för lek och rekreation i närområdet minskar något. Utbyggnadsförslaget bedöms inte påverka tillgången till rekreativ område negativt. Trappan i områdets östra del omfattas inte av detaljplanen men bedöms kunna bibehållas i privat ägo. De nya bostadshusen föreslås placeras delvis på de befintliga stigarna i naturområdet. Stigarna kommer därför delvis behöva ledas om. Stigen som löper mellan Ugglevägen och Fasanvägen längst österut i naturområdet inleds med en enklare trappa

närmast Ugglevägen och utgör en viktig genväg för gående. Stigarna i naturområdet utgör inte huvudstråk för gångtrafik och behöver inte vara fullt tillgängliga. Därmed kan till exempel undervegetation få lov att stå tätare in på stigarna.

Trafik

Utbyggnad av gångbanor längs Ugglevägen bidrar till en förbättrad trafiksituation för gående längs gatan och bedöms vara en tillgång. Nacka kommun utreder möjligheten att komplettera hela Ugglevägen med gångbana.

Utbyggnad av området enligt planförslaget innebär tillkommande fordonsrörelser motsvarande 110 fordon per dygn inklusive leverans och avfallsfordon.

Utbyggnadsförslaget gör att parkeringsplatser för allmän och privat parkering behöver omstruktureras men fortsatt erbjuda goda parkeringsmöjligheter inom planområdet.

Trygghet och säkerhet

Utbyggnad av gångbana längs Ugglevägen, förbättrad skyltning och tydligare uppdelning av vägbanan bedöms öka säkerheten för gångtrafikanter. Utbyggnadsförslaget bedöms också bidra till att fler människor rör sig längs gatan vilket ökar den upplevda tryggheten.

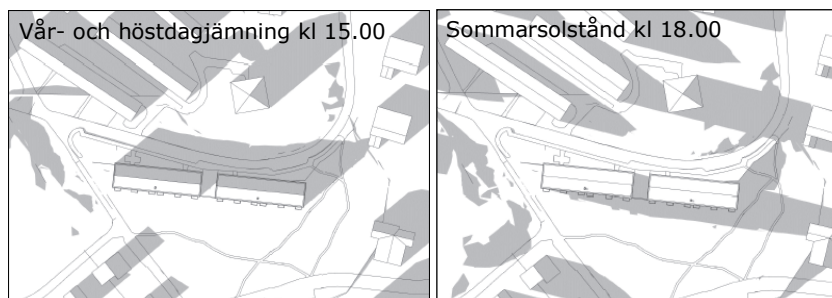
Buller

Med föreslagen byggnadsutformning och lägenhetsplanlösning visar bullerutredningen att samtliga lägenheter i de nya husen får en godtagbar ljudmiljö som följer riktvärden enligt Förordning om trafikbuller (2015:216).

Solstudie

Husens placering möjliggör goda ljusinsläpp i merparten av de nya bostäderna med en stor andel lägenheter med fönster i fler än ett väderstreck och balkonglägen i söder. Grönskan söder om de nya bostäderna kan påverka bostäderna i souterrängvåningen negativt men värdet av att bo med naturen som fond utanför fönstret bedöms motivera dessa bostäder. För att åstadkomma goda ljusförhållanden behöver dagsljusnivåerna i lägenheterna på detta plan detaljstuderas och eventuellt behöver träden närmast husen beskäras.

Utbyggnadsförslagets påverkan på befintliga hus bedöms vara liten. Den skuggverkan som träden inom planområdet redan ger bedöms vara likvärdig med påverkan från de nya husen.

Figur 14: Solstudie för nya bostäders påverkan på befintliga bostäder. Fullständig solstudie finns i gestaltungsprogrammet. Illustration: Bergkrantz arkitektur

Kulturmiljö och landskapsbild

De nya husen är terränganpassade med en souterrängvåning mot naturmarken. Det är en typologi som är bekant för området och känns igen för i flera hus längs Ugglevägen.

Husen relaterar till och följer den befintliga lamellhusbebyggelsens principer gällande volymhantering, skala och placering i terrängen. Husen placeras fritt i relation till gatan för att åstadkomma grön förgårdsmark vilket är kännetecknande för området.

Detaljplanekartan reglerar genom utformningsbestämmelser hur husen ska utformas och placeras för att bli ett bra tillskott i kulturmiljön Ugglevägen-Ekorp. Bedömning är att husen är väl anpassade till kulturmiljön Ugglevägen-Ekorp.

Natur

Den nya bebyggelsen är så långt det är möjligt placerad med hänsyn till de naturvärden som är beskrivna i naturvärdesinventeringen. Planen innebär ett ianspråktagande av mark med påtagligt naturvärde. Tre av de avgränsade värdeelementen, en grov ek (76 cm i diameter) samt två gamla tallar med taltickor, står mycket nära huskropparna eller i direkt anslutning till husen och kommer behöva avverkas. Det är positivt att byggnaderna är placerade i den norra delen av området eftersom resterande ädellövskog inte beskuggas och påverkan på spridningssambanden blir mindre. Eftersom naturen på Sicklaön redan är fragmenterad är det viktigt att bevara befintliga naturmarker i området i stort. Planförslaget bedöms främst ge en lokal påverkan på naturvärdena men skulle på sikt kunna ha negativa kumulativa effekter på spridningssambanden för ädellöv i och med att det förtätas på flera platser i Nacka. Små områden påverkas i högre grad av kanteffekter och barriärer såsom vägar och bebyggelse och är beroende av länkar till andra naturområden.

Planförslaget kan komma att få negativa konsekvenser på ädellövskogen söder om den föreslagna bebyggelsen. Detta då boende i föreslagna bebyggelse kan uppleva vegetationen som tät och därmed vilja ha mer utsikt eller sol på fasaden. Det finns en risk för önskemål om trädfällningar eller större röjningar. Ädellövskogen är i dagsläget planlagd som allmän plats park med enskilt huvudmannaskap och utan skyddsbestämmelser för träden.

Dagvatten och miljö kvalitetsnormer för luft och vatten

Hantering av dagvattnet ska följa kommunens anvisningar för dagvatten, vilket innebär att dagvattnet ska tas om hand lokalt samt att dagvatten från förorenade ytor ska renas före

utsläpp till vattenförekomst. Dagvattenutredningen för planområdet föreslår lösningar för fördröjningsmagasin och växtbäddar för att negativ påverkan på Skurusundets ytvattenförekomst inte ska uppstå. Under förutsättning att utredningens åtgärdsförslag genomförs bedöms inte planen bidra till att miljö kvalitetsnormer för vatten överskrids. Utan åtgärder finns risk för en viss ökning av föroreningsbelastningen till Skurusundet men genomförda åtgärder bedöms föroreningsbelastningen inte öka, utan sannolikt att minska. Exploateringen kommer inte heller att medföra en ökning av dagvattenflöden. Miljö kvalitetsnormer för luft bedöms inte överskridas som en följd detaljplanens genomförande.

Avvägning mellan motstående intressen

Detaljplanen innebär att cirka 50 nya lägenheter kan byggas. Utbyggnaden är ett positivt tillskott för Nackas bostadsförsörjning och ett led i att nå de långsiktiga tillväxtmålen. Detta bedöms motivera inlämnandet av naturmarken då placering av husen och befintliga rekreationsvärden kan bibehållas när husen placeras längs Ugglevägen. I tidigare planförslag har planenheten prövat bostäder längs Fasanvägen. Detta förslag med bostäder längs Ugglevägen bedöms vara lämpligare ur natur- och rekreationssynpunkt då värdefull och tillgänglig naturmark kan sparas i områdets södra del.

Konsekvenser för fastighetsägare

De nya byggrätter som skapas genom detaljplanen innebär en väsentlig värdeökning på marken och möjliga intäkter för bostadsrättsföreningen Brf Nacka hus nr 2 i Ekängen, som äger fastigheten Sicklaön 238:1. Detaljplanen innebär att kommunen kan lösa in den del av fastigheten Sicklaön 238:1 som utgör allmän plats. Nacka kommun får drift- och skötselansvar för allmän plats inom detaljplanen.

Detaljplanen innebär också att befintlig parkering vid Ugglevägen behöver flyttas till andra delar av fastigheten Sicklaön 238:1. Anläggningskostnader- och former för detta regleras i exploateringsavtal. Fastigheten Sicklaön 238:1 åläggs i detaljplanen att ge upp en yta närmast vägen för breddning av vägen och hantering av dagvatten.

Utbyggnadsförslaget bedöms inte bidra till att värdet på angränsande fastigheter minskar som en följd av planens genomförande. Fastigheten Sicklaön 238:1 påverkas av att parkeringslösningen söder om Ugglevägen behöver flyttas till lämpliga lägen på kvarvarande del av fastigheten. Merparten av dessa parkeringsplatser kan iordningsställas norr om Ugglevägen med följden att slänten behöver schaktas bort och nya stödmurar behöver uppföras.

5. Så genomförs planen

Denna detaljplan ger rättigheter att använda marken för olika ändamål men är även en förberedelse för hur genomförandet ska organiseras. Under detta avsnitt beskrivs vilka tillstånd som behövs, vem som ansvarar för utbyggnad och skötsel samt vilka förändringar planen innebär fastighetsrättsligt, tekniskt och ekonomiskt.

Förslag till tidplan

Detaljplanen handläggs genom standardförfarande. Nedan är ett förslag till tidplan.

Plansamråd	februari 2021
Granskning	kvartal 3 2021
Kommunfullmäktiges antagande	kvartal 1-2 2022

Utbyggnad enligt planförslaget kan ske när detaljplanen vunnit laga kraft. Byggstart kan tidigast ske under 1:a kvartalet 2022 under förutsättning att detaljplanen inte överklagas.

Genomförandetid

De rättigheter i form av angiven markanvändning, byggrätter med mera som detaljplanen ger upphov till är gällande tills detaljplanen upphävs eller ändras. Under den så kallade genomförandetiden ska dock fastighetsägare och berörda kunna utgå från att deras rättighet enligt planen inte ändras. Genomförandetiden för denna detaljplan är 5 år räknat från den tidpunkt då detaljplanen vinner laga kraft.

Ansvarsfördelning

Nacka kommun ska genom natur- och trafiknämnden vara huvudman för allmänna platser, det vill säga för utbyggnad och skötsel av gatumark inom planområdet. Nacka kommun åläggs i detaljplanen drift- och skötselansvar för allmän plats vilket innebär en mindre ökning av driftskostnader på grund av den tillkommande trottoaren.

Fastighetsägaren till fastigheten Sicklaön 238:1 och den blivande exploateringsfastigheten (del av fastigheten Sicklaön 238:1) ska vara huvudman för kvartersmarken, det vill säga ansvarig för all utbyggnad och skötsel av områden för bostäder. Fastighetsägaren till fastigheten Sicklaön 238:1 och Nacka kommun ska träffa avtal om ansvars- och kostnadsfördelning avseende åtgärder på allmän platsmark. Exploatören är ansvarig för att ansöka om förrättningsåtgärder kopplade till detaljplanens genomförande. Ledningsägaren ansvarar för att ansöka om ledningsrätt.

Nacka vatten- och avfall AB ansvarar för utbyggnad av det allmänna VA-nätet och Nacka Energi är huvudman för utbyggnad och skötsel av för det allmänna elnätet.

Exploateringsavtal och övriga genomförandefrågor handläggs av exploateringsenheten i Nacka kommun. Fastighetsrättsliga frågor handläggs, efter ansökan, av lantmäterimyndigheten i Nacka kommun. Nybyggnadskarta upprättas, efter beställning, av

lantmäterienheten i Nacka kommun. Ansökan om marklov, bygglov och anmälan handläggs av bygglovenheten i Nacka kommun.

Avtal

Ett detaljplaneavtal har upprättats mellan kommunen och exploatören, som reglerar kostnaden för planarbetet.

Ett exploateringsavtal mellan kommunen och exploatören ska upprättas och godkännas av kommunfullmäktige innan detaljplanen antas av kommunfullmäktige. Avtalet reglerar parternas ansvar för genomförandet av detaljplanen och kostnadsansvar. I avtalet regleras bland annat: överföring av allmän platsmark från fastigheten Sicklaön 238:1 till kommunalägd fastighet, utbyggnad av dagvattenlösningar, utformning av bebyggelse och landskapselement enligt gestaltungsprogrammet samt utbyggnad av allmän plats som ska övertas av Nacka kommun.

Fastighetsrättsliga åtgärder

Fastighetsägaren till Sicklaön 238:1 har upprättat ett avtal om exploatering inom del av fastigheten Sicklaön 238:1 med Besqab AB (exploatören). Exploateringen kommer innebära att kvartersmarken söder om Ugglevägen kommer att avstyckas från fastigheten Sicklaön 238:1 och en ny fastighet (styckningslotten) för bostadsändamål kommer att bildas. Inom plankartan finns ett mindre fristående område för bostadsändamål som urholkar området som av är avsatt för gata direkt söder om Ugglevägen. Det fristående området är avsatt som utrymme för en underjordsbehållare för avfallshantering för det nya bostadshuset. Det fristående området kommer antingen ingå som ett separat område till styckningslotten eller upplåtas med officialservitut till styckningslotten.

Allmän platsmark i plankartan kommer att överföras från fastigheten Sicklaön 238:1 till den kommunalägd fastighet Sicklaön 208:1 genom fastighetsreglering. Överenskommelse om fastighetsreglering kommer att upprättas.

Inom kvartersmarken mark har ett område reserverats (u-område) för en befintlig avloppstunneln. Servitut för avloppstunneln finns inskriven i fastighetsregistret på fastigheten Sicklaön 238:1.

Fastighetskonsekvensbeskrivning

Denna fastighetskonsekvensbeskrivning redovisar övergripande konsekvenserna av detaljplaneförslaget för enskilda fastigheter. Beskrivningens syfte är att förtydliga vilka konsekvenser detaljplanen får för enskilda fastighetsägare vad gäller markinlösen, möjlighet till avstyckning, ledningsrätt eller andra konsekvenser för fastigheten. Arealerna angivna i sammanställningen är preliminära, de slutligare arealerna, lägen för tillfarter och servitut bestäms i samband med lantmäteriförrättningen vid genomförandet av detaljplanen.

Fastighetsbeteckning	Markinlösen (allmän plats)	Överlåtelse av kvartersmark för ny byggrätt	u-område	Annan fastighetsrättslig åtgärd eller konsekvens
Sicklaön 238:1	Överföring av ca 1700 kvm GATA till Sicklaön 208:1	Ny fastighet bildas från Sicklaön 238:1 (ca 2500 kvm)	u-område för befintlig anläggning (ca 200 kvm)	Exploateringsavtal och överenskommelse om fastighetsregleringen kommer att upprättas
Sicklaön 208:1	Mottagare av område av allmän platsmark GATA, totalt ca 1700 kvm, från Sicklaön 238:1			Exploateringsavtal och överenskommelse om fastighetsregleringen kommer att upprättas

Tabell 1: Tabellen består av en tabell med fem kolumner som redovisar fastighetskonsekvenser för detaljplanen. Varje fastighet har en rad.

Tekniska åtgärder

Nedan beskrivs de tekniska åtgärder som behövs för att kunna genomföra detaljplanen. Avseende de tekniska frågorna finns dessa även beskrivna i gestaltningsprogrammet och i utredningarna. Gestaltningsprogrammet förtydligar detaljplanens intentioner. Målet är att säkerställa att de kvaliteter som redovisas i gestaltningsprogrammet verkligen kommer att genomföras. Delar av gestaltningsprogrammets genomförande regleras även i exploateringsavtalet.

Trafikanläggningar

Ny gångbana föreslås anläggas längs Ugglevägen. Den nya gångbanan på Ugglevägen utreds för närvarande. Gångbanan kan komma att byggas ut längs hela Ugglevägen och förutsättningarna för det utreds av Nacka kommuns Natur- och trafiknämnd genom driftenheten. Åtgärder på allmän gata regleras i exploateringsavtalet.

Mark och växtlighet

Då exploateringen medför att värdefull naturmark tas i anspråk föreslås att fastighetsägaren bidrar till att förädla naturmarken genom säkerställande av gångstigar. Dessa kompensande åtgärder regleras i exploateringsavtal. Utbyggnadsförslaget innebär att flera stödmurar behöver uppföras. Utförandet av dessa redovisas i gestaltningsprogrammet och ska regleras i exploateringsavtalet. Fastighetsägaren ska avhjälpa markföroreningar som nämnts tidigare i detta dokument.

Vatten och avlopp

Fastighetsägaren ansvarar och bekostar utbyggnad av servisleddningar och inkoppling från fastighetsgräns. Kapaciteten i befintliga VA-ledningar och exakt anslutningspunkt behöver utredas vidare i samråd med Nacka Vatten och Avfall AB.

Dagvattenhantering

Omhändertagande av dagvatten ska i huvudsak lösas inom fastigheten enligt planbestämmelser och föreslagna åtgärder i dagvattenutredningen. Exploatören ansvarar för att säkerställa möjliga anslutningspunkter till det allmänna dagvattensystemet för eventuell bräddning. Åtgärder för dagvattenhantering regleras i exploateringsavtal.

Parkering

För utbyggnadsförslaget planeras ett garage inom fastigheten (styckningslotten) för det nya bostadshuset (kvartersmarken söder om Ugglevägen i plankartan). Vad det gäller parkeringsplatser för den befintliga bostadsrättsföreningen kommer de att ersättas med motsvarande nya parkeringsplatser inom den delen av fastigheten Sicklaön 238:1 som inte ingår i exploateringen. Utrymme för några av de nya parkeringsplatserna säkerställs i detaljplanen. Det är parkeringsplatser som redovisas i plankartan norr om Ugglevägen.

Parkering för allmänheten kommer att säkerställas genom att parkeringsplatser kommer att anläggas på allmän platsmark längs med gatan på södra sidan av Ugglevägen.

Ekonomiska frågor

Exploatören bekostar samtliga åtgärder på kvartersmark och angränsande allmän plats som krävs för detaljplanens genomförande. Dessa åtgärder omfattar bland annat anpassning och anläggning av gator, gångstig, dagvattenhantering liksom kostnader för återställning efter byggnation, kostnader för lantmåteriförrättning med mera. Marken för allmän platsmark kommer att överlåtas utan ersättning till Nacka kommun. Detta kommer att regleras i exploateringsavtalet mellan Nacka kommun och exploatören.

Kostnader för anläggningsavgift för VA tas ut när förbindelsepunkt är upprättad och debiteras enligt vid tidpunkten för gällande VA-taxa. Anläggningsavgiften belastar exploatören.

6. Medverkande i planarbetet

Johan Björkman	projektledare	Exploateringsenheten
Erik Melin	planarkitekt	Planenheten
Hannu Rauhala	trafikplanerare	Planenheten
Marie Edling	landskapsarkitekt	Planenheten
Jonas Nilsson	miljöplanerare	Miljöenheten
Anna Herrström	kommunekolog	Förvaltning/utemiljö
Kim Mitts	gatuingenjör	Förvaltning/utemiljö
Mahmood Mohammadi	trafikplanerare	Trafikenheten
Per Johnsson	projektingenjör	NVOA
Johanna Haräng	lantmätare	Lantmäterienheten

Planenheten
Nacka kommun

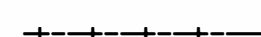
Angela Jonasson
Biträdande planchef

Erik Melin
Planarkitekt

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

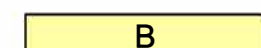
- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap. 4 kap. 5 § 1 nr 2 p.

 Lokalgata

Kvartersmark. 4 kap. 5 § 1 nr 3 p.

 Bostäder

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

Mark och vegetation

+0.0 Markens höjd över angivet nollplan, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning

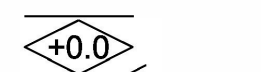
e_1 Stödmur får uppföras till en maximal höjd av 3,0 meter, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

e_2 Stödmur får uppföras till en maximal höjd av 1,5 meter, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Garage och bostadsvåning får anordnas som souterrängvåning., 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Största byggnadsarea är 1145 m², 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

 Marken får inte förses med byggnad, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

 Högsta nockhöjd i meter över angivet nollplan, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

 Takvinkeln får vara mellan de angivna gradtalen, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Utformning

f_1 Byggnaden ska till såväl volym, gestaltning, fasadmaterial och detaljutförande ta särskild hänsyn till de kulturvärden som finns på platsen och bidra till en god helhetsverkan. Se riktlinjer i planbeskrivningen sid. 12, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

f_2 Hisstopp tillåts inte mot gata utan ska anordnas mot naturmark. Hisstopp tillåts inte till en högre höjd än taknockshöjd som är 50 meter över nollplanet., 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

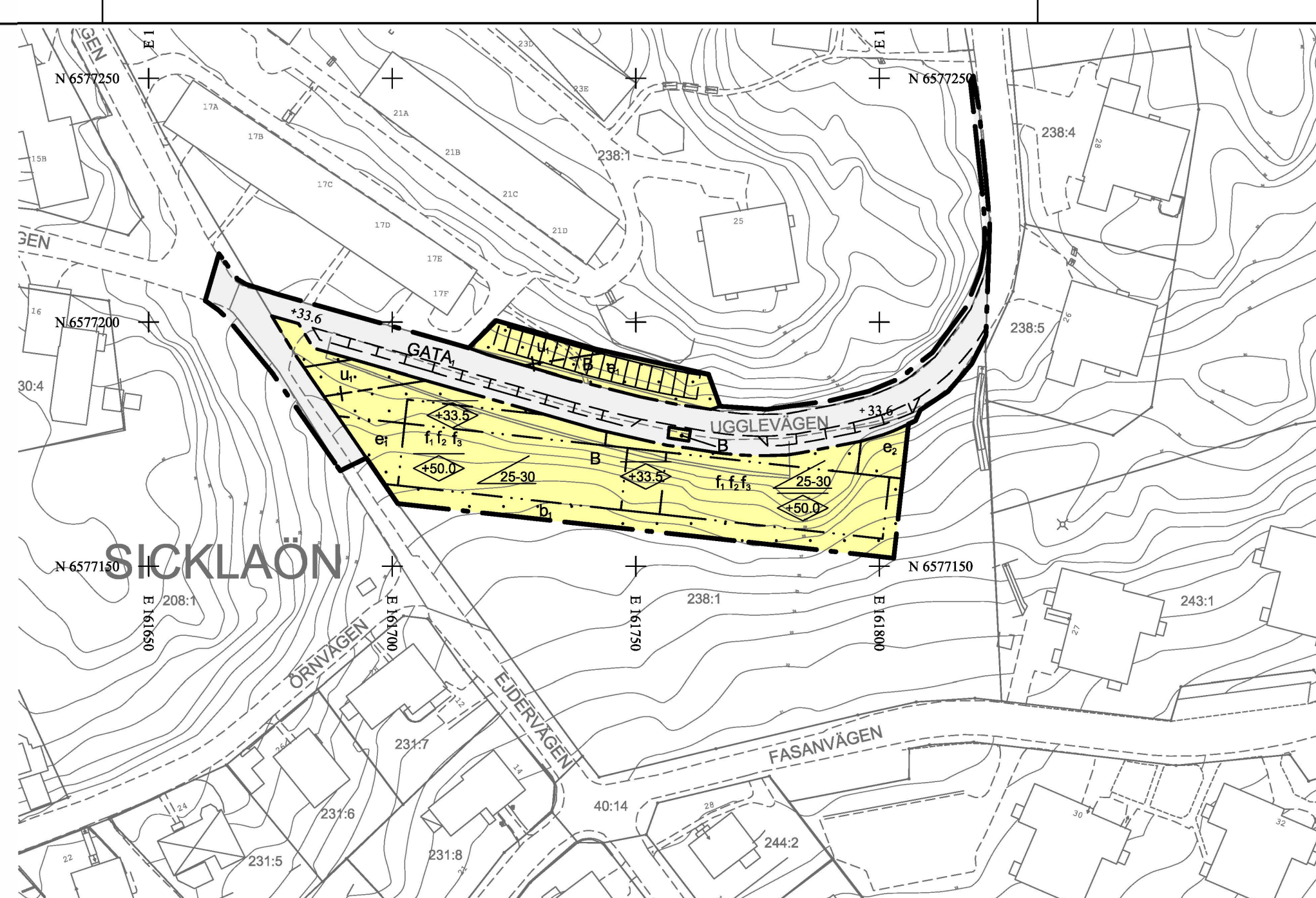
f_3 Balkong eller uteplatser för enskilda bostäder får ej förekomma på eller invid fasad mot gata. Balkonger får ej glasas in eller överbyggas med tak., 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Stödmurar som är högre än 2,0 meter ska utformas med nät och växtlighet i enlighet med gestaltningsprogrammet, s. 20, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utförande

b_1 Marken ska vara tillgänglig för stenkista för dagvattenhantering, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Dagvattenåtgärder inom kvartersmark ska utformas så att regn med minst 10 mm regndjup kan fördröjas., 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

TEKNIK- OCH PLAN- GÖRSEL	
	Gränslinje
	Egenskapsgräns
	Planområdesgräns
	Gata
	Sti
	Vatten
	Vegetation
	Byggnad
	Stödmur
	Vägg
	Tak
	Balkong
	Uteplats
	Parkering
	Service
	Träd

Grundkarta: Saltängen Fasanvägen 9250, uppdatering

Koordinatsystem: SWEREF 99 1800

Höjdsystem: RH2000

Upprättad: 2016-01-12

Reviderad: 2020-09-01

Grundkartan upprättad genom utdrag och komplettering av kommunens primärkarta.

Fastighetsindelningen i kartan har inte rättats, jämför mot beslut i lantmäterihandlingar.

Skydd mot störmurar

Bostäderna ska utformas avseende trafikbuller så att:
 -60 dBA ekvivalent ljudnivå (frifältsvärde) vid bostadsbyggande fasad ej överskrids. Då så inte är möjligt ska minst hälften av bostadsrummen i varje bostad få högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad samt högst 70 dBA maximal ljudnivå vid fasad kl 22.00-06.00 (frifältsvärden).
 -Bostäder upp till 35 m² får högst 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad (frifältsvärden).
 -Ljudnivån vid minst en uteplats i anslutning till bostäder inte överskrider 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Maximal ljudnivå får överskridas med högst 10 dBA fem gånger per timme kl 06.00-22.00., 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft, 4 kap. 21 §

Villkor för lov

Bygglov får inte ges för nybyggnation förrän tillsynsmyndigheten har godkänt avhjälpningsåtgärder avseende markföroreningar., 4 kap. 14 § 1 st 4 p.

Marklov får inte ges för nybyggnation förrän tillsynsmyndigheten har godkänt avhjälpningsåtgärder avseende markföroreningar., 4 kap. 14 § 1 st 5 p.

Markreservat

u_1 Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar, 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

ILLUSTRATION

 Illustrationslinje

UPPLYSNINGAR:

Planen är upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015.

Koordinatsystem: SWEREF 99 18 00

Höjdsystem: RH2000

SAMRÅDSHANDLING

Detaljplan för Fasanvägen,
 Sicklaön 238:1 m.fl, Saltängen
 Nacka kommun
 Standardförfarande
 Planenheten i januari 2021

Till planen hör:
 Planbeskrivning
 Fastighetsförteckning
 Gestaltningsprogram

Angela Jonasson
 Biträdande planchef

Erik Melin
 Planarkitekt

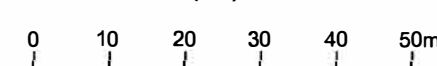
KFKS 2015/25-214
 Projektnr. 9250

Tillstyrkt av MSN _____

Antagen av KF _____

Laga kraft _____

Skala 1:1000 (A1)

Remiss – Trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22)

13

NTN 2021/69

1 (3)

2021-04-15

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/69

Natur- och trafiknämnden

Remiss – Trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunstyrelsen att anta förslag till yttrande till Trafikförvaltningen Region Stockholm [enligt bilaga 1X till tjänsteskrivelsen daterad den 2021-04-15XX](#).

Sammanfattning av ärendet

Natur- och trafiknämnden noterar informationen till protokollet.

Nacka kommun har mottagit remiss från Trafikförvaltningen i Region Stockholm angående förändringar i buss-, båt- och spårtrafik som föreslås att genomföras i december 2021. I förslag till trafikförändringar presenteras justeringar av linjer där turer förändras, utökas, förkortas eller förlängs.

Det är väsentligt med en attraktiv och välfungerande kollektivtrafik i Nacka. Det blir **särskilt** viktigt med tanke på den ständigt pågående utbyggnaden av bostäder, samhällsservice och arbetsplatser. I och med Nackas bebyggelseutveckling ser kommunen att det finns ett stort behov av att ytterligare analysera kollektivtrafikens kapacitet samt se över busslinjenätets förändringsbehov under de kommande åren. Tunnelbanan kommer att vara ett nödvändigt och efterlängtat tillskott, men fram tills den är i trafik och efter det, krävs en välfungerande buss-, pendelbåts- och spårtrafik. Detta för att kollektivtrafiken alltid ska vara ett enkelt och attraktivt val i Nacka.

I **det föreslagna vårt** yttrandet till förslaget om trafikförändringar i SL-trafiken vill Nacka kommun framföra att kommunen tillstyrker de förslag på förändringar som ger en ökad kapacitet i kollektivtrafiken. Men en del av de föreslagna förändringarna ger emellertid försämrad kapacitet och kommunen avstyrker de förändringar som inte kan motiveras eller kompenseras med förbättringar på angränsande linjer.

I bilaga 1, Förslag till yttrande över Remiss – Trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022, daterad **2021-04-13**, beskrivs kommunens synpunkter mer ingående.

Kommentar [AA1]: Inte samma datum som i förslag till yttrande

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	sms	webB	Org.nummer
Nacka kommun, 131 81 Nacka	Stadshuset, Granitvägen 15	08-718 80 00	info@nacka.se	716 80	www.nacka.se	212000-0167

Ärendet

Nacka kommun har mottagit en remiss från trafikförvaltningen i Region Stockholm angående förändringar i buss-, båt- och spårtrafik som Trafikförvaltningen avser att genomföra från och med december 2021. De förslag som berör Nacka kommun framgår av utskickad bilaga 2, Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22).

Nacka kommun framhåller att det är väsentligt med en attraktiv kollektivtrafik och extra viktigt med tanke på den ständigt pågående utbyggnaden av bostäder, samhällsservice och arbetsplatser. Tunnelbanan kommer att vara ett nödvändigt och efterlängtat tillskott, men fram tills den är i trafik och efter det, krävs en välfungerande buss-, pendelbåts- och spårtrafik. Detta för att kollektivtrafiken alltid ska vara ett enkelt och attraktivt val i Nacka.

Nacka har som mål att kollektivtrafikandelen ska öka och anpassar infrastrukturen i takt med tillväxten. Lokala anpassningar genomförs och nya målpunkter skapas för att gynna kollektivtrafikresandet både inom och utom kommunen. Vägsystemet är redan hårt belastat och genom den befolkningstillväxten och tunnelbanan till Nacka är det viktigt att styra resor mot de färdmedel som är mest effektiva i rusningstid. En bred satsning på kollektivtrafiken är nödvändig för framkomligheten. Betydelsefullt blir även effekterna av den rådande pandemin, där det finns risk att andelen kollektivtrafikresenärer minskar. Nacka kommun ser därför positivt på större satsningar på kollektivtrafiken.

Förändringarna som presenteras avser bland annat linjesträckningar, turtäthet och trafikeringstid. En del förändringar ger emellertid försämrad kapacitet och kommunen avstyrker de förändringar som inte kan motiveras eller kompenseras med förbättringar på angränsande linjer. Förslaget på trafikförändringarna har tagits fram i samarbete med trafikutövarna och bygger bland annat på kommunala bebyggelseplaner, resandestatistik samt synpunkter från kommunerna inom ramen för trafikförvaltningens kommundialog.

I stort är kommunen positiv till de justeringar av kollektivtrafiken som föreslås i trafikförändringsremissen för 2022 men föreslår vissa förändringar vilket framgår av bilaga, *förslag till yttrande på Remiss – Trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022, daterad 2021-04-13*, där kommunens synpunkter beskrivs mer ingående.

I övrigt understryker Nacka kommun vikten av möten mellan regionen och kommunen på flera nivåer. Möten på övergripande strategisk nivå behöver förstärkas.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

En god kollektivtrafik underlättar för barn att nå sina målpunkter på ett tryggt och trafiksäkert sätt. Exempel på målpunkter kan vara skola och fritidsaktiviteter som ligger

bortom gång- och cykelavstånd. Trafiksituationen och trafikmiljön kan förbättras genom att fler väljer kollektiva färdmedel framför egen bil.

Handlingar i ärendet

1. Förslag till yttrande på remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22)
2. Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22)

Ulrika Haij
Bitr. trafik- och fastighetsdirektör
Trafikenheten

Emmatora Alfin
Trafikplanerare
Trafikenheten

2021-04-13

Förslag till yttrande

Dnr: NTN 2021/69

TN 2020-1286

Trafikförvaltningen
Region Stockholm

Yttrande över Remiss inför trafikförändringar i SL- trafiken 2021/2022 (T22)

Allmänt om Nacka

Arbetspendling både till och från Nacka kommun är omfattande, framförallt under högtrafik. Trafiken är även omfattande under andra tider då kommunen har ett stort fritids- och serviceresande. Det är väsentligt med en attraktiv kollektivtrafik och extra viktigt med tanke på den ständigt pågående utbyggnaden av bostäder, samhällsservice och arbetsplatser i Nacka. Tunnelbanan kommer att vara ett nödvändigt och efterlängtat tillskott men fram tills den är i trafik och efter det, krävs en välfungerade buss-, båt- och spårtrafik. Detta för att kollektivtrafiken alltid ska vara ett enkelt och attraktivt val i Nacka.

Nacka har som mål att kollektivtrafikandelen ska öka och anpassar infrastrukturen i takt med tillväxten. Lokala anpassningar genomförs och nya målpunkter skapas för att gynna kollektivtrafikresandet både inom och utom kommunen. Vägsystemet är redan hårt belastat och genom befolkningstillväxten och tunnelbana till Nacka är det viktigt att styra resor mot de färdmedel som är mest effektiva i rusningstid. En bred satsning på kollektivtrafiken är nödvändig för framkomligheten. Betydelsefullt blir även effekterna av den rådande pandemin, där det finns risk att andelen kollektivtrafikresenärer minskar. Nacka kommun ser därför positivt på ökade satsningar på kollektivtrafiken.

I och med Nackas bebyggelseutveckling ser kommunen att det finns ett stort behov av att ytterligare analysera kollektivtrafikens kapacitet samt se över busslinjenätets förändringsbehov under de kommande åren. När den nya bussterminalen i Slussen står klar och tunnelbanan ännu ej är i drift behöver trafiksystemet tillgodose en god och tillgänglig kollektivtrafik för alla delar i Nacka. Det kommer att krävas flexibilitet under utbyggnation av bostäder och infrastruktur. Kommunen önskar att den pågående dialogen kring detta fortsätter.

I övrigt understryker Nacka kommun vikten av möten mellan regionen och kommunen på flera nivåer. Möten på övergripande strategisk nivå behöver förstärkas.

Kommunen anser även att den nya modellen att presentera förslagen till ny trafik i paketlösningar är svår att följa. Många linjer nämns i en och samma lösning, och vad det sammantagna resultatet blir går att förstå, men förändringar för enskilda linjer är svårare att se. Det är inte heller enkelt att se konsekvenserna när paketen presenteras på olika sätt inom en kommun. Önskemålet är att Trafikförvaltningen inför kommande års remiss ser över utformningen av presentationen av förändringarna.

Trafikförvaltningens förslag till trafikförändringar 2021/2022

Allmänt

Nacka välkomnar merparten av den justering av kollektivtrafiken som föreslås i trafikförändringsremissen. Det är väsentligt med en attraktiv kollektivtrafik och extra viktigt med tanke på utbyggnaden av bostäder och arbetsplatser i Nacka.

Mot bakgrund av ovanstående lämnar Nacka kommun följande synpunkter:

Busstrafiken Boo

- Linje 420 (Slussen – Gustavsbergs C). En del av trafiken på linje 413, 414 och 422 omvandlas till linje 420 som trafikeras dubbelriktat var 30:e minut under vardagar c kl 06-20 istället för under rusningsriktningen under rusning. Kommunen tillstyrker förslaget.
- Linje 442 (Slussen – Boo backe (-Orminge centrum)) Kommunen anser att förslaget om att ge linjen dubbelriktad 30-minuterstrafik under dagtid på vardagar under sommaren är bra och tillstyrker därmed förslaget.
- Linje 452 (Västra Orminge – Nacka gymnasium), linje 453 (Orminge – Nacka gymnasium) och linje 454 (Boo backa – Nacka gymnasium). Nacka gymnasium har under år 2020 varit beroende av dessa busslinjer för att kunna ge eleverna skolundervisning på plats. Kommunen anser därför att linjerna inte bör tas bort till förmån för gymnasieeleverna, och avstyrker därför förslaget.

Vidare finns önskemål om att förbättra turtätheten och antalet avgångar, främst på eftermiddagar, på linjerna och från Cityterminalen. Dessa busslinjer är mycket uppskattade och välanvända av Nackaborna.

I paketlösningen kopplat till linje 420 som förslås få ökad trafik och därmed minska på andra linjer, står att det behövs utökad trafik på Värmdövägen. Kommunen menar att det

behövs bättre trafik på sträckan. Nya bostäder tillkommer kring Värmdövägen samtidigt som vägen kommer att byggas om under flera år. Då behöver fler Nackabor välja att åka kollektivt och inte ta bilen.

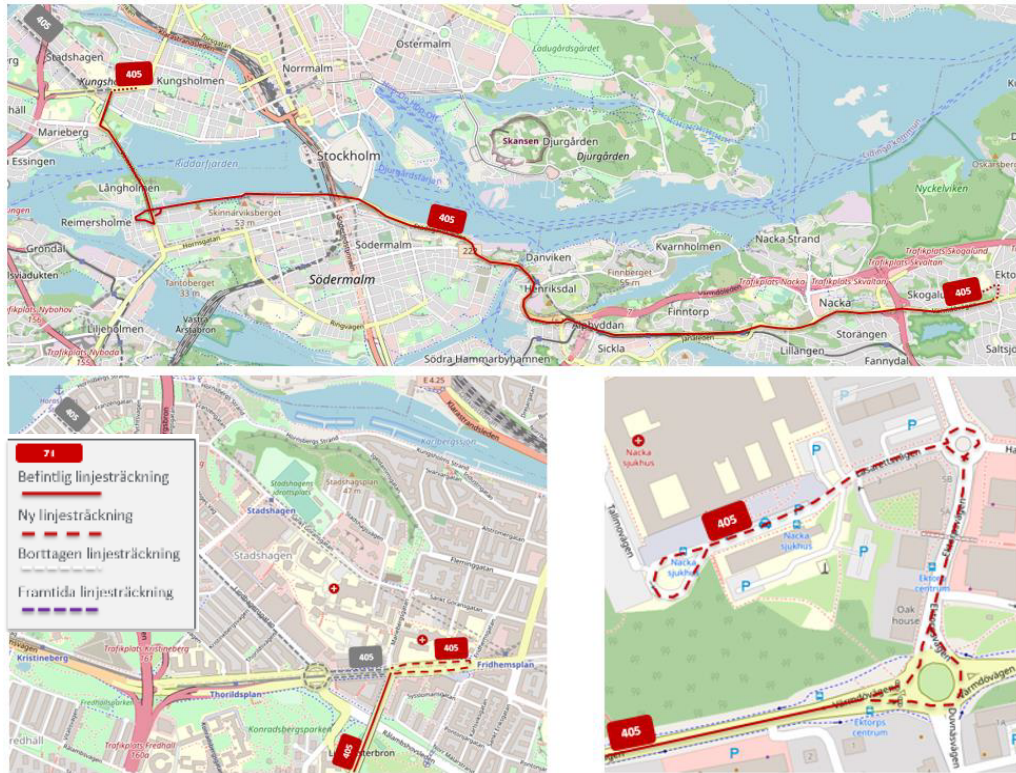
Busstrafiken Sicklaön

- Linje 71 (Slussen – Jarlaberg). Kommunen avstyrker förslaget om att ta bort trafikering mellan Sickla allé och Jarlaberg/Nacka strand med befintlig linje 71, och anser inte att linje 71 inte ska gå via Hästhagen. Trafiken till Hästhagen får Regionen lösa på annat sätt. Det är många boende i områdena som i och med förslaget får en sämre tillgänglighet till Sickla. Enligt förslaget behöver resenärerna byta buss för att ta sig till och från målpunkterna, som medför en omotiverad restidsförlängning för boende både i Jarlaberg och i Hästhagen, i jämförelse med dagens linje 403 som föreslås läggas ned.
- Linje 403 (Slussen – Hästhagen). Kommunen avstyrker förslaget att ersätta linje 403 till linje 71 och därmed att ta bort trafikering mellan Sickla allé och Jarlaberg/Nacka strand.

- Linje 405 (Hornsberg – Ektorps C). Nacka kommun ställer sig mycket positiv till förlängningen av linjen till Nacka sjukhus och tillstyrker den delen av förslaget. Däremot avstyrker kommunen förslaget att minska turtätheten på linjen i morgon- och eftermiddagstrafik. Befintlig sträckning och turtäthet uppskattas av kommunens resenärer. Linjen är ett bra komplement till linjerna som går parallellt med linje 405. Linjen till Nacka sjukhus. Däremot ställer sig kommunen emot förslaget att

minska turtätheten på linjen i morgon- och eftermiddagstrafik. Befintlig sträckning och turtäthet uppskattas av kommunens resenärer, och utgör ett viktigt komplement till linjerna som går parallellt med linje 405.

- Linje 402. Nacka kommun önskar utöver ovanstående förslag att turtätheten och antalet avgångar på linje 402 ökar i och med att Kvarnholmen växer. Kommunen anser att bussförbindelser för att koppla ihop Kvarnholmen och Finnboða med Sickla och centrala Nacka behöver förstärkas, genom exempelvis en ringlinje. Nya bostäder kommer under 2023 att tillskapas i Sickla (Nobelberget) och Orminge, dessa områden kommer därmed behöva mer trafik.
- Linje 53 och 55. Nacka kommun har fått in flertalet synpunkter på förra årets förändring, där kommunen önskar att Trafikförvaltningen ser över möjligheten att åtgärda den försämring som skett för boende på Finnberget. Kommunen har fått information om att linje 55 ska få utökad trafikeringsstid över dygnet från och med sommartidtabellen 2021. Förändringen kommer att ge en betydande förbättring och ökad tillgänglighet till fler målpunkter, trots ändringen av båda linjernas sträckning. Utöver ökad trafikeringsstid så finns även önskemål om att öka turtätheten på linje 53.

- Linje 425 (Slussen-Gustavsberg/lugnet). En minskad turtäthet kommer påverka även Nackas resenärer negativt, och med anledning av vårt svar angående paketet avseende linjerna 71, 403 och 465, så avstyrker Nacka även detta förslag.

Kommunen saknar även beskrivningen hur busstrafiken till Telegrafberget och via Tollare ska utformas samt vilken turtäthet som är tänkt.

Busstrafiken Älta

- Inga trafikförändringar är planerade.

Kommunen vill belysa att majoriteten av linjerna i Älta är högt belastade i rusningstid och önskar att Trafikförvaltningen utreder detta vidare. Framförallt är det linje 840 från Älta till Nacka Forum som måste förstärkas, men även linje 401 behöver justeras med anledning av den skolutveckling och utbyggnad som sker i Sickla under året.

Busstrafiken i Fisksätra och Saltsjöbaden

- Linje 465 (Nacka strand – Fisksätra stn – Nacka strand) Kommunen ställer sig generellt positivt till att linje 465 förlängs till Jarlaberg. I övrigt önskar kommunen att linjen däremot får ökad trafikeringstid.

Saltsjöbanan

- Banan kommer att vara avstängd mars – december för byggnation av två mötesstationer. Kommunen vill vara delaktiga i planeringen av ersättningstrafiken för Saltsjöbanan. Inga övriga trafikförändringar planerade för 2022.

Tvärbanan

- Inga förändringar som påverkar trafiken till och från Sickla är planerad.

Sjötrafik

- Linje 17-18-19 (Stockholm – Saltsjöbaden – södra Skärgården) Kommunen ställer sig positiv till förslaget att lägga till stoppställe Tollare brygga, och ser framöver gärna en omvandling av linjerna till pendelbåtstrafik. Kommunen har även önskemål om att se över om trafikering av Fisksätra är möjlig, vilket har framförts till Trafikförvaltningen.
- Pendelbåtlinje 83 (Stockholm – Vaxholm – Ramsösund). Kommunen välkomnar förslagen inom ramen för linje 83, men det är viktigt att även säkerställa kapaciteten ombord på båtarna. Så att behovet av att kunna ta emot cyklar kan garanteras på ett tillfredsställande sätt, oavsett linjeoperatör.
- Linje 84 (Stockholm – Norra Lagnö – Ålstäket). Kommunen välkomnar förslaget om en ny pendelbåtlinje.

Mats Gerdau
Ordförande
Kommunstyrelsen

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör
Natur- och trafiknämnden

Trafikförvaltningen

PM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Handläggare
Fredrik Cavalli-BjörkmanInfosäk. klass
K1 (Öppen)

Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22)

Härmed översänds en bruttolista med förslag på trafikförändringar inför tidtabellsskiftet i december 2021 (T22). Årets trafikförändringsremiss är präglad av Covid-19 pandemin och de förändrade resandenivåer som förväntas med anledning av pandemin.

Regeringen, Folkhälsomyndigheten och trafikförvaltningen har uppmanat resenärerna att inte åka kollektivtrafik annat än om man verkligen behöver. Under 2020 sjönk trafikförvaltningens resandeunderlag med nära 50 procent jämfört med 2019, och resandet bedöms vara fortsatt begränsat även under 2021.

Under 2020 har trafikförvaltningen upprätthållit full trafik under pandemin, och även förstärkt busstrafiken med ca 50 000 extra avgångar samt kört fler långa tåg än vanligt. Även för 2021 har trafikförvaltningen som målsättning att upprätthålla full trafik och planerar för att på sikt, när restriktionerna hävts, få tillbaka resenärerna till kollektivtrafiken. På än längre sikt väntas Stockholms befolkning fortfarande att växa med omkring 50 procent de kommande 30 åren och för att klara ett robust transportsystem behöver trafikförvaltningen fortsatt arbeta med att öka kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna.

Det färre antalet resenärer har kraftigt påverkat trafikförvaltningens ekonomi. Under 2020 har trafikförvaltningen haft uteblivna intäkter om 4 miljarder kronor. Även 2021 förväntas innebära betydligt lägre intäkter jämfört med prognos före pandemin. Till viss del kompenseras de förlorade intäkterna åren 2020-21 för, genom statligt stöd. I dagsläget finns inga statliga medel avsatta för kollektivtrafik för 2022.

Trafikförvaltningen arbetar nu med att identifiera åtgärder som ska möta resenärernas förändrade resandebehov och -beteende efter pandemin. Detta arbete berör flera dimensioner av produkten kollektivtrafik, såsom biljettsortiment, trygghet och service samt trafikutbud.

Nya behov och beteenden kan innebära behov av andra biljettformat än vad som erbjuds idag och trafikförvaltningen utreder detta. Vidare arbetar trafikförvaltningen med att undersöka möjligheterna till utökade service- och mobilitetstjänster i anslutning till kollektiv-

Region Stockholm
Trafikförvaltningen
105 73 Stockholm

Leveransadress:
Lindhagensgatan 100
Godsmottagningen
112 51 Stockholm

Telefon: 08-686 16 00
Fax: 08-686 16 06
E-post: registrator.tf@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Lindhagensgatan 100. Kommunikationer: Stadshagen/Thorildsplan

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

trafiken, vilket även förväntas ge förbättrade resenärsmiljöer. Begreppet trygghet i kollektivtrafiken har fått en delvis ny innebörd och ökat fokus och trafikförvaltningen arbetar därför med att utveckla trygghetserbjudandet till resenär.

Pandemin påverkar också efterfrågan på kollektivtrafikresor. Trafikförvaltningen arbetar löpande med att ta fram resandeprognoser för de närmaste åren. Prognoserna är baserade på ett antal olika scenarios utifrån antaganden om smittspridning och vaccinering, samhällsekonomi, samt kultur och beteende. Trafikförvaltningens bedömning är att Covid-19 pandemin kommer att skapa ett förändrat resandebeteende även efter att restriktioner hävts. För 2022 prognosticerar trafikförvaltningen att resandet når omkring 80% av 2019 års nivåer. Den lägre nivån för 2022 baseras på antaganden om ett ökat distansarbete och en kvarvarande effekt av oro för trängsel och smitta samt ökad arbetslöshet.

Planering av kollektivtrafik har relativt långa ledtider. Trafikförvaltningen har som vanligt vid denna årstid påbörjat planering för nästkommande normaltidskifte. Det äger rum i december 2021 och berör trafiken för ett år framåt. I detta arbete har trafikförvaltningen utöver de ordinarie grunderna för trafikplanering¹ behövt ta hänsyn till den prognosticerade lägre resandenivån, i syfte att fortsatt säkerställa att regionens ekonomiska medel används så effektivt som möjligt.

Vissa förslag på trafikförändringar är motstridiga andra förslag inom eller mellan trafikslag och en del förslag är en del av en paketlösning, där en förändring förutsätter en annan förändring. Förslagen kommer att utredas ytterligare innan beslut om eventuellt genomförande tas.

Trafikförvaltningen tar tacksamt emot synpunkter på och prioriteringar av förslagen utifrån den kunskap, erfarenhet och lokalkännedom som finns i kommunerna samt i funktionshindersorganisationerna.

Det är viktigt varje år, men särskilt detta år är det av vikt att få ta del av remissinstansernas prioriteringar av förslagen.

I dokumentet finns även Trafikförvaltningens inriktning för pendel- och regionalstågstrafiken för T23 och framåt. Planeringshorisonten för spårtrafiken är längre än för övrig trafik och remissinstanserna uppmanas därför redan nu inkomma med synpunkter även för kommande tågplaner.

I slutet av april kommer Trafikförvaltningen att informera regionens pendeltågskommuner om den tåglägesansökan inför T22 som Trafikförvaltningen lämnar till Trafikverket.

---

¹ Bland annat kommunala bebyggelseplaner, resandestatistik, driftsättning av egna infrastrukturinvesteringar, strategiska planer och synpunkter från kommunerna.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Trafikförvaltningen ser fram emot era synpunkter på bruttolistan som ni skickar senast den **4 juni 2021** till registrator.tf@sll.se. Uppge diarienummer TN 2020-1386 samt namn på remissinstans i ärendemeningen.

Med vänliga hälsningar

Fredrik Cavalli-Björkman
Trafikdirektör
Trafikavdelningen

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

INNEHÅLL

1	Trafikförsörjningsprogrammet.....	5
1.1	Övergripande mål	5
1.2	Hållbar utveckling.....	5
1.3	Trafikförändringsprocessen.....	6
1.4	Planera för kollektivtrafiken – Trafikförvaltningens riktlinjer	7
1.5	Trafikförvaltningens löpande dialog med kommunerna.....	7
1.6	Avtalstyper	8
1.7	Tidtabellskiften	11
2	Förslag på trafikförändringar uppdelat per trafikslag.....	12
2.1	Tunnelbana	12
2.2	Pendeltåg	12
2.3	Sjötrafik.....	17
2.4	Lokalbanor	25
2.5	Buss.....	25

1 Trafikförsörjningsprogrammet

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet är regionens viktigaste styrdokument för kollektivtrafikens utveckling. Under 2017 beslutade (dåvarande) landstingsfullmäktige om ett reviderat trafikförsörjningsprogram där långsiktig hållbarhet är ledordet. Programmet pekar ut de långsiktiga målen för kollektivtrafiken som alla aktörer i regionen behöver arbeta mot tillsammans. Det omfattar både upphandlad och kommersiell trafik och rör alla trafikslag, såväl buss- och spårtrafik som färdtjänst och kollektivtrafik på vatten.

1.1 Övergripande mål

Trafikförsörjningsprogrammet har tre övergripande mål:

Ökat kollektivt resande

Länets befolkning väntas öka från dagens 2,2 miljoner till knappt 2,9 miljoner 2030. Det ställer krav på att kollektivtrafiken kan utvecklas i samma takt och att hela transportsystemet planeras så att kollektivt resande kan främjas framför privatbilism.

Smart kollektivtrafiksystem

Kollektivtrafiken ska utvecklas på ett sätt som hushåller med samhällets resurser. Den ska vara miljöanpassad, säker och resurseffektiv.

Attraktiv region

Kollektivtrafiken ska bidra till ökad jämlikhet och jämställdhet genom att skapa tillgänglighet till arbete, service och fritidsaktiviteter utifrån olika behov och förutsättningar.

1.2 Hållbar utveckling

Framtidens kollektivtrafik måste planeras utifrån fokus på hållbar utveckling. Därför genomsyrar hållbarhet alla mål i det reviderade trafikförsörjningsprogrammet.

Hållbar utveckling består av tre delar:

- Ekologisk hållbarhet
- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

1.3 Trafikförändringsprocessen

Trafikförvaltningen planerar och genomför trafikförändringar inom ramen för den så kallade trafikförändringsprocessen. Det är en flerårig process. Under det första året samlas bakgrundsinformation in och analyseras. Under det andra året används den bakgrundsinformationen till att utreda och forma förslag på trafikförändringar. Processen beskrivs nedan. Den skiljer sig något åt beroende på avtalstyp och trafikslag.

Trafikförändringsprocessen börjar under våren år 1 genom att trafikförvaltningen i samarbete med Statistiska Centralbyrån och Tillväxt- och regionplaneförvaltningen genomför insamling av kommunala bebyggelseplaner. Under hösten år 1 arbetar trafikförvaltningen och trafikutövarna med att ta fram förslag på trafikförändringar. Förslagen baseras bland annat på kommunernas bebyggelseplaner, resenärsönskemål, resandestatistik och genomförandet av strategiska planer. Förslag till förändringar ställs samman av trafikförvaltningens trafikavdelning och remitteras i februari år 2 till kommunerna i regionen och funktionshindersorganisationer. Regionens trafiknämnd får information om förslagen genom ett informationsärende.

Under våren år 2 arbetar trafikförvaltningen vidare med förslagen i produktionsavtal. Det arbetet innebär bland annat kategoriseringar av förslag, analyser, prioriteringar samt konsekvensbeskrivningar. På komplexa förslag utförs samhällsekonomiska analyser. För incitamentsavtalen inkommer trafikutövarna med skriftliga redogörelser som innehåller konsekvensbeskrivningar och beskrivning av samrådsprocess. För pendeltåg ansöker trafikförvaltningen om tåglägen hos Trafikverket i april år 2.

I maj år 2 inkommer remissyttranden från remissinstanserna.

En slutlig sammanvägning av förslag och synpunkter görs och under sommar och tidig höst år 2 skickas offertförfrågningar ut och trafikförvaltningen beställer trafiken (avser produktionsavtal). För incitamentsavtal inkommer trafikutövaren med förfrågan om att genomföra trafikförändring. Trafikförvaltningen godkänner eller avslår dessa förfrågningar. Under tidig höst år 2, efter en period av samordning mellan de järnvägsföretag som vill trafikera Trafikverkets järnvägsnät, fastställer Trafikverket tågplanen för Sverige. Trafikförvaltningen informeras om vilka tåglägen man har blivit tilldelade.

Trafiknämnden informeras om beslutade förändringar genom ett informationsärende under hösten år 2. Nämnden får information om samtliga beställda respektive godkända trafikförändringar samt trafikförvaltningens kommentarer på remissyttranden. Dokumenten skickas även ut till remissinstanserna.

Det ordinarie tidtabellskiftet sker i mitten av december år 2.

1.4 Planera för kollektivtrafiken – Trafikförvaltningens riktlinjer

Det ska vara en självklarhet för alla att kunna välja att resa kollektivt. Trafikförvaltningens riktlinjer syftar till att skapa samsyn hos alla som arbetar med infrastruktur och utför eller planerar SL:s trafik. I huvudsak är trafikförvaltningens riktlinjer uppbyggda utifrån skakrav som bygger på trafikförvaltningens uppdrag att skapa en fungerande kollektivtrafik. Trafikförvaltningen har inte rådighet eller möjlighet att ställa skakrav på all infrastruktur. Dock ser trafikförvaltningen starka skäl att driva ett visst förhållningssätt för att säkerställa trafikens framkomlighet och villkor på alla vägar och körytor, där trafiken delar utrymme med övrig trafik, ffa buss- och viss spåravnstrafik. Om kraven inte tillgodoses finns risk att en sträcka eller område inte kan trafikförsörjas. Avsteg från trafikförvaltningens riktlinjer vid om- och nybyggnation av fysisk infrastruktur försämrar väsentlig förutsättningarna att bedriva god kollektivtrafik. Det är därför viktigt att Trafikförvaltningen är med mycket tidigt i den fysiska planeringen och utformning av infrastruktur. Trafikförvaltningens riktlinjer RiBuss, RiPlan, RiTerm, RiTill m.fl. finns att hämta på Region Stockholms hemsida: <https://www.sll.se/verksamhet/kollektivtrafik/kollektivtrafik-for-alla/>

1.5 Trafikförvaltningens löpande dialog med kommunerna

Denna remiss är en del av den dialog som trafikförvaltningen har med kommunerna. Nedan beskrivs kommundialogstrukturen som helhet.

Trafikförvaltningens dialog med kommunerna sker i löpande mötesserier, kommunernas plansamråd samt årlig remiss om trafikförändringar. Det förekommer även möten på andra nivåer och forum, kring enskilda sakfrågor. Varje kommun har en utsedd samhällsplanerare på avdelningen *Strategisk Utveckling* på Trafikförvaltningen som ansvarar för Trafikförvaltningens kontakt med kommunerna.

Under 2020 började Trafikförvaltningen att implementera ett nytt arbetssätt inom busstrafikplanering; sk trafikutvecklingsplaner. De är uppdelade per busstrafikavtal och syftar till att ta fram planer för busstrafik med en tidshorisont på 10 år. Berörda kommuner, trafikutövare och Trafikförvaltningen deltar. Implementering av arbetssätt sker i takt med att nya trafikavtal ingås.

Grenvisa möten inom pendeltågssystemet

Utöver nedan beskrivna löpande möten anordnar Trafikförvaltningen grenvisa möten med pendeltågskommunerna, fyra stycken, för att tala om pendeltågstrafiken och pendeltågssystemet. Dessa fyra möten hålls en gång per år under våren och innehåller information om hur pendeltågstrafiken planeras, vår ansökan till Trafikverket om pendeltågstrafiken för 2022 och tankar kring vidare trafikutveckling. Här lyfts frågor berör pendeltågstrafiken, både kommande tågplaner och långsiktiga frågor.

Löpande mötesserie

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Planeringsmöten

Kommunvisa möten som hålls två ggr/år. Här lyfts långsiktiga strategiska frågor som berör kollektivtrafiken, exempelvis bebyggelseplaner och större förändringar i gatunät/vägnät. Förutom trafikförvaltningen och kommunen bjuds trafikutövare för buss och Trafikverket in.

Uppföljningsmöten

Kommunvisa möten som hålls två ggr/år. Här görs uppföljning av frågor som rör kollektivtrafiken i kommunen på kort sikt, exempelvis mindre trafikförändringar, hållplats- och framkomlighetsfrågor som avses ske i närtid, inom två år. Förutom trafikförvaltningen och kommunen deltar relevanta trafikutövare.

Sektorsamråd

Sektorsamråd hålls en gång per år eller vid behov. Alla kommuner i en sektor deltar. Mötena kan rikta sig både till politiker och/eller tjänstemän och är ett forum för att diskutera övergripande strategiska frågor.

Politiska samråd

Trafiknämnden har som målsättning att en gång om året besöka länets kommuner för diskussion. På mötena deltar både styrande politiker och opposition från kommun respektive Trafiknämnden. Tjänstemän från båda parter deltar som föredragande.

Plansamråd

Trafikförvaltningen har dialog med kommunen inom ramen för kommunens planarbete och andra specifika projekt och utredningar.

Årlig remiss med trafikförändringar

Trafikförvaltningen sammanfattar bruttolista med förslag på trafikförändringar som remitteras till kommuner samt funktionshindersorganisationer.

1.6 Avtalstyper

Trafikförvaltningen har olika typer av trafikavtal för olika trafikområden.

Det finns två huvudtyper av avtal, samt blandningar av dessa. Det är så kallade produktionsavtal samt incitamentsavtal. Trafikförvaltningen och trafikutövaren har olika roller i de olika avtalstyperna. I produktionsavtal styr trafikförvaltningen trafiken och trafikförändringar i större utsträckning, och trafikförändringar sker vid tidtabellskifte i december. För incitamentsavtal styr trafikutövaren över utbudsförändringar inom ram för en enligt avtal fastställd grundtrafik, med hänsyn till avtalsbestämda gränser för trängsel.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Driftstart av de trafikavtal som reglerar trafiken på Roslagsbanan samt busstrafiken i ett flertal kommuner är försenade pga. överprövningar och uppskjutna upphandlingar beroende av pandemin. Följande kommuners busstrafik är berörd: Danderyd, Täby, Österåker, Vaxholm, Norrtälje, Vallentuna, Nacka, Värmdö, Botkyrka, Huddinge och Stockholms södra förorter.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Tabell 1 Huvudsakligt busstrafikavtal per kommun samt namn på trafikutövare (2020)

Kommun	Avtalstyp	Trafikutövare
Botkyrka	Produktion	Keolis
Danderyd	Incitament	Arriva
Ekerö	Produktion	Arriva
Haninge	Incitament	Nobina
Huddinge	Produktion	Keolis
Järfälla	Produktion/Incitament	Nobina
Lidingö	Incitament	Keolis
Nacka	Produktion	Keolis
Norrtälje	Produktion/Incitament	Nobina
Nykvarn	Incitament	Nobina
Nynäshamn	Incitament	Nobina
Salem	Produktion	Keolis
Sigtuna	Produktion	Transdev
Sollentuna	Incitament	Arriva
Solna	Incitament	Arriva
Stockholm, innerstan	Incitament	Keolis
Stockholm, söderort	Produktion	Keolis
Stockholm, västerort	Incitament	Arriva
Sundbyberg	Incitament	Arriva
Södertälje	Incitament	Nobina
Tyresö	Incitament	Nobina
Täby	Incitament	Arriva
Upplands-Bro	Produktion/Incitament	Nobina
Upplands Väsby	Produktion	Transdev
Vallentuna	Produktion	Transdev
Vaxholm	Incitament	Arriva
Värmdö	Produktion	Keolis
Österåker	Incitament	Arriva

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Tabell 2 Trafikavtal per spårslag samt trafikutövare (2020)

Spårslag	Avtalstyp	Trafikutövare
Tunnelbanan	Produktion	MTR Tunnelbanan
Pendeltågen	Produktion	MTR Pendeltågen
Saltsjöbanan	Incitament	Arriva
Roslagsbanan	Incitament	Arriva
Tvärbanan	Incitament	Arriva
Nockebybanan	Incitament	Arriva
Lidingöbanan	Produktion/Incitament	Stockholms spårvägar
Spårväg city	Produktion/Incitament	Stockholms spårvägar

1.7 Tidtabellskiften

Följande datum gäller för ordinarie tidtabellskiften för alla trafikslag (inklusive pendelbåtar) utom skärgårdstrafiken för T22, 2021/2022:

- Normaltidtabellen börjar den 12 december 2021
- Sommartidtabellen gäller den 24 juni till 21 augusti 2022

För skärgårdstrafiken gäller följande:

- Vintertidtabell 13/12 2021 – 10/4 2022
- Vårtidtabell 11/4 2022 – 24/6 2022
- Sommartidtabell 24/6 2022 – 21/8 2022
- Hösttidtabell 22/8 2022 – 11/12 2022

Trafikförvaltningen reserverar sig för eventuella felskrivningar.

2 Förslag på trafikförändringar uppdelat per trafikslag

2.1 Tunnelbana

2.1.1 Trafikförändringar T22

Inom ramen för den årliga genomlysningen av tunnelbanetrafiken ser vi över eventuella behov av justeringar med utgångspunkt i resenärsunderlaget. Inför T22 fortsätter arbetet med att anpassa kvällstrafiken till nya fordon på röd linje.

Reducera trafikering med insatståg mellan stomtrafiken (Grön och röd linje)

Vi ser över att korta linjesträckningen eller dra in insatstågen i mellan-, kvälls- och helgtrafiken. Förslaget ger en något reducerad turtäthet på sträckan Odenplan-Alvik och Liljeholmen- Mörby Centrum.

2.1.2 Trafikstörande arbeten

FUT planerar för arbete på linje 18 inför kommande koppling mellan Farstagrenen och Högdalsdepån under 2022. Arbetet inleds under sommartidtabellen (8 veckor) med en totalavstängning på sträckan Hökarängen- Farsta strand vilket innebär att resenärer kommer att hänvisas till ersättningstrafik. Efter sommaren fortsätter arbetena som då bedrivs under enkelspårdrift under ca 1-1,5 års tid. Enkelspårstrafiken kan komma att ge viss resenärspåverkan då trafikeringen är mer störningskänslig, men förväntningen är att nuvarande turtäthet bör kunna upprätthållas.

Stockholms stad planerar för att anlägga en gång- och cykeltunnel under tunnelbanespåret mellan Fruängen och Västertorp. Arbetet innebär totalavstängning på den nämnda sträckan under ca 2-3 veckor sommartid med hänvisning till ersättningstrafik.

2.2 Pendeltåg

2.2.1 Trafikförändringar T22

Höst- vår och vintertidtabell

I stort sätt innebär tågplan T22 motsvarande trafik som gällande tågplan (T21). Gnestatrafiken kommer att få några förändringar, se nedan. Osäkerheten kring vilka resandemängder som trafikåret kommer möta kan komma att hanteras genom att anpassa tåglängder till det behov som visar sig råda under tågplanen. Justeringar kopplade till sådan anpassning kan ge smärre påverkan på vissa tider i tidtabellen. Trafikförvaltningen skickar tåglägesansökan till Trafikverket i april.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Mäljarbanan**

Inga förändringar planeras för Mäljarbanan.

Ostkustbanan

Inga förändringar planeras för Ostkustbanan.

Södertäljelinjen

Inga förändringar planeras för Södertäljelinjen.

Nynäsbanan

Inga förändringar planeras för Nynäsbanan.

Gnestalinjen

Pendeltågstrafiken mellan Järna och Gnesta utförs av SL, men finansieras och beställs av Region Sörmland. Det blir vissa ändringar i helgtrafiken mellan Järna och Gnesta, vilket till del kompenseras av förändringar i regionaltågstrafiken. Pendeltågstrafiken Södertälje – Järna – Gnesta reduceras till 2-timmarstrafik, istället för 1-timmestrafik. På sträckan (Hallsberg – Katrineholm) – Gnesta – Södertälje (–Stockholm) utökas dock regionaltågstrafiken till 2-timmarstrafik under helger. Det innebär att sträckan Gnesta – Södertälje, med undantag för Mölnbo, fortsatt får entimmestrafik med pendel- och regionaltågstrafiken kombinerad. Regionaltågstrafiken stannar dock inte vid Mölnbo, så den stationen får reducerad trafik i enlighet med ovanstående, alltså 2-timmarstrafik på helger istället för en-timmestrafik. Kortturererna med pendeltåg Södertälje – Järna finns kvar i T22, vilket innebär att den sträckan får 1-timmestrafik, i likhet med T21.

2.2.1.1 Trafikstörande arbeten

I likhet med tidigare år kommer spårarbeten att påverka trafiken.

Mäljarbanan

Trafikverkets arbeten med utbyggnaden av fyrspar på Mäljarbanan fortsätter under 2021, vilket medför ett flertal avstängningar av trafiken. Angivna tider och sträckor kan justeras i det vidare arbetet. Trafiken ersätts vid avstängningarna av buss och tunnelbana.

- Påskhelgen torsdag 14 april 2022 – måndag 18 april 2022
Ingen pendeltågstrafik Stockholm City – Barkarby
- Lördag 2 juli 2022 – söndag 31 juli 2022
Ingen pendeltågstrafik Stockholm City – Barkarby
- Alla helgonshelgen torsdag 3 november 2022 – söndag 6 november 2022
Ingen pendeltågstrafik Stockholm City – Barkarby

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Ostkustbanan**

Underhållsarbeten i Solnatunnelarna måndag 4 juli 2022 – söndag 7 augusti 2022 medför enkelspår genom Solna, vilket i sin tur medför att vissa tåg inte stannar i Solna. Tågens tider justeras också för att enkelspårstrafiken ska fungera.

Nytt mittspår som byggs i Sollentuna lördag 4 juni 2022 – måndag 6 juni. Ingen pendeltågstrafik Solna – Häggvik.

Ny gång och cykelbro ska byggas i Knivsta vilket medför trafikavbrott i Knivsta fyra helger.

- Lördag 12 mars 2022 – söndag 13 mars 2022
Ingen pendeltågstrafik mellan Arlanda C - Uppsala
- Lördag 11 juni 2022 – söndag 12 juni 2022
Ingen pendeltågstrafik mellan Arlanda C - Uppsala
- Lördag 13 augusti 2022 – söndag 14 augusti 2022
Ingen pendeltågstrafik mellan Arlanda C - Uppsala
- Lördag 12 november 2022 – söndag 13 november 2022
Ingen pendeltågstrafik mellan Arlanda C - Uppsala

Södertäljelinjen

Inga kända större trafikpåverkande arbeten.

Nynäsbanan

Inga kända större trafikpåverkande arbeten.

Gnestalinjen

Inga kända större trafikpåverkande arbeten.

*Sommartidtabell anpassad till banarbeten***Mäljarbanan, Ostkustbanan, Södertäljelinjen och Nynäsbanan**

Sommartrafiken anpassas till bandarbeten och för att likna motsvarande vintertrafik. Behovet av att ersätta fjärr- och regionaltåg p.g.a. renovering av getingmidjan finns inte längre, vilket möjliggör en omfördelning av trafiken. Under högsommaren kommer totalavstängningen på Mäljarbanan och reparationsarbeten på Solnatunnelarna vara styrande för trafiken. Högsommartrafiken har utformats för att minska behovet av vändningar i Stockholm City och Älvsjö vilket är önskvärt ur punktlighetssynpunkt.

För- och eftersommar veckor 25, 26 (vardagar) 32 och 33

- *Högtrafik, lika som vintertrafiken T21, fast utan linje 44 Kallhäll – Tumba*
- *Mellantrafik vardagar, lika som vintertrafiken T21*
- *Lågtrafik vardag och helg, lika som sommartidtabellen T21*
- *Mellantrafik helger, lika som sommartidtabellen T21*

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)Högsommar vecka 27-30

Under högsommar körs en specialtrafik som är anpassad till begränsningarna i Solnatunnlarna och att Mäljarbanan är stängd för trafik mellan Odenplan och Jakobsberg

Vardagar*Hög- och mellantrafik***Linje 40/41**

4 tåg/h Södertälje – Upplands Väsby varav 2 tåg/h fortsätter till Arlanda - Uppsala
I högtrafik tillkommer 2 insatståg/h Tumba – Stockholm City.

Linje 42

4 tåg/h Märsta – Västerhaninge, varav 2 tåg/h fortsätter till Nynäshamn. P.g.a. banarbetet i Solnatunnlarna kommer de tågen inte kunna göra uppehåll i Solna och Ulriksdal. De tågen stanna på samtliga stationer förutom Solna och Ulriksdal

Linje 43

2 tåg/h Bålsta – Jakobsberg

Ersättningstrafik med buss ordnas längs den avstängda delen av Mäljarbanan

*Lågtrafik***Helger****Linje 40/41**

4 tåg/h Södertälje – Upplands Väsby varav 2 tåg/h fortsätter till Märsta och 2 tåg/h fortsätter till Arlanda – Uppsala

Linje 42

4 tåg/h Stockholm City – Västerhaninge varav 2 tåg/h fortsätter till Nynäshamn

Vecka 31

Under vecka 31 finns begränsningarna i Solnatunneln men Mäljarbanan är öppen för trafik. Då körs en utökad variant av högsommartrafikupplägget med tågtrafik på Mäljarbanan.

2.2.2 Trafikutveckling T23 och framåt

Trafikverket har tillsammans med Trafikförvaltningen och övriga berörda parter genomfört en åtgärdsvalsstudie för pendeltågssystemet. Utgångspunkten har varit en prognos om ökat resande som inte kunnat ta hänsyn till eventuella långtidseffekter av pandemin. Eftersom trafikutvecklingen drivs av resandet finns det relativt stora osäkerheter i hur den framtida trafikutvecklingen ter sig. Den osäkerheten gäller inte minst för utvecklingen i närtid. Inför varje tågplan görs en översyn av tåglängderna vilket är ett viktigt verktyg för att anpassa utbudet till efterfrågan.

Åtgärdsvalsstudien har identifierat en utvecklingstrappa med ett antal möjliga trafikutvecklingssteg för att kunna möta ett ökat resande. Till de föreslagna trafikutvecklingsstegen finns föreslagna åtgärder i infrastruktur, trafikledning och fordon. På så sätt kan genomförbarheten av trafikutvecklingsstegen säkras.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Studien föreslår ett par steg/följdutredningar att arbeta vidare med;

- Tätare pendeltågstrafik till Bro/Bålsta, vilket ger en bättre fördelning av resenärerna mellan pendeltågen på Mäljarbanan. Åtgärden avses studeras i särskild ÅVS med berörda parter.
- Övergång till 18 tåg/h genom Citybanan. En förtätning av trafiken förändrar inbördes avstånd mellan tågen vilket får påverkan på hela trafiksystemet. Förutom själva trafiken i Citybanan behöver fördelningen av de tillkommande tågen och deras vändstationer studeras.
- Närmare samverkan mellan pendel- och regionaltågssystemet. Regionaltågssystemet erbjuder kortare restider än pendeltågen och kan på så sätt vara intressant att utveckla för att öka tillgängligheten till de yttre delarna av regionen. Åtgärden behöver studeras i särskild ordning där bl.a. taxefrågan behandlas.
- Utvecklad tillgänglighet till Södertälje. En särskild utredning föreslås för att korta restiderna till Södertäljes bostads- och arbetsområden från såväl centrala Stockholm som Södermanland. På kortare sikt finns potential för en bättre samverkan mellan buss, regional- och pendeltågstrafik kan bidra till att korta restiderna. På längre sikt kan ytterligare infrastruktur behöva tillkomma.

Tågplan T23

Trafikförändringar

Tågplan T23 kan komma att medföra smärre utbudsändringar jämfört med gällande tågplan (T21). En anledning är att den erbjudna kapaciteten ses över för att anpassa den mot mängden resande genom att justera tåglängden, dvs. om avgången skall gå med kort eller långt tåg. Justeringar kopplade till denna översyn kan komma att påverka vissa tider i tidtabellen.

2.2.3 *Regionaltågstrafiken*

Regionaltågstrafiken i Mälardalen organiseras av Mälardalstrafik. Det är ett dotterbolag till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Mälardalen, däribland Region Stockholm. Regionaltågstrafiken utförs dels som kommersiell trafik med samarbetsavtal. Dels utförs trafiken med upphandlat trafikavtal under varumärket Mälartåg. För periodbiljetter gäller movingotaxan som förutom obegränsat resande på regionaltågen under respektive period och sträcka medger obegränsat resande på anslutande lokal kollektivtrafik och parallellgående kollektivtrafik. För enkelbiljetter gäller särskild taxa.

Till T22 träder ett nytt trafikavtal i kraft vilket innebär att trafiken på Mälartågslinjerna utökas

- **Svealandsbanan (Örebro – Arboga – Eskilstuna – Nykvarn – Södertälje – Flemingsberg - Stockholm C – Arlanda/Märsta – Uppsala)**
Genomgående timmestrafik etableras Arboga – Eskilstuna – Södertälje – Stockholm – Arlanda – Uppsala under dagtrafiken vardagar. Under högtrafik förlängs tågen

till/från Örebro och utbudet kompletteras till halvtimmetrafik Stockholm – Eskilstuna. Utöver halvtimmetrafiken tillförs några Regionexpressavgångar Stockholm – Eskilstuna som körs direkt utan mellanliggande uppehåll. För delsträckan Stockholm – Uppsala avses trafiken samordnas med kommersiell trafik för att under dagtid erbjuda 2 tåg/h. Under högtrafik tillkommer insatståg. De lokala tågen Stockholm – Uppsala avses gå över Märsta medan genomgående tåg leds över Arlanda. Under helger glesas trafiken ut till tvåtimmarstakt Stockholm – Arboga, som förstärks till timmetakt Stockholm – Eskilstuna under mellantrafiken helger.

- **Sörmlandspilen (Hallsberg – Katrineholm – Gnesta – Södertälje – Flemingsberg – Stockholm C)**

Timmetrafik utförs vardagar Hallsberg – Stockholm som under dagtid glesas ut till tvåtimmarstakt. Helger går trafiken med tvåtimmarstakt. Ambitionen är att samordna trafiken med Gnestapendeltågen som går i tvåtimmarstakt Gnesta – Järna så att under helger erbjuds 1 tågförbindelse/timme Gnesta – Södertälje dagtid

- **Nyköpingsbanan (Norrköping – Nyköping – Södertälje – Flemingsberg – Stockholm C)**

Timmetrafik utförs vardagar Norrköping – Stockholm . Under högtrafik förstärks trafiken till halvtimmetakt Nyköping – Stockholm. Helger går trafiken med tvåtimmarstakt, med viss förtätning Nyköping – Stockholm.

- **Mäljarbanan (Örebro – Arboga – Västerås – Bålsta – Sundbyberg – Stockholm C)**

Trafiken utförs kommersiellt med samarbetsavtal. Ambitionen är att trafiken ska utföras med timmetrafik vardagar. Under högtrafik förväntas trafiken förtätas till halvtimmetrafik Stockholm - Västerås kompletterat med några regionexpressavgångar med färre uppehåll.

2.3 Sjötrafik

2.3.1 Ekerö

Linje 89

Under isfria perioder under vintertidtabellen övervägs samma trafikutbud som under höstens och vårens normaltiddatabell, dvs. trafik med två fartyg istället för ett under perioden mitten december till vartiddatabellens start i mitten av april.

Trafikförvaltningen undersöker möjligheten att anlöpa Gamla stan med linje 89 för att ge resenärer närmare koppling till tunnelbanenätet i Stockholm.

Kvällstrafiken efter kl. 19:30 på linjen övervägs att dras in, resenärer hänvisas till alternativa resvägar.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

2.3.2 *Haninge*

Linje 19 och 20 Dalarö - Ornö

Analys av genomförd utökning år 2021 samt övervägande av ytterligare justering och omfördelning av trafiken kring Ornö från områden med bilfärja och befintligt vägnät på södra Ornö till områden på norra Ornö samt Kymmendö, vilka är i stort behov av trafikutökning och som ej försörjs av annan trafik. Överväger därför utökat antal turer under vår och höst samt fler trafikdagar vardagar under vintertidtabellen i området Kymmendö, Fiversätraö och Mefjärd.

Trafikförvaltningen följer utvecklingen avseende eventuella förändringar i ägandeskap och linjesträckning för Ornö bilfärja som skulle kunna resultera i omfördelningar av resurser och förbättringar av trafiken i området.

Uppföljning av den år 2021 indragna sensommartrafiken lördagar och söndagar mellan Stockholm-Saltsjöbaden-Utö.

Linje 22 Nynäshamn – Nåttarö - Ålö

Analys av resandebehov och antalet turer, då det idag finns kapacitetsbrist under vissa dagar och tider av året, främst sommartid och helger under tidig höst.

Överväger ny avgång i båda riktningar söndagar under hösttidtabellen.

Överväger att under höst-, vinter- och vårtrafiken använda ett godsbärande fartyg vardagar för att erbjuda fler möjligheter till godstransporter i området.

Linje 40 Nord/Syd-linjen

I syfte att öka linjens attraktivitet utreds linjen att läggas om till att utgå från Norrtälje hamn. Detta kan göras med båt genom Norrtäljeviken eller med buss över Rådmansölandet. Beroende på buss/båtlösning kan anslutning till Arholma ske.

2.3.3 *Lidingö*

Linje 80 Ropsten – Tranholmen - Storholmen

Sticklinge brygga trafikeras inte vintertid av tillgänglighets- och säkerhetsskäl i avvaktan på ombyggnation.

Överväger indragen trafik till Frösviks brygga på grund av säkerhetsskäl med hänvisning till bryggans aktuella skick.

Linjen övervägs att få sista kvällsturen i båda riktningar indragen på grund av lågt resande.

Linje 83 Stockholm – Vaxholm - Ramsösund

Avgångarna övervägs att på gemensam sträcka tidsmässigt integreras eller harmoniseras i större utsträckning med Waxholmsbolagets ordinarie skärgårdstrafik för att uppnå en bättre samordning. Under icke rusningstid och motrusningsriktning föreslås fler turer på

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

linje 83 gå till mellanliggande bryggor på sträckan Stockholm-Vaxholm för att ersätta och därigenom minska restiden för de parallellt långväga WÅAB-linjerna till mellanskärgården.

Linjen övervägs att lägga till Kastellet som ny brygga på linjen för att möjliggöra direkt arbetsresa Stockholm-Kastellet, då Linfärjan upphör att trafikera Kastellet från 2022.

Nacka Strand föreslås trafikeras även vintertid under förutsättning att bryggans ombyggnation genomförs.

2.3.4 *Nacka*

Linje 17-18-19 Stockholm – Saltsjöbaden – södra skärgården

Avser att lägga till stoppställe Tollare brygga för skärgårdslinjerna 17-19 mot Nämndö/Ornö/Utö när bryggan och vattenområdet kring denna är färdigställda.

Linje 83 Stockholm – Vaxholm - Ramsösund

Avgångarna övervägs att på gemensam sträcka tidsmässigt integreras eller harmoniseras i större utsträckning med Waxholmsbolagets ordinarie skärgårdstrafik för att uppnå en bättre samordning.

Under icke rusningstid och motrusningsriktning föreslås fler turer på linje 83 gå till mellanliggande bryggor på sträckan Stockholm-Vaxholm för att ersätta och därigenom minska restiden för de parallellt långväga WÅAB-linjerna till mellanskärgården.

Det övervägs att lägga till Kastellet som ny brygga på linjen för att möjliggöra direkt arbetsresa Stockholm-Kastellet, då Linfärjan upphör att trafikera Kastellet från 2022.

Nacka Strand föreslås trafikeras även vintertid under förutsättning att bryggans ombyggnation genomförs.

Linje 84 Stockholm – Norra Lagnö – Ålstäket (Värmdö)

Ny pendelbåtlinje 84 på sträckan Strömkajen-Slussen-Riset-Koviksudde-Norra Lagnö-Ålstäket. Beslut om eventuellt genomförande kommer att fattas senare under 2021.

2.3.5 *Norrtälje*

Linje 24 Blidösundet

Östana brygga som stängdes av 2020, kan komma att åter trafikeras om bryggan färdigställd och renoveringen avslutats.

Stämmarsunds brygga som stängdes av 2020, kommer åter trafikeras när bryggan färdigställd och renoveringen avslutats.

Överväger indragning av Duvnäs brygga då bryggans skick innebär risker. Bryggan behöver upprustas för skärgårdstrafikens behov.

Linje 28 Furusund – Gräskö – Söderöra

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Överväger justering av trafiken på vardagseftermiddagar i syfte att anpassa trafiken till nya skol- och arbetstider. Avgången 15:35 föreslås tidigareläggas till 15:05 och kvällsbåten till 17:35 från Furusund. Förändringen förutsätter justering av anslutande busstrafik Norrtälje-Furusund med en buss 632/634 som ankommer Furusund omkring 14:58.

Analys av möjligheterna till trafikering av Marö med enstaka turer som komplement till sommartrafiken på linje 27. Marö föreslås anlöpas med linje 28 i ordningen Furusund-Östernäs-Marö-Gräskö på enstaka veckodagar samt på helger under isfria perioder.

Översyn av vintertrafiken med utgångspunkt från Bromskär. Bryggan kan idag ej trafikeras med djupgående vinterfartyg vilket försvårar möjligheterna till en likartad trafik under årets alla säsonger.

Linje 27 och 31 Fejans brygga

Överväger indragning av brygga då bryggans skick innebär risker. Bryggan behöver upprustas för skärgårdstrafikens behov.

Linje 30 Simpnäs - Arholma

Fortsatt översyn av avgångar med låg beläggning och analys av indragen kvällstrafik initierad under T21.

Linje 31 Räfsnäs – Tjockö - Fejan

Fortsatt översyn av avgångar med låg beläggning och analys av justeringar av trafiken initierat under T21.

Linje 40 Nord/Syd-linjen

I syfte att öka linjens attraktivitet utreds linjen att läggas om till att utgå från Norrtälje hamn. Detta kan göras med båt genom Norrtäljeviken eller med buss över Rådmansölandet. Beroende på buss/båtlösning kan anslutning till Arholma ske.

2.3.6 *Nynäshamn*

Linje 22 Nynäshamn – Nåttarö - Ålö

Analys av resandebehov och antalet turer, då det idag finns kapacitetsbrist under vissa dagar och tider av året, främst sommartid och helger under tidig höst.

Överväger ny avgång i båda riktningar söndagar under hösttidtabellen.

Överväger att under höst-, vinter- och vårtrafiken använda ett godsbärande fartyg vardagar för att erbjuda fler möjligheter till godstransporter i området.

Linje 29 Ankarudden – Landsort

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Överväger utökning av trafiken under vintertidtabell med ytterligare en tur Landsort-Ankarudden-Landsort dagtid på lördagar för att uppnå en jämn åretsrunstandard jämfört med vår och hösttidtabellen.

Linje 40 Nord-/Sydlinjen

I syfte att öka linjens attraktivitet utreds linjen att läggas om till att utgå från Norrtälje hamn. Detta kan göras med båt genom Norrtäljeviken eller med buss över Rådmansölandet. Beroende på buss/båtlösning kan anslutning till Arholma ske.

2.3.7 Stockholm**Linje 80 Ropsten – Tranholmen - Storholmen**

Sticklinge brygga trafikeras inte vintertid av tillgänglighets och säkerhetsskäl i avvaktan på ombyggnation.

Överväger indragen trafik till Frösviks brygga på grund av säkerhetsskäl med hänvisning till bryggans aktuella skick.

Linjen övervägs att få sista kvällsturen i båda riktningar indragen på grund av lågt resande.

Linje 82

Linjen är under upphandling, nytt trafikavtal från våren 2022.

Linje 89

Under isfria perioder på vintertidtabellen övervägs samma trafikutbud som under höstens och vårens Normaltidtabell, d.v.s. trafik med två fartyg istället för ett under perioden mitten december till vårtidtabellens start i mitten av april.

Undersöker möjligheten att anlöpa Gamla Stan med linje 89 för att ge resenärer närmare koppling till tunnelbanenätet i Stockholm.

Kvällstrafiken efter kl. 19:30 på linjen övervägs att dras in, resenärer hänvisas till alternativa resvägar.

2.3.8 Vaxholm**Linje 4 Vaxholm - Ramsösund**

Norra Tynningö brygga stängs av för ombyggnation hösten 2022. Trafiken avses ersättas av förstärkt trafik till Höganäs brygga (Tynningö) där anslutning till SL-689 finns.

Ökad samordning mellan linje 4 och Pendelbåt linje 83 på sträckan Vaxholm-Ramsösund-Rindö föreslås. Båda varumärkenas taxa föreslås gälla på alla turer alternativt bör övervägas att årskortet för fastboende (Ö-kortet) gälla på linje 83 för att effektivisera

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

och samordna trafiken på sträckan. 3 avgångar vardagar och 1 avgång på helger föreslås dras in.

Överväger fler anlop av Kastellet med befintliga turer då linfärjan Vaxholm-Kastellet upphör med trafiken efter 2021.

Linje 5 Vaxholm – Stegesund - Vikingsborg

Överväger indragning av en avgång kl. 19 vardagar Vaxholm-Ytterby-Vaxholm på grund av ett lågt resande. Avgångarna infördes under 2020 som matarlinje till/från försökslinje 83 i Vaxholm, men antalet resenärer som nyttjar avgångarna är få eller inga.

Linje 83 Stockholm – Vaxholm - Ramsösund

Avgångarna övervägs att på gemensam sträcka tidsmässigt integreras eller harmoniseras i större utsträckning med Waxholmsbolagets ordinarie skärgårdstrafik för att uppnå en bättre samordning.

Under icke rusningstid och motrulingsriktning föreslås fler turer på linje 83 gå till mellanliggande bryggor på sträckan Stockholm-Vaxholm för att ersätta och därigenom minska restiden för de parallellt långväga WÅAB-linjerna till mellanskärgården.

Det övervägs att lägga till Kastellet som ny brygga på linjen för att möjliggöra direkt arbetsresa Stockholm-Kastellet, då Linfärjan upphör att trafikera Kastellet från 2022.

Nacka Strand föreslås trafikeras även vintertid under förutsättning att bryggans ombyggnation genomförs.

2.3.9 Värmdö**Linje 12 A/B Lillsved – Norra Ingmarsö**

Avgången på onsdag eftermiddag under hösttidtabellen Norra Svartsö – Lillsved - Norra Svartsö föreslås dras in på grund av mycket lågt resandeunderlag.

Mindre minutjusteringar på enstaka avgångar för att förebygga förseningar.

Linje 13 Boda – Södra Ingmarsö

Utökning av beställningsturer för påstigande på enstaka avgångar och bryggor med få resande i syfte att undvika onödiga omvägar, förkorta restiden och minskad miljöpåverkan.

Trafikförvaltningen avser att börja trafikera Lilla Rävsn i det fall en ny brygga färdigställts och godkänts och att denna bryggas läge inte utgör en större avvikelse från dagens led norr om ön.

Översyn av eftermiddagstrafiken från Boda under vår och höstperioden i syfte att anpassa trafiken till resandebehovet enligt önskemål från resenärer. Under vardagar föreslås därför att avgången kl. 18:45 från Boda under enstaka dagar ersätts av en ny avgång kl. 16:10 från Boda.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Mindre minutjusteringar på enstaka avgångar för att förebygga förseningar.

Linje 14 Stockholm - Möja

Avgången 16:05 från Sollenkroka föreslås att förlängas från Löka till Långvik (Möja) och sedan försätta via Möja Västerfjärd till Sollenkroka för att ge området en senare eftermiddagsförbindelse till fastlandet.

Överväger mindre tidsjustering av turer i syfte att göra de olika tidtabellperioderna mera lika.

Vid reduktion av trafik som utförs av kommersiell aktör i området, föreslås utökad trafik eftermiddagar och kvällar under sommartidtabellen.

Linje 15 Strömkajen – Vaxholm - Grinda - Sandhamn

Linjen som utförs endast helger sommartid föreslås att dras in på delsträckan Grinda-Sandhamn och ersättas med motsvarande trafik på linje 11 mellan Strömkajen – Vaxholm – Grinda.

Linje 16 Stavsnäs - Sandhamn

Linjen föreslås under vår- och hösttidtabell få en ny avgång fredagar 11:10 från Stavsnäs till Sandhamn, med retur från Sandhamn till Stavsnäs 12:05.

Linje 17 Stavsnäs – Nämndö – Mörtö - Stavsnäs

Linjen föreslås under vår- och hösttidtabell få en ny avgång fredagar 13:10 från Stavsnäs till Mörtö med retur till Stavsnäs via Nämndöfjärden. Avgången körs idag endast mån-tor.

Linje 23 Stavsnäs - Runmarö

Linjen kompletterar linjerna 16 och 17 på sträckan, där spridningen mellan avgångarna brister. Översyn av trafikutbudet i syfte av att effektivisera, sprida ut avgångarna och dra in turer med låg belägningsgrad.

Linje 40 Nord/Syd-linjen

I syfte att öka linjens attraktivitet utreds linjen att läggas om till att utgå från Norrtälje hamn. Detta kan göras med båt genom Norrtäljeviken eller med buss över Rådmansölandet. Beroende på buss/båtlösning kan anslutning till Arholma ske.

Linje 84 Stockholm – Norra Lagnö – Ålstäket (Värmdö)

Ny pendelbåtlinje 84 på sträckan Strömkajen-Slussen-Riset-Koviksudde-Norra Lagnö-Ålstäket. Beslut om eventuellt genomförande kommer att fattas senare under 2021.

2.3.10 *Österåker***Linje 8/9 Vaxholm – Saxaröarna – Mjölkö – Fåglarö - Vaxholm**

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Inleder analys av behov och möjligheter till nya anslutningsturer mot Vaxholm för att möjliggöra daglig arbetspendling under senare delen av vartidtabellen och tidiga delen av hösttidtabellen, detta inom ramen för försöksprojekt för Pendelbåtlinje 83. Medelst ett båtbyte i Vaxholm skulle en direktresa till Linanäs möjliggöra tidseffektiv och attraktiv arbetspendling med båt från Stockholm till Ljusterö (anslutning till busslinje 626) och kunna ta över resande från buss/bil.

Linje 12 A/B Lillsved – Norra Ingmarsö

Avgången på onsdag eftermiddag under hösttidtabellen Norra Svartsö – Lillsved - Norra Svartsö föreslås dras in på grund av mycket lågt resandeunderlag.

Mindre minutjusteringar på enstaka avgångar för att förebygga förseningar.

Linje 12 C/D Åsättra – Husarö

Sommartid föreslås en tidsjustering av kvällsbåten torsdagar efter önskemål från resenärer, i syfte att förbättra bussanslutningen i Åsättra i riktning mot Husarö.

Mindre tidtabellsjusteringar på enstaka avgångar föreslås.

Linje 13 Boda – Södra Ingmarsö

Utökning av beställning för påstigande på enstaka avgångar och bryggor med få resande i syfte att undvika onödiga omvägar, förkorta restiden och minskad miljöpåverkan.

Trafikförvaltningen avser att börja trafikera Lilla Rävsnö i det fall en ny brygga färdigställts och godkänts och att denna bryggas läge inte utgör en större avvikelse från dagens led norr om ön.

Översyn av eftermiddagstrafiken från Boda under vår och höstperioden i syfte att anpassa trafiken till resandebehovet enligt önskemål från resenärer. Under vardagar föreslås därför att avgången kl. 18:45 från Boda under enstaka dagar ersätts av en ny avgång kl. 16:10 från Boda.

Mindre minutjusteringar på enstaka avgångar för att förebygga förseningar.

Linje 24 Blidösundet

Östanå brygga som stängdes av 2020, kan komma att åter trafikeras om bryggan färdigställts och renoveringen avslutats.

Linje 40 Nord/Syd-linjen

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

I syfte att öka linjens attraktivitet utreds linjen att läggas om till att utgå från Norrtälje hamn. Detta kan göras med båt genom Norrtäljeviken eller med buss över Rådmansölandet. Beroende på buss/båtlösning kan anslutning till Arholma ske.

2.4 Lokalbanoer

2.4.1 Tvärbanan

Partiell förlängning av Kistagrenen till Bromma flygplats planeras till våren 2021. Vi verkar för att förtäta trafiken till rak 6-minutertrafik men det är för närvarande inte tillåtet pga. nuvarande säkerhetsrestriktioner.

2.4.2 Saltsjöbanan

Banan kommer att vara avstängd mars – december för byggnation av två nya mötesstationer. Inga övriga trafikförändringar planerade för 2022.

2.4.3 Roslagsbanan

Arninge station planeras att öppna december 2021. Planskildheter ska byggas vid Frescati och Portvägen (Enebyberg) under juli 2022. Trafikavstängning föranlett av dessa arbeten är ännu ej analyserad. I övrigt inga övriga trafikförändringar planerade för 2022.

2.4.4 Nockebybanan

Inga trafikförändringar planerade för 2022.

2.4.5 Spårväg City

Inga förändringar är planerade för 2022.

2.4.6 Lidingöbanan

Med hjälp av två nya fordon som levererades hösten 2020 har en utökning av trafikupplägget genomförts till 2021. Inga ytterligare förändringar är planerade för 2022.

2.5 Buss

2.5.1 Botkyrka

Paketlösning

Linje 716 Tumba stn – Bremora

Linje 717 Tumba stn – Bremora

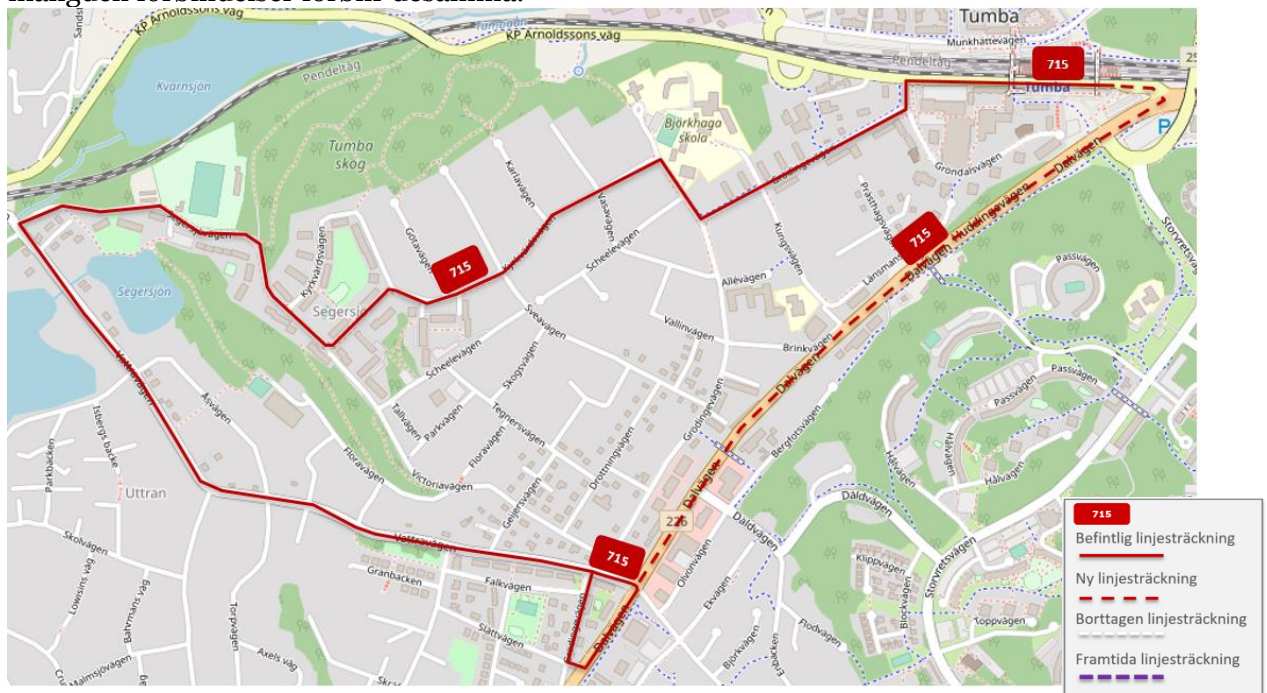
Linje 719 Tumba stn – Skäcklinge

Idag under morgonrusningen körs varannan avgång från Tumba station som 716 och varannan avgång med 717 samt 719 vilket ger ett onödigt komplicerat trafikupplägg samtidigt som utbudet är i överkant jämfört med resandet. Därför föreslås att avgångarna med linje 717 och 719 dras in samtidigt som åtta nya avgångar införs på linje 716. Därmed körs alla avgångarna med 716.

Linje 715 Tumba stn – Solbo

Eftersom avståndet mellan de två ändhållplatserna, Tumba stn och Solbo, är relativt kort på linje 715 övervägs att linjen görs om till en ringlinje. Linjen föreslås alltid utgå från Tumba stn och köra högervarv (andra hpl blir då Solbo) morgon och förmiddag. Vid ca kl 12:00 byts riktningen så linjen körs i vänstervarv, andra hpl blir då Gröndalsvägen. Genom detta förfarande kan resurserna utnyttjas mer effektivt genom att antalet avgångar halveras men mängden förbindelser förblir desamma.

Paketlösning

Linje 713 Tumba stn – Visättra sportcenter

Linje 722 Tullinge stn – Huddinge sjh

Linje 723 Tullinge stn – Tullinge kyrka

För att utnyttja befintliga resurser bättre och skapa tydligare trafikering av Tullinge med färre linjer och snabbare resvägar föreslås att linjerna 713, 722 och 723 görs om enligt följande.

Linje 713 föreslås få en ny snabbare linjestreckning genom Tullinge och trafikerar Tullingeberg i omvänd riktning mot idag (se karta nedan). Utbud föreslås vara likt dagens, dock 20-minuterstrafik i båda riktningarna i högtrafik då pendlingsresandet kommer ske i båda riktningar.

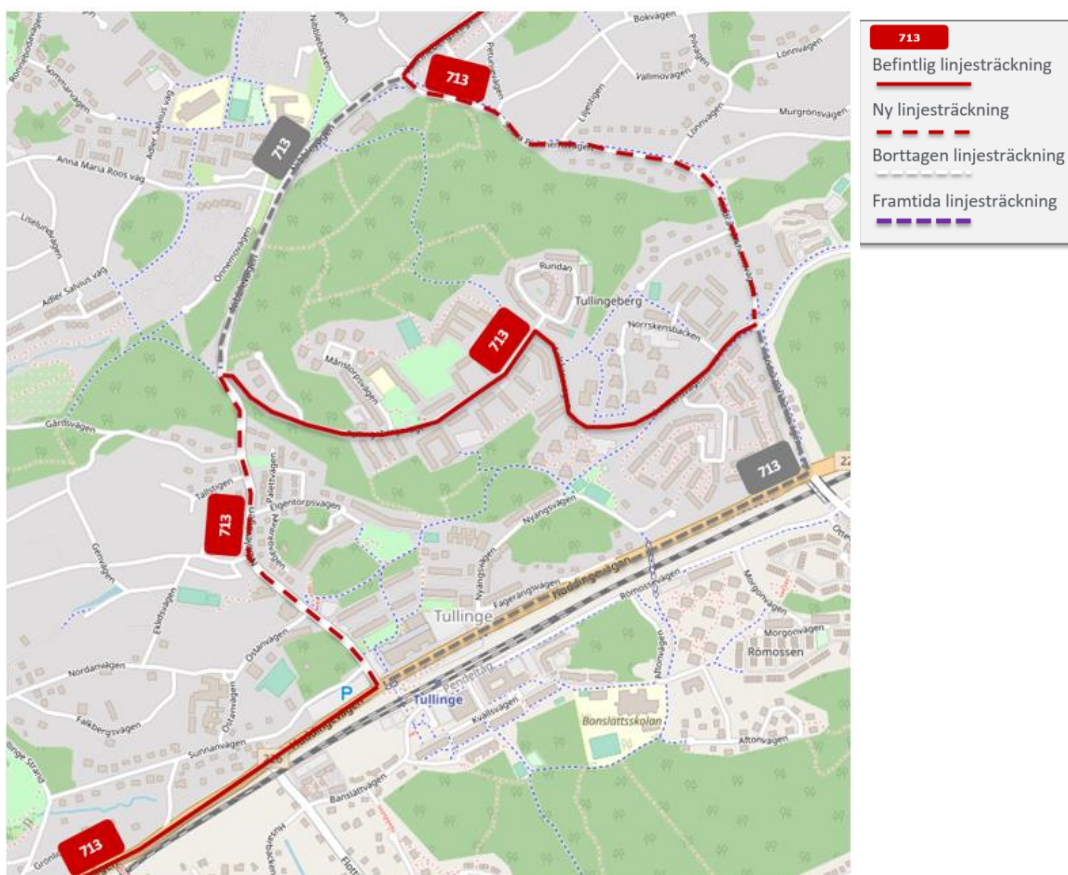
Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

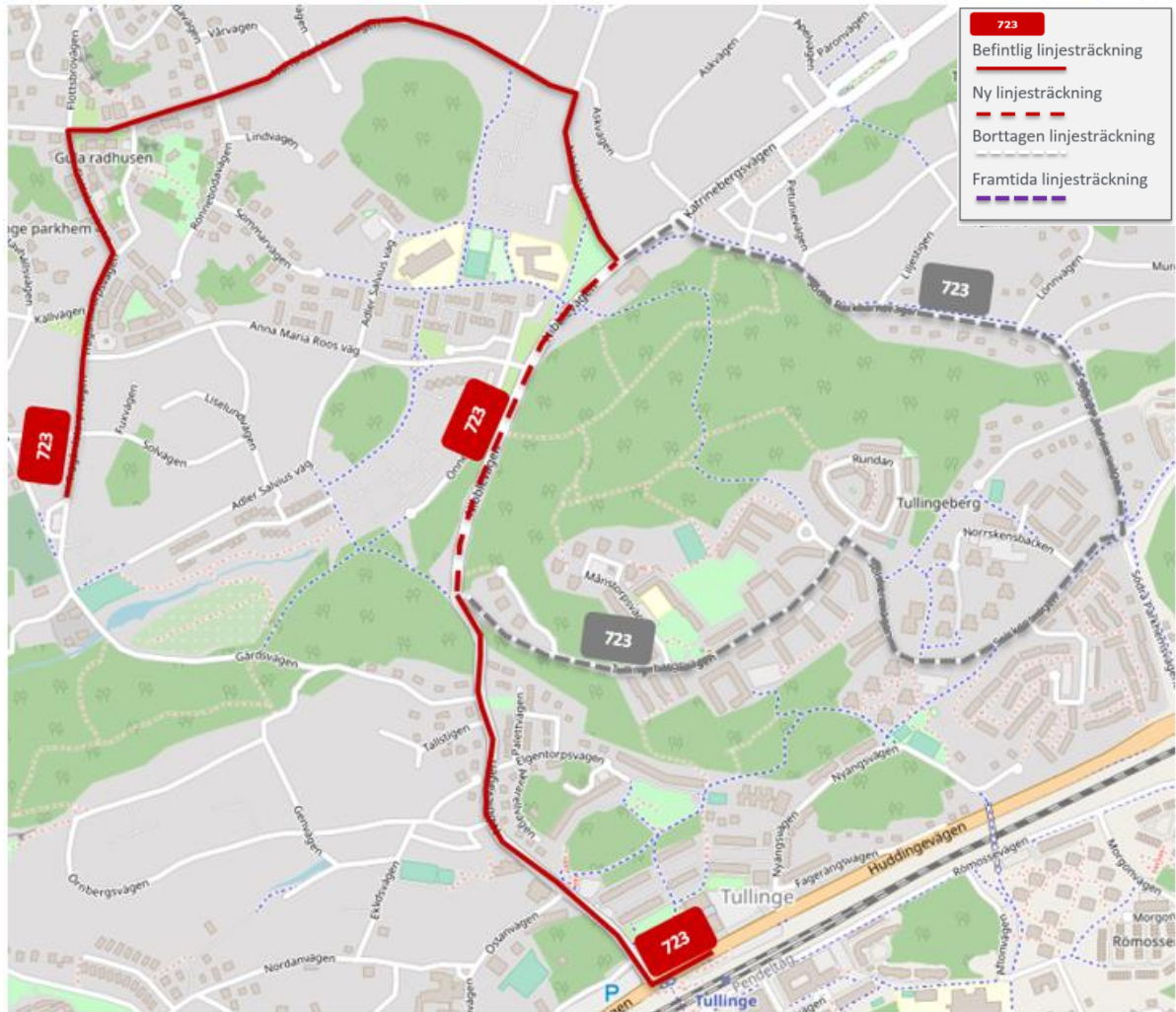
 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Restiden Kästa - Tullinge minskar från 19 till 15 minuter i högtrafik. Hållplatserna *Flaggplan* och *Alfred nobels allé* utgår för linje 713, men trafikeras av linje 711/726. Hållplats *Tullingebergsvägen* och *Önnemovägen* utgår också för linje 713, men föreslås trafikeras av linje 723 enligt nedan. Byte till/från pendeltåg sker vid hållplats *Tullinge C* i stället för *Tullinge stn*.

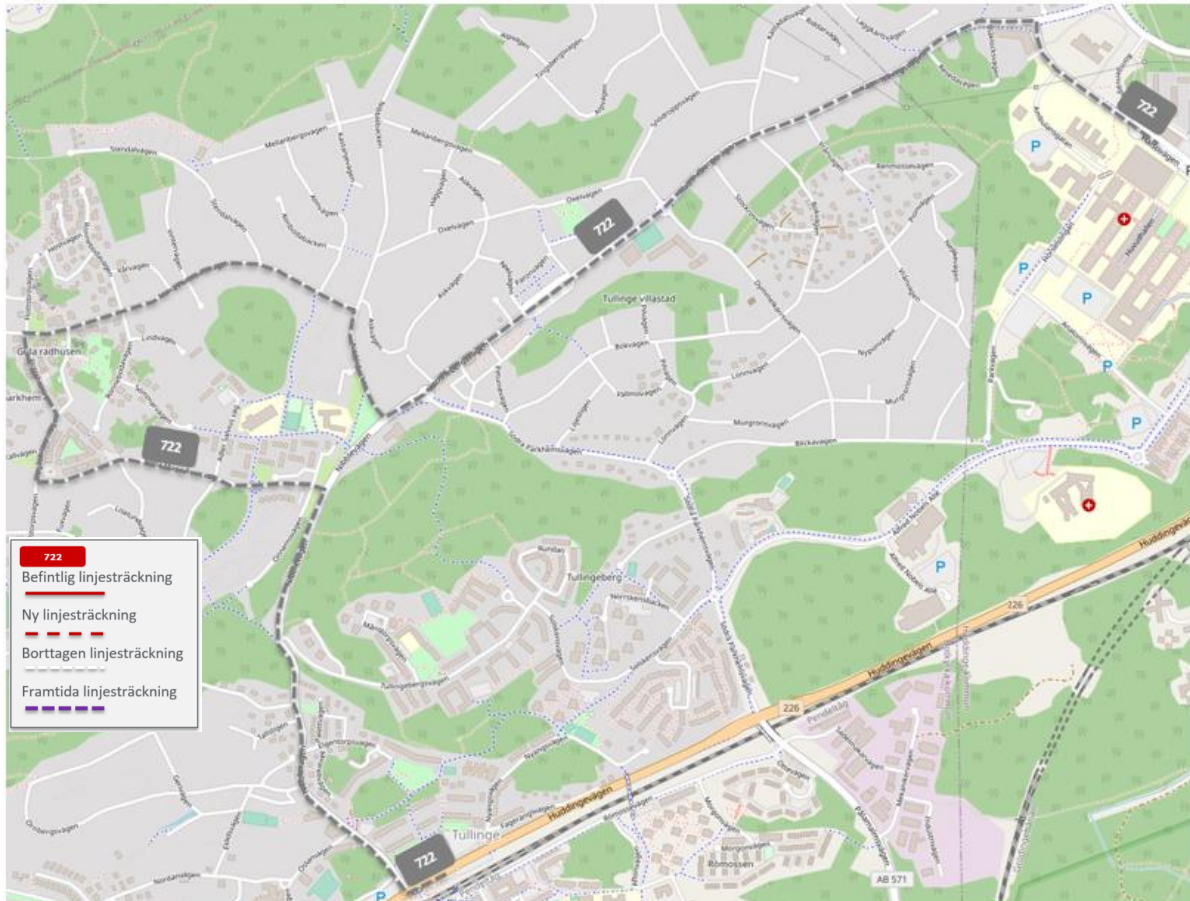

Linje 723 föreslås få ny snabbare linjesträckning och trafikerar inte längre hållplats *Tullingeberg*. I stället körs Nibblevägen direkt upp till Nibblebacken och Tullinge parkhem. Utbudet föreslås ökas till 15-minuterstrafik i högtrafik (30 på sommaren), 30-minuterstrafik övrig tid utom före kl 09:00 på helger då 60-minuterstrafik körs.

Restiden *Tullinge kyrka - Tullinge stn* minskar från 18 till 11 minuter i högtrafik. Resande till Tullingeberg hänvisas till linje 713.

Linje 722 föreslås i och med ovan föreslagna linjeändringar läggas ned. Resande till *Tullinge Parkhem* hänvisas till linje 723, vilken snabbas upp. Hållplats *Adler Salvius väg* blir utan busstrafik enligt förslaget, men linje 723 trafikerar hållplats *Önnemovägen* 200 meter därifrån. Hållplats *Resedavägen* förlorar också busstrafik enligt förslaget men linje 713 trafikerar *Riddarvägen* 300 meter därifrån.

2.5.2 Danderyd

Linje 624 Danderyds sjukhus – Åkersberga station (NO2204)

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Linje 606 Danderyds sjukhus – Djursholms torg (NO2211)

Linjen föreslås få minskad turtäthet i rusningen, från nuvarande 15- till 30-minuterstrafik.

Paketlösning

Linje 615 Täby C – Kulla vägskäl (NO2201)

Linje 683 Åkersberga stn – Danderyds sjukhus (NO2202)

För att anpassa busstrafiken till nya Arninge station föreslås linje 615 trafikera Arninge station vilket möjliggör byten till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen. Linje 615 föreslås samtidigt förkortas med sträckan Arninge – Kulla vägskäl, ny linjesträckning blir Täby C – Arninge station. Linjen föreslås få högre turtäthet. En avgång på sträckan

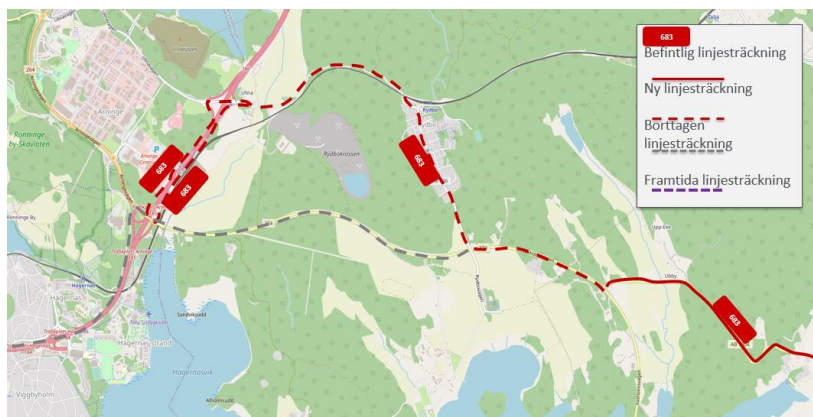
Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Arninge - Ullna strand (Norrtorpsvägen) föreslås tillkomma för anslutning från Stockholmståget ca. 01:00. Trafikeringen på sträckan Arninge – Kulla vägskäl övertas av linje 683, som förlängs från Kulla vägskäl via Rydbo till Arninge station. Alla turer planeras gå till Arninge station vilket innebär att dagens turer till/från Danderyds sjukhus ersätts med turer till/från Arninge. Trafikeringen på linje 683 föreslås prioritera passning med tåg i rusningsriktningen vid Arninge och Rydbo samt så föreslås utökade avgångar kvällstid alla dagar.

Linje 612 Kista – Danderyds sjukhus (NO2233)

Linjen föreslås utökas till att få heldags- och helgtrafik i syfte att erbjuda tvärförbindelser för nordostsektorn mellan nya bytespunkten Arninge station och Kista. Linjen föreslås i detta förslag att trafikeras med 15-minuterstrafik i rusningstrafik, övrig tid vardagar samt helger med 30-minuterstrafik. I och med att Arninge station planeras öppnas i december

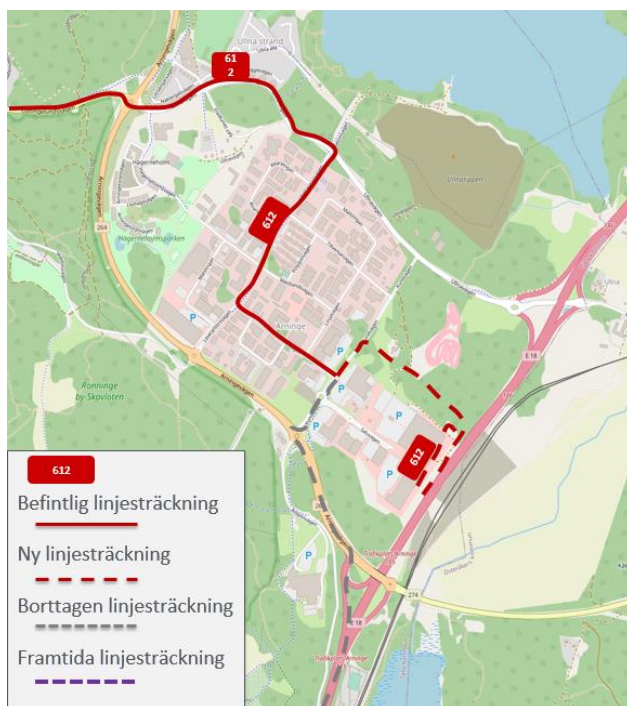
Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

bedöms att sträckan Arninge – Danderyds sjukhus på linje 612 inte längre behövs då den i princip går parallellt med Roslagsbanan. Området har Roslagsbanan, motorvägsbussar, linje 629 och linje 608 för resor mot innerstaden.

Linje 625 Danderyds sjukhus-Söderhall (NT2204).

Linjen föreslås kortas när den nya Arninge station öppnas. Linjen föreslås få ny sträckning Arninge station-Angarn-Söderhall. Vid den nya stationen i Arninge finns det goda möjlighet att byta till Roslagsbanan till och från Täby/Stockholm och bussar mot bland annat Vallentuna, Vaxholm och Kista.

Linje 601 Sätra äng – Djursholm (Svalnäs)

Linjen föreslås få färre avgångar natt mot fredag och lördag, avgångarna från Danderyd 03:27 och 04:27 samt från Svalnäs 03:47 föreslås dras in.

Linje 610 Danderyds sjukhus – Rosengården

Linjen föreslås få färre avgångar natt mot fredag och lördag, avgångarna från Danderyd 02:27 och 03:27 föreslås dras in.

2.5.3 Ekerö

Linje 314 Svanhagen – Norrudden

Pga. lågt resande linjen föreslås laggas ned.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Linje 309 Brommaplan – Sandudden

Linjens kortturer Brommaplan – Sandudden föreslås dras in.

Linje 309 Brommaplan – Kaggeholm

I syfte att förtydliga linjens trafikering och skapa ett mer helhetligt utbud föreslås avgången kl. 16:43 från Brommaplan trafikera hållplats Sandudden, vilket innebär att samtliga avgångar Brommaplan – Kaggeholm trafikerar Sandudden.

Linje 315 Svanhagen – Jäsängen

En natur fredag respektive lördag föreslås dras in.

Linje 317 Brommaplan – Björkvik

En natur fredag respektive lördag föreslås dras in.

2.5.4 *Haninge*

Linje 808 Gullmarsplan-Djurgårdsvägen

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Föreslås stanna för av och påstigning på hållplatsen Hanviken på Vendelsövägen i riktning mot Gullmarsplan, för att jämna ut belastningen på busslinjer som trafikerar stråket på Gudöbroleden. Linjesträckningen påverkas ej utan det är endast ett stopp som tillkommer längs befintlig körväg.

Linje 824 Handen station-Tyresö strand

Föreslås att avgångarna kl. 00:27 från Tyresö strand, avgångarna kl. 01:30 och 02:30 från Tyresö C samt turen kl. 01:31 från Handens station natt mot lördag-söndag dras in. Avgången 01:30 ersätts med en ny avgång på linje 819 kl. 01.10 från Tyresö C till Trollbäckens C.

Linje 826 Handen station-Albyberg

Linjen föreslås få utglesad trafik och endast köras i rusningstrafik pga. lågt antal resande.

Linje 827 Jordbro station-Jordbro företagspark

Linjen föreslås få utglesad trafik och endast köras i rusningstrafik samt en avgång kring lunchtid pga. lågt antal resande

Linje 829 Vega station-Vardövägen

Linjen föreslås få utglesad trafik och endast trafikeras måndag till fredag och endast under rusningstrafik pga. lågt antal resande.

Linje 832 Vega station-Vikingaskolan

Föreslås få ny körväg i närheten av Vega station mellan hållplatserna Nakterhusvägen och Smultronvägen i båda riktningar. Linjen föreslås köras via Torfastleden och börja trafikera hållplatserna Torfastleden och Kvarntorps industriområde.

Linje 832 Vega station-Vikingaskolan

Avgången kl. 01:52 från Vega station natt mot lördag och söndag föreslås kortas av till Mårtenberg.

Linje 836 Vega station-Norrby

Föreslås få ny körväg i närheten av Vega station mellan hållplatserna Nakterhusvägen och Smultronvägen i båda riktningar. Linjen föreslås köras via Torfastleden och börja trafikera hållplatserna Torfastleden och Kvarntorps industriområde.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Linje 836 Vega station-Norrby

Avgången kl. 01:53 från Vega station natt mot lördag och söndags föreslås dras in pga. lågt antal resande.

Linje 837 Vega station-Jordbro station

Avgången kl. 22:43 från Handens närsjukhus måndag-söndag föreslås dras in pga. lågt resande.

Linje 837 Vega station-Jordbro station

Föreslås få utglesad trafik dagtid lördag och söndag från 15 till 30 minuters trafik pga. lågt antal resande.

Linje 839 Handen station-Dalarö

Avgången ca: kl. 00:46 från Dalarö natt mot lördag och söndag föreslås dras in pga. lågt antal resande.

Linje 839 Handen station-Dalarö

Avgången kl. 23:59 från Handens station alla veckodagar föreslås dras in pga. lågt antal resande.

Linje 844 Västerhaninge-Åbylund

Föreslås att turtätheten måndag-fredag under eftermiddagens högtrafik minskas från var 15:e minut till var 30:e minut pga. lågt antal resande. Utöver det så föreslås de 3 sista avgångarna dras in natt mot lördag-söndag.

Linje 847 Västerhaninge station-Ösmo centrum

Föreslås att turen kl. 00:32 från Västerhaninge station fredag och lördag tas bort på delsträckan Ribby – Ösmo C. På delsträckan Västerhaninge station – Ribby ersätts den med ny tur på linje 843, likt m-to och söndag.

Linje 848 Västerhaninge-Nynäshamn

Avgången kl. 00:13 från Nynäshamn samt turen kl. 01:35 från Västerhaninge station natt mot lördag och söndag föreslås dras in pga. lågt antal resande.

Paketlösning

Linje 848 Västerhaninge-Nynäshamn

Linje 858 Grödby-Nynäshamn

Avgångarna via FOI på linje 848 föreslås dras in i på delsträckan FOI-FOI samt att turerna på linje 858 föreslås dras in sträckan FOI-Trollsta och omvänt pga. mycket lågt resande. Resenärer hänvisas till ordinarie avgångar på linje 729 mot Tumba.

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

2.5.5 Huddinge

Paketlösning

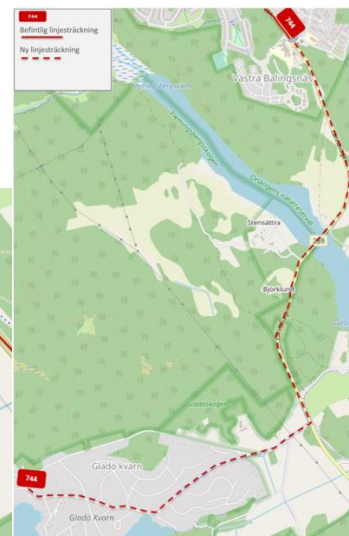
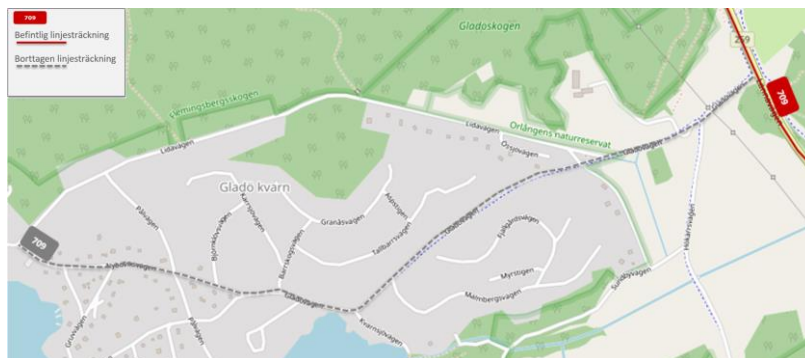
Linje 709 Huddinge station – Länna handelsplats

Linje 744 Högdalen – Balingsnäs

Då Gladö kvarn har vuxit i invånarantal och resandet överstiger vad utbudet på linje 709 kan hantera föreslås att linje 709 slutar trafikera Gladö kvarn och att i stället linje 744 förlängs från Balingsnäs till att trafikera Gladö kvarn. Gladö kvarn får därigenom avsevärt högre turtäthet.

Gladö kvarn får med linje 744 30-minuterstrafik utom sena kvällar och helgmorgnar då det blir 60-minuterstrafik. På sträckan Högdalen - Balingsnäs fortsatt samma trafikutbud, med mindre justeringar.

Linje 709 som slutar trafikera Gladö kvarn får ett reducerat utbud, anpassat efter resandemängden på den kvarvarande linjesträckningen. Linjen föreslås få fem avgångar per vardag i vardera riktning och 3 avgångar i vardera riktning på helger.

Paketlösning

Linje 704 Fruängen – Björnkulla

Linje 711 Flemmingsbergs stn – Tullinge gymnasium

Linje 712 (ny linje) Huddinge stn – Björnkulla

Linje 713 Tumba stn – Visättra sportcenter

Linje 726 Fridhemsplan – Tullinge stn

Syftet med paketlösningen är att ge en bättre trafikförsörjning av Visättra och Björnkulla, samt att möjliggöra bättre anslutningar mellan buss och tunnelbana i Fruängen.

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

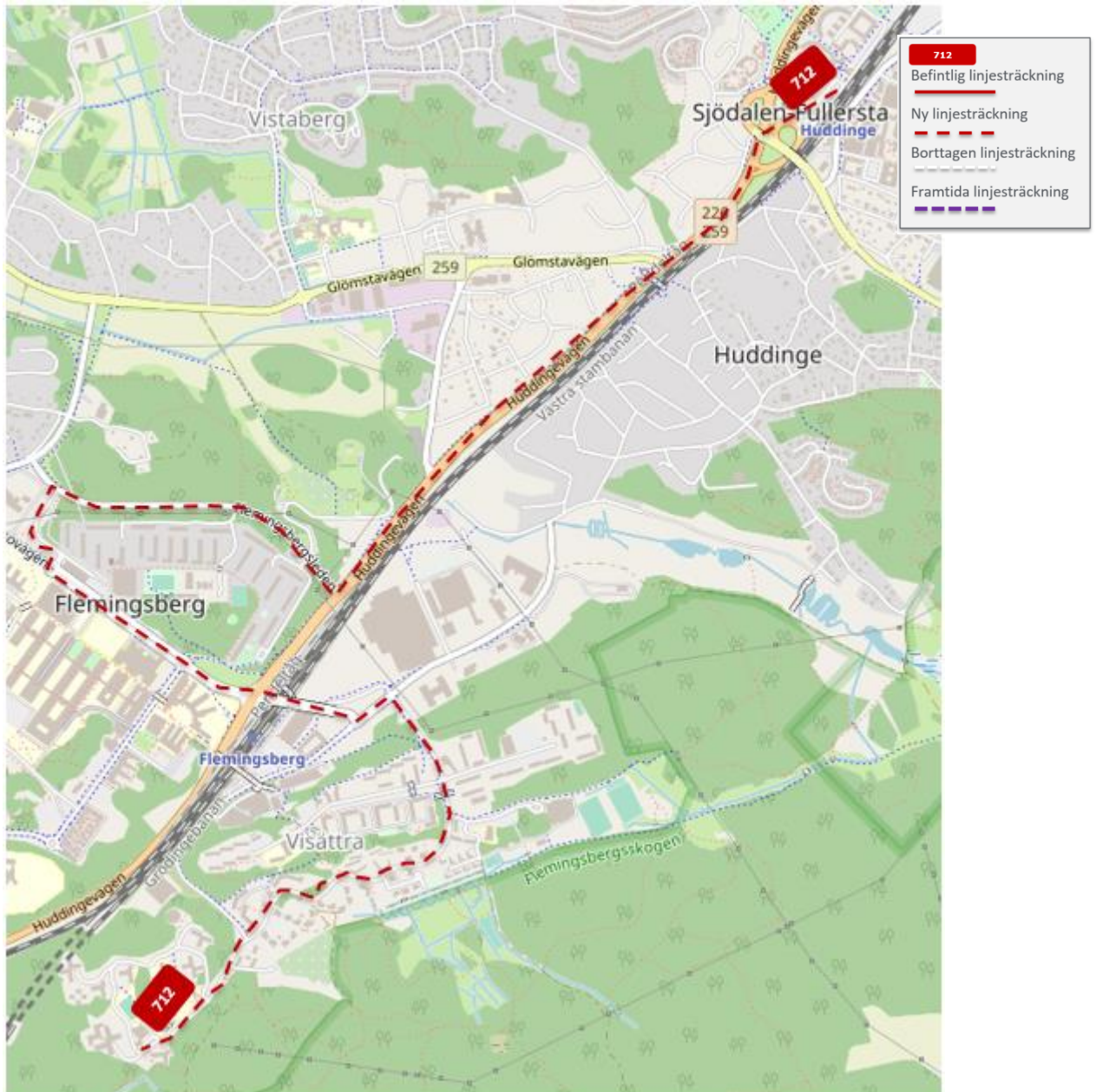
 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

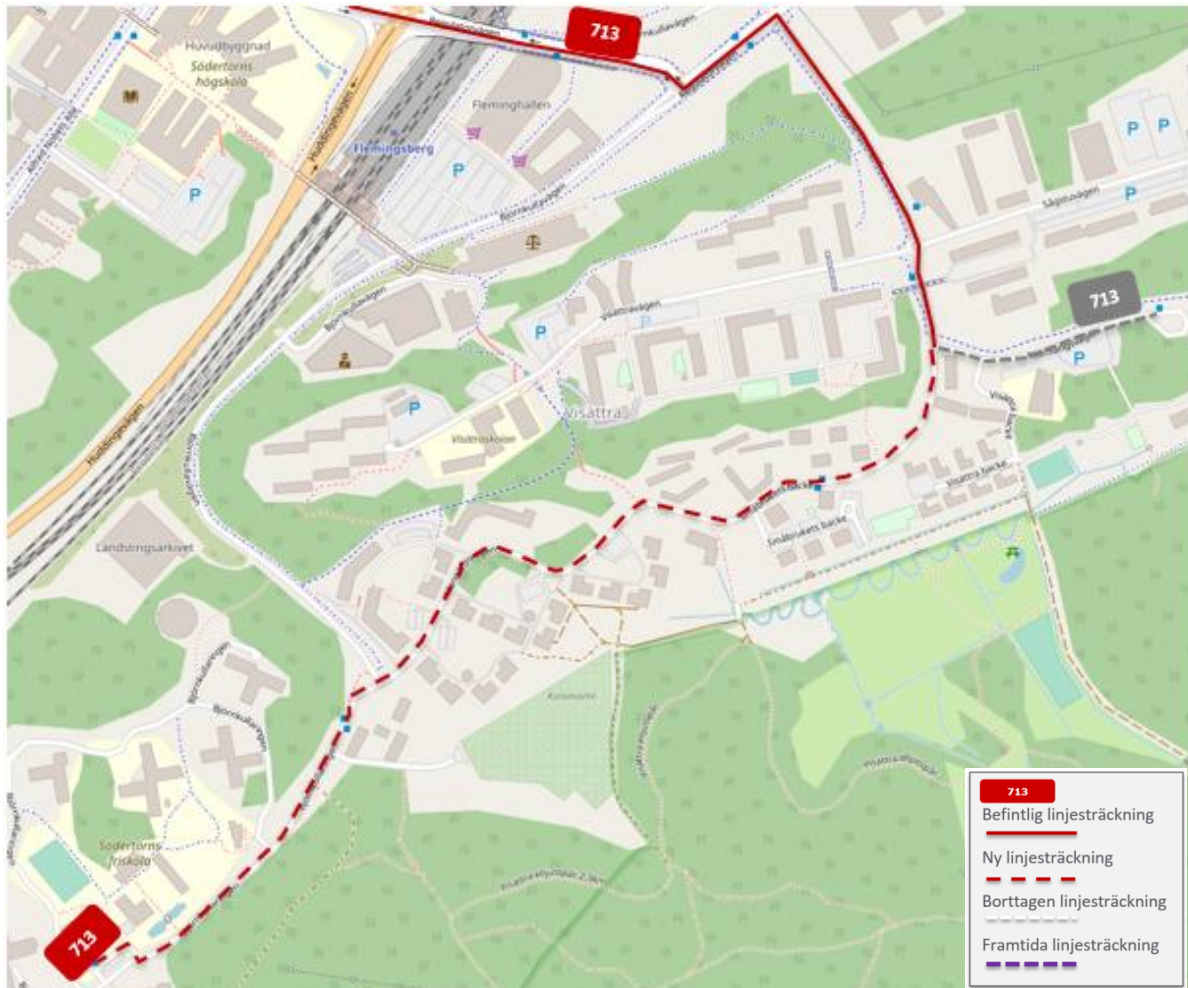
Linje 704 styrs idag av passning med främst pendeltåg, på två platser (Huddinge och Flemingsberg). Därutöver har linjen i tredje hand passningskrav till tunnelbanan vid Fruängen. Detta är en ekvation som ibland blir omöjlig då det är svårt att tillgodose alla anslutningar. Särskilt i Fruängen är detta tydligt. Därför föreslås linjen delas upp i två delar vilket bidrar till att bättre passning till spårtrafik kan upprätthållas samtidigt som det medför större möjlighet att styra utbudet efter efterfrågan bättre. Linjen föreslås kortas av så den trafikerar sträckan Fruängen – Huddinge station. Linjen föreslås få 10-minuterstrafik i morgonens maxtimme i stället för dagens 15-minuterstrafik med enstaka förstärkningsturer, vilket ger en jämnare belastning på avgångarna.

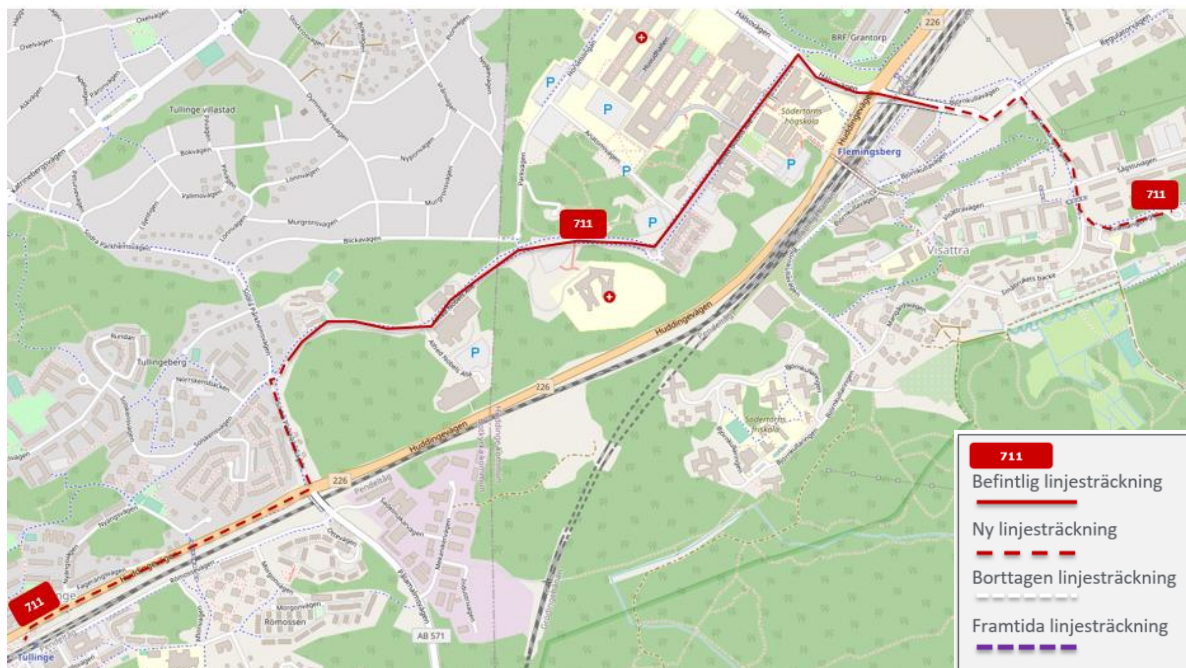
Linjens södra del, Huddinge station – Björnkulla föreslås trafikeras med en ny linje 712. Linjen får ett något lägre utbud jämfört med dagens linje 704, vilket går i takt med efterfrågan på sträckan Huddinge stn - Huddinge sjukhus. På sträckan Huddinge sjukhus - Visättra - Björnkulla är efterfrågan större och där kompletteras med linje 713 som enligt förslaget förlängs till Björnkulla.

För att få till en bra trafikförsörjning av Björnkulla föreslås att linje 713 förlängs och går till Björnkulla istället för Visättra sportcenter. Linjen har idag 15- till 30-minuterstrafik men får i förslaget 20-minuterstrafik i högtrafik. Genom att linje 712 och 713 får samma turtäthet och körväg söder om Flemingsberg kommer belastningen bli jämnare (mindre trängsel och färre glest utnyttjade bussar) samtidigt som Björnkulla får ett bättre trafikutbud.

För att Visättra sportcenter inte ska bli helt utan trafik föreslås att linje 711 förlängs i båda ändarna så att linjen trafikerar Tullinge station-Visättra sportcenter. Visättra sportcenter kommer därigenom fortfarande ha busstrafik under de tider 711 trafikerar, dvs måndag - fredag. Utanför dessa tider blir närmsta hållplats Visättra som trafikeras av linje 713 och 712. Linjen föreslås få ett ökat utbud på vardagar vintertid så det blir 20-minuterstrafik. Tänkt trafikeringstid är ca 06:30-09:00 och 14:30-18:00. På sommaren samma trafikeringstider men med ca 30-minuterstrafik. Under helger och högsommar trafikerar inte linjen.

Eftersom resandet på linje 726 är lågt söder om Huddinge sjukhus och då linje 711 föreslås förlängas söder ut till Tullinge station samt få ett ökat utbud övervägs att linje 726 kortas av så den trafikerar Huddinge sjukhus – Fridhemsplan. Körvägen föreslås då också ändras så att man når Flemingsbergs station.

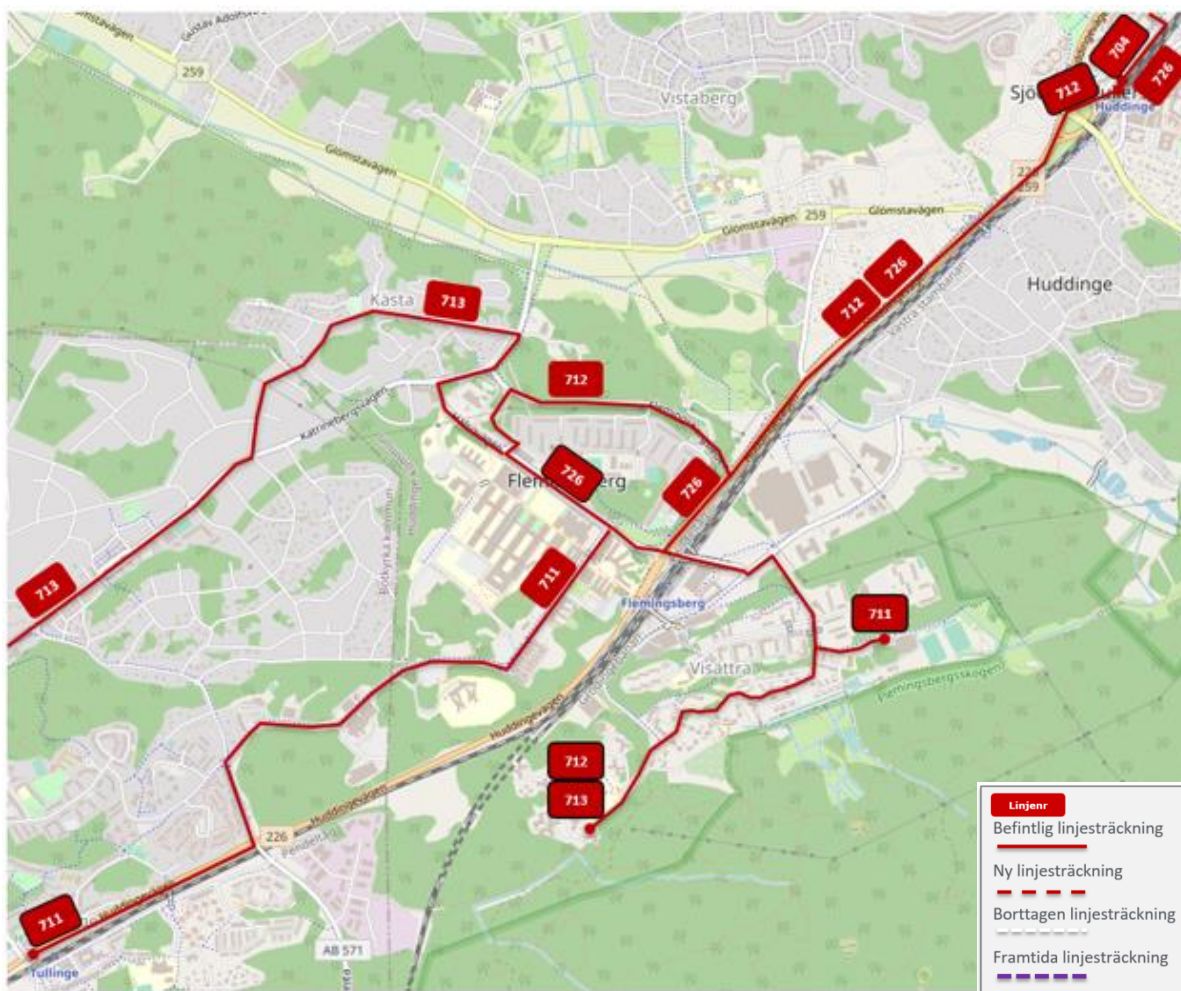
Linjen får ett något ökat och omfördelat utbud så det blir 20-minuters trafik hela morgonen och eftermiddagen.

Vidare överväger Trafikförvaltningen att linjen även börja trafikera hållplatserna *Södertörns högskola*, *Flemingsbergs station*, *Vårdkasen*, *Huddinge gymnasium*, *Dalkarlsvägen*, *Bäckdalsvägen* och *Ormkärr*. Genom att stanna längs Huddingevägen kan resande vid dessa hållplatser få kopplingar till Älvsjö, Västberga, Hornstull och Kungsholmen. Ormkärr får också en koppling till Huddinge, vilket de saknar idag.

Så här ser de nya linjesträckningarna ut tillsammans i paketförslaget.

Linje 710 Skärholmen – Sörskogen

Då resandet på de kortturer som finns på helger med linje 710 på sträckan Kungens Kurva – Skärholmen ryms inom ordinarie trafik föreslås dessa avgångar dras in.

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Paketlösning

Linje 713 Tumba stn – Visättra sportcenter

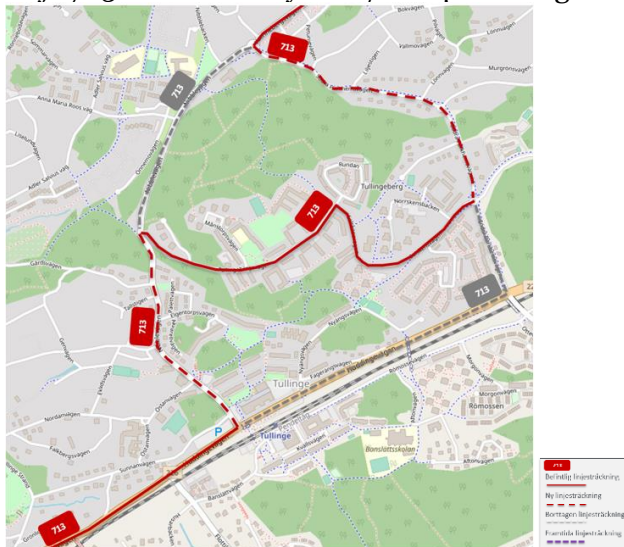
Linje 722 Tullinge stn – Huddinge sjh

Linje 723 Tullinge stn – Tullinge kyrka

För att utnyttja befintliga resurser bättre och skapa tydligare trafikering av Tullinge med färre linjer och snabbare resvägar föreslås att linjerna 713, 722 och 723 görs om.

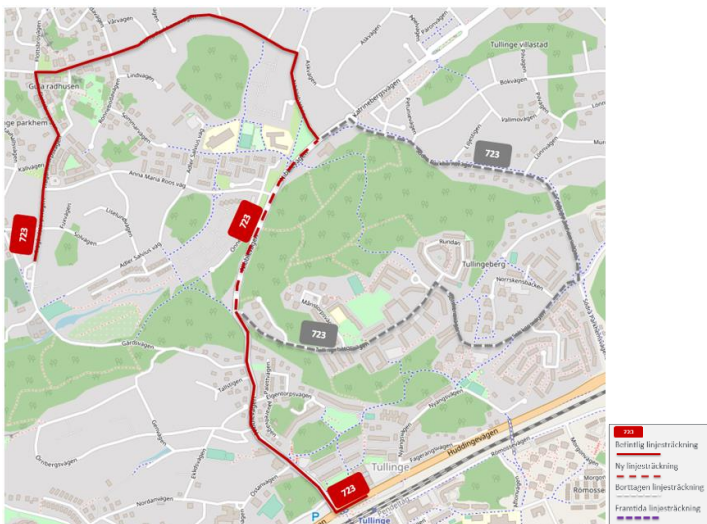
Linje 713 föreslås få en ny snabbare linjesträckning genom Tullinge och trafikerar Tullingeberg i omvänd riktning mot idag (se karta nedan). Utbudet föreslås vara likt dagens, dock 20-minuterstrafik i båda riktningarna i högtrafik då pendlingsresandet kommer ske i båda riktningar.

Restiden Kästa - Tullinge minskar från 19 till 15 minuter i högtrafik. Hållplatserna *Flaggplan* och *Alfred nobels allé* utgår för linje 713, men trafikeras av linje 711/726. Hållplats *Tullingebergsvägen* och *Önnemovägen* utgår också för linje 713, men föreslås trafikeras av linje 723 enl nedan. Byte till/från pendeltåg sker vid hpl *Tullinge C* i stället för *Tullinge stn*.

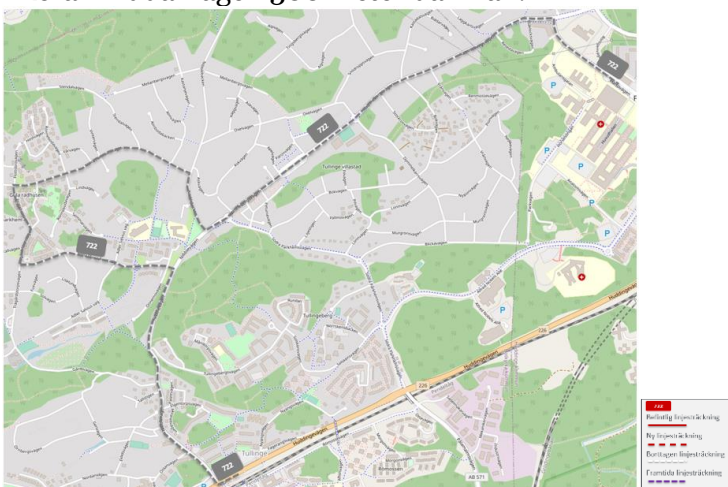

Linje 723 föreslås få ny snabbare linjesträckning och trafikerar inte längre hpl *Tullingeberg*. I stället körs Nibblevägen direkt upp till Nibblebacken och Tullinge parkhem. Utbudet föreslås ökas till 15-minuterstrafik i högtrafik (30 på sommaren), 30-minuterstrafik övrig tid utom före kl 09:00 på helger då 60-minuterstrafik körs.

Restiden *Tullinge kyrka - Tullinge stn* minskar från 18 till 11 minuter i högtrafik. Resande till Tullingeberg hänvisas till linje 713.

Linje 722 föreslås i och med ovan föreslagna linjeändringar läggas ned. Resande till *Tullinge Parkhem* hänvisas till linje 723, vilken snabbas upp. Hållplats *Adler Salvius väg* blir utan busstrafik enligt förslaget, men linje 723 trafikerar hållplats *Önnemovägen* 200 meter därifrån. Hållplats *Resedavägen* förlorar också busstrafik enligt förslaget men linje 713 trafikerar *Riddarvägen* 300 meter därifrån.

Linje 740 Kungens kurva – Huddinge stn

Eftersom resandet på de kortturer som finns på helger med linje 740 på Skärholmen - Kungens ryms inom ordinarie trafik föreslås dessa avgångar dras in.

Linje 742 Farsta – Huddinge sjh

De två förstärkningsavgångarna från Skogås C kl 07:06 resp från Vallstigen kl 07:22 föreslås dras in då resandet ryms inom den ordinarie trafiken.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Linje 828 Farsta C-Dreviksstrand**

Föreslås att de nattavgångar som trafikeras natt mot lördag - söndag och helgdag på linje 828 läggs ned i sin helhet pga. lågt antal resande.

2.5.6 *Järfälla***Linje 175 Barkarbystaden-Akalla**

Utbudet anpassas till bättre anslutningar från och till tunnelbanan i Akalla under lågtrafik.

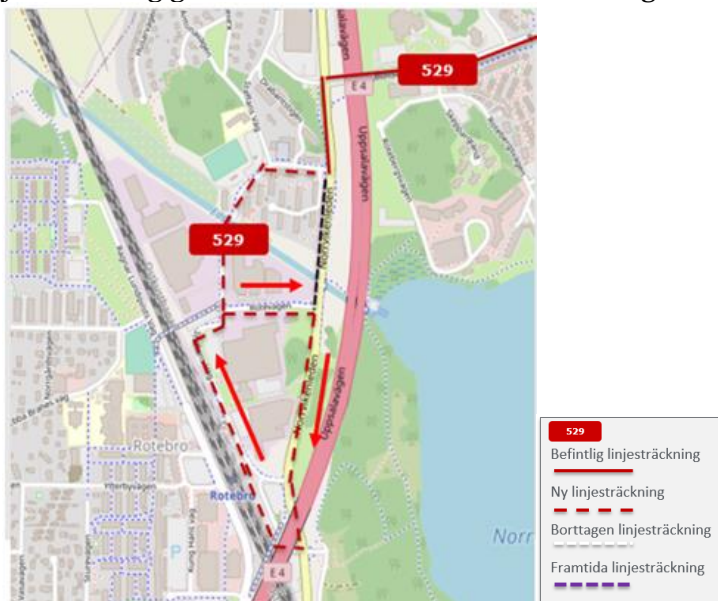
Paketlösning**Linje 524 Arninge (Kundvägen)-Upplands Väsby station****Linje 529 Rotebro station-Bollstanäs****Linje 531 Upplands Väsby station-Brunnby Vik****Linje 533 Upplands Väsby station-Rotebro****Linje 534 Upplands Väsby station-Breddensskolan****Linje 535 Upplands Väsby station västra-Runby- Upplands Väsby station västra****Linje 539 Upplands Väsby station-Fresta****Linje 545 Upplands Väsby station-Bollstanäs****Linje 545X ny snabbuss variant av 545****Linje 560 Upplands Väsby station-Jakobsberg****Linje 560X ny snabbuss variant av 560****Linje 565 Sergels Torg-Brunnby Vik****Linje 565X Cityterminalen-Johanneslund****Linje 566 Upplands Väsby station-Bollstanäs****Linje 568 Upplands Väsby station-Löwenströmska sjukhuset**

Förslaget syftar till att göra linjenätet i Upplands Väsby mer tydligt och snabba upp linjer med regional karaktär samt omfördela trafik som är parallellgående med pendeltåget till/från Stockholm. Pendeltåget till Stockholm kör idag större delen av dygnet i 7,5-minuters trafik och levererar med en hög punktlighet. Genom att omfördela parallellgående busstrafik och köra den lokalt i Upplands Väsby, samt införa en föreslagen ny snabbgående tvärförbindelse är förhoppningen att få en mer tillförlitlig trafik med högt turutbud.

Linje 524 föreslås få en ny linjesträckning lokalt i Upplands Väsby, längs Stockholmsvägen och Väsbyvägen direkt till stationen istället för att trafikera centrala Upplands Väsby. En ny hållplats på Väsbyvägen ungefär i höjd med Tetorpsvägen föreslås.

Linje 529 För att förbättra tillgängligheten till Rotsunda torg föreslås linjen få en ny linjesträckning genom att trafikera via Rotsunda torg istället för Bollstanäsvägen.

Linje 531 föreslås få ökad trafikering till 4-8 avgångar i timmen i rusningsriktningen. Tillkommande avgångar ersätter linje 565 och ger passning till fler pendeltåg, vilket möjliggör snabbare resor Brunnby-Vik och centrala Stockholm.

Linje 533 och 534 föreslås få anpassat turutbud så att de saxas, vilket ger 15 minuters trafik dagtid och 30 minuters trafik kvällstid på gemensamma sträckor.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

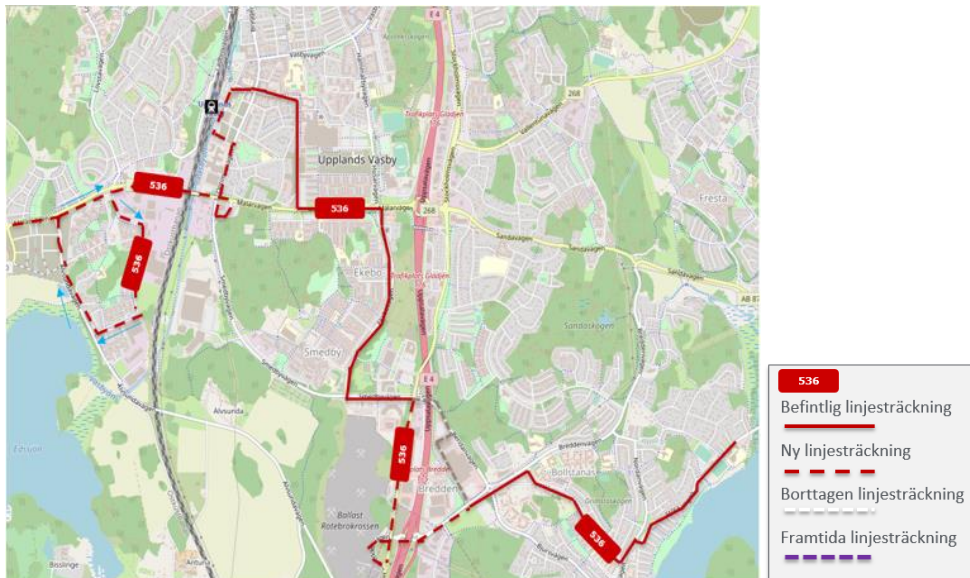
Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Linje 534 föreslås ta över linje 560:s lokala funktion genom att förlängas och trafikera sträckan Bredden - Rotebro station.

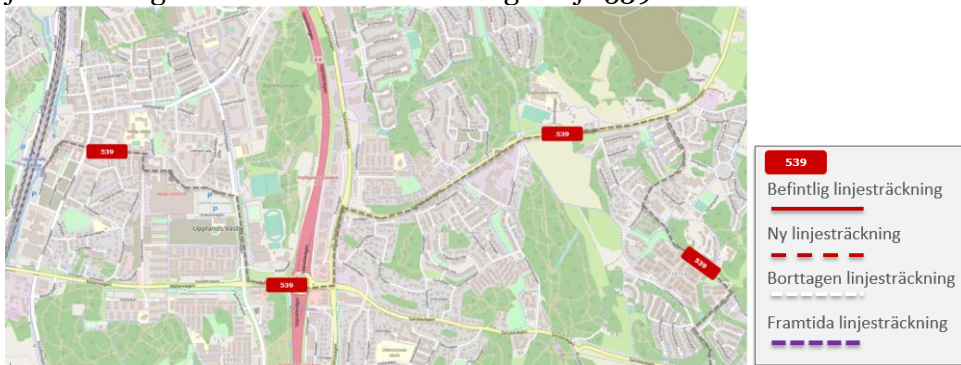

Linje 535 föreslås endast trafikeras i rusningstrafik med anpassning till skoltider. Linje 536 och 560X tar över trafikeringen i området Eds Allé och Njursta.

Linje 536 föreslås få en ny linjesträckning längs Bredden västra istället för Bredden norra. Efter Upplands Väsby station förlängs linjen till Njursta industriområde och Eds Allé. På delsträckan Bollstanäs - Bredden - Upplands Väsby station ökas turtätheten till upp till 7,5 minuters trafik i rusningsriktningen mellan Bredden och Upplands Väsby station.

Linje 539 föreslås läggas ned utbudet föreslås föras över till linje 545 som får samma linjesträckning och turutbud som befintliga linje 539.

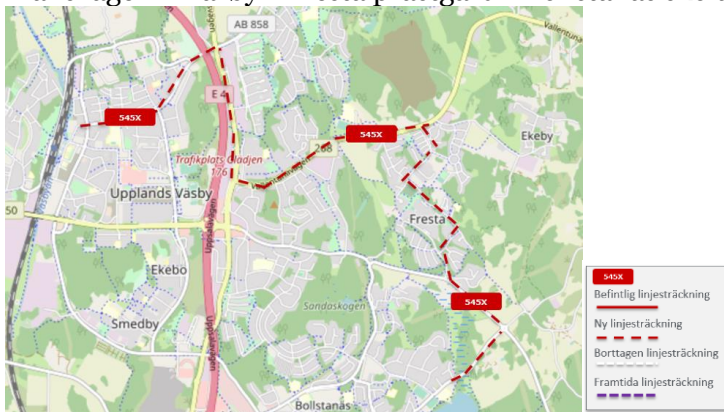

Linje 545 föreslås få en ny linjesträckning längs trafikplats Glädjen och Vilundaparken. Linjen föreslås få en ökad turtäthet. Linjen ersätter linje 539.

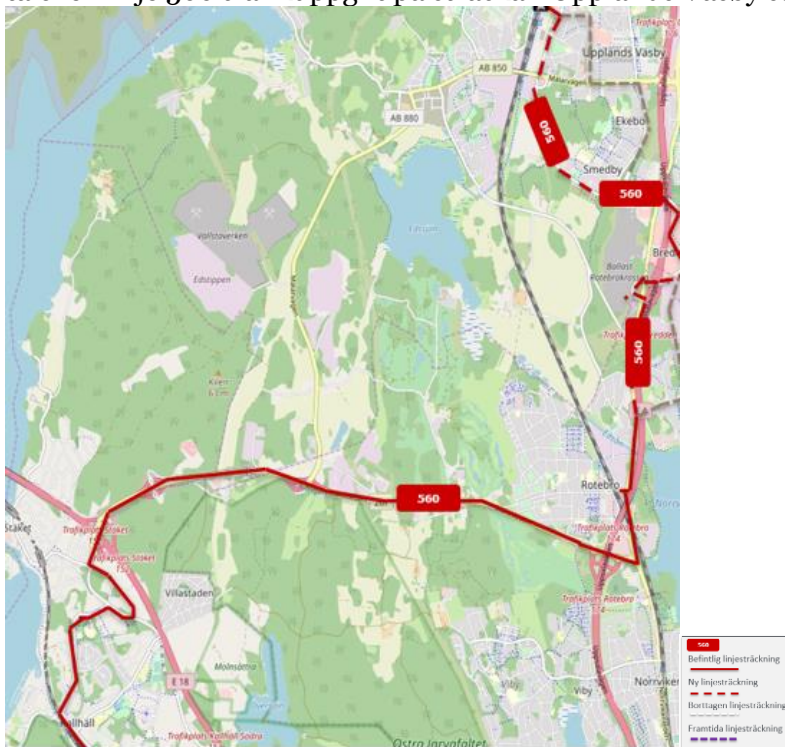

En ny snabbusslinje föreslås linje **545X** som trafikeras i rusningstrafik. Detta ger snabbare förbindelser mellan Fresta och Upplands Väsby station. Följande hållplatser planeras att trafikeras:

Upplands Väsby station - Lindhemsvägen - Tolanvägen - Carlslund - Hästhagen - Frestadalen - Pepparbodavägen - Älvhagsvägen - Fresta kyrka - Fresta gård - Cedernäsvägen - Länsmansvägen - Harby - Fresta prästgård - Bollstanäs skola.

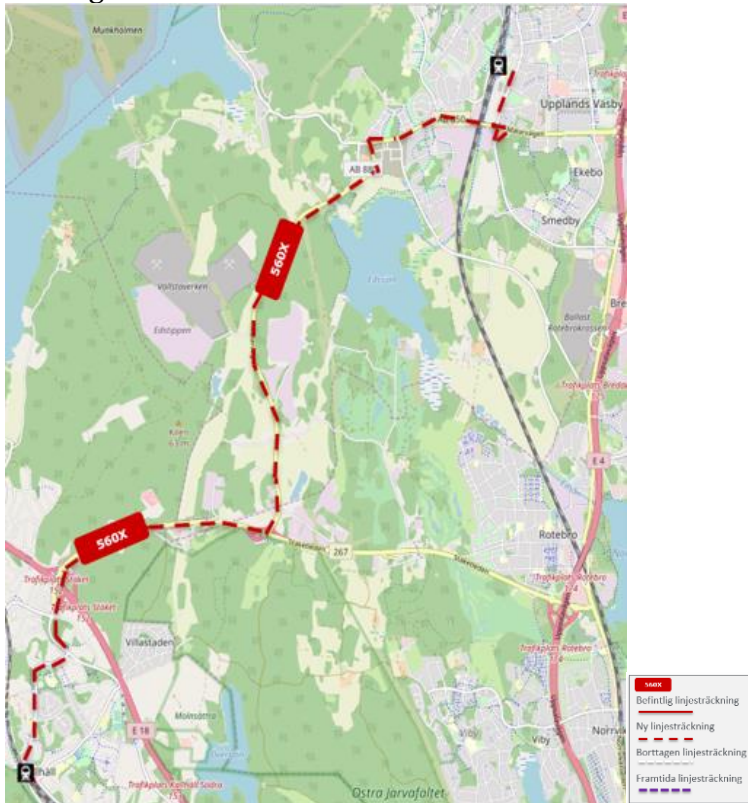

Linje 560 som är en linje där många resenärer åker långa resor föreslås få en snabbare linjesträckning mellan Upplands Väsby station - Bredden och Rotebro station. Linjen föreslås ta över linje 566 trafikuppgift på sträckan Upplands Väsby station-Bredden norra.

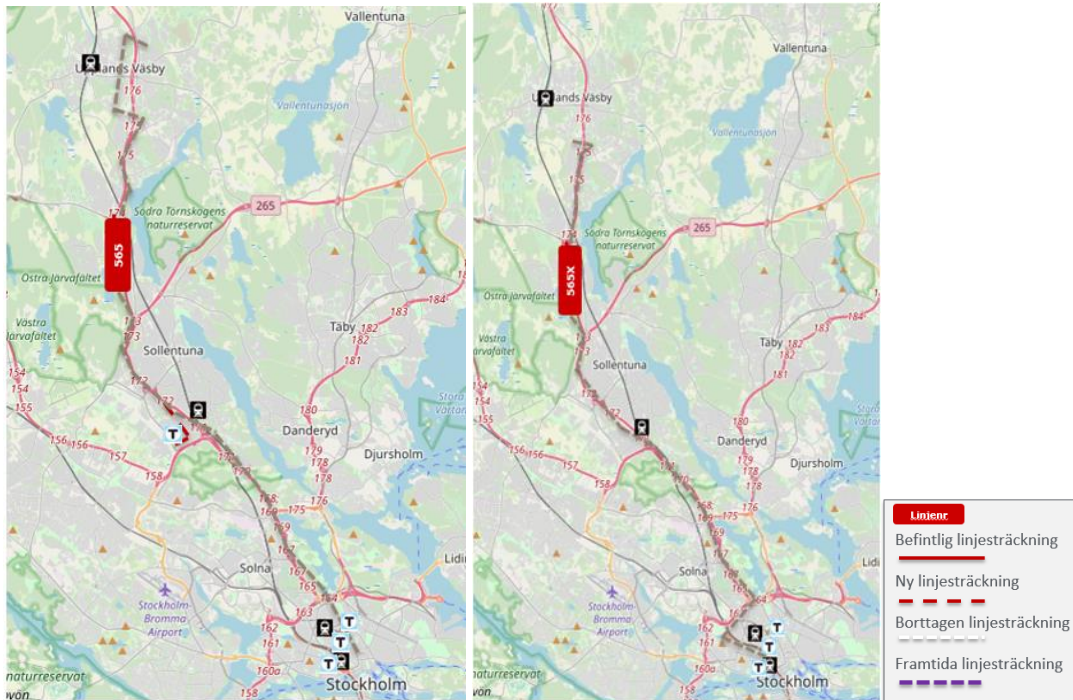
Linje 560X föreslås blir en ny snabbtvärförbindelse mellan Upplands Väsby och Kallhäll. Planeras att trafikeras i rusningstrafik. Följande hållplatser föreslås trafikeras med denna nya linje: Upplands Väsby station, Optimusvägen, Edsvägen, Edsparken, Söderby, Katrine-dal, Gokartvägen, McDonalds, Rättaren, Kolarängsvägen, Turbingränd, Metallvägen, Kärn-makargränd och Kallhälls station.

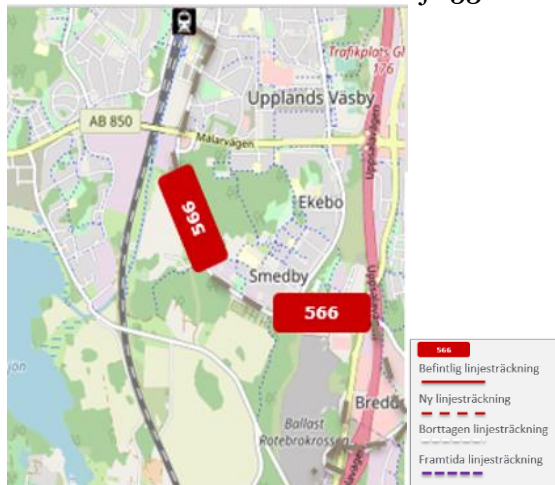
Linje 562

Linjen föreslås få ett utökat turutbud, så att linjen kommer att trafikeras större delen av dygnet. Ett önskemål har framförts till Upplands Väsby kommun om att få till en ny hållplats norr om Upplands Väsby station västra (Åvägen). Dessutom kommer antalet avgångar att öka i morgon- och eftermiddagsrusningen, som en del av överflyttningen av produktion från linje 565.

Linje 565 och 565X. Då linje 565s uppgift har flyttats över till pendeltåget och linjen har stora regularitetsproblem på E4:an föreslås resurserna flyttas om till andra linjer i Upplands Väsby kommun. Detta ger bättre tidshållning och fler avgångar för kommunens invånare. Linjerna 531, 536, 562 och 568 får utökad trafik för att kompensera trafiken på linje 565, 565X. Utöver detta föreslås en ny snabb tvärförbindelse, linje 560X Kallhäll-Upplands Väsby.

Linje 566 föreslås läggas ner, produktionen flyttas till linje 536 och 560. Linje 560 tar över hela sträckan mellan Upplands Väsby station och Bredden Norra. Mellan Bredden Norra och Bredden Västra kommer linje 536 att ta över trafikuppgiften.

Linje 568 föreslås få utökad trafik under eftermiddagsrusningen.

Paketlösning

Linje 552H/552V Jakobsbergs station-Viksjö-Barkarby-Jakobsbergs station

Linjen föreslås få ändrad linjesträcka till att trafikeras via Veddestavägen och nya Veddestabron från augusti 2022 för att trafikförsörja nya BAS Barkarby med kontor, gymnasieskola och mötesplatser.

Linje 591 Nattlinje Bro-Stockholm C

Avgången lördag och söndag från Stockholms central ca 04:20 föreslås dras in på grund av lågt resande.

2.5.7 Lidingö

Inga förslag på förändringar

2.5.8 Nacka

Paketlösning

Linje 71 Slussen – Jarlaberg

Linje 403 Slussen – Hästhagen

Linje 465 Nacka strand – Fisksätra stn – Nacka strand

Syftet med förslaget är att minska trafiken på sträckor och i områden som kommer drabbas av många vägarbeten och därmed får sämre framkomlighet. Förslaget frigör även utrymme i Slussen vilket innebär att det går att köra annan trafik dit, något som inte är möjligt idag pga. kapacitetsproblem i terminalen.

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Linje 71 är ofta drabbad av förseningar och omläggningar och under kommande år behöver trafiken underlättas i området vid Nacka Forum och på Järlaleden. Linje 71 har ett lågt resande i relation till linjens höga turtäthet. Därför föreslås att linje 71 och linje 403 slås samman till en ny linje. Den nya linjen föreslås fortsatt heta linje 71 och avgå från Slussen övre med linjesträckning Glasbruksgatan - Östervägen. På så sätt bibehålls trafikeringen på sträckan Glasbruksgatan - Sickla allé samt till Hästhagen. Dessutom frigör detta utrymme i Slussens nedre terminal genom att linje 403 tas bort därifrån vilket medför att annan trafik till/från Slussens nedre terminal kan utökas.

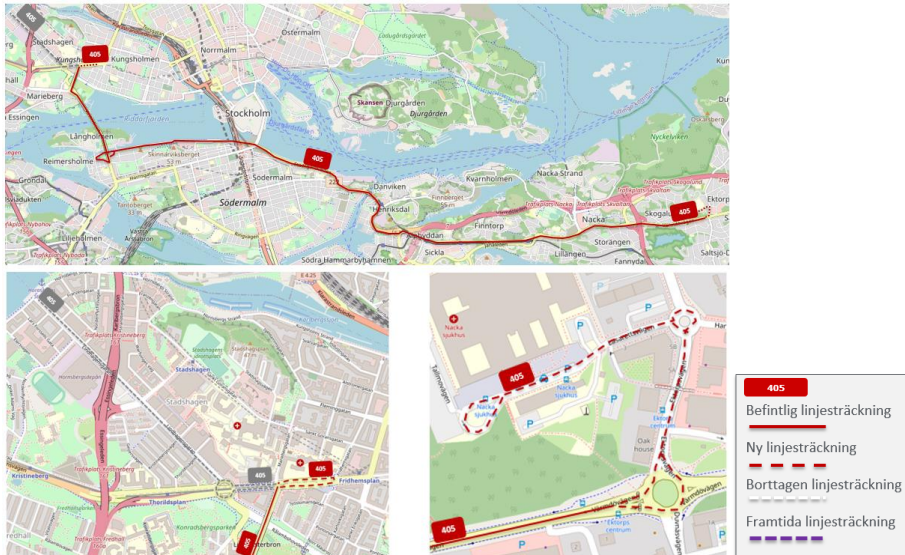
På sträckan Slussen - Sickla udde föreslås 10- till 15-minuterstrafik i högtrafik, övrig tid 30-minuterstrafik. Trafikeringstiden på veckodagar föreslås bli ca kl 06:00-23:00, helger ca kl 07:00-23:00. Till Hästhagen föreslås 30-minuterstrafik på veckodagar ca kl 06:00-21:00 och på helger ca kl. 10:00-18:00.

Sträckan Sickla allé - Nacka Forum får med förslaget lägre turtäthet. Sträckan försörjs dock även fortsättningsvis av linje 821 och 840 samt annan kollektivtrafik inom gångavstånd. Sträckan Nacka Forum- Jarlaberg får högre turtäthet men något kortare trafikeringstider då linjen på denna sträcka föreslås ersättas av linje 465 genom en förlängning av denna från Nacka strand till Jarlaberg.

Linje 405 Hornsberg – Ektorps C

Linjen 405 föreslås förlängas till Nacka sjukhus i östra änden på linjen. I den västra änden föreslås linjen kortas av till Fridhemsplan istället för som idag Moa Martinssons torg. Linjen föreslås även få ett justerat utbud i morgonens högtrafik från dagens 7-minuterstrafik till 9-10-minuterstrafik samt från 10 till 12-minuterstrafik i högtrafik på eftermiddagen. Övrig tid körs linjen med 30-minuterstrafik.

Paketlösning

Linje 420 Slussen – Gustavsbergs C

Linje 410 Slussen – Saltängen

Linje 413 Slussen – Talludden

Linje 414 Slussen – Tollare – Orminge C

Linje 422 Slussen – Gustavsbergs Lugnet

För att skapa bättre förbindelser mellan Gustavsberg och centrala Nacka och Sickla med köpcentrum och koppling till Tvär- och Saltsjöbanorna samt då linje 425 föreslås trafikeras i högtrafikens rusningsriktning föreslår Trafikförvaltningen att linje 420 trafikeras dubbelriktat var 30:e minut under vardagar ca kl 06:00-20:00 i stället för som idag i rusningsriktningen under rusningen.

Om trafiken på linje 420 utökas, utökas även det totala utbudet på sträckan Slussen - Ektorp C. Denna sträcka är inte i behov av utökad trafik varför vissa avgångar på linjerna 410, 413, 414 och 422 omvandlas till linje 420 för att inte köra mer trafik än idag längs Värmdövägen på sträckan Slussen - Ektorp C.

Linje 442 Slussen–Boo backe (–Orminge centrum)

Linjen övervägs få dubbelriktad 30-minuterstrafik under dagtid på vardagar under sommaren.

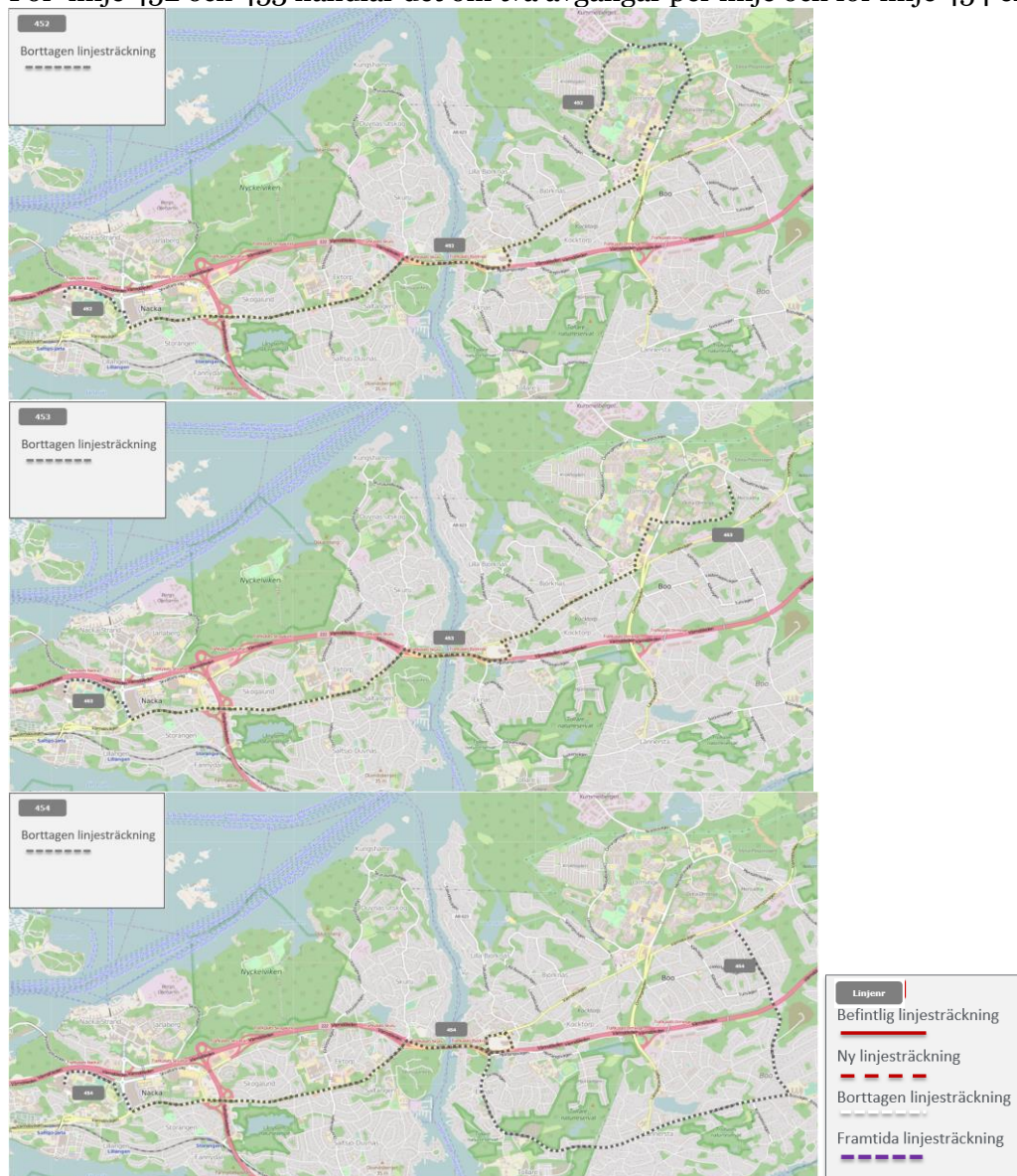
Linje 452 Västra Orminge – Nacka gymnasium

Linje 453 Orminge – Nacka gymnasium

Linje 454 Boo backe – Nacka gymnasium

Då resandet är lågt på dessa linjer till gymnasiet och då det är gångavstånd från både Värmdövägen och från Nacka trafikplats till gymnasiet från annan trafik föreslås linjerna läggas ned.

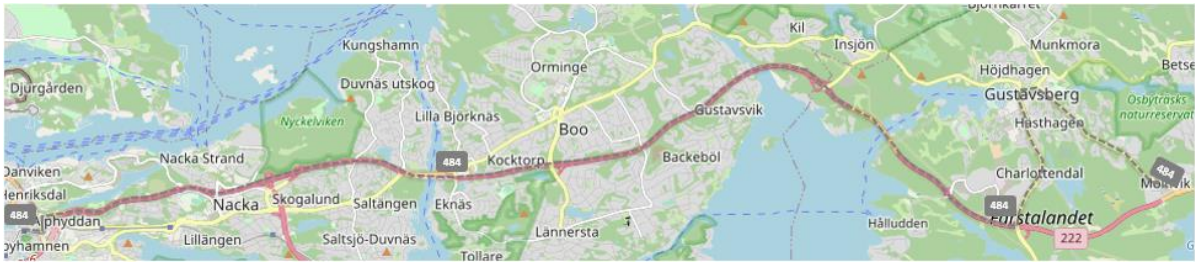
För linje 452 och 453 handlar det om två avgångar per linje och för linje 454 en avgång.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Linje 484 Sickla udde – Mölnvik

Linje 484 övervägs läggas ned då linjen inte haft den positiva utveckling som Trafikförvaltningen hoppades på vid införandet.

2.5.9 Norrtälje

Paketlösning

Linje 620 Åkersberga-Norrtälje

Linje 644 Söderhalls trafikplats-Mora vägskäl

Linje 655 Söderhalls trafikplats-Norrtälje

Huvudanledningen till förslaget är att minska trafiken på en sträcka där få åker och utöka där det finns efterfrågan.

Linje 620 föreslås få en ny avgång från Mora vägskäl ca 07:10 till Åkersberga för att ersätta delar av linje 644 som föreslås dras in.

Linje 644 hela linjen föreslås dras in pga. lågt resande.

Linje 655 föreslås få en ny avgång cirka kl 07:00 från Norrtälje Söderhalls trafikplats för att ersätta delar av linje 644 som föreslås dras in.

Linje 637 Norrtälje-Grisslehamn

Avgången 01:07 från Älmsta och turen 01:50 från Norrtälje fredagar föreslås dras in på grund av lågt antal resande.

Linje 639 Stockholm-Hallstavik

Föreslås börja trafikera via nya Arninge station. Vid Arninge station finns det möjlighet att byta till Roslagsbanan och bussar mot bland annat Vallentuna, Vaxholm och Kista.

Linje 639 Stockholm-Hallstavik

Avgången 01:20 från Söderhall till Rimbo natt mot måndag-fredag föreslås dras in då den har mycket få resande.

Linje 656 Campus Roslagen-Solbacka

Avgångarna kl. 01:04 från Solbackavägen och turen kl. 01:48 från Norrtälje busstation natt mot lördag-söndag föreslås dras in pga. lågt antal resande.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Linje 657 Campus Roslagen-Lommarskolan**

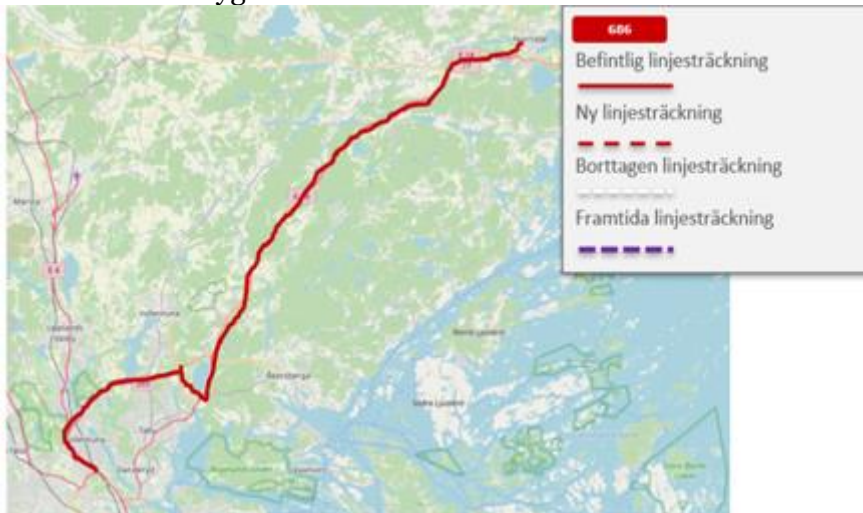
Avgångarna kl. 00:35 från Vigelsjö och turen kl. 01:20 från Norrtälje busstation fredag-lördag natt mot lördag-söndag föreslås dras in pga. lågt antal resande.

Linje 676 Stockholm-Norrtälje

Linjen föreslås börja trafikera via nya Arninge station. Vid Arninge station finns det möjlighet att byta till Roslagsbanan och bussar mot bland annat Vallentuna, Vaxholm och Kista. Den föreslagna förändringen gäller ej snabbuss 676X.

Linje 686 Kista centrum-Norrtälje

Föreslås läggas ned i sin helhet då den nya Arninge station tas i bruk. Resande från Norrtälje och Rimbo får då goda omstigningsmöjligheter i Arninge station till och från Kista större delen av dygnet.

Linje 696 Stockholm-Norrtälje

Föreslås börja trafikera via nya Arninge station.

2.5.10 Nynäshamn**Linje 847 Västerhaninge station-Ösmo centrum**

Föreslås att turen kl. 00:32 från Västerhaninge station fredag och lördag tas bort på delsträckan Ribby – Ösmo C. På delsträckan Västerhaninge station – Ribby ersätts den med ny tur på linje 843, likt m-to och söndag.

Linje 848 Västerhaninge-Nynäshamn

Avgången kl. 00:13 från Nynäshamn samt turen kl. 01:35 från Västerhaninge station natt mot lördag och söndag föreslås dras in pga. lågt resande.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Paketlösning****Linje 848 Västerhaninge-Nynäshamn****Linje 858 Grödbby-Nynäshamn**

Avgångarna via FOI på linje 848 föreslås dras in i på delsträckan FOI-FOI samt att turerna på linje 858 föreslås dras in sträckan FOI-Trollsta och omvänt pga. mycket lågt resande. Resenärer hänvisas till ordinarie avgångar på linje 729 mot Tumba.

Linje 849 Ösmo C-Muskö

Avgången kl. 01.07 från Ösmo C fredag och lördag föreslås dras in pga. lågt resande.

Linje 852 Nynäshamn-Torö

Avgångar som endast trafikeras fredag och lördag 22:15 från Nynäshamn samt returen kl. 22:53 från Torö föreslås dras in pga. lågt antal resande

Linje 854 Nynäshamns stadstrafik

Linjen föreslås sluta trafikeras efter kl 22:00 alla veckodagar.

Linje 858 Sandhamn-Grödbby

Avgången kl. 23:15 från Grödbby (Trollsta vsk) fredag och lördag föreslås dras in pga. lågt antal resande.

2.5.11 *Nykvarn***Linje 780 och 780X Nykvarn-Södertälje centrum**

Trafiken föreslås reduceras med följande avgångar pga. lågt resande.

Måndag till fredag:

780 Avgången 4.59 från Bärvägen.

780X Avgången 19.44 från Södertälje C.

780 Avgången 01.12 från Södertälje C körs enbart natt mot lördag.

Lördag:

780 Avgången 05.45 från Bärvägen.

780X Avgångarna 08.18 och 13.29 från Bärvägen.

Söndag:

780: Avgången 05.45 från Bärvägen.

Linje 782 Nykvarn-Nygård

Avgången från Turingeskolan ca 14:55 anpassas till skolans tider och körs via Rimsjöhöjden.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

2.5.12 Salem

Inga förslag på förändringar

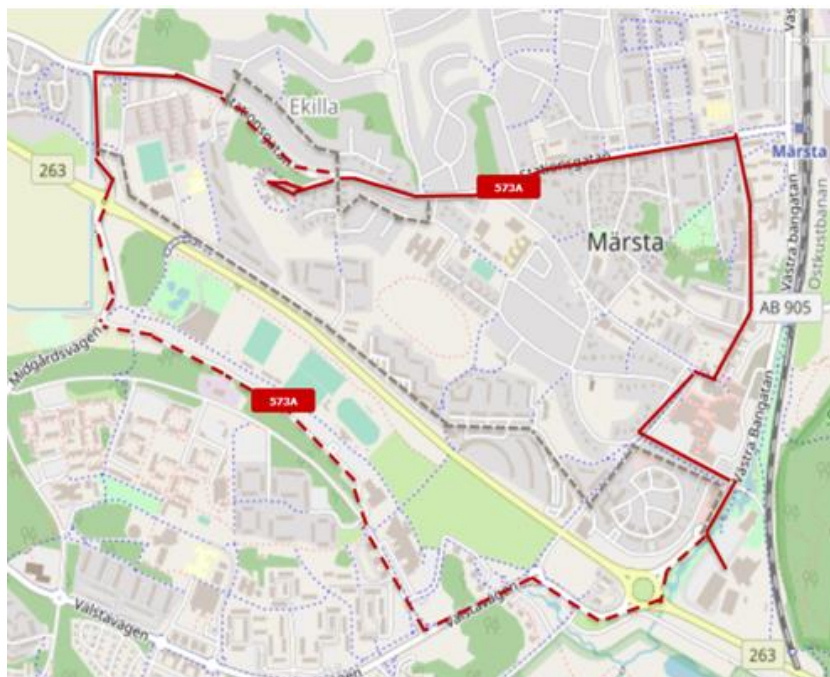
2.5.13 Sigtuna

Linje 571 Märsta station-Arlanda stad

Turtätheten föreslås minska från 15 minuters trafik till 30 minuters trafik i eftermiddagsrusningen, dagtid föreslås 60 minuters trafik istället 30 minuters trafik. Linjen slutar trafikeras efter kl. 21 måndag-fredag och efter kl. 17 lördag och söndag.

Linje 573A Pinbackshallen-Ekilla-Pinbackshallen

Linjen föreslås få en annan linjesträckning på Stationsgatan och på Atletvägen för att trafikförsörja Midgårdsbadet .

Linje 579 Bålsta-Arlanda

Föreslås få en ny linjesträckning, där hållplatsen Cargo City tas bort och linjen trafikerar genom Sigtuna Stadsängar istället.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Linje 583 Märsta-Arlanda-Märsta**

Två avgångar måndag-torsdag och fem avgångar fredag föreslås att dras in på grund av lågt resande. Resenärer hänvisas till linje 579).

Linje 583 Märsta-Arlanda-Märsta

Turtätheten på linje 583 föreslås minskas från kvartstrafik till halvtimmestrafik. Samtrafik med linje 579 ger ändå kvartstrafik på sträckan Märsta station - Arlanda terminalerna.

Linje 589 Östra Steninge-Flygskolan

Direktbuss till Arlanda med få resande, därför föreslås linjen dras in i sin helhet.

2.5.14 *Sollentuna***Paketlösning****Linje 524 Arninge (Kundvägen)-Upplands Väsby station****Linje 529 Rotebro station-Bollstanäs****Linje 531 Upplands Väsby station-Brunnby Vik****Linje 533 Upplands Väsby station-Rotebro****Linje 534 Upplands Väsby station-Breddenskolan****Linje 535 Upplands Väsby station västra-Runby- Upplands Väsby station västra****Linje 536 Upplands Väsby station-Bollstanäs****Linje 539 Upplands Väsby station-Fresta****Linje 545 Upplands Väsby station-Bollstanäs****Linje 545X ny snabbuss variant av 545****Linje 560 Upplands Väsby station-Jakobsberg****Linje 560X ny snabbuss variant av 560****Linje 565 Sergels Torg-Brunnby Vik****Linje 565X Cityterminalen-Johanneslund****Linje 566 Upplands Väsby station-Bollstanäs****Linje 568 Upplands Väsby station-Löwenströmska sjukhuset**

Huvudanledningen till förslaget är att göra linjenätet i Upplands Väsby mer tydligt och snabba upp linjer med regional karaktär samt omfördela trafik som är parallellgående med pendeltåget till/från Stockholm. Pendeltåget till Stockholm kör idag större delen av dygnet i 7,5-minuterstrafik och levererar med en hög punktlighet. Genom att omfördela parallellgående busstrafik och köra den lokalt i Upplands Väsby, samt införa en föreslagen ny snabbgående tvärförbindelse är förhoppningen att få en mer tillförlitlig trafik med högt turutbud.

Linje 524 föreslås få en ny linjesträckning lokalt i Upplands Väsby, längs Stockholmsvägen och Väsbyvägen direkt till stationen istället för att trafikera centrala Upplands Väsby. En ny hållplats på Väsbyvägen ungefär i höjd med Tetorpsvägen föreslås.

Linje 529 För att förbättra tillgängligheten till Rotsunda torg föreslås linjen få en ny linjesträckning genom att trafikera via Rotsunda torg istället för Bollstanäsvägen.

Linje 531 turtätheten på linjen föreslås ökas till 4-8 avgångar i timmen i rusningsriktningen. Tillkommande avgångar ersätter linje 565 och ger passning till fler pendeltåg, vilket möjliggör snabbare resor Brunnby-Vik- centrala Stockholm.

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

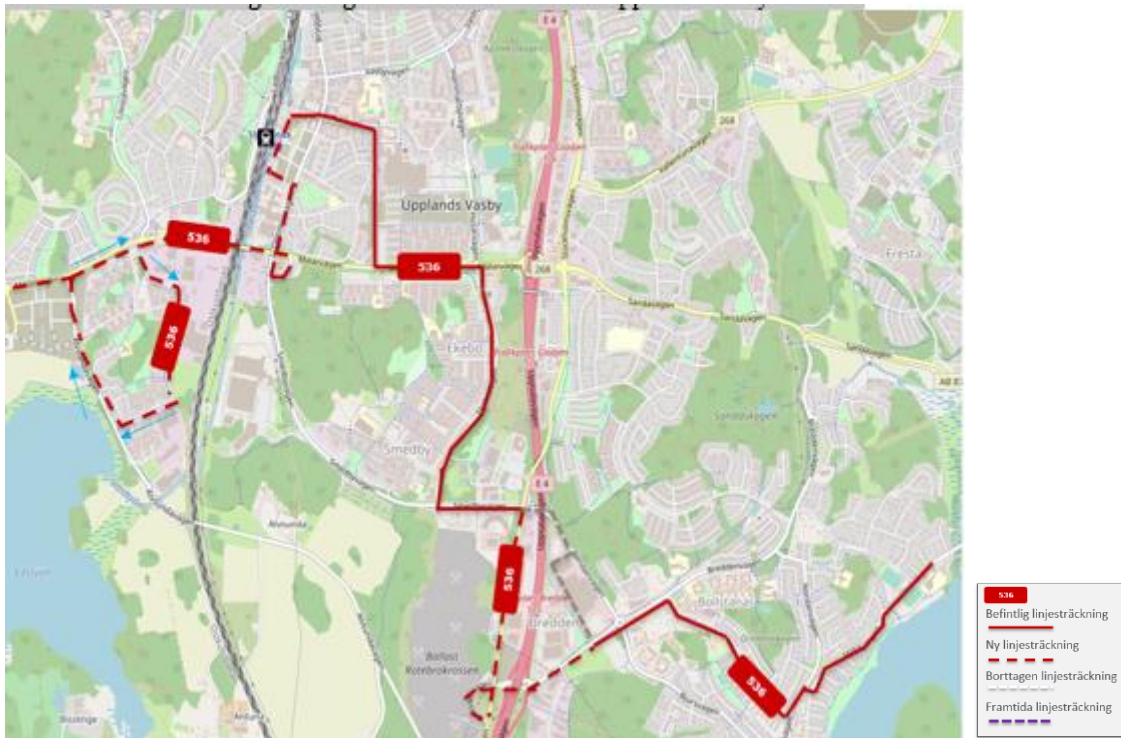
Linje 533 och 534 föreslås få anpassat turutbud så att de saxas, vilket ger 15 minuters trafik dagtid och 30 minuters trafik kvällstid på gemensamma sträckor.

Linje 534 föreslås ta över linje 560s lokala funktion genom att förlängas och trafikera sträckan Bredden - Rotebro station.

Linje 535 föreslås endast trafikeras i rusningstrafik med anpassning till skoltider. Linje 536 och 560X tar över trafikförsörjninguppgiften i området Eds Allé och Njursta.

Linje 536 föreslås få en ny linjesträckning längs Bredden västra istället för Bredden norra. Efter Upplands Väsby station förlängs linjen till Njursta industriområde och Eds Allé. På delsträckan Bollstanäs - Bredden - Upplands Väsby station ökas turtätheten till upp till 7,5 minuters trafik i rusningsriktningen mellan Bredden och Upplands Väsby station.

Linje 539 föreslås läggs ned utbudet föreslås föras över till linje 545 som får samma linjesträckning och turutbud som befintliga linje 539.

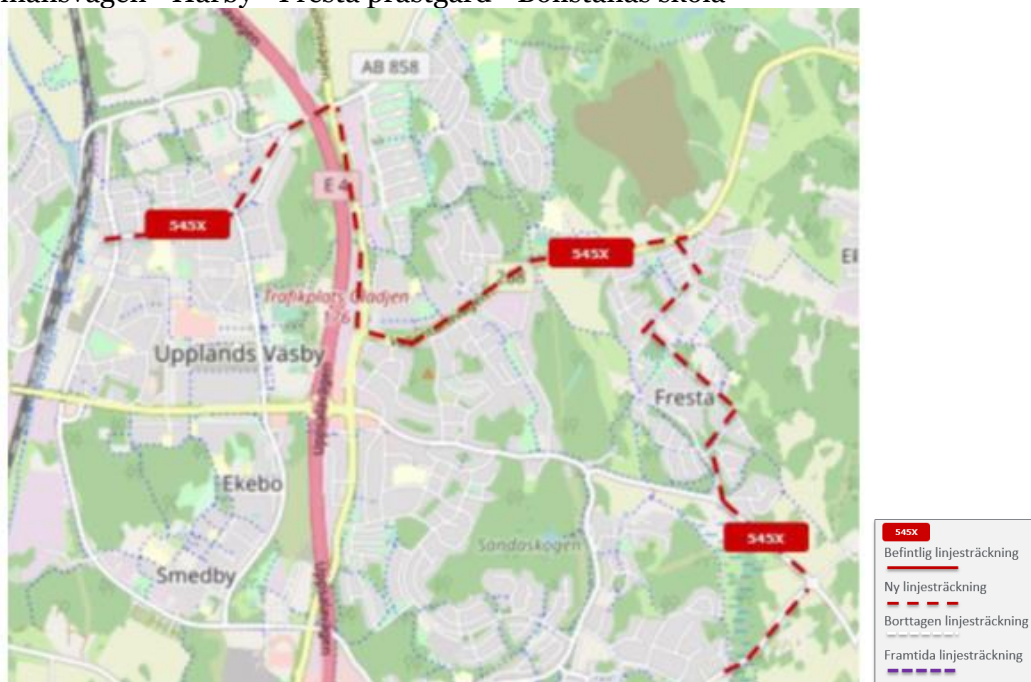

Linje 545 föreslås få en ny linjesträckning längs trafikplats Glädjen och Vilundaparken. Linjen föreslås få en ökad turtäthet. Linjen ersätter linje 539.

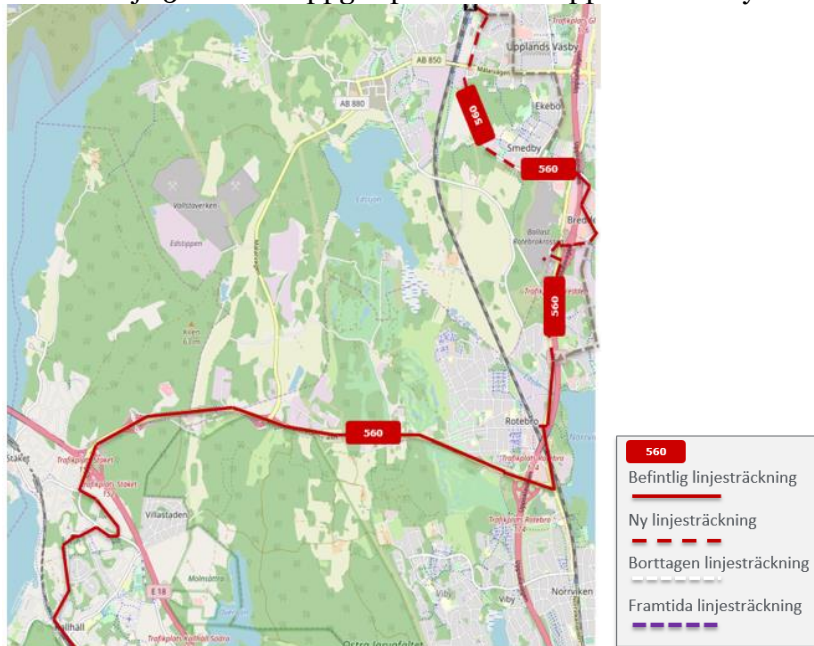
En ny snabbusslinje föreslås **linje 545X** som trafikeras i rusningstrafik. Ger snabbare förbindelser mellan Fresta och Upplands Väsby station. Följande hållplatser föreslås trafikeras:

Upplands Väsby station - Lindhemsvägen - Tolanvägen - Carlslund - Hästhagen - Frestadalen - Pepparbodavägen - Älvhagsvägen - Fresta kyrka - Fresta gård - Cedernsvägen - Länsmansvägen - Harby - Fresta prästgård - Bollstanäs skola

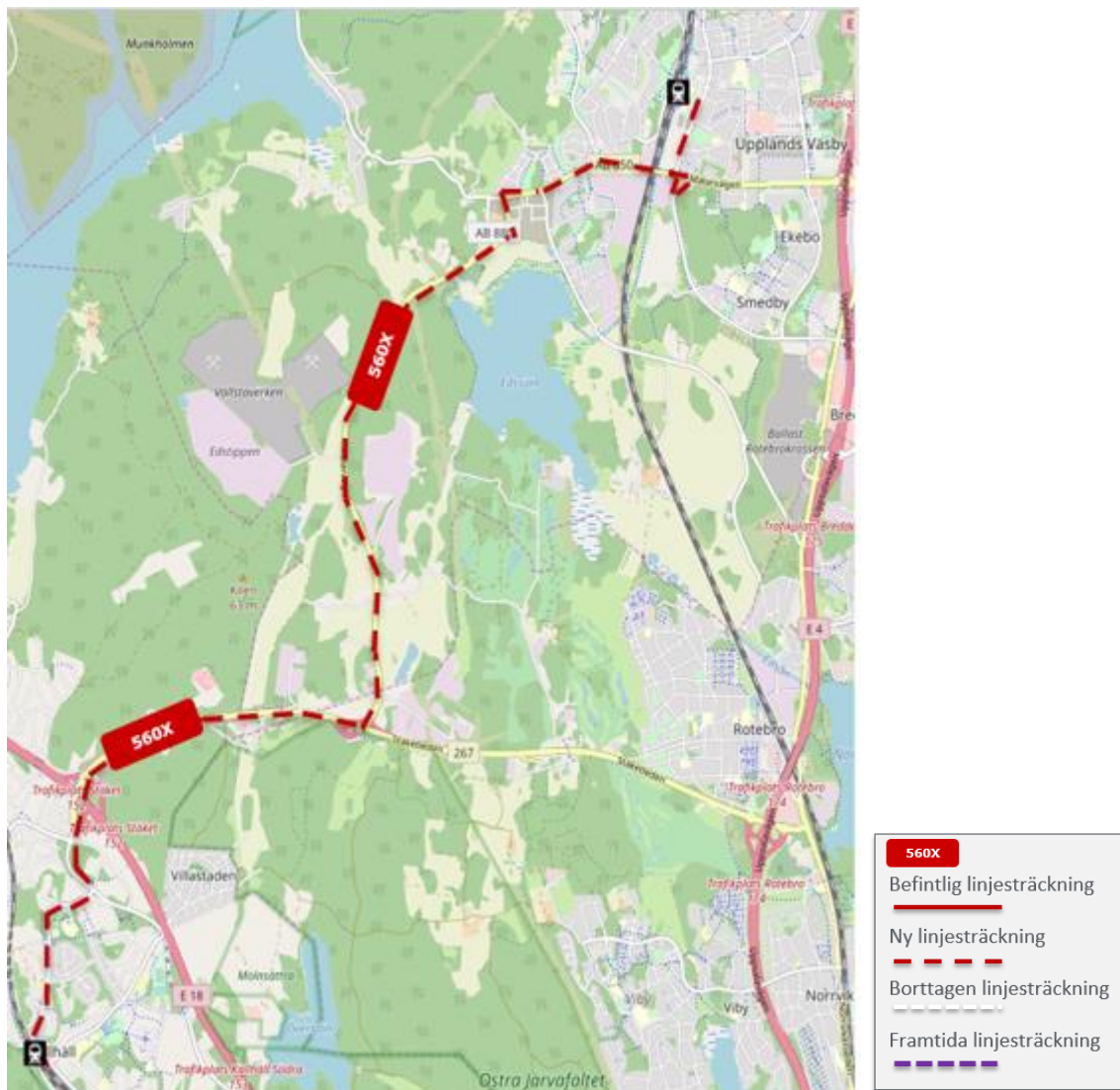

Linje 560 som är en linje där många resenärer åker långa resor föreslås få en snabbare linjesträckning mellan Upplands Väsby station - Bredden och Rotebro station. Linjen föreslås ta över linje 566 trafikuppgift på sträckan Upplands Väsby station-Bredden norra.

Linje 560X föreslås blir en ny snabbvärförbindelse mellan Upplands Väsby och Kallhäll. Planeras att trafikeras i rusningstrafik. Följande hållplatser föreslås trafikeras med denna nya linje: Upplands Väsby station, Optimusvägen, Edsvägen, Edsparken, Söderby, Katrine-dal, Gokartvägen, McDonalds, Rättaren, Kolarängsvägen, Turbingränd, Metallvägen, Kärn-makargränd och Kallhälls station.

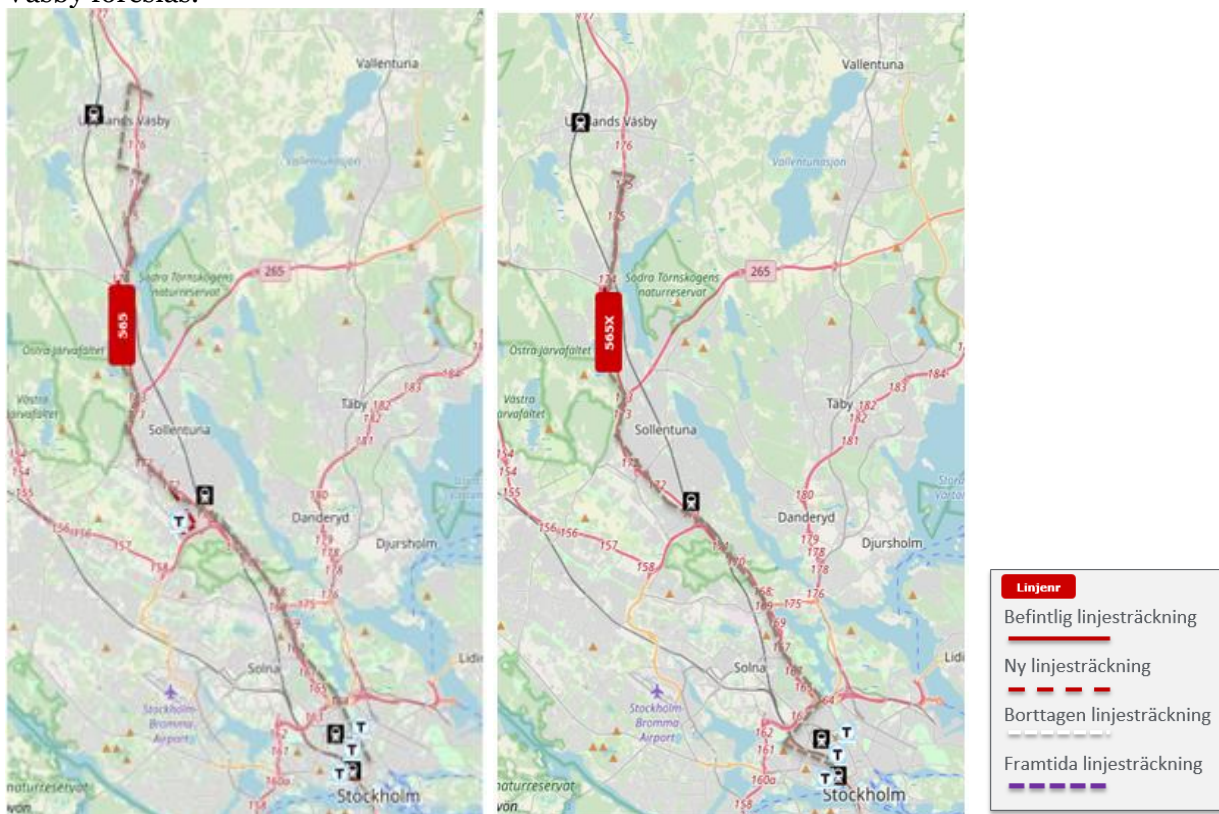

Linje 562

Linjen får ett utökat turutbud, så att linjen kommer att trafikeras större delen av dygnet. Ett önskemål har framförts till Upplands Väsby kommun om att få till en ny hållplats norr om Upplands Väsby station västra (Åvägen). Dessutom kommer antalet avgångar att öka i morgon- och eftermiddagsrusningen, som en del av överflyttningen av produktion från linje 565.

Linje 565 och 565X. Dagens utbud på linje 565 och 565X är anpassad till trängselskatten som infördes 2005 för att avlasta pendeltåget. Idag körs pendeltåget med en hög punktlighet i 7 ½ minuters trafik. Då linje 565s uppgift har flyttats över till pendeltåget och linjen har stora regularitets problem på E4:an föreslås resurserna flyttas om till andra linjer i

Upplands Väsby kommun. Som gör att det blir bättre tidshållning och fler avgångar för kommunens invånare. Linjerna 531, 536, 562 och 568 får utökad trafik för att kompensera trafiken på linje 565, 565X. Samt en ny snabb tvärförbindelse linje 560X Kallhäll-Upplands Väsby föreslås.

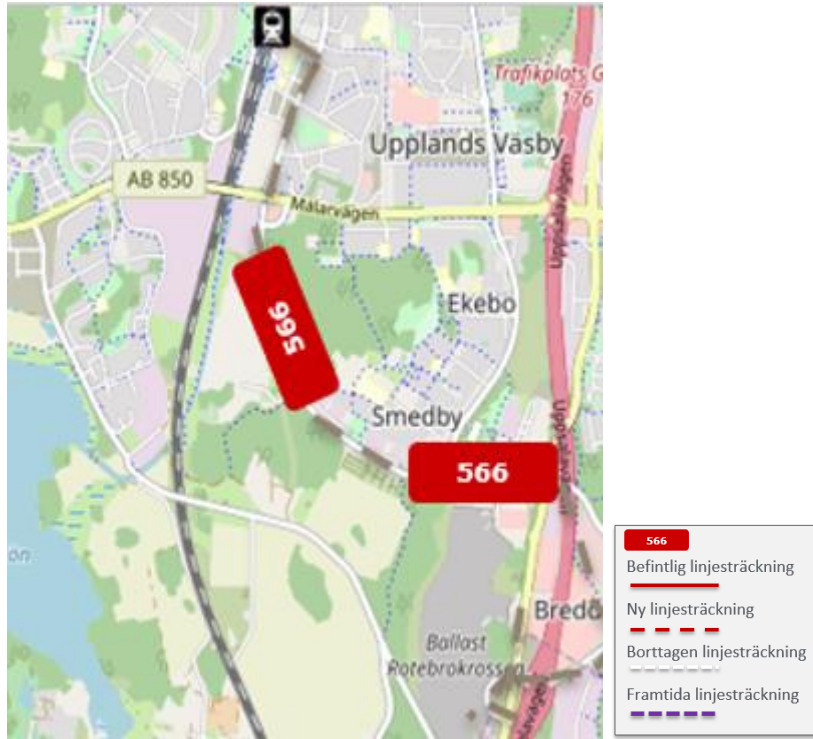
Linje 566 föreslås läggs ner, produktionen flyttas till linje 536 och 560. Linje 560 tar över hela sträckan mellan Upplands Väsby station och Bredden Norra. Mellan Bredden Norra och Bredden Västra kommer linje 536 att ta över trafikuppgiften.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

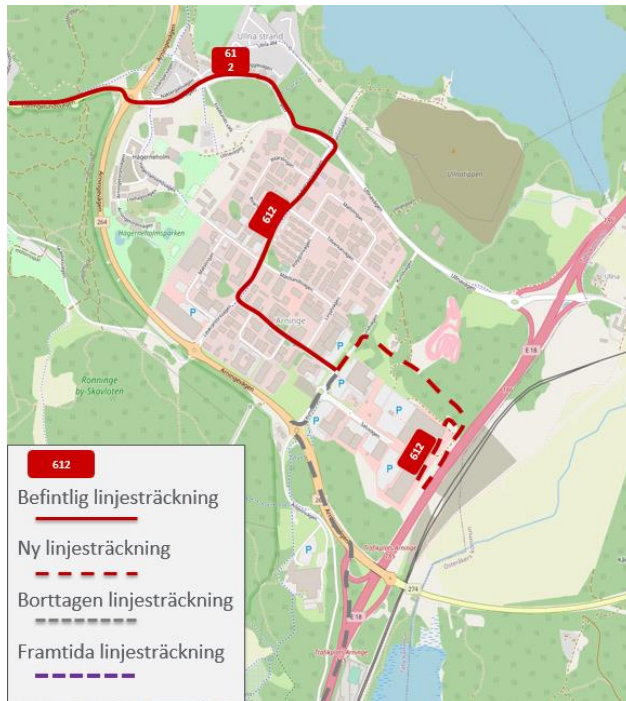
Linje 568 föreslås få utökad trafik under eftermiddagsrusning pga. positiv resandeutveckling och ökad efterfrågan i samband med omfördelningen av 565/565X produktion.

Linje 685 Åkersberga station – Kista C

Linjens trafikering dagtid samt sista kvällsavgången föreslås dras in. Linjen föreslås endast trafikeras morgon- och eftermiddagsrusning.

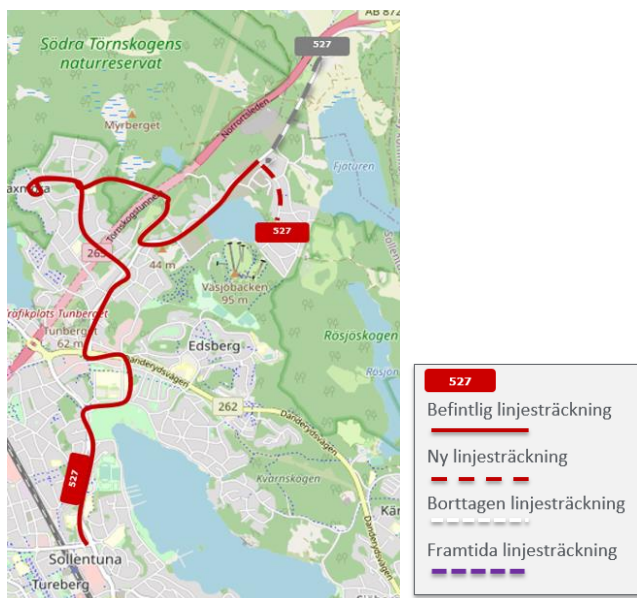
Linje 612 Kista – Danderyds sjukhus

Linjen föreslås utökas till att få heldags- och helgtrafik i syfte att erbjuda tvärförbindelser för nordostsektorn mellan nya bytespunkten Arninge station och Kista. Linjen föreslås i detta förslag att trafikeras med 15-minuterstrafik i rusningstrafik, övrig tid vardagar samt helger med 30-minuterstrafik. I och med att Arninge station planeras öppnas i december bedöms att sträckan Arninge – Danderyds sjukhus på linje 612 inte längre behövs då den i princip går parallellt med Roslagsbanan. Området har Roslagsbanan, motorvägsbussar, linje 629 och linje 608 för resor mot innerstaden.

Linje 527 Sollentuna station – Smedstorp

Med anledning av att boende i Södersätra har långt avstånd till närmaste hållplats och att resandet vid Smedstorp och Norrsätra vändplan är lågt, föreslås linjen dras om genom Södersätra bostadsområde med Norrsätra som ny ändhållplats. Förslaget kan genomföras om kommun anlägger en vändplan.

Linje 520 Sollentuna station – Holmboda

Linjens avgångar 01:09 och 02:09 från Sollentuna till Holmboda samt 01:54 från Rotebro till Holmboda föreslås dras in.

Linje 525 Sollentuna station – Viby

Linjens avgångar 01:23 och 02:23 från Norrviken till Viby samt 01:11 från Viby till Norrviken föreslås dras in.

Linje 514 Spånga station – Sollentuna station

Linjens nattavgångar föreslås dras in.

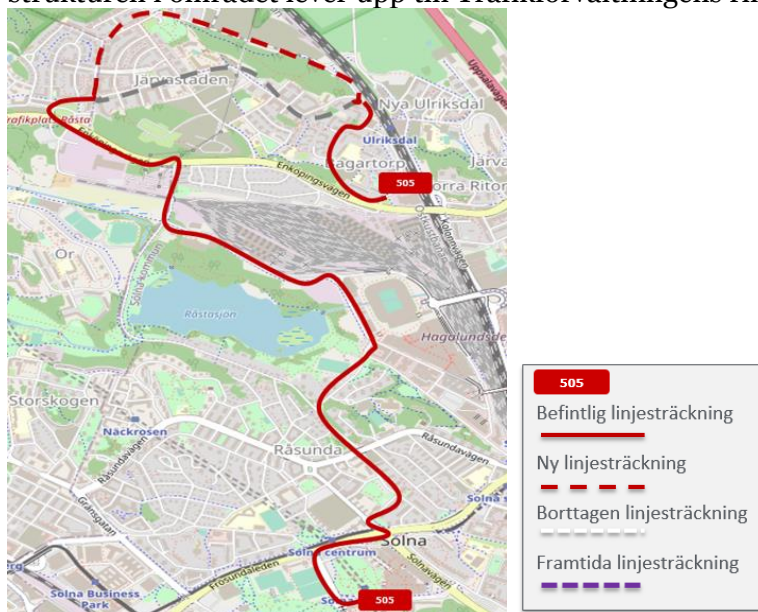
Linje 686 Kista centrum-Norrtälje

Föreslås läggas ned i sin helhet då den nya Arninge station tas i bruk. Resande från Norrtälje och Rimbo får då goda omstigningsmöjligheter i Arninge station till och från Kista större delen av dygnet

2.5.15 Solna

Linje 505 Solna centrum – Bagartorp

Linje 505 föreslås få ändrad linjesträckning genom Järvastaden via Brotorpsvägen/Gunnarbovägen istället för Friedenborgsvägen. Boende i området får närmare till kollektivtrafiken samt att den planerade idrottsplatsen trafikförsörjs. Nuvarande körväg via Friedenborgsvägen kommer fortsatt att trafikeras av linje 540. Förslaget kan bara genomföras om infrastrukturen i området lever upp till Trafikförvaltningens riktlinjer.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Linje 513 Solna C – Solna station – Hagalund – Solna C**

Linjen föreslås trafikeras med 15-minuterstrafik 07:00 – 07:30 istället för dagens 06:00 – 09:30. Linjen föreslås trafikeras med 60-minuterstrafik efter kl. 21:00 samt före 10:00 lördagar och söndagar.

Linje 129 Solna C – Brommaplan

Linjens nattavgångar föreslås dras in.

Linje 540 Tensta C – Universitetet

Linjens nattavgångar föreslås kortas av på sträckan Ulriksdals station – Universitetet. Ny linjesträckning för nattavgångarna föreslås bli Tensta C – Ulriksdals station.

2.5.16 Stockholm Innerstad**Paketlösning****Linje 71 Slussen – Jarlaberg****Linje 403 Slussen – Hästhagen****Linje 465 Nacka strand – Fisksätra stn – Nacka strand**

Syftet med förslaget är att minska trafiken på sträckor och i områden som kommer drabbas av många vägarbeten och därmed får sämre framkomlighet. Förslaget frigör även utrymme i Slussen vilket innebär att det går att köra annan trafik dit, något som inte är möjligt idag pga kapacitetsproblem i terminalen.

Linje 71 är ofta drabbad av förseningar och omläggningar och under kommande år behöver trafiken underlättas i området vid Nacka Forum och på Järlaleden. Linje 71 har ett lågt resande i relation till linjens höga turtäthet. Därför föreslås att linje 71 och linje 403 slås samman till en ny linje. Den nya linjen föreslås fortsatt heta linje 71 och avgå från Slussen övre med linjesträckning Glasbruksgatan - Östervägen. På så sätt bibehålls trafikeringen på sträckan Glasbruksgatan - Sickla allé samt till Hästhagen. Dessutom frigör detta utrymme i Slussens nedre terminal genom att linje 403 tas bort därifrån vilket medför att annan trafik till/från Slussens nedre terminal kan utökas.

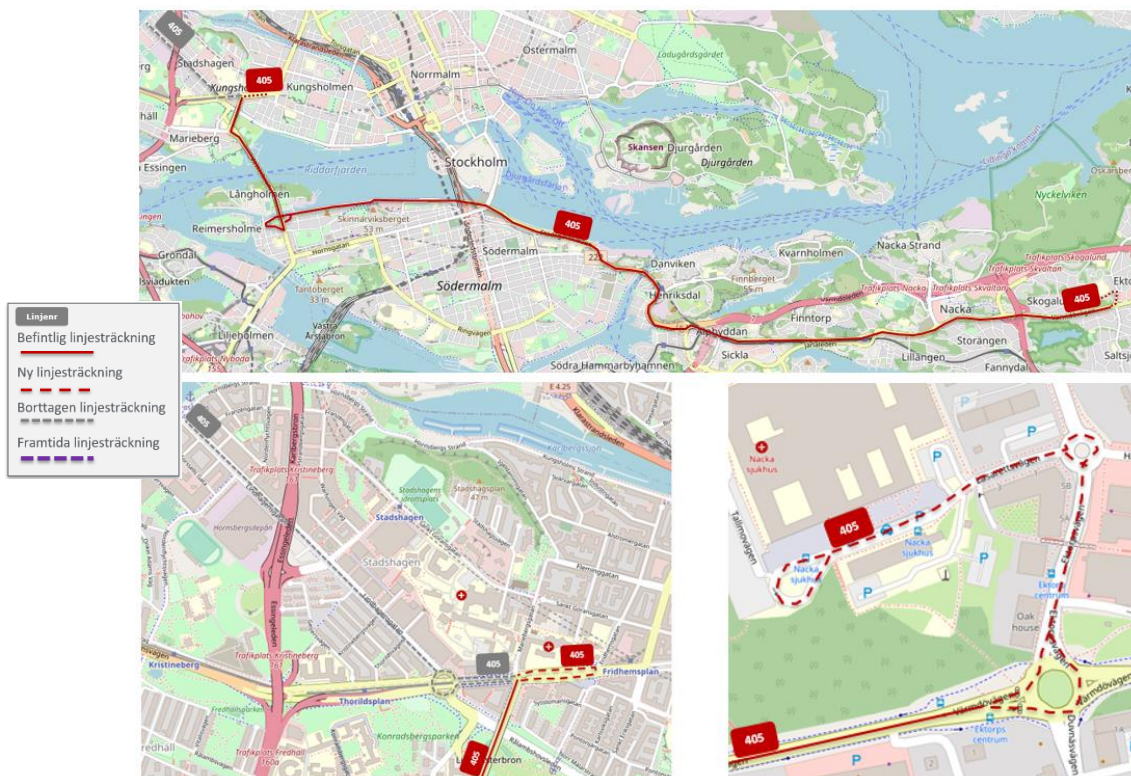
På sträckan Slussen - Sickla udde föreslås 10- till 15-minuterstrafik i högtrafik, övrig tid 30-minuterstrafik. Trafikeringstiden på veckodagar föreslås bli ca kl 06:00-23:00, helger ca kl 07:00-23:00. Till Hästhagen föreslås 30-minuterstrafik på veckodagar ca kl 06:00-21:00 och på helger ca kl 10:00-18:00.

Sträckan Sickla allé - Nacka Forum får med förslaget lägre turtäthet. Sträckan trafikförsörjs dock även fortsättningsvis av linje 821 och 840 samt att det finns annan kollektivtrafik inom gångavstånd. Sträckan Forum Nacka - Jarlaberg får högre turtäthet men något kortare trafikeringstider då linjen på denna sträcka föreslås ersättas av linje 465 genom en förlängning av denna från Nacka strand till Jarlaberg.

Linje 405 Hornsberg – Ektorps C

Linjen 405 föreslås förlängas till Nacka sjukhus i östra änden på linjen. I den västra änden föreslås linjen kortas av till Fridhemsplan istället för som idag Moa Martinssons torg. Linjen föreslås även få ett justerat utbud i morgonens högtrafik från dagens 7-minuterstrafik till 9-10-minuterstrafik samt från 10 till 12-minuterstrafik i högtrafik på eftermiddagen. Övrig tid körs linjen med 30-minuterstrafik.

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Paketlösning

Linje 423 Medborgarplatsen – Gustavsbergs Lugnet

Linje 422 Slussen – Gustavsbergs Lugnet

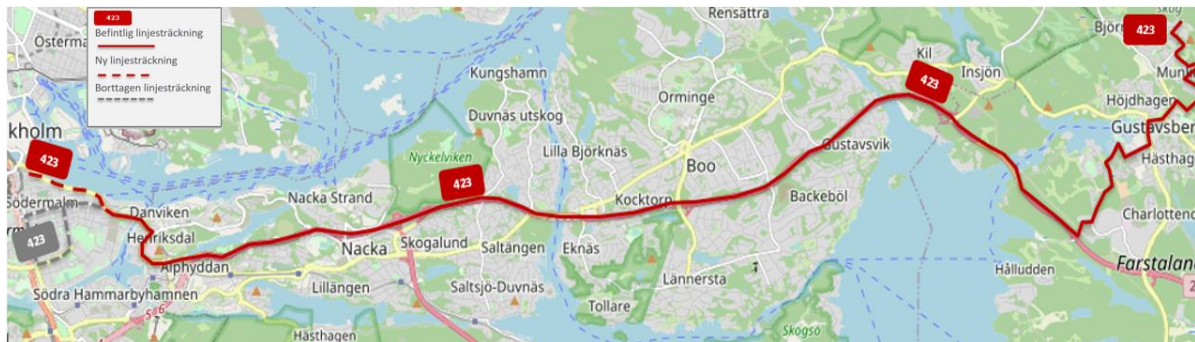
Linje 425 Slussen – Gustavsbergs Lugnet

Detta paket förutsätter föreslagna paket avseende linjerna 71, 403 och 465.

För att bättre trafikförsörja Farsta slott, Gustavsbergs hamn, Munkmora och Lugnet med en bytesfri motorvägsförbindelse till och från Stockholm föreslås en omfördelning av resurser från linje 422 och 425 till linje 423 så att linje 423 kan trafikeras dubbelriktat vardagar ca kl 06:00-21:00 och helger 10:00-18:00, istället för som idag i rusningsriktningen under rusningen på vardagar. Linjen föreslås även trafikera Slussenterminalen i stället för som idag till Medborgarplatsen. Detta eftersom infrastrukturen kring Medborgarplatsen inte medger dubbelriktad trafik.

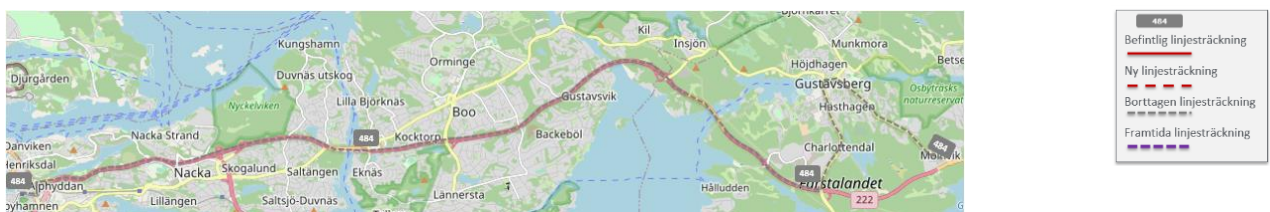
Då linje 423 enligt förslaget får ett ökat utbud kan linje 422 kortas av till Gustavsberg C istället för att gå till Lugnet under de tider linje 423 trafikeras.

Även linje 425 kan då få ett minskat utbud så den bara trafikeras i högtrafikens rusningsriktning. På morgonen oförändrad turtäthet, på eftermiddagen körs 20-minuterstrafik samordnat med linje 423, så att det blir 10-minuterstrafik Slussen - Gustavsberg Lugnet. Att föra över heldagstrafikeringen från linje 425 till 423 ger en bättre yttäckning och en bättre trafiklösning i Gustavsbergsområdet i stort.

Linje 484 Sickla udde – Mölnvik

Linje 484 övervägs läggas ned då linjen inte haft den positiva utveckling som Trafikförvaltningen hoppades på vid införandet.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Linje 540 Tensta C – Universitetet**

Linjens nattavgångar föreslås dras in på sträckan Ulriksdals station – Universitetet.

Paketlösning**Linje 802 Gullmarsplan-Tyresö C****Linje 873 Gullmarsplan-Nyfors****Linje 875 Gullmarsplan-Tyresö kyrka****Linje 812C Stockholm C-Tyresö C****Linje 813C Stockholm C -Nyfors****Linje 815C Stockholm C -Tyresö kyrka**

Förslaget ger fler direktresor från och till centrala Stockholm och frigör utrymme i Gullmarsplansterminalen vilket innebär att det går att köra annan trafik dit.

Linjerna 812C, 813C samt 815C övervägs att börja trafikeras även mellan morgon- och eftermiddagsrusningen. Linjerna föreslås trafikera med 30 minuters turtäthet i båda riktningar. I samband med detta föreslås linjerna 802, 873 samt 875 glesas ut något under dessa tider. Dessa tre linjer övervägs att trafikeras med 20 minuters trafik mot dagens 15 minuters trafik.

2.5.17 Stockholm Söderort**Paketlösning****Linje 143 Älvsjö stn – Hökarängen****Linje 182 Hökarängen – Sköndalsbro**

Paketlösningen syftar till att skapa ett bättre anpassat utbud som matchar efterfrågan, bytestfria resor Sköndal - Högdalen samt bättre plats för övriga linjer vid Hökarängen.

Vändningarna för både linje 143 och 182 i Hökarängen är tidskrävande och tar upp yta som bättre behövs för linjerna 172, 173, 803 som går genomgående på Örbyleden. Vidare har linje 143 hög belastning på sträckan Högdalen - Älvsjö och låg beläggning på sträckan Högdalen - Hökarängen.

Linje 143 övervägs därför att förlängas från Hökarängen till Sköndalsbro och ersätta linje 182 som därmed föreslås läggas ned. En omfördelning av resurser medför att det går att köra tätare på den hårt belastade sträckan Älvsjö - Högdalen och glesare på sträckan Högdalen - Hökarängen - Sköndalsbro.

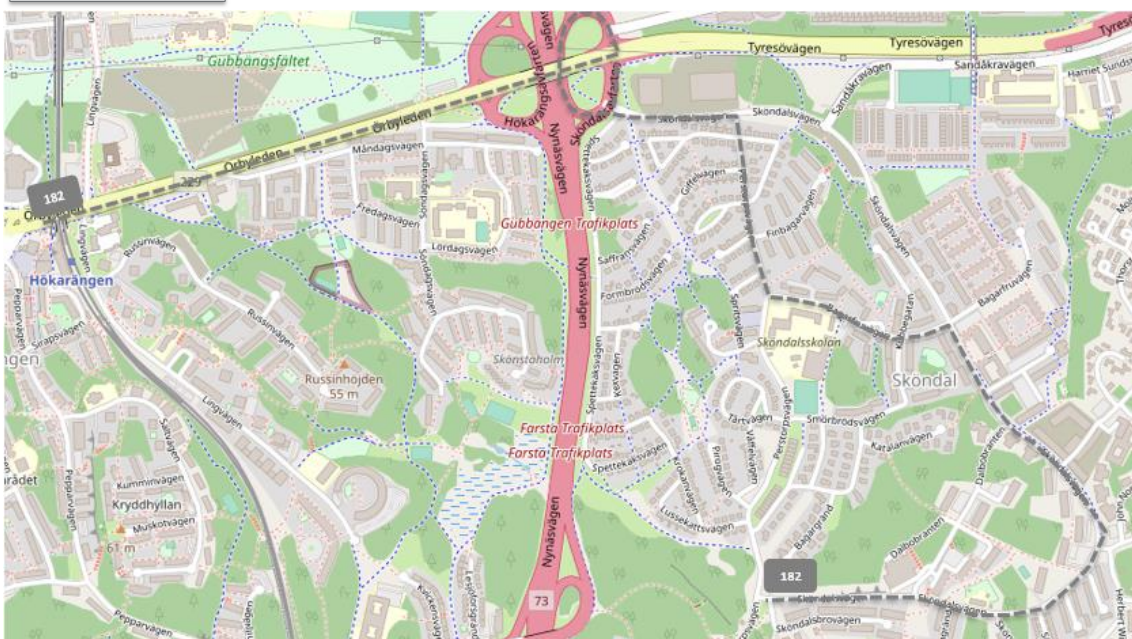
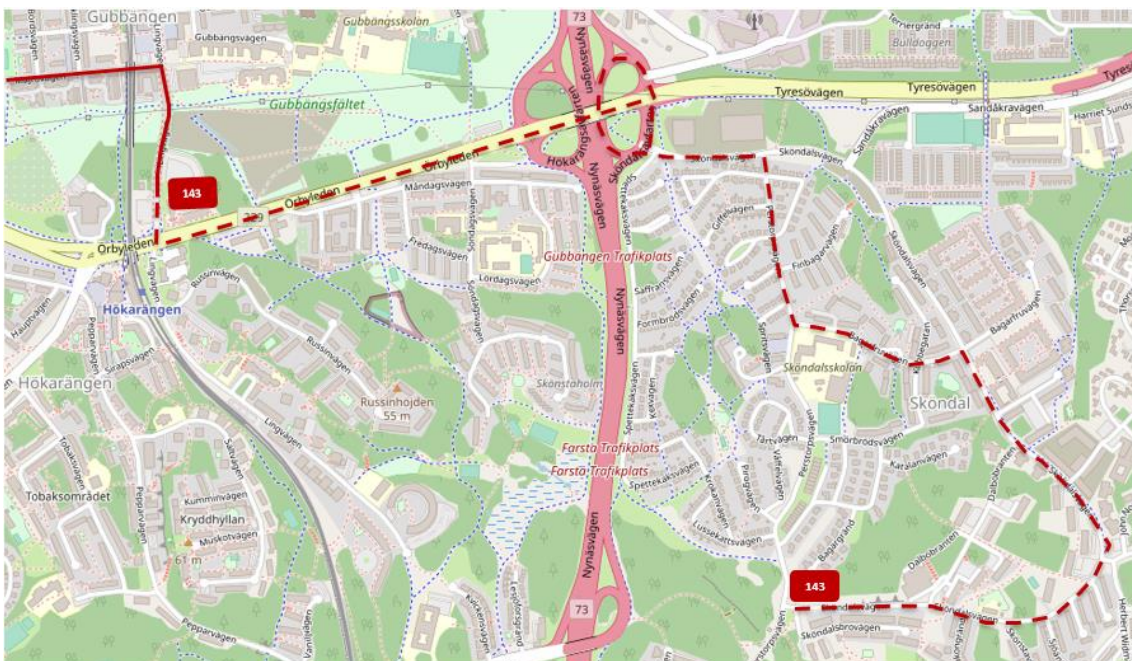
Öster om Högdalen föreslås 20-minuterstrafik i högtrafik, övrig tid var 30-minuterstrafik. Efter kl 22:00 vänder alla turer i Högdalen. Sköndalsbro föreslås även fortsättningsvis trafikeras endast måndag - fredag 06:00-19:00. På sträckan Älvsjö - Högdalen föreslås 10-minuterstrafik i högtrafik och var 7:e minut från Högdalen i maxtimmen.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Linje 144 Gullmarsplan - Fruängen

Utbudet på sträckan Fruängen – Älvsjö föreslås justeras på vardagar från 10- till 12/15-minuterstrafik i högtrafik, samt från 20- till 30-minuterstrafik kl 19:00-21:00.

Paketlösning

Linje 704 Fruängen – Björnkulla

Linje 711 Flemmingsbergs stn – Tullinge gymnasium

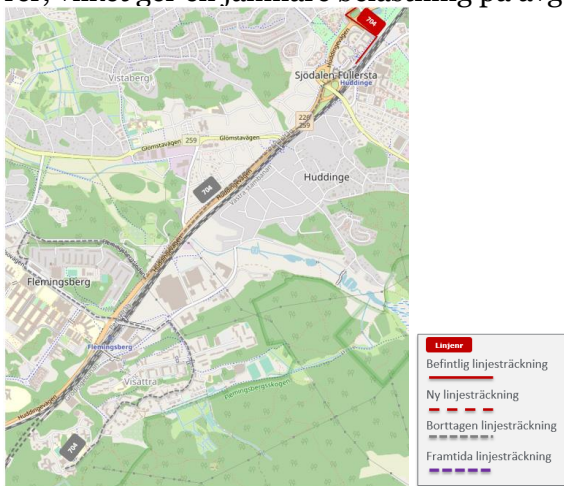
Linje 712 (ny linje) Huddinge stn – Björnkulla

Linje 713 Tumba stn – Visättra sportcenter

Linje 726 Fridhemsplan – Tullinge stn

Syftet med paketlösningen är att ge en bättre trafikförsörjning av Visättra och Björnkulla, samt att möjliggöra bättre anslutningar mellan buss och tunnelbana i Fruängen.

Linje 704 styrs idag av passning med främst pendeltåg, på två platser (Huddinge och Flemmingsberg). Därutöver har linjen i tredje hand passningskrav till tunnelbanan vid Fruängen. Detta är en ekvation som ibland blir omöjlig då det är svårt att tillgodose alla anslutningar. Särskilt i Fruängen är detta tydligt. Därför föreslås linjen delas upp i två delar vilket bidrar till att bättre passning till spårtrafik kan upprätthållas samtidigt som det medför större möjlighet att styra utbudet efter efterfrågan bättre. Linjen föreslås kortas av så den trafikerar sträckan Fruängen – Huddinge station. Linjen föreslås få 10-minuterstrafik i morgonens maxtimme i stället för dagens 15-minuterstrafik med enstaka förstärkningsturer, vilket ger en jämnare belastning på avgångarna.

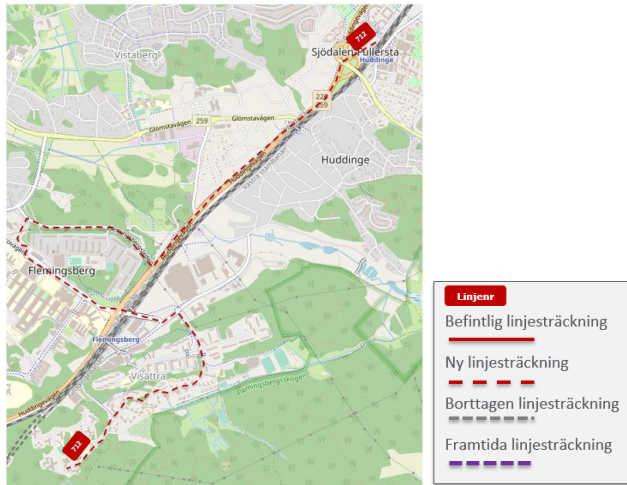
Linjens södra del, Huddinge station – Björnkulla föreslås trafikeras med en ny linje 712.

Linjen får ett något lägre utbud jämfört med dagens linje 704, vilket går i takt med efterfrågan på sträckan Huddinge stn - Huddinge sjukhus. På sträckan Huddinge sjukhus - Visättra - Björnkulla är efterfrågan större och där kompletteras med linje 713 som enligt förslaget förlängs till Björnkulla.

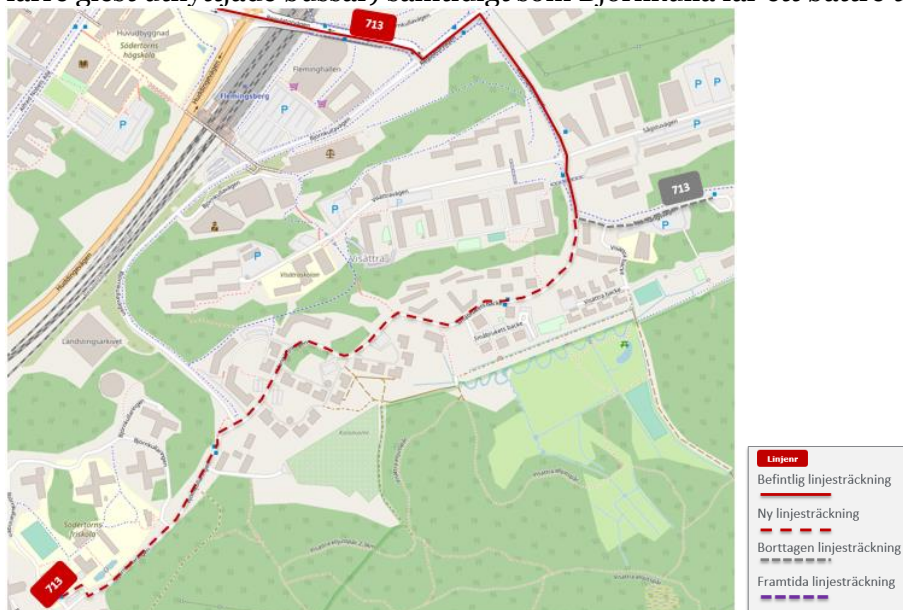
Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

För att få till en bra trafikförsörjning av Björnkulla föreslås att linje 713 förlängs och går till Björnkulla istället för Visättra sportcenter. Linjen har idag 15- till 30-minuterstrafik men får i förslaget 20-minuterstrafik i högtrafik. Genom att linje 712 och 713 får samma turtäthet och körväg söder om Flemingsberg kommer belastningen bli jämnare (mindre trängsel och färre glest utnyttjade bussar) samtidigt som Björnkulla får ett bättre trafikutbud.

För att Visättra sportcenter inte ska bli helt utan trafik föreslås att linje 711 förlängs i båda ändarna så att linjen trafikerar Tullinge station-Visättra sportcenter. Visättra sportcenter kommer därigenom fortfarande ha busstrafik under de tider 711 trafikerar, dvs måndag - fredag. Utanför dessa tider blir närmsta hållplats Visättra som trafikeras av linje 713 och 712. Linjen föreslås få ett ökat utbud på vardagar vintertid så det blir 20-minuterstrafik.

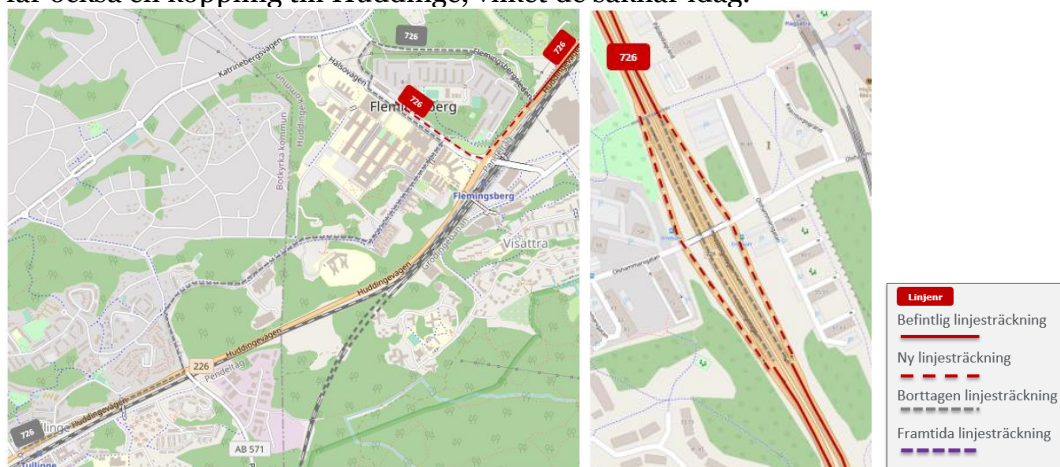
Tänkt trafikeringsstid är ca 06:30-09:00 och 14:30-18:00. På sommaren samma trafikeringsstider men med ca 30-minuterstrafik. Under helger och högsommar trafikeras inte linjen.

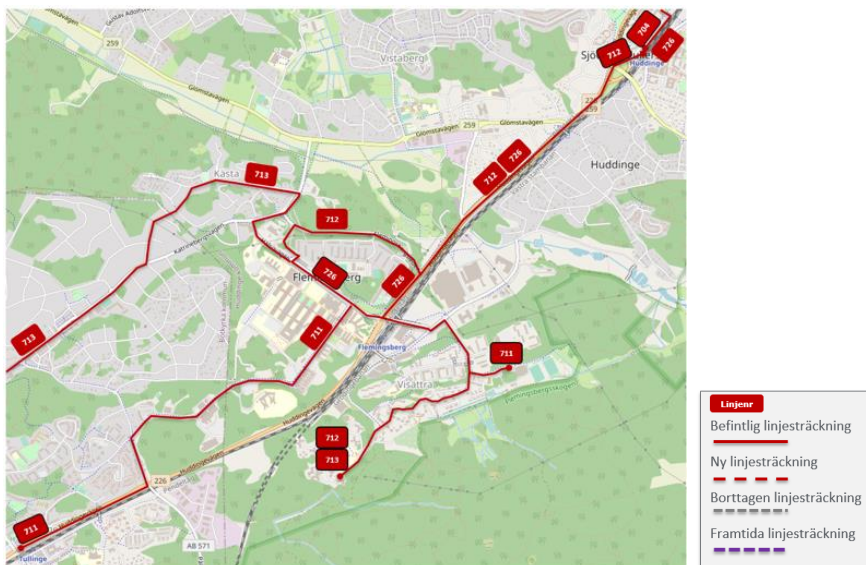
Eftersom resandet på linje 726 är lågt söder om Huddinge sjukhus och då linje 711 föreslås förlängas söder ut till Tullinge station samt få ett ökat utbud övervägs att linje 726 kortas av så den trafikerar Huddinge sjukhus – Fridhemsplan. Körvägen föreslås då också ändras så att man når Flemingsbergs station.

Linjen får ett något ökat och omfördelat utbud så det blir 20-minuters trafik hela morgonen och eftermiddagen.

Vidare överväger Trafikförvaltningen att linjen även börja trafikera hållplatserna *Södertörns högskola*, *Flemingsbergs station*, *Vårdkasen*, *Huddinge gymnasium*, *Dalkarlsvägen*, *Bäckdalsvägen* och *Ormkärr*. Genom att stanna längs Huddingevägen kan resande vid dessa hållplatser få kopplingar till Älvsjö, Västberga, Hornstull och Kungsholmen. Ormkärr får också en koppling till Huddinge, vilket de saknar idag.

Så här ser de nya linjsträckningarna ut tillsammans i paketförslaget.

Paketlösning

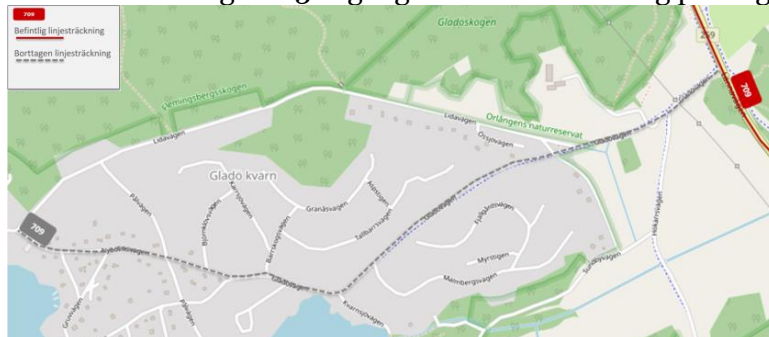
Linje 709 Huddinge station – Länna handelsplats

Linje 744 Högdalen – Balingsnäs

Då Gladö kvarn har vuxit i invånarantal och resandet överstiger vad utbudet på linje 709 kan hantera föreslås att linje 709 slutar trafikera Gladö kvarn och att i stället linje 744 förlängs från Balingsnäs till att trafikera Gladö kvarn. Gladö kvarn får därigenom avsevärt högre turtäthet.

Gladö kvarn får med linje 744 30-minuterstrafik utom sena kvällar och helgmorgnar då det blir 60-minuterstrafik. På sträckan Högdalen - Balingsnäs fortsatt samma trafikutbud, med mindre justeringar.

Linje 709 som slutar trafikera Gladö kvarn får ett reducerat utbud, anpassat efter resandemängden på den kvarvarande linjesträckningen. Linjen föreslås få fem avgångar per vardag i vardera riktning och 3 avgångar i vardera riktning på helger.

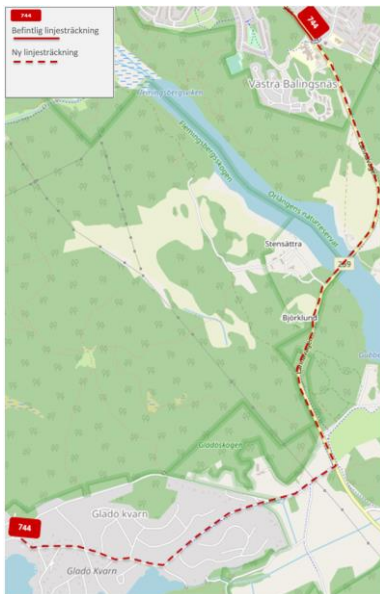

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

PM
2021-03-12

Diarienummer
TN 2020-1386

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Linje 710 Skärholmen – Sörskogen

Då resandet på de kortturer som finns på helger med linje 710 på sträckan Kungens Kurva – Skärholmen ryms inom ordinarie trafik föreslås dessa avgångar dras in.

Linje 740 Kungens kurva – Huddinge stn

Eftersom resandet på de kortturer som finns på helger med linje 740 på Skärholmen - Kungens ryms inom ordinarie trafik föreslås dessa avgångar dras in.

Linje 742 Farsta – Huddinge sjh

De två förstärkningsavgångarna från Skogås C kl 07:06 resp från Vallstigen kl 07:22 föreslås dras in då resandet ryms inom den ordinarie trafiken.

Linje 808 Gullmarsplan-Djurgårdsvägen

Föreslås stanna för av och påstigning på hållplatsen Hanviken på Vendelsövägen i riktning mot Gullmarsplan, för att jämma ut belastningen på busslinjer som trafikerar stråket på Gudöbroleden. Linjesträckningen påverkas ej utan det är endast ett stopp som tillkommer längs befintlig körväg.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Paketlösning****Linje 802 Gullmarsplan-Tyresö C****Linje 873 Gullmarsplan-Nyfors****Linje 875 Gullmarsplan-Tyresö kyrka****Linje 812C Stockholm C-Tyresö C****Linje 813C Stockholm C -Nyfors****Linje 815C Stockholm C -Tyresö kyrka**

Förslaget ger fler direktresor från och till centrala Stockholm och frigör utrymme i Gullmarsplansterminalen vilket innebär att det går att köra annan trafik dit.

Linjerna 812C, 813C samt 815C övervägs att börja trafikeras även mellan morgon- och eftermiddagsrusningen. Linjerna föreslås trafikera med 30 minuters turtäthet i båda riktningar. I samband med detta föreslås linjerna 802, 873 samt 875 glesas ut något under dessa tider. Dessa tre linjer övervägs att trafikeras med 20 minuters trafik mot dagens 15 minuters trafik.

Linje 828 Farsta C-Dreviksstrand

Föreslås att de nattavgångar som trafikeras natt mot lördag - söndag och helgdag på linje 828 läggs ned i sin helhet pga. lågt resande.

2.5.18 Stockholm Västerort**Linje 591 Nattlinje Bro-Stockholm C**

Avgången lördag och söndag från Stockholms central ca 04:20 föreslås dras in på grund av lågt resande.

Linje 127 Brommaplan – Nockebyhov

Trafikeringen på linjen föreslås dras in efter kl. 21:00 alla dagar samt före kl. 10:00 på lördagar och söndagar.

Linje 114 Alvik - Minneberg - Traneberg – Alvik

Trafikdygnets sista avgång på vardagar och trafikdygnets två sista avgångar natt mot lördag och söndag föreslås dras in.

Linje 118 Hallonbergen – Vällingby

Linjens sista avgång fredag- och lördagsnätter föreslås dras in.

Linje 119 Backlura – spånga station

Nattrafiken föreslås dras ned med varannan avgång i vardera riktningen fredag- och lördagsnätter.

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

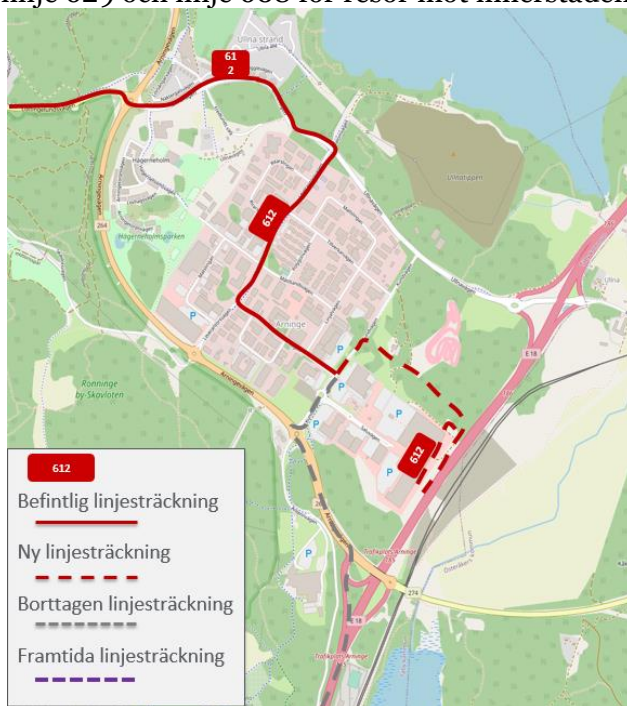
 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Linje 685 Åkersberga station – Kista C

Linjens trafikering dagtid samt sista kvällsavgången föreslås dras in. Linjen föreslås endast trafikeras morgon- och eftermiddagsrusning.

Linje 612 Kista – Danderyds sjukhus

Linjen föreslås utökas till att få heldags- och helgtrafik i syfte att erbjuda tvärförbindelser för nordostsektorn mellan nya bytespunkten Arninge station och Kista. Linjen föreslås i detta förslag att trafikeras med 15-minuterstrafik i rusningstrafik, övrig tid vardagar samt helger med 30-minuterstrafik. I och med att Arninge station planeras öppnas i december bedöms att sträckan Arninge – Danderyds sjukhus på linje 612 inte längre behövs då den i princip går parallellt med Roslagsbanan. Området har Roslagsbanan, motorvägsbussar, linje 629 och linje 608 för resor mot innerstaden.

Linje 129 Solna C – Brommaplan

Linjens nattavgångar föreslås dras in.

Linje 540 Tensta C – Universitetet

Linjens nattavgångar föreslås dras in på sträckan Ulriksdals station – Universitetet.

Linje 514 Spånga station – Sollentuna station

Linjens nattavgångar föreslås dras in.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Linje 686 Kista centrum-Norrtälje**

Föreslås läggas ned i sin helhet då den nya Arninge station tas i bruk. Resande från Norrtälje och Rimbo får då goda omstigningsmöjligheter i Arninge station till och från Kista större delen av dygnet.

2.5.19 *Sundbyberg***Linje 118 Hallonbergen – Vällingby**

Linjens sista avgång fredag- och lördagsnätter föreslås dras in.

Linje 515 Odenplan – Sundbybergs station

Linjens trafikering på helger föreslås ändras. På lördagar föreslås linjen trafikeras med 15-minuterstrafik från kl. 11:00 istället för 08:00 samt så föreslås trafikeringen avslutas 21:00 istället för 22:00. På söndagar föreslås linjen trafikeras med 15-minuterstrafik från kl. 11:00 istället för 09:30 samt så föreslås trafikeringen avslutas 18:00 istället för 22:00.

Linje 129 Solna C – Brommaplan

Linjens nattavgångar föreslås dras in.

Linje 540 Tensta C – Universitetet

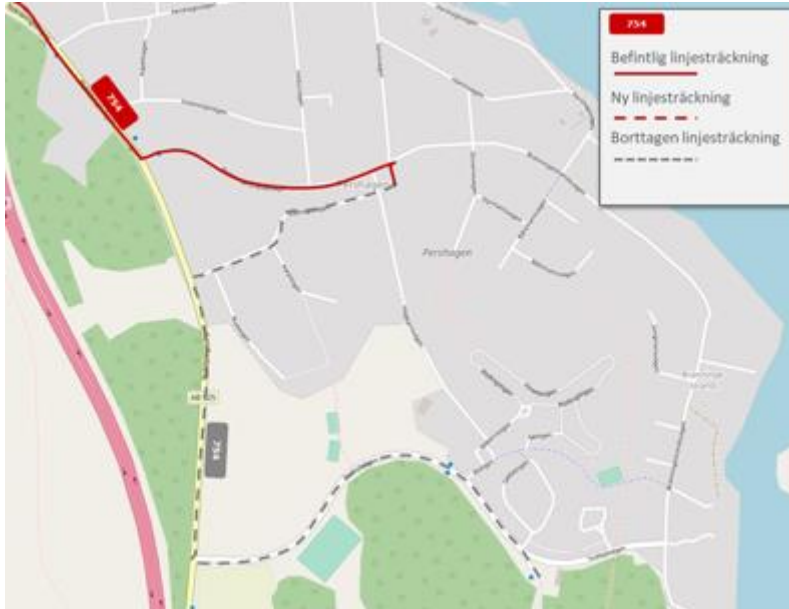
Linjens nattavgångar föreslås dras in på sträckan Ulriksdals station – Universitetet.

Linje 591 Nattlinje Bro-Stockholm C

Avgången lördag och söndag från Stockholms central ca 04:20 föreslås dras in på grund av lågt resande.

2.5.20 *Södertälje***Paketlösning****Linje 751 Hovtorp-Ritorp****Linje 754 Geneta-Pershagen****Linje 787 Södertälje C-Överenhörna**

Hållplatsen Linnegatan föreslås dras in i båda riktningar då den har få på/avstigande per dag. På så viss snabbas linje 751 upp detta berör även en avgång vardera på linjerna 754 och 787.

Linje 758 Geneta-Östertälje station

Föreslås snabbas upp genom att inte längre stanna på hållplatsen Fritidsvägen mot Södertäljecentrum, närmsta hållplats är Gymnastikvägen som ligger på ett avstånd av 150 meter från Fritidsvägen.

Linje 758 Geneta-Östertälje station

Natt mot lördag-söndag: Avgången ca 01:18 från Scania rinken till Södertälje C föreslås dras in pga. låg belastning.

Linje 759 Glasberga-Astra backen

Natt mot lördag-söndag: Avgången ca 01:53 från Astrabacken-Glasberga föreslås dras in dras in pga. låg belastning.

Linje 780 och 780X Nykvarn-Södertälje centrum

Trafiken föreslås reduceras med följande avgångar pga. lågt resande.

M-F:

780: Avgången 4.59 från Bärvägen.

780X: Avgången 19.44 från Södertälje C.

780: Avgången 01.12 från Södertälje C körs enbart natt mot lördag och söndag.

Lördagar:

780: Avgången 05.45 från Bärvägen.

780X: Avgångarna 08.18 och 13.29 från Bärvägen.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Söndagar:

780: Avgången 05.45 från Bärvägen.

Linje 784 Södertälje C-Norrvrå

Natt mot lör-sön: Avgången ca 02:12 och 02:40 från Järna föreslås dras in dras in pga. låg belastning.

2.5.21 *Tyresö***Linje 808 Gullmarsplan-Djurgårdsvägen**

Föreslås stanna för av och påstigning på hållplatsen Hanviken på Vendelsövägen i riktning mot Gullmarsplan, för att jämna ut belastningen på busslinjer som trafikerar stråket på Gudöbroleden. Linjesträckningen påverkas ej utan det är endast ett stopp som tillkommer längs befintlig körväg.

Paketlösning**Linje 802 Gullmarsplan-Tyresö C (HANTYÖ2208).****Linje 873 Gullmarsplan-Nyfors (HANTYÖ2208).****Linje 875 Gullmarsplan-Tyresö kyrka (HANTYÖ2208).****Linje 812C Stockholm C-Tyresö C****Linje 813C Stockholm C -Nyfors****Linje 815C Stockholm C -Tyresö kyrka**

Förslaget ger fler direktresor från och till centrala Stockholm och frigör utrymme i Gullmarsplansterminalen vilket innebär att det går att köra annan trafik dit.

Linjerna 812C, 813C samt 815C övervägs att börja trafikeras även mellan morgon- och eftermiddagsrusningen. Linjerna föreslås trafikera med 30 minuters turtäthet i båda riktningar. I samband med detta föreslås linjerna 802, 873 samt 875 glesas ut något under dessa tider. Dessa tre linjer övervägs att trafikeras med 20 minuters trafik mot dagens 15 minuters trafik.

Linje 820 Trollbäcken-Skällsättra-Trollbäcken

Linjen föreslås läggas ned i sin helhet då den har lågt resande och en otydlig uppgift.

Linje 824 Handen station-Tyresö strand

Föreslås att avgångarna kl. 00:27 från Tyresö strand, avgångarna kl. 01:30 och 02:30 från Tyresö C samt turen kl. 01:31 från Handens station natt mot lördag-söndag dras in. Avgång 01:30 ersätts med en ny avgång på linje 819 kl. 01.10 från Tyresö C till Trollbäckens C.

2.5.22 Täby

Paketlösning
Linje 615 Täby C – Kulla vägskäl
Linje 683 Åkersberga stn – Danderyds sjukhus

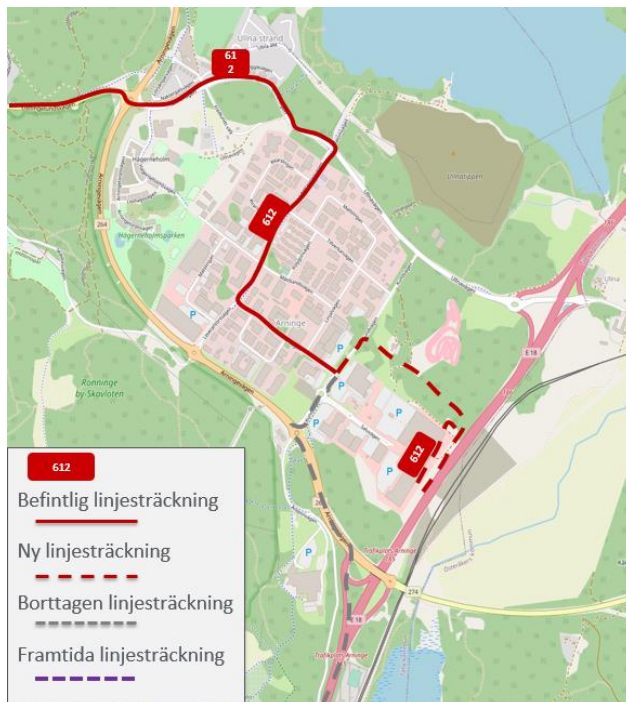
För att anpassa busstrafiken till nya Arninge station föreslås linje 615 trafikera Arninge station vilket möjliggör byten till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen. Linje 615 föreslås samtidigt förkortas med sträckan Arninge – Kulla vägskäl, ny linjesträckning blir Täby C – Arninge station. Linjen föreslås få högre turtäthet. En avgång på sträckan Arninge - Ullna strand (Norrtorpsvägen) föreslås tillkomma för anslutning från Stockholmståget ca. 01:00. Trafikeringen på sträckan Arninge – Kulla vägskäl övertas av linje 683, som förlängs från Kulla vägskäl via Rydbo till Arninge station. Alla turer planeras gå till Arninge station vilket innebär att dagens turer till/från Danderyds sjukhus ersätts med turer till/från Arninge. Trafikeringen på linje 683 föreslås prioritera passning med tåg i riktningen vid Arninge och Rydbo samt så föreslås utökade avgångar kvällstid alla dagar.

Linje 612 Kista – Danderyds sjukhus

Linjen föreslås utökas till att få heldags- och helgtrafik i syfte att erbjuda tvärförbindelser för nordostsektorn mellan nya bytespunkten Arninge station och Kista. Linjen föreslås i detta förslag att trafikeras med 15-minuterstrafik i rusningstrafik, övrig tid vardagar samt helger med 30-minuterstrafik. I och med att Arninge station planeras öppnas i december bedöms att sträckan Arninge – Danderyds sjukhus på linje 612 inte längre behövs då den i princip går parallellt med Roslagsbanan. Området har Roslagsbanan, motorvägsbussar, linje 629 och linje 608 för resor mot innerstaden.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Linje 624 Danderyds sjukhus – Åkersberga station**

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Linje 624C Stockholm (Humlegården) – Åkersberga

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Linje 625 Danderyds sjukhus-Söderhall

Linjen föreslås kortas när den nya Arninge station öppnas. Linjen föreslås få ny sträckning Arninge station-Angarn-Söderhall. Vid den nya stationen i Arninge finns det goda möjlighet att byta till Roslagsbanan till och från Täby/Stockholm och bussar mot bland annat Vallentuna, Vaxholm och Kista.

Linje 626 Danderyds sjukhus – Ljusterö

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Linje 628 Danderyds sjukhus – Margretelund

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Linje 628 C Danderyds sjukhus – Margretelunds centrum

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Linje 639 Stockholm-Hallstavik

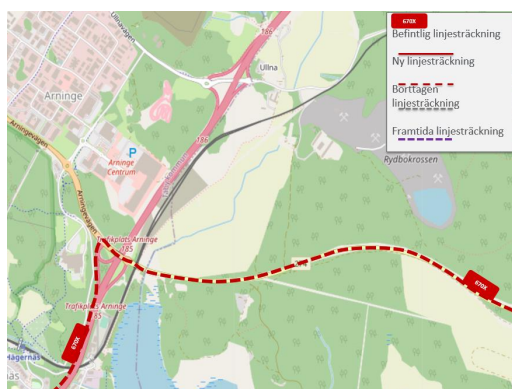
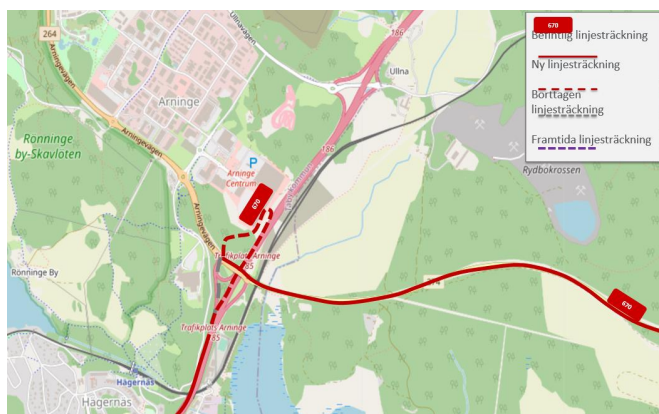
Föreslås börja trafikera via nya Arninge station. Vid Arninge station finns det möjlighet att byta till Roslagsbanan och bussar mot bland annat Vallentuna, Vaxholm och Kista.

Paketlösning

Linje 670 Stockholm (Tekniska högskolan) - Vaxholm (Söderhamnsplan)

Linje 670X Stockholm (Tekniska högskolan) - Vaxholm (Söderhamnsplan)

Linje 670 föreslås trafikera nya Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen, exempelvis mot Kista och Norrtälje. Avgångarna 00.14 från Vaxholm samt 01.10 från Tekniska högskolan föreslås dras in natt mot måndag-fredag. Stoppet vid Arninge station innebär något längre resandetid för genomgående resor till/från Stockholm vilket avses kompenseras med ny linje, 670X, som endast trafikeras i rusningen och inte trafikerar Arninge station.

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

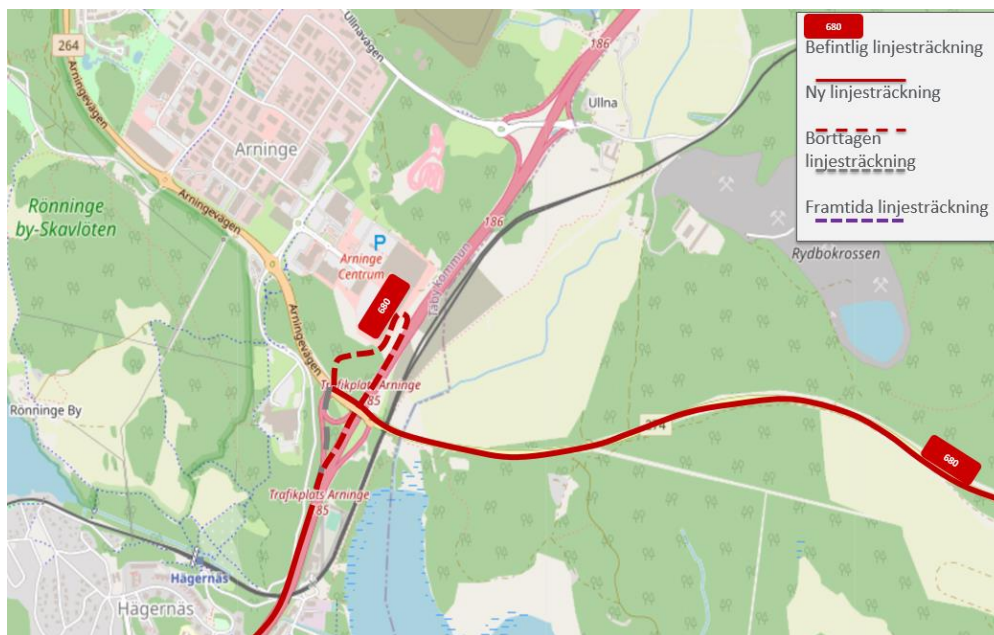
 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Linje 676 Stockholm-Norrtälje

Linjen föreslås börja trafikera via nya Arninge station. Vid Arninge station finns det möjlighet att byta till Roslagsbanan och bussar mot bland annat Vallentuna, Vaxholm och Kista. Den föreslagna förändringen gäller ej snabbbuss 676X.

Linje 680 Stockholm (Humlegården) – Resarö

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Linje 699 Tekniska högskolan – Vaxholm (Söderhamnsplan)

Linjen föreslås trafikera Arninge station.

Linje 694 Danderyds sjukhus – Margretelund – Danderyds sjukhus

Linjen föreslås trafikera Arninge station.

Linje 685 Åkersberga station – Kista C

Linjens trafikering dagtid samt sista kvällsavgången föreslås dras in. Linjen föreslås endast trafikeras morgon- och eftermiddagsrusning.

Linje 696 Stockholm-Norrtälje

Föreslås börja trafikera via nya Arninge station.

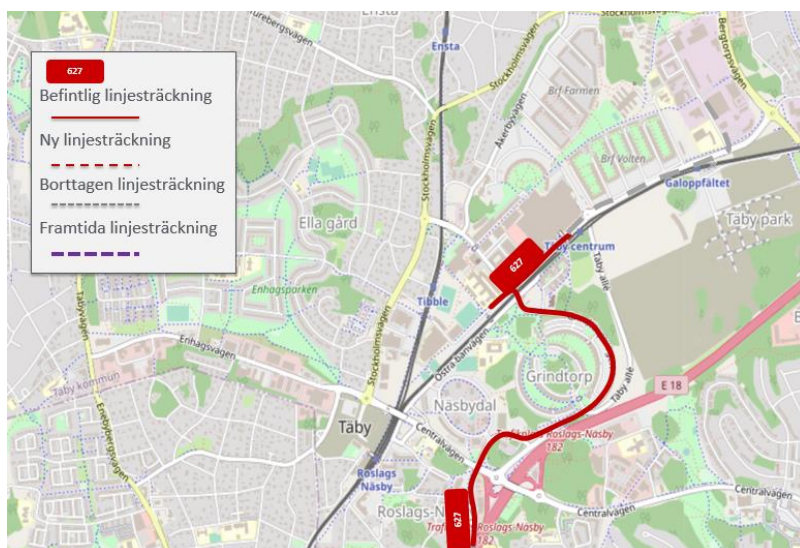
Linje 698 (Odenplan -) Danderyds sjukhus – Österskärs station

I syfte att möjliggöra byten vid Arninge station samt att linjen ej behöver skaftköra från Vaxholmsvägen via Rydbo och åter till Vaxholmsvägen föreslås linjen från Danderyd gå via E18 fram till Arninge stations motorväghållplats för att därmed svänga av vid Arninge norra mot Rydbo. Från Rydbo är sträckan oförändrad. Avgången 01.48 natt mot måndag - fredag från Danderyds sjukhus föreslås dras in.

Linje 627 Kista C – Åkerby industriområde

Linjen föreslås sluta trafikera sträckan Täby C – Åkerby industriområde och få ny ändhållplats Täby C. Resenärer från/till Åkerby industriområde hänvisas till Galoppfältet eller Kemistvägen.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Linje 617 Täby C – Hägernäs – Täby C**

Linjen föreslås få färre avgångar vardagkvällar, övergång till 60-minuterstrafik föreslås ske vid 20:00.

Linje 619 Täby C – Näsbypark – Täby C

Linje 619 föreslås få utökad turtäthet kvällstid.

Linje 610 Danderyds sjukhus – Rosengården

Linjen föreslås få färre avgångar natt mot fredag och lördag, avgångarna från Danderyd 02:27 och 03:27 föreslås dras in.

2.5.23 *Upplands- Bro***Paketlösning****Linje 556 Bro centrum – Smidö - Ådö**

Föreslås utökas med tre extra avgångar i rusningstrafik för att skapa bättre trafik från/till nybyggnadsområdet Tegelhagen.

Linje 558 Kungsängens station – Brunna ind. – Livgardet – Håtuna

Föreslås få förlängd linjesträckning i Brunna industriområde för att bättre täcka upp den expanderande delen av industriområdet samt en extra avgång tidig fm. Linjen föreslås också få en extra tur till Håtuna på kvällstid.

2.5.24 *Upplands Väsby*
Linje 524 Arninge (Kundvägen)-Upplands Väsby station

Föreslås förlängas till nya Arninge station från Kundvägen.

Vid Arninge station finns det möjlighet att byta till Roslagsbanan och bussar mot bland annat Norrtälje och Vaxholm.

Paketlösning

Linje 524 Arninge (Kundvägen)-Upplands Väsby station

Linje 529 Rotebro station-Bollstanäs

Linje 531 Upplands Väsby station-Brunnby Vik

Linje 533 Upplands Väsby station-Rotebro

Linje 534 Upplands Väsby station-Breddenskolan

Linje 535 Upplands Väsby station västra-Runby- Upplands Väsby station västra

Linje 536 Upplands Väsby station-Bollstanäs

Linje 539 Upplands Väsby station-Fresta

Linje 545 Upplands Väsby station-Bollstanäs

Linje 545X ny snabbuss variant av 545

Linje 560 Upplands Väsby station-Jakobsberg

Linje 560X ny snabbuss variant av 560

Linje 565 Sergels Torg-Brunnby Vik

Linje 565X Cityterminalen-Johanneslund

Linje 566 Upplands Väsby station-Bollstanäs

Linje 568 Upplands Väsby station-Löwenströmska sjukhuset

Huvudanledningen till förslaget är att göra linjenätet i Upplands Väsby mer tydligt och snabba upp linjer med regional karaktär samt omfördela trafik som är parallellgående med pendeltåget till/från Stockholm. Pendeltåget till Stockholm kör idag större delen av dygnet i 7,5-minuterstrafik och levererar med en hög punktlighet. Genom att omfördela parallellgående busstrafik och köra den lokalt i Upplands Väsby, samt införa en föreslagna ny snabbgående tvärförbindelse är förhoppningen att få en mer tillförlitlig trafik med högt turutbud.

Linje 524 föreslås få en ny linjesträckning lokalt i Upplands Väsby, längs Stockholmsvägen och Väsbyvägen direkt till stationen istället för att trafikera centrala Upplands Väsby. En ny hållplats på Väsbyvägen ungefär i höjd med Tetorpsvägen föreslås.

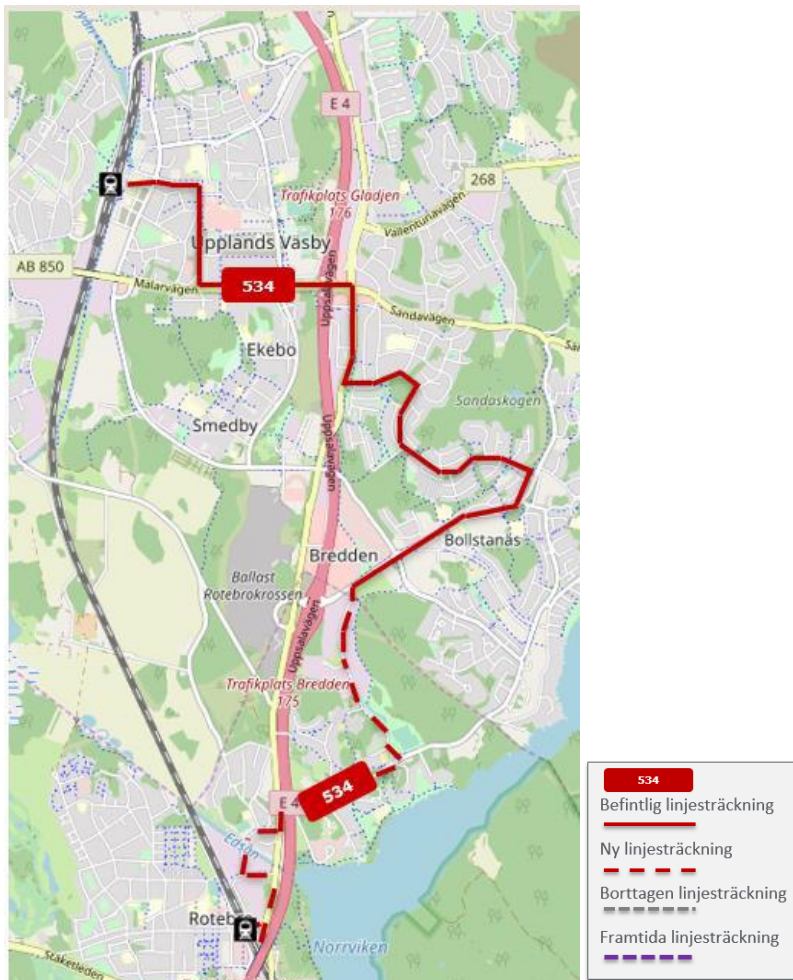
Linje 529 För att förbättra tillgängligheten till Rotsunda torg föreslås linjen få en ny linjesträckning genom att trafikera via Rotsunda torg istället för Bollstanäsvägen.

Linje 531 turtätheten på linjen föreslås ökas till 4-8 avgångar i timmen i rusningsriktningen. Tillkommande avgångar ersätter linje 565 och ger passning till fler pendeltåg, vilket möjliggör snabbare resor Brunnby-Vik- centrala Stockholm.

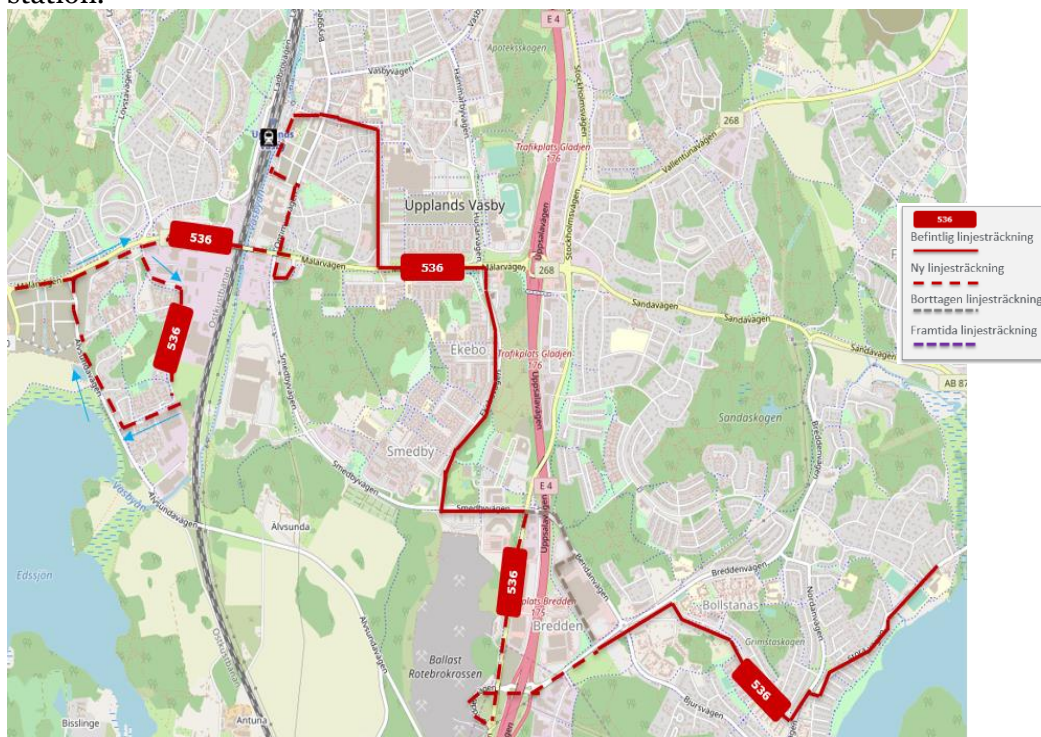
Linje 533 och 534 föreslås få anpassat turutbud så att de saxas, vilket ger 15 minuters trafik dagtid och 30 minuters trafik kvällstid på gemensamma sträckor.

Linje 534 föreslås ta över linje 560s lokala funktion genom att förlängas och trafikera sträckan Bredden - Rotebro station.

Linje 535 föreslås endast trafikeras i rusningstrafik med anpassning till skoltider. Linje 536 och 560X tar över trafikförsörjninguppgiften i området Eds Allé och Njursta.

Linje 536 föreslås få en ny linjesträckning längs Bredden västra istället för Bredden norra. Efter Upplands Väsby station förlängs linjen till Njursta industriområde och Eds Allé. På delsträckan Bollstanäs - Bredden - Upplands Väsby station ökas turtätheten till upp till 7,5 minuters trafik i rusningsriktningen mellan Bredden och Upplands Väsby station.

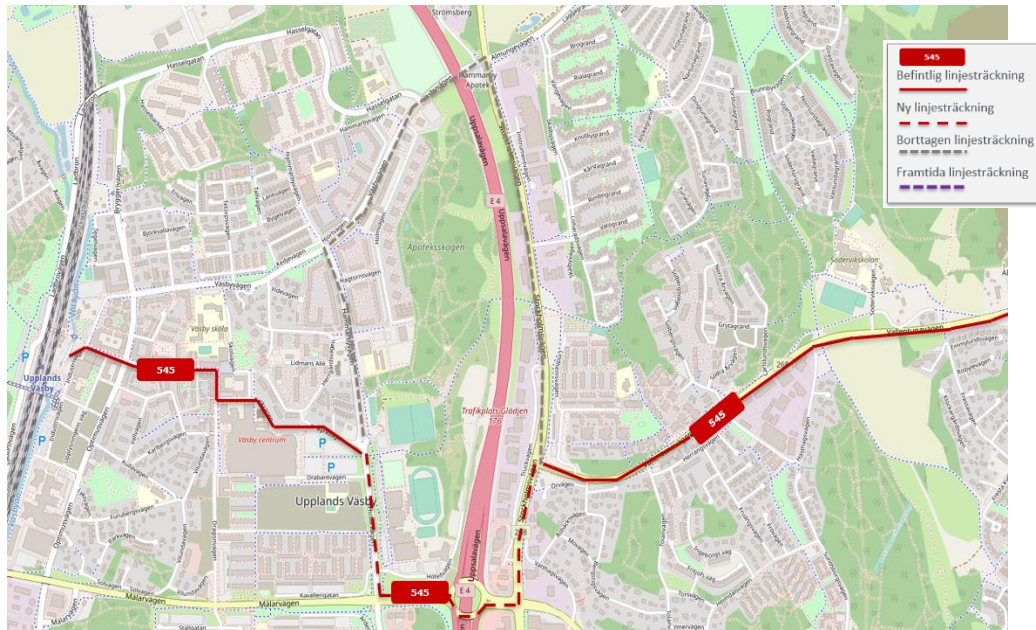

Linje 539 föreslås läggs ned utbudet föreslås föras över till linje 545 som får samma linjesträckning och turutbud som befintliga linje 539.

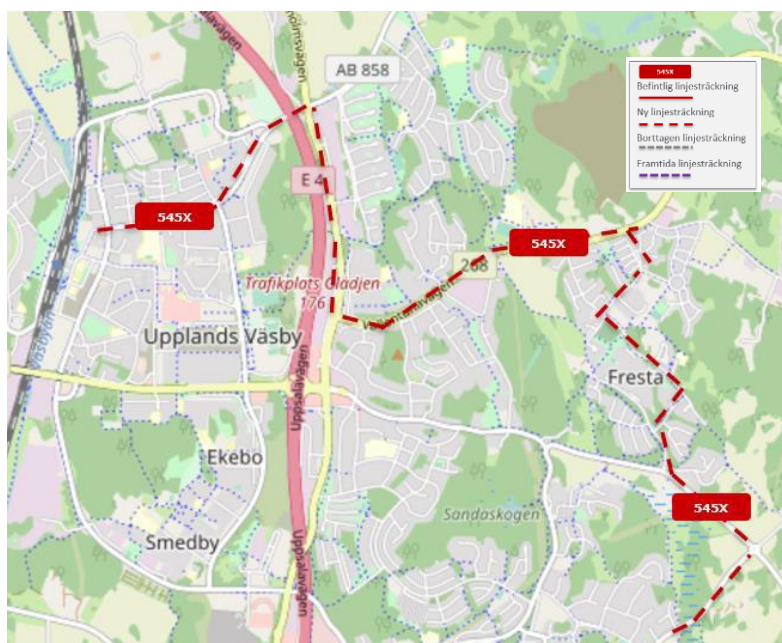
Linje 545 föreslås få en ny linjesträckning längs trafikplats Glädjen och Vilundaparken. Linjen föreslås få en ökad turtäthet. Linjen ersätter linje 539.

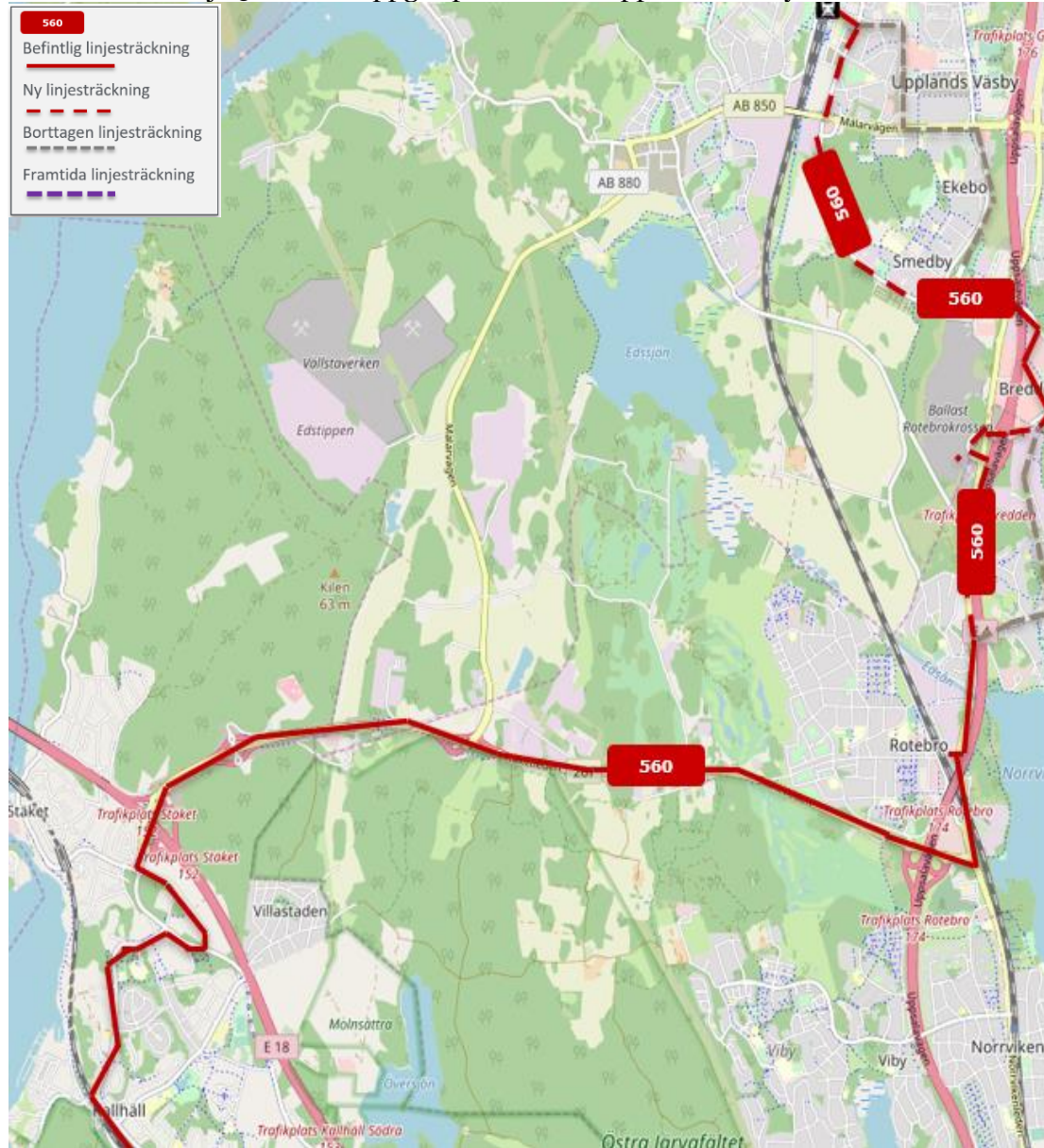

En ny snabbusslinje föreslås linje **545X** som trafikeras i rusningstrafik. Ger snabbare förbindelser mellan Fresta och Upplands Väsby station. Följande hållplatser planeras att trafikeras:

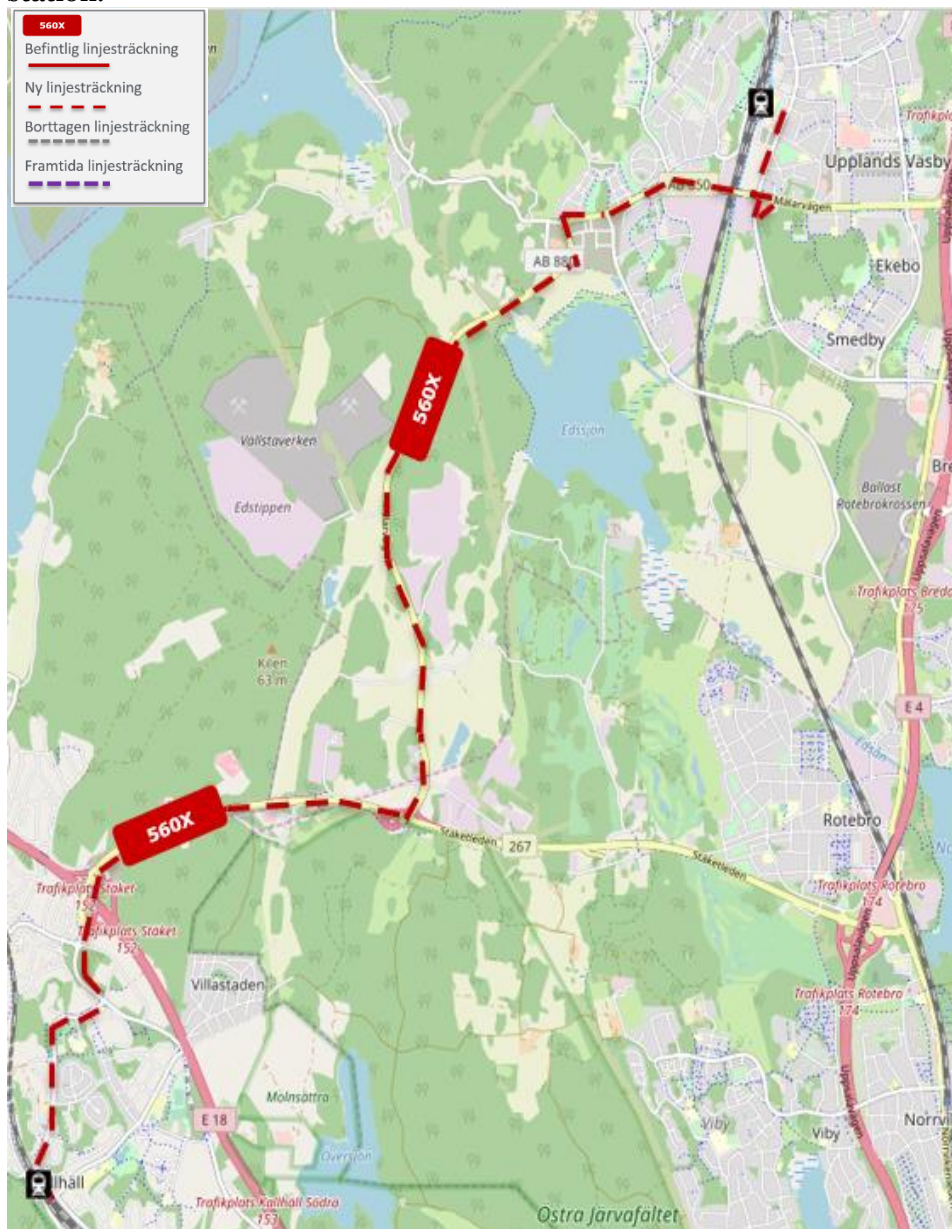
Upplands Väsby station - Lindhemsvägen - Tolanvägen - Carlslund - Hästhagen - Frestadalen - Pepparbodavägen - Älvhagsvägen - Fresta kyrka - Fresta gård - Cedernäsvägen - Länsmansvägen - Harby - Fresta prästgård - Bollstanäs skola.

Linje 560 som är en linje där många resenärer åker långa resor föreslås få en snabbare linjesträckning mellan Upplands Väsby station - Bredden och Rotebro station. Linjen föreslås ta över linje 566 trafikuppgift på sträckan Upplands Väsby station-Bredden norra.

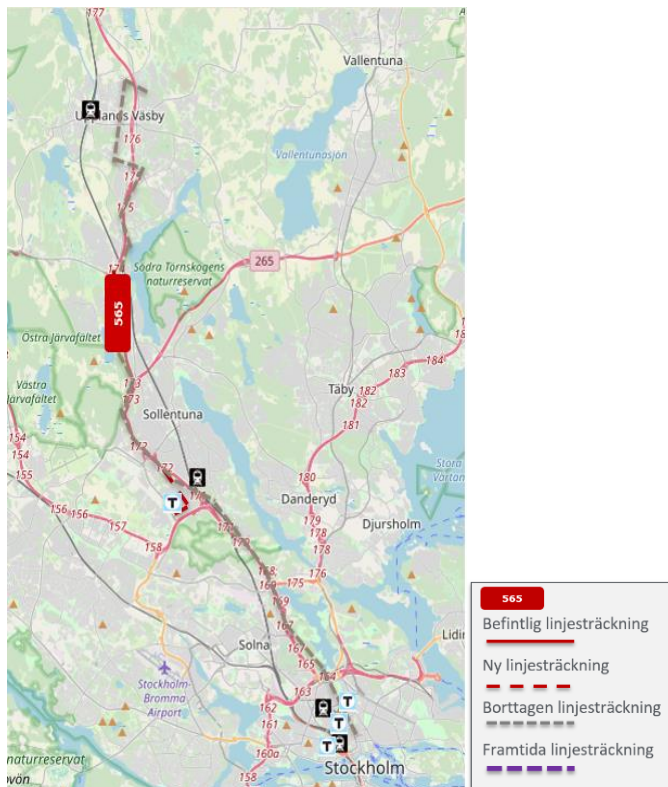
Linje 560X föreslås bli en ny snabbvärförbindelse mellan Upplands Väsby och Kallhäll. Planeras att trafikeras i rusningstrafik. Följande hållplatser föreslås trafikeras med denna nya linje: Upplands Väsby station, Optimusvägen, Edsvägen, Edsparken, Söderby, Katrinedal, Gokartvägen, McDona lds, Rättaren, Kolarängsvägen, Turbingränd, Metallvägen, Kärnmakargränd och Kallhälls station.

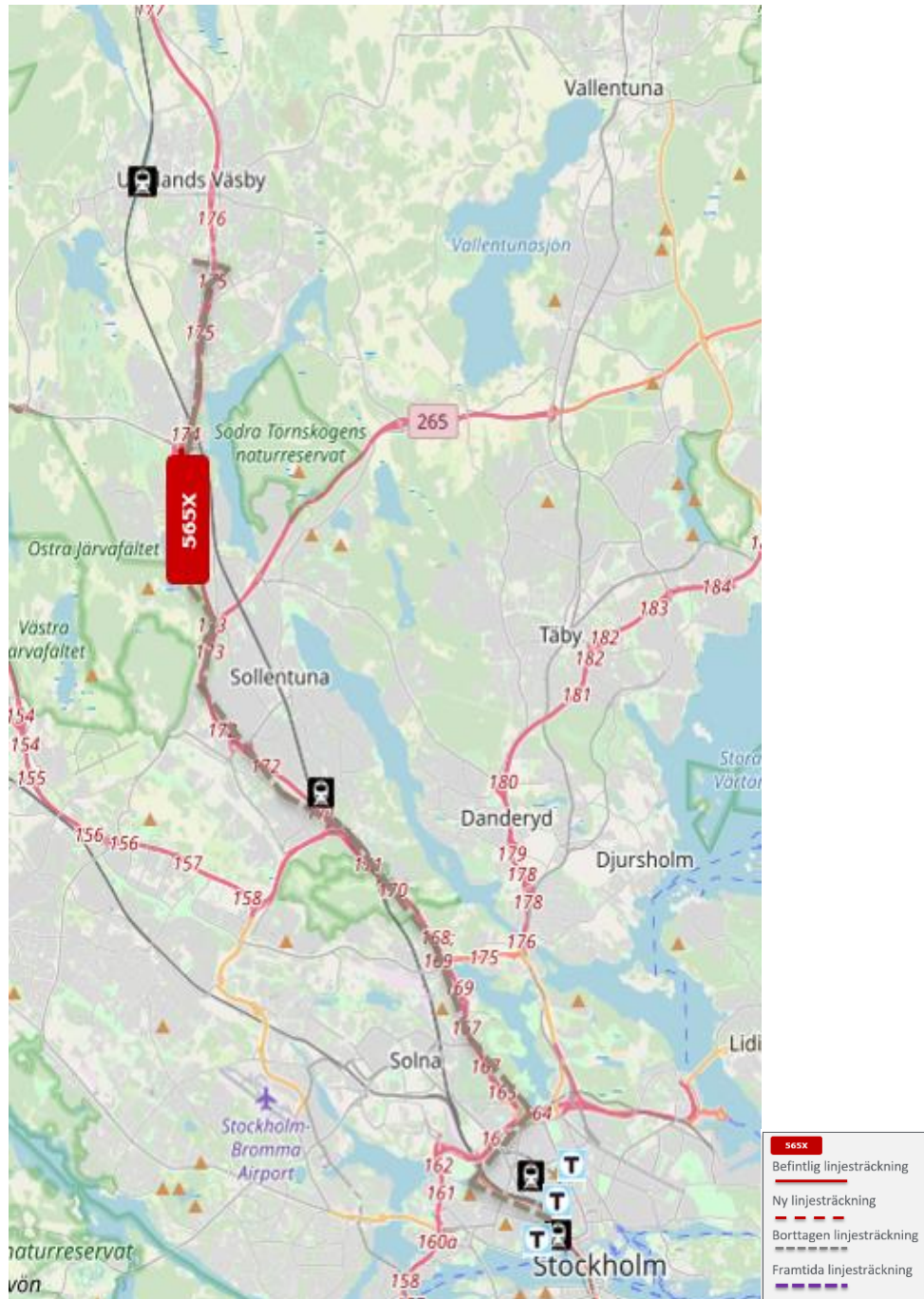

Linje 562

Linjen får ett utökat turutbud, så att linjen kommer att trafikeras större delen av dygnet. Ett önskemål har framförts till Upplands Väsby kommun om att få till en ny hållplats norr om Upplands Väsby station västra (Åvägen). Dessutom kommer antalet avgångar att öka i morgon- och eftermiddagsrusningen, som en del av överflyttningen av produktion från linje 565.

Linje 565 och 565X. Dagens utbud på linje 565 och 565X är anpassad till trängselskatten som infördes 2005 för att avlasta pendeltåget. Idag körs pendeltåget med en hög punktlighet i 7 ½ minuters trafik. Då linje 565s uppgift har flyttats över till pendeltåget och linjen har stora regularitets problem på E4:an föreslås resurserna flyttas om till andra linjer i Upplands Väsby kommun. Som gör att det blir bättre tidshållning och fler avgångar för kommunens invånare. Linjerna 531, 536, 562 och 568 får utökad trafik för att kompensera trafiken på linje 565, 565X. Samt en ny snabb tvärförbindelse linje 560X Kallhäll-Upplands Väsby föreslås.

Linje 566 föreslås läggas ner, produktionen flyttas till linje 536 och 560. Linje 560 tar över hela sträckan mellan Upplands Väsby station och Bredden Norra. Mellan Bredden Norra och Bredden Västra kommer linje 536 att ta över trafikuppgiften.

Linje 568 föreslås få utökad trafik under eftermiddagsrusning pga. positiv resandeutveckling och ökad efterfrågan i samband med omfördelningen av 565/565X produktion.

2.5.25 Vallentuna

Linje 625 Danderyds sjukhus-Söderhall

Linjen föreslås kortas när den nya Arninge station öppnas. Linjen föreslås få ny sträckning Arninge station-Angarn-Söderhall. Vid den nya stationen i Arninge finns det goda möjlighet att byta till Roslagsbanan till och från Täby/Stockholm och bussar mot bland annat Vallentuna, Vaxholm och Kista.

Linje 625 Stockholm-Hallstavik

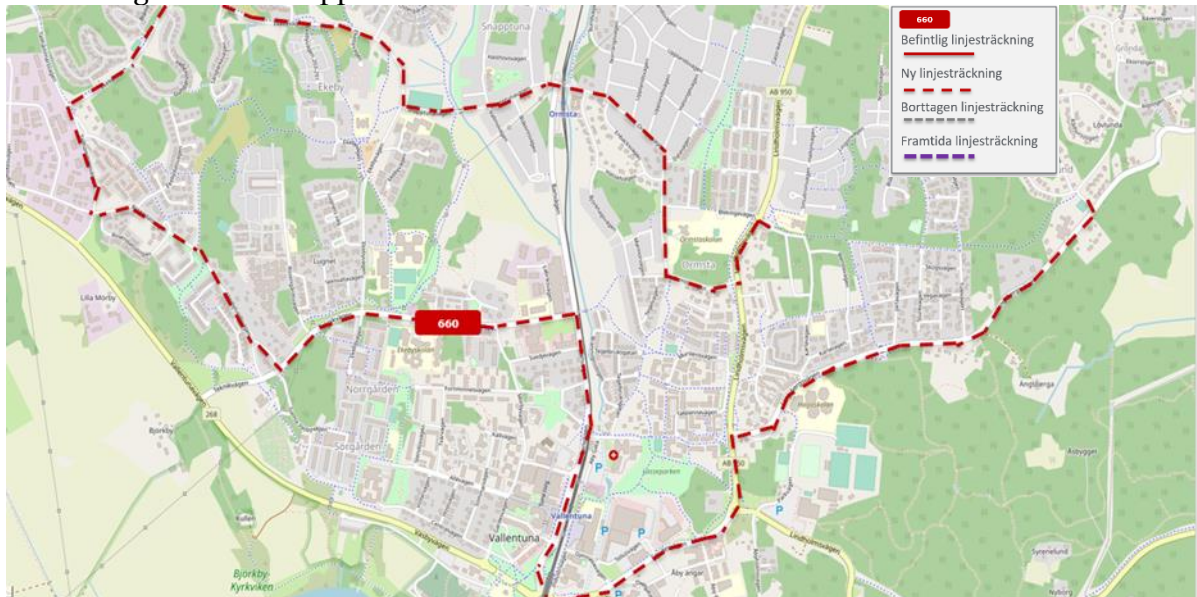
Föreslås börja trafikera via nya Arninge station. Vid Arninge station finns det möjlighet att byta till Roslagsbanan och bussar mot bland annat Vallentuna, Vaxholm och Kista.

Linje 625 Stockholm-Hallstavik

Avgången 01:20 från Söderhall till Rimbo natt mot måndag-fredag föreslås dras in då den har mycket få resande.

Linje 660 Vallentuna-Ormsta-Vallentuna

Ny linjesträckning föreslås som ersätter ringlinjerna 660H och 660V. Linjen startar i Gustavslund som tidigare inte har haft någon linjetrafik och körs via Hagaskolan- Vallentuna centrum- västra delarna av Vallentuna till Östra Ormsta. Linjen föreslås köras med samma regularitet och öppettider som 660H och 660V.

Linje 664 Vallentuna station-Uthamra

Linjen föreslås glesas ut till 60 minuterstrafik i rusningen istället för 30 minuterstrafik. Linjen slutar trafikera efter ca kl 19:00 måndag-fredag. Samt nya öppettider lördag och söndag ca 10:00-18:00

Linje 676 Stockholm-Norrtälje

Linjen föreslås börja trafikera via nya Arninge station. Vid Arninge station finns det möjlighet att byta till Roslagsbanan och bussar mot bland annat Vallentuna, Vaxholm och Kista. Den föreslagna förändringen gäller ej snabbuss 676X.

Linje 686 Kista centrum-Norrtälje

Föreslås läggas ned i sin helhet då den nya Arninge station tas i bruk. Resande från Norrtälje och Rimbo får då goda omstigningsmöjligheter i Arninge station till och från Kista större delen av dygnet.

Linje 696 Stockholm-Norrtälje

Föreslås börja trafikera via nya Arninge station.

Linje 610 Danderyds sjukhus – Rosengården

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Linjen föreslås få färre avgångar natt mot fredag och lördag, avgångarna från Danderyd 02:27 och 03:27 föreslås dras in.

2.5.26 Vaxholm

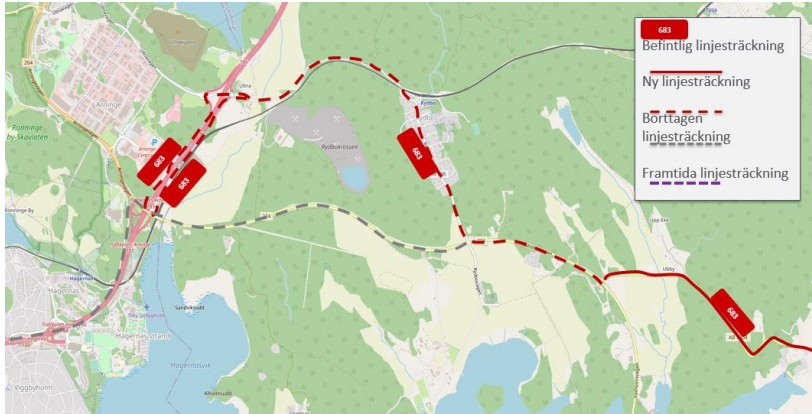
Paketlösning

Linje 615 Täby C – Kulla vägskäl

Linje 683 Åkersberga stn – Danderyds sjukhus

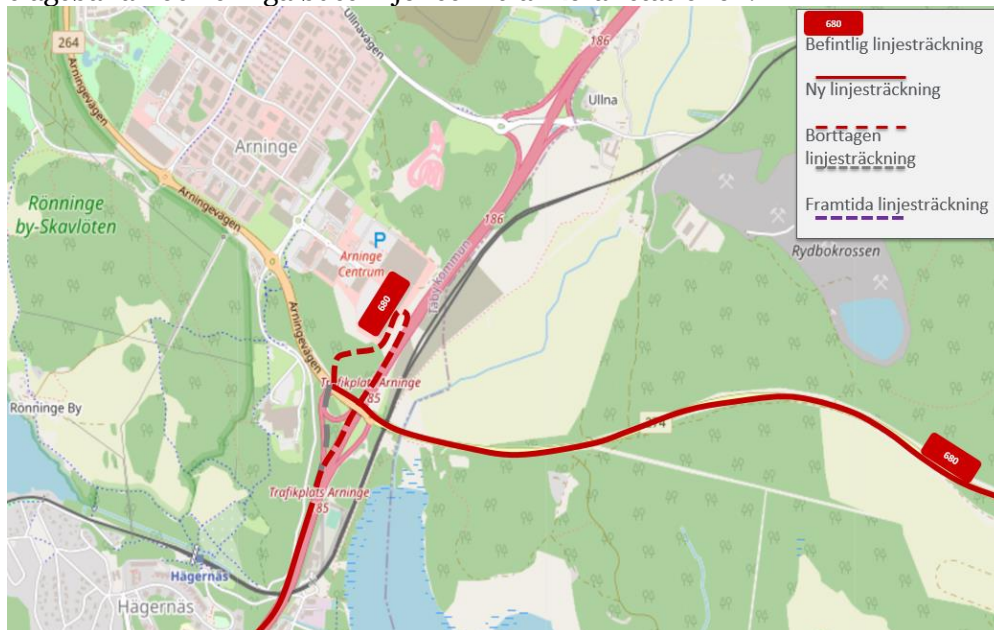
För att anpassa busstrafiken till nya Arninge station föreslås linje 615 trafikera Arninge station vilket möjliggör byten till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen. Linje 615 föreslås samtidigt förkortas med sträckan Arninge – Kulla vägskäl, ny linjesträckning blir Täby C – Arninge station. Linjen föreslås få högre turtäthet. En avgång på sträckan Arninge - Ullna strand (Norrtorpsvägen) föreslås tillkomma för anslutning från Stockholmståget ca. 01:00. Trafikeringen på sträckan Arninge – Kulla vägskäl övertas av linje 683, som förlängs från Kulla vägskäl via Rydbo till Arninge station. Alla turer planeras gå till Arninge station vilket innebär att dagens turer till/från Danderyds sjukhus ersätts med turer till/från Arninge. Trafikeringen på linje 683 föreslås prioritera passning med tåg i riktningen vid Arninge och Rydbo samt så föreslås utökade avgångar kvällstid alla dagar.

Linje 680 Stockholm (Humlegården) – Resarö

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

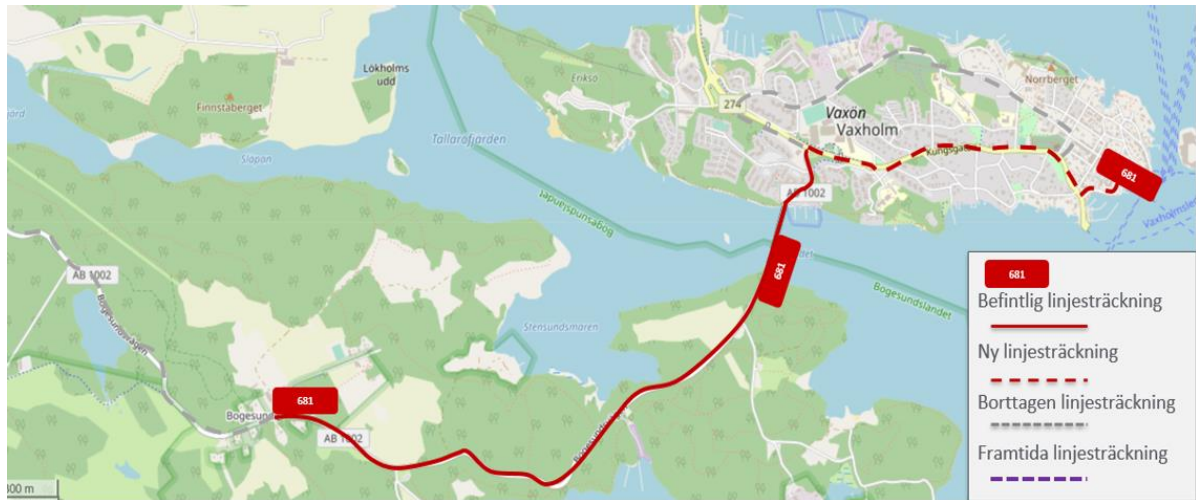

Linje 699 Tekniska högskolan – Vaxholm (Söderhamnsplan)

Linjen föreslås trafikera Arninge station.

Linje 681 Kulla vägskäl – Vaxholm (Söderhamnsplan)

Linjen föreslås kortas av och enbart trafikera sträckan Bogesunds gård – Vaxholm (Söderhamnsplan). Under sommartidtabell förlängs linjen till Golfbanan. Linjen föreslås även snabbas upp inom Vaxholm, hållplatserna Norrbergsskolan, Församlingsgården samt vinkhållplatser dras in.

2.5.27 Värmdö

Paketlösning

Linje 420 Slussen – Gustavsbergs C

Linje 410 Slussen – Saltängen

Linje 413 Slussen – Talludden

Linje 414 Slussen – Tollare – Orminge C

Linje 422 Slussen – Gustavsbergs Lugnet

För att skapa bättre förbindelser mellan Gustavsberg och centrala Nacka och Sickla med köpcentrum och koppling till Tvär- och Saltsjöbanorna samt då linje 425 föreslås trafikeras i högtrafikens rusningsriktning föreslår Trafikförvaltningen att linje 420 trafikeras dubbelriktat var 30:e minut under vardagar ca kl 06:00-20:00 i stället för som idag i rusningsriktningen under rusningen.

Om trafiken på linje 420 utökas, utökas även det totala utbudet på sträckan Slussen - Ektorp C. Denna sträcka är inte i behov av utökad trafik varför vissa avgångar på linjerna 410, 413, 414 och 422 omvandlas till linje 420 för att inte köra mer trafik än idag längs Värmdövägen på sträckan Slussen - Ektorp C.

Paketlösning

Linje 423 Medborgarplatsen – Gustavsbergs Lugnet

Linje 422 Slussen – Gustavsbergs Lugnet

Linje 425 Slussen – Gustavsbergs Lugnet

Detta paket förutsätter även att paketet avseende linjerna 71, 403 och 465 genomförs.

För att bättre trafikförsörja Farsta slott, Gustavsbergs hamn, Munkmora och Lugnet med en bytesfri motorvägsförbindelse till och från Stockholm föreslås en omfördelning av resurser från linje 422 och 425 till linje 423 så att linje 423 kan trafikeras dubbelriktat vardagar ca kl

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

 PM
2021-03-12

 Diarienummer
TN 2020-1386

 Infosäk. klass
K1 (Öppen)

06:00-21:00 och helger 10:00-18:00, istället för som idag i rusningsriktningen under rusningen på vardagar. Linjen föreslås även trafikera Slussenterminalen i stället för som idag till Medborgarplatsen. Detta eftersom infrastrukturen kring Medborgarplatsen inte medger dubbelriktad trafik.

Då linje 423 enligt förslaget får ett ökat utbud kan linje 422 kortas av till Gustavsberg C istället för att gå till Lugnet under de tider linje 423 trafikeras.

Även linje 425 kan då få ett minskat utbud så den bara trafikeras i högtrafikens rusningsriktning. På morgonen oförändrad turtäthet, på eftermiddagen körs 20-minuterstrafik samordnat med linje 423, så att det blir 10-minuterstrafik Slussen - Gustavsberg Lugnet. Att föra över heldagstrafikeringen från linje 425 till 423 ger en bättre yttäckning och en bättre trafiklösning i Gustavsbergsområdet i stort.

Linje 428 Gustavsbergs C – Björkviks brygga

Linje 429 Gustavsbergs C – Idalen

Linje 430 Gustavsbergs C – Eknäs brygga

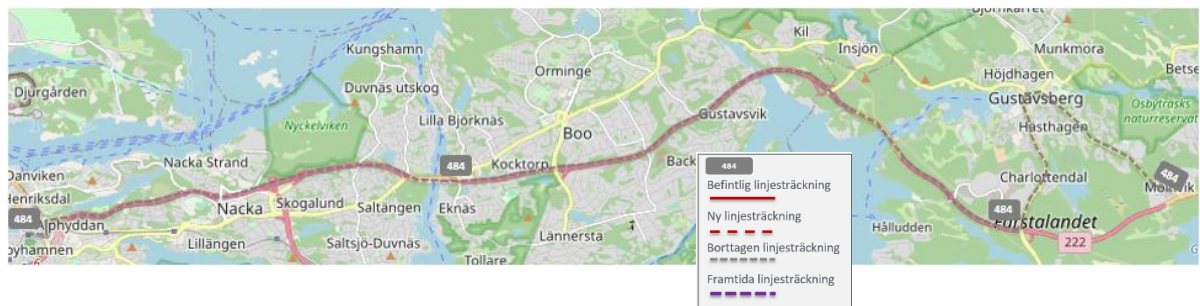
Linje 467 Gustavsbergs C – Hålludden

Om förslaget att utöka trafiken på linje 423 genomförs föreslås att linje 428, 429, 430 och 467 får genare linjesträckning Gustavsberg C – Värmdö marknad. Linjerna föreslås ej längre köras via Chamottevägen, Båtvägen, Rättarvägen och Idrottsvägen utan bara gå via Gustavsbergs allé.

Linje 484 Sickla udde – Mölnvik

Linjen övervägs läggas ned då linjen inte haft den positiva utveckling som trafikförvaltningen hoppades på vid införandet.

2.5.28 Österåker

Linje 624 Danderyds sjukhus – Åkersberga station

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Linje 624C Stockholm (Humlegården) – Åkersberga

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Linje 626 Danderyds sjukhus – Ljusterö

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Trafikförvaltningen
 Trafikavdelningen

 PM
 2021-03-12

 Diarienummer
 TN 2020-1386

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Linje 628 Danderyds sjukhus – Margretelund

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Linje 628 C Danderyds sjukhus – Margretelunds centrum

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Linje 694 Danderyds sjukhus – Margretelund – Danderyds sjukhus

Linjen föreslås trafikera Arninge station.

Paketlösning

Linje 615 Täby C – Kulla vägskäl

Linje 683 Åkersberga stn – Danderyds sjukhus

För att anpassa busstrafiken till nya Arninge station föreslås linje 615 trafikera Arninge station vilket möjliggör byten till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen. Linje 615 föreslås samtidigt förkortas med sträckan Arninge – Kulla vägskäl, ny linjesträckning blir Täby C – Arninge station. Linjen föreslås få högre turtäthet. En avgång på sträckan Arninge - Ullna strand (Norrtorpsvägen) föreslås tillkomma för anslutning från Stockholmståget ca. 01:00. Trafikeringen på sträckan Arninge – Kulla vägskäl övertas av linje 683, som förlängs från Kulla vägskäl via Rydbo till Arninge station. Alla turer planeras gå till Arninge station vilket innebär att dagens turer till/från Danderyds sjukhus ersätts med turer till/från Arninge. Trafikeringen på linje 683 föreslås prioritera passning med tåg i riktningen vid Arninge och Rydbo samt så föreslås utökade avgångar kvällstid alla dagar.

Linje 685 Åkersberga station – Kista C

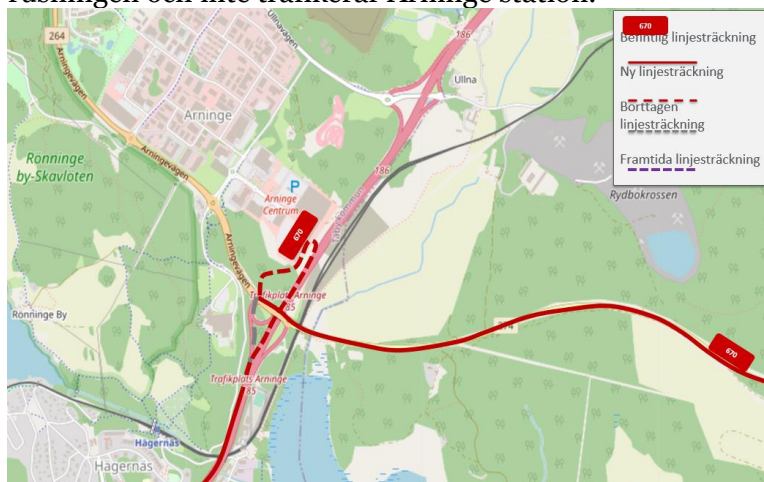
Linjens trafikering dagtid samt sista kvällsavgången föreslås dras in. Linjen föreslås endast trafikeras morgon- och eftermiddagsrusning.

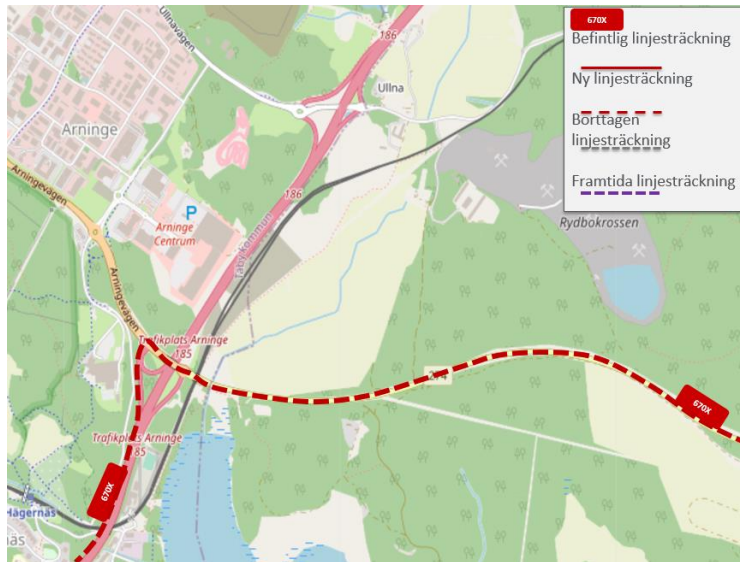
Paketlösning

Linje 670 Stockholm (Tekniska högskolan) - Vaxholm (Söderhamnsplan)

Linje 670X Stockholm (Tekniska högskolan) - Vaxholm (Söderhamnsplan)

Linje 670 föreslås trafikera nya Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen, exempelvis mot Kista och Norrtälje. Avgångarna 00.14 från Vaxholm samt 01.10 från Tekniska högskolan föreslås dras in natt mot måndag-fredag. Stoppet vid Arninge station innebär något längre resandetid för genomgående resor till/från Stockholm vilket avses kompenseras med ny linje, 670X, som endast trafikeras i rusningen och inte trafikerar Arninge station.

Linje 698 (Odenplan -) Danderyds sjukhus – Österskärs station

I syfte att möjliggöra byten vid Arninge station samt att linjen ej behöver skaftköra från Vaxholmsvägen via Rydbo och åter till Vaxholmsvägen föreslås linjen från Danderyd gå via E18 fram till Arninge stations motorvägshållplats för att därmed svänga av vid Arninge norra mot Rydbo. Från Rydbo är sträckan oförändrad. Avgången 01.48 natt mot måndag - fredag från Danderyds sjukhus föreslås dras in.

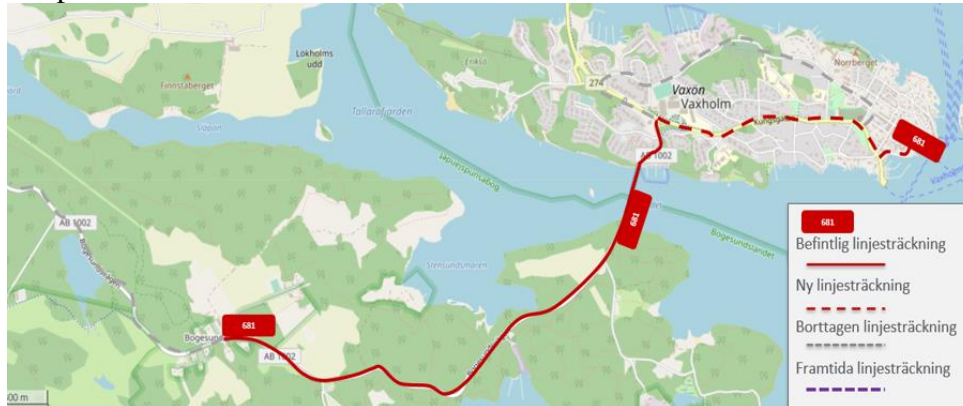
Linje 633 Åkersberga station – Margretelunds C – Åkersberga station

Linjen föreslås få färre avgångar kvällstid, från ca kl. 19 föreslås 60-minuterstrafik istället för dagens 30-minuterstrafik.

Trafikförvaltningen
TrafikavdelningenPM
2021-03-12Diarienummer
TN 2020-1386Infosäk. klass
K1 (Öppen)**Linje 681 Kulla vägskäl – Vaxholm (Söderhamnsplan)**

Linjen föreslås kortas av och enbart trafikera sträckan Bogesunds gård – Vaxholm (Söderhamnsplan). Under sommartidtabell förlängs linjen till Golfbanan. Linjen föreslås även snabbas upp inom Vaxholm, hållplatserna Norrbergsskolan, Församlingsgården samt vinkhållplatser dras in.

Linje 622 Åkersberga station – Skärgårdsstad

Linjen föreslås få färre avgångar kvällstid, från ca kl. 19 föreslås 60-minuterstrafik istället för dagens 30-minuterstrafik.

Linje 622X Åkersberga station – Skärgårdsstad

Linjens avgång 01.09 natt mot fredag och lördag föreslås dras in.

Viltvårdsplan

14

NTN 2021/82

2021-04-08

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/82

Natur- och trafiknämnden

Viltvårdsplan

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden beslutar att anta viltvårdsplanen enligt bilaga 2 daterad den 2021-04-07.

Sammanfattning av ärendet

Alla markägare har skyldighet att bedriva viltvård på sina marker. Viltvårdsplanen och dess bilaga beskriver hur viltvården hanteras på det kommunala markinnehavet i Nacka kommun.

Ärendet

Nacka kommun är en av Sveriges snabbast växande kommuner. Detta påverkar natur och djurliv på många olika sätt. Naturmark tas i anspråk för bebyggelse, infrastruktur eller omvandlas till parkmark. Kommuninvånarna blir fler och besöksstrycket ökar i den natur som finns kvar. Förtätningarna leder sammantaget till fler konflikter mellan människor och djur.

Viltvårdens roll är att ge viltet skydd och stöd samt att balansera djurpopulationer på ett sätt som gynnar den biologiska mångfalden. Den ska också förebygga de skador och olägenheter som kan förorsakas av alltför stora viltstammar, samt ge möjlighet till rika naturupplevelser för kommuninvånarna. En stor del av viltvården består därför av dagliga insatser för viltet. Exempel på insatser är att skadade djur eftersöks, djur som fastnat i staket eller annat omhändertas, foderbord underhålls och fylls på. Den jakt som sker på kommunens markinnehav bedrivs etiskt och med fokus på säkerhet.

Alla markägare har skyldighet att bedriva viltvård på sina marker. Viltvårdsplanen och dess bilaga beskriver hur viltvården hanteras på det kommunala markinnehavet i Nacka kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för barn

I mötet med det vilda djurlivet stärks möjligheterna till rika naturupplevelser. Barn som vistas i naturen har lättare att koncentrera sig, leker mer kreativt och rör på sig mer än barn som leker i en mindre inspirerande miljö.

NACKA
KOMMUN

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 Artspecifik viltförvaltning

Bilaga 2 Viltvårdsplan

Kristina Petterqvist

Enhetschef

Enheten offentlig utemiljö

Kajsa Gustavsson

Vilt- och naturförvaltare

Enheten offentlig utemiljö

Bilaga I Artspecifik viltförvaltning

Enligt jaktlagen definieras alla vilda däggdjur och fåglar som vilt. Viltvårdsplanen fokuserar på förvaltningen av de arter som förvaltas aktivt och som kallas ”jaktbart vilt” samt de invasiva arterna. För skogs- och sjöfågel bedrivs jakt endast vid sanitär olägenhet samt vid beslut från länsstyrelsen.

I tabellen nedan beskrivs inriktningen av förvaltningen av de olika arterna. Den kommer att förändras över tid beroende av viltstammarnas utveckling, olägenheter som uppkommer och andra aktuella förutsättningar samt utifrån ny kunskap och beslut från länsstyrelsen.

Arter	Inriktning	Övrigt
Bäver	Minska	Minska olägenheter som uppkommer
Dovhjort	Bibehålla	Minska viltolyckor och skador av bete
Fälthare	Bibehålla	Inga åtgärder
Grävling	Bibehålla	Minska olägenheter om de uppkommer
Gåsfåglar	Bibehålla	Minska olägenheter på grund av avföring
Lodjur		Länsstyrelsen beslutar
Mink	Minska	Minska antalet – en invasiv art
Kanin	Minska	Minska olägenheter som uppkommer
Skogsmård	Bibehålla	Minska olägenheter om de uppkommer
Måsfåglar	Bibehålla	Minska olägenheter om de uppkommer
Rådjur	Minska	Minska viltolyckor och betesskador
Räv	Bibehålla	Motverka rävskaab och olägenheter
Skarv	Minska	Bidra till länsstyrelsens beslut
Skata, kråka, kaja	Bibehålla	Minska olägenheter som uppkommer
Skogshare	Öka	Åtgärder för att gynna arten ex fälla asp under snörika vintrar
Säl	Bibehålla	Kommunicera att kutar ska lämnas ifred då de hittas på stränder
Utter	Öka	Åtgärder för att gynna arten ex utterpassager under vägar
Varg		Länsstyrelsen beslutar
Vattensköldpaddor	Minska	Minska antalet – invasiva arter
Vildsvin	Minska	Minska viltolyckor och skador efter bökande
Älg	Bibehålla	Enligt tilldelning från länsstyrelsen

Viltvårdsplan för det kommunala markinnehavet i Nacka kommun

Sammanfattning

Alla markägare har skyldighet att bedriva viltvård på sina marker. Denna viltvårdsplan beskriver hur viltvården hanteras på det kommunala markinnehavet i Nacka kommun.

Inledning

Nacka kommun är en av Sveriges snabbast växande kommuner. Detta påverkar natur och djurliv på många olika sätt. Naturmark tas i anspråk för bebyggelse, infrastruktur eller omvandlas till parkmark. Kommuninvånarna blir fler och besöksstrycket ökar i den natur som finns kvar. Förtätningarna leder sammantaget till fler konflikter mellan människor och djur.

Genom sitt ansvar för den fysiska planeringen kan Nacka kommun bevara och förbättra livsbetingelserna för de vilda djuren. Det sker exempelvis genom bildande av naturreservat och vid bevarande av spridningskorridorer i landskapet. Även genom att sköta naturmark och vårda olika biotoper gynnas viltet. Viltvårdsplanen är en del av Nacka kommuns övergripande mål att skapa attraktiva livsmiljöer, rent vatten, frisk luft och ett gott växt- och djurliv.

Viltvårdens roll är att ge viltet skydd och stöd samt att balansera djurpopulationer på ett sätt som gynnar den biologiska mångfalden. Den ska också förebygga de skador och olägenheter som kan förorsakas av alltför stora viltstammar, samt ge möjlighet till rika naturupplevelser för kommuninvånarna. En stor del av viltvården består därför av dagliga insatser för viltet. Exempel på insatser är att skadade djur eftersöks, djur som fastnat i staket eller annat omhändertas, foderbord underhålls och fylls på. Den jakt som sker på kommunens markinnehav bedrivs etiskt och med fokus på säkerhet.

Enligt jaktlagen har markägare och jakträttsinnehavare ansvar för viltvården. I den står det även att syftet med viltvården är att bevara de viltarter som tillhör landets viltbestånd och de fågelarter som tillfälligt förekommer i landet. En lämplig utveckling av viltstammarna ska främjas, med hänsyn tagen till allmänna och enskilda intressen. I viltvården ingår också att genom särskilda åtgärder sörja för att viltet får skydd och stöd, och att jakten anpassas efter tillgången på vilt.

Denna viltvårdsplan är framtagen i samverkan med kommunens viltvårdare.

Vad säger lagen?

Det övergripande ansvaret för att vårda och utveckla det vilda djurlivet är spritt på många parter och regleras i flera olika lagrum. Det finns flera internationella överenskommelser till skydd för olika naturtyper inklusive olika växt- och djurarter. Exempel på detta är FN-konventioner och olika EU direktiv.

Ur den svenska lagstiftning som reglerar viltvården kan nämnas miljöbalken, skogsvårdslagen och fiskelagen. Jaktlagen är den lag som på en mer detaljerad nivå styr viltvården och därför beskrivs den kortfattat här.

Jaktlagen (1987:259) reglerar viltvården, rätten till jakt och hur jakten ska bedrivas. Den gäller för vilda däggdjur och fåglar. Grundregeln är att allt vilt är fredat. Regeringen eller den myndighet regeringen utser, fattar beslut om jakttider och jaktbart vilt. Beroende av vilken djurart det är regleras jakten på tre olika sätt:

- Allmän jakt: Under viss angiven tid och på viss ort får arten jagas fritt.
- Licensjakt: För en viss art fastställs hur många djur som får skjutas en viss tid.
- Skydds jakt: Om en art orsakar skador kan jakt tillåtas.

Jaktlagens innehåll förtydligas i jaktförordningen och föreskrifter utfärdas av Naturvårdsverket. Enligt jaktlagen har markägare och jakträttsinnehavare ansvar för viltvården. Syftet med viltvården är att bevara de viltarter som tillhör landets viltbestånd och de fågelarter som tillfälligt förekommer i landet. En lämplig utveckling av viltstammarna ska främjas, med hänsyn tagen till allmänna och enskilda intressen. I viltvården ingår också att genom särskilda åtgärder sörja för att viltet får skydd och stöd samt att jakten anpassas efter tillgången på vilt.

Bävrar lämnar tydliga spår efter sig

Viltvård

Med viltvård menas åtgärder som förbättrar levnadsförhållanden för viltet inom ett visst område samt att viltstammarna ska hållas i lämplig storlek och sammansättning.

Viltvårdsinsatserna på Nacka kommuns marker är inriktade på att skador och olägenheter förebyggs samt att balansera viltpopulationerna så att de är friska och livskraftiga. Stora viltstammar kan bland annat leda till ett ökat antal trafikolyckor, viltsjukdomar eller att viltet uppehåller sig på olämpliga ställen. Inom viltvården ingår att genom särskilda åtgärder sörja för att viltet får skydd och stöd.

En stor del av viltvården består i dagliga insatser som att sätta upp saltstenar och att vintertid stödutfodra vid foderplatserna. Andra viltvårdsinsatser är eftersök vid viltolyckor och att omhänderta vilt som fastnat eller far illa på annat vis. Ibland uppträder vilda djur hotfullt, vanligtvis i samband med brunsten, och kan då behöva avlägsnas från bebyggda områden. Genom jakt och fällfångst kan populationer hållas i lämplig storlek. Vilda djur kan drabbas av sjukdomar och parasiter. Rävar kan få rävskebba som orsakas av ett kvalster. Vissa rävar far mycket illa av det. En del av viltvården består av att fånga in och avliva dem.

Vilda djur rör sig över stora områden och gynnas av gröna spridningskorridorer som länkar samman större naturområden och fungerar som viktiga viltpassager. Viltet kan gynnas av att naturområden tas om hand genom olika former av biotopvård. Det kan exempelvis bestå av att skogsbryn sköts, ängar slåträs och våtmarker restaureras. I olika skogsskötselplaner och i naturreservatens föreskrifter beskrivs hur skötseln ska utföras.

Ett omfattande friluftsliv kan störa viltet. Genom att erbjuda tydligt markerade vandringsleder kan besökare ledas genom naturen, medan andra naturområden i större utsträckning lämnas ostörda till förmån för viltet. På samma sätt bör tävlingar och annan friluftsverksamhet i marker där det finns vilt genomföras så att viltet störs i så liten utsträckning som möjligt. I naturreservaten regleras detta i föreskrifterna.

Stödutfodring och saltstenar

Med stödutfodring och saltstenar stödjer man viltstammens utveckling och förhindrar att djuren svälter ihjäl kalla och snörika vintrar. Viltet kan också lockas bort från vägar och andra olämpliga områden. Salt är en bristvara i naturen och viktigt för alla växtätare.

Foderbord och saltsten i Nyckelviken

Kommunens viltvårdare

För viltvården på det kommunala markinnehavet i Nacka kommun är avtal tecknat med ett viltvårdslag. Viltvårdarna, som för närvarande är 14stycken, ser gemensamt till att den planerade viltvården utförs samt hanterar de löpande händelser som uppkommer. Viltvårdsinsatserna fördelas enligt aktuell jourlista. Det går alltid att nå viltvårdarna, via de kontaktuppgifter som finns på nacka.se/viltvard, alla timmar året runt. Medborgare hör av sig till dem om vilt som är skadat, sjukt eller lider på annat vis samt med mer allmänna frågor om de vilda djuren.

Hälften av viltvårdarna är anslutna till Nationella Viltolycksrådet och fem av dem har eftersökshundar. Alla viltvårdare hjälper till vid trafikolyckor över hela kommunen.

Samtliga viltvårdare har den utbildning och de tillstånd som erfordras för att få jaga samt skottlossningstillstånd för hela Nacka kommun. De flesta av viltvårdarna har gått jaktledarutbildning samt kursen Vård i det vilda samt följer behovet av fortlöpande utbildning.

För att ingå i viltvårdslaget behövs erfarenhet av viltvård och jakt samt vilja att bidra till den viltvård som viltvårdslaget utför. Ett stort säkerhetstänk är ett måste. En god förmåga till kommunikation och samverkan är en förutsättning för att delta. För att bli viltvårdare bör man bo i Nacka kommun och ha god lokalkännedom. En godkänd eftersökshund är en tillgång. Vid intresse om att delta i viltvårdslaget kontaktas viltvårdarna via kontaktuppgifterna på nacka.se.

Viltvårdarna rapporterar in utförda aktiviteter och aktuella observationer till kommunens viltförvaltare löpande. Per kvartal redovisar de även minskningen av antal vilt, det som funnits dött eller behövt avlivas på grund av sjukdom eller skada, det som skjutits jaktligt samt antalet utförda viltvårdsinsatser. Viltvårdslagets årsrapport innehåller dessutom information om viltvårdslaget, viltolyckor samt beskrivningar av den viltvård som de utfört det gångna året.

Viltvårdarna deltar med kunskap och lokalkännedom vid planering för kommande åtgärder.

Denna viltvårdsplan är framtagen i samverkan med kommunens viltvårdare.

Dovbjort som trasslat in sig i snöre

Rådjur som fastnat i staket

Viltvårdsinsatser som utförs av viltvårdslaget:

- Underhålla foderbord och saltstenar
- Omhänderta sjuka, skadade och döda djur
- Omhänderta vilt som fastnat eller far illa på annat vis
- Utföra eftersök vid viltolyckor
- Hantera vilt som stör eller hotar
- Hantera vilt som uppehåller sig på fel plats
- Utföra jakt och skydds jakt – populationsreglering

Ibland uppkommer farliga situationer med viltet. Vanligtvis är det en älg som uppträder allt för oskyggt eller aggressivt mot människor. När det sker är det polisen som har ansvaret och de tar ofta hjälp av kommunens viltvårdare.

1. En allt för oskygg älg i villaområde 2. En ung kattuggla som ramlat ner i en smalt schakt på Samskolan i Saltsjöbaden. Viltvårdare hämtade upp den, kontrollvägde och kontrollerade fjäderdräkten. Efter samråd med Stockholms Viltfågel Rehab sattes den ut i en ek i närheten.

Jakt

Med jakt avses så väl allmän jakt, skydds jakt och licensjakt samt fällfångst. Jakten är en del av viltvården och syftar till att främja en lämplig utveckling av viltstammarna samt att motverka skador och olägenheter som kan förorsakas av alltför stora viltstammar. Jakten utförs av viltvårdarna. De har skottlossningstillstånd och de underrättar polisen i samband med att skott avlossas.

All jakt sker med mycket stor försiktighet och hänsyn till den allmänhet som vistas i markerna. Jakten bedrivs med god etik och med fokus på säkerhet. Det innebär bland annat att hänsyn tas till viltet så att det inte utsätts för onödigt lidande. Skott avlossas när det finns fullgott kulfång och man är säker på att träffa.

Viltförvaltning

Viltförvaltningen i Nacka kommun är adaptiv. Det innebär att den är lärande, att den utvecklas genom ny kunskap och att den anpassas till de förändringar som sker. Den leds av på kommunen anställd viltförvaltare som i samråd med avtalade viltvårdare planerar kommande viltvård utifrån erfarenheter, observationer och statistik, inkomna synpunkter från medborgarna samt politiskt fattade beslut. För att uppnå gott resultat behövs samverkan med andra markägare och aktörer i och omkring kommunens mark.

Statistik förs över minskningen av de olika arterna av vilt. Den inkluderar vilt som hittats redan döda, vilt som behöver avlivas på grund av att de är skadade eller far illa på annat vis samt vilt som dör genom jakt. Detta utgör en del av underlaget i viltförvaltningen samt rapporteras in till Viltdata, som är Svenska Jägareförbundets system för inrapportering, och ger statistik över de jaktbara arterna i hela Sverige.

För att hantera sanitära olägenheter som uppkommer, så som med de vitkindade gässen på badplatserna, ansöks om skydds jakt hos länsstyrelsen. Det bidrar till att problemen minskar.

Inom den kommunala viltförvaltningen hanteras även sjuka och falldöda djur. Samverkan finns med Statens Veterinärmedicinska Anstalt, SVA, som har uppdraget att följa och analysera sjukdomsläget hos vilda djur i landet. Vid ett eventuellt sjukdomsutbrott behöver samarbetet intensifieras. Om det rör sig om en zoonos, sjukdom som sprids mellan djur och människa, sker samarbete med kommunens miljöenhet och de myndigheter som leder det arbetet. I vissa fall uppmanar SVA att djurkroppar skickas in till dem för undersökning. Sommaren 2020 påträffades tre grågäss med frätskador ovanför näbben. En av dem sändes in och SVA gjorde bedömningen att skadorna kom sig av att gäsen flugit in i en kraftledning.

En annan del inom viltförvaltningen är att kommunicera om de vilda djuren för att på sikt öka förståelsen för dem. Det kan handla om att fallfrukt lockar vilt till trädgårdarna, när hundar ska vara kopplade, vad man gör när en trafikolycka inträffat eller att djurungar som "hittas" i naturen om våren ska lämnas i fred då deras föräldrar nästan alltid finns i närheten.

Dovhjortar i vägområde i Saltsjöbaden

Saltsten i skogsområde

Minskning av viltolyckor

Viltolyckor leder till lidande för viltet och kostnader för den enskilde, samhället och för försäkringsbolagen. Vid olyckor med större vilt kan de leda till personskador. Strävan efter att minska antalet viltolyckor är en del av viltförvaltningen. Några faktorer som påverkar är:

- Viltet lockas till andra platser med utfodring och saltsten
- Varningsskyltar för trafikanterna underhålls och kompletteras
- Viltstängsel underhålls och kompletteras
- Viltpopulationerna reduceras genom jakt
- Samverkan med andra markägare och aktörer
- Samverkan mellan flera enheter internt i kommunen
- Informera allmänheten om viltolyckor

Vid eftersök av trafikskadat vilt används godkända eftersöksekipage. Det betyder att hundarna genomgått ett prov och blivit godkända för eftersök. Hundarna är en viktig resurs i viltvården.

Nationella Viltolycksrådet har regeringens uppdrag att organisera eftersök av trafikskadat vilt. Arbetet för att minska antalet trafikolyckor bör därför ske i samverkan med dem.

Påkörd grävling på Skönviksvägen vid Jarlaberg

Viltförvaltningens utmaningar

Framtidens viltförvaltning behöver kunna hantera förändringar så som nya arter, främmande samt invasiva arter, varierande viltstammar och oförutsedda händelser. En del av utmaningarna följer i klimatförändringarnas spår.

Vildsvin har inte etablerat sig i på kommunens mark. Om det sker kommer det att innebära problem med markskador som uppkommer i samband med att de bökär upp marken för att finna föda. Antalet viltolyckorna i kommunen kan också komma att öka.

Främmande arter som har alltför goda levnadsförhållanden i Sverige kallas för invasiva främmande arter. De orsakar stora problem för inhemska växter och djur som trängs undan i landskapet. Inhemska arter som idag klarar sig bra kan på grund av de främmande invasiva arterna, eller av andra orsaker, behöva stöd i framtiden. Främmande arter är inte alltid invasiva utan i stället ofta till stor nytta för oss människor. Införsel och användning av nya grödor och husdjur har betytt mycket då det gett jordbruket nya möjligheter. Det jaktbara viltet i landet har utökats med exempelvis dovhjort och fälthare.

Svenska Jägareförbundet har i uppdrag av Naturvårdsverket att förvalta ett flertal invasiva främmande djurarter som finns i Sverige. Inom Nacka kommun har både mink och vattensköldpadda påträffats.

En annan typ av samverkan vid Sågsjöns strand. Bäver gnager på en björk och människa skapar en långbänk.

Artspecifik viltförvaltning

Enligt jaktlagen definieras alla vilda däggdjur och fåglar som vilt. Viltvårdsplanen fokuserar på förvaltningen av de arter som förvaltas aktivt och som kallas ”jaktbart vilt” samt de invasiva arterna. För skogs- och sjöfågel bedrivs jakt endast vid sanitär olägenhet samt vid beslut från länsstyrelsen.

Till denna viltvårdsplan finns en bilaga där inriktningen av förvaltningen av de olika arterna beskrivs. Den kommer att justeras över tid beroende av viltstammarnas utveckling, olägenheter som uppkommer och andra aktuella förutsättningar samt utifrån ny kunskap och beslut från länsstyrelsen. Nedan beskrivs några av dessa arter mer utförligt.

Rådjur *Capreolus capreolus*

Rådjuren kom till Sverige efter istiden. Under 1800-talet jagades de så hårt att de nästan blev utrotade. Det fanns till sist bara kvar ett par hundra i Skåne. Genom att rådjuren fredades ökade de i antal igen. I Nacka kommun är populationen av rådjur livskraftig med ett bestånd på uppemot tusen individer. De har goda livsmiljöer både i naturmarkerna och i de mer urbana områdena och de bidrar till rika upplevelsevärden för medborgarna.

Rådjuren medverkar även till en hel del konflikter. De ingår ofta i de trafikolyckor som sker på vägarna i kommunen. Vissa medborgare upplever ett för stort antal rådjur på sina tomter då de äter trädgårdsväxter och ibland upplevs som allt för oskygga. Problemområdena identifieras och ligger till grund för planeringen av de kommande viltvårdsinsatserna.

Rådjur besöker ofta villaträdgårdar

Älg *Alces alces*

När inlandsisen drog sig tillbaka vandrade älgar in till Sverige via den landtunga som då fanns med Danmark. Antalet älgar i landet har varierat över tid. Under 1900-talet ökade de dramatiskt i antal. Länsstyrelsen ansvarar för förvaltningen av älgstammen och tilldelar beslut för älgjakten. Älgar är stora djur och kräver därför större naturområden. I Nacka kommun finns det en handfull älgar och de uppehåller sig oftast i Velamsund eller på Erstaviks marker.

Under höstarna är det vanligt att älgar kan uppföra sig olämpligt. De kommer in i trädgårdarna och äter mycket fallfrukt. Tjurarna brunstar och de kan då förvirra sig in i bebyggelsen och utgöra en fara för människor samt skada sig själva. Detta innebär även en ökad risk för trafikolyckor.

Älgjur som tar sig ett bad i en pool

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Antalet skarvar i Sverige och i Stockholms län ökade snabbt mellan 1994–2006. Sedan dess har utvecklingen planat ut. Förvaltningen av det svenska skarvbeståndet styrs i första hand av de ramar som EU:s lagstiftning sätter. I Sverige är det Länsstyrelsen som ansvarar för den regionala förvaltningen av skarv. Länsstyrelsen i Stockholm har tagit fram en regional förvaltningsplan.

Skarven kan orsaka en del problem i form av skada för fiskbeståndet och fisket. Skarvbeståndet i Stockholms län ligger sedan en tid tillbaka runt mellan 5–6 000 bon. Länsstyrelsen bedömer att populationen kan minska kraftigt. Det bör ske successivt årligen och antalet skarvbon bör kunna minska till 3 000 senast till år 2030.

Inom Nacka kommuns viltvårdsplan ingår att medverka till den regionala förvaltningsplanen och bidra till regleringen av antalet skarvar i länet. Möjligheten är begränsad då det inte finns någon känd skarvkoloni i kommunen. Viss skydds jakt kan utföras när skarvar uppehåller sig på kommunens mark.

Bäver *Castor fiber*

Bävaren är en art som har varit utrotad i Sverige men är nu återetablerad. I Nacka kommun har antalet bävrar ökat sedan 1990-talet. Vid inventeringen som utfördes år 2015 bedömdes antalet vara mellan 50 till 100 individer och vid inventeringen 2019 hade antalet bävrar ökat till mellan 100 och 150 stycken. De har goda livsmiljöer i många av kommunens insjöar och de har även etablerat sig i det bräckta vattnet utmed kusten. Bävaren gör en god naturvårdsinsats och skapar död ved och en sumpigare miljö. De bidrar på så vis till den biologiska mångfalden och stärker möjligheterna till fina naturupplevelser för kommuninvånarna.

Bävrarna medverkar till en del konflikter. De faller lövträd utmed stränderna. Bävrarnas aktiviteter leder även till att vattendrag och vägtrummor sätts igen. Det kan störa havsöringen när den ska vandra upp till sina reproduktionslokaler. Även den grumling som bävrarna orsakar vid sina byggen kan störa havsöringens reproduktion.

För att möta konflikterna balanseras populationen genom jakt och skydds jakt vid de platser där problemen är som störst. Vid behov rensas vattendrag och de riskträd som bävrarna skapar tas omhand.

Bäverhydda med utsikt över Neglingemaren och Uppenbarelsekyrkan

Vildsvin *Sus scrofa*

Vildsvinet var en av de tidigaste invandrarna till Sverige efter istiden. De jagades och populationen minskade tills de ansågs helt utrotade i slutet av 1700-talet. Den vildsvinsstam som nu uppstått i Sverige härstammar från rymningar ur hägn på 1970-talet. I Nacka kommun finns ingen fast population. Ett mindre antal vildsvin har de senaste åren passerat genom kommunen. Erfarenheter finns av att vildsvin som inte hålls efter i bebyggda områden kan vänja sig vid störning från människor och på så vis etablera sig där. Om det sker på det kommunala markinnehavet behöver beskattningen av populationen ökas i problemområdena men även generellt i kommunen.

Vildsvinen orsakar ofta problem i samband med att de söker efter föda. Marken bökas upp vilket leder till att omfattande skador uppstår. För kommunen kan det handla om skador på allmänna anläggningar och i friluftsområden. Det är också vanligt att de åstadkommer skada på privata tomter. Kvarlämnad fallfrukt, trädgårdsavfall och andra begärliga växter i trädgårdarna är några anledningar till att vildsvinen dras till dessa.

Trafikolyckor med vildsvin är vanliga i områden där de har etablerat sig. Det leder till risker, ekonomiska kostnader samt stort lidande för de djur som drabbas.

Afrikansk svinpest är en smittsam och dödlig virusjukdom som drabbar vildsvin och tamgrisar. Den har sin ursprungliga utbredning i Afrika söder om Sahara. Under de senaste åren har sjukdomen spridit sig i världen och utbrott sker i Europa där den orsakar stor skada. Jordbruksverket har gjort en övergripande plan för bekämpning om sjukdomen når Sverige. Kommunen bidrar med att sprida information och följa utvecklingen.

Vildsvin kan böka upp i trädgårdar

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Huvuddelen av världsbeståndet av vitkindad gås häckar i arktiska områden medan en del häckar i Östersjöregionen. Under 1990-talet ökade antalet i Nacka kommun och populationen är livskraftig. De bidrar till det rika djurlivet och stärker på så vis möjligheterna till naturupplevelser för kommuninvånarna.

De vitkindade gässen medverkar även till den hel del problem. Flera badplatser i kommunen belastas av deras spillning. Framför allt är det gräsytor och bryggor som blir kladdiga men även sandstränderna drabbas. Spillning i badvattnet kan orsaka en lokal gödning med ökad risk för förhöjda bakteriehalter samt påverkan på tillväxten av alger.

Vid gårdsområdet i Naturreservatet Nyckelviken finns en park med stora gräsytor som besöks av många medborgare för både picknick och lekar. Periodvis hindrar gässens avföring att dessa områden kan nyttjas av friluftslivet.

För att det ska vara möjligt att minska de problem som uppstår behöver populationen regleras. Genom skydds jakt kan antalet gäss minskas något samtidigt som några skräms iväg.

Kommunen söker varje år tillstånd till skydds jakt hos Länsstyrelsen och de har de senaste åren beviljat att ett 50-tal gäss får fällas. Under säsongen bedöms behovet av skydds jakt utifrån hur stora problem som uppstår. Hela kvoten nyttjas bara om problemen är stora och kvarstår över tid.

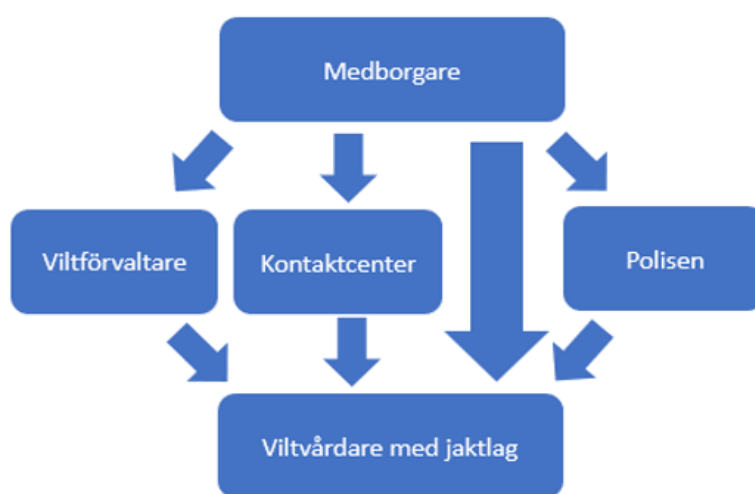

Vitkindade gäss i gårdsområdet vid Stora Nyckelviken

Kommunikation med kommunens medborgare

Det kommunala markinnehavet är stort och det vilda djurlivet finns överallt. När viltet far illa på något vis är det viktigt att kommunen får kännedom om det. Många händelser med viltet upptäcks av kommunens medborgare och de rapporterar in det till kommunens kontaktcenter och viltförvaltaren eller till viltvårdarna direkt.

Vid farliga situationer och vid trafikolyckor med vilt ska man ringa 112.

Viltvårdsplanen omfattar även en strategi för information och kommunikation om de vilda djuren för att på sikt öka förståelsen för dessa. Det kan bland annat handla om vad man gör när en trafikolycka inträffat eller att djurungar som "hittas" i naturen om våren, ska lämnas i fred, då deras föräldrar nästan alltid finns i närheten.

Bilagor

Bilaga 1. Artspecifik viltförvaltning

Kajsa Gustavsson

Vilt- och naturförvaltare

Enheten offentlig utemiljö

Motion - Informera om
regelverk kring fyrverkeri

15

NTN 2021/46

2021-04-15

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/46
KFKS 2021/167

Natur- och trafiknämnden

Motion - Informera om regelverk kring fyrverkeri

Inkom den 31 januari 2021 av Esa Örmä (SD)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige notera att kommunen kommer att informera om fyrverkerier på hemsidan, samt att ansvaret för tillsyn av försäljning av fyrverkerier ligger på Södertörns brandförsvarsförbund. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Sverigedemokraterna har inkommit med förslag på hur försäljning och användning av fyrverkeri kan förbättras genom information och uppföljning.

I samband med nyårsfirandet kommer kommunen informera allmänheten, om vad som gäller när du vill använda fyrverkerier, på hemsidan samt via sociala medier.

Efterlevnad av lagen om försäljning av pyrotekniska varor åligger tillsynsansvarig som i Nacka kommun är Södertörns brandförsvaret och här kan kommunen som delägare i förbundet föra samtal om hur den kan förbättras. Brandförsvaret ansvarar även för att informera handlarna om förändringar i regelverket. Uppföljning av hur fyrverkerierna används på offentlig plats och privat mark ansvarar polisen för utifrån ordningslagen.

Förslagen i motionen

Sverigedemokraterna har kommit in med följande förslag:

1. Att Nacka kommun informerar invånare och speciellt försäljare av pyrotekniska varor om bestämmelser inför nyåret 2021/2022
2. Att Nacka kommun inför nyåret 2021/2022 med hjälp av Miljö- och stadsbyggnadsnämndens miljöenhet aktivt kontrollerar att alla tillståndsgivna säljställen både behärskar och följer regelverket, och i annat fall återtar tillståndet

Enhetens utredning och bedömning

Kommunen är medveten om att det råder delade meningar om användandet av fyrverkerier på nyår och två medborgarförslag om ett totalt förbud har kommit in i samband med nyåret 2020/2021.

Nacka kommun har tagit aktiv ställning till fyrverkeri på offentlig plats genom att göra det tillståndspliktigt. Det innebär att den som vill använda fyrverkerier på offentlig plats behöver söka tillstånd från polisen. Polisen skickar vidare förfråga om tillstånd till kommunen som utifrån allmänt intresse för medborgarna och vald plats föreslår beviljande eller avslag. Tillståndsklausulen finns för att det ska gå att medge fyrverkerier vid särskilda tillfällen som exempelvis kommunens 50-årsfirande. Förutom det finns lagstiftning kring användandet.

I och med att fyrverkeri på offentlig plats är tillståndspliktigt och att ett totalt förbud även på privat mark är ett beslut som regeringen behöver initiera anser enheten att kommunens uppdrag kring reglering är uppfyllt.

De handlare som säljer pyrotekniska varor har en skyldighet att följa lagen och information kring ändrade regler bör komma från brandförsvaret som har tillsynsansvaret. Kommunen kan informera allmänheten på hemsidan och i sociala medier om vad som gäller i samband med nyår.

Efterlevnad av lagen om försäljning av pyrotekniska varor i Nacka åligger också Södertörns brandförsvaret. Kommunen har inget tillsynsansvar i frågan men som delägare i förbundet kan samtal föras om hur deras tillsyn kan utvecklas. Hur fyrverkerierna används på offentlig och privat mark ansvarar polisen för utifrån ordningslagen

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för barn

Inga konsekvenser för barn

Handlingar i ärendet

Bilaga 1: Motionen

Kristina Petterqvist
Enhetschef
Enheten offentlig utemiljö

Elin Ösby
Landskapsingenjör
Enheten offentlig utemiljö

Motion

Motion
2021-01-31

Kommunfullmäktige

Fyrverkerier

Fyrverkerier kan vara ett mycket trevligt inslag vid olika högtider som vid nyår, påsk och valborg. Sista åren har dock sedvänjan med fyrverkerier urartat:

- Poliser och ambulanspersonal har blivit attackerade med raketer
- Hundar, katter, hästar, kor, fåglar m.m. har förlorat livet eller blivit traumatiserade
- Allmänheten är rädda för att vistas utomhus i fyrverkeritider
- Ökande miljöförstöring pga fyrverkerier

Sverige införde den 1 juni 2019 nya och stramare lagar och det är idag totalförbud i hela Sverige mot vissa raketer och smällare. Förhoppningarna var stora om att det äntligen skulle bli ordning på nyårsfirandet.

I samband med lagens ikraftträdande informerades det om att det gavs följande undantag avseende förbudet:

- Om man fått särskilt kommunalt tillstånd och dessutom särskild utbildning

I Nacka finns inga undantag från förbudet och enligt polisen har inga tillstånd utfärdats för nyår 2020/2021.

De som säljer fyrverkerier i Nacka kontrollerar enligt våra undersökningar inte tillståndet i fråga, och är heller inte uppdaterade på gällande bestämmelser.

Därför föreslår Sd Nacka

Att Nacka kommun informerar invånare och speciellt försäljare av pyrotekniska varor om bestämmelser inför nyåret 2021/2022

Att Nacka kommun inför nyåret 2021/2022 med hjälp av Miljö- och stadsbyggnadsnämndens miljöenhet aktivt kontrollerar att alla tillståndsgivna säljställen både behärskar och följer regelverket, och i annat fall återtar tillståndet

Esa Örmä, gruppleadare, Sverigedemokraterna

Medborgarförslag - Förbjud fyrverkerier i Nacka kommun

16

NTN 2020/323

2021-04-15

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2020/323
Dnr NTN 2021/43

Natur- och trafiknämnden

Medborgarförslag - Förbjud fyrverkerier i Nacka kommun

Inkom den 13 december 2020 och den 8 februari 2021

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar att det krävs tillstånd för fyrverkerier på offentlig plats, vilket är den mark som kommunen har möjlighet att reglera. Medborgarförslagen är därmed hanterade.

Sammanfattning av ärendet

Det har kommit in två medborgarförslag att Nacka kommun bör införa förbud mot fyrverkerier.

Idag regleras fyrverkerier och andra explosiva varor av ordningslagen. Utöver det har Nacka kommun infört tillståndsplikt från polisen för att använda fyrverkerier på offentlig plats som exempelvis allmänna parker, gator och parkeringsplatser, genom de lokala ordningsföreskrifterna. Ett generellt förbud mot fyrverkerier på all mark, även privat, är ett beslut som regeringen behöver initiera.

Under nyåret 2020/2021 gavs inga tillstånd för fyrverkerier på offentlig plats i Nacka kommun. Tillsynsmyndighet dvs den som ansvarar för att ordningslagen samt de lokala ordningsföreskrifterna följs är polisen.

Förslagen i medborgarförslaget

Det har kommit in två medborgarförslag och en motion om fyrverkeri i Nacka kommun. Denna skrivelse hanterar det två medborgarförslagen som har liknande önskemål. Enligt förslagen bör kommunen införa förbud mot fyrverkeri över helgerna och då särskilt på nyårsafton. Motiven som uppges är att människor skadas och belastar sjukvården, djur blir rädda och att det är miljöförstörande med tungmetaller och nedskräpning.

Enhetens utredning och bedömning

Idag är användande av fyrverkeripjäser och andra explosiva varor reglerat i ordningslagen. Utöver det har kommunen möjlighet att införa särskilda bestämmelser på offentlig plats som exempelvis parker, gator och parkeringsplatser där kommunen ansvarar för marken. Ett generellt förbud mot fyrverkerier på all mark, även privat, är ett beslut som regeringen behöver initiera.

Utifrån det dokument som heter lokala ordningsföreskrifterna för Nacka har kommunen beslutat att den som vill använda fyrverkerier på offentliga platser behöver söka tillstånd för det ” Polismyndighetens tillstånd krävs för användning av pyrotekniska varor på offentlig plats”. Det kan således vara möjligt vid särskilt betydande tillfällen med kommunens medgivande. Tillståndet söks hos polisen och nyåret 2020/2021 utfärdade polisen enligt deras uppgifter inga tillstånd för fyrverkerier i Nacka.

Tillsynsmyndighet dvs den som ansvarar för att ordningslagen samt de lokala ordningsföreskrifterna följs är polisen.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för barn

Inga konsekvenser för barn

Handlingar i ärendet

Bilaga 1: Medborgarförslaget NTN 2020/323

Bilaga 2: Medborgarförslaget NTN 2021/43

Bilaga 3: Utdrag ur ordningslagen

Bilaga 4: De lokala ordningsföreskrifterna i Nacka kommun

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör

Elin Ösby
Landskapsingenjör
Enheten för drift offentlig utemiljö

Ordningslag (1993:1617)

SFS nr: 1993:1617

Departement/myndighet: Justitiedepartementet L4

Utfärdad: 1993-12-16

Ändrad: t.o.m. SFS 2021:6

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

7 § Pyrotekniska varor får inte användas utan tillstånd av Polismyndigheten, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

Förklarande text kring lagtexten går att läsa på polisens hemsida på <https://polisen.se/tjanster-tillstand/tillstand-ansok/fyrverkerier/>

<https://polisen.se/aktuellt/nyheter/2020/december/fyrverkerier-och-nyar/>

Alla som bor, verkar och vistas i Nacka kommun på offentlig plats och de platser som specificeras under rubriken Platser nedan omfattas av ordningslagens 3:e kapitel (1993:1617) samt följande bestämmelser:

Platser

- Stadshusområdet
- Gröna dalen, Fisksätra
- Parken vid Älta gård
- Parken mellan Värmdövägen och Nacka kyrka
- Stora Nyckelviken
- Ringparken i Saltsjö-Duvnäs
- Fisksätra holme
- Myrsjöns bad och festplats
- Vinterstadium i Tattby
- Saltsjöbadens idrottsplats
- Björknäs idrottsplats
- Boovallens idrottsplats
- Nacka sportcentrum
- Skuru idrottsplats
- Älta idrottsplats
- Myrsjö idrottsplats
- Fisksätra idrottsplats

Alla kommunala lekplatser, bollplaner, motionsspår samt badplatser som inte är placerade på skol- och vårdfastigheter.

Ordning på offentlig plats

Det är inte tillåtet att cykla på anlagda och särskilt skyltade motionsspår men Polismyndigheten kan ge tillstånd för cykling vid specifika arrangemang eller tävlingar.

Polismyndighetens tillstånd krävs för att få använda högtalare eller liknande för att sprida information, reklam, propaganda eller andra budskap som riktar sig till personer på offentliga platser.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2019/12	2019-03-04 § 77	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Mats Bohman

Schaktning, lastning eller liknande

Avlastning och uppläggning av gods på offentlig plats får inte ske på ett sådant sätt att det uppstår risk för skada på person eller egendom. Samtidig trafik ska även med lätthet kunna fungera och framföras.

Vidare ska särskild uppmärksamhet iakttas så att samtliga brandposter och brandsläckningsutrustningar är frilagda och att räddningstjänstens arbete möjliggörs och kan utföras på bästa sätt.

Vid lastning, forsling, lossning eller annan hantering ska den som är ansvarig för åtgärden göra allt som behövs för att allmänheten ska slippa tillfälliga olägenheter genom damm, spill eller dålig lukt.

Den som är ansvarig för upptagande av grus, jord eller sand, tippning av fyllnadsmassor, schaktning, eller annat liknande arbete ska se till att arbetet sker på ett sådant sätt att allmänheten slipper påverkas eller utsättas för tillfälliga olägenheter eller dålig framkomlighet av arbetet.

Buller

Polismyndighetens tillstånd krävs för arbete som orsakar störande buller för personer på offentliga platser, till exempel stenkrossning, pålning och nitning, på lördag - söndag- och helgdagar hela dygnet samt på vardagar mellan klockan 21.00 och 07.00, Tillståndsplikten är undantagen snöröjnings- och halkbekämpningsarbeten.

Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor

Polismyndighetens tillstånd krävs för användning av pyrotekniska varor på offentlig plats.

Sprängning och skjutning med eldvapen mm.

Reglerna i 3 kap 6§ ordningslagen om Polismyndighetens tillstånd för sprängning eller skjutning med eldvapen inom detaljplanelagt område gäller även utanför detaljplanelagt område. Undantag gäller för fastigheten Erstavik 25:1.

Luftvapen, fjädervapen och paintballvapen är förbjudet att användas på offentlig plats.

Förtäring av alkohol

Spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker får inte förtäras på offentlig plats inom följande områden:

1. Centrala parken i Orminge inom ett område som avgränsas av Ormingeringen – Skarpövägen – Mensättravägen
2. Fisksåtra inom ett område som avgränsas av Fidravägen – Fisksättravägen
3. Tippens Centrum inom ett område som avgränsas av Solsidevägen – Stockholmsvägen – Saltsjöbanan
4. Nacka Centrum inom ett område som avgränsas av Granitvägen (Stadshusområdet) – Griffelvägen – Vikdalsvägen – Skvaltans Väg – Värmdövägen

Affischering och liknande

Vid uppsättning av markiser, flaggor och skyltar behöver de sättas upp så att det fria rummet är minst 3,5 meter över en gångbana och minst 4,7 meter över en körbana.

Det är tillåtet att sätta upp anslag på tavlor, pelare eller liknande anordningar som är avsedda för sådant ändamål.

Polismyndighetens tillstånd krävs för att sätta upp affischer, annonser eller liknande anslag på husväggar, staket, stolpar, hänvisningsskyltar eller liknande som är belägna på eller vetter mot offentlig plats.

Tältning

Tältning är tillåten inom ramen för allemansrätten men i Nacka kommun får du endast tälta på plats som ligger utom synhåll från bostadshus i upp till tre dygn. För att tälta på en anläggning som exempelvis park, torg, badplats eller lekplats behövs tillstånd från Polismyndigheten.

Eldning är tillåten inom ramen för allemansrätten samt på av kommunen anlagda eld- och grillplatser. Eldning utöver det, till exempel majbrasa, kräver tillstånd från Polismyndigheten.

I naturreservat regleras möjligheten till tältning och eldning genom lagstiftning i miljöbalken.

Hundar

Hundar ska hållas kopplade på offentlig plats med undantag av de områden där kommunen anordnat hundrastplatser.

Hundar får enbart vistas på kommunala badplatser under höst, vinter och vår. De är välkomna från den 1 oktober fram till den 30 april

Vad som regleras i denna paragraf gäller inte hund i polistjänst, leddhund för synskadade eller service- och signalhund för personer med funktionsnedsättning.

Följande begravningsplatser likställs med offentlig plats vad gäller regler för hundar:

Danvikens kyrkogård
Nacka norra kyrkogård
Nacka södra kyrkogård
Boo kyrkogård
Boo gamla kyrkogård
Skogsö kyrkogård
Storkällan kyrkogård

Gatunamns- och adressnummerskyltar

Där kommunen eller staten tar hand om väghållningen är kommunen ansvarig för att sätta upp gatunamnskyltar för gator och vägar.

För att kunna göra detta har kommunen rätt att placera skyltarna antingen på stolpar eller på lämplig plats på byggnad eller staket.

Skyltar ska sättas upp vid gatu- och vägkorsningar samt på annan plats där det behövs för att utmärka namn på gator, vägar, torg och övriga offentliga platser.

Varje bebyggd fastighet, som har tilldelats adressnummer, ska vara försedd med adressnummerskyltar. Adressnummerskyltar ska sitta så att adressnumret för vardera fastigheten kan läsas och så att det lätt uppfattas vilken fastighet som har vilket adressnummer. Fastighetsägaren eller tomträtthavaren är ansvarig för att skyltning finns.

Ansvarsbestämmelser

Straff och annan påföljd för förseelse mot dessa bestämmelser gäller vad som är föreskrivet i ordningslagen. I ordningslagen finns också bestämmelse om förelägganden och förverkande.

Dessa föreskrifter beslutade den 27 november 1995 och kompletterades därefter i nov 1996, nov 2001 och mars 2019.

KOMMUNFULLMÄKTIGE I NACKA KOMMUN

söndag 2020-12-13 22:33

Inkommande mail

Till: registrator@nacka.se;

Från: personuppgift borttagen

Skickat: 2020-12-13:22:33

medborgarförslag

Undertecknade föreslår att Nacka kommun liksom hela Tyskland inför förbud mot fyrverkerier över helgerna, särskilt Nyår. Det finns flera skäl:

- 1 Bespara den extremt belastade sjukvården ytterligare patienter med stort vårdbehov (som i Tyskland)
- 2 Bespara miljön extrem onödig/skadlig påverkan
- 3 Bespara oss invånare i Nacka, människor och särskilt djur, både tama och vilda, extremt störande buller och ljud.

Vi har nu levt i flera år med många sprängningar och extremt störande ljud från byggen. I dessa corona - tider önskar vi åtminstone få uppleva en lugn och fridfull helg!

Med vänliga hälsningar

personuppgift borttagen

Medborgarförslag om förbud för fyrverkerier

Att fyrverkerier kan vara spännande, vackra och skapa festkänsla är det ingen tvekan om. Men med tanke på de fruktansvärda konsekvenser de för med sig känns det nödvändigt att åtminstone införa ett förbud för privatpersoner att bruka fyrverkerier.

Fyrverkerier används som vapen för att skada andra. Vi har alla läst om den synskadade 86-årige mannen och ledarhunden Milton som fick en kraftig smällare kastad mot sig, liksom familjen med den tvååriga rullstolsbundne sonen som besköts av raketer. Vi vet att människor förlorar älskade familjemedlemmar som i ren panik rymmer hemifrån, liksom vilda djur som springer ut på vägar eller isar.

Sjukvården belastas varje år att ett flertal olyckor relaterade till fyrverkerier som kräver resurser från akutmottagning, resurser som särskilt i dessa tider behövs på annat håll. Naturen förgiftas av fyrverkerierna med tungmetaller som till exempel bly, koppar, kadmium och hexaklorbensen. För att inte tala om allt skräp efter raketerna som lämnas kvar.

Detta är bara några av de negativa konsekvenser fyrverkerier har på samhället. Behöver vi fler exempel? Vi medborgare och våra medvarelser betalar ett synnerligen högt pris för detta kortvariga nöje. Det är dags att sätta ner foten och visa morgondagens invånare att vi faktiskt kan ta ansvar.

(Personuppgift borttagen), ägare och vårdnadshavare för två

katter

(Personuppgift borttagen)

(Personuppgift borttagen)

Medborgarförslag om cykel-
och gångväg vid Bastusjöns
norra strand

17

NTN 2021/14

2021-03-24

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/14**Natur- och trafiknämnden****Medborgarförslag om cykel- och gångväg vid
Bastusjöns norra strand**

Inkom den 31 december 2020

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden beslutar att avslå förslaget att bygga en gång- och cykelväg på Kristinedalsvägen vid Bastusjöns norra strand.

Sammanfattning av ärendet

Med anledning av att Kristinedalsvägen vid Bastusjöns norra strand upplevs mycket smal och svår att passera för gående och med cykel föreslås att en gång- och cykelled på vägen byggs.

Trafikenheten bedömer att det inte är möjligt att bygga ut en gång- och cykelväg längst med Kristinedalsvägen med anledning av de infrastrukturella förutsättningarna. Trafikenheten anser även det är fullgod trafiksäkerhet för cyklister att färdas på den aktuella sträckan. Natur- och trafiknämnden föreslås därmed att avslå förslaget att bygga en gång- och cykelväg på Kristinedalsvägen vid Bastusjöns norra strand.

Förslagen i medborgarförslaget

Med anledning av att Kristinedalsvägen vid Bastusjöns norra strand upplevs mycket smal och svår att passera för gående och med cykel föreslås att en gång- och cykelled på vägen byggs. Idag är det ett trafikljus som reglerar trafiken så att den endast går i en riktning i taget, med trots det är det obehagligt att ta den vägen om man inte kör bil. En gång- och cykelled skulle göra vägen säkrare och trevligare att passera, dessutom skulle cykelbanor i Nacka kunna knytas samman på ett bra sätt.

Enhetens utredning och bedömning

Den aktuella sträckan innehar endast ett körfält och trafiken släpps fram växelvis, styrd av trafiksignalreglering. Bredden på vägen är cirka 3,5 meter bred och omöjliggör en separat gång- och cykelväg. Trafikmätning visar att 800 fordon kör utmed sträckan under en vardag och under maxtimmen är det 80 fordon som passerar. Hastigheten ligger på 30 kilometer i timmen. Slutsatsen är att det är fullgott trafiksäkert att färdas på den aktuella sträckan. Enligt tidigare utredning av möjligheten att anlägga en gångväg på sträckan (se bilaga 2 till tjänsteskrivelsen) så bedömer trafikenheten att samma förutsättningar föreligger och att det inte är möjligt att bygga ut en gång- och cykelväg längst med Kristinedalsvägen.

Natur- och trafiknämnden föreslås därmed att avslå förslaget att bygga en gång- och cykelväg på Kristinedalsvägen vid Bastusjöns norra strand.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

1. Medborgarförslag om cykel- och gångväg vid Bastusjöns norra strand, Maria Sundman, 2020-12-31
2. Medborgarförslag om gångväg Kristinedalsvägen, Protokollsutdrag §9, 2019-01-29, Natur- och trafiknämnden

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör

Emmatora Alfin
Trafikplanerare
Trafikenheten

29 januari 2019

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 9

Dnr NTN 2018/277

Medborgarförslag om gångväg Kristinedalsvägen inkom 23 oktober 2018.

Beslut

Natur- och trafiknämnden avslår sökmedborgarförslaget om att låta bygga en gångväg utmed Kristinedalsvägen, då trafiksäkerheten anses vara fullgod samt att en gångväg skulle bli alldeles för kostsam i förhållande till den korta vägsträckan, antalet fordonsrörelser och hastigheten utmed vägen.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit om att Nacka kommun ska låta bygga en spång/gångväg för cyklister och gångtrafikanter bredvid Kristinedalsvägen där denna passerar Bastusjön, på den trafiksignalreglerade sträckan. Medborgaren anför att där Kristinedalsvägen passerar Bastusjön så måste bilar, cyklar och gångtrafikanter samsas i ett körfält och det kan upplevas som trafikfarligt. De fysiska omgivningarna tillåter dock inte att man låter anlägga en gångväg eller spång. Den enda möjligheten – att låta bygga en väg i anslutning till och över vattnet – skulle bli alldeles för kostsam i förhållande till den korta vägsträckan, antalet fordonsrörelser (800 fordon per dag) och hastigheten. Med hänsyn tagen till sträckans längd, trafiksignalregleringen, antal fordonspassager och hastigheten så anses trafiksäkerheten därtill vara fullgod utmed aktuell sträcka.

Förslagen i medborgarförslaget

Ett medborgarförslag har inkommit om att Nacka kommun ska låta bygga en spång/gångväg för cyklister och gångtrafikanter bredvid Kristinedalsvägen på den trafiksignalreglerade sträckan. Medborgaren anför att där Kristinedalsvägen passerar Bastusjön så måste bilar cyklar och gångtrafikanter samsas i ett körfält. Bilarnas hastighet och respekt för övriga trafikanter varierar och många barn förstår inte att hålla sig till väggkanten.

Enhetens utredning och bedömning

Den aktuella sträckan innehar mycket riktigt endast ett körfält och trafiken släpps fram växelvis, styrd av trafiksignalreglering. Sträckan är 200 meter lång och 3,5 meter bred.

Trafikmätningen visar att 800 fordon kör utmed sträckan under en vardag och under maxtimmen är det 80 fordon som passerar. Hastigheten ligger på 30 kilometer i timmen. Slutsatsen är att det är fullgott trafiksäkert att färdas på den aktuella sträckan.

De fysiska omgivningarna tillåter dessutom inte hur som helst att man låter anlägga en gångväg eller spång. Den enda möjligheten – att låta bygga en väg i anslutning till och över vattnet – skulle bli alldeles för kostsam i förhållande till den korta vägsträckan och antalet

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

29 januari 2019

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Natur- och trafiknämnden

fordonsrörelser. De omständigheter som skulle vara fördyrande är att arbete ska göras på och vid vatten. En gångbana skulle behöva anläggas på en ponton och sedan anslutas till fast mark – en konstruktion som skulle bli mycket kostsam. Att låta anlägga en gångväg på den andra sidan om vägen är inte heller ekonomiskt försvarbart då den sträcker sig utmed ett bergsparti.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Då inga av de föreslagna åtgärderna kommer att genomföras så kommer beslutet ej att leda till några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

På den aktuella sträckan måste alla trafikanter samsas om utrymmet, vuxna och barn. Gående, cyklande och bilister färdas på samma vägsträcka. Trafikmätningar visar att 800 fordon kör utmed sträckan under en vardag och under maxtimmen är det 80 fordon som passerar. Hastigheten ligger på 30 kilometer i timmen. Slutsatsen är att det är fullgott trafiksäkert för barn att färdas på den aktuella sträckan.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2019-01-15

Bilaga Medborgarförslag om gångväg Kristinedalsvägen

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Natur- och trafiknämnden beslutade i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

torsdag 2020-12-31 17:26

Inkommande mail

Till: registrator@nacka.se;

Från: [Personuppgift borttagen]

Skickat: 2020-12-31:17:26

Medborgarförslag om cykel och gångväg vid Bastusjöns norra strand

Kristinedalsvägen vid Bastusjöns norr strand är mycket smal och svår att passera gående och med cykel. Idag är det ett trafikljus som reglerar trafiken så att den endast går i en riktning i taget men trots det är det obehagligt att ta den vägen om man inte kör bil.

Om det byggdes en gång och cykelled på Kristinedalsvägen vid Bastusjöns strand skulle det bli mycket säkrare och trevligare att passera. Dessutom skulle cykelbanor i Nacka kunna knytas samman på ett bra sätt.

Med vänlig hälsning

[Personuppgift borttagen]

[Personuppgift borttagen]

[Personuppgift borttagen]

[Personuppgift borttagen]

Skickat från min iPad

Medborgarförslag -
Strandpromenad Bastusjön

18

NTN 2020/298

2021-04-15

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2020/298

Natur- och trafiknämnden

Medborgarförslag - Strandpromenad Bastusjön

Inkom den 26 november 2020

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden avslår förslagen utifrån kostnad i förhållande till behov av åtgärden. Medborgarförslaget är därmed hanterat.

Sammanfattning av ärendet

Skuru Villaägareförening har kommit in med förslag om att befintlig strandpromenad vid Bastusjön bör förlängas så att den går fram till badet. Två olika förslag på sträckning återfinns i förslaget varav den första följer kommunens förstudie för en strandpromenad i sjön och det andra är att gå via Trafikverkets mark under väg 222.

Kommunen har slutfört det projekt om strandpromenader som förstudien ligger till grund för och därmed tagit beslut om att behovet av sådana är uppnått i kommunen. Strandpromenader på plintar eller via flytbryggor är kostsamma att anlägga och underhålla och begränsas till området där det gör mest nytta för skattepengarna. De åtgärder som behövs för att göra stigen via Trafikverkets mark, i alternativ två, tillräckligt tillgänglig omfattar trappor/ramper och breddning av stigar. Det är för omfattande arbeten för att uppväga de behov av promenaden som finns i området och förutsätter separat avtal med Trafikverket eftersom området inte ingår i förhandlingarna som pågår.

Alternativ 1 med strandpromenad på flytbrygga beräknas till ca 2,5 till 3 miljoner kr och alternativ 2 drygt 1 miljon kr plus kostnaden för överenskommelse med Trafikverket.

Förslagen i medborgarförslaget

Skuru Villaägareförening har kommit in med ett förslag om att befintlig strandpromenad vid Bastusjön bör förlängas så att den går fram till badet. Två olika förslag på sträckning återfinns i förslaget. Det första följer kommunens förstudie för en strandpromenad i sjön och det andra är att gå via Trafikverkets mark under väg 222.

Enhetens utredning och bedömning

Enheten har undersökt de två alternativ som Villaägareföreningen har kommit in med för att förlänga den befintliga strandpromenaden till badplatsen. Förslag ett, att bygga ut enligt kommunens förstudie, beräknas kosta ca 2,5 till 3 miljoner kronor. Det andra förslaget att gå via Trafikverkets mark innebär utmaningar i form av höjdskillnader som behöver tas upp med trappor eller ramper samt breddning av befintliga stigar för att göra promenaden tillräckligt tillgänglig. Det innebär en kostnad på drygt 1 miljon kronor

eftersom närheten till brokonstruktion för väg 222 sannolikt skulle påverka val av exempelvis grundläggningsmetodik och materialkrav för tillkommande anläggning. Förutsättningen är också att Trafikverket tillåter att anläggningen förläggs på deras mark då området under 222 inte ingår i kommunförhandlingen.

Kommunen har slutfört det projekt om strandpromenader som förstudien ligger till grund för och därmed tagit beslut om att behovet av sådana är uppnått i kommunen. Strandpromenader på plintar eller via flytbryggor är kostsamma att anlägga och underhålla och begränsas till området där det gör mest nytta för skattepengarna. De åtgärder som behövs för att gå via Trafikverkets mark är allt för omfattande för att uppväga de behov av promenaden som finns i området.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser vid avslag.

Oavsett åtgärd så ryms det ej inom beslutad budget. Alternativ 1 med strandpromenad på flytbrygga beräknas till ca 2,5 till 3 miljoner kr och alternativ 2 med iordningställande av befintliga stigar med trappor eller ramplösningar blir drygt 1 miljon plus kostnaden för överenskommelse med Trafikverket.

Konsekvenser för barn

Det går att nå badplatsen genom tunneln under 222 för de som kommer söderifrån och längst mindre trafikerade vägar från norr och öster.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1: Medborgarförslaget

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör

Elin Ösby
Landskapsingenjör
Enheten offentlig utemiljö

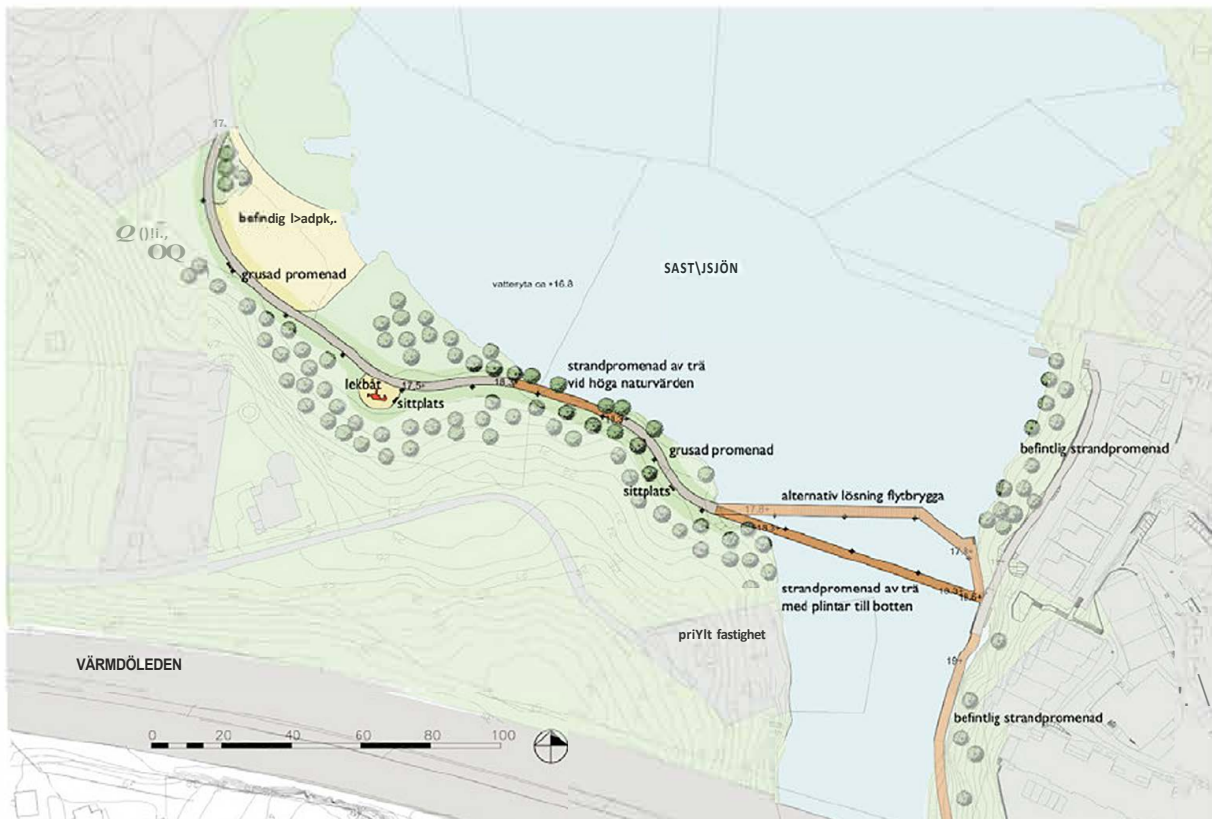
Medborgarförslag- Strandpromenad Bastusjön

Skuru Villaförening och boende i Skuru har vid fler tillfällen tagit upp frågan om trafiksäkerhet och tillgänglighet för gående runt Bastusjön. Två medborgarförslag avseende anläggande av gång och cykelväg utmed sjön vid Kristinedalsvägen, där vägen är som smalast har avvisats. Därtill kommer kontakter med politiker och tjänstemän angående gångstråket under väg 222 mot Bastusjövägen som ännu inte givit resultat.

Vi utgår nu ifrån att GC väg utmed Bastusjön tyvärr inte kommer att anläggas i närtid och det här medborgarförslaget fokuserar därför på tillgänglighet söder om sjön mot Bastusjövägen.

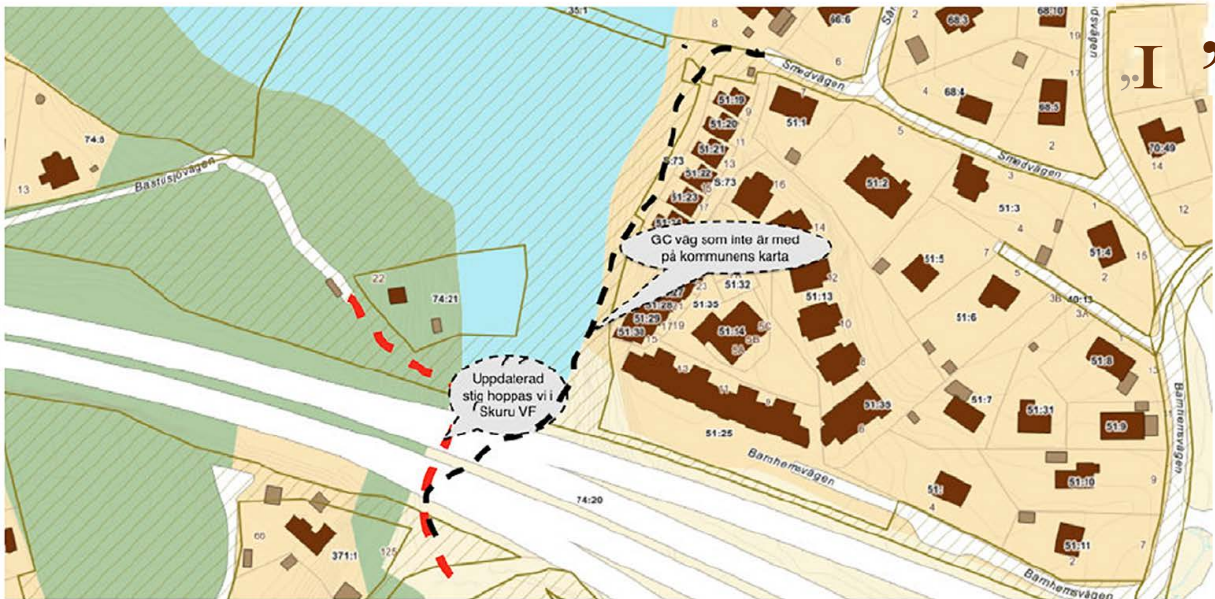
En av våra viktigaste frågor genom föreningens långa historia är att verka för säkra vägar, bra tillgänglighet för gående samt trevliga promenadstråk i vårt närområde. För oss som bor här i Skuru känns det mycket märkligt att inte kunna promenera runt Bastusjöns stränder. Vi vill inte att barn som kommer från Skuru skola ska behöva runda sjön från öster för att komma till västra delen av Skuru via Kristinedalsvägen, på den smala vägbanan som helt saknar trottoar. Kommunen har nyligen beslutat att sälja tomtmark i området vilket innebär fler boende som kan ha nytta och glädje av bättre tillgänglighet runt sjön.

Vi ser två möjligheter att förbättra tillgängligheten. Den bästa lösningen utgår från kommunens förstudie 2013 där ett flertal tänkbara strandpromenader i Nacka presenterades. Man skissade då på att anlägga en flytbrygga eller brygga på pålar i Bastusjön. Ett fantastiskt trevligt förslag tycker vi. Bild inklippt från kommunens förstudie.

Alternativ lösning.

Förbättra den svårtillgängliga stigen under motorvägsviadukten fram till anslutningen mot Bastusjövägen. Trafikverket äger i dag mark under motorvägen men kommunen förhandlar markbyte och förväntas överta den mark som berörs av detta medborgarförslag. Se karta och bild nedan.

Vi i Skuru Villaförening hoppas att något av förslagen kan komma på plats inom en inte alltför avlägsen framtid.

Med vänlig hälsning.

Skuru Villaförening

[Personuppgift borttagen]

[Personuppgift borttagen]

2020-11-26

[Personuppgift borttagen]

[Personuppgift borttagen]

[Personuppgift borttagen]

[Personuppgift borttagen]

Medborgarförslag om att
uppföra bullerskydd mellan
Saltsjöbadsleden och Övre
Järlasjön

19

NTN 2021/18

2021-03-24

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/18

Natur- och trafiknämnden

Medborgarförslag om att uppföra bullerskydd mellan Saltsjöbadsleden och Övre Järlasjön

Inkom den 8 januari 2021

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar att det pågår en utredning av olika platser för bullerskyddsåtgärder enligt det nya EU-direktivet. Därmed är medborgarförslaget färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

I medborgarförslaget beskrivs det att i takt med utvecklingen av Nacka stad och Nacka kommun ökar medborgarnas krav på bibehållen tillgång till nära och goda rekreativområden. Strandområdet omkring Övre Järlasjön är ett område med högt rekreativt värde. Ljudmiljön behöver dock förbättras för att området ska vara hållbart för de som flyttar till Övre Järlasjöns omnejd. I dagsläget medför störningar från trafiken på Saltsjöbadsleden att miljön påverkas, vilka med stor sannolikhet kommer att öka.

Enligt kommunens befintliga bullerkartläggning omfattas området av nivåer om cirka 50-55 dBA, och enligt bedömning skulle bullerskydd längst med Saltsjöbadsleden vara en oerhört kostsam åtgärd. Just nu pågår ett arbete i Sveriges största kommuner initierat av Naturvårdsverket, med syfte att kommunerna ska genomföra bullerkartläggningar för att sträva efter att omgivningsbuller inte ska medföra skadliga effekter på människors hälsa. Kartläggningen kommer att resultera i en åtgärdsplan som genomförs efter år 2022, för att möta upp EU:s nya bullerdirektiv.

Natur- och trafiknämnden noterar att det pågår en utredning av olika platser för bullerskyddsåtgärder enligt det nya EU-direktivet. Därmed är medborgarförslaget färdigbehandlat.

Förslagen i medborgarförslaget

I medborgarförslaget beskrivs det att i takt med utvecklingen av Nacka stad och Nacka kommun ökar medborgarnas krav på bibehållen tillgång till nära och goda rekreativområden, så förutsätter en hållbar stadsutveckling en parallell prioritering av rekreativområden för god livsmiljö. Strandområdet omkring Övre Järlasjön utgör en av portarna till Nackareservatet. Området har ett högt rekreativt värde för olika aktiviteter på sjön. Nacka kommun har tydligt uttryckt ambitionen att förstärka tillgängligheten till området, vilket förstärker rekreativområdet. Utöver detta anses det i medborgarförslaget att ljudmiljön behöver förbättras för att området ska vara hållbart

för de som flyttar till Övre Järlasjöns omnejd. I dagsläget medför störningar från trafiken på Saltsjöbadsleden att miljön omkring påverkas med ofta överstigande 60dbA under dagtid och helger. Ljudstörningarna kommer dessutom sannolikt att öka successivt under kommande tio-årsperiod, till följd av den ökade användningen av Saltsjöbadsleden vid en realisera av kommunens översiktsplan med bland annat utbyggnation av bostäder och tillkommande arbetsplatser. Denna utveckling i sig kommer även att öka trycket på rekreations- och naturområden. Därför föreslås att Nacka kommun beslutar att uppföra ett lämpligt bullerskydd mellan Saltsjöbadsleden och Övre Järlasjön, till skydd för Övre Järlasjöns kvalitet som rekreationsområde.

Enhetens utredning och bedömning

Kommunens befintliga bullerkartläggning visar att trafikbuller i större delen av Övre Järlasjön finns, med nivåer om 50-55 dBA. Att anlägga ett bullerskydd längst med sträckan uppskattas dock vara kostsamt, vilket innebär att det måste vara lagkrav som styr och initierar dessa utgifter för en kommun. I och med EU:s nya bullerdirektiv har ett omfattande arbete som berör alla Sveriges större kommuner initieras av Naturvårdsverket. Arbetet innebär att kommunerna ska genomföra bullerkartläggning vilket bland annat omfattar större vägar, enligt förordningen om omgivningsbuller och EU:s bullerdirektiv. Målet är att sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Kartläggningen kommer att resultera i en åtgärdsplan som genomförs efter år 2022, vilket då kan komma att inrymma åtgärder för Saltsjöbadsleden

om behovet finns. Det kommer att åligga väghållaren att genomföra åtgärderna för att möta upp de nya EU direktiven.

Natur- och trafiknämnden föreslås notera att det pågår en utredning av olika platser för bullerskyddsåtgärder enligt det nya EU-direktivet. Därmed är medborgarförslaget färdigbehandlat.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser i sig. Arbetet med kartläggningen bekostas med befintliga medel inom ramen för miljöenhetens uppdrag.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

1. Medborgarförslag om att uppföra bullerskydd mellan Saltsjöbadsleden och Övre Järlasjön, Johan Merkel och Sara Albrecht Merkel, 2021-01-08

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör

Emmatora Alfin
Trafikplanerare
Trafikenheten

fredag 2021-01-08 11:51

Inkommande mail

Till: registrator@nacka.se;

Från: [Personuppgift borttagen]

Skickat: 2021-01-08:11:51

Bilagor: Medborgarförslag om bullerskydd mellan Saltsjöbadsleden och Övre Järlasjön.docx; Bilaga 1 Medborgarförslag bullerskydd (1).pdf;

Medborgarförslag om bullerskydd saltsjöbadsleden mot Övre Järlasjö

Hej, bifogat finns skrivelse innehållande medborgarförslag avseende bullerskydd samt kartbilaga. Tacksam för

återkoppling kring när vi kan vänta oss behandling av förslaget.

Med vänlig hälsning

: [Personuppgift borttagen]

: [Personuppgift borttagen]

Medborgarförslag om att uppföra bullerskydd mellan Saltsjöbadsleden och Övre Järlasjön

I takt med utvecklingen av Nacka stad och Nacka kommun ökar medborgarnas krav på bibehållentillgång till nära och goda rekreationsområden. En hållbar stadsutveckling förutsätter en parallell prioritering av rekreationsområden för god livsmiljö. Det ökar attraktiviteten för kommande kommuninvånare och acceptansen för utveckling hos de som redan bor i Nacka. Ett hållbart rekreationsområde utmärks av att det är nära, välvårdat, tryggt, tillgängligt och tyst.

Strandområdet omkring Övre Järlasjön utgör en av portarna mot Nacka reservatet med tillgång till allmänna kommunikationer via Storängens station och en tydlig koppling med gångstråken/strandpromenaden mot Kolbotten och Saltsjö Duvnäs.

Järla sjö och Övre Järla sjön har ett högt rekreativt värde för skridsko- och skidåkning, bad, paddling och vattensport. Nacka kommun har tydligt uttryckt ambitionen att förstärka tillgängligheten genom dels strandpromenader dels att ytterligare tydliggöra gränsen mellan allmänt och privat. Det är positivt och bidrar till att förstärka rekreationsområdet. Utöver detta behöver ljudmiljön förbättras för att området ska vara hållbart för gamla nackabor och de som flyttar till Nacka centrum mindre än 1 km från Övre Järlasjön.

I dagsläget medför störningar från trafiken på Saltsjöbadsleden att miljön på och omkring Övre Järlasjön påverkas med ofta överstigande 60dbA under dagtid och helger. Ljudstörningarna från Saltsjöbadsleden kommer dessutom sannolikt att öka successivt under kommande tio-årsperiod. Detta till följd av ökad användning av Saltsjöbadsleden vid en realisering av kommunens översiktsplan med ca 1500 bostäder i Fisksätra/Saltsjöbaden/Älgö, tillkommande arbetsplatser och eventuellt även risken för stenkrossen i Gungviken samt översiktsplanens intentioner att utveckla ytterligare 100 000 kvadratmeter efter saltsjöbadsledens norra sida.

Utvecklingen av 5000 nya bostäder omkring Nacka centrum samt tillkommande arbetsplatser kommer både att öka trycket på rekreationsområden och naturområden av hög kvalitet. Under 2020 har även Covid-pandemin ytterligare tydliggjort människors behov av närhet till god rekreation.

Nackas attraktivitet kommer att förstärkas av att de goda förutsättningar som finns för vistelse i skog och mark tas tillvara.

Vi föreslår därför att Nacka kommun beslutar att uppföra ett lämpligt bullerskydd mellan Saltsjöbadsleden och Övre Järlasjön, enligt markering på bilaga 1, till skydd för Övre Järlasjöskvalitet som rekreationsområde.

Nacka 2021-01-08

: [Personuppgift borttagen]:
[Personuppgift borttagen]
: [Personuppgift borttagen]
: [Personuppgift borttagen]
: [Personuppgift borttagen]

Bilaga 1

Medborgarförslag om
sopsaltning på sträckan mellan
Fisksätra och Saltsjöbadens
centrum

20

NTN 2021/12

2021-03-26

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2021/12

Natur- och trafiknämnden

Medborgarförslag om sopsaltning på sträckan mellan Fisksätra och Saltsjöbadens centrum

Inkom den 18 januari 2021

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar att en utredning över behovet att sopsaltning ska genomföras under året. Medborgarförslaget är med detta färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

I medborgarförslaget beskrivs ett önskemål om att sopsalta cykelstråket mellan Fisksätra och Saltsjöbadens centrum. Trafikenheten i samråd med enheten för vägdrift anser att en utredning behöver genomföras för att se över behovet av sopsaltning på sträckan. Natur- och trafiknämnden föreslås därför notera att en utredning över behovet att sopsaltning ska genomföras under året, och att medborgarförslaget därmed är färdigbehandlat.

Förslagen i medborgarförslaget

I medborgarförslaget beskrivs ett önskemål om att sopsalta cykelstråket mellan Fisksätra och Saltsjöbadens centrum. Det beskrivs i förslaget att den breda och fina cykelbanan inte håller samma höga jämna kvalitet som i resten av kommunen, mellan november och april. Cyklister på sträckan får punktering, och dessutom är sträckan svåracyklad vid snö.

Enhetens utredning och bedömning

Trafikenheten i samråd med enheten för vägdrift anser att en utredning behöver genomföras för att se över behovet av sopsaltning på sträckan mellan Fisksätra och Saltsjöbadens centrum. Enligt bedömning finns risk för att fler än en maskin behövs för att sopsalta hela sträckan, vilket i så fall kräver att driften underhåller fler eller större ytor för att minska overtid och beredskapstid. Utredningen kommer att genomföras under 2021.

Natur- och trafiknämnden föreslås därför notera att en utredning över behovet att sopsaltning ska genomföras under året, och att medborgarförslaget därmed är färdigbehandlat.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget om att utreda behovet att sopsaltning ingår i befintlig budget.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Bilaga Medborgarförslag om sopsaltning på sträckan mellan Fisksätra och Saltsjöbadens centrum

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör

Emmatora Alfin
Trafikplanerare
Trafikenheten

måndag 2021-01-18 11:51

Inkommande mail

Till: registrator@nacka.se;

Från: [personuppgift borttagen]

Skickat: 2021-01-18:11:51

Medborgarförslag om sopsaltning

Hej!

Jag är en året runt-pendlare på cykel och är väldigt nöjd med Nackas underhåll - förutom sträckan mellan Fisksätra och Saltsjöbadens centrum. Den breda och fina cykelbanan håller inte alls samma höga jämna kvalitet som resten av Nacka mellan november och april. Både jag och flera kollegor har fått punktering på den sträckan och jag har sett mer än en cyklist komma gående med punkterat däck där. Dessutom är det svårscyklad vid snö då det ofta blir spårigt, slaskigt och isigt.

Mitt förslag är att sopsalta den sträckan vilket borde gå att ordna då bilvägen saltas. Att gruset slipper sopas upp till våren är en fördel för alla samt att vi som cyklar skulle bli väldigt glada och tacksamma.

Med vänlig hälsning

[personuppgift borttagen]

[personuppgift borttagen]

[personuppgift borttagen]

Medborgarförslag -
Tillträdesväg till Glasbrukssjön

21

NTN 2020/322

2021-04-15

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2020/322

Natur- och trafiknämnden

Medborgarförslag - Tillträdesväg till Glasbrukssjön

Inkom den 11 december 2020

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden avslår förslaget om att höja standarden på stigen mellan Glasbruksvägen och badplatsen. Kostnaderna för att göra denna stig tillgänglig för barnvagn är för höga utifrån behovet. Medborgarförslaget är därmed hanterat.

Sammanfattning av ärendet

Medborgarförslag om att stigen mellan Glasbruksvägen och badplatsen i Glasbrukssjön bör göras iordning så att den blir tillgänglig för barnvagnar och rullstolar.

Den stig som finns idag skulle behöva omfattande höjning av standard för att nå god framkomlighet för barnvagn. Områdets kupering gör att arbetet skulle behöva ske manuellt och via pråm vilket innebär en hög arbetsinsats. Med hänsyn till platsens beskaffenhet kommer en upprustning med stor sannolikhet erodera bort relativt snabbt i den branta lutningen. Eftersom det redan finns en tillgänglig gångväg ned till badet från Sjöängsvägen blir kostnaderna för att genomföra förslaget för höga i förhållande till behovet.

Kostnad för upprustning av stigen uppskattas till ca 1,5 till 2 miljoner kronor.

Förslagen i medborgarförslaget

Enligt förslaget skulle en upprustning av stigen mellan Glasbruksgatan och badplatsen i Glasbrukssjön, så att den blir framkomlig för barnvagnar och rullstolar, underlätta för de besökare som kommer från området Björknäs/Talludden. Det skulle även innebära att denna del av området knyts samman med Krokhöjdens motionsspår och bildar en fin barnvagnspromenad ned till Skurusundet.

Enhetens utredning och bedömning

Den stig som går mellan Glasbruksvägen och badplatsen går genom kuperad naturmark. De åtgärder som skulle behövas för att göra iordning den till en barnvagnspromenad omfattar nedtagning av träd vars rötter växer över stigen, sprängning eller spräckning av berg, gjutning samt tillförsel av material. Med hänsyn till platsens beskaffenhet kommer en upprustning med stor sannolikhet erodera bort relativt snabbt i den branta lutningen. Området kuperingen gör även att arbetet skulle behöva ske manuellt och via pråm.

1: bilden visar befintlig sträckning av stigen

Det finns redan en tillgänglig gångväg ned till badet från Sjöängsvägen så enheten anser att behovet inte uppväger kostnaderna för att genomföra förslaget.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Utbyggnad av stigen till god tillgänglighetsstandard för barnvagn är ca 1,5–2 miljoner kronor för en sträcka på ca 400 meter.

Konsekvenser för barn

Den befintliga stigen går fortsatt att använda för att gena till badplatsen och en naturlig stig som vindlar sig fram är ett äventyr för barn att upptäcka. Badplatsen har god tillgänglighet från Sjöängsvägen där det även finns parkering för besökare.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1: Medborgarförslaget

Mats Bohman
 Trafik- och fastighetsdirektör

Charlotte Svedlund
 Parkingenjör
 Enheten offentlig utemiljö

fredag 2020-12-11 13:22

Inkommande mail

Till: registrator@nacka.se;

Från: [Personuppgift borttagen]

Skickat: 2020-12-11:13:22

Medborgarförslag om tillträdesväg till Glasbrukssjön, Björknäs.

Hej,

För den som vill besöka stranden/badplatsen vid Glasbrukssjön i Björknäs med barnvagn eller rullstol finns idag en fin gångväg ner från Sjöängsvägen.

Kommer man däremot från andra hållet, Glasbruksgatan, är det en bredare stig längs med sjön som leder fram till badplatsen. Tyvärr är stigen precis lite för otillgänglig för att det ska gå att ta sig fram med barnvagn eller rullstol.

Jag bedömer att med tämligen små insatser skulle det vara möjligt att göra stigen mellan Glasbruksgatan och badplatsen framkomlig för barnvagn/rullstol.

Detta skulle underlätta mycket för de som kommer från Björknäs/Talludden som vill besöka badplatsen då det blir en lång omväg annars. Det skulle även göra att det blir ett fint område att gå barnvagnspromenader i då det skulle knyta ihop motionsspåren bakom Krokhöjden med Skurusundet.

Vänliga hälsningar

[Personuppgift borttagen]

[Personuppgift borttagen]

[Personuppgift borttagen]

Projektavslut regionalt
cykelstråk västra Boo
projektnr. 93100947

22

NTN 2020/294

2021-03-31

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2020/294

Natur-och trafiknämnden

Projektavslut regionalt cykelstråk västra Boo

projektnr. 93100947

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar information till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Det nu färdigställda GC-stråket, som uppnått regional cykel standard, är 1,3 km långt och sträcker sig mellan Taluddsvägen och Telegramvägen. Investeringen omfattar, utöver gång- och cykelbanan, ett helhetsgrepp om trafiksituationen på den centralt belägna vägsträckan genom Björknäs. Det innebär ett gaturum med tydligare funktioner och god överblick. Upprustningen omfattar även ny LED-belysning, uppdaterade busshållplatser och övergångsställen samt ett nytt trafikljus för säkrare skolväg.

Ärendet

Projekt mål

Målet med investeringen har varit att öka framkomligheten och trafiksäkerheten för gående och cyklister längs Värmdövägen mellan Centralplan och Telegramvägen för att uppnå standard för regionalt cykelstråk samt att göra cyklingen till ett mer attraktivt val för hållbart resande.

Projektresultat

Investeringen har resulterat i 1,3 km lång upprustad vägsträcka på Värmdövägens norra sida mellan Talluddsvägen och Telegramvägen i Björknäs som väl uppfyller standarden för regionalt cykelstråk. Helhetsgreppet i denna investering innefattar norra sidans breda gång- och cykelbana liksom båda körfälten, fyra busshållplatser, uppdatering och översyn av befintliga övergångsställen, utbyte av trafiksignaler samt ett nyinrättat trafikljus vid Skjutbanevägen för SÄKRARE skolväg. Funktionerna i gång- och cykelstråket är avdelade och tilltagna för säkra möten. Korsande vägar och passager in på gång- och cykelstråket har förtydligats i gaturummet och fått bättre sikt och ny beläggning. Utbyggnaden innefattar byte av samtlig belysning till LED. Gaturummets olika funktioner har i sin helhet förtydligats och gjorts överblickbar för både gående, cyklister och motorfordon. Busshållplatserna har uppdaterats och försetts med tydliga angoringspunkter för säkrare på- och avstigning samt skyddande räcken mot cykelbanan. En viktig samordningsvinst med Nacka Vatten och Avfall har även resulterat i en ny huvudvattenledning som säkrar vattentillförseln i Saltsjö-Boo samt nya ledningsrör för fjärrvärme, el och fiber. Ett bidrag om sammanlagt ca 13 miljoner från Naturvårdsverket har investerats inom projektet.

Ekonomiska konsekvenser

Den beslutade investeringsbudgeten för projektet var 34 mnkr.

Statlig medfinansiering har beviljats med 13 mnkr från Naturvårdsverket.

Total projektkostnad	36 mnkr
Beslutad investeringsbudget (ursprunglig)	34 mnkr
Beslutad investeringsbudget från andra projekt	
Statlig medfinansiering	13 mnkr
Resultat projekt	23 mnkr

- Driftkostnaderna bedöms endast öka marginellt då det till största del handlar om en omfördelning av trafikslag på befintliga driftytor.
- Uppskattad avskrivningstid är i medel 25 år.
- Avskrivning år ett: 1 mnkr
- Ränta(1,5) % år ett 350 tkr

Konsekvenser för barn

Projektet innebär en förbättrad och säkrare trafikmiljö för barn med bredare gång- och cykelbana, säkrare på- och avstigning på bussar, uppdaterade övergångsställen och ett nyinrättat trafikljus för passager över Värmdövägen till och från skolan vid Skjutbanevägen.

Handlingar i ärendet

Mats Wester
Bitr. Enhetschef
Bygg- och Anläggning

Anna Blomberg
Projektingenjör
Bygg- och Anläggning

Mall Protokoll
Driftsöverlämnande

Närvarande:
Zlatko Markovic
Kim Mitts
Anna Blomberg
Charlotte Bromar
Mikael Jansson

Driftsöverlämnande av Regionalt Cykelstråk, Västra Boo

Projektnummer: 93100947

Mötets syfte är att avsluta projektets åtaganden och överföra dessa till drift.

Beskrivning av projektet: Ny GC-bana har anlagts på Värmdövägen mellan Talluddsvägen och Telegramvägen

1. Relationshandlingar

Relationshandlingar läggs under;
Q:\Samarbete enheter\23000_Natur och trafik
gemensamt\RELATIONSRITNINGAR

2. Besiktningsprotokoll

Besiktningsprotokollen kommer också att läggas under;
Q:\Samarbete enheter\23000_Natur och trafik
gemensamt\RELATIONSRITNINGAR

3. Ansvar för beställaranmärkningar och utredningspunkter

Projektet (projektledaren/Zlatko Markovic) ansvarar för att anmärkningar och utredningspunkter blir utförda.

4. Ombud för etableringsbesiktningar av växtlighet

Ingår ej i projektet.

5. Ombud för garantibesiktningar

Respektive förvaltare för respektive teknikområde.

6. Överlämning av ekonomisk säkerhet för garantitiden från projektet till huvudmannen

Finns ingen ekonomisk säkerhet för garantitiden.

7. Erfarenhetsöverföring mellan projekt och huvudman

Det har fungerat bra mellan förvaltare och projektet. Frågor har ställts både under projekteringsfasen samt produktionsfasen för att framtida driften ska underlättas.

Underskrifter:

Projektledare:

Zlatko Markovic

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Zlatko Markovic".

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Kim Mitts".

Huvudmän:

Kim Mitts

Mikael Jansson

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Mikael Jansson".

Övriga frågor

23

2021-04-12

Politiskt initiativ

Boulebanor i väntan på att pandemin går över

- Att anlägga boulebanor på lämpliga platser i Nackas fyra kommundelar Fisksätra/Saltsjöbaden, Boo, Sicklaön och Älta.

Intresset för boule ökar i alla åldersgrupper och medborgare hör allt oftare av sig till oss med önskemål om att anlägga boulebanor på olika platser i kommunen. Vi tycker att boule är ett mycket bra sätt att umgås över generationsgränserna och vill gärna uppmuntra till detta intresse. Den grupp som har fått ta extra stort ansvar under pandemin, och tvingats förändra sin vardag mest av oss alla och längst av oss alla, är alla våra tappra äldre. De har isolerat sig och tagit ansvar under en lång tid nu och de flesta väntar fortfarande på att få vaccin. Vi vet att det i denna grupp finns ett stort intresse för boule och för att göra denna väntan lite mer uthärdlig föreslår vi att kommunen iordningställer boulebanor på olika platser i kommunen. Det är de värda!

Det är angeläget att banorna uppförs snabbt för att ta vara på kommande sommarsäsong.

Av flera skäl vill vi på sikt bygga boulebanor på våra skolgårdar. Dels så att skolgårdarnas ytor blir utnyttjade även efter skoltid, istället för att stå öde och tomma efter skoltid, och dels för att bygga relationer över generationsgränserna. Att boulespelare är på plats även under skoltid ser vi som en stor fördel eftersom det ökar tryggheten på skolgårdarna att fler vuxna finns där. Dessutom tror vi att fler unga kan lockas till sporten om den finns tillgänglig i skolmiljön.

Idén för detta initiativ väckte ursprungligen av Helena Edberg (KD) i BRÅ och Gunilla Grudevall-Steen i fritidsnämnden, vi tar nu det vidare och lägger fram i Natur och Trafiknämnden.

Ämne: Information om SKRs konferens Trafik- och gatudagarna 2021

<image0.png>

Trafik- och gatudagarna 2021

Boka in SKR:s konferens Trafik- och gatudagarna 21-22 oktober 2021 redan nu!

Årets stora mötesplats för tjänstemän och politiker som arbetar med trafikplanering, trafikreglering och trafiksäkerhet samt gator och vägars drift och underhåll. Konferensen kommer erbjuda spännande utblickar och omvärldsbevakning samt innehålla parallella seminarier.

Vi säkerställer genomförandet genom en digital mötesplats med anledning av pandemin. Boka redan nu in datumen i din kalender för att säkra din plats!

Datum: 21 oktober - 22 oktober 2021

Plats: Online

Målgrupp: tjänstemän och politiker som arbetar med trafikplanering, trafikreglering och trafiksäkerhet samt gator och vägars drift och underhåll

Anmälan: Öppnar i slutet av augusti 2021

Med vänliga hälsningar

Selda Taner

Strateg infrastruktur

Tillväxt och samhällsbyggnad

Sveriges Kommuner och Regioner

Hornsgatan 20

118 82 Stockholm

+46 8 452 78 96

+46 72 580 79 54

www.skr.se

[SKR:s webbsidor om trafik och infrastruktur](#)

[Prenumerera på vårt nyhetsbrev](#)

<Trafik och gatudagarna 2021.pdf>

Redovisning delegationsbeslut och anmälningar

26

NTN 2021/72

Skriv nämndens namn här

Redovisning delegationsbeslut och anmälningar

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Delegationsbeslut

Upphandling av systemstöd för Natur och trafiknämnden

Yttrande bygglovsremisser

B2020-002085, plank, Sicklaön 14:1, Tidsbegränsat bygglov för plank runt byggetablering, skylt

B2020-002090, plank, Sicklaön 134:1, Tidsbegränsat lov för plank tom 2026-02-15

B2021-000017, murar, Sicklaön 14:1, Bygglov för nybyggnad av murar för väg

B2021-000140, byggbodas och plank, Sicklaön 260:5, Tidsbegränsat bygglov för byggbodas och plank t.o.m. 2023-01-31

B2021-000248, padelbana, Tollare 1:16, Tidsbegränsat lov för padelbana t.o.m. 2023-10-31

B2021-000255, flerbostadshus, Sicklaön 38:31, Bygglov för nybyggnad av fyra flerbostadshus med 99 lägenheter

B2021-000298, flerbostadshus, Älta 25:1, Bygglov för nybyggnad av flerbostadshus och komplementbyggnad

B2021-000314, uteserv, brygga mm, Älta 10:1, Tidsbegränsat lov för övrigt t o m 2031-03-31

B2021-000320, servering Wallenstam, Älta 10:1, Tidsbegränsat lov för byggnad t o m 2031-03-31

B2021-000348, ridhus Velamsund, Velamsund 1:1, Bygglov för nybyggnad av ridhus

B2021-000351, byggbodas, Sicklaön 14:1, Tidsbegränsat bygglov för byggbodas, tom 2026-03-01

Lokala trafikföreskrifter

LTF 0182-2021-00035 Sockenvägen Hedenströms väg 30 km i tim avvikelse

LTF 0182-2021-00037 Hedenströms väg på-och avstigningsplats

LTF 0182-2021-00039 Värmdövägen förbud mot omkörning

LTF 0182-2021-00040 Värmdövägen förbud mot omkörning

LTF 0182-2021-00041 Apelvägen p-förbud

LTF 0182-2021-00042 Snöbärsvägen vändplats

LTF 0182-2021-00043 Oxelstigen p-förbudsområde

LTF 0182-2021-00044 Oxelvägen p-förbudsområde upphävande

LTF 0182-2021-00045 Björknäs skolväg parkering tidsbegränsad

LTF 0182-2021-00046 Björknäs skolväg parkering upphävande

LTF 0182-2021-00047 Björknäs skolväg parkering tidsbegränsad

LTF 0182-2021-00048 Björknäs skolväg parkering upphävande

Upphävande 0182-2021-05002 hastighet

Upphävande 0182-2021-05003 hastighet

Anmälningar

Brev och svar ang skötsel Skuruparken

DELEGATIONSBeslut
Dnr NTN 2021/469

Upphandling av systemstöd för Natur och trafiknämnden

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunstyrelsen att inleda upphandling av systemstöd för samordning av vägarbeten, trafikplanering med flera tjänster, enligt vad som framgår av detta beslutsunderlag.

Detta beslut fattas av trafik- och fastighetsdirektör Mats Bohman med stöd av punkten 1.12 i natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Sammanfattning

Ny upphandling måste göras eftersom befintligt avtal, som omfattar samordning av vägarbeten, trafikplanering med fler tjänster, löper ut 2021-11-30 och inte går att förlänga.

Framtida och efterfrågat system ska ge en ökad förbättring och samordning av vägarbete och trafikplanering i samband med att Nacka utvecklas. Det ska också ge Nacka kommun förbättrade villkor gällande service, support och återkoppling och till en lägre kostnad. Vidare efterfrågas helintegrerade funktioner som ska ge ytterligare förenkling och tidsbesparing i arbetet.

Kravspecifikation och upphandlingsdokument ska tas fram så att dessa kan gå ut i till marknaden före sommaren, varvid ett nytt avtal förväntas vara på plats senast 2021-09-30 med en systemövergång 2021-11-30.

Upphandling kommer att genomföras som ett förhandlat förfarande med föregående annonsering.

Skäl för beslutet

Bakgrund och syfte med upphandlingen

Ny upphandling måste göras eftersom befintligt avtal löper ut 2021-11-30 och inte går att förlänga.

Upphandlingens syfte och mål är att upphandla ett system som är en på marknaden befintlig standardprodukt och som inte kräver anpassningar.

Framtida och efterfrågat system ska ge en ökad förbättring och samordning av vägarbete och trafikplanering i samband med att Nacka utvecklas. Det ska också ge Nacka kommun förbättrade villkor gällande service, support och återkoppling och till en lägre kostnad.

Det totala värdet uppskattas till ca 600 000 kronor per år och 5 miljoner kronor för hela kontraktstiden.

Omfattning

Dagens system är integrerat med ekonomisystemet UBW där fakturor genereras automatiskt, men med undantag för vissa fakturor som hanteras manuellt. Ett nytt systemstöd ska kunna integreras på samma sätt som dagens system, men förväntas också ytterligare ge en övergripande och sammanställd bild över vägbeläggningar i kommunen. För det fall ett nytt system kan integreras med InternGIS medger sådan integration ytterligare presentation av data.

Integrationer med andra system kan ske med fil alternativt via programmatiskt överföringsgränssnitt, sk API. Utöver integration med UBW, ska systemet vid behov också kunna integreras med andra system och tredjepartsprodukter som kommunen använder.

Det nya systemet förväntas vidare ge funktionella förbättringar, integrationsmöjligheter till andra system och i övrigt krav enligt nedan utan inbördes prioritering:

- Modulerna ska vara kompatibla med varandra där det är möjligt att komma åt all data i ett sammanhållet gränssnitt, men kopplat till den behörighetsnivå användaren har inom systemet
- Kräva minimal tid för upplärning då det förväntas vara konstruerat utifrån aspekter avseende god användbarhet
- Supporten bör vara fri första året, dvs ingen koppling till antalet ärenden som behöver lösning. Vidare önskas en kontaktväg direkt till denna.
- Återkoppling av ärenden mm förväntas ske på ett regelbundet och standardiserat sätt utan att man behöver logga in i systemet etc.
- Servicenivåer efterfrågas där återkoppling respektive åtgärd sker inom stipulerad tidsram. Vite bör även kunna tillämpas om återkoppling eller lösning av ärenden inte sker som

- förväntat. Förväntansnivå är omedelbar återkoppling och lösning inom 48 timmar för de flesta av ärendena.
- Kunna hantera internfakturering, men också kunna generera fakturor till extern mottagare. Integrationsgränssnitt avseende fakturan ska vara enligt kommunens krav, ex vis gällande rader, tecken osv.
  - Integration med internGIS, väghållare, kommunmark annan väghållare, skötselavtal
  - Användare ska kunna förhindras, ev genom behörighetsstyrningen, att göra egna behörighetsgrupper
  - Systemets layout ska kunna styras av beställaren, exempelvis avseende kartor
  - För externa parter, som entreprenörer, ska möjlighet finnas att dessa har läsårskost (ej behörighet att ändra) för att exempelvis granska fakturor
  - Ett etableringsprojekt ska säkerställa att data till nytt system sker samt att detta ingår i anbudsgivarens pris
  - Produktions-, utvecklings-, och testmiljöer ska vara åtskilda
  - Hög IT-säkerhet vad gäller obehörig åtkomst till data, dataförlust mm

Kravs-specifikation och upphandlingsdokument ska tas fram så att dessa kan gå ut i till marknaden före sommaren, varvid ett nytt avtal förväntas vara på plats senast 2021-09-30 med en systemövergång 2021-11-30.

Upphandling kommer att genomföras som ett förhandlat förfarande med föregående annonsering. Anbudsgivarna kommer att utvärderas med utgångspunkt från det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, som baseras på bästa förhållandet mellan pris och kvalitet.

Kvalitet kommer att utvärderas utifrån funktionella krav och kvalitetsavdrag kommer att göras utifrån en bestämd skala varvid det slutliga utvärderingspriset ger en anbudsvinnare.

Avtalslängden föreslås vara fyra (4) år med option på förlängning två gånger om två år var gång. Sammanlagt kan detta ge en total avtalslängd om åtta år. Skälet till denna avtalstid är att det är tidskrävande och kostsamt att byta system oftare.

Roller och ansvar

Namn	Befattning	Roll
Karolina Stenström	Enhetschef, MoU Enheter, Lantmäterienheten	Avtalsägare
Thomas Björk	Trafikingenjör, MoU Enheter, Trafikenheten	Projektdeltagare
Kim Mitts	Gatuingenjör, MoU Enheter, Förvaltning utemiljö	Projektledare
Ann Ohlsson	Kartingenjör, MoU Enheter, Lantmäterienheten	Projektdeltagare

Kim Stenmark	Trafikingenjör, MoU Enheter, Trafikenheten	Projektdeltagare
Richard Livijn	Inköpare	Inköpsansvarig, upphandling

Tidplan

Process	Preliminär tidpunkt (klart)
Behovsanalys (förberedelser och planering)	2021-04-10
Framtagning av förfrågningsunderlag	2021-04-20
Annonsering ansökningsinbjudan	2021-05-15
Mottagning ansökningsinbjudan och kvalificering	2021-06-15
Utsändande av förfrågningsunderlag	2021-06-30
Utvärdering av anbud	2021-08-15
Tilldelningsbeslut och kontraktsskrivning	2021-09-30
Etablering	2021-11-30

Marknadsanalys och inköpsstrategi

Ett flertal leverantörer bedöms finnas på marknaden, som erbjuder lösningar inom efterfrågat område. Kompletta produkt- och tjänstepaket bedöms kunna levereras av befintlig leverantör, men det är inte uteslutet att det finns flera leverantörer med motsvarande tjänster och funktionaliteter som efterfrågas.

Strategin är att handla upp ett standardsystem som kräver minimalt med anpassning till kommunens övriga system. Med standardsystem avses att det finns driftsatt hos ett flertal kunder sedan en tid tillbaka och att detta system befinner sig i service och supportläge.

Risker

Upphandlingen måste vara genomförd i god tid före den 2021-11-30 för att det nya systemet ska kunna införas i kommunens verksamhet. Avtalet på det befintliga systemet kan inte förlängas.

Ett eventuellt byte av leverantör måste ta i beaktande den relativt korta tid som finns till förfogande efter sommaren för detta. Risk för dröjsmål i form av förseningar med annonsering, utvärdering, slutligt val av anbudsgivare, överklaganden mm föreligger.

Ekonomiska konsekvenser

Den totala ekonomiska omfattningen av systemet ca 600 000 kronor per år, inalles 5 miljoner kronor över avtalstiden.

Finansieringen av systemet sker dels med hjälp av intäkter då kunderna faktureras för den uppgift kommunen utför samt att det finns en budget för driften av detta finns.

Konsekvenser för barn

Inga konsekvenser för barns välbefinnande och utveckling.

Miljömässiga, sociala och arbetsrättsliga aspekter

Ramverket för miljömässiga, sociala och arbetsrättsliga villkor, antaget av kommunstyrelsen den 19 februari 2018, § 61 med dnr 2017/1106, har beaktats såtillvida att konsulter åläggs efterlevnad av detta ramverk.

Mats Bohman
Trafik och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Bilaga

Inga.

Digitala Signaturer

DELEGATIONSBESLUT
Dnr KFKS 2021/491

Kommunstyrelsen

Upphandling av systemstöd för natur- och trafiknämnden

Beslut

Kommunstyrelsen inleder upphandling av systemstöd för samordning av vägarbeten, trafikplanering med flera tjänster enligt natur- och trafiknämndens beslut den 20 april 2021, se bilaga. Detta beslut fattas av trafik- och fastighetsdirektör Mats Bohman efter samråd med stadsdirektör med stöd av punkten 5.3 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Sammanfattning

Ny upphandling måste göras eftersom befintligt avtal, som omfattar samordning av vägarbeten, trafikplanering med fler tjänster, löper ut 2021-11-30 och inte går att förlänga.

Framtida och efterfrågat system ska ge en ökad förbättring och samordning av vägarbete och trafikplanering i samband med att Nacka utvecklas. Det ska också ge Nacka kommun förbättrade villkor gällande service, support och återkoppling och till en lägre kostnad. Vidare efterfrågas helintegrerade funktioner som ska ge ytterligare förenkling och tidsbesparing i arbetet.

Kravspecifikation och upphandlingsdokument ska tas fram så att dessa kan gå ut i till marknaden före sommaren, varvid ett nytt avtal förväntas vara på plats senast 2021-09-30 med en systemövergång 2021-11-30.

Upphandling kommer att genomföras som ett förhandlat förfarande med föregående annonsering.

Skäl för beslutet

Bakgrund och syfte med upphandlingen

Ny upphandling måste göras eftersom befintligt avtal, som omfattar samordning av vägarbeten, trafikplanering med fler tjänster, löper ut 2021-11-30 och inte går att förlänga.

Upphandlingens syfte och mål är att upphandla ett system som är en på marknaden befintlig standardprodukt och som inte kräver anpassningar.

Framtida och efterfrågat system ska ge en ökad förbättring och samordning av vägarbete och trafikplanering i samband med att Nacka utvecklas. Det ska också ge Nacka kommun förbättrade villkor gällande service, support och återkoppling och till en lägre kostnad.

Det totala värdet uppskattas till ca 600 KSEK per år, inalles 5 MSEK.

Omfattning

Dagens system är integrerat med ekonomisystemet UBW där fakturor genereras automatiskt, men med undantag för vissa fakturor som hanteras manuellt. Ett nytt systemstöd ska kunna integreras på samma sätt som dagens system, men förväntas också ytterligare ge en övergripande och sammanställd bild över vägbeläggningar i kommunen. För det fall ett nytt system kan integreras med Inter GIS medger sådan integration ytterligare presentation av data.

Integrationer med andra system kan ske med fil alternativt via programmatiskt överföringsgränssnitt, sk API. Utöver integration med UBW, ska systemet vid behov också kunna integreras med andra system och tredjepartsprodukter som kommunen använder.

Det nya systemet förväntas vidare ge funktionella förbättringar, integrationsmöjligheter till andra system och i övrigt krav enligt nedan utan inbördes prioritering:

- Modulerna ska vara kompatibelt med varandra där det är möjligt att komma åt allt data i ett sammanhållet gränssnitt, men kopplat till den behörighetsnivå användaren har inom systemet
- Kräva minimal tid för upplärning då det förväntas vara konstruerat utifrån aspekter avseende god användbarhet
- Supporten bör vara fri första året, dvs ingen koppling till antalet ärenden som behöver lösning. Vidare önskas en kontaktväg direkt till denna.
- Återkoppling av ärenden mm förväntas ske på ett regelbundet och standardiserat sätt utan att man behöver logga in i systemet etc.
- Servicenivåer efterfrågas där återkoppling respektive åtgärd sker inom stipulerad tidsram. Vite bör även kunna tillämpas om återkoppling eller lösning av ärenden inte sker som förväntat. Förväntansnivå är omedelbar återkoppling och lösning inom 48 timmar för de
- flesta av ärendena

- Kunna hantera internfakturering, men också kunna generera fakturor till extern mottagare
Integrationsgränssnitt avseende fakturan ska vara enligt kommunens krav, ex vis gällande rader, tecken osv.
- Integration med inter GIS, väghållare, kommunmark annan väghållare, skötselavtal
- Användare ska kunna förhindras, ev genom behörighetsstyrningen, att göra egna användargrupper
- Systemets layout ska kunna styras av beställaren, ex vis avseende kartor
- För externa parter, som entreprenörer, ska möjlighet finnas att dessa har läsätkomst (ej behörighet att ändra) för att exempelvis granska fakturor
- Ett etableringsprojekt ska säkerställa att data till nytt system sker samt att detta ingår i anbudsgivarens pris
- Produktions-, utvecklings-, och testmiljöer ska vara åtskilda
- Hög IT-säkerhet vad gäller obehörig åtkomst till data, dataförlust mm

Kravspecifikation och upphandlingsdokument ska tas fram så att dessa kan gå ut i till marknaden före sommaren, varvid ett nytt avtal förväntas vara på plats senast 2021-09-30 med en systemövergång 2021-11-30.

Upphandling kommer att genomföras som ett förhandlat förfarande med föregående annonsering. Anbudsgivarna kommer att utvärderas med utgångspunkt från det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, som baseras på bästa förhållandet mellan pris och kvalitet.

Kvalitet kommer att utvärderas utifrån funktionella krav och kvalitetsavdrag kommer att göras utifrån en bestämd skala varvid det slutliga utvärderingspriset ger en anbudsvinnare.

Avtalslängden föreslås vara fyra (4) år med option på förlängning två gånger om två år var gång. Sammanlagt kan detta ge en total avtalslängd om åtta år. Skälet till denna avtalstid är att det är tidskrävande och kostsamt att byta system oftare.

Roller och ansvar

Namn	Befattning	Roll
Karolina Stenström	Enhetschef, MoU Enheter, Lantmäterienheten	Avtalsägare
Thomas Björk	Trafikingenjör, MoU Enheter, Trafikenheten	Projektdeltagare
Kim Mitts	Gatuingenjör, MoU Enheter, Förvaltning utemiljö	Projektledare
Ann Ohlsson	Kartingenjör, MoU Enheter, Lantmäterienheten	Projektdeltagare
Kim Stenmark	Trafikingenjör, MoU Enheter, Trafikenheten	Projektdeltagare
Richard Livijn	Inköpare	Inköpsansvarig, upphandling

Tidplan

Process	Preliminär tidpunkt (klart)
Behovsanalys (förberedelser och planering)	2021-04-10
Framtagning av förfrågningsunderlag	2021-04-20
Annonsering ansökningsinbjudan	2021-05-15
Mottagning ansökningsinbjudan och kvalificering	2021-06-15
Utsändande av förfrågningsunderlag	2021-06-30
Utvärdering av anbud	2021-08-15
Tilldelningsbeslut och kontraktsskrivning	2021-09-30
Etablering	2021-11-30

Marknadsanalys och inköpsstrategi

Ett flertal leverantörer bedöms finnas på marknaden, som erbjuder lösningar inom efterfrågat område. Kompletta produkt- och tjänstepaket bedöms kunna levereras av befintlig leverantör, men det är inte uteslutet att det finns flera leverantörer med motsvarande tjänster och funktionaliteter som efterfrågas.

Strategin är att handla upp ett standardsystem som kräver minimalt med anpassning till kommunens övriga system. Med standardsystem avses att det finns driftsatt hos ett flertal kunder sedan en tid tillbaka och att detta system befinner sig i service och supportläge.

Risker

Upphandlingen måste vara genomförd i god tid före den 2021-09-30 för att det nya systemet ska kunna införas i kommunens verksamhet. Avtalet på det befintliga systemet kan inte förlängas.

Ett eventuellt byte av leverantör måste ta i beaktande den relativt korta tid som finns till förfogande efter sommaren för detta. Risk för dröjsmål i form av förseningar med annonsering, utvärdering, slutligt val av anbudsgivare, överklaganden mm föreligger.

Ekonomiska konsekvenser

Den totala ekonomiska omfattningen av systemet ca 600 KSEK per år, inalles 5 MSEK över avtalstiden.

Finansieringen av systemet sker dels med hjälp av intäkter då kunderna faktureras för den uppgift kommunen utför samt att det finns en budget för driften av detta finns.

Konsekvenser för barn

Inga konsekvenser för barns välbefinnande och utveckling.

Miljömässiga, sociala och arbetsrättsliga aspekter

Ramverket för miljömässiga, sociala och arbetsrättsliga villkor, antaget av kommunstyrelsen den 19 februari 2018, § 61 med dnr 2017/1106, har beaktats såtillvida att konsulter åläggs efterlevnad av detta ramverk.

Mats Bohman
Trafik och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Bilaga

Natur- och trafiknämndens beslut den 20 april 2021

Bygglövsenheten

Tidsbegränsat bygglov för plank runt byggetablering, skylt, tom 2026-02-15 på fastigheten SICKLAÖN 14:1

Beslut

Naturvärden

Vid anläggningsarbeten som berör mark som förvaltas av Nacka kommun, kontakta parkförvaltare Mariana Becker för samordning och ev. behov av hänsyn etc.

mariana.becker@nacka.se

Sikt

Hörnan där plank nord del1 och plank väst del 3 är siktskymmande och ska flyttas in för att förbättra sikten för gående och cykeltrafik.

Belysning

Den tillfälliga gång- och cykelvägen ska förses med belysning.

Drift mm

Det är sökande som ska vara ansvarig för driften av bullerplanket och eventuella kostnader.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

2021-03-26

DELEGATIONSBESLUT

REMISSYTTRANDE

Dnr: NTN 2021/722021/72

Dnr: B2020-002090

Bygglovsenheten

Tidsbegränsat lov för plank tom 2026-02-15 på fastigheten SICKLAÖN 134:1

Beslut

Gång- och cykelbana

Enheterna undrar vad är anledningen att det redovisade gång- och cykelbanan ligger innanför planket och inom etableringsområdet/arbetsplatsen. Enheterna anser att gång- och cykelbanan får inte ligga inom arbetsplatsen och ska placeras utanför bullerplanket och förses med belysning.

Trappa

Enheterna önskar att få se handlingar som visar trappan i detalj, då detta är ett välanvänt stråk och många kommer att gå där. Trappan ska uppfylla samma krav som en permanent trappa avseende tillgänglighet, trygghet och säkerhet. T.ex. trätrappor fungerar inte. Blir hala vid frost och regn samt är svåra att hålla rena från snö.

In- och utfart som ligger utmed Griffelvägen.

Placeringen av vepa på stängsel ses över att den inte skymmer sikten och inga andra siktskymmande föremål ska placeras vid etablerings in- och utfarten.

Sikt utmed bullerplank

Hörnan där plank nord del 1 och plank öst del 2 är siktskymmande och ska flyttas in för att förbättra sikten.

Övergångsställe

Den redovisade övergångsstället ska utformas som platågupp som är anpassade för busstrafik enligt gällande RIBUS och i samråd med Trafikförvaltning. Den befintliga platåguppen som hamnar på in- och utfarne tas bort.

Drift mm

Det är oklart vem som är ansvarig för driften av gång- och cykelbana och de nya trapporna.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

Bygglovsenheten

Bygglov för nybyggnad av murar för väg på fastigheten SICKLAÖN 14:1

Beslut

Naturvärden

Handlingarna granskade utan erinran av enheterna tidigare. Kommunens projekt.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

Bygglovsenheten

Tidsbegränsat bygglov för byggbodar och plank t.o.m. 2023-01-31 på fastigheten SICKLAÖN 260:5 (SICKLA ALLÉ 67)

Beslut

Bodebalering

Etableringen i sin helhet ska placeras på den enskilda fastighetensmarken.

Gång- och cykelöverfart

Enligt bygglovshandlingarna kommer den befintliga gång- och cykelöverfarten stängs av och trafikanter hänvisas till andra sidan. Men det finns ingen gc-banan på andra sidan och vägen går till byggvaruhusets (BAUHAUS) parkering. Denna gång- och cykelöverfart är viktigt och får inte stängas av. Den redovisade stängsel runt arbetsplatsen skymmer sikten vid övergångstället. Stängsel ska därför flyttas för att nå samma siktförhållande som idag.

Övrigt

Enheterna påpekar att Trafikverket är väghållare för Järlaleden (väg 260) och det är viktigt att synpunkter angående bodetableringen ska inhämtas även hos de.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

Bygglovsenheten

Tidsbegränsat lov för padelbana t.o.m. 2023-10-31 på fastigheten TOLLARE 1:16 (TOLLARESLINGAN 15)

Beslut

Naturvärden

För att skydda befintlig natur på anslutande allmän plats i norr och väster, ska ett stängsel lägst 2 m sättas upp, så inte material eller maskiner riskerar att läggas/köras ut i naturmarken och skada denna.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

Bygglövsenheten

Bygglov för nybyggnad av fyra flerbostadshus med 99 lägenheter på fastigheten SICKLAÖN 38:31 (SÖDRA VÄGEN 51)

Beslut

Utemiljö

En hel del finns preciserat i gestaltningsprogrammet, vars intentioner inte bedöms uppfyllas i förslaget.

En stor fin gård som inte på bästa sätt tas tillvara för de boendes räkning. Borde hanteras med utgångspunkt i Swecos illustration i gällande Gestaltningsprogram avseende struktur och helhetsgrepp. Gestaltningsprogrammet ingår i gällande planhandlingar respektive gällande Exploateringsavtal. Ta vara på gårdens storlek och gör den till ett ”parktorg”, inte uppbruten intim bostadsgård. Utnyttja hela det breda gårdsrummet. En större förskola planeras i bottenvåning mot den stora gården. I tidigare förslag var det i ett av husen mot Kvarnholmsvägen. Samordning av hela gårdsmiljön efterfrågas.

Gården bör ses som en helhet en gemensam resurs för alla hus runt den – tänk storgårdskvarter. Långt för mindre barn att nå lek på allmän plats. I hela planarbetet var den stora ljusa gården tänkt som en resurs för bl.a. lek, då under planskedet allmän plats minskats till förmån för byggbar kvartersmark. Kvartersmarken skulle till viss del kompensera för utebliven lek på allmän plats.

Borde kunna göras enkelt (dvs inte dyrare än inlämnat förslag) men måste hanteras bättre rumsligt.

Detaljkommentarer till inlämnat bygglov

Känns som att man fastnat i en idé om sneda vinklar, men tappat helhetsgreppet.

- Övergripande rumslighet och indelning av gårdens grepp/ struktur – bör utvecklas till ett större rumsligt helhetsgrepp.
- Träd som rumsbyggare, eller byggnadselement. Nu spridda små rader. Jämför med gällande Gestalningsprogram.
- Häckar och murar som rumsindelare, strukturerande element bör användas bättre. Krokarna är bara oroliga och för små.
- Stråk - tydliggör, kan man reducera antalet och jobba fram huvudstråk bättre.
- Platser – stor, mellan, mindre: var finns de, vad är idén
- Lekytorna – ej utvecklade
- Sittplatser med bord, ej utvecklade
- Gräsytor – blir de användbara alls?
- Grepp vegetation – unikt klimatläge, hur ser man det?
- Pipelinepromenaden - angöring till?

Parkering

Sökande har beräkningen har tillämpat ”Rekommenderade parkeringstal för bostäder i Nacka” (2016-12-06). Men dessa parkeringstal som ansökan hänvisar till är antagna av KS i november 2016, gäller för detaljplaner, markanvisningar och dyl. som antas efter detta datum och detaljplaner där det inte finns något angivet parkeringstal i planbeskrivningen.

Detaljplan 567 som denna bygglovsansökan ingår i blev laga kraft år 2015 vilket innebär att parkeringstalen ska beräknas enligt det parkeringstal som anges i planbeskrivningen.

In och utfart

För att höja trafiksäkerheten vid utfarter från garaget ska tekniska lösningar t.ex. uppsättning av varningslampor redovisas av sökande.

Höjdsättning

Höjdsättningen av entréer till både bostäder och lokaler ska överstämja med de framtagna handlingarna för Södra vägen.

Entrédörrar

Entrédörrar mot allmän plats Entrédörrar bör regleras så att det inte är utåtgående dörrar över allmän platsmark. Utåtgående dörrar mot gångbanan kan riskera att utgöra en fara för förbipasserande.

Balkonger

Om balkonger som sticker ut utanför fastighetsgränsen och över den allmänna gångbanan då ska den fria höjden över gångbanan ska vara minst 3,5 m och handlingarna ska redovisa detta.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

Bygglovsenheten

Bygglov för nybyggnad av flerbostadshus och komplementbyggnad på fastigheten ÄLTA 25:1

Beslut

Utemiljö

Enligt ingått exploateringsavtal, ska GYF tillämpas. Bygglovskedet är ett av de viktigaste för att följa upp GYF. Enheterna efterfrågar en redovisning av projekterad grönytefaktor för kvarteret.

In och utfart

Handlingarna visar inte tydligt om garageinfarten är dimensionerad för dubbelriktad trafik eller inte. Medhänsyn till det stora antalet parkeringsplatser bör in- och utfarten dimensioneras för dubbelriktad trafik och varningslampor ska sättas upp intill garageinfarten för att uppmärksamma gående och förbättra trafiksäkerheten.

Höjdsättning och gestaltning

Höjdsättningen av entréer till både bostäder och lokaler ska överstämja med det pågående projekteringen. Gestaltning ska även samordnas med projektering av allmän plats.

Dagvatten

Höjdsättningen ska vara sådant att dagvatten från allmänplats inte rinner in till fastigheten via entréer och garageinfarten.

Entrédörrar mot allmänplats

Entrédörrar bör regleras så att det inte är utåtgående dörrar över allmän platsmark. Utåtgående dörrar mot gångbanan kan riskera att utgöra en fara för förbipasserande.

Balkonger

Av bygglovshandlingarna framgår att det planeras balkonger som sticker ut utanför fastighetsgränsen och över det allmänna gång- och cykelbanor då ska den fria höjden vara minst 3,5 m och handlingarna ska redovisa detta.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

Bygglovsenheten

Tidsbegränsat lov för övrigt t o m 2031-03-31 på fastigheten ÄLTA 10:1

Beslut

Utemiljö

Det är betydelsefullt att anläggningarna utformas, så att det tydligt framgår vad som är allmän plats respektive kvartersmark samt att de kommer att upplevas som ett kvalitativt tillskott till miljön. Befintlig gångväg kan inte sluta i en parkeringsruta.

Parkering

Enligt bygglovshandlingarna byggs om den allmänna befintliga parkeringsplatsen för att få plats för en vändplats och den redovisade vändplatsen är för lite för att en sopbil kunna vända den är även för lite för vändning med personbil. Enheterna anser att detta inte är acceptabel och den befintliga parkeringen ska bibehålla sin nuvarande utformning. Sökande bör redovisa cykelparkeringsplatser.

Övrigt

Det är en samfällighet som består av fler ägare än Nacka kommun som äger vattenområdet.

I samband med upplåtelsen tas avgift ut i enlighet med taxa fastställd av KF för nyttjande av offentlig plats.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

Bygglovsenheten

Tidsbegränsat lov för byggnad t o m 2031-03-31 på fastigheten ÄLTA 10:1

Beslut

Utemiljö

Det är betydelsefullt att anläggningarna utformas, så att det tydligt framgår vad som är allmän plats respektive kvartersmark samt att de kommer att upplevas som ett kvalitativt tillskott till miljön. Befintlig gångväg kan inte sluta i en parkeringsruta.

Parkering

Enligt bygglovshandlingarna byggs om den allmänna befintliga parkeringsplatsen för att få plats för en vändplats och den redovisade vändplatsen är för lite för att en sopbil kunna vända den är även för lite för vändning med personbil. Enheterna anser att detta inte är acceptabel och den befintliga parkeringen ska bibehålla sin nuvarande utformning. Sökande bör redovisa cykelparkeringsplatser.

Övrigt

Det är en samfällighet som består av fler ägare än Nacka kommun som äger vattenområdet.

I samband med upplåtelsen tas avgift ut i enlighet med taxa fastställd av KF för nyttjande av offentlig plats.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

Bygglovsenheten

Bygglov för nybyggnad av ridhus på fastigheten VELAMSUND 1:1 (VELAMSUNDSVÄGEN 30)

Beslut

Utemiljö

Uppförande av nytt ridhus bedöms inte påverka befintlig utemiljö, då den nya byggnaden i stort liknar den befintliga.

Cykelparkering

Sökande ska redovisa ett antal cykelparkeringsplatser som uppfyller kommunens parkeringstal för cykel.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

Bygglovsenheten

Tidsbegränsat bygglov för byggbodar, tom 2026-03- 01 på fastigheten SICKLAÖN 14:1

Beslut

Naturvärden

Träd och naturmark som ska sparas, skyddas genom instängsling och ev. skydd av enstaka träd enligt Nacka kommuns tekniska handbok. Samordning av anläggningsarbeten ska ske med Nacka kommun. Kontaktpersoner är Andreas Carlsson byggprojektledare andreas.carlsson@nacka.se respektive Parkförvaltare Mariana Becker mariana.becker@nacka.se

Parkering

Personalparkering bör redovisas

In och utfart

Personalvagnen och stängsel med vepa som placeras intill Skönviksvägen medför att siktförhållande vid in- och utfarten blir försämrade med risk för trafikolyckor. Enheterna anser att placering av både personalvagnen och stängsel med vepa ska ses över för att sikten blir god.

Trafiksäkerhet

Sökande ska redovisa hur gående går till- och från etableringen på ett trafiksäkert sätt.

Dagvatten

Sökande ska redovisa hur dagvatten hanteras inne på etablering och

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
Trafikenheten

Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö

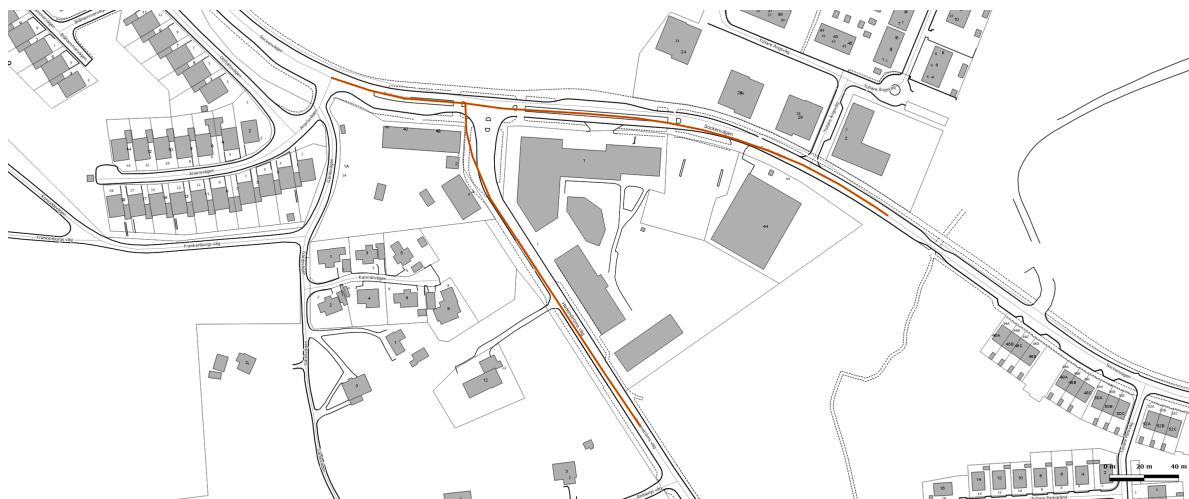
Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om 30km/tim avvikelse på Sockenvägen;

beslutade den 22 februari 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 14 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

På rödmarkerade sträckor på Sockenvägen och Hedenströms väg enligt kartbild, med avvikelse från kommunens lokala trafikföreskrifter 0182:2010-00489 samt 0182:2010-00510, får fordon inte föras med högre hastighet än 30 kilometer i timmen.

Förbudet gäller under tiden vardag utom vardag före sön- och helgdag klockan 07.00 - 18.00.

Denna författning träder i kraft den 10 mars 2021 då 0182 2010:00586 om 30km/tim avvikelse på Sockenvägen skall upphöra att gälla.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

Dennis Wassenin

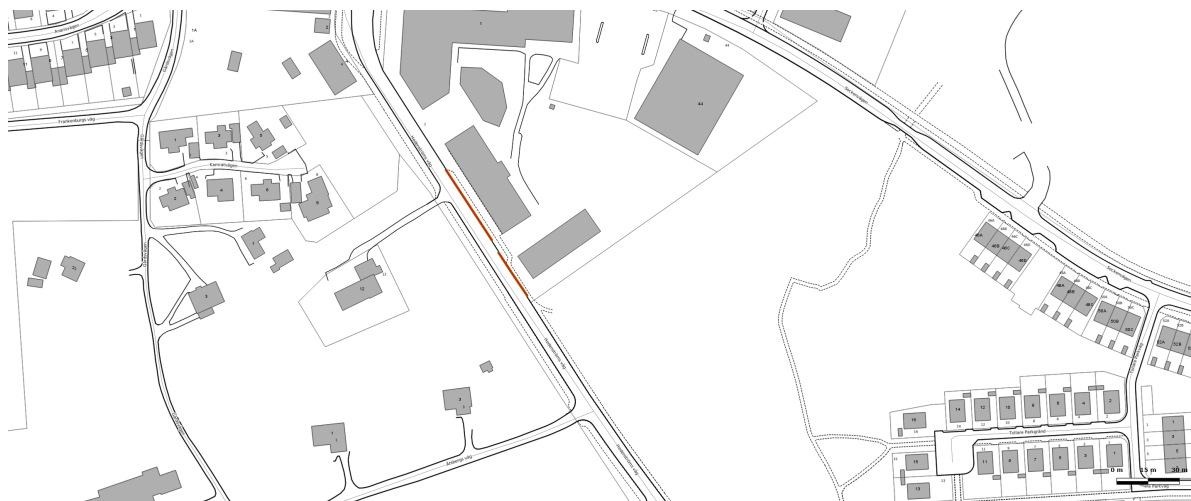
Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om ändamålsplats på Hedenströms väg;

beslutade den 22 februari 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 7 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

Markerade sträckor på Hedenströms väg enligt kartbild ska vara ändamålsplats för på- eller avstigning under tiden vardag utom vardag före sön- och helgdag klockan 06.00 - 18.00.

Övrig tid får fordon parkeras. Tillåtelsen ger inte rätt att stanna eller parkera där det är förbjudet att stanna eller parkera enligt trafikförordningen (1998:1276).

Denna författning träder i kraft den 10 mars 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om förbud mot omkörning på Värmdövägen;

beslutade den 1 mars 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 11 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

På markerad sträcka på Värmdövägen enligt kartbild får förare i östlig färdriktning inte köra om andra motordrivna fordon än sådana tvåhjuliga mopeder eller motorcyklar som saknar sidvagn.

Denna författning träder i kraft den 10 mars 2021 och upphör att gälla den 24 april 2021.

På Natur- och trafیکنämndens vägnar.

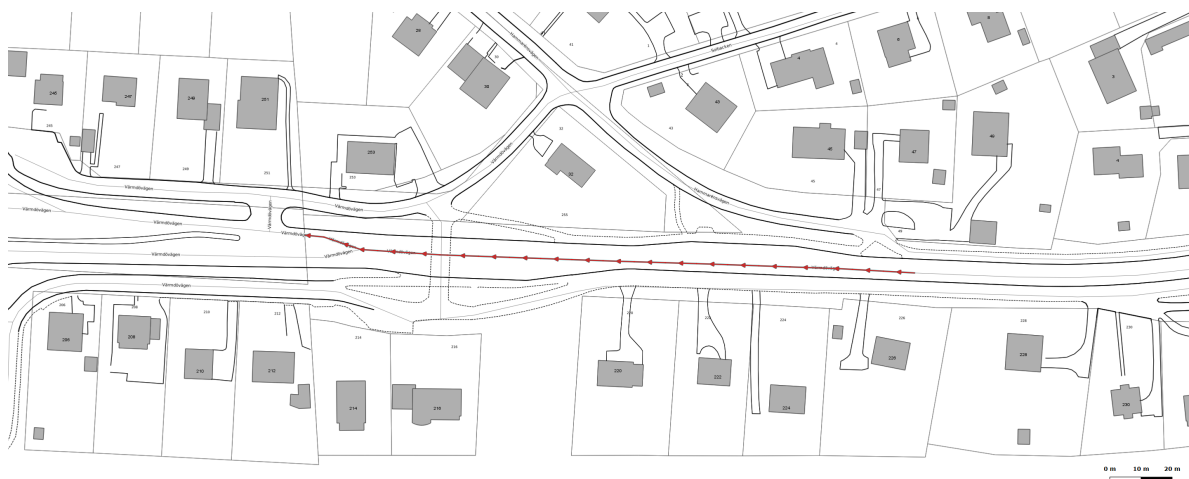
Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om förbud mot omkörning på Värmdövägen;

beslutade den 1 mars 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 11 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

På markerade sträckor på Värmdövägen enligt kartbild får förare i västlig färdriktning inte köra om andra motordrivna fordon än sådana tvåhjuliga mopeder eller motorcyklar som saknar sidvagn.

Denna författning träder i kraft den 10 mars 2021 och upphör att gälla den 24 april 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om förbud att parkera på Apelvägen;

beslutade den 1 mars 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 16 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

På markerad sträcka på Apelvägen enligt kartbild får fordon inte parkeras under tiden 15:e november - 15:e maj. Förbudet ger inte rätt att stanna där det är förbjudet att stanna eller parkera enligt trafikförordningen (1998:1276).

Denna författning träder i kraft den 24 mars 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

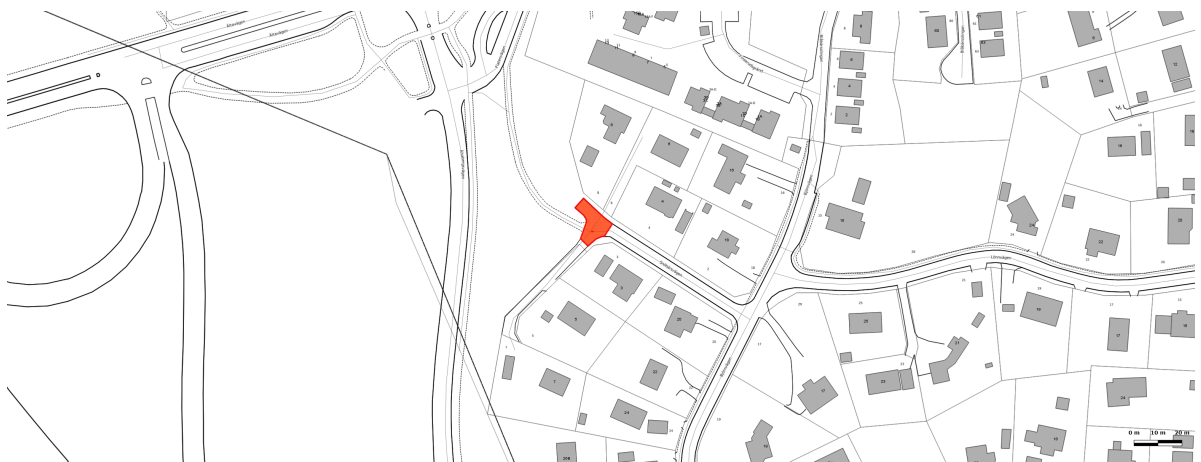
Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om förbud att parkera på Snöbärsvägen;

beslutade den 1 mars 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 16 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

På vändplatsen på Snöbärsvägen enligt kartbild får fordon inte parkeras.

Denna författning träder i kraft den 30 april 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

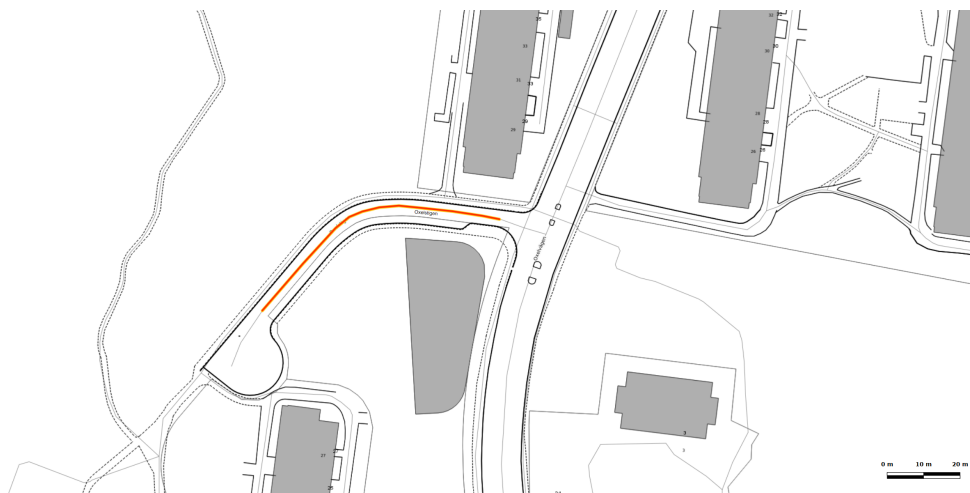
Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om förbud att parkera på Oxelstigen;

beslutade den 22 mars 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 16 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

På samtliga vägar inom Oxelstigen enligt kartbild får fordon inte parkeras. Förbudet ger inte rätt att stanna där det är förbjudet att stanna eller parkera enligt trafikförordningen (1998:1276).

Denna författning träder i kraft den 8 april 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om upphävande av Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter (0182 2020:00100) om förbud att parkera på Oxelvägen;

beslutade den 22 mars 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 16 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter 0182 2020:00100 om förbud att parkera på Oxelvägen skall upphöra att gälla den 8 april 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om parkering på Björknäs skolväg;

beslutade den 1 april 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 16 och 17 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

På markerad sträcka på Björknäs skolväg enligt kartbild får fordon parkeras under högst 4 tim i följd.

Parkeringsskiva eller motsvarande ska användas.

Denna författning träder i kraft den 22 april 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om upphävande av Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter (0182 2018:00011) om parkering på Björknäs skolväg;

beslutade den 1 april 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 17 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter 0182 2018:00011 om parkering på Björknäs skolväg skall upphöra att gälla den 22 april 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om parkering på Björknäs skolväg;

beslutade den 1 april 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 16 och 17 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

På markerade sträckor på Björknäs skolväg enligt kartbild får fordon parkeras under högst 30 min i följd under tiden vardag utom vardag före sön- och helgdag klockan 07.00 - 09.00 och 15.00 - 17.00.

Övrig tid får fordon parkeras under högst 4 tim i följd.

Parkeringsskiva eller motsvarande ska användas.

Denna författning träder i kraft den 22 april 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.
Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om upphävande av Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter (0182 2020:00018) om parkering på Björknäs skolväg;

beslutade den 1 april 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 17 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter 0182 2020:00018 om parkering på Björknäs skolväg skall upphöra att gälla den 22 april 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om upphävande av lokala trafikföreskrifter;

beslutade den 22 februari 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 14 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

Att Nacka kommuns lokal trafikföreskrift med följande beteckning:

0182-2007-24 1

ska upphöra att gälla den 10 mars 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

Dennis Wassenin

Nacka kommuns lokala trafikföreskrifter om upphävande av lokala trafikföreskrifter;

beslutade den 7 april 2021.

Nacka kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 14 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

Att Nacka kommuns lokal trafikföreskrift med följande beteckning:

0182-2006-133 1

ska upphöra att gälla den 5 juli 2021.

På Natur- och trafiknämndens vägnar.

Dennis Wassenin

21-03-17

Till

förtroendevalda och

tjänstemän i Nacka kommun!

Vi medborgare i Nacka har med omsorg valt er förtroendevalda, som till er hjälpanställt tjänstemän med sakkunskap inom varierande områden. Undertecknad önskar härmed framföra vissa synpunkter på kommunens verksamhet, dels i form av **ROSOR** (flest) och dels i form av **RIS**.

Som Nackabo sedan flera decennier uttrycker jag ofta beundran över hur vår kommun bjuder invånarna på god omsorg, vacker miljö och trots rådande förhållanden hygglig trafikmiljö, etc.. Detta svarar naturligtvis på er inställning att leva upp mot det uppdrag, som väljarna givit er vid politiska val.

Nu till **"Rosorna"**:

Under pågående coronaperiod har jag tillsammans med hundratals Nackabor utforskat i det närmaste alla hörn av Nacka. På de mest svårtillgängliga men natursköna platser har kommunen anlagt promenadvägar, vid branta passager byggt trappor med räck, markerade och lättframkomliga naturstigar, ofta försedda med bänkar för vilopaus. Viktigt att framhålla att detta gäller lika i våra tre kommundelar. Våra klenoder Nyckelviken och Velamsund är föredömligt välskötta och även upp- skattade av "utsocknes". För den som ger sig tid att beskåda (glömmer mobilen) utgör rondellernas blomstergrupper under sommarhalvåret liksom parkanläggningar här och där värda all uppskattning. Fler "rosor" finns att nämna, men utrymmet medger inte så.

Tyvärr också till **"RIS"**.

Söder om Skurubron ligger ett kuperat skogsområde,, som gränsar till Skurusundet, med en betagande natur och med en synnerligen rik fauna. Området frekventeras dagligen av skolgrupper, förskolegrupper och mängder av naturälskare och motionärer. Området benämns Skuruparken och lyder under begreppet **"Grönområde"**.

Regeringen gav 2006 Boverket i uppdrag att utforma "planeringsunderlag" för grön-områden, vilket presenterades 2010. Där beskrivs hur grönområden ska bevaras, vårdas och utvecklas för såväl natur- och kulturmiljö som för friluftsliv.

Tyvärr finns inte ens en antydning till att följa detta planeringsunderlag i detta område! I stället präglas området av totalt förfall vad gäller framkomlighet, förbuskning, ett flertal fallfärdiga husrucker med mera. Alltså inte ett spår av skötsel och vård.

Jag ber er beslutsfattare och berörda tjänstemän att göra ett kort studiebesök på plats för egen bedömning. Endast ni har behörighet att fatta beslut, vad gäller planering och ekonomi inför nödvändiga åtgärder.

För några år sedan anslog Nacka fullmäktige 7 miljoner (enligt mitt minne) till upp-

rustning av detta grönområde. Finns anslaget kvar?

Samtidigt är jag väl medveten om JM:s roll, vilket inte borde förhindra insatser.

Slutligen befarar jag att detta grönområde med påtagliga insatsbehov fallit i glömska bland alla andra krävande projekt för kommunen, men med den kompetens och handlingskraft som "Rosorna" ovan givet bevis på, ser jag fram emot en utarbetad "Åtgärdsplan" för ifrågavarande grönområde inom snar framtid.

Jag är även tacksam för erhållande av kommentar på ovanstående skrivelse från ansvarig tjänsteman inom kommunen

[personuppgift borttagen]

P.S. Ansöker om införande i tidningen Nacka Värmdö posten.

Från: Petterqvist Kristina
Skickat: den 15 april 2021 16:21
Till: [personuppgift borttagen]
Ämne: Svar på brev gällande skötseln av Skuruparken

Hej [personuppgift borttagen]

Först vill jag tacka för din fina återkoppling på skötseln av våra allmänna platser. När det gäller Skuruparken är det tyvärr inte kommunens mark och vi har därför heller ingen skötsel där.

Det var länge kommunens ambition att göra Skuruparken till ett naturreservat och det stämmer att det också avsattes pengar för det syftet. Tyvärr visade det sig vara svårt att genomföra och kommunen beslutade i maj 2020 att avbryta arbetet med reservatsbildningen. Du kan läsa mer om det beslutet på vår hemsida, på: <https://www.nacka.se/boende-miljo/natur-och-parker/natur--och-friluftsomraden/skuruparken/> Här finns också information kring hur kommunen ser på området idag och vad som kommer hända nu.

Som du känner till ägs marken av JM som också ansvarar för skötseln. I mars hade kommunen ett möte med Skuruparkens stugägarförening, på plats i Skuruparken. Från kommunens sida deltog kommunens trafik- och fastighetsdirektör, Mats Bohman, och kommunens miljö- och bygglovsdirektör, Andreas Totschnig, samt diverse tjänstemän. Bland annat deltog vår tillförordnade naturförvaltare, Camilla Ährlund, just för att diskutera skötseln av naturen. Från kommunens sida bistår vi gärna med vår kunskap för att stötta JM och stugägarföreningen i sin skötsel av området. Ansvaret för skötseln ligger dock på JM i egenskap av fastighetsägare.

Återkom gärna om du har fler funderingar.

Med vänliga hälsningar

Kristina Petterqvist

Enhetschef
Nacka kommun, offentlig utemiljö

TEL DIR 08-718 84 29

MOBIL 070-431 84 29

BESÖK Nacka stadshus, Granitvägen 12

POST 131 81 Nacka

FAKTURA Nacka kommun, Ansvar Nacka kommun, ansvar 24300, Box 50546 Malmö

E-POST kristina.petterqvist@nacka.se

WEBB www.nacka.se

www.facebook.com/Nackakommun